GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

SİVRİHİSAR ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU RESTORASYON ÖNERİSİ

Özlem YILMAZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HAZİRAN 2016

Özlem YILMAZ tarafından hazırlanan "SİVRİHİSAR ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU RESTORASYON ÖNERİSİ" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Gazi Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Öğr. Gör. Dr. Özlem SAĞIROĞLU
Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum ...

Başkan: Prof. Dr. Gediz URAK
Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum ...

Üye: Prof. Dr. Işık B. AKSULU
Mimarlık Anabilim Dalı, Maltepe Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum ...

Üye: Prof. Dr. Sare SAHİL
Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum ...

Üye: Yrd. Doç. Dr. Aysun AYDIN ÖKSÜZ
Mimarlık Anabilim Dalı, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum ...

Tez Savunma Tarihi: 27/06/2016

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

……

Prof. Dr. Hadi GÖKÇEN
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Özlem YILMAZ
27/06/2016

SİVRİHİSAR ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU RESTORASYON ÖNERİSİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Özlem YILMAZ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran 2016

ÖZET

Bu tez çalışmasında Eskişehir İli, Sivrihisar İlçesi Yenice Mahallesi, Elmas Sokak no:6-8 de bulunan konut konu edilmektedir. Çalışmanın amacı geleneksel Sivrihisar evlerinden birisi olan yapının mevcut durumunun belgelenmesi, korumaya yönelik restorasyon önerisi getirilmesi ve kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasıdır. Çalışma kapsamında yapının mevcut durumu ve yapının geçirdiği değişimler belgelenmiş, yapının yakın çevresi araştırılmış, Sivrihisar'da bulunan konutların karşılaştırmalı çalışması yapılmış ve yapının özgün durumu tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda toplanan veriler değerlendirilerek belirlenen fiziksel müdahalelerle yapının yeniden konut olarak işlevlendirilmesini sağlayacak restorasyon önerisi hazırlanmıştır.

Bilim Kodu : 80106

Anahtar Kelimeler : Sivrihisar, Konut, Restitüsyon, Restorasyon

Sayfa Adedi : 436

Danışman : Ögr. Gör. Dr. Özlem SAĞIROĞLU

A RESTORATION PROPOSAL FOR SİVRİHİSAR ZAİMZADE KAMİL EFENDİ MANSİON

(M. Sc. Thesis)

Özlem YILMAZ

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

June 2016

ABSTRACT

This thesis study deals with a residence which is located in Eskişehir, Sivrihar province Yenice district, number:6-8. This study aims to document the current situation of the building, which is one of the traditional residences in Sivrihisar, prepare a restoration proposal to protect the building and keep the cultural heritage alive for future generations. Within the scope of this study, the current situation of the building as well as the modifications and deformations it has undergone were detected and documented, neighborhoods of the residence were examined and the original situation of the building was investigated by a comparative study of Sivrihisar residences. As a conclusion, the physical restoration criteria were determinated by considering the data obtained and then a restoration proposal which is envisaging the use of the building again as a residence is put forward.

Science Code : 80106

Key Words : Sivrihisar, House, Restitution, Restoration

Page Number : 436

Supervisor : Lecturer Dr. Özlem SAĞIROLU

TEŞEKKÜRLER

Tezin hazırlanmasında beni yönlendiren, katkı ve birikimlerini esirgemeyen tez danışmanım Öğr. Gör. Dr. Özlem SAĞIROĞLU'na, Sivrihisar'la ilgili bilgi ve birikimlerini paylaşan Sayın Prof. Dr. Gediz URAK'a, tez jürisinde yer alarak bilgi ve deneyimlerini paylaşan Sayın Prof. Dr. Işık B. AKSULU, Sayın Prof. Dr. Sare Sahil ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Aysun AYDIN ÖKSÜZ'e yapının ölçülmesinde yardımcı olan tüm arkadaşlarıma, bu uzun süreç boyunca yanımda olarak desteğini esirgemeyen ve her zaman yanımda olacak olan aileme ve küçücük yaşına rağmen sabırla çalışmamın bitmesini bekleyen oğlum Fatih Devran'a teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET iv

ABSTRACT v

İÇİNDEKİLER vi

ÇİZELGELERİN LİSTESİ xi

ŞEKİLLERİN LİSTESİ xiv

RESİMLERİN LİSTESİ xxii

HARİTALARIN LİSTESİ xxxv

SİMGE VE KISALTMALAR xxxvi

1. GİRİŞ 1

2. SİVRİHİSARIN GENEL ANALİZİ 3

2.1. Sivrihisar'ın Konumu 3

2.2. Sivrihisar'ın Coğrafik Özellikleri 4

2.3. İklim ve Bitki Örtüsü 5

2.4. Nüfus ve Demografik Yapı 6

2.5. Sosyo-Ekonomik Durum 7

2.6. Tarihsel Gelişim 8

2.7. Sivrihisar İlçe Merezinde Bulunan Anıtsal Yapılar 10

2.8. Mevcut İmar Uygulamaları 20

3. ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU'NUN KONUMU VE YAKIN ÇEVRESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 23

3.1. Zaimzade Kamil Efendi Konut'nun Sivrihisar'daki Konumu 23

3.2. Zaimzade Kamil Efendi Konut'nun Mülkiyet Bilgileri ve Tescil Durmu 24

3.3. Zaimzade Kamil Efendi Konut'nun Yakın Çevresinin Analizi 25

4. ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU'NUN MEVCUT DURUMU VE ANALİZİ 35

Sayfa

4.1. Garfik Belgeleme 35
4.2. Yapının Tanımsal Analizi 36
4.2.1.Genel tanımlama 36
4.2.2. Dış tanımlama 38
4.2.3. İç tanımlama 59
4.3. Yapıda Bulunan Elemanlar 93
4.3.1. Taşıyıcı elemanlar 93
4.3.2. Mimari elemanlar 97
4.4. Değişim, Bozulmalar ve Yapısal Durum 106
4.4.1. İnsan kaynaklı değişim ve bozulmalar 107
4.4.2. Doğal etkenlerden kaynaklı değişim ve bozulmalar 108
5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA 111
5.1. Geleneksel Sivrihisar Konutlarının Özellikleri 112
5.1.1. Sivrihisar konutlarının yeleşim özellikleri 112
5.1.2. Plan özellikleri ve tipleri 116
5.1.3. Plan elemanları 116
5.1.4. İç mekan elemanları 124
5.1.5. Cephe özellikleri ve tipleri 133
5.1.6. Cephe elemanları 134
5.2. Zaimzade Kamil Efendi Konutu Yapı Elemanları Elemanları Ölçeğinde Karşılaştırmalı Çalışma 143
5.2.1. Kümes, tandır evi, harç evi 143
5.2.2. Hela 144
5.2.3. Kuyu 144
5.2.4. Çok bölümlü dolaplar 144
5.2.5. Şarapana 144

Sayfa

6. RESTİTÜSYON 169
6.1. Restitüsyon Metodu 169
6.2. İşlevsel Restitüsyon 169
6.3. Fiziksel Restitüsyon 169
6.3.1. Kaynak kullanımı 170
6.3.2. Kullanılan kaynakların güvenilirlik derecelendirilmesi 170
6.4. Yapının Tarihlendirilmesi 171
6.5. Restitüsyon Analizi 171
6.4. Yapının Tarihlendirilmesi 171
7. RESTORASYON 191
7.1. Çevre Kourumanın Gelişim Süreci 191
7.1.1. Dünya ölçeğinde gelişim 191
7.1.2. Türkiye ölçeğinde gelişim 193
7.2. Yapının Günümüzdeki Durumunun Değerlendirilmesi 195
7.2.1. Mimari özellikler 195
7.2.2. Yapısal durum 196
7.2.3. Çevresel faktörler 196
7.2.4. Sosyal faktörler 197
7.3. Restorasyon Yaklaşımı 197
7.4. Finansal Model 199
7.5. Yeni İşlev Önerisi 200
7.6. Yapının Programı ve Mekanların Kullanımı 201
7.7. Restorasyonde Müdahale Biçimleri ve Teknikleri 204
7.7.1. Genel müdahaleler 204
7.7.2. Fiziksel müdahale teknikleri 205
7.8. Restorasyon Aşamaları 209

Sayfa

8.SONUÇ 219
KAYNAKLAR 221
EKLER 225
EK-1 226
EK-2 228
EK-3 229
EK-4 287
EK-5 308
EK-6 329
EK-7 353
EK-8 377
EK-9 398
EK-10 435
ÖZGEÇMİŞ 436

ÇİZEGELERİN LİSTESİ

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 2.1. Yıllık sıcaklık grafiği 6

Çizelge 2.2. Yıllık yağış grafiği 6

Çizelge 4.1. Dış tanımlama tablosu-güney doğu cephe 53

Çizelge 4.2. Dış tanımlama tablosu-güney batı cephe. 55

Çizelge 4.3. Dış tanımlama tablosu-kuzey batı cephe. 56

Çizelge 4.4. Dış tanımlama tablosu-kuzey doğu cephe 58

Çizelge 4.5. İç tanımlama tablosu-Z01 giriş 76

Çizelge 4.6. İç tanımlama tablosu-Z02 hela 77

Çizelge 4.7. İç tanımlama tablosu-Z03 taşlık 78

Çizelge 4.8. İç tanımlama tablosu-Z04 izbe 80

Çizelge 4.9. İç tanımlama tablosu-Z05 oda 81

Çizelge 4.10. İç tanımlama tablosu-Z06 hela 83

Çizelge 4.11. İç tanımlama tablosu-101 sofa 84

Çizelge 4.12. İç tanımlama tablosu-102 oda 86

Çizelge 4.13. İç tanımlama tablosu-103 oda 88

Çizelge 4.14. İç tanımlama tablosu-104 balkon 90

Çizelge 4.15. İç tanımlama tablosu-105 mutfak nişi 91

Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 146

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 147

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 148

Çizelge 5.4. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 149

Çizelge 5.5. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 150

Çizelge 5.6. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 151

Çizelge 5.7. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 152

Çizelge 5.8. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 153

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 5.9. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 154
Çizelge 5.10. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 155
Çizelge 5.11. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 156
Çizelge 5.12. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 157
Çizelge 5.13. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 158
Çizelge 5.14. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 159
Çizelge 5.15. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 160
Çizelge 5.16. Karşılaştırmalı çalışma tablosu 161
Çizelge 5.17. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi 162
Çizelge 5.18. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi 163
Çizelge 5.19. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi 164
Çizelge 5.20. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-hela 165
Çizelge 5.21. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kuyu 166
Çizelge 5.22. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-çok bölümlü dolaplar 167
Çizelge 5.23. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-şarapana 168
Çizelge 6.1. Restitüsyon tablosu-güney doğu cephe 179
Çizelge 6.2. Restitüsyon tablosu-güney batı cephe 180
Çizelge 6.3. Restitüsyon tablosu-kuzey batı cephe 181
Çizelge 6.4. Restitüsyon tablosu-kuzey doğu cephe 182
Çizelge 6.5. Restitüsyon tablosu-iç mekan 183
Çizelge 6.6. Restitüsyon tablosu-iç mekan 184
Çizelge 6.7. Restitüsyon tablosu-iç mekan 185
Çizelge 6.8. Restitüsyon tablosu-iç mekan 186
Çizelge 6.9. Restitüsyon tablosu-iç mekan 187
Çizelge 6.10. Restitüsyon tablosu-iç mekan 188
Çizelge 6.11. Restitüsyon tablosu-iç mekan 189

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 7.1. Fiziksel müdahale tablosu-dış cephe 211

Çizelge 7.2. Fiziksel müdahale tablosu-dış cephe 212

Çizelge 7.3. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan..... 213

Çizelge 7.4. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan..... 214

Çizelge 7.5. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan..... 215

Çizelge 7.6. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan..... 216

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil **Sayfa**

Şekil 4.1. Rölöve vaziyet planı 229
Şekil 4.2. Rölöve ölçülü zemin kat planı 230
Şekil 4.3. Rölöve zemin kat döşeme planı 231
Şekil 4.4. Rölöve zemin kat tavan planı. 232
Şekil 4.5. Rölöve ölçülü birinci kat planı. 233
Şekil 4.6. Rölöve birinci kat döşeme planı 234
Şekil 4.7. Rölöve birnici kat tavan planı 235
Şekil 4.8. Rölöve çatı planı 236
Şekil 4.9. Rölöve A1-A1 kesiti 237
Şekil 4.10. Rölöve A2-A2 kesiti 238
Şekil 4.11. Rölöve B1-B1 kesiti 239
Şekil 4.12. Rölöve B2-B2 kesiti 240
Şekil 4.13. Rölöve C1-C1 kesiti 241
Şekil 4.14. Rölöve C2-C2 kesiti 242
Şekil 4.15. Rölöve D1-D1 kesiti 233
Şekil 4.16. Rölöve D2-D2 kesiti 244
Şekil 4.17. Rölöve güney doğu cephe 245
Şekil 4.18. Rölöve güney batı cephe 246
Şekil 4.19. Rölöve kuzey batı cephe 247
Şekil 4.20. Rölöve kuzey doğu cephe 248
Şekil 4.21. Rölöve tandır evi planı 249
Şekil 4.22. Rölöve harç evi planı 250
Şekil 4.23. Rölöve tandır evi kesitleri 251
Şekil 4.24. Rölöve P1.1 detayı 252
Şekil 4.25. Rölöve P1.2 detayı 253

Şekil **Sayfa**

Şekil 4.26. Rölöve P1.3 detayı 254
Şekil 4.27. Rölöve P1.4-P1.5-P1.6-P1.7-P1.8 detayı 255
Şekil 4.28. Rölöve P2.1 detayı 256
Şekil 4.29. Rölöve P2.2 pencere-R2 raf detayı 257
Şekil 4.30. Rölöve P2.3 detayı 258
Şekil 4.31. Rölöve P3 detayı 259
Şekil 4.32. Rölöve P4 detayı 260
Şekil 4.33. Rölöve P5 detayı 261
Şekil 4.34. Rölöve P6.1 detayı 262
Şekil 4.35. Rölöve P6.2 detayı 263
Şekil 4.36. Rölöve P7 detayı 264
Şekil 4.37. Rölöve K1 detayı 265
Şekil 4.38. Rölöve K2-K3 detayı 266
Şekil 4.39. Rölöve K4 detayı 267
Şekil 4.40. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı 268
Şekil 4.41. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı 269
Şekil 4.42. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı 270
Şekil 4.43. Rölöve K6 detayı 271
Şekil 4.44. Rölöve K7 detayı 272
Şekil 4.45. Rölöve K8.1 detayı 273
Şekil 4.46. Rölöve K8.2 detayı 274
Şekil 4.47. Rölöve K9 detayı 275
Şekil 4.48. Rölöve bahçe kapısı detayı 276
Şekil 4.49. Rölöve bahçe kapısı detayı 277
Şekil 4.50. Rölöve D2 dolap detayı 278
Şekil 4.51. Rölöve D4 dolap detayı 279

Şekil **Sayfa**

Şekil 4.52. Rölöve harç evi dolabı detayı 280
Şekil 4.53. Rölöve D5-D6 dolap detayı 281
Şekil 4.54. Rölöve D5-D6 dolap detayı 282
Şekil 4.55. Rölöve D5-D6 dolap detayı 283
Şekil 4.56. Rölöve D5-D6 dolap detayı 284
Şekil 4.57. Rölöve D7 dolap–korkuluk detayı 285
Şekil 4.58. Rölöve D7 dolap–korkuluk detayı 286
Şekil 4.59. Değişim bozulmalar vaziyet planı 288
Şekil 4.60. Değişim bozulmalar zemin kat planı 289
Şekil 4.61. Değişim bozulmalar zemin kat döşeme planı 290
Şekil 4.62. Değişim bozulmalar zemin kat tavan planı. 291
Şekil 4.63. Değişim bozulmalar birinci kat planı. 292
Şekil 4.64. Değişim bozulmalar birinci kat döşeme planı 293
Şekil 4.65. Değişim bozulmalar birnici kat tavan planı 294
Şekil 4.66. Değişim bozulmalar çatı planı 295
Şekil 4.67. Değişim bozulmalar A1-A1 kesiti 296
Şekil 4.68. Değişim bozulmalar A2-A2 kesiti 297
Şekil 4.69. Değişim bozulmalar B1-B1 kesiti 298
Şekil 4.70. Değişim bozulmalar B2-B2 kesiti 299
Şekil 4.71. Değişim bozulmalar C1-C1 kesiti 300
Şekil 4.72. Değişim bozulmalar C2-C2 kesiti 301
Şekil 4.73. Değişim bozulmalar D1-D1 kesiti 302
Şekil 4.74. Değişim bozulmalar D2-D2 kesiti 303
Şekil 4.75. Değişim bozulmalar güney doğu cephe 304
Şekil 4.76. Değişim bozulmalar güney batı cephe 305
Şekil 4.77. Değişim bozulmalar batı cephe 306

Şekil **Sayfa**

Şekil 4.78. Değişim bozulmalar kuzey doğu cephe 307
Şekil 5.1. Kaynak kullanımı vaziyet planı 309
Şekil 5.2. Kaynak kullanımı zemin kat planı 310
Şekil 5.3. Kaynak kullanımı zemin kat döşeme planı 311
Şekil 5.4. Kaynak kullanımı zemin kat tavan planı. 312
Şekil 5.5. Kaynak kullanımı birinci kat planı. 313
Şekil 5.6. Kaynak kullanımı birinci kat döşeme planı 314
Şekil 5.7. Kaynak kullanımı birnici kat tavan planı 315
Şekil 5.8. Kaynak kullanımı çatı planı 316
Şekil 5.9. Kaynak kullanımı A1-A1 kesiti 317
Şekil 5.10. Kaynak kullanımı A2-A2 kesiti 318
Şekil 5.11. Kaynak kullanımı B1-B1 kesiti 319
Şekil 5.12. Kaynak kullanımı B2-B2 kesiti 320
Şekil 5.13. Kaynak kullanımı C1-C1 kesiti 321
Şekil 5.14. Kaynak kullanımı C2-C2 kesiti 322
Şekil 5.15. Kaynak kullanımı D1-D1 kesiti 323
Şekil 5.16. Kaynak kullanımı D2-D2 kesiti 324
Şekil 5.17. Kaynak kullanımı güney doğu cephe 325
Şekil 5.18. Kaynak kullanımı güney batı cephe 326
Şekil 5.19. Kaynak kullanımı kuzey batı cephe 327
Şekil 5.20. Kaynak kullanımı kuzey doğu cephe 328
Şekil 5.21. Restitüsyon (1.dönem) vaziyet planı 329
Şekil 5.22. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat planı 330
Şekil 5.23. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat döşeme planı 331
Şekil 5.24. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat tavan planı 332
Şekil 5.25. Restitüsyon (1.dönem) birinci kat planı 333

Şekil **Sayfa**

Şekil 5.26. Restitüsyon (1.dönem) birinci kat döşeme planı 334
Şekil 5.27. Restitüsyon (1.dönem) birnici kat tavan planı 335
Şekil 5.28. Restitüsyon (1.dönem) çatı planı 336
Şekil 5.29. Restitüsyon (1.dönem) A1-A1 kesiti 337
Şekil 5.30. Restitüsyon (1.dönem) A2-A2 kesiti 338
Şekil 5.31. Restitüsyon (1.dönem) B1-B1 kesiti..... 339
Şekil 5.32. Restitüsyon (1.dönem) B2-B2 kesiti..... 340
Şekil 5.33. Restitüsyon (1.dönem) C1-C1 kesiti..... 341
Şekil 5.34. Restitüsyon (1.dönem) C2-C2 kesiti..... 342
Şekil 5.35. Restitüsyon (1.dönem) D1-D1 kesiti 343
Şekil 5.36. Restitüsyon (1.dönem) D2-D2 kesiti 344
Şekil 5.37. Restitüsyon (1.dönem) güney doğu cephe..... 345
Şekil 5.38. Restitüsyon (1.dönem) güney batı cephe..... 346
Şekil 5.39. Restitüsyon (1.dönem) kuzey batı cephe 347
Şekil 5.40. Restitüsyon (1.dönem) kuzey doğu cephe 348
Şekil 5.41. Restitüsyon (1.dönem) tandır evi planı..... 349
Şekil 5.42. Restitüsyon (1.dönem) tandır evi çatı planı 350
Şekil 5.43. Restitüsyon (1.dönem) harç evi planı 351
Şekil 5.44. Restitüsyon (1.dönem) harç evi çatı planı 352
Şekil 5.45. Restitüsyon (2.dönem) vaziyet planı 353
Şekil 5.46. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat planı 354
Şekil 5.47. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat döşeme planı 355
Şekil 5.48. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat tavan planı..... 356
Şekil 5.49. Restitüsyon (2.dönem) birinci kat planı..... 357
Şekil 5.50. Restitüsyon (2.dönem) birinci kat döşeme planı 358
Şekil 5.51. Restitüsyon (2.dönem) birnici kat tavan planı 359

Şekil **Sayfa**

Şekil 5.52. Restitüsyon (2.dönem) çatı planı 360
Şekil 5.53. Restitüsyon (2.dönem) A1-A1 kesiti 361
Şekil 5.54. Restitüsyon (2.dönem) A2-A2 kesiti 362
Şekil 5.55. Restitüsyon (2.dönem) B1-B1 kesiti..... 363
Şekil 5.56. Restitüsyon (2.dönem) B2-B2 kesiti..... 364
Şekil 5.57. Restitüsyon (2.dönem) C1-C1 kesiti..... 365
Şekil 5.58. Restitüsyon (2.dönem) C2-C2 kesiti..... 366
Şekil 5.59. Restitüsyon (2.dönem) D1-D1 kesiti 367
Şekil 5.60. Restitüsyon (2.dönem) D2-D2 kesiti 368
Şekil 5.61. Restitüsyon (2.dönem) güney doğu cephe..... 369
Şekil 5.62. Restitüsyon (2.dönem) güney batı cephe..... 370
Şekil 5.63. Restitüsyon (2.dönem) kuzey batı cephe 371
Şekil 5.64. Restitüsyon (2.dönem) kuzey doğu cephe 372
Şekil 5.65. Restitüsyon (2.dönem) tandır evi planı..... 373
Şekil 5.66. Restitüsyon (2.dönem) tandır evi çatı planı 374
Şekil 5.67. Restitüsyon (2.dönem) harç evi planı 375
Şekil 5.68. Restitüsyon (2.dönem) harç evi çatı planı 376
Şekil 6.1. Fiziksel müdahaleler vaziyet planı 378
Şekil 6.2. Fiziksel müdahaleler zemin kat planı 379
Şekil 6.3. Fiziksel müdahaleler zemin kat döşeme planı 380
Şekil 6.4. Fiziksel müdahaleler zemin kat tavan planı..... 381
Şekil 6.5. Fiziksel müdahaleler birinci kat planı..... 382
Şekil 6.6. Fiziksel müdahaleler birinci kat döşeme planı 383
Şekil 6.7. Fiziksel müdahaleler birnici kat tavan planı..... 384
Şekil 6.8. Fiziksel müdahaleler çatı planı 385
Şekil 6.9. Fiziksel müdahaleler A1-A1 kesiti 386

Şekil **Sayfa**

Şekil 6.10. Fiziksel müdahaleler A2-A2 kesiti 387
Şekil 6.11. Fiziksel müdahaleler B1-B1 kesiti..... 388
Şekil 6.12. Fiziksel müdahaleler B2-B2 kesiti..... 389
Şekil 6.13. Fiziksel müdahaleler C1-C1 kesiti..... 390
Şekil 6.14. Fiziksel müdahaleler C2-C2 kesiti..... 391
Şekil 6.15. Fiziksel müdahaleler D1-D1 kesiti 392
Şekil 6.16. Fiziksel müdahaleler D2-D2 kesiti 393
Şekil 6.17. Fiziksel müdahaleler güney doğu cephe..... 394
Şekil 6.18. Fiziksel müdahaleler güney batı cephe..... 395
Şekil 6.19. Fiziksel müdahaleler kuzey batı cephe 396
Şekil 6.20. Fiziksel müdahaleler kuzey doğu cephe 397
Şekil 6.21. Restorasyon vaziyet planı 398
Şekil 6.22. Restorasyon zemin kat planı..... 399
Şekil 6.23. Restorasyon zemin kat döşeme planı..... 400
Şekil 6.24. Restorasyon zemin kat tavan planı. 401
Şekil 6.25. Restorasyon birinci kat planı. 402
Şekil 6.26. Restorasyon birinci kat döşeme planı 403
Şekil 6.27. Restorasyon birinci kat tavan planı..... 404
Şekil 6.28. Restorasyon çatı planı..... 405
Şekil 6.29. Restorasyon A1-A1 kesiti..... 406
Şekil 6.30. Restorasyon A2-A2 kesiti..... 407
Şekil 6.31. Restorasyon B1-B1 kesiti 408
Şekil 6.32. Restorasyon B2-B2 kesiti 409
Şekil 6.33. Restorasyon C1-C1 kesiti 410
Şekil 6.34. Restorasyon C2-C2 kesiti 411
Şekil 6.35. Restorasyon D1-D1 kesiti..... 412

Şekil **Sayfa**

Şekil 6.36. Restorasyon D2-D2 kesiti 413
Şekil 6.37. Restorasyon güney doğu cephe 414
Şekil 6.38. Restorasyon güney batı cephe 415
Şekil 6.39. Restorasyon kuzey batı cephe 416
Şekil 6.40. Restorasyon kuzey doğu cephe 417
Şekil 6.41. Restorasyon tandır evi planı 418
Şekil 6.42. Restorasyon tandır evi çatı planı 419
Şekil 6.43. Restorasyon mutfak planı 420
Şekil 6.44. Restorasyon mutfak çatı planı 421
Şekil 6.45. Restorasyon P1.4-P1.7 detayı 422
Şekil 6.46. Restorasyon P2.2-R2 detayı 423
Şekil 6.47. Restorasyon P2.3 detayı 424
Şekil 6.48. Restorasyon P5 detayı 425
Şekil 6.49. Restorasyon P6.1 detayı 426
Şekil 6.50. Restorasyon P6.2 detayı 427
Şekil 6.51. Restorasyon K3 detayı 428
Şekil 6.52. Restorasyon K6 detayı 429
Şekil 6.53. Restorasyon K6 detayı 430
Şekil 6.54. Restorasyon K8.1 detayı 431
Şekil 6.55. Restorasyon K8.2 detayı 432
Şekil 6.56. Restorasyon D5 detayı 433
Şekil 6.57. Restorasyon D6 detayı 434

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim **Sayfa**

Resim 2.1. Sivrihisar yol haritası 3
Resim 2.2. Eskişehir ilçeleri ve Sivrihisar'ın konumu 3
Resim 2.3. Sivrihisar dağları ve ilçenin konumu 4
Resim 2.4. Sivrihisar dağları Çürükçal tepesi. 5
Resim 2.5. Pessinus antik kenti. 9
Resim 2.6. Pessinus antik kenti. 10
Resim 2.7. Ulu camii 11
Resim 2.8. Ulu camii 11
Resim 2.9. Ulu camii 11
Resim 2.10. Kılıç mescidi minaresi 11
Resim 2.11. Akdoğan mescidi 12
Resim 2.12. Akdoğan mescidi 12
Resim 2.13. Hoşkadem camii 12
Resim 2.14. Hoşkadem camii 12
Resim 2.15. Hızırbey mescidi 12
Resim 2.16. Hazinedar mescidi 12
Resim 2.17. Ak camii 13
Resim 2.18. Elmalı camii 13
Resim 2.19. Kümbet camii 13
Resim 2.20. Bodur camii 13
Resim 2.21. Kurşunlu camii 13
Resim 2.22. Kurşunlu camii 13
Resim 2.23. Yeni camii 13
Resim 2.24. Yeni camii 13
Resim 2.25. Balaban camii 13

Resim **Sayfa**

Resim 2.26. Balaban camii 13
Resim 2.28. Yenice mahallesi camii 14
Resim 2.28. Yenice mahallesi camii 14
Resim 2.29. Alemşah kümbeti 14
Resim 2.30. Alemşah kümbeti 14
Resim 2.31. Mahmud Suzani türbesi 15
Resim 2.32. Mahmud Suzani türbesi 15
Resim 2.33. Yunus Hoca türbesi 15
Resim 2.34. Ermeni kilisesi 15
Resim 2.35. Ermeni kilisesi 15
Resim 2.36. Ermeni kilisesi 16
Resim 2.37. Ermeni kilisesi 16
Resim 2.38. Saat kulesi 16
Resim 2.39. Saat kulesi 16
Resim 2.40. Kumacık hamamı 17
Resim 2.41. Seydiler hamamı 17
Resim 2.42. Çifteler hamamı 17
Resim 2.43. Gavur hamamı 17
Resim 2.44. Mavi Kadın çeşmesi 18
Resim 2.45. Acem çeşmesi 18
Resim 2.46. Akdoğan çeşmesi 18
Resim 2.47. Nemane çeşmesi 18
Resim 2.48. Ak çeşme 18
Resim 2.49. Kutlu çeşme 18
Resim 2.50. Baba çeşmesi 19
Resim 2.51. Üçpınar çeşmesi 19

Resim **Sayfa**

Resim 2.52. Kavakdibi çeşmesi 19

Resim 2.53. Hacı Mut çeşmesi 19

Resim 3.1. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Yeni Camii tarafından Elmas sokaktan girişi 23

Resim 3.2. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Elmas sokak boyunca güney batı cephesi 24

Resim 4.1. Elmas sokak girişinden güney doğu cephe 40

Resim 4.2. Avludan güney doğu cephe 40

Resim 4.3. Avludan güney doğu cephe 40

Resim 4.4. Zemin kat pencere 41

Resim 4.5. Avludan giriş kapısı 41

Resim 4.6. Çıkma üzeri pencere 41

Resim 4.7. Birinci kat pencere 41

Resim 4.8. Çıkma üzeri pencere 42

Resim 4.9. Birimci kat pencere 42

Resim 4.10. Güney batı pencere 43

Resim 4.11. Çıkma altı detayı 43

Resim 4.12. Çıkma altı bini kirişleme 43

Resim 4.13. Birinci kat pencere 44

Resim 4.14. Birinci kat pencere 44

Resim 4.15.Kuzey batı cephe 45

Resim 4.16. Bahçe giriş kapısı 46

Resim 4.17. Zemin ve birinci kat pencere 46

Resim 4.18. Balkon 46

Resim 4.19. Balkon altı kaplaması 46

Resim 4.20. Kuzey doğu cephe 47

Resim 4.21. Birinci kat pencere 47

Resim **Sayfa**

Resim 4.22. Avlu duvarı 47
Resim 4.23. Balkon duvarı 48
Resim 4.24. Yıkılan bahçe duvarı 48
Resim 4.25. Avlu girişi 48
Resim 4.26. Avlu duvarı 48
Resim 4.27. Avlu 49
Resim 4.28. Hela izi ve lavaboluk 49
Resim 4.29. Bahçe duvarı ve kapısı 50
Resim 4.30. Yıkılan bahçe duvarı 50
Resim 4.31. Kümes 50
Resim 4.32. Tandır evi 50
Resim 4.33. Tandır evi bacaları 50
Resim 4.34. Tandır evi ocağı 50
Resim 4.35. Tandır evi ocağı 51
Resim 4.36. Fırın 51
Resim 4.37. Yıkılan harç evi 51
Resim 4.38. Ambar 51
Resim 4.39. Harç evi dolabı 51
Resim 4.40. Bahçede bulunan çeşme 51
Resim 4.41. Avlu kapısı 52
Resim 4.42. Bahçe kapısı 52
Resim 4.43. Giriş kapısı 59
Resim 4.44. Lavabo 59
Resim 4.45. Hela giriş kapısı 60
Resim 4.46. Hela 60
Resim 4.47. Z03 taşlık 61

Resim **Sayfa**

Resim 4.48. Z03 taşlık 61
Resim 4.49. K6 kapısı 61
Resim 4.50. D3 dolabı 61
Resim 4.51. Merdiven 61
Resim 4.52. K4 kapısı 61
Resim 4.53. K5 kapısı 61
Resim 4.54. Çıralık 61
Resim 4.55. Ocak 62
Resim 4.56. Ocak 62
Resim 4.57. P2.1 penceresi 62
Resim 4.58. Şarapana 62
Resim 4.59. Z04 izbe 63
Resim 4.60. Z04 izbe 63
Resim 4.61. K4 kapısı 63
Resim 4.62. P1.1 penceresi 63
Resim 4.63. P2.1 penceresi 63
Resim 4.64. Merdiven altı 63
Resim 4.65. D1 dolabı 64
Resim 4.66. K5 kapısı 64
Resim 4.67. P2.1 Penceresi ve duvar 64
Resim 4.68. P2.1 Penceresi 64
Resim 4.69. D2 dolap nişi ve gusülhane 65
Resim 4.70. D2 dolap nişi 65
Resim 4.71. Gusülhane 65
Resim 4.72. Gusülhane 65
Resim 4.73. Gusülhane 65

Resim **Sayfa**

Resim 4.74. P3 penceresi ve duvar 65
Resim 4.75. P3 penceresi 65
Resim 4.76. 101 sofa 66
Resim 4.77. 101 sofa 66
Resim 4.78. 101 sofa 67
Resim 4.79. D7 dolabı ve mutfak nişi 67
Resim 4.80. 101 sofa 67
Resim 4.81. K8.1 kapısı 67
Resim 4.82. K8.2 kapısı 67
Resim 4.83. P1.4 penceresi 67
Resim 4.84. P1.7 penceresi 67
Resim 4.85. P2.2 penceresi 67
Resim 4.86. Merdiven ve korkuluk 68
Resim 4.87. Merdiven ve korkuluk 68
Resim 4.88. D5 dolabı 69
Resim 4.89. 102 oda 69
Resim 4.90. 102 oda 69
Resim 4.91. 102 oda 69
Resim 4.92. P2.2 penceresi ve R2 rafı 69
Resim 4.93. P7 penceresi 69
Resim 4.94. P2.3 penceresi 69
Resim 4.95. P5 penceresi 69
Resim 4.96. P6.1. penceresi 69
Resim 4.97. 101 oda döşeme kaplaması 70
Resim 4.98. 101 oda tavan kaplaması 70
Resim 4.99. D6 dolabı 71

Resim **Sayfa**

Resim 4.100. 103 oda 71
Resim 4.101. K8.2 kapısı 71
Resim 4.102. P2.4 penceresi 71
Resim 4.103. P4 penceresi 71
Resim 4.104. K9 kapısı 71
Resim 4.105. 103 oda 71
Resim 4.106. D4 dolap nişi 71
Resim 4.107. P6.2 penceresi 72
Resim 4.108. 103 oda sediri 72
Resim 4.109. 103 oda döşeme kaplaması 72
Resim 4.110. 103 oda tavan kaplaması 72
Resim 4.111. K9 kapısı 73
Resim 4.112. 104 balkon 73
Resim 4.113. 104 balkon 73
Resim 4.114. 104 balkon 73
Resim 4.115. Lavaboluk 73
Resim 4.116. Lavaboluk gideri 73
Resim 4.117. Balkon döşeme kaplaması 73
Resim 4.118. Balkon tavan kaplaması 73
Resim 4.119. P4 Penceresi ve mutfak rafı 74
Resim 4.120. Ocak ve mutfak rafı 74
Resim 4.121. Dikme ve raf 74
Resim 4.122. Baca kesiti 74
Resim 4.123. Ocak 75
Resim 4.124. Ocak 75
Resim 4.125. P1.4 ve P1.6 penceresi 75

Resim **Sayfa**

Resim 4.126. Mutfak nişi sediri 75
Resim 4.127. Mutfak rafı 75
Resim 4.129. Z05 kışlık oda döşemede bulunan gider 95
Resim 4.130. Z03 kiriş 96
Resim 4.131. 104 Balkon kiriş 96
Resim 4.132. Kuzey doğu cephe 96
Resim 4.133. Kuzey doğu cephe bahçe duvarı 96
Resim 4.134. Tandır evi 97
Resim 4.135. Testere dişi çıkma 104
Resim 4.136. Testere dişi çıkma 104
Resim 4.137. Testere dişi çıkma 104
Resim 4.138. Çıkma 104
Resim 4.139. Çıkma altı payanda 104
Resim 4.140. Çıkma altı payanda 104
Resim 4.141. Kat silmesi 105
Resim 4.142. Pencere silmesi 105
Resim 4.143. Pencere silmesi 105
Resim 4.144. Pencere silmesi 105
Resim 4.145. Altı açık saçak 106
Resim 4.146. Altı açık saçak 106
Resim 4.147. Bacalar 107
Resim 5.1. Elmas sokak silüeti 113
Resim 5.2. Uzun sokak silüeti 114
Resim 5.3. Mavi Kadın sokak silüeti 114
Resim 5.4. Üçpınar caddesi silüeti 115
Resim 5.5. İsmet Çağlar Paşa sokak silüeti 115

Resim **Sayfa**

Resim 5.6. Bodur sok. no:6 şarapana 117
Resim 5.7. Elmas sok. no:26 şarapana 117
Resim 5.8. Sinan Paşa sok. no:40 şarapana 117
Resim 5.9. Tütün sok. no:12 şarapana 117
Resim 5.10. İsmet Çağlar Paşa sok. no:33 taşlık 118
Resim 5.11. İsmet Çağlar Paşa sok. no:36 taşlık 118
Resim 5.12. İsmet Çağlar Paşa sok. no:31 mamrak 118
Resim 5.13. Sinan Paşa sok. no:16 mamrak 118
Resim 5.14. Hisar sok. no:21 tandır evi 119
Resim 5.15. İsmet Çağlar Paşa sok. no:33 mutfak 120
Resim 5.16. İsmet Çağlar Paşa sok. no:33 mutfak 120
Resim 5.17. Aziz Mahmut Hüdai sok. no:9 izbe 121
Resim 5.18. Hisar sok. no:43 izbe 121
Resim 5.19. Sinan Paşa sok. no:16 122
Resim 5.20. Kevser sok. no:4 döşemede gusülhane 122
Resim 5.21. İsmet Çağlar Paşa sok. no:37 döşemede gusülhane 122
Resim 5.22. Pazar sok. no:1 sirkeevi(şaraphane) 123
Resim 5.23. İsmet Çağlar Paşa sok. no:31 sirkeevi(şaraphane) 123
Resim 5.24. Pazar sok. no:23 çamaşır taşı 123
Resim 5.25. Kağnı sok. no:36 çamaşır taşı 123
Resim 5.26. Pazar sok. no:19 kuyu 124
Resim 5.27. Bodur sok. no:6 kuyu 124
Resim 5.28. Kağnı sok. no:36 kuyu 124
Resim 5.29. Horoz sok. no:6 kuyu 124
Resim 5.30. Uzun sok. no:7 tuğla kaplama 125
Resim 5.31. Horoz sok. no:1 taş kaplama 125

Resim **Sayfa**

Resim 5.32. Orhan Keskin sok. no:13 ahşap kaplama 125
Resim 5.33. Uzun sok. no:9 döşemedeki gözetleme yeri 125
Resim 5.34. Hazinedar sok. no:55 ahşap kaplama 125
Resim 5.35. Mısır sok. no:14 taş kaplama 125
Resim 5.36. Ahşap kirişleme 126
Resim 5.37. Uzun sok. no:7 tavanı 126
Resim 5.38. Pazar sok. no:23 tavanı 126
Resim 5.39. Ayvaz sok. no:22 tavanı 126
Resim 5.40. Çelik Çıkmazı no:2 tavanı 126
Resim 5.41. Hazinedar sok. no:42 tavanı 126
Resim 5.42. İsmet Çağlar Paşa no:33 çift kollu merdiven 127
Resim 5.43. Uzun sok. no:9 tek kollu merdiven 127
Resim 5.44. Hisar sok. no:25 demir korkuluk 127
Resim 5.45. Kerpiç sok. no:2 basit ahşap korkuluk 127
Resim 5.46. İsmet Çağlar Paşa no:31 sedir 128
Resim 5.47. Seki 128
Resim 5.48. İsmet Çağlar Paşa no:33 L sedir 128
Resim 5.49. Uzun sok. no:9 kolçaklı sedir 128
Resim 5.50. Hızırbey sok. no:9 kemerli kapı 129
Resim 5.51. Uzun sok. no:9 süslemeli kapı 129
Resim 5.52. Uzun sok. no:7 süslemeli kapı 129
Resim 5.53. Hisar sok. no:43 tablalı kapı 129
Resim 5.54. Elmas sok. no:26 kemerli kapı 129
Resim 5.55. Kerpiç sok. no:2 çift kanat kapı 129
Resim 5.56. Pencere 130
Resim 5.57. Kartal sok. no:2 pencere 130

Resim **Sayfa**

Resim 5.58. Elmas sok. no:26 pencere 130
Resim 5.59. Uzun sok. no:7 yüklük 130
Resim 5.60. Üçpınar cad. no:23 yüklük 130
Resim 5.61. Hisar sok. no:21 dolap 131
Resim 5.62. Mavi Kadın sok. no:21 yüklük 131
Resim 5.63. Uzun sok. no:9 çiçeklik 131
Resim 5.64. Uzun sok. no:9 dolap-çiçeklik 131
Resim 5.65. Elmas sok. no:26 çiçeklik 131
Resim 5.66. Horoz sok. no:1 raf-çiçeklik-yüklük 131
Resim 5.67. Elmas sok. No:26 alçı raf 132
Resim 5.68. Horoz sok. no:1 alçı raf 132
Resim 5.69. Horoz sok. no:9 mutfak ocağı 132
Resim 5.70. Düden sok. no:1 mutfak ocağı 132
Resim 5.71. Akcami sok. no:4 tandır ocağı 133
Resim 5.72. Ceylan sok. no:22 tandır ocağı 133
Resim 5.73. Zafer cad. no:11 avlu kapısı 135
Resim 5.74. Akcami sok. no:2 avlu kapısı 135
Resim 5.75. Hızırbey cad. no:17 giriş kapı 135
Resim 5.76. Tütün sok. no:6 avlu kapısı 135
Resim 5.77. Tütün sok. no:4 giriş kapısı 135
Resim 5.78. Hisar sok. no:26 giriş kapısı 135
Resim 5.79. Çukur sok. no:9 kapı tokmağı 135
Resim 5.80. Akcami sok. no:9 kapı tokmağı 135
Resim 5.81. Posta sok. no:6 pencere 136
Resim 5.82. Hisar sok. no:23 pencere 136
Resim 5.83. Yakup Hoca sok. no:4 pencere 136

Resim **Sayfa**

Resim 5.84. Kerpiç sok. no:1 pencere 136
Resim 5.85. Posta sok. no:6 pencere 137
Resim 5.86. Ordu cad. no:72 pencere 137
Resim 5.87. Pazar sok. no:10 pencere 137
Resim 5.88. Posta sok. no:6 pencere 137
Resim 5.89. Çift kenar çıkma 138
Resim 5.90. Kombine çıkma 138
Resim 5.91. Ortadan çıkma 138
Resim 5.92. Testere dişi çıkma 138
Resim 5.93. Çıkma altı dikme 138
Resim 5.94. Çıkma altı bini kirişleme 138
Resim 5.95. Çıkma altı payanda 138
Resim 5.96. Çıkma altı bini kirişleme 138
Resim 5.97. Sivrihisar çatı örtüsü 139
Resim 5.98. Altı kapalı saçak 139
Resim 5.99. Altı açık saçak 139
Resim 5.100. Süslemeli giriş saçağı 140
Resim 5.101. Ocak bacası 140
Resim 5.102. Ocak bacası 140
Resim 5.103. Soba bacası 141
Resim 5.104. Ocak ve soba bacası 141
Resim 5.105. Çift kollu merdiven 141
Resim 5.106. Tek kollu merdiven 141
Resim 5.107. Düz merdiven 141
Resim 5.108. Düz ahşap merdiven 141
Resim 5.109. Cephe süslemesi 142

Resim **Sayfa**

Resim 5.110. Uzun sok. no:9 cephe süslemesi 142

Resim 5.111. Cephe süslemesi 142

Resim 5.112. Elmas sok. no:19 kitabe 142

Resim 5.113. İsmet Çağlar Paşa sok. no:37 kitabe 143

Resim 5.114. Hüseyin Erbay sok. no:12 kitabe 143

HARİTALARIN LİSTESİ

Harita **Sayfa**

Harita 2.1. 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı, Sivrihisar yerleşmesi ve çevresine yönelik plan kararları 20

Harita 3.1. Yakın çevre analizi baz pafta 28

Harita 3.2. Yakın çevre analizi yapı sokak ilişkisi 29

Harita 3.3. Yakın çevre analizi arazi kullanımı 30

Harita 3.4. Yakın çevre analizi yapım tekniği 31

Harita 3.5.Yakın çevre analizi kat adedi 32

Harita 3.6. Yakın çevre analizi yapı karakteristiği 33

Harita 5.1. Karşılaştırmalı çalışmadaki evlerin konumları 145

Harita 7.1. Sivrihisar koruma amaçlı imar planı Ö.1.5 alanı 217

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur

Simgeler	**Açıklamalar**
cm	Santimetre
m	Metre
m²	Metrekare
km	Kilometre
km²	Kilometrekare
%	Yüzde

Kısaltmalar	**Açıklamalar**
BKZ	Bakınız
CAD	Cadde
ENV	Envanter
MAH	Mahalle
MÖ	Milattan önce
SOK	Sokak
TUİK	Türkiye İstatistik Kurumu
VB	Ve benzeri
YY	Yüzyıl

1. GİRİŞ

Bugün Eskişehir'in en büyük ilçesi olan Sivrihisar Kral Yolu üzerinde bulunmasından dolayı Hititlerden Osmanlılara kadar birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, birçok kültürü bünyesinde barındırmış ve ticari faaliyetlerde önemli söz sahibi olmuş bir yerleşim yeridir. Ancak Osmanlıların son dönemlerinden itibaren önemini yavaş yavaş kaybeden Sivrihisar günümüzde Ankara'ya çok yakın olması ve Ankara-Eskişehir-Afyon karayollarının kesişiminde yer almasına rağmen çok fazla gelişmemiştir.

Sivrihisar tarihi dokusunda yer alan anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapılar yüksek ölçüde özgün olup, günümüze kadar bu özgünlüklerini korumuştur. Ancak 2011 yılına kadar koruma amaçlı imar planının olmaması, terk edilme, bilinçsiz yapılan tadilatlar gibi sebeplerle özgünlüklerini kaybetmeye hatta yok olmaya başlamışlardır.

Zaimzade Kamil Efendi Konutu Sivrihisar'ın en eski ve en büyük mahallesi olan Yenice Mahallesi'nde Elmas Sokak No:6-8 de bulunmaktadır. Yapı Yenice Camii, Zaimağa Konağı, Şefik Sakarya Evi gibi ender nitelikteki yapıların arasında Yenice Camii yönünde bulunan sokak girişindeki küçük meydandan bakıldığında sokağa doğru olan çıkmasıyla, avlu ve bahçe duvarları ile dikkat çekmektedir. Geleneksel Sivrihisar Konutlarının özgün örneklerinden biri olan yapı zaman içerisinde çeşitli ekler ve değişikliklerle özgün niteliklerini az da olsa yitirmiş olmasına rağmen mekansal kurgu, mimari eleman ve yapım sistemi bağlamında özgünlüğünü büyük ölçüde korumaktadır. Ancak yapının terk edilmiş olmasından dolayı bahçede bulunan tandır evi ile harç evi harap durumdadır. Yapıdaki mimari elemanlarda bozulmalar meydana gelmiş, bazıları sökülmüş hatta suça meyilli gruplar tarafından yakılmıştır. Yapının özgün niteliklerini kaybetmemesi ve korunması için bir an önce müdahale edilmesi gerekmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı yapı tez çalışması kapsamında seçilmiş ve yapılan çalışmalar bu tez kapsamında 8 başlık altında toplanmıştır.

Birinci bölümde çalışmanın amacı, konusu ve yöntemi anlatılmıştır.

İkinci bölümde Eskişehir iline bağlı olan Sivrihisar ilçesinin konum, coğrafya, ekonomi, nüfus, tarih gibi genel özellikleri anlatılmıştır.

Üçüncü bölümde Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun yakın çevresinde yer alan yapılar incelenerek, genel bir analiz yapılmıştır.

Dördüncü bölümde yapının mevcut durumunun analizi için rölövesi çıkarılmış ve zaman içerisinde meydana gelen değişim ve bozulmalar incelenerek analiz yapılmıştır.

Beşinci bölümde restitüsyon çalışmasına altlık oluşturabilmek için kentsel sit alanı sınırları içerisinde bulunan tescilli ve/veya nitelikli yapıların araştırması ve karşılaştırmalı çalışması sunulmuştur.

Altıncı bölümde restitüsyona yönelik çalışmalar sunulmuştur.

Yedinci bölümde yapıyla ilgili elde edilen tüm verilerin analizi yapılarak, restorasyona yönelik kararlar verilmiş ve restorasyon önerisi hazırlanmıştır.

Sekizinci olan sonuç bölümünde ise tez çalışmasının amacı ve önemi tekrar anlatılarak yapının gelecek kuşaklara aktarılabilmesinin önemi vurgulanmıştır.

2. SİVRİHİSAR'IN GENEL ANALİZİ

2.1. Sivrihisar'ın Konumu

Sivrihisar İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan Eskişehir ilinin 14 ilçesinin en büyüğüdür. Eskişehir Kuzey 39º 26′ 36″ enlemleri ile Doğu 31º 32′ 03 ″ boylamları arasında yer almaktadır. Sivrihisar Eskişehir ilinin güneydoğusunda, Ankara-Eskişehir karayolu üzerinde Ankara'ya 135 km, Eskişehir'e 100 km uzaklıkta bulunmaktadır. Sivrihisar'ın kuzeyinde Beylikova ve Mihalıççık, güneyinde Afyon ve Konya il sınırları, doğusunda Günyüzü, batısında ise Mahmudiye ve Çifteler ile çevrelenmiştir. Toplam yüz ölçümü 2987 km^2dir.

Resim 2.1. Sivrihisar yol haritası[21]

Resim 2.2. Eskişehir ilçeleri ve Sivrihisar'ın konumu[22]

2.2. Sivrihisar'ın Coğrafik Özellikleri

Sivrihisar Dağları İç Anadolu Bölgesi'nin kuzeybatı kesiminde yer almaktadır. Eskişehir ilinin güney doğu köşesinde, Sakarya yayının içinden başlayarak, güney doğu-kuzey batı yönünde Kaymaz Bucağı'na kadar uzanmakta olan bu dağlar, eşik görünüşlü bir yayla üzerinde 39028' 00kuzey enlemi ile 31034' 60 doğu boylamında yer alır. Sivrihisar Dağları Eskişehir ilini güney doğu-kuzey batı yönünde ortadan kat eder. Dağın en yüksek noktası 1819 m olup Çürükçal, Ada , Ayazma, Paşaçal, Karyatağı, Ahmetağıl Çalı, Karşıyaka, Karasivri, Kartalyuvası, Andıkini, Ekinlenin, Hacıçal ve Çalpınarı belli başlı tepeleri arasındadır[23].

Sivrihisar ilçesinin deniz seviyesinden yüksekliği 1071 metredir. İlçe merkezi 7 km uzaklıkta bulunan ve Sivrihisar dağ sırasının 1690 metre yükseklikteki en önemli tepesi olan Çürükçal tepesinin eteklerinde yer almaktadır[2].

İlçedeki belli başlı akarsu kaynakları Porsuk çayı ve Sakarya nehridir[2].

Resim 2.3. Sivrihisar dağları ve ilçenin konumu[2]

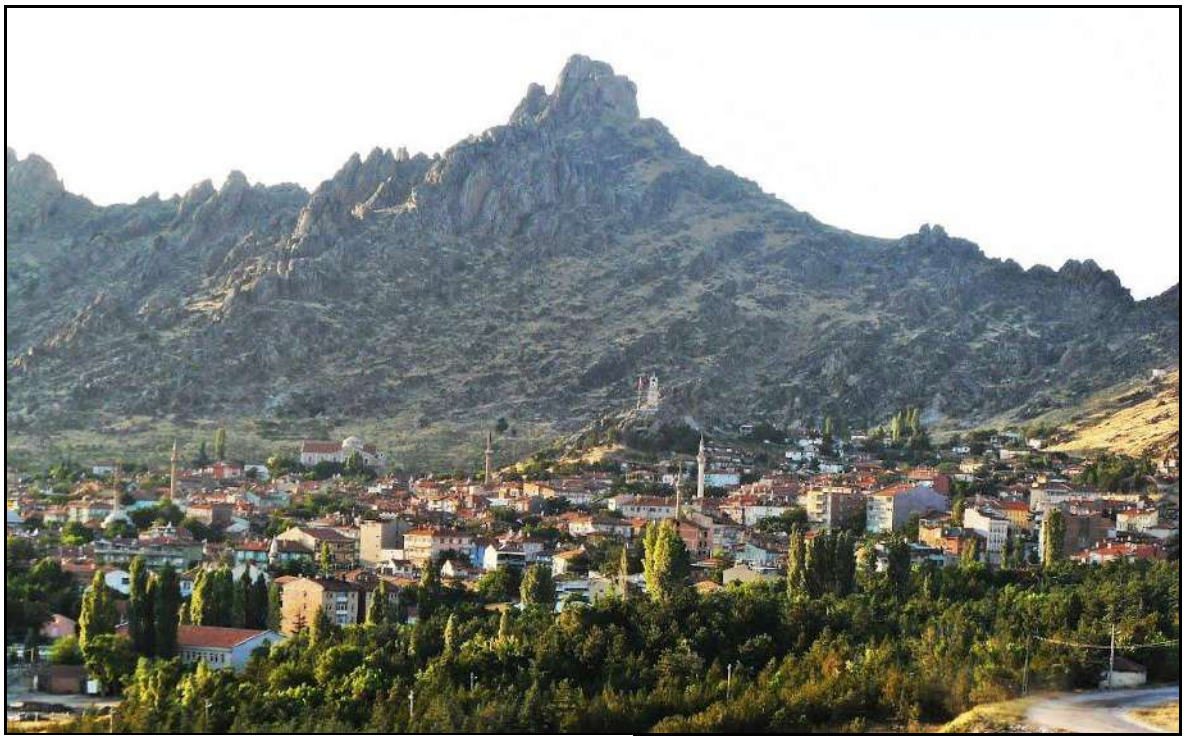

Resim 2.4. Sivrihisar dağları Çürükçal tepesi[24]

2.3. İklim ve Bitki Örtüsü

Meteoroloji genel müdürlüğü verileri akdeniz iklim sınıflandırmasına göre Sivrihisar'ın iklim tipi kuraktır. En yüksek sıcaklık temmuz en düşük sıcaklık ocak aylarında görülmektedir. Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında don olayları yaşanmaktadır[23]. Kışlar genellikle soğuk ve yağışlı, yazlar sıcak ve kuraktır. En çok ilkbahar aylarında görülen yağışlar, ilkbahar aylarında yağmur, sonbahar ve kış aylarında kar şeklindedir[2].

İlçenin hakim bitki örtüsü bozkırdır. Su kenarlarında söğüt ve kavak ağaçları mevcuttur ve dağ tepelerinde eski orman bakiyeleri, çanı ve meşelere rastlanmaktadır[2].

Sivrihisar dağları vejetasyon tiplerinin floristik kompozisyonu üzerine bir araştırmada 2003-2005 yılları arasında araziden farklı vejetasyon dönemlerinde 1100 bitki örneği toplanmış ve değerlendirilmiştir. Araştırma alanında altı farklı vejetasyon tipi tespit edilmiştir. Bunlar sırasıyla; Bozuk orman vejetasyonu, Bodur çalı vejetasyonu, Çayır vejetasyonu, Step vejetasyonu, Kaya vejetasyonu, Nemli dere vejetasyonudur[23].

Çizelge 2.1.Yıllık sıcaklık grafiği[25]

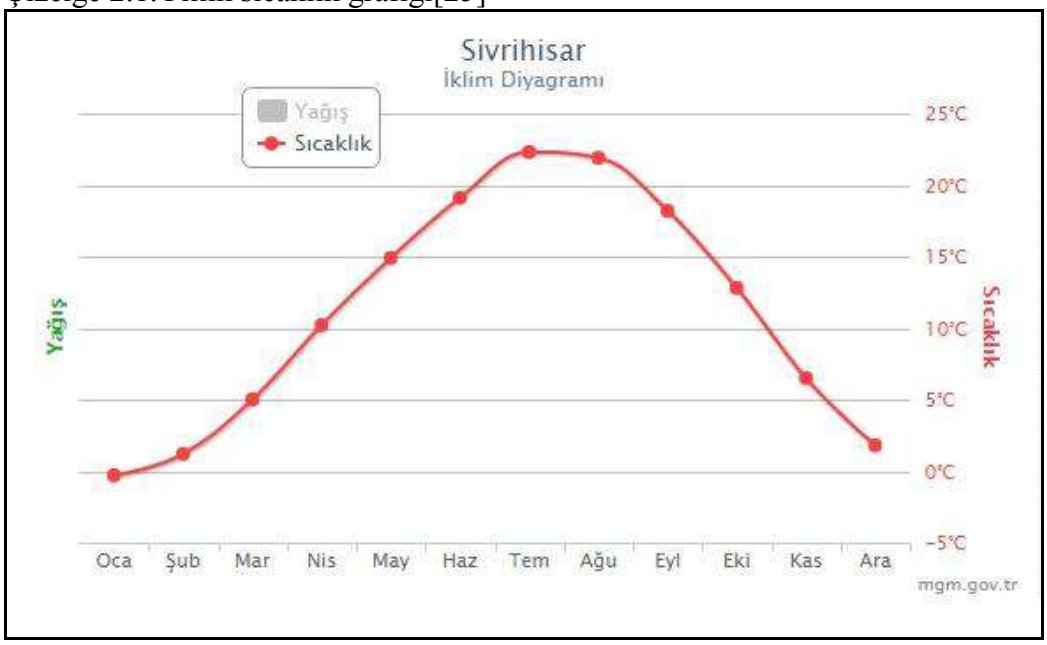

Çizelge 2.2.Yıllık yağış grafiği[25]

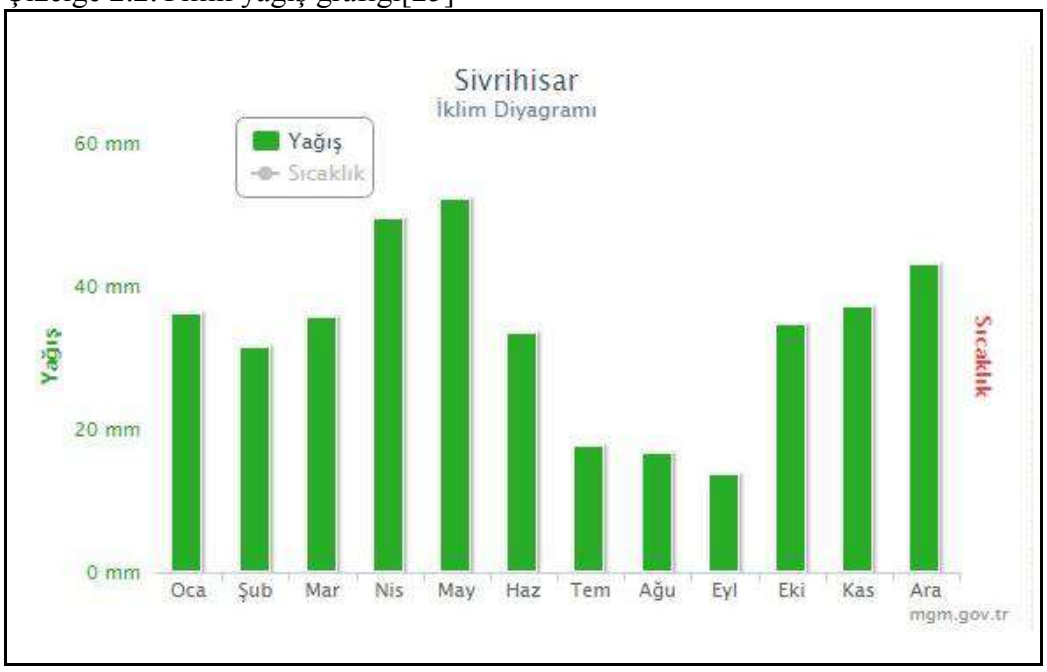

2.4. Nüfus ve Demografik Yapı

Sivrihisar'da farklı etnik kökene sahip insan gruplarını yaşamıştır. Özellikle 13. Yüzyılda Moğol baskısı sonucu kent nüfuslarında artışlar görülmüştür. Sivrihisar'a bu dönemde Ermeniler gelmişler ve kendi mahallerinde yaşamışlardır. Selçukluların Sivrihisar'ı

almasıyla Türkler bölgeye gelerek büyük değişiklikler yapmadan yerel halkla beraber yaşamışlardır.1486 yılında Sivrihisar'da 24 Müslüman 1 Ermeni mahallesi olmak üzere 25 olan mahalle sayısı 1521 de değişmemiştir. Merkezde oturanlar arasında Ermeniler dışında kayıtlı gayrimüslim yoktur[17]. 1793 yılında Rusların Kırımı almasından sonra bölgeye gelen Kırım Tatarları Yeni mahalleyi kurarak yaşamaya başlamışlardır. Bu dönem de nüfus 11.200 civarındadır.1880 Balkan Savaşı'ndan sonra 34900 olan nüfus 20. yüzyılda 4000'i Ermeni olmak üzere 36500 sayılarına ulaşmıştır[17].

Günümüzde toplam nüfus adrese dayalı nüfus kayıt sistemi TUİK 2015 verilerine göre 21265 dır. Nüfusun kadın erkek dağılımına bakıldığında dengeli bir yapı görülmekte olup, 10678 erkek, 10587 kadın olarak tespit edilmiştir. İlçeye bağlı 3 adet kasaba, 62 adet köy ve bunun dışında 27 adet yayla ve mandıra diye tabir edilen yerleşim merkezleri bulunmaktadır[1]. Nüfusun yaklaşık % 30'u ilçe merkezinde, % 15'i kasabalarda ve % 55'i de köy ve yaylalarda oturmaktadır[1].

2.5. Sosyo-Ekonomik Yapı

İlçenin konumu itibari ile önemli yolların kesişim noktası olmasından dolayı her dönem ticarette söz sahibi olduğu incelenen kaynaklardan anlaşılmaktadır[5,6,11,17].Ancak zamanla çeşitli sebeplerden dolayı bu özelliğini kaybetmiştir. Günümüzde ilçenin en önemli geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Halkın % 80' ne yakın kısmı tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. % 20'si ise küçük sanat, ticaret ve serbest meslek erbabıdır. İlçe halkının büyük bir çoğunluğu, İlçe dışında başka şehirlere yerleşmektedir. Bunlar Eskişehir, Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Konya ve Antalya gibi merkezlerde daha çok ticaretle iştigal etmektedirler. [1].

Sivrihisar ve çevresinde genellikle kuru tarım, sulanabilen alanlarda ise sulu tarım yapılmaktadır[2]. Topraklar bir yıl nadasa bırakılarak kullanılmaktadır. Başta buğday ve arpa olmak üzere çavdar, yulaf, nohut, patates, mercimek, kimyon sulanabilen alanlarda soğan, kavun, karpuz, şeker pancarı ayrıca hayvanlar için yonca ve mısır yetiştirilir. Koçaş köyünün mor patlıcanı, Böğürtlen köyünün mısır, salatalık ve havucu, Kepen köyünün lahanası, Kotlan'ın soğanı, Okçu'nun fasulyesi, Dinek-Tekören-Kadıncık'ın üzümleri meşhurdur[3]. Ayrıca bölgede meyvecilik de önemlidir. Meyve ağaçları genellikle evlerin bahçelerinde bulunmaktadır. Kayısı, erik, elma, armut, ayva, vişne, ceviz, badem, dut,

kiraz, iğde ve alıç yetiştirilir. Yetiştirilen meyveler daha çok kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olsa da fazlası Sivrihisar pazarında satılmaktadır[2].

Yakın zamana kadar Sivrihisar bağcılık konusunda önemli bir yere sahipken günümüzde bağlarda çalışacak kimseni olmaması, ürünlerin nesillerinin korunmaması, maliyetin yüksek olması gibi sebeplerden dolayı yapılmamaktadır[2].

Bölgede en çok koyun ve keçi olmak üzere küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği mevcuttur. Bunların dışında merkezde ve bazı köylerde tavukçuluk ve arıcılık da yapılmaktadır. Kurulan kooperatifler son yıllarda büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin artmasını sağlamış olup, hem et hem de süt ürünlerinin satışı, halk için ek bir geçim kaynağı sağlamıştır[2].

Arıcılık geçmiş yıllarda büyük ilgi görürken, zararlı müdahaleler sonucu arılar zarar görmüş ve önemini yitirmiştir. Günümüzde bazı köylerde kara kovanla faaliyetlerini sürdürmeye çalışanlar bulunmaktadır[2].

2.6. Tarihsel Gelişim

Sivrihisar İlçesi ünlü kral yolunun üzerinde olduğu için ilk çağdan beri önemini korumuştur[5]. Sivrihisar'ın tarihi Hititlere kadar uzanmaktadır. O dönemde Sivrihisar'ın 'Spalia' veya'Spania' adında küçük bir yerleşim yeri olduğu bilinmektedir[6]. İlk Çağda kurulmuş olan ve Sivrihisar ilçe merkezine 15km uzaklıkta bulunan Pessinus antik kenti (Ballıhisar), M.Ö. 8. yüzyılda Kybele'nin kült merkezi olarak önem kazanmış ancak Kült M.Ö.204 yılında Roma'ya taşınınca önemini kaybetmiştir[7]. Roma egemenliğine geçen Pessinus VI. yüzyıla kadar Abrustula adı ile anılmıştır[8].

VI. Yüzyılda Bizans İmparatoru Justiniaus, kendi adını verdiği kenti yeniden kurmak istemiş fakat Pessinus'un olduğu yerde değil de bugünkü Sivrihisar'da kurmuştur[9]. Kurulan kent Pessinus'un kalıntıları kullanılarak inşa edilmiştir[10]. İncelenen kaynaklardan Justinianopolis'in gelişip Pessinus'u geride bırakmış olduğu bilinmektedir.

Selçukluların 1072 yılında Ankara'yı almasından sonra bazı Türk boyları Sivrihisar'a gelerek yerleşmiştir[11]. Ancak Sivrihisar'ın tam olarak Selçuklu hâkimiyetine geçiş tarihi bilinmemektedir. Muhtemelen 11. yüzyıldan sonra da kent Anadolu Selçuklu Devleti ile Bizans arasında birkaç kez el değiştirmiş olmalıdır[12]. Bu nedenle yörede 11. yüzyıldan, hatta 12. yüzyılın ilk yarısından günümüze ulaşabilen bir Türk eseri tespit edilememektedir. 13. yüzyıldan itibaren bölgede yoğun bir şekilde imar faaliyetlerinin başladığı ilçede bulunan yapılardan anlaşılmaktadır. Ulu Camii, Kılıç Mescidi, Ak Doğan Mescidi, Haznedar Mescidi, Hoca Yunus Türbesi bu yapılardan bazılarıdır[13].

Selçukluların son döneminde ortaya çıkan karışıklıklar sırasında 14. Yüzyılda Sivrihisar önce Moğolların sonra Karamanoğulları'nın himayesine girmiştir[14]. Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları arasında uzun yıllar süren çarpışmalardan sonra ilk kez 1354 yılında Osmanlı toprağı olan Sivrihisar 1415 yılında Çelebi Mehmet döneminde kesin olarak Osmanlı himayesine girmiştir[5].

Sivrihisar 15. Yüzyıldan 19. Yüzyıla kadar Hüdavendigar (Bursa) vilayetinin nahiyesi olarak kalmış. Islahat Fermanı'nın kabulüyle yeni vilayet kanununa göre Ankara vilayetinin merkez sancağına bağlı kaza olmuştur[15].1912 – 1914 yılında ise Eskişehir sancağına bağlanmıştır. Birinci Dünya Savaşından kısa bir süre sonra 20 Eylül 1921 yılında Yunan işgalinden kurtarılmış ve Cumhuriyet devrinde 1925 yılında Eskişehir iline bağlı ilçe merkezi olmuştur[2].

Resim 2.5. Pessinus antik kenti

Resim 2.6. Pessinus antik kenti

2.7. Sivrihisar İlçe Merkezinde Bulunan Anıtsal Yapılar

Camiiler

Sivrihisar'da bulunan en önemli anıtsal yapı İlçe merkezi şadırvan meydanında bulunan Ulu Cami'dir. Ahşap direkli cami geleneğinin en önemli örneklerinden olan camii, kitabesine göre 1232 yılında Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykubad döneminde Vezir Celaleddin Ali Bey tarafından yaptırılmıştır. Moğol istilasından sonra, III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in naiplerinden Abdullah oğlu Mikail tarafından 1274 yılında bugünkü biçimine kavuşan camiye, 1409 yılında minare eklenmiştir. Caminin mihrabı 1440 yılında değiştirilmiş, 1924 yılında ise Kılıç mescidinin 1244 tarihli minberi bu yapıya getirilmiştir. İç mekanda 67 adet ahşap direkle taşınan camii, Anadolu'da bu tarz camilerin en büyüğüdür[2]. Ulu camii dışında Yenice mahallesinde bulunan, 1072 yılında Sivrihisar'ı fetih eden gazilerden binbaşı rütbesindeki Ali Dede tarafından yaptırılan Yenice mahallesi camii, Unkapanı caddesinde yer alan, kitabesi günümüze kadar ulaşmamış ancak 15.yy ait bir vakfiye metninden Umur Selçuk Bey tarafından yaptırıldığı anlaşılan Akdoğan Mescidi[36], Karacalar mahallesinde yer alan kitabesi olmadığı için kesin olarak yapım tarihi ve banisi bilinemeyen ancak T. Özalp tarafından 1274'de Hazinedar Necibüddin Mustafa tarafından yapıldığı ileri sürülen Hoşkadem camii, Hoşkadem camiinin batısında bulunan, yapım tarihi ve banisi kesin olarak bilinmeyen ve T. Özalp tarafından 13.

yüzyılda Hazinedar Necibüddin Mustafa tarafından yaptırıldığı ileri sürülen Hazinedar camii, Kurşunlu mahallesinde bulunan ve kitabesine göre Baba Yusuf tarafından 1492 tarihinde 1343 yılında yaptırılmış ancak yıkılmış olan mescidin yerine yaptırılan kuşunlu camii, Karacalar mahallesinde daha önce burada mevcut iken yıkılmış olan Aziz Mahmud Hüdai camiinin yerinde kaymakam Mahmut Bey tarafından 1893'de yaptırılan Yeni camii, Elmalı mahallesinde bulunan Sofya Fatihi Balaban Bey tarafından 1385 yılında yaptırılan Balaban camii, Karacalar Mahallesinde bulunan ve yapım tarihi kesin olarak bilinmeyen Bodur camii, Kubbeli mahallesinde bulunan ve Nasreddin Hoca'nın torunu İstanbul kadısı Hızır Bey tarafından 1453 yılında yaptırılan Hızırbey mescidi dışında Ak cami, Elmalı camii, Kumbet camii Sivrihisar merkezde bulunan camilerdir[2]. Ayrıca Kılıç mahallesi, kağnı pazarı bulunan 1924 yılında yıkılan Kılıç mescidinin minaresi günümüze kadar ulaşmıştır.

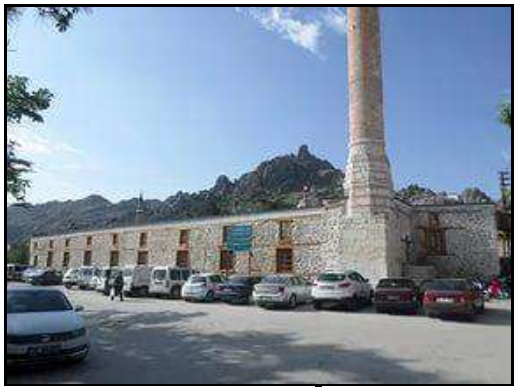

Resim 2.7. Ulu camii[2]

Resim 2.8. Ulu camii[2]

Resim 2.9. Ulu camii[2]

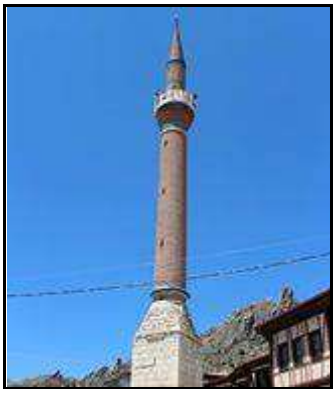

Resim 2.10. Kılıç mescidi minaresi

Resim 2.11. Akdoğan mescidi

Resim 2.12. Akdoğan mescidi

Resim 2.13. Hoşkadem camii[15]

Resim 2.14. Hoşkadem camii[15]

Resim 2.15. Hızırbey mescidi[15]

Resim 2.16. Hazinedar mescidi[15]

Resim 2.17. Ak camii[15]

Resim 2.18. Elmalı camii

Resim 2.19. Kümbet camii[15]

Resim 2.20. Bodur camii[15]

Resim 2.21. Kurşunlu camii[2]

Resim 2.22. Kurşunlu camii[2]

Resim 2.23. Yeni camii[2]

Resim 2.24. Yeni camii[2]

Resim 2.25. Balaban camii[2]

Resim 2.26. Balaban camii[2]

Resim 2.27. Yenice mahallesi camii[2]

Resim 2.28. Yenice mahallesi camii[2]

Türbeler

Camii Kebir mahallesi Ulu camiinin kuzeyinde bulunan, kitabesine göre İlhanlı beylerinden Melikşah Bey tarafından 1327'de kardeşi Sultanşah için yaptırılan Alemşah Kümbeti, kitabesine göre 1348 yılında Hoca Bahadır Ömer oğlu Hoca Sadreddin Yakup tarafından yaptırılan Mahmud Suzani türbesi, Cumhuriyet mahallesi Eskişehir yolu üzerinde bulunan banisi ve yapım tarihi kesin olarak bilinmeyen ancak T.Özalp tarafından 13. yy. son çeyreğinde Selçuklu emirlerinden Sadeddin Hoca Yunus adına inşa edildiği ileri sürülen Yunus Hoca türbesi dışında Ali Dede türbesi, Hamdi Baba türbesi, Kudbiddin Dede türbesi Sivrihisar merkezde bulunan türbelerdir[2].

Resim 2.29. Alemşah kümbeti[16]

Resim 2.30. Alemşah kümbeti[16]

Resim 2.31. Mahmud Suzani türbesi[2]

Resim 2.32. Mahmud Suzani türbesi[2]

Resim 2.33. Yunus Hoca türbesi[2]

Ermeni kilisesi

1881 yılında yapılan kilisenin iki tarafında çan kuleleri bulunmaktadır. Kızıl kesme taştan yapıldığı için Kızıl Kilise de denilen yapı belli belirsiz fresklerle bezelidir. Kilisenin arka kısmında vaftiz odası, güney kısmında papaz odası bulunmaktadır. Kilise'nin kitabesinde şunlar yazılıdır: "Cemaat üyelerinin yardımlarıyla kutsal üçlü (Surp Yerortutyun) adına bir kilise inşa edildi"[2].

Resim 2.34. Ermeni kilisesi[2]

Resim 2.35. Ermeni kilisesi[2]

Resim 2.36. Ermeni kilisesi[2]

Resim 2.37. Ermeni kilisesi[2]

Saat kulesi

Saat Kulesi 1899 yılında dönemin kaymakamı Mahmut Bey ve Belediye Reisi Yüzügüllü Hacı Mehmet Efendi tarafından yaptırılmıştır. Sivrihisar'ın sembolü olan yapı ilçenin her tarafından rahatça görülebilmesi için yüksek bir kaya kütlesi üzerine inşa edilmiştir. Kesme taşlarla yapılmış olup dört tarafında da saat vardır. Aylık kurma ile çalışır. Pirinçten yapılma çan, tokmakla saat başı çalmaktadır [2].

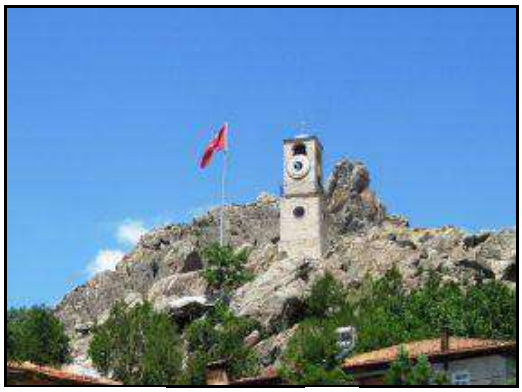

Resim 2.38. Saat kulesi[16]

Resim 2.39. Saat kulesi[16]

Hamamlar

Cumhuriyet mahallesi, belediye binasının yanında bulunan Hafizuddin kızı Safiyetullah'ın 1407 tarihli vakfiyesinde, hamamın dörtte birini vakfettiğine dair vakfiyeden yola çıkarak, bu hamamın 1407 yılında mevcut olduğu göz önüne alınırsa daha evvelki bir tarihte yapıldığı T.Özalp tarafından ifade edilen Kumacık hamamı, Kurşunlu mahallesi, Prof. Dr. Mehmet Kaplan caddesinde bulunan tarihi kaynaklarda, Seyyid Nureddin'in kızı ve Karaca

Ahmed Sultan'ın eşi Nuriye Bacı tarafından 1490 yılında veya aynı şahıs tarafından Anadolu Selçuklular, Beylikler devrinde yapılmış olduğu ifade edilen Seydiler hamamı (Vakıf hamamı), Hükümet binası önünde bulunan, eski vakfiyelere göre 1349 yılında Ahi Paşa tarafından yaptırıldığı T.Özalp tarafından ifade edilen Küçük hamam, Kılıç mahallesinde bulunan ve 1724 yılında Abdurrahim Efendi tarafından yaptırılan Çifteler hamamı (Yeni hamam), Yazıcıoğlu kayalarının yamacında bulunan Gavur 1868 yılında Ermeniler tarafından yapılan Gavur (Ermeni) hamamı Sivrihisar merkezde bulunan hamamlardır[2].

Resim 2.40. Kumacık hamamı

Resim 2.41. Seydiler hamamı

Resim 2.42. Çifteler hamamı

Resim 2.43. Gavur hamamı[15]

Çeşmeler

I. Murad zamanında 1359-1389 yıllarında Sivrihisar Subaşısı Timurtaş Paşazade Umur Bey oğlu Selçuk Bey tarafından yaptırılan Akdoğan çeşmesi, Selçuklu uç kumandanı Akça Bey tarafından yaptırılan ak çeşme, Ahi Paşanın eşi Mavi Kadın tarafından 1378 yılında yaptırılan mavi kadın çeşmesi, Balaban Camii banisi, Sofya Fatihi Balaban Paşa tarafından yaptırılan ve balaban camii önünde bulunan balaban çeşmesi, Kurşunlu camii

önünde bulunan Kutlu çeşme, Seyyid Hacı Mustafa tarafından 1766 yılında yaptırılan nemane çeşmesi, kağnı pazarı çeşmesi, baba çeşmesi, üçpınar çeşmesi, kavakdibi çeşmesi, hacı mut çeşmesi ve muzaffer atasoy çeşmesi ilçe merkezinde bulunan önemli çeşmelerdir[2].

Resim 2.44. Mavi Kadın çeşmesi[16]

Resim 2.45. Acem çeşmesi[16]

Resim 2.46. Akdoğan çeşmesi[16]

Resim 2.47. Nemane çeşmesi[16]

Resim 24.8. Ak çeşme[16]

Resim 2.49. Kutlu çeşme[16]

Resim 2.50. Baba çeşmesi[16]

Resim 2.51. Üçpınar çeşmesi[16]

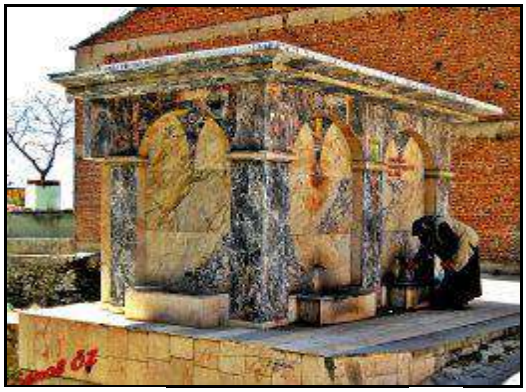

Resim 2.52. Kavakdibi çeşmesi[16]

Resim 2.53. Hacı Mut çeşmesi[16]

2.8. Mevcut İmar Uygulamaları

1/100.000 ölçekli Eskişehir ili çevre düzeni planı

1/100.000 ölçekli planda ilçe merkezinin 2000 yılı nüfusunun 10.574 kişi olduğu belirtilmiş, 2025 yılı projeksiyon nüfusunun 14.279 kişi olacağı varsayımında bulunulmuştur. İlçede aktivite oranının %35.3 olduğu, bu aktivite oranının hedef yılında da aynı seviyelerde kalacağı plan açıklama raporunda belirtilmiştir. Ayrıca, ilçede çalışanların sektörlere göre dağılım hesaplamalarında, 2025 yılında çalışanların %75'inin Hizmetler Sektöründe, %12'sinin Sanayi Sektöründe ve %13'ününde Tarım Sektöründe çalışacağı belirtilmiştir. Ayrıca Plan Açıklama Rapor'unda ilçe halkının %80'inin Tarım ve Hayvancılık ile geçindiği, geri kalanının ise Küçük Sanatlar ve Ticaret alanında faaliyet gösterdiği belirtilmiştir. İlçe sınırları içerisinde sebzecilik faaliyetlerinin gelişme eğiliminde olduğu, ilçede daha çok hububat, çeşitli sebze ve şeker pancarı yetiştiriciliğinin yapıldığı, ayrıca Sivrihisar Organize Sanayi Bölgesinin 24.06.1998 tarih ve 93/31 sayılı karar ile yatırım programına alındığı vurgulanmıştır[3].

Aşağıda görüldüğü üzere, söz konusu planda, Sivrihisar yerleşmesi ve çevresinde yer alan Doğal, Arkeolojik ve ‘çalışma alanımızın sınırlarını belirleyen’ Kentsel Sit Alanları tek tip gösterim ile Sit Alanları olarak belirtilmiştir. Çevre Düzeni Planında, Sit Alanlarına yönelik genel hüküm, yönetmelik ve kanunların geçerli olduğu beliritilmiş olup, bu alanlara yönelik ayrıca bir plan notu ve ya plan kararı getirilmemiştir[3].

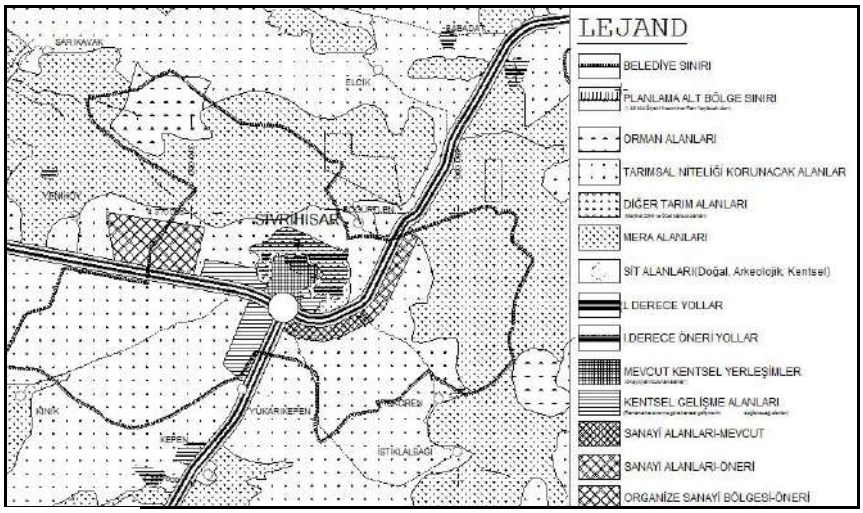

Harita 2.1. 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı, Sivrihisar yerleşmesi ve çevresine yönelik plan kararları[3]

1/1.000 ölçekli uygulama imar planı

Sivrihisar yerleşmesine ilişkin 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı 1988 yılında onanmış, 1995 ve 1996 yıllarında çeşitli küçük ölçek revizyonlar yapılmıştır. Onaylı imar planı, kentin batısı, kuzeyi ve doğusundaki eğimli ve kayalık alanları dikkate alarak, kentsel gelişmeyi güney bölgelere yönlendirmiş, gelişmeleri, Ankara-Eskişehir karayolu ve bu yolu kente bağlayan Atatürk Bulvarı üzerinde yoğunlaştırmıştır[3].

Ankara-Eskişehir karayolunun güneyinde, yol boyunca konut dışı kentsel çalışma alanları, yeşil alanlar ve spor alanları önerilmiş, bu alanların hemen arkasında ise, E=1.00 ve Hmax=15,50 m yapılanma koşullarında konut alanları öngörülmüştür[3].

Ayrıca bu bölgede, söz konusu konutların ihtiyacına yönelik olara küçük bir ticaret alanı ve sosoyal donatı alanları ayrılmış, karayolunun hemen kuzeyinde ise, kent girişinde, yine kentsel çalışma alanları ve bu alanların arkasında 3-4 katlı konut alanları öngörülmüştür[3].

Ankara-Eskişehir karayolunu kente bağlayan Atatürk Bulvarı'nın her iki tarafı eğitim, askeri, diğer kamu kurumları ve 4 katlı konutlar için ayrılmış, bulvar boyunca lineer bir gelişim öngörülmüştür[3].

Koruma amaçlı imar planı

Sivrihisar Kentsel Sit Alanı Eskişehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 31.01.2003 tarih ve 2776 sayılı kararı ile sınırları tespit edilmiş fakat koruma ve kullanma ilke esasları konusunda bir karar getirilmemiştir. Bu sebeple Kentsel sit alanı sınırı Eskişehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 16.12.2010 gün, 4627 sayılı kararı ile yeniden belirlenmiş ve Eskişehir Kültür ve 23.02.2011 gün, 4720 sayılı kararı ile Sivrihisar (Eskişehir) Kentsel Sit Alanı 1/1.000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı ve 1/ 5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı onaylanmıştır[3]. Planlama alanı bütünü, tek parsel ve yapı ölçeğinde geliştirilen fiziksel, sosyo-ekonomik ve yönetsel koruma politika, strateji ve plan kararları aşağıda açıklanmıştır[3].

Alan; geleneksel dokunun arz ettiği fiziksel ve işlevsel benzerlik ve farklılıklar, yapı ve açık alanların mimari ve çevresel değerleri ve korunmuşluk derecelerine bağlı olarak doku özelliklerine göre bölgelere (K-1,K-2,B,G vb.) ayrılmıştır. Bu bölgeler içinde; yüksek/ender değerdeki geleneksel konut ve bahçe duvarlarının sürekliliği ile tanımlanmış olan sokaklar; bir veya birden çok anıtsal yapı, özgün konutlar/dükkanlar ve bahçe duvarları ile sınırlanan meydanlar; özel manzara sunan bakı notaları ve barındırdıkları landmark/kentsel odaklarla birlikte planlama alanındaki diğer alanlara oranla ender özellikler sunan kentsel değerlerdir. Özgünlükleri, mimari ve çevresel değerleri ile yarattıkları ambiyans dolayısıyla bu alanlar, turizm aracılığı ile sergilenebilecek ve işlevlendirilebilecek olan, Öncelikli Gelişme Bölgeleri olarak seçilmiştir. Geleneksel ticaret işlevlerinin yer aldığı çarşı bölgesi 1/500 ölçekli kentsel tasarım projesi yapılarak uygulamaya geçilecek olan Ö.P.A. olarak tanımlanmıştır[3]. Zaimzade Kamil Efendi Konutu Ö.1.5 olarak tanımlanan alanda yer almaktadır

3. ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU'NUN KONUMU VE YAKIN ÇEVRESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Sivrihisar'daki Konumu

Zaimzade Kamil Efendi Konut'u Sivrihisar ilçe merkezinde kadastral 11 Ada 16 Parsel üzerinde Yenice Mahallesi Elmas Sokak 6-8 numarada bulunmaktadır. Yapı eğimli bir arazide konumlanmıştır. Yeni Camii önündeki meydandan geçilerek Elmas Sokak'a girildiğinde avlusundan ve Elmas Sokak boyunca devam edildiğinde bahçesinden olmak üzere iki adet girişi bulunmaktadır. (Bkz. Harita 3.1. , Resim 3.1. ve 3.2.)

Resim 3.1. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Yeni Camii tarafından Elmas sokaktan giriş kapısı

Resim 3.2. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Elmas sokak boyunca güney batı cephesi

3.2. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Mülkiyet Bilgileri ve Tescil Durumu

Yapının tapu kayıtları incelendiğince Aralık 1912-Ocak 1913 (K. Evvel 1328) ve Temmuz 1920 (Temmuz 1336) tarihli kayıtlarında avlulu ahşap ev olarak Zaimzade Kamil Efendi adına kayıt altına alındığı belirlenmiştir, 9 Kasım 1983 tarihli komisyon raporunda ise 1956 yılından çok önce iki parselin birleştirilerek tek parsel halinde getirildiği, malikinin ölmüş olduğu ve Kamil Kurday adına tescile sunulduğu belirtilmiştir, 23 Aralık 1923 tarihli Komisyon Kararı ile Kamil Kurday adına tescillendiği belirlenmiştir(Bkz. EK-1).

Zaimzade Kamil Efendi Konutu günümüzde koruma amaçlı imar planında Ö.1.5 olarak adlandırılan alanda bulunmaktadır [3]. Eskişehir Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 16.12.2010 tarih ve 4627 sayılı kararla tescilli II.(İki) grup korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir (Bkz. EK-2).

3.3. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Yakın Çevresinin Analizi

Bu çalışma evin yakın çevresindeki yapıların karakteristik özelliklerini ve çevredeki dokuyu anlamak ve restorasyon aşamasında verilecek kararlarda yardımcı olacak veriler elde edebilmek amacıyla yapılmıştır. Yakın çevre analiz çalışmaları için Elmas Sokak, Uzun Sokak ve Buğday Sokak'ta yer alan yapılar incelenerek, analiz paftalarında gösterilmiştir (Bkz. Harita 3.1-3.6).
Zaimzade Kamil Efendi Konut'u Sivrihisar Koruma Amaçlı İmar Planında Kentsel Sit Alanı olarak belirlenen sınırlar içerisinde batı sınırına yakın bir konumda yer almaktadır.

Yapıların konumlanması

Zaimzade Kamil Efendi Konutu yakın çevresindeki yapılar, genişliği 4 metre ile 5 metre arasında değişen ve oldukça dar olan sokakların iki tarafına karşılıklı olarak konumlanmıştır. Tüm yapıların bahçesi mevcuttur. Yapının bahçeye göre konumu değişmekle birlikte, parsel ortasında yer alan ve sokağa cephe vermeyen yapı mevcut değildir. Zaimzade Kamil Efendi Konutunda olduğu gibi komşu parsellerinde mevcut olan yapılar, bahçe içerisinde ayrık düzende yapılmışlardır. Bu yapıların büyük çoğunluğu sokaktan giriş almakla birlikte, bahçeden giriş alan Elmas sokak no:5, 7, 10, 12 Buğday sokak no:2, 4, 6 ve Uzun sokak no:16, 18 numaralı konutlar da mevcuttur. Yakın çevrede, özellikle Elmas ve Buğday sokakta mevcut olan diğer yapılar arasında ise bitişik nizamda yapılmış ikili veya üçlü gruplar halinde yapılar bulunmaktadır(Bkz. Harita 3.1).

Yapı sokak ilişkisi

Elmas Sokak no:1,3 Uzun sokak no:7de bulunan Şefik Sakarya Evi ve no:9 da bulunan Zaimağa Konağı ve no:12 de bulunan yapılardaki gibi bazı yapılara direk sokaktan, Uzun Sokak no:18, Elmas sokak no:5,10, Buğday sokak no: 6, 12,14 de bulunan yapılarda olduğu gibi bahçeden geçilerek girilir(Bkz. Harita 3.2). Her iki şekilde de bahçe yapıların ayrılmaz bir parçasıdır. Bazen yapıların bir cephesi bahçe duvarı olarak devam eder ve bahçe duvarları önemli mimari elemanlardır.

Arazi kullanımı

Ticaret merkezine yakın olmasına rağmen Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun yakın çevresi konut işlevli yapılardan oluşmaktadır. Yakın çevrede bulunan tek anıtsal yapı Yenice camiidir. Bunun dışında Uzun sokak no:7de bulunan evin müştemilatı ile Uzun sokak no:14de olmak üzere iki adet yapı kalıntısı; Uzun sokak no:20 deki yapının yanında ve Elmas sokak no:1deki yapının yanında olmak üzere iki adet boş yapı parseli ile Elmas sokak no:5,7,9 ve Buğday sokak no:16 ise niteliksiz yapılar bulunmaktadır(Bkz. Harita 3.3).

Yapım tekniği

Nitelikli yapıların büyük çoğunluğu yığma taş üzerine ahşap karkas kerpiç veya tuğla dolgulu üzeri sıvalı ve boyalıdır. Ancak Uzun sokak no:7de bulunan Şefik Sakarya Evi ve no:9 da bulunan Zaimağa Konağı gibi ahşap karkas, sıvasız tuğla örgülü ve Elmas Sokak no:5,7,9 ve Uzun sokak no:16 ile Buğday Sokak no:16daki yapılar yığma taş yapım tekniği ile yapılmış yapılar bulunmaktadır(Bkz. Harita 3.4). Bu yapıların dışında yığma taş yapım tekniği ile yapılmış niteliksiz yapılar da alan içerisinde Buğday sokak no: 16, Elmas sokak no:7, 9 ve Uzun sokak no:7'deki Şefik Sakarya evinin bahçesinde mevcuttur.

Kat adedi

Nitelikli yapıların çoğunluğu zemin+1 katlı olmakla birlikte Elmas Sokak no:5, 7, 9, 10, Buğday Sokak no:8, 10, 12 deki yapılar tek katlıdır. Ayrıca Uzun Sokak no:12de zemin+ara kat+1, Elmas Sokak no:1 deki yapı bodrum+1 kat, Uzun sokak no:7de bulunan Şefik Sakarya Evi ve no:9 da bulunan Zaimağa Konağı bodrum+zemin+1 kat olarak yapılmış ender nitelikteki yapılardır(Bkz. Harita 3.5).Niteliksiz yapılar alan içerisinde Buğday sokak no: 16, Elmas sokak no:7, 9 ve uzun sokak no:7 deki Şefik Sakarya evinin bahçesinde mevcut olup tek katlıdırlar.

Yapı karakteristiği

Genel olarak geleneksel konut dokusu bozulmamış olmakla birlikte yeni yapıların dokuya uyumsuz bir şekilde yapıldığı da belirlenmiştir. Yapıların özellikleri incelendiğinde

özellikle Uzun sokak no:7de bulunan Şefik Sakarya Evi ve no:9da bulunan Zaimağa Konağı ile Uzun sokak no:12 de bulunan yapı gibi ender nitelikte yapılar bulunsa da büyük çoğunluğu geleneksel sivil mimarlık örneği tescilli yapılardır. Uzun Sokak no:11, Buğday sokak no:8, 10, 12 de yükseklik olarak geleneksel dokuyla uyumlu betonarme yapılmış yeni yapılar bulunmaktadır(Bkz. Harita 3.6).

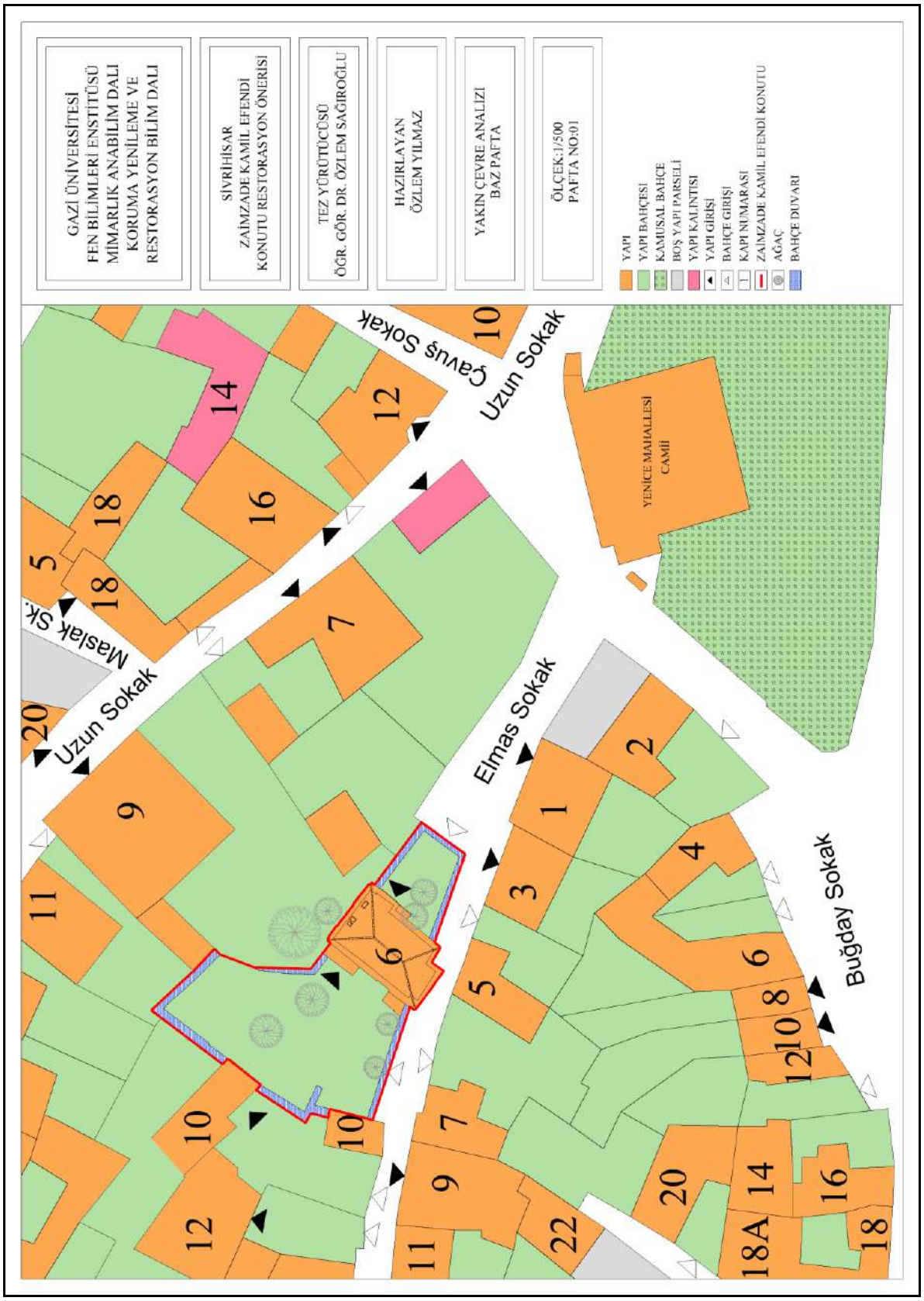

Harita 3.1. Yakın çevre analizi baz pafta

Harita 3.2. Yakın çevre analizi yapı sokak ilişkisi

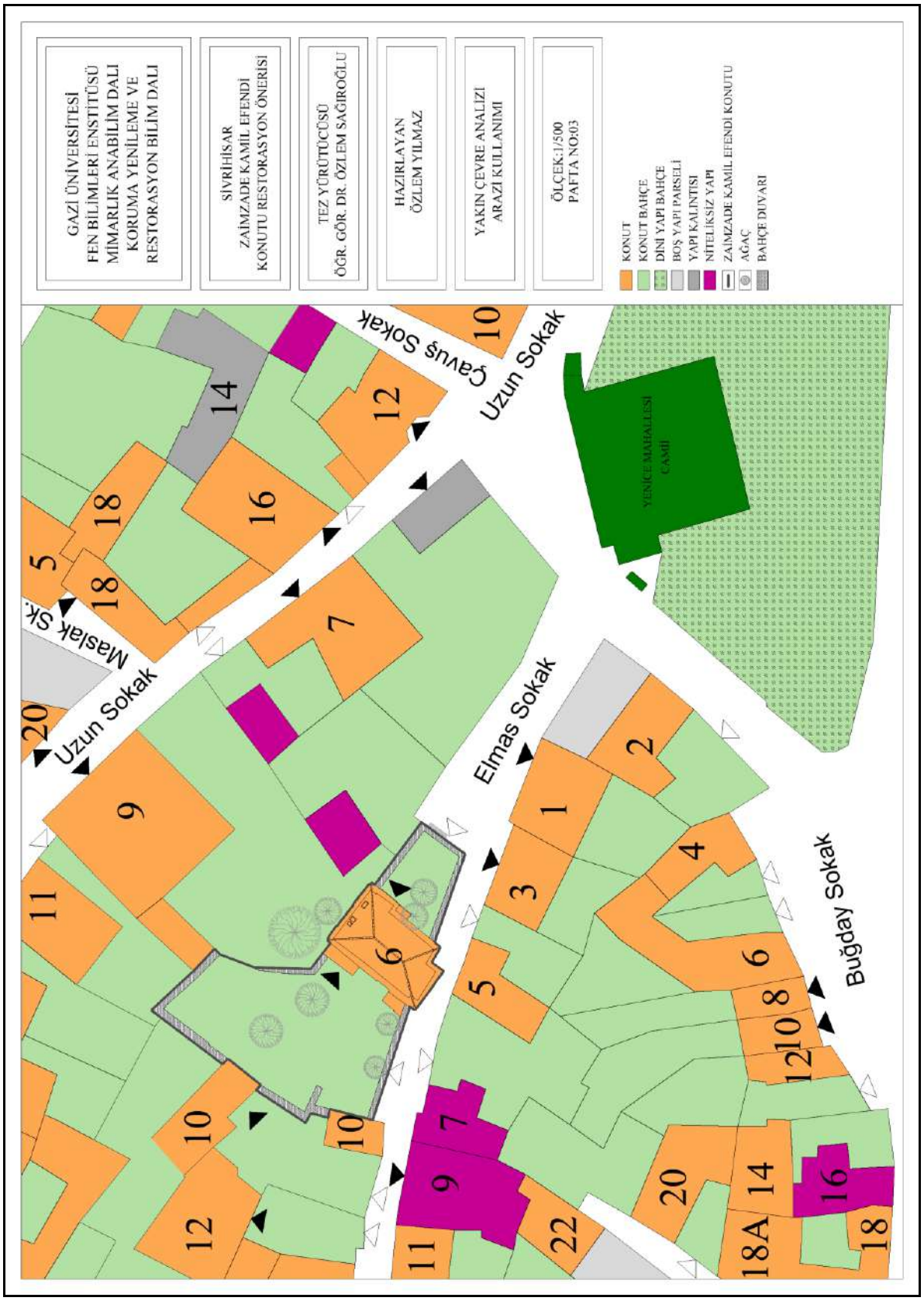

Harita 3.3. Yakın çevre analizi arazi kullanımı

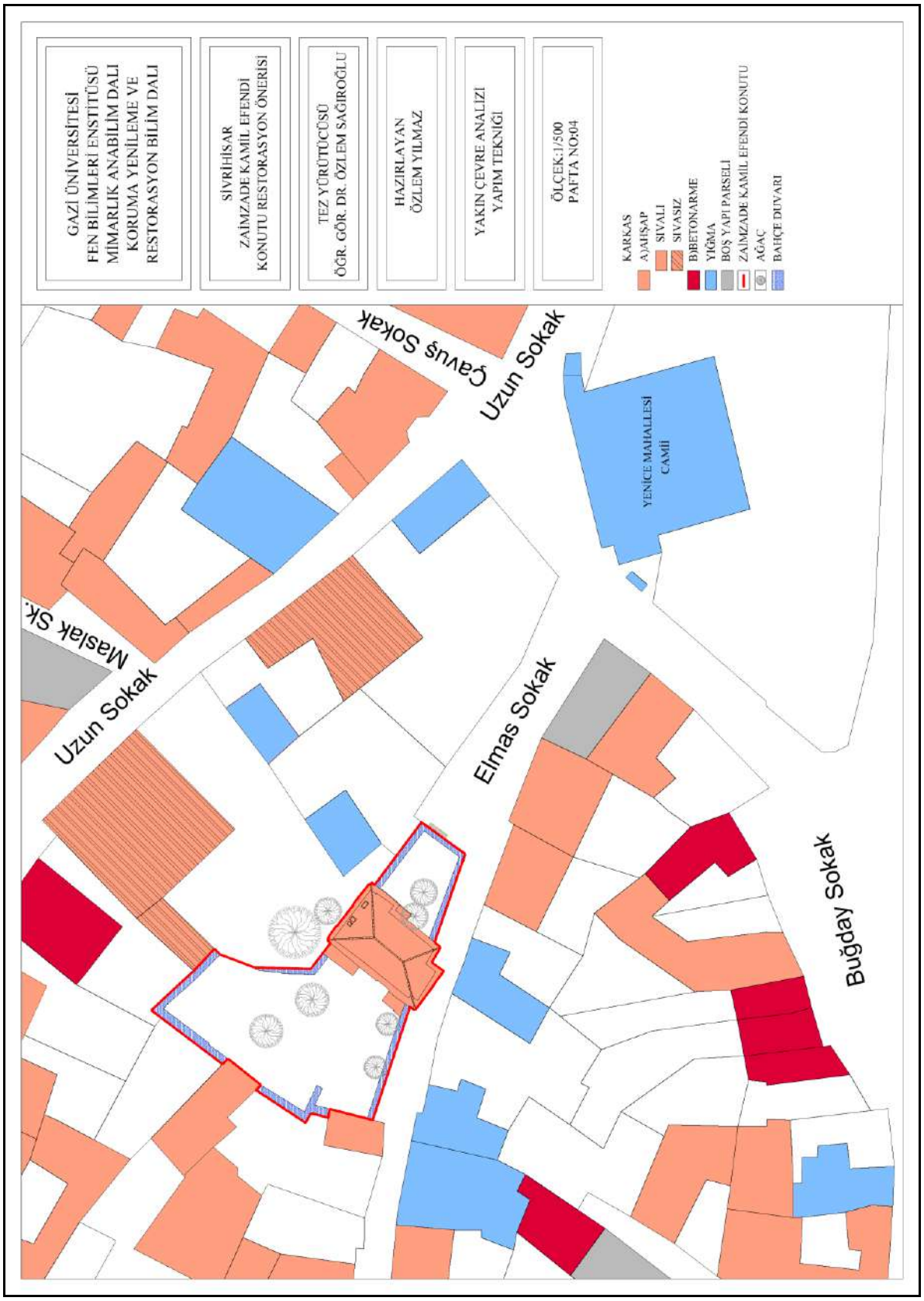

Harita 3.4. Yakın çevre analizi yapım tekniği

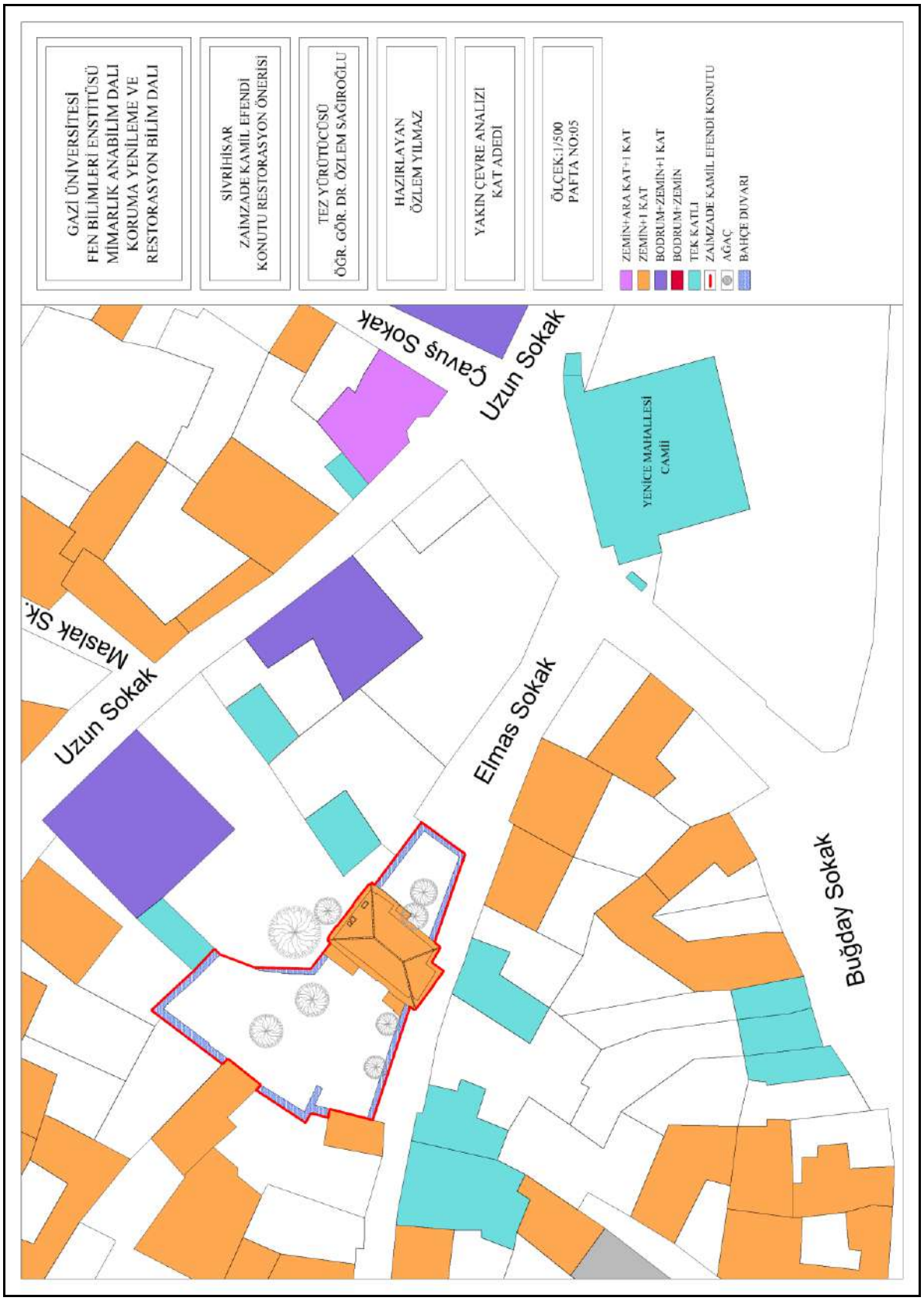

Harita 3.5.Yakın çevre analizi kat adedi

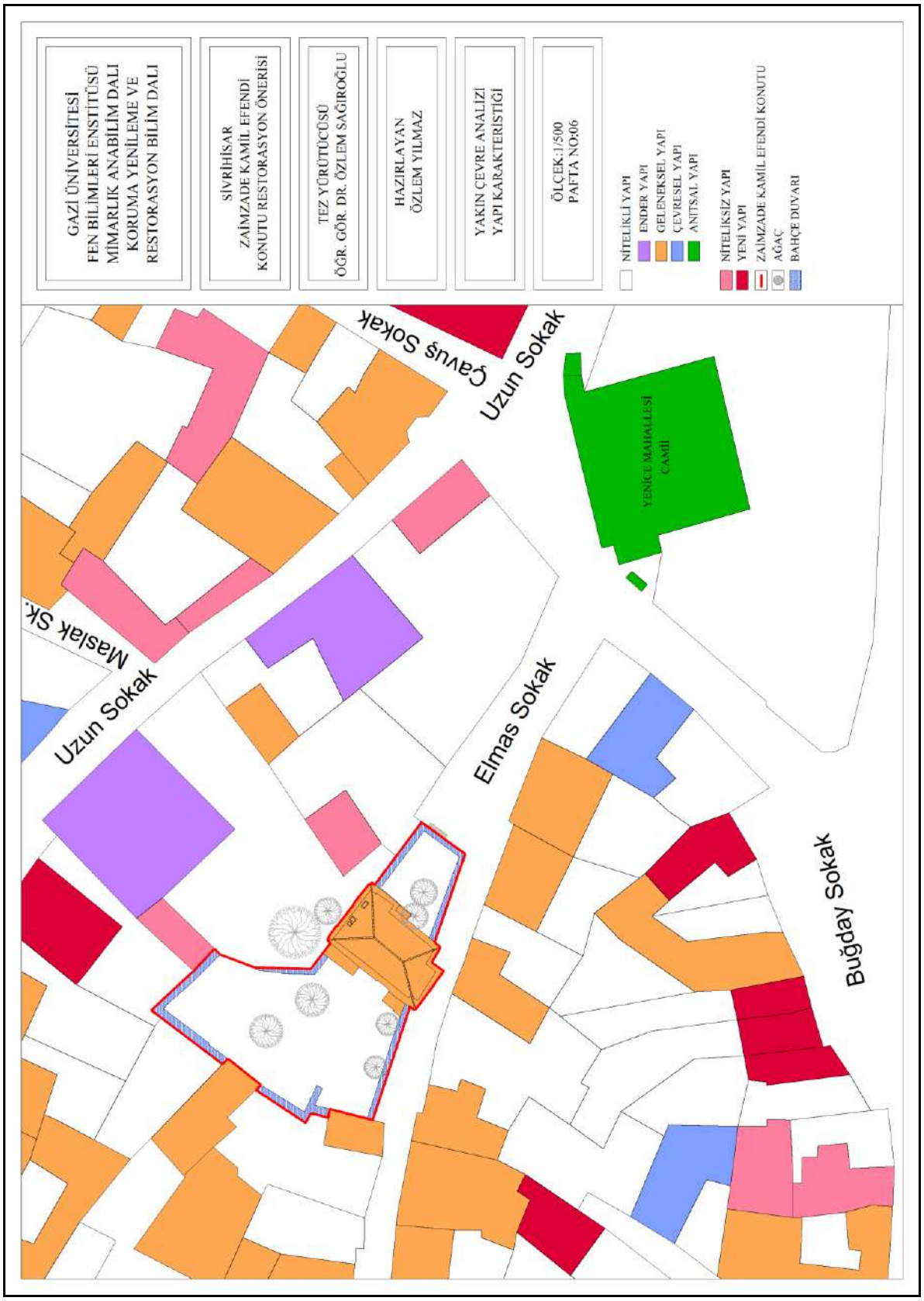

Harita 3.6. Yakın çevre analizi yapı karakteristiği

4. ZAİMZADE KAMİL EFENDİ KONUTU'NUN MEVCUT DURUMU VE ANALİZİ

Zaimzade Kamil Efendi Evi'nin analizi grafik belgeleme ve tanımsal belgeleme olarak iki çeşit metodoloji kullanılarak yapılmıştır. Arazide yapılan ölçüm, fotoğraf çekimi, çevre gözlemleri ile yapının mevcut durumunun analizi yapılmış ve yapılan analizler büro çalışmalarında çizim ve yazılı metin haline getirilerek tamamlanmıştır. Yapının tüm elemanları bu metodlarla tanımlanmış ve analiz çalışmalarında da bu tanımlamalar kullanılmıştır.

4.1. Grafik Belgeleme

Yakın çevrenin ve yapının grafik belgelemesi için gereken alan çalışması on kişilik ekiple üç günde tamamlanmıştır. Yaklaşık üç ay sonra detay ölçümleri için üç kişilik ekiple bir günlük çalışma daha yapılmıştır.

Rölöve ölçümünde geleneksel sistem kullanılmıştır. Ölçüm için hortum, şerit metre, lazer metre, su terazisi, ip, çekül, jalon gibi aletlerden yararlanılmıştır. Rölöve ölçümü kapsamında öncelikle ±0.00 kotunun alımı tamamlanmıştır. Bu alım için içi su ile doldurulmuş hortumdan yararlanılmıştır. Ölçüm kapsamında öncelikle ön cephede yaklaşık 120 cm yüksekliğinde bir nokta belirlenmiş ve tüm cepheler bu noktadan başlamak üzere bir düzlem oluşturacak şekilde işaretlenmiştir. cephelerin ölçümü bitirildikten sonra, ön cephede bulunan kapıdan düzlem içe taşınmış ve mekan içlerindeki düzlem tanımlanmıştır. Yapı iki katlı olduğu için zemin katta belirlenen ±0.00 kotu merdiven boşluğundan üst kata taşınmıştır. Belirlenen ±0.00 su hotumu ve ip yardımı ile iç mekanda bulunan mahallere, cephelere ve kesitlere taşınmıştır. Cephelerde ve iç mekanlarda ±0.00 kotunun tanımlanmasının akabinde plan krokileri tüm pencere, kapı, dolap, çıkma, niş gibi tüm mimari elemanları da kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Hazırlanan krokiler üzerinde öncelikle ardışık (running) ölçü alımı saat ibresi yönünde tamamlanarak işaretlenmiş, sonrasında çapraz ölçüler alınarak üçgenlemeler tamamlanmış ve plan ölçümleri bitirilmiştir. Plan ölçümleri önce zemin katta sonra üst katta son olarak da vaziyet düzleminde yapılmıştır. Vaziyet için yapılan ölçümler için referans noktaları belirlenerek zemin ve üst kat ile bağlantı sağlanmıştır. Plan ölçümleri tamamlandıktan sonra kesit ve cephe için gerekli ölçümler yapılmıştır. Belirlenen ±0.00 kotunun altında kalan

yükseklikler -, üstünde kalan yükseklikler + olarak değerlendirilmiştir. Cephe ve kesit ölçümlerinde jalon ve metre kullanılmıştır. Plan, kesit ve cephe ölçümleri bittikten sonra mimari elemanların her birinin detaylı ölçüleri alınarak çalışma tamamlanmıştır.

Ayrıca yapının genel sokak görüntüleri, yakın çevresi, cephe, bahçe, avlu, iç mekan duvar, döşeme, tavan ve tüm mimari elemanlarının detaylı fotoğrafları çekilmiştir. Bunun yanı sıra tüm çalışma süreci boyunca yapının tescil fişi, tapu kaydı, eski resimleri gibi bilgileri araştırılmış, Sivrihisar ve yapının yakın çevresiyle ilgili incelemeler yapılmış, mevcut imar planı, arşiv ve kütüphane araştırmaları ve sözlü görüşmeler yapılarak bilgi ve belge toplanmıştır.

Yapılan ölçümlerin bilgisayar ortamına aktarımı büro ortamında gerçekleştirilmiş, bu aşamada ise çizimler için Autodesk Autocad 2013 yazılımı ve fotoğraflar için Adobe Photoshop CS 6 yazılımı kullanılmıştır.

4.2. Yapının Tanımsal Analizi

Yapının analizi genel tanımlama, dış tanımlama, iç tanımlama başlıkları altında yapılmıştır. Bu çalışma sırasında yapının parseli içinde bulunan tüm mekan ve elemanlar ile yapının kendisi yapıda ve yakın çevresinde bulunan tüm elemanlar bütün özellikleri ile belgelenmiş ve tanımlamayı kolaylaştırmak için her birine kod verilmiştir. Yapılan çalışmalarla plan ve cephe tipi, yapım tekniği, çatı malzemesi, yapımda kullanılan malzemeler, malzemelerde meydana gelen değişim ve bozulmalar gibi birçok konuda tespit yapılarak, restitüsyon ve restorasyon aşamaları için veri toplanmıştır.

4.2.1. Genel tanımlama

Genel tanımlamada yapının konumu ve boyutu, yapım tekniği ve malzemesi, çatı sistemi sonradan eklenen elemanlar tanımlanmıştır. Zaimzade Kamil Efendi Evi Sivrihisar ilçe merkezinde kadastral 11 Ada 16 Parsel üzerinde Yenice Mahallesi Elmas Sokak 6-8 numarada bulunmaktadır. Yenice Camii önünden geçilerek Elmas Sokak'a girildiğinde yapı ile karşı karşıya kalınmaktadır. Tapuda avlulu ahşap ev olarak gösterilmekte olan yapının bahçe ve avlusu ile birlikte toplam yüz ölçümü 500 m²dir (Bkz. EK-1). Ancak zemin kat 81,05 m², üst kat 73,22 m² olmak üzere toplam 154,27 m² inşaat alanına sahiptir.

Geleneksel Sivrihisar konutlarının özelliklerine sahip genel olarak özgün özelliklerini koruyan, fazla değişikliğe uğramamış küçük konut yapılarından birisidir.

Yapı, Zemin ve birinci kattan oluşan kapalı dış sofalı, alaturka kiremit kaplı kırma çatılı, ikili testere dişi çıkmalı yapılardandır. Zemin katın tüm duvarları yığma moloz taş, üst katın kuzey ve batı cephesindeki duvarları yığma moloz taş, güney ve doğu ve cephesindeki duvarları ahşap çatkı arası kerpiç dolgu ve yığma moloz taş yapım tekniği kullanılarak yapılmıştır. Zemin kat duvarları kuzey ve güney cephelerde aynı zamanda bahçe duvarı olarak da işlev görmektedir. Kuzey cephedeki bahçe duvarları hariç tüm duvarları sıvalı ve boyalıdır.

Yapının bir girişi güney doğu cephesindeki bahçeden, bir girişi kuzey batı cephesindeki avludan olmak üzere iki tanedir. Yapı sokaktan giriş almamaktadır. Güney batı cephede yer alan bahçe kapısından girildiğinde bahçe içerisinde komşu yapıya bitişik olarak yapılmış, kümes, tandır evi, harç evi kalıntıları, ambar, betonarme çeşme ve yapıya bitişik olarak sonradan eklenen hela görülmektedir. Güney doğu cephesindeki avluya girildiğinde ise yapıya bitişik olarak sonradan eklenen betonarme hela ve lavabo ile, kaldırılmış olan ancak bahçe duvarına bitişik olarak yapılmış olduğu mevcut izi sebebi ile söylenebilen hela ve lavabo bulunmaktadır.

Zemin katta avludan yapıya girildiğinde yapıya sonradan eklenen ve üst kattaki çıkma altının kapatılarak oluşturulan giriş mekanına, oradan kanadı sökülmüş kapı kullanılarak taşlığa ulaşılırken, bahçeden direk taşlığa ulaşılmaktadır. Avludan yapıya sonradan eklenen giriş kısmına girildiğinde kapının sağında sonradan eklenen beton lavabo, sol tarafında hela kapısı bulunmaktadır. Taşlığın güney batı duvarında izbe ve kışlık odaya ulaşılan iki adet ahşap kapı ve üst kata çıkılan ahşap merdiven, kuzey batı duvarında yüzeyi sac levha ile kapatılmış ocak ile şarapana, bahçe yönündeki kuzey batı duvarındaki bahçeden yapıya ulaşılan ahşap kapı ile sonradan eklenen ahşap dolap, güney doğu duvarına ise avludan taşlığa girilen ahşap kapı ve yanındaki ahşap pencere mevcuttur. Taşlıktan ulaşılan izbenin güney doğu duvarında iki adet ahşap pencere ve üst kata ulaşılan merdiven, kuzey batı duvarında bir adet tepe ışıklıklı ahşap pencere, kuzey doğu duvarında ise odaya ulaşılan ahşap kapı mevcuttur. İzbedeki merdivenin altı ahşap levhalar kullanılarak kapatılmıştır ve dolap olarak kullanılmaktadır. Yine taşlıktan ulaşılan kışlık odada, taşlık ile arasındaki kuzey batı yöndeki duvarda özgün ahşap dolap sistemi ve odaya ulaşılan ahşap kapı, izbe

ile arasında olan güney doğu yöndeki duvarda ahşap parmaklıklı, tepe ışıklıklı ahşap pencere ve kapının arkasında kalan ahşap raf, Elmas Sokak yönündeki güney batı duvarda bir adet dolap nişi ve gusülhane, bahçe yönündeki kuzey batı duvarda özgün olmayan ahşap pencere bulunmaktadır.

Ahşap merdivenle doğrudan birinci kattaki sofaya ulaşılmaktadır. Sofanın güney doğu duvarında dört adet ahşap pencere, güney batı duvarında iki adet ahşap pencere, kuzey batı duvarında odalara ulaşılan iki adet ahşap kapı ile 3 adet ahşap parmaklıklı pencere mevcuttur. Sofanın kuzey doğu yönünde ahşap levhalar kullanılarak mutfak nişi olarak kullanılan alan oluşturulmuştur. Sofadan ulaşılan yapının güney batı yönündeki odada, kuzey doğu yöndeki odayla arasındaki duvarda özgün ahşap dolap sistemi, Elmas Sokak yönündeki güney batı duvarında özgün olmayan ahşap pencere, bahçe yönündeki kuzey batı duvarında iki adet ahşap pencere ve sofa ile arasında bulunan güney doğu duvarında ise üç adet ahşap pencere, ahşap raf ve odaya ulaşılan ahşap kapı mevcuttur. Sofadan ulaşılan kuzey doğu yöndeki diğer odada güney batı yöndeki odayla arasındaki duvarda özgün ahşap dolap, bahçe yönündeki kuzey batı duvarda sonradan eklenen balkona ulaşılan ahşap kapı, kuzey doğu duvarda bir adet dolap nişi ve bir adet ahşap pencere, sofa ile aradaki güney doğu duvarda iki adet ahşap pencere ile odaya ulaşılan ahşap kapı mevcuttur.

4.2.2. Dış tanımlama

Dış tanımlamada yapının tüm cepheleri zemin kat, birinci kat ve çatı seviyesine kadar bölümlerine göre tanımlanmıştır. Cephede yer alan tüm elemanlara D1,K1,P1 gibi kodlar verilerek detaylı bir şekilde güney doğu cephe'den başlanarak saat yönünde anlatılmıştır.

Cephede yer alan tüm elemanların konumları, boyutları, ±0.00 kotuna göre yüksekliği, malzemesi gibi özelliklerinin yanında cephede yok olan, sonradan eklenen, değiştirilen elemanlar ve malzemelerde meydana gelen değişim ve bozulmalara değinilerek hazırlanan dış tanımlama tabloları ile detaylı şekilde anlatılmıştır(Bkz. Çizelge.4.1-4.4).

Güney doğu cephe

Güney doğu cephesi Buğday sokaktan Elmas Sokak'a girildiğinde karşıya çıkan cephedir (Bkz. Çizelge4.1, Resim4.1-4.9). Avludan geçilerek yapıya girişi sağlayan kapılardan birisi de bu cephede yer almaktadır. Ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu, sıvalı duvar yüzeyleri vardır. Cephenin toplam uzunluğu zemin katta 7,95 birinci katta 9,96 m dir. Cephe yüksekliği zeminden saçak seviyesine kadar güney batı cephe yönünde 4,95m, kuzey doğu cephe yönünde 5,08m dir. Zemin katta yapıya girişi sağlayan ve özgün olmayan ahşap kapı ve yanında iki adet pencere, hela penceresi ve demir parmaklıklı iki adet ahşap pencere vardır. Giriş kapısı ve yanındaki pencereler üst katta mutfak nişi olarak kullanılan çıkmanın altını da kapatacak şekilde yapıya sonradan eklenen kısımda yer almaktadır. Eklenen bu kısım cephe düzeniyle uyumsuz olduğu gibi çıkma altındaki payandalarında kapanmasına sebep olmuştur.

Üst katta Elmas Sokak yönünde ve altı giriş olarak kullanılan ve kapatılan avluya doğru iki adet çıkma vardır. Avluya doğru olan çıkmanın üzerinde iki adet, cephenin kalan yüzeyinde dört adet olmak üzere altı adet ahşap pencere bulunmaktadır. Üst katta tüm cephe boyunca pencere silmeleri devam etmektedir. Tüm pencereler özgün, demir parmaklıklıdır.

Genel olarak bakıldığında sıva dökülmeleri, sıva çatlakları, ahşap elemanlarda kırılma ve renk değişimi, çatıya yakın yüzeylerde sudan dolayı sararma, özellikle saçak kirişleri ve alınlarında çürüme gibi bozulmalar görülmektedir.

Bu cephede yapının duvarları dışında avlu duvarları önemli mimari elemanlardır. Avlu duvarları zemin katta yapının duvarları ile birleşmektedir. Bu duvarlar yığma moloz taştan, üzeri sıvalı ve 65 cm enindedir. Bitişleri marsilya tipi kiremit ile kaplanmıştır ancak yer yer bu kiremitler düşmüş ve duvar üzerinde bitkilenmeler meydana gelmiştir. Duvar üzerinde avluya girişi sağlayan özgün, iki kanatlı ahşap kapı vardır. Kapı yüzeyi yeşil renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Ayrıca duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlakları vardır.

Resim 4.1. Elmas sokak girişinden güney doğu cephe

Resim 4.2. Avludan güney doğu cephe

Resim 4.3. Avludan güney doğu cephe

Resim 4.4. Zemin kat pencere

Resim 4.5. Avludan giriş kapısı

Resim 4.6. Çıkma üzeri pencere

Resim 4.7. Birinci kat pencere

Resim 4.8. Çıkma üzeri pencere

Resim 4.9. Birinci kat pencere

Güney batı cephe

Güney batı cephe yapının Elmas Sokak'a bakan cephesidir (Bkz. Çizelge 4.2, Resim 4.10.-4.14). Cephenin uzunluğu zemin katta 6,60 m üst katta 6,32 m'dir. Cephe yüksekliği Güney doğu cephe yönünde 4,77 m, Kuzey Batı Cephe yönünde 4,97 m'dir.

Zemin katta yığma moloz taş, üst katta ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu ve sıvalıdır. Ancak zemin katta çimento esaslı sıva uygulaması yapılmıştır ve sadece bir adet ahşap pencere vardır. Pencerenin kanatları sökülmüştür ve tel ile kapatılmıştır. Üst katta Elmas Sokak'a doğru ikili testere dişi çıkma vardır(Bkz. Resim 4.1). Sağ tarafta olan ve kısa olan çıkmanın altında çıkma altı kirişi, sol tarafta kalan ve uzun olan çıkmanın altında bini kirişleme ve tek taraflı ahşap ayak vardır. Cephenin sol tarafındaki çıkmanın üstünde sonradan genişletilmiş ve özgün olmayan etrafı beton söveli bir adet pencere, sağ tarafında iki adet, demir parmaklıklı ahşap pencere vardır. Bu pencerelerin silmeleri cephe boyunca devam etmektedir. Ayrıca üst katta avlu yönünde girişin üstünde kalan bir çıkma daha vardır. Bu çıkmanın üzerinde de bir adet, demir parmaklıklı, ahşap pencere vardır. Üst katta saçak altında çinko yağmur oluklarının bir kısmı kalmış ve bozulmuştur.

Genel olarak bakıldığında sıva dökülmeleri, sıva çatlakları, ahşap elemanlarda kırılma ve renk değişimi, çatıya yakın yüzeylerde sudan dolayı sararma, özellikle çıkma altı bini kirişlemelerde, saçak kirişleri ve alınlarında çürüme gibi bozulmalar görülmektedir.

Bu cephede de yapının duvarları dışında bahçe ve avlu duvarları önemli mimari elemanlardır. Bu duvarlar zemin katta yapının duvarları ile birleşmektedir. Duvarlar yığma moloz taştan, kireç sıvalı ve 65 cm enindedir. Bitişleri marsilya tipi kiremit ile kaplanmıştır

ancak yer yer bu kiremitler düşmüş ve duvar üzerinde bitkilenmeler meydana gelmiştir. Duvar üzerinde bahçeye girişi sağlayan özgün, tek kanatlı, 70cm eninde 180cm yüksekliğinde ahşap kapı vardır. Ancak kapının parçaları ayrılmış, üzerine sac çakılmıştır. Ayrıca duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlakları vardır.

Resim 4.10. Güney batı cephe

Resim 4.11. Çıkma altı detayı

Resim 4.12. Çıkma altı bini kirişleme

Resim 4.13. Birinci kat pencere

Resim 4.14. Birinci kat pencere

Kuzey batı cephe

Bu cephe yapının bahçeye bakan cephesidir (Bkz. Çizelge4.3, Resim4.15-4.19). Cephenin uzunluğu zemin katta 10,10 m üst katta 11,99 m'dir. Cephe yüksekliği güney batı cephe yönünde 4,96 m, kuzey doğu cephe yönünde 4,81 m'dir. Yığma moloz taş olan duvar üzeri sıvalıdır.

Zemin katta yapıya sonradan eklenen hela vardır. Helanın duvarları tuğla örgülü ve sıvalı, üzeri alaturka tipi kiremit ve oluklu sac levha ile kaplıdır. Zemin katta bahçeden yapıya girilen ve özgün olmayan ahşap K6 kapısı ile lokma demir parmaklıklı P3 penceresi vardır. Kapının kanadı değiştirilmiş, üzerine demir parmaklık eklenmiş ve yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır. P3 penceresi sonradan büyütülmüştür ve özgün değildir, yüzeyi mavi renkli yağlı boya ile boyanmış ve altına beton dökülmüştür. Pencere ve kapı arasında baca deliği açılmıştır.

Birinci katta cephenin kuzey tarafında iki adet üzeri sıvalı ahşap ayaklar üzerinde sonradan eklenen balkon ve balona çıkılan K9 kapısı vardır. Balkonun etrafı demir parmaklık ve profil demirleriyle kapatılmıştır. Çatısı ahşap dikmeler ve kirişler üzerine oluklu sac levha ile kapatılmıştır. K9 kapısı özgün olmamakla birlikte, kanatları ve camları kırılmış hatta yakılmıştır. Cephenin ortasında kanatları ve camları sökülmüş, lokma demir parmaklıklı ahşap P6.1 penceresi vardır. Bu pencerenin de yüzeyi mavi renk yağlı boya ile boyanmış ve üzerine baca deliği açılmıştır. Cephenin Elmas sokağa bakan güney tarafında ise çıkma vardır. Çıkmanın üzerinde demir parmaklıklı, alt kanatları sökülmüş bir adet P5 penceresi ile çıkma altı bini kirişleme bulunmaktadır.

Genel olarak bakıldığında çok fazla sıva dökülmesi, sıva çatlakları, ahşap elemanlarda kırılma ve renk değişimi, çatıya yakın yüzeylerde ve baca deliklerinin etrafında sudan dolayı sararma, özellikle saçak altı kirişlerindeki ahşap malzemelerde çürüme görülmektedir.

Resim 4.15. Kuzey batı cephe

Resim 4.16. Bahçe giriş kapısı

Resim 4.17. Zemin ve birinci kat pencere

Resim 4.18. Balkon

Resim 4.19. Balkon altı kaplaması

Kuzey doğu cephe

Bu cephe yapının bahçeye bakan cephesidir (Bkz. Çizelge 4.4, Resim 4.20-2.24). Cephenin uzunluğu zemin katta 7,89m üst katta 8,63 m'dir. Cephe yüksekliği güney doğu cephe yönünde 4,01 m, kuzey batı cephe yönünde 3,37 m'dir. 0,65 m genişliğinde yığma moloz taş ve yüzeyi sıvalıdır.

Zemin katta sağırdır ve yapının duvarları avlu ve bahçe duvarları ile birleşmektedir. Birinci katta cephenin ortasında bir adet kanatları sökülmüş, ferforje demir parmaklıklı P6.2

penceresi vardır. Cephenin batı tarafında sonradan eklenen balkonun tuğla duvarı görülmektedir. Bu cephede görülen diğer elemanlar ise bacalarıdır. Bir tane tekli, bir tane de ikili baca vardır. Bacaların şapkaları yok olmuş ve bir tanesinin üst kısmı yıkılmıştır.

Genel olarak bakıldığında çok fazla sıva dökülmesi, sıva çatlakları, ahşap elemanlarda kırılma ve renk değişimi, zemine ve çatıya yakın yüzeylerde ve baca deliklerinin etrafında sudan dolayı sararma, özellikle saçak altı kirişlerindeki ahşap malzemelerde çürüme görülmektedir.

Resim 4.20. Kuzey doğu cephe

Resim 4.21. Birinci kat pencere

Resim 4.22. Avlu duvarı

Resim 4.23. Balkon duvarı

Resim 4.24. Yıkılan bahçe duvarı

Avlu-bahçe

Güney doğu cepheden 200cm eninde 220 cm yüksekliğinde çift kanatlı ahşap özgün kapı ile avluya girilmektedir. Daha önce anlatıldığı şekilde kapı yüzeyi yeşil renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Avlu duvarları zemin katta yapının duvarları ile birleşmektedir. Bu duvarlar yığma moloz taştan, yüzeyi sıvalı ve 65 cm enindedir. Bitişleri marsilya tipi kiremit ile kaplanmıştır ancak yer yer bu kiremitler düşmüş ve duvar üzerinde bitkilenmeler meydana gelmiştir. Ayrıca duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlakları vardır. Avluya girildiğinde batı taraftaki duvarda özgün lavabo bulunmakta ve duvar yüzeyinde kaldırılan özgün helanın izleri belli olmaktadır(Bkz. Resim 4.25-4.28, Resim 4.43).

Resim 4.25. Avlu girişi

Resim 4.26. Avlu duvarı

Resim 4.27. Avlu

Resim 4.28. Hela izi ve lavaboluk

Kuzey batı cephe tarafında yer alan bahçeye ise güney batı cephede bulunan ve Elmas Sokak'tan girilen 70cm eninde 180 cm yüksekliğinde harap durumdaki ahşap kapıdan girilmektedir(Bkz. Resim 4.29, Resim 4.30, Resim 4.41). Bahçe duvarları da avlu duvarları gibi zemin katta yapı ile birleşmektedir. Yığma moloz taş olan duvar yüzeyleri sıvalı ve boyalıdır. Yükseklikleri farklılık göstermektedir. Duvar üstlerinde özgün alaturka kiremit kaplamalar görülse de bazı kısımlarında marsilya tipi kiremit ile değiştirilmiştir.

Bahçeye girildiğinde komşu yapıya bitişik olarak yapılmış olan kümes ve tandır evi kalıntıları, giriş kapısının karşısında harç evi kalıntıları ile bitişik olarak yapıya sonradan eklenen hela bulunmaktadır(Bkz. Resim 4.31).

Tandır evi yığma moloz taştan tek kat olarak yapılmıştır(Bkz. Şekil 4.21, Resim 4.32-4.36). Duvar yüzeyleri içeriden sıvalı boyalıdır ve sıva boya dökülmeleri görülmektedir. Çatısı ve duvarı yok olmuştur ancak iki adet özgün ocak, tandır ve bir adet fırın mevcuttur. Zemini şap ile kaplanmıştır. Çatıyı taşıyan iki adet dikme ve dikmeler üzeride ahşap kirişlerden bazıları halen mevcuttur. Ahşap kirişler üzerinden çatı altında kullanılan hasır örtü izlenebilmektedir Ocak bacalarının şapkaları kısmen bozulmuştur. Fırın bacasının şapkası ise yok olmuştur.

Harç evinin bahçe duvarlarına bitişik şekilde yapıldığı, kesin sınırları bilinmemekle birlikte mevcut izlerden belli olmaktadır. Ancak arsa sınırındaki duvarlar dışındaki duvarları ve bu duvar üzerinde bulunan tüm mimari elemanları ile çatısı tamamen yok olmuştur. Sadece mevcut bahçe duvarı üzerinde bir adet 75 cm eninde 125 cm yüksekliğinde süslemeli özgün ahşap dolap, iki adet dolap nişi ve 173 cm eninde, 233 cm boyunda, 103 cm

yüksekliğinde ambar mevcuttur(Bkz.4.37-4.39). Harç evinin zeminindeki kaplama sökülmüş olsa da yer yer özgün tuğla kaplamalar görülmektedir.

Ayrıca bahçede yapının girişine yakın bir yerde 64 cm eninde, 110 cm boyunda ve 45 cm yüksekliğinde çimento esaslı harç ile kaplanmış çeşme bulunmaktadır(Bkz. Resim 4.40).

Resim 4.29. Bahçe duvarı ve kapısı

Resim 4.30. Yıkılan bahçe duvarı

Resim 4.31. Kümes

Resim 4.32. Tandır evi

Resim 4.33. Tandır evi bacaları

Resim 4.34. Tandır evi ocağı

Resim 4.35. Tandır evi ocağı

Resim 4.36. Fırın

Resim 4.37. Yıkılan harç evi

Resim 4.38. Ambar

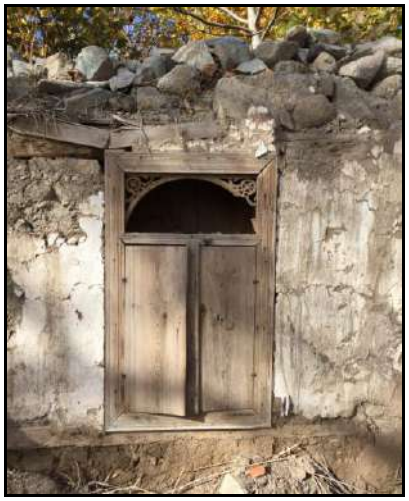

Resim 4.39. Harç evi dolabı

Resim 4.40. Bahçede bulunan çeşme

Resim 4.41. Avlu kapısı

Resim 4.42. Bahçe kapısı

Çizelge 4.1. Dış tanımlama tablosu-güney doğu cephe

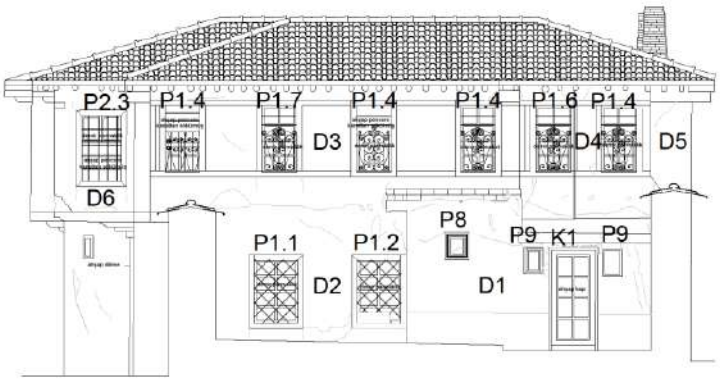

Güney doğu cephedir.Buğday sokaktan Elmas Sokak'a girildiğinde karşıya çıkan cephedir Avludan geçilerek yapıya girişi sağlayan kapılardan birisi bu cephede yer almaktadır. Ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu, sıvalı duvar yüzeyleri vardır. Cephenin toplam uzunluğu zemin katta 7,95 birinci katta 9,96 m dir. Cephe yüksekliği zeminden saçak seviyesine kadar güney batı cephe yönünde 4,95m, kuzey doğu cephe yönünde 5,08m dir. Zemin katta 5 pencere ve kapı , birinci katta 2 tanesi çıkma üzerinde olmak üzere 7 adet pencere vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	ÇS	KA				
D1			4,52	0,20	2,15 2,87			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir. Yerden 70 cm yüksekliğe kadar çimento sıva ile kaplanmıştır. Yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar mevcuttur.Kapı ve pencere sonradan eklenmiştir			○
	K1		1,00		1,90		○								○	Avludan yapıya girilen ana kapıdır. Özgün değildir. Yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır. İçerden demir parmaklıklar eklenmiştir.			○
	P8		0,45	0,20	0,51		○								○	Yapıya sonradan eklenen wc penceresidir. Ahşapta renk değişimi ve ayrılmalar vardır.			○ ○
	P9		0,35	0,20	0,50		○								○	Yapıya sonradan eklenen wc penceresidir. Ahşapta renk değişimi ve ayrılmalar vardır.			○
D2			3,51	0,17	2,17 2,24		○		○				○			Yerden 50 cm yüksekliğe kadar çimento sıva ile kaplanmıştır. Yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar mevcuttur Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir. Pencerelerin camları kırılmış ahşap doğramalar sökülmüştür.		○	
	P1.1		0,96	0,17	1,35		○								○	Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir.		○	
D3			6,78	0,20	2,53 2,62		○		○							Duvar yüzeyinde sıva dökümlemleri ve çatlakları meydana gelmiştir. Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir. Pencerelerin camları kırılmış ahşap doğramalar sökülmüştür.Çatıya yakın yüzeylerde nemlenme ve sararmalar vardır.Saçak altı kirişlerinde ayrılma ve çürümeler vardır		○	

Çizelge 4.1. (devam) Dış tanımlama tablosu-güney doğu cephe

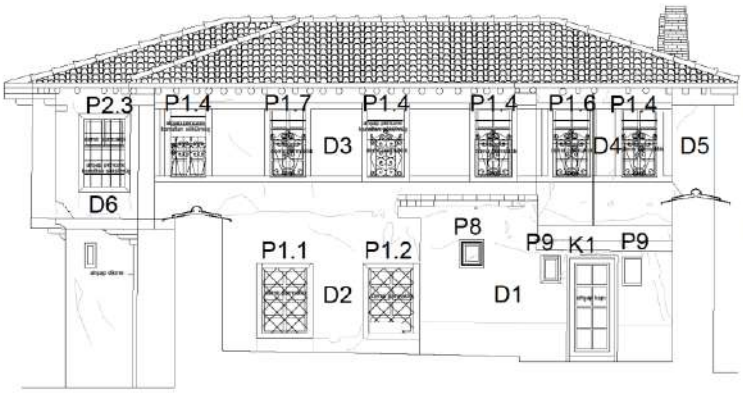

Güney doğu cephedir.Buğday sokaktan Elmas Sokak'a girildiğinde karşıya çıkan cephedir Avludan geçilerek yapıya girişi sağlayan kapılardan birisi bu cephede yer almaktadır. Ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu, sıvalı duvar yüzeyleri vardır. Cephenin toplam uzunluğu zemin katta 7,95 birinci katta 9,96 m dir. Cephe yüksekliği zeminden saçak seviyesine kadar güney batı cephe yönünde 4,95m, kuzey doğu cephe yönünde 5,08m dir. Zemin katta 5 pencere ve kapı , birinci katta 2 tanesi çıkma üzerinde olmak üzere 7 adet pencere vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	ÇS	KA				
	P.1.4		0,82	0,20	1,41		○								○	Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir.			○
	P.1.7		0,83	0,20	1,42		○								○	Pencerelerin camları kırılmış ahşap doğramalar sökülmüştür.		○	
D4			2,41	0,20	2,46 2,74		○		○						○	Birinci kattaki çıkma duvardır. Duvar yüzeyinde sıva dökümlemleri ve çatlakları meydana gelmiştir. ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir. Çatıya yakın yüzeylerde nemlenme ve sararmalar vardır.Saçak altı kirişlerinde ayrılmave çürümeler vardır	○		
	P.1.6		0,82	0,20	1,42		○								○				○
	P.1.4		0,82	0,20	1,41		○								○		○		
D5			0,76	0,20	1,99 2,01		○		○						○	Duvar yüzeyinde sıva dökümlemleri ve çatlakları meydana gelmiştir.	○		
D6			1,48	0,20	2,51 2,53		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökümlemleri ve çatlakları meydana gelmiştir. Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir. Pencerelerin camları kırılmış ahşap doğramalar sökülmüştür.Çatıya yakın yüzeylerde nemlenme ve sararmalar vardır.Saçak altı kirişlerinde ayrılma ve çürümeler vardır. Çıkma altı bini kirişlemede çürüme ve ayrılmalar vardır		○	
	P.2.3		0,93	0,20	1,50		○								○	Demir parmaklıklar paslanmış, ahşapta renk değişmeleri ve ayrılmalarmeydana gelmiştir. Pencerelerin camları kırılmış ahşap doğramalar sökülmüştür.			○
BİNİ KİRİŞLEME			1,47	0,37	0,46		○								○				○

Çizelge 4.2. Dış tanımlama tablosu-güney batı cephe

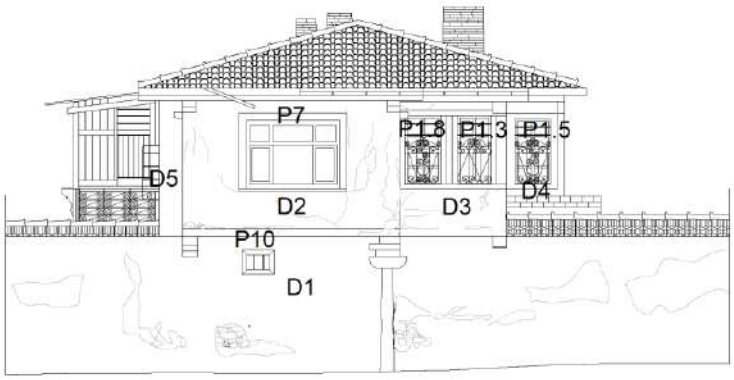

Güney batı cephedir.Güney Batı Cephe yapının Elmas Sokak'a bakan cephesidir. Cephenin uzunluğu zemin katta 6,60 m üst katta 6,32 m'dir. Cephe yüksekliği Güney Doğu Cephe yönünde 4,77 m, Kuzey Batı Cephe yönünde 4,97 m'dir. Zemin katta yığma moloz taş, üst katta ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu ve kireç sıvalıdır. Ancak zemin katta çimento esaslı sıva uygulaması yapılmıştır ve beş sadece ahşap pencere vardır. Üst katta Elmas Sokak'a doğru ikili testere dişi çıkma vardır. Çıkmanın altında tek taraflı ahşap dikme vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME									DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	ÇS	KA				
D1			6,54	0,75	2,45 2,52	○							○					○	
	P10		0,61	0,31	0,43		○											○	
D2			3,91	0,20	2,52		○		○				○					○	
	P7		1,46	0,20	1,23		○											○	
D3			1,91	0,20	2,52		○		○				○					○	
	P.1.8		0,86	0,20	1,41		○								○			○	
D4			0,97	0,20	1,91		○		○				○					○	
	P.1.5		0,82	0,20	1,35													○	
D5			0,43	0,64	2,52	○							○						
BİNİ KİRİŞLEME			1,47	0,37	0,46		○								○				○
AHŞAP DİKME			0,25	0,11	1,86		○								○				○
ÇIKMA ALTI KİRİŞİ		□	0,21	0,20			○								○			○	

Çizelge 4.3. Dış tanımlama tablosu-kuzey batı cephe

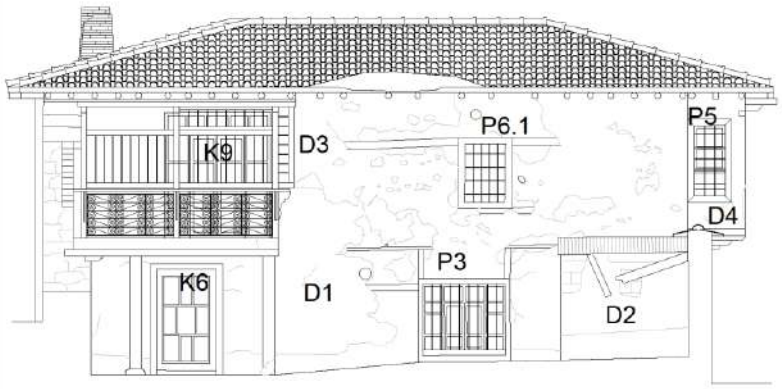

Kuzey batı cephedir. Bu cephe yapının bahçeye bakan cephesidir Cephenin uzunluğu zemin katta 10,10 m birinci katta 11,99 m'dir. Cephe yüksekliği Güney batı cephe yönünde 4,96 m, kuzey doğu cephe yönünde 4,81 m'dir. Yığma moloz taş, kireç sıvalıdır.Zemin katta bir adet pencere ve kapı, ile yapıya eklenen hela , birinci katta bir adet pencere ve balkon vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME									DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			10,10	0,75	2.20 2.51	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri mevcuttur. Zeminden 40 cm yüksekliğinde çimentolu sıva uygulanmıştır.Baca deliğinin etrafında sararmalar oluşmuştur.Ahşap elemanlarda kırılmalar ve renk değişimleri meydana gelmiştir.			○
	K5		1,25	0,15	2,00		○							○		Bahçeden yapıya girilen kapıdır. Sonradan değiştirilmiş, özgün değildir. Kapı yüzeyine yağlı boya tatbikatı yapılmıştır. Camları kırılmış ve sonradan üzenne eklenen demir parmaklıklar paslanmıştır			○
	P3		1,61	0,10	1,53		○							○		Sonradan büyütülmüş olup özgün değildir. Ahşap yüzeyine yağlı boya tatbikatı yapılmıştır. Camları kırılmış demir parmaklıklar paslanmıştır. Zemine oturan kısımda betondan kaplama yapılmıştır.			○
D2			2,74	0,20	1,80			○					○			Yapıya sonrdan eklenen wc nin duvarıdır.Tuğla ile örülmüştür.			○
D3			11,10	0,64	2,32	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri mevcuttur. Baca deliğinin etrafındave çatıya yakın yüzeylerdesararmalar oluşmuştur.Ahşap elemanlarda kırılmalar ve renk değişimleri meydana gelmiştir.			
	K8.1		2,02	0,05	2,14		○								○	Yapıya sonradan eklenen balkona çıkılan kapıdır.			○
	P6.1		0,87	0,08	1,28		○							○		Ahşap yüzeyine yağlı boya tatbikatı yapılmıştır. Camları kırılmış, ahşap kanatları sökülmüş demir parmaklıklar paslanmıştır. Ahşapta kırılmalar ve renk değişimi oluşmuştur			○
D4			0,89	0,21	2,32		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve Çatlaklar meydana gelmiştir. mevcuttur. Çatıya yakın yüzeylerde sudan kaynaklı sararmalar vardır.			

Çizelge 4.3. (devam) Dış tanımlama tablosu-kuzey batı cephe

Kuzey batı cephedir. Bu cephe yapının bahçeye bakan cephesidir Cephenin uzunluğu zemin katta 10,10 m birinci katta 11,99 m'dir. Cephe yüksekliği Güney batı cephe yönünde 4,96 m, kuzey doğu cephe yönünde 4,81 m'dir. Yığma moloz taş, kireç sıvalıdır.Zemin katta bir adet pencere ve kapı, ile yapıya eklenen hela , birinci katta bir adet pencere ve balkon vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME									DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D4			0,89	0,21	2,32		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve Çatlaklar meydana gelmiştir. mevcuttur. Çatıya yakın yüzeylerde sudan kaynaklı sararmalar vardır.		○	
	P6		0,66	0,03	1,50	○									○	Camları kırılmış,ahşap kanatları sökülmüş demir parmaklıklar paslanmıştır. Ahşapta kırılmalar ve renk değişimi oluşmuştur			○
BİNİ KİRİŞLEME			0,59	0,27	0,24		○								○			○	
BALKON			3,57	1,62	2,55 2,63		○									Ahşap dikme üzerine yapıya sonradan eklenmiştir. Ferforje demir parmaklıklarla kapatılmıştır ve zeminine şap atılmıştır			○
AHŞAP DİKME			0,24		2,04		○						○			Ahşap dikme üzerine yapıya sonradan eklenmiştir. Ferforje demir parmaklıklarla kapatılmıştır ve zeminine şap atılmıştır	○		

Çizelge 4.4. Dış tanımlama tablosu-kuzey doğu cephe

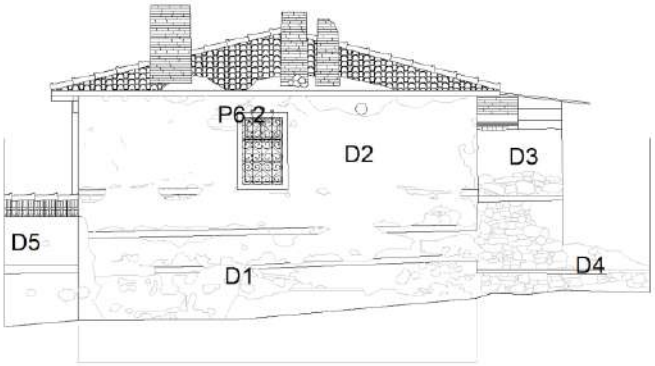

Kuzey doğu cephedir. Bu cephe yapının bahçeye bakan cephesidir. Cephenin uzunluğu zemin katta 7,89m üst katta 8,63 m'dir. Cephe yüksekliği Güney Doğu Cephe yönünde 4,01 m, Kuzey Batı Cephe yönünde 3,37 m'dir. Yığma 0,65 m yığma moloz taş ve kireç sıvalıdır. Zemin katta sağırdır ve duvarları avlu ve bahçe duvarları ile birleşmektedir. Üst katta cephenin ortasında bir adet kanatları sökülmüş, demir parmaklıklı pencere vardır. Cephenin sağ tarafında balkonun tuğla duvarı görülmektedir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME									DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			7,86	0,76	1,13 1,52	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklarmevcuttur. Zeminden 90 cm yüksekliğinde toprak altında kaldığı için nemlenme vardır ve sararmalar oluşmuştur.Ahşapelemanlarda kırılmalar ve renkdeğişimleri meydana gelmiştir. Bahçe duvarı ile bütünleşerek devam etmektedir.			○
D2			7,11	0,74	2,50 2,52	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklarmevcuttur. Çatıya yakın yüzeylerde ve baca deliğinin etrafında nemlenme vardır ve sararmalar oluşmuştur.Ahşap elemanlarda kırılmalar ve renkdeğişimleri meydana gelmiştir.			
	P6.1		0,85	0,10	1,36		○								○	Camları kırılmış, ahşap kanatları sökülmüş demir parmaklıklar paslanmıştır. Ahşapta kırılmalar ve renk değişimi oluşmuştur			○
D3			1,52	0,20	1,71 1,80			○					○			Yapıya sonradan eklenen balkonun duvarıdır.			○
D4			10,57	0,76	2,16 1,06	○									○	Bahçe duvarıdır			○
D5			9,77	0,76	11,86 1,06	○							○		○	Bahçe duvarıdır		○	
BACA																			

4.2.3. İç tanımlama

İç tanımlamada yapı, zemin kattan başlanarak mekan, yüzey ve eleman bazında yapılan çözümlemelerle tablolaştırılmış ve detaylı bir şekilde anlatılmıştır(Bkz. Çizelge.4.5-4.15). Her mahale bir kod verilmiş ve her mahal için ayrı bir tablo hazırlanmıştır. Öncelikle olarak mahalin plan çizimleri ve boyutu metre olarak belirtilmiştir. Sonra her mahalde bulunan duvarlara saat yönünde mahale girilince solda kalan duvardan başlayarak D1, D2, D3 gibi sıralı kodlar verilmiştir. Duvarların boyutu, malzemesi, kaplaması, yapısal durumu varsa değişim ve bozulmalarla ilgili bilgiler verilmiştir. Duvarlardan sonra sırasıyla zemin ve tavanı ile ilgili boyut, malzeme, yapısal durum varsa değişim ve bozulmalarla ilgili bilgiler verilmiştir.

Zemin kat

Z01 giriş mahali yapıya sonradan eklenmiştir(Bkz. Çizelge 4.5). Duvarları tuğla üzeri sıvalıdır ve zemini şap kaplıdır. Avludan Z01 girişe girilen K1 giriş kapısı özgün değildir ve bu kapının her iki yanında bir adet P9 penceresi vardır(Bkz. Resim4.43). Bu mahalin güney batı duvarında iki adet beton basamakla girilen 0,20 m yukarıdaki helanın özgün olmayan, yüzeyi yağlı boyalı ve kanadı sökülmüş K2 kapısı, kuzey doğu duvarında ise beton lavabo mevcuttur. (Bkz. Resim 4.44, Çizgelge 4.5).K1 kapısının karşısında ise Z03 taşlığa ulaşılan kanadı sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmış K3 kapısı vardır.

Resim 4.43. Giriş kapısı

Resim 4.44. Lavabo

Z02 yapıya sonradan eklenen heladır ve ahşap K2 kapısı kullanılarak 0,20 m yükseklikteki bir basamakla girilmektedir(Bkz. Çizgelge 4.6). Duvarları tuğla üzeri sıvalı ve zemini şap kaplıdır. Ayrıca duvar yüzeyleri yerden yaklaşık 0,60 m yüksekliğinde çimento esaslı harç ile kaplanmıştır. Z02 helaya girilen K2 kapısının kanadı sökülmüştür ve günümüzde yüzeyi yağlı boya ile boyalı durumdadır. Ayrıca avlu yönündeki güney doğu duvarında bir adet ahşap P8 penceresi bulunmaktadır. P8 penceresinin camı kırılmış ve ahşapta bozulmalar meydana gelmiştir.

Resim 4.45. Hela giriş kapısı

Resim 4.46. Hela

Z03 taşlık olarak kullanılan mahaldir(Bkz. Çizgel 4.7). Avludan K3, bahçeden K6 kapısı ile ulaşılmaktadır ve dikdörtgen formundadır. Z01 girişten taşlığa girmek için kullanılan ahşap K3 kapısının kapı kanadı sökülmüştür ve günümüzde yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyalı durumdadır(Bkz. Resim 4.47). K3 kapının yanında günümüzde yüzeyi beyaz renkli yağlı boya ile boyalı olan ahşap P1.2 penceresi mevcuttur(Bkz. Resim 4.57). Bahçeden Z03 taşlığa ulaşmak için kullanılan ahşap K6 kapısı özgün değildir ve günümüzde yüzeyi kahverengi yağlı boya boyanmış durumdadır(Bkz. Resim 4.49). K6 kapsından girilence sağ tarafta çekmesi ve kapağı sökülmüş, üstü raflı ahşap D3 dolabı mevcuttur(Bkz. Resim 4.50). Taşlığın kuzey doğu duvarında alt kısmı çıralıklı ocak ve şarapana vardır. Bu çıralığın kapağı sökülmüş, ocağın önü sac levha ile kapatılmış, şarapana çimento esaslı harçla sıvanmıştır(Bkz. Resim4.55-4.58). Taşlığın güney batı duvarında ise birinci kata çıkılan ahşap merdiven Z04 izbeye girmek için kullanılan üstü dolaplı K4 kapısı, Z05 kışlık odaya girilmek için kullanılan kemerli K5 kapısı ve diğer bir çıralık vardır(Bkz. Resim 4.51-4.54). Ahşap K4 ve K5 kapılarının yüzeyleri günümüzde yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış durumdadır. K4 kapısının dolap kısmının ve çıralığın

kapakları sökülmüştür. Günümüzde Z03 taşlığın zemini şapla, tavanı yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış kontraplak levha ile kaplanmış durumdadır. Tavanda kot farklılıkları, duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır. Ayrıca duvarlar zeminden 0,35 m yüksekliğinde çimento esaslı harç ile kaplanmıştır.

Resim 4.47. Z03 taşlık

Resim 4.48. Z03 taşlık

Resim 4.49. K6 kapısı

Resim 4.50. D3 dolabı

Resim 4.51. Merdiven

Resim 4.52. K4 kapısı

Resim 4.53. K5 kapısı

Resim 4.54. Çıralık

Resim 4.55. Ocak

Resim 4.56. Ocak

Resim 4.57. P2.1 penceresi

Resim 4.58. Şarapana

Z04 izbe olarak kullanılan mahaldir (Bkz. Çizgelge 4.8). Z03 taşlıktan üzeri dolaplı, ahşap K4 kapısı kullanılarak girilmektedir.(Bkz. Resim 4.52, Resim 4.61) Avluya bakan güney doğu yönündeki duvarda iki adet ahşap P1.1 penceresi ve birinci kata çıkılan ahşap merdiven vardır (Bkz. Resim 4.62). Ahşap merdivenin altı ahşap levhalar kullanılarak kapatılmıştır ve dolap olarak kullanılmaktadır.(Bkz. Resim 4.60, Resim 4.64). Ahşap P1.1 pencerelerinin kanat kısmı ise bantla kaplanmıştır. Kuzey batı yöndeki Z05 kışlık oda ile arasında olan duvarda bir adet tepe ışıklıklı, ahşap parmaklıklı P2.1 penceresi vardır(Bkz. Resim 4.63). Zemin kotu Z03 taşlığa göre 0,20 m daha aşağıdadır ve zemini günümüzde şapla kaplanmıştır. Tavanı altı açık ahşap kirişlemeli, duvar yüzeyleri sıvalı ve boyalı olup duvar yüzeylerinde sıva çatlakları ve dökülmeler vardır. Ahşap pencerelerde ve tavandaki ahşap kirişlemelerde ise renk değişimi ve ayrılmalar oluşmuştur(Bkz. Resim 4 .59).

Resim 4.59. Z04 izbe

Resim 4.60. Z04 izbe

Resim 4.61. K4 kapısı

Resim 4.62. P1.1 penceresi

Resim 4.63. P2.1 penceresi

Resim 4.64. Merdiven altı

Z05 kışlık oda olarak kullanılan mahaldir(Bkz. Çizelge l4.9). Z03 taşlıktan kemerli, ahşap K5 kapısı kullanılarak girilmektedir. Z05 kışlık oda ile Z03 taşlık arasında bulunan kuzey doğu yöndeki duvarda ahşap D.1 dolabı, K5 kapısı mevcuttur(Bkz. Resim 4.65, Resim 4.66). D.1 dolabının üst kısmı yüklük, altı kısmı depo olarak kullanılmaktadır ve kenarları süslemeli çiçekliklidir. D.1 dolabının alt kısımdaki depo kapağı sökülmüştür. Z05 kışlık oda ile Z04 izbe arasında bulunan güney doğu yöndeki duvarda bir adet tepe ışıklıklı, ahşap parmaklıklı P2.1 penceresi ve K5 kapısının arkasında kalan R.1 rafı, Elmas Sokak yönündeki ve güney batı duvarda ise D.2 dolap nişi ve gusülhane mevcuttur(Bkz. Resim 4.67-4.70). D.2 dolabının çiçeklik kısmının süslemesi ve gusülhanenin kapağı günümüzde sökülmüştür. Gusülhane dolap içinde olmayıp yamuk formda ayrı bir mahal olarak planlanmıştır ve günümüzde zemini şap, tavanı ahşap levhalarla kaplanmış durumdadır. Ayrıca gusülhane içinde kanadı kırılmış ahşap P10 penceresi mevcuttur (Bkz. Resim 4.71-4.73). Bahçe yönündeki kuzey batı duvarda ise sonradan büyütülerek değiştirilmiş özgün

olmayan ahşap P3 penceresi ve soba için baca boşluğu mevcuttur(Bkz. Resim 4.74, 4.75). Z05 kışlık odanın zemini ve tavanı ahşap kaplamadır. Odanın zemininde 0,05 m lik kot farkı ve 0,34 cm çapında dairesel formda sökülebilen gider kapağı bulunmaktadır. Duvar yüzeyleri sıvalı, boyalıdır ve yüzeysel sıva çatlakları ile dökülmeler mevcuttur.

Resim 4.65. D1 Dolabı

Resim 4.66. K5 Kapısı

Resim 4.67. P2.1 Penceresi ve duvar

Resim 4.68. P2.1 Penceresi

Z06 hela kuzey batı yönde yapıya birleşik olarak sonradan eklenen mahaldir. Yığma tuğla tekniği kullanılarak yapılmıştır. Zemini sıkıştırılmış topraktır. Tavanı ahşap kirişler ve ahşap levha üzerine alaturka kiremit ve sac levha kullanılarak kapatılmıştır. Duvar yüzeyleri olup sıva çatlakları ve dökülmeleri mevcuttur.

Resim 4.69. D2 dolap nişi ve gusülhane

Resim 4.70. D2 dolap nişi

Resim 4.71. Gusülhane

Resim 4.72. Gusülhane

Resim 4.73. Gusülhane

Resim 4.74. P3 penceresi ve duvar

Resim 4.75. P3 penceresi

Birinci kat

Birinci kata, zemin kattaki Z03 taşlıktan 12 basamaklı ahşap merdiven ile ulaşılmaktadır. Merdivenle doğrudan birinci kattaki 101 sofaya çıkılmaktadır. Günümüzde özgün ahşap merdivenin üzeri yarısına kadar ahşap levhalarla kapatılmış, küpeşte ve korkulukları sarı renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır(Bkz. Resim 4.86, Resim4.87).

101 yapının sofasıdır(Bkz. Çizelge 4.11). Avluya bakan güney doğu yöndeki duvarda üç adet ahşap P1.4 pencereleri ve bir adet ahşap P1.7 penceresi mevcuttur(Bkz. Resim 4.77-4.78). P1.4 penceresinin bir tanesinin tüm kanatları, bir tanesinin ise alt kanadı sökülmüş durumdadır. Elmas Sokak'a bakan güney batı yöndeki duvarda ahşap P1.3 ve ahşap P1.8 pencereleri mevcuttur. Ayrıca duvardaki mevcut izinden sedirin söküldüğü anlaşılmaktadır (Bkz. Resim4.76). P1.3 penceresinin alt kanadının bir kısmı sökülmüştür. Kuzey batı yöndeki 102 ve 103 oda ile 101 sofa arasında bulunan duvarda kanatları sökülmüş K8.1 ve K8.2 kapıları, ahşap parmaklıklı kanatları kısmen sökülmüş iki adet P2.2 pencereleri ve bir adet kanatları sökülmüş P2.4 penceresi vardır(Bkz. Resim 4.80-4.85). 101 sofanın kuzey doğu yönünde ahşap levha kullanılarak sonradan bölünmüş 105 mutfak nişi ve özgün olmayan D.7 dolabı bulunmaktadır.(Bkz. Resim 4.79). D.7 dolabının kapakları ve çiçeklik kısmının süslemesi sökülmüştür. 101 sofanın zemini ahşap, tavanı kontraplak levha kaplıdır. Günümüzde tüm duvar yüzeyleri yeşil renkte, ahşap elemanlar sarı renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır. Zeminde 0,07 m yüksekliğinde ahşap süpürgelikler vardır. Duvar yüzeyinde yüzeysel çatlaklar ve sıva dökülmeleri ile çatıya yakın yüzeylerde nemden kaynaklı sararmalar mevcuttur.

Resim 4.76. 101 sofa

Resim 4.77. 101 sofa

Resim 4.78. 101 sofa

Resim 4.79. D7 dolabı ve mutfak nişi

Resim 4.80. 101 sofa

Resim 4.81. K8.1 kapısı

Resim 4.82. K8.2 kapısı

Resim 4.83. P1.4 penceresi

Resim 4.84. P1.7 penceresi

Resim 4.85. P2.2 penceresi

Resim 4.86. Merdiven ve korkuluk

Resim 4.87. Merdiven korkuluk

102 oda olarak kullanılan mahaldir(Bkz. Çizelge 4.12). 102 odaya geleneksel Sivrihisar evlerinde sıklıkla rastlanan 90 derece dönüşlü kapı sistemi ile K8.1 kapısı kullanılarak ulaşılmaktadır. Kuzey doğu yöndeki diğer oda ile arasındaki duvar boyunca üstü kemerli özgün D.5 ahşap dolap sistemi mevcuttur. D.5 dolap kapakları sökülmüş ve günümüzde tamamen sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.88). Elmas Sokak yönündeki güney batı duvarda özgün olmayan P7 penceresi mevcuttur ve günümüzde kanatları sökülerek, sarı renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır(Bkz. Resim 4.90, Resim 4.93). Ayrıca duvar üzerindeki mevcut izinden odadaki sedirin söküldüğü anlaşılmaktadır. Güney doğu yöndeki 101 sofaya ile aradaki duvarda R.2 rafı ve iki adet ahşap parmaklıklı P2.2 pencere mevcuttur. Günümüzde P2.2 pencerelerinin kanatları ile R.2 rafının süslemeleri ve kapak kısmı sökülmüş, yüzeyleri sarı renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır(Bkz. Resim 4.89, 4.92, 4.94). Güney doğu yöndeki duvar üzerinde mevcut olan bir diğer pencere ise P2.3 ahşap penceresidir. P2.3 penceresi Elmas Sokak yönündeki testere dişi çıkma üzerinde yer almaktadır ve günümüzde kanatları sökülmüş, yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmış durumdadır. Bahçe yönündeki kuzey batı duvarda bir adet P5, bir adet P6.1 ahşap pencereleri vardır. Günümüzde P5 penceresinin alt kanadı, P6.1 penceresinin tüm kanatları sökülmüş ve sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır. P6.1 penceresinin üzerine açılan baca deliğinin etrafındaki duvar yüzeyinde su aldığı için sıva bozulmaları oluşmuştur(Bkz. Resim 4.91, 4.95, 4.96). 102 odanın zemini ahşap, tavanı yağlı boya ile boyanmış kontraplak levha kaplıdır(Bkz. Resim 4.97, 4.98). Duvar yüzeyleri günümüzde yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış durumdadır ve yüzeysel çatlaklar, sıva dökülmeleri ile elle yazılan yazılar mevcuttur. Ayrıca D.5 dolabının üstündeki kemerlerde de sıva çatlakları oluşmuştur.

Resim 4.88. D5 dolabı

Resim 4.89. 102 oda

Resim 4.90. 102 oda

Resim 4.91. 102 oda

Resim 4.92. P2.2 penceresi ve R2 rafı

Resim 4.93. P7 penceresi

Resim 4.94. P2.3 penceresi

Resim 4.95. P5 penceresi

Resim 4.96. P6.1. penceresi

Resim 4.97. 101 oda döşeme kaplaması

Resim 4.98. 101 oda tavan kaplaması

103 oda olarak kullanılan mahaldir (Bkz. Çizelge 4.13). 103 odaya da geleneksel Sivrihisar evlerinde sıklıkla rastlanan 90 derece dönüşlü kapı sistemi ile K8.2 kapısı kullanılarak ulaşılmaktadır. Güne batı yöndeki diğer oda ile arasındaki duvar boyunca D.6 dolabı mevcuttur. Günümüzde D.6 dolabının kapakları neredeyse tamamen sökülmüş ve yüzeyi kahverengi renkte yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.99). D.6 dolabı yüklük ve gusülhane olarak kullanılmaktadır ve gideri cephede görülmektedir. Güney doğu yöndeki 101 sofa ile aradaki duvarda bir adet ahşap parmaklıklı P2.4 penceresi ve bir adet P4 penceresi mevcuttur(Bkz. Resim 4.100). Günümüzde P2.4 penceresinin kanatları sökülmüş ve kasası ile ahşap parmaklıkları kahverengi renkte yağlı boya ile boyanmıştır. P4 penceresinin kanatları sökülmüş ve pencere boşluğu küçültülmüştür. Ancak kasa üzerindeki sökülen ahşap parmaklıkların izi ve özgün pencere boyutları izlenebilmektedir(Bkz. Resim 4.101-4.103). Bahçe yönündeki kuzey batı duvarda balkona ulaşılan K9 kapısı mevcuttur. K9 kapısının kanatları sökülmüş ve kısmen yakılmış durumdadır. Bu duvarda yapısal bir bozulma oluşmuştur(Bkz. Resim 4.104). Kuzey doğu yöndeki duvarda ise özgün sedir, D.4 dolap nişi ve bir adet P6.2 penceresi mevcuttur(Bkz. Resim 4.105). Günümüzde sedir kapakları, P6.2 pencerenin kanatları ve D.4 dolabının süslemeleri ile kapakları sökülmüş ve yüzeyleri kahverengi renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır(Bkz. Resim 4.106-4.108). Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve yüzeysel çatlaklar mevcuttur. 103 odanın zemini ahşap, tavanı kahverengi renkte yağlı boya ile boyanmış kontraplak levha kaplıdır(Bkz. Resim 4.109, 4.110). Zeminde 0,07 m yüksekliğinde ahşap süpürgelikler vardır.

Resim 4.99. D6 dolabı

Resim 4.100. 103 oda

Resim 4.101. K8.2 kapısı

Resim 4.102. P2.4 penceresi

Resim 4.103. P4 penceresi

Resim 4.104. K9 kapısı

Resim 4.105. 103 oda

Resim 4.106 D4 dolap nişi

Resim 4.107. P6.2 penceresi

Resim 4.108. 103 oda sediri

Resim 4.109. 103 oda döşeme kaplaması

Resim 4.110. 103 oda tavan kaplaması

104 kuzey batı yönden yapıya sonradan eklenen balkondur(Bkz. Çizelge 4.14). Özgün olmayan K9 kapısı ile ulaşılmaktadır(Bkz. Resim 4.111). 104 balkon iki adet 0,24 m çapında dairesel kesitte ahşap dikme ile taşınmaktadır. Bahçeye yönündeki iki duvarı demir parmaklıklar ve demir profiller kullanılarak kapatılmıştır (Bkz. Resim 4.112,4.114,4.117). Balkonun güney batı yönünde yerden 0,85 m yükseklikte lavaboluk yapılmıştır. Lavaboluğu tahliyesi balkon dışına eklenen üzeri sac levha kaplı kanalla sağlanmıştır (Bkz. Resim 4.115,4.116). Günümüzde 104 balkonun zemini şapla kaplanmış ve çatısı 0,10 m x 0,10m kesitinde ahşap ayaklar ve ahşap kirişler üzerine sac levha kullanılarak kapatılmıştır (Bkz. Resim 4.118). Kuzey doğu yöndeki duvar yüzeyi tuğla kullanılarak kapatılmış ve üzeri sıva ile kaplanmıştır. Ayrıca bu duvarın üstünde iki adet dolap koyulmuştur(Bkz. Resim 4.113).

Resim 4.111. K9 kapısı

Resim 4.112. 104 balkon

Resim4.113.104 balkon

Resim 4.114. 104 balkon

Resim 4.115. Lavaboluk

Resim 4.116. Lavaboluk gideri

Resim 4.117. Balkon döşeme kaplaması

Resim 4.118. Balkon tavan kaplaması

105 sofanın kuzey doğu yönünde bulunan ve ahşap levhalar kullanılarak sonradan bölünen mutfak nişidir (Bkz. Çizelge 4.15). Kuzey batı yöndeki Z03 oda ile arada olan duvarda P4 penceresi ve ahşap raf sitemi mevcuttur. Günümüzde P4 penceresinin kanatları sökülmüş pencere boşluğu küçültülmüştür ve yüzeyi yeşil renkte yağlı boya ile boyanmıştır (Bkz. Resim 4.119,4.120). Kuzey doğu yöndeki duvarda özgün ocak, ahşap raflar ve ahşap dikme mevcuttur(Bkz. Resim 4.120,4.122-124). Ahşap raflar yeşil, ahşap dikme sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Güney doğu yöndeki bahçeye bakan duvarda sedir, P1.4 ve P1.6 ahşap pencereleri, güney batı yöndeki duvarda ise P1.5 ahşap penceresi, beton lavabo ve ahşap raflar mevcuttur.(Bkz. Resim 4.125-4.128). Günümüzde sedirin kapakları sökülmüş, raflar ve pencere yüzeyleri yüzeyi sarı renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır. 105 mutfak nişinin zemini şapla, tavanı yeşil renkte yağlı boya ile boyanmış kontraplak levha ile kaplanmıştır. Ocak ve tüm duvar yüzeyleri yeşil renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır ve yüzeysel sıva çatlakları ile sıva dökülmeleri mevcuttur. Ayrıca lavaboya çekilen tesisat görülmektedir.

Resim 4.119. P4 Penceresi ve mutfak rafı

Resim 4.120. Ocak ve mutfak rafı

Resim 4.121 Dikme ve raf

Resim 4.122. Baca kesiti

Resim 4.123. Ocak

Resim 4.124. Ocak

Resim 4.125. P1.4 ve P1.6 penceresi

Resim 4.126. Mutfak nişi sediri

Resim 4.127. Mutfak rafı

Resim 4.128. Lavabo

Çizelge 4.5. İç tanımlama tablosu-Z01 giriş

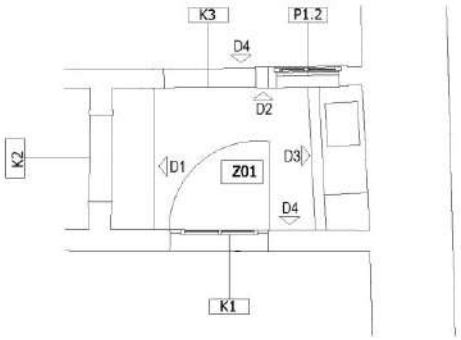

Z01 mahali yapıya sonradan eklenmiştir.Avluya bakan Güney Doğu Cephe yönündeki ahşap kapıdan girilmektedir. Birinci katta yer alan çıkmanın altında kalmaktdır. Bu nedenle çıkma payandaları mahalin içinde kalmıştır. Duvarları tuğladan yapılmıştır. Sadece D3 duvarı aynı zamanda bahçe duvardır ve yığma moloz taştır. Tüm duvar yüzeyleri kireç sıvalıdır. Sıva dökülmesi ve çatlakları gibi bozulmalar meydana gelmiştir. Mahalin kapının yanında yer alan iki adet penceresi vardır ve bunlardan ışık almaktadır. Ahşap doğramalar yağlı boya ile boyanmış ve D3 duvarına betonarme lavabo eklenmiştir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			1,30	0.20	2,26			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır.	○		
	K1		0,67	0,20	1,85		○							○		Yapıya sonradan eklenen wc giriş kapısıdır. Kanatları sökülmüş yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D2			2,30	0,17	2,27		○		○				○			Yapıya giriş kapısının bulunduğu yüzeydir.		○	
	K2		1,06	0,17	1,90		○							○		Yapıya giriş kapısıdır. Kanadı sökülmüş yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	P1.2		0,74	0,17	1,10		○							○		Özgün ahşap penceredir.Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
D3			1,34	0,77	2,26	○							○			Yığma moloz taş bahçe duvarıdır. Yüzeyinde sıva çatlakları vardır. Sonradan beton lavabo eklenmiş, yerden 0.25m çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.		○	
D4			1,34	0,77	2,26			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır. Yüzeyiyerden 0.25m çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.		○	
			1,00	0,20	1,90		○							○		Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır. Yüzeyiyerden 0.25m çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.			○
	P.8		0,35	0,20	0,50		○								○	Yapıya sonradan eklenen ve penceresidir. Ahşapta renk değişimi ve ayrılmalar vardır.			○
ZEMİN KAPLAMASI													Şap			Yapıya sonradan eklenmiştir. Şap ile kaplıdır. Zeminde 0,1mx0,1m boyutunda şarapananın kimsh da yer almaktadır.			○
TAVAN KAPLAMASI													Ahşap+Beton			Birinci katta bulunan çıkmanın altıdır. İki adet payanda vardır ve ahşap kaplıdır. Ancak sonradan eklenen duvara doğru betonarme kısım eklenmiştir.			○

Çizelge 4.6. İç tanımlama tablosu-Z02 hela

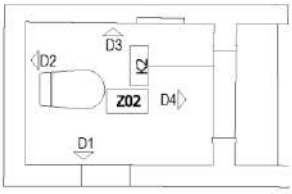

Z02 mahali yapıya sonradan eklenen heladır.Avluya bakan Güney Doğu Cephe yönündeki ahşap pencereden ışık almaktadır. Kapının önünde bulunan tek basamakla girilmektedir. Duvarları tuğladan yapılmıştır. Tüm duvar yüzeyleri kireç sıvalıdır.Duvarları tuğladan yapılmıştır. Tüm duvar yüzeyleri kireç sıvalıdır. Sıva dökülmesi ve çatlakları gibi bozulmalar meydana gelmiştir. Kapı kanadı sökülmüş, kasası yağlı boya ile boyanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			1,72	0,20	2,38			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır.		○	
	P7		0,45	0,20	0,61		○								○	Yapıya sonradan eklenen hela penceresidir. Ahşapta renk değişimi ve ayrılmalar vardır.			○
D2			1,31	0,20	2,38			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır.		○	
D3			1,73	0,20	2,38		○		○				○			Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır.		○	
D4			1,73	0,20	2,38											Yüzeyi kireç boyalıdır. Sıva çatlakları vardır.		○	
	K2		0,67	0,20	1,85		○							○		Yapıya sonradan eklenen hela giriş kapısıdır. Kanatları sökülmüş yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
ZEMİN KAPLAMASI													Şap						○
TAVAN KAPLAMASI													Beton						○

Çizelge 4.7. İç tanımlama tablosu-Z03 taşlık

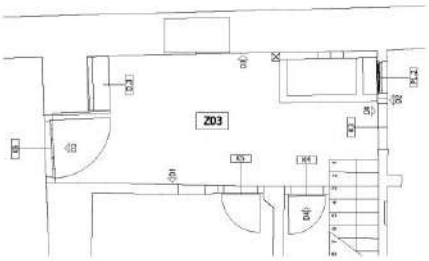

Z03 taşlık olarak kullanılan mahaldir. İki adet oda kapısı, iki adet giriş kapısı açılmaktadır. Dikdörtgen formundadır. Z01 den girilen kapı kanatları sökülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır. Kapının yanında bir adet pencere vardır ve yağlı boya ile boyanmıştır. Bahçeden girilen kapı özgün değildir ve boyanmıştır. D3duvarında ocak, çıralık ve şarapana vardır. Diğer tarafında ise Z04 ve Z05 mahallerine açılan kapılar ve çıralık vardır. Bu kapılarda yağlı boya ile boyanmıştır. Zemini şapla, tavanı yağlı boya ile boyanmış kontraplak ile kaplanmıştır. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır. Ayrıca zeminden 0,35 m yüksekliğinde çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			5,98	0,18	2,52 2,56		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Zeminden 0,44 m yükseklikte çimento esaslı sıva uygulanmıştır.		○	
	K4	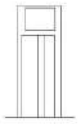	0,90	0,18	2,13		○							○		Özgün ahşap kapıdır.Yüzeyi yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Üstünde dolap vardır ve kapağı sökülmüştür.		○	
	K5		1,05	0,18	2,30		○							○		Özgün kemerli ahşap kapıdır.Yüzeyi yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
	ÇIRALIK		0,76	0,85	0,54											Kapakları sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır. Çıralıkla Z04 mahalinde yer alan özgün dolabın içine ulaşılmaktadır. Zemini topraktır.		○	
D2			2,34	0,82	2,17	○							○			Yığma moloz taş yüzeyi kireç sıvalıdır. Yüzeyinde sıva çatlakları vardır.		○	
	K5		1,24	0,15	2,00		○							○		Bahçeden yapıya girilen kapıdır. Sonradan değiştirilmiş, özgün değildir. Kapı yüzeyine yağlı boya tatbikatı yapılmıştır. Camları kırılmış ve sonradan üzerine eklenen demir parmaklıklar paslanmıştır			○
	D.3	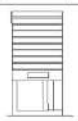	0,40	1,02	1,92			○								Alt dolap üstü rafli ahşap dolaptır. Alt kapakları ve çekmecesi sökülmüş yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D3			5,56	0,82	2,17 2,28	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Zeminden 0,90 m yükseklikte çimento esaslı sıva uygulanmıştır.			
	DİKME		0,15	0,15	2,02		○							○		Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	

Çizelge 4.7. (devam) İç tanımlama tablosu-Z03 taşlık

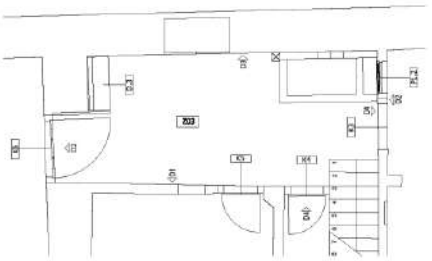

Z03 taşlık olarak kullanılan mahaldir. İki adet oda kapısı, iki adet giriş kapısı açılmaktadır. Dikdörtgen formundadır. Z01 den girilen kapı kanatları sökülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır. Kapının yanında bir adet pencere vardır ve yağlı boya ile boyanmıştır. Bahçeden girilen kapı özgün değildir ve boyanmıştır. D3duvarında ocak, çıralık ve şarapana vardır. Diğer tarafında ise Z04 ve Z05 mahallerine açılan kapılar ve çıralık vardır. Bu kapılarda yağlı boya ile boyanmıştır. Zemini şapla, tavanı yağlı boya ile boyanmış kontraplak ile kaplanmıştır. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır. Ayrıca zeminden 0,35 m yüksekliğinde çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
OCAK			1,20	0,66	1,05	○										Ocak yüzeyi saç levha ile kapatılmıştır. Altında bulunan çamlığın kapakları sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır.Yüzeyi 0,37 m yükseklikte çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır.			○
ŞARAPANA		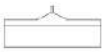	1,80	0,93	0,80											İki bölümlü şarapananın yüzeyi çimento esaslı sıva ile kaplanmış ve tesisat çekilecek çeşme olarak kullanılmıştır.			○
D4			2,50	0,17	2,17		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Zeminden 0,90 m yüksekliğe çimento esaslı sıva uygulanmıştır.		○	
	K2		1,06	0,17	1,90		○							○		Yapıya giriş kapısıdır. Kanadı sökülmüş yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	P1.3		0,74	0,17	1,10		○							○		Özgün ahşap penceredir.Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
ZEMİN KAPLAMASI												Şap Kaplama							○
TAVAN KAPLAMASI												Kontraplak kaplama				Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır. 0,15m x 0,25 m x 2,46 m ebatlarında ahşap kırış vardır.			○

Çizelge 4.8. İç tanımlama tablosu-Z04 izbe

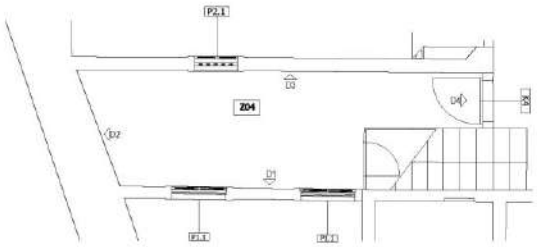

Z04 depo olarak kullanılan mahaldir. Sofadan 0,20 m lik kot farkıyla girilmektedir. Üst kata çıkan merdiven mahalin içinde kalmaktadır ve altı dolap olarak kullanılmaktadır. Güney Doğu Cephe yönündeki avluya bakan ikili pencerden ışık almaktadır. Zemini şapla kaplanmıştır. Tavanı özgün ahşap kirişlemelidir. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			5,98	0,18	2,52 2,56		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.		○	
	P1.1		0,96	0,17	1,35		○								○	Özgün ahşap penceredir. Ahşapta renk değişimi meydana gelmiştir.			○
D2			1,83	0,79	2,56	○							○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlakları vardır.		○	
D3			5,99	0,18	2,50 2,53		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.		○	
	P2.1		0,82	0,18	1,30											Özgün ahşap penceredir. Üstünde ışıklık vardır. Ahşap parmaklıklıdır.		○	
D4			1,74		2,50		○							○		Kapı ve merdiven altındaki dolap bu duvarı oluşturmaktadır. merdiven yanları ve altı ahşap levhalarla kapatılmış ve yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır		○	
	K4		0,90	0,18	2,13		○							○				○	
	DOLAP						○							○					
ZEMİN KAPLAMASI												Şap							○
TAVAN KAPLAMASI												Ahşap kirişleme							○

Çizelge 4.9. İç tanımlama tablosu-Z05 oda

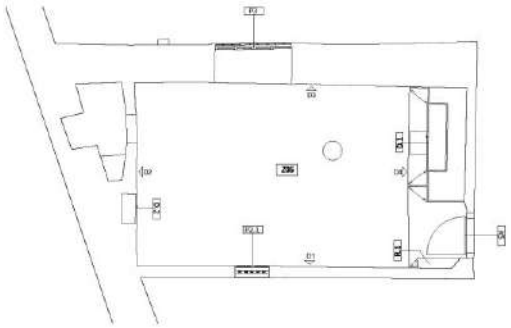

Z05 kışlık oda olarak kullanılan mahaldir. Sofadan 0,05 m lik kot farkıyla girilmektedir. Kuzey Batı Cephe yönündeki bahçeye bakan tek pencereden ışık almaktadır. Özgün dolap, kapı, tepe ışıklıklı pencere, dolap nişi ve gusülhane vardır. Gusulhane duvarı örülerek dikdörtgen forma getirilmiştir.Duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır. Zemini ve tavanı ahşap kaplamalıdır. Zemininde dairesel kesitte ayrıca bir gider bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			6,22	0,18	2,33 2,38		○		○				○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.		○	
	P2.1		0,82	0,18	1,30										○	Özgün ahşap penceredir. Üstünde ışıklık vardır. Ahşap parmaklıklıdır.		○	
	R.1		0,95	0,19	1,95		○								○	Özgün raftır. Kapı açıldığında raf kapağı olmaktadır. Köşesinde mumluk kısımları vardır.	○		
D2			3,40	0,18	2,38	○	○		○				○		○	Duvar örülerek mahal dikdörtgen forma getirilmiştir. Elmas Sokak yönünde olan taş duvar ile örülen duvar arasında kala kısımlar dolap ve gusülhane olarak kullanılmaktadır. Yüzeyinde sıva dökülmesi ve çatlakları vardır.		○	
	D.2	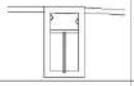	0,74	0,28	1,30		○								○	Özgün ahşap dolaptır. Süslemesi sökülmüştür.		○	
D3			6,13	0,75	2,39 2,34	○							○			Kuzey Batı Cephede kalan ve bahçeye bakan duvardır. Yüzeyinde sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır.		○	
	P3		1,61	0,10	1,53		○								○	Özgün değildir. Sonradan büyütülerek eklenmiştir. Kanatları ve camları sökülmüştür.			○
D4			3,34	0,18	2,38		○		○				○						
	K5	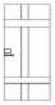	1,05	0,18	2,30		○							○		Özgün ahşap kapıdır. Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
	D.1		2,11	1,03	1,82		○								○	Üstü kemerli özgün ahşap dolaptır. Alt tarafında bulunan kapak sökülmüştür.		○	

Çizelge 4.9. (devam) İç tanımlama tablosu-Z05 oda

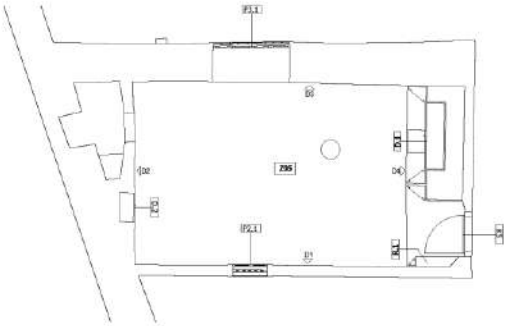

Z05 kışlık oda olarak kullanılan mahaldir. Sofadan 0,05 m lik kot farkıyla girilmektedir. Kuzey Batı Cephe yönündeki bahçeye bakan pencerden ışık almaktadır. Özgün dolap, kapı, tepe ışıklıklı pencere, dolap nişi ve gusülhane vardır. Gusulhane duvarı örülerek dikdörtgen forma getirilmiştir.Duvar yüzeylerinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar vardır. Zemini ve tavanı ahşap kaplamalıdır. Zemininde dairesel kesitte ayrıca bir gider bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları	X: Boy(m)	T:Taş	KE: Kerpiç	TS: Tatlı sıva	A: İyi
Dx: Duvar numaraları	Y: Kalınlık(m)	A:Ahşap	BS: Balık sırtı	KS: Kireç sıva	B: Orta
Kx: Kapı numaraları	H:Yükseklik(m)	TU:Tuğla	AB: Ahşap bağdadi	BO: Boyalı	C: Kötü
Px: Pencere numaraları				KA: Kaplamasız	

ELEMANLAR	FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI / MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
					T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
ZEMİN KAPLAMASI											Ahşap Kaplama				Ahşap süpürgelik vardır.		○	
TAVAN KAPLAMASI											Ahşap Kaplama						○	

Çizelge 4.10. İç tanımlama tablosu-Z06 hela

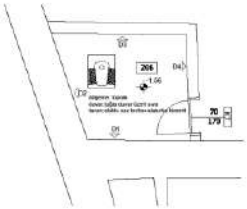

Z06 yapıya sonradan eklenen heladır. Zemini toprak, tavanı ahşap kirişler üzeirne oluklu sac ve alaturka kiremit ile kaplanmıştır. Kapısının kanadı ve kasası kırılmış ve eğilmiştir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			1,89	0,70	2,13	○							○			Yapının duvarıdır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.		○	
D2			1,89	0,70	1,80 2,13	○							○			Bahçe duvarıdır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.		○	
D3			2,74	0,20	1,80			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir.Tuğla ile örülmüştür.Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.			○
D4			1,95	0,20	1,80 2,13			○					○			Yapıya sonradan eklenmiştir.Tuğla ile örülmüştür.Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır.			○
	K7		0,70	0,20	1,70		○								○	Yapıya sonradan eklenmiştir.Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır. Kanadı ve kasası kılınmıştır.			○
ZEMİN KAPLAMASI												Toprak							○
TAVAN KAPLAMASI												Ahşapiriş üzerine oluklu sac levha ve alaturka kiremit							○

Çizelge 4.11. İç tanımlama tablosu-101 sofa

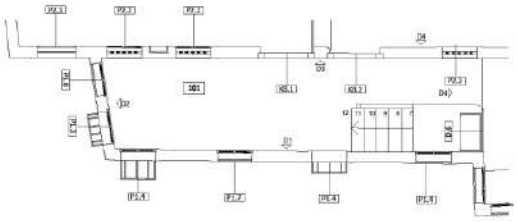

101 yapıya ait sofadır. Zemin kattan 12 basamaklı ahşap merdeven ile çıkılmaktadır. Elmas Sokak yönünde çıkma yapmıştır ve dikdörtgen formunda dış sofadır. Duvar yüzeyi ve ahşap elemanlar yağlı boya ile boyanmıştır. Avluya ve Elmas Sokak'a bakan altı adet pencere ile ışık almaktadır. İki adet kapı ile odalara geçilmektedir. Sofanın Kuzey Doğu Cephe tarafında mutfak nişi sonradan bölünmüştür. Sofada bulunan özgün sedir, kapı kanatları ve bazı pencerelerin doğramaları sökülmüş. Sofa ile odalar arasındaki pencerelerde ahşap parmaklık bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			6,79	0,20	2,35 2,36		○		○					○		Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Pencere silmeleri duvar yüzeyince görülmektedir.		○	
	P1.4		0,82	0,20	1,41		○							○		Üst kanadı sökülmüş, camı kırılmış ve yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	P1.7		0,83	0,20	1,42		○							○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
	P1.4		0,82	0,20	1,41		○							○		Kanatları sökülmüş ve yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D2			1,69	0,20	2,38		○		○					○		Yüzeyinde sıva çatlakları ve dökülmeler vardır ve yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır.Sökülen sedirin izleri görülmektedir.		○	
	P1.8 P1.3		0,86 0,82	0,20 0,20	1,41 1,41		○							○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
D3			7,02	0,20	2,32 2,36		○		○					○		Yüzeyinde sıva çatlakları ve dökülmeler vardır ve yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			
	P2.2		0,86	0,20	1,50		○							○		Özgün ahşap parmaklıklı penceredir.Kasa ve kanatları sarı renkli yağlı boya ile boyanmış ve üst kanatları söktülmüştür.			○

Çizelge 4.11. (devam) İç tanımlama tablosu-101 sofa

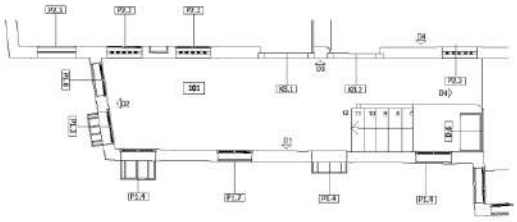

101 yapıya ait sofadır. Zemin kattan 12 basamaklı ahşap merdeven ile çıkılmaktadır. Dikdörtgen formunda dış sofadır. Çok sayıda pencere ile ışık almaktadır. İki adet kapı ile odalara geçilmektedir. Sofanın Kuzey Doğu Cephe tarafında mutfak nişi sonradan bölünmüştür. Sofada bulunan özgün sedir, kapı kanatları ve bazı pencerelerin doğramaları sökülmüş.Sofa ile odalar arasındaki pencerelerde ahşap parmaklık bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D3	K8.1		1,04	0,10	2,30		○							○		Özgün kemerli ahşap kapıdır ancak kapı tutu sistemesi sökülmüş ve değiştirilmiştir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	K8.2		1,02	0,10	2,30		○							○		Özgün kemerli ahşap kapıdır ancak kapı tutu sistemesi sökülmüş ve değiştirilmiştir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	P2.4		0,84	0,20	1,50		○							○		Özgün ahşap parmaklıklı penceredir.Kasası sarı renkli yağlı boya ile boyanmış ve kanatları sökülmüştür.			○
D4			1,73	0,05	2,35		○							○		Yapıya sonradan eklenmiştir. Ahşap levhalar kullanılarak yapılmış ve kapısı sökülmüştür.			○
	D.7		1,72 0,72	0,40 0,40	1,62 1,17		○							○		Yapıya sonradan eklenmiştir. Ahşap levhalar kullanılarak yapılmış ve kapağı sökülmüştür. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
ZEMİN KAPLAMASI												Ahşap Kaplama				Ahşap süpürgelik vardır.		○	
TAVAN KAPLAMASI												Kontraplak Kaplama							○
KORKULUK			3,10	0,075	0,66		○							○		L formunda özgün ahşap korkuluktur. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Korkuluğun tutu kısmen kapatılmıştır 0,12 m aralıklarla dikmeleri vardır ve yüksekliği 0,68 m dir.		○	

Çizelge 4.12. İç tanımlama tablosu-102 oda

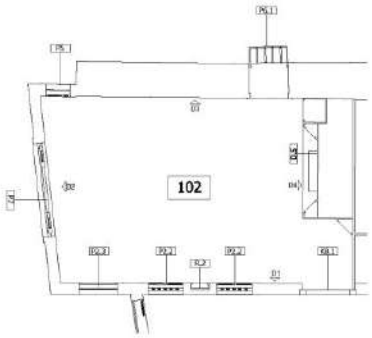

102 yapıya ait baş odadır. Sofadan doksan derede dönüş sistemli özgün ahşap kapıyla girilmektedir. Elmas Sokak yönünde çıkma yapmıştır. Elmas Sokak'a ve bahçeye bakan dört adet pencereden ışık almaktadır. Bu pencereler dışında sofaya bakan ortası ralı ikili pencere sistemi vardır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar, elle yazılmış yazılar vardır. Duvar yüzeyleri ve ahşap elemanlar ve yağlı boya ile boyanmıştır. Özgün sedir sökülmüştür.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			5,39	0,20	2,32		○		○					○		Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış ve elle yazı yazılmıştır.		○	
	P2.2		0,86	0,20	1,50		○							○		Pencerelerin kanatları ve dolap kapakları sökülmüştür. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	R.2		0,35	0,12	1,50		○							○					○
	P2.3		0,93	0,20	1,50		○							○		Pencerenin kanatları sökülmüştür. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	K8.1		1,04	0,10	2,30		○							○		Özgün kemerli ahşap kapıdır ancak kapı üstü süslemesi sökülmüş ve değiştirilmiştir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D2			3,48	0,20	2,32		○		○					○		Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış ve özgün sedir sökülmüştür.		○	
	P7		1,46	0,06	1,23		○							○		Özgün değildir. Özgün pencereler sökülerek büyütülmüştür. Kanatları sökülmüş ve sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D3			5,78	0,75	2,30 2,32	○								○		Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış ve elle yazılan yazılar vardır. Baca deliği işlenmiştir.		○	
	P5		0,66	0,20	1,50		○							○		Pencerenin alt kanadı sökülmüştür. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	P6.1		0,87	0,75	1,28		○							○		Pencerenin kanatları sökülmüştür. Sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○

Çizelge 4.12. (devam) İç tanımlama tablosu-102 oda

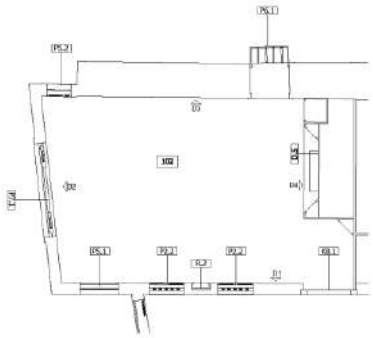

101 yapıya ait başodadır. Sofadan doksan derede dönüş sistemli özgün ahşap kapıyla girilmektedir. Elmas Sokak yönünde çıkma yapmıştır. Elmas Sokak'a ve bahçeye bakan dört adet pencereden ışık almaktadır. Bu pencereler dışında sofaya bakan ortası ralı ikili pencere sistemi vardır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar, elle yazılmış yazılar vardır. Duvar yüzeyleri ve ahşap elemanlar ve yağlı boya ile boyanmıştır. Özgün sedir sökülmüştür.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D4			3,52	0,20	2,32		○		○					○		Özgün ahşap dolap sisteminden oluşmaktadır. Üzeri kemerlidir.			○
	D.5	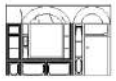	2,39	0,93	1,83		○							○		Kapakları ve süslemeleri söktürülmüş sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
ZEMİN KAPLAMASI												Ahşap Kaplama						○	
TAVAN KAPLAMASI												Kontraplak Kaplama				Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır			○

Çizelge 4.13. İç tanımlama tablosu-103 oda

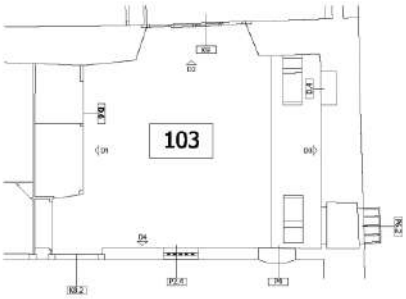

103 yapıya ait başodadır. Sofadan doksan derede dönüş sistemli özgün ahşap kapıyla girilmektedir. Elmas Sokak yönünde çıkma yapmıştır. Kuzey Doğu cephe ve bahçeye bakan iki adet pencereden ışık almaktadır. Bu pencereler dışında sofaya bakan iki penceresi vardır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar, elle yazılmış yazılar vardır. Ahşap elemanlar yağlı boya ile boyanmıştır. Kapı açılarak balkona geçiş sağlanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			3,48	0,03	2,29 2,34		○							○		Özgün ahşap dolap sisteminden oluşmaktadır.			○
	D.6	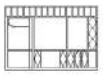	3,48	0,90	2,29		○							○		Dolap kapakları söktülmüştür. Kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○ ○
D2			5,24	0,64	2,30 2,34	○							○			Bahçeye bakan duvardır. Kapı açılarak balkona çıkış sağlanmıştır. Yüzeyinde sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır.			○
	K9	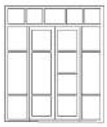	2,02	0,06	2,14		○							○		Sonradan eklenmiştir. Özgün değildir. Kanatları söktülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır.			○
D3			3,60	0,75	2,34 2,36	○							○			Yüzeyinde sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır. Baca deliği açılmıştır.		○	
	K6.2		0,85	0,75	1,36		○							○		Pencerenin kanatları söktülmüştür. Kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	D.4		0,79	0,28	1,30		○							○		Süslemeleri ve kapakları söktülmüş ve kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	SEDİR		1,55	0,92	0,37		○							○		Kapakları söktülmüş ve kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
D4			5,29	2,36	0,37			○					○			Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri çatlakları vardır. Elle yazı yazılmıştır.		○	
	K8.2		1,02	0,10	2,30		○							○		Özgün kemerli ahşap kapıdır ancak kapı üstü süslemesi söktülmüş ve değiştirilmiştir. Yüzeyi kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○

Çizelge 4.13. (devam) İç tanımlama tablosu-103 oda

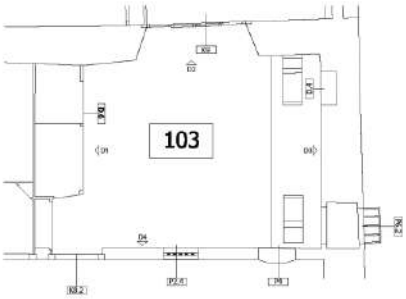

103 yapıya ait başodadır. Sofadan doksan derede dönüş sistemli özgün ahşap kapıyla girilmektedir. Elmas Sokak yönünde çıkma yapmıştır. Kuzey Doğu cephe ve bahçeye bakan iki adet pencereden ışık almaktadır. Bu pencereler dışında sofaya bakan iki penceresi vardır. Duvar yüzeyinde sıva dökülmeleri ve çatlaklar, elle yazılmış yazılar vardır. Ahşap elemanlar yağlı boya ile boyanmıştır. Kapı açılarak balkona geçiş sağlanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D4	P2.4		0,84	0,20	1,50		○							○		Özgün ahşap parmaklıklı penceredir. Kasası kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmış ve kanatları sökülmüştür.			○
	P4		0,84	0,20	0,93											Özgün ahşap penceredir ancak küçültülmüştür. Kasası kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmış ve kanatları sökülmüştür.			○
ZEMİN KAPLAMASI												Ahşap Kaplama				Ahşap süpürgelik vardır.		○	
TAVAN KAPLAMASI												Kontraplak Kaplama				Kahverengi renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○

Çizelge 4.14. (devam) İç tanımlama tablosu-104 balkon

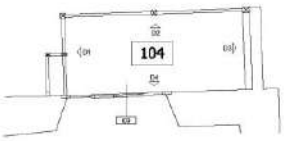

104 yapıya sonradan eklenen balkodur. İki adet ahşap dikmenin üzerinde taşınmaktadır. Odadan açılan kapı ile ulaşılmaktadır.Etrafı demir parmaklıklarla kapatılmıştır. Zemini şap kaplanmıştır. Çatısı ahşap dikmelerle taşınmaktadır ve oluklu sac levha ile kaplıdır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			3,41	0,10	2,36 2,48											Yapıya sonradan eklenen balkon duvarıdır. Demir parmaklıklarla kapatılmıştır. Dışarı doğru genişletilerek lavaboluk eklenmiştir. Demir korkuluklar paslanmıştır.			○
D2			3,50	0,10	2,35											Yapıya sonradan eklenen balkon duvarıdır. Demir parmaklıklarla kapatılmıştır.Demir korkuluklar paslanmıştır.			○
D3			1,52	0,20	2,35 2,48			○					○	○		Yapıya sonradan eklenen balkon duvarıdır. Tuğladan örülerek yapılmış olup yüzeyinde sıva ve boya vardır. Duvar üst kısmına basit ahşap dolap eklenmiştir.			○
D4			3,52	0,64	2,35	○			○				○	○		Yapının dış duvarıdır.yüzeyinde sıva ve boya vardır.			○
	K9	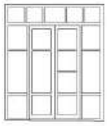	2,02	0,06	2,14		○							○		Sonradan eklenmiştir. Özgün değildir. Kanatları sökülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır.			○
ZEMİN KAPLAMASI												Şap Kaplama							○
TAVAN KAPLAMASI												Sac Levha Kaplama							○

Çizelge 4.15. İç tanımlama tablosu-105 mutfak nişi

105 yapıya ait mutfak nişidir.Sofanın sonundaki çıkma ahşap levhalarla bölünmüş, beton lavabo ve ahşap raflar eklenmiştir. Kapısı sökülmüş, duvarları yağlı boya ile boyanmıştır. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır. Zemini şapla kaplanmıştır. Özgün ahşap sedirin kapakları sökülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D1			2,22	0,20	2,30		○		○					○					○
	P4		0,84	0,20	1,50		○							○		Özgün ahşap penceredir ancak küçültülmüştür. Kasası sarı renkli yağlı boya ile boyanmış ve kanatları sökülmüştür.			○
	RAF		1,97	0,21	0,26		○							○		Mutfak nişi yapıldıktan sonra eklenmiştir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır. 0,26 m yüksekliktaki kısmı iki bölümden oluşmaktadır.		○	
D2			2,59	0,79	2,30 2,33	○								○		Duvar yüzeyi yeşil renkli yağlı boya ile boyanmış, sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır. Çıkma kısmı ahşap dikme ile ayrılmıştır.		○	
	OCAK		0,54	0,90	1,43	○								○		Özgün, üzeri rafh, kemerli ocaktır. Kemer kısmı 0,15 m duvar yüzeyinden çıkma yapmıştır.Kemer yüksekliği 1,20 m dir.Yüzeri yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır ve sıva çatlakları vardır		○	
	RAF		0,63	0,21	1,18		○							○		Yapıya sonradan eklenmiştir. Dört bölmelidir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
	DİKME		0,10	0,21	2,11		○							○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Ahşapta ayrılmalar vardır.		○	
D3			2,15	0,20	2,33		○		○					○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Pencere altkarında sudan kaynaklı sararmalar vardır.		○	
	P1.4 P1.6		0,82 0,82	0,20 0,20	1,41 1,42		○ ○							○ ○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	SEDİR		2,15	0,62	0,38		○							○		Özgün ahşap sedirdir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Kapakları sökülmüştür.			○

Çizelge 4.15. (devam) İç tanımlama tablosu-105 mutfak nişi

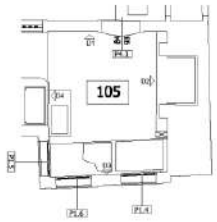

105 yapıya ait mutfak nişidir.Sofanın sonundaki çıkma ahşap levhalarla bölünmüş, beton lavabo ve ahşap raflar eklenmiştir. Kapısı sökülmüş, duvarları yağlı boya ile boyanmıştır. Duvar yüzeylerinde sıva dökülmesi ve çatlaklar vardır. Zemini şapla kaplanmıştır. Özgün ahşap sedirin kapakları sökülmüş ve yağlı boya ile boyanmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy(m)
Y: Kalınlık(m)
H:Yükseklik(m)

T:Taş
A:Ahşap
TU:Tuğla

KE: Kerpiç
BS: Balık sırtı
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KS: Kireç sıva
BO: Boyalı
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER			MALZEME										DURUM			
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	H	TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY				NOTLAR	A	B	C
						T	A	TU	KE	BS	AB	TS	KS	BO	KA				
D3			2,15	0,20	2,33		○		○					○		Sonradan eklenen ahşap levhalar vadır. Kapısı sökülmüştür. Yüzeyi yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır. Ahşap duvar kısmında malzeme kötü durumdadır.			○
	P1.5		0,84	0,20	1,35		○							○		Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.			○
	LAVABO		0,86	0,40	0,17										○	Yapıya sonradan eklenmiştir. Ahşap ayaklar üzerinde taşıtılmaktadır. Zemindeki 0,77 m yüksekliktedir.			○
	RAF		2,15	0,21	0,17											Yapıya sonradan eklenmiştir. Yüzeyi sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır.		○	
ZEMİN KAPLAMASI												Şap Kaplama							○
TAVAN KAPLAMASI												Kontraplak Kaplama				Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır Çıkma kısmın ayrası 0,1m x 0,2 m x 1,97 m ebatlarında ahşap kiriş vardır.			○

4.3. Yapıda Bulunan Elemanlar

4.3.1. Taşıyıcı elemanlar

Yapıda kullanılan taşıyıcı elemanlar "düşey taşıyıcı elemanlar" ve "yatay taşıyıcı elemanlar olarak iki başlık altında incelenmiştir.

Düşey taşıyıcı elemanlar

Yapıdaki düşey taşıyıcılar duvarlar ve ahşap dikmelerdir.

Ahşap dikme

Yapıda bulunan ahşap Zemin katta Z03 taşlıkta bir adet ve birinci katta sonradan eklenen 104 balkonun altında iki adet, birinci katta 105 mutfak nişinde bir adet olmak üzere dört adettir. Z03 taşlıkta yer alan 0,15m x 0,15 m kare kesitli(Bkz. Resim4.18) 105 mutfak nişinde yer alan 0,10m x 0,21m dikdörtgen kesitli(Bkz. Resim4.48) 104 balkonun altında yer alanlar ise 0,24 m çapında dairesel kesitte dikmelerdir(Bkz. Resim4.121).

Duvarlar

Yapıdaki dört farklı tipte duvar mevcuttur. 1. sistem ahşap çatkı arası kerpiç dolguludur. Zemin katta Z04 izbe ile Z05 kışlık oda arasında kalan duvar, birinci katta 101 sofa ile 102 oda ve 103 oda arasında kalan duvar, birinci kat 101 odanın güney batı yöndeki dış cephe duvarları, zemin ve birinci katta güney doğu cephede bulunan tüm dış duvarlar bu sistemle yapılmış olup kalınlığı 0,20 m dir. Bu duvar yüzeyleri sıvalı ve boyalıdır. 2. sistem ahşap hatıllı yığma moloz taştır. Yapının güney doğu cephede bulunan dış duvarları ile birinci katta güney batı cephede bulunan dış duvarları hariç tüm dış duvarları ile avlu ve bahçe duvarları bu sistemle yapılmış olup, kalınlıkları 0,65 m ile 0,75 m arasında değişmektedir. Bu duvarın yüzeyleri kuzey doğu yöndeki avlu ve bahçe duvarlarının dış yüzeyleri hariç sıvalı ve boyalıdır. 3. sistem yığma tuğladır. Zemin katta güney doğu yönden yapıya sonradan eklenen Z01 giriş ve Z02 helanın duvarları ile kuzey batı yönden yapıya sonradan eklenen Z06 helanın duvarları bu sistemle yapılmış olup, kalınlıkları 0,20 m dir. Duvar yüzeyleri sıvalı ve boyalıdır. 4. sistem ise 0,03 m kalınlıkta ahşap levhalar kullanılarak

yapılmaktadır. Zemin katta Z04 izbenin içinde bulunan merdivenin altını kapatmak için, birinci katta 102 oda ile 103 oda arasındaki duvarda ve 105 mutfak nişi ile 101 sofa arasındaki duvarda bu sistem kullanılmıştır. Günümüzde bu sistemle yapılmış duvar yüzeyleri yeşil renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır.

Yatay taşıyıcı elemanlar

Yapıdaki düşey taşıyıcılar temel, döşemeler, kirişler, hatıllar ve lentolardır.

Temel

Tez çalışması kapsamında herhangi bir kazı çalışması yapmak mümkün olamamıştır. Bu sebeple yapının temeli hakkında bir bilgi yoktur. Kesin bilgi restorasyon çalışmaları öncesi yapılacak olan kazı çalışmasında ortaya çıkacaktır.

Döşeme

Zemin katta Z05 kışlık oda dışındaki tüm mahallerin zemini şap ile kaplanmış olduğu için kesin bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ancak Z05 kışlık odada yer alan dairesel kesitteki gidere bakıldığında ahşap kaplamanın altında toprak görülmektedir(Bkz. Resim 4.129). Kuzey batı yönde sonradan eklenen tuvaletin zemini sıkıştırılmış toprak, tandır evi şap kaplamadır ve harç evi kalıntılarında tuğla kaplama görülmektedir(Bkz. Resim 4.34, 4.35, 4.37). Zemin kat tavanı Z03 taşlıkta kontraplak levha (Bkz. Resim 4.47), Z05 kışlık odada güney batı, kuzey doğu yönünde ahşap kaplamalıdır(Bkz. Resim 4.65, 4.67, 4.69). Z04 izbede ise tavan kaplaması bulunmamaktadır. Z04 izbe tavanında kuzey batı, güney doğu yönünde yaklaşık 0,15 m aralıklı dairesel kesitli ahşap kirişler ve kiriş arasında hasır görülmektedir(Bkz. Resim 4.59, 4.60). Ahşap kirişlerde eğilme ve ayrılmalar görülmektedir.

Resim 4.129. Z05 kışlık oda döşemede bulunan gider

Birinci katta sofa ve odaların döşemeleri 0,20m ile 0,37m arasında değişen genişliklerde, güney batı, kuzey doğu yönünde ahşap kaplamalıdır(Bkz. Resim 4.80, 4.97, 4.109, 4.117). Ahşap döşeme kaplamasının altında sökülen sedirin olduğu zeminde toprak tabakasının olduğu görülmüştür(Bkz. Resim 4.76, 4.90). Sonradan eklenen 105 mutfak nişi ve 104 balkonun zemini ise şapla kaplanmıştır(Bkz. Resim 4.117). Birinci kat tavanı tamamen kontraplak levha ile kaplanmış ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.98, 4.110, 4.118).

Ahşap döşeme kaplaması ve ahşap tavan kaplaması olan mahallerde bir kısmı sökülmüş olsa dahi 0,07 m genişlikte ahşap süpürgelikler bulunmaktadır.

Kiriş

Yapıdaki kirişler zemin katta Z03 taşlıkta, birinci katta 105 mutfak nişinde ve yapıya sonradan eklenen 104 balkonun tavanında açıkça görülmektedirler. Zemin kat Z03 taşlıktaki kiriş 0,15m x 0,25m kesitinde özgün ahşaptır ve günümüzde yüzeyi yeşil renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Birinci kat 105 mutfak nişindeki kiriş 0,10m x 0,20m kesitinde özgün ahşaptır ve günümüzde yüzeyi sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Birinci kat 104 balkon tavanında 0,10m x 0,10m kesitinde olmayan ahşaptır fakat özgün değildir.(Bkz. Resim 4.130, 4.131).

Resim 4.130. Z03 kiriş

Resim 4.131. 104 balkon kiriş

Lento

Hem yığma moloz taş tekniği kullanılarak yapılan duvarlardaki pencere ve kapı boşluklarında hem de ahşap çatkı arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılan duvarlardaki pencere ve kapı boşluklarında ahşap lentolar kullanılmıştır.

Hatıl

Yığma moloz taş tekniği kullanılarak yapılan duvarlarda 0,50m ile 0,60 m arasında değişen aralıklarda 0,10 m genişliğinde ahşap hatıllar kullanılmıştır(Bkz. Resim 4.132, 4.133). Kuzey batı ve kuzey doğu cephelerde rahatlıkla takip edilebilmektedirler.

Resim 4.132. Kuzey doğu cephe

Resim 4.133. Kuzey doğu cephe bahçe duvarı

Çatı

Çatı arasına girilememiştir ancak dışarıdan okunabilindiği kadarıyla çatı sistemi kırma ahşap oturtma çatıdır. Çatı örtüsü özgün alaturka kiremittir ve bitkilenme görülmektedir. Sonradan eklenen birinci kattaki 104 balkonun ve zemin kattaki Z06 helanın çatısı oluklu sac levha ile kapatılmıştır. Avluda bulunan tandır evi ve harç evinin çatısı yıkılmıştır ancak tandır evinde mevcut olan 0,15m çapında dairesel kesitteki ahşap kirişler üzerinde çatı altında kullanılan hasır örtü izlenebilmektedir. (Bkz. Resim 4.134).

Resim 4.134. Tandır evi

4.3.2.Mimari elemanlar

Kapı

Yapıda 9 tipte toplam 10 adet ahşap kapı vardır. Bu kapılardan K3, K4, K5, K6, K8.1 ve K8.2 kapıları özgündür ancak K3, K6, K8.1 ve K8.2 kapılarının kanatları sökülmüştür. K6 kapısına yeni kanat takılmıştır. Diğer tüm kapılar yapıya sonradan eklenmiştir. Ayrıca sokaktan avluya ve bahçeye girilen iki adet ahşap kapı vardır. K.4, K.5, K8.1 ve K8.2 kapıları kemerli kapı süslemeli kapılardır(Bkz. Şekil 4.38-48).

K1 kapısı avludan yapıya girilen kapıdır. Özgün değildir ve demir parmaklıklıdır. Yüzeyi kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.38).

K2 yapıya sonradan eklenen avlu tarafındaki tuvalet kapısıdır. Kanadı sökülmüş ve sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.39).

K3 yapıya avludan girilen özgün kapıdır. Kanadı sökülmüş ve kahverengi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.39).

K4 zemin kattaki izbeye girilen kapıdır. Kemerli üzeri dolaplı kapıdır ve yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.40).
K5 zemin kattaki kışlık odaya girilen kapıdır. Kemerli kapı süslemelidir ve yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.41).
K6 yapıya bahçeden girilen kapıdır. Kanadı sökülmüş yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.42).
K7 yapıya bahçede sonradan eklenen hela kapısıdır. Kasası ve kanadı kırılmıştır. Yeşil renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.43).
K8.1 birinci katta oda olarak kullanılan mahalin kapısıdır. Kanadı sökülmüştür. Kemerli, süslemelidir ve sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.44).
K8.2 birinci katta oda olarak kullanılan mahalin kapısıdır. Kanadı sökülmüştür. Kemerli, süslemelidir ve sarı renkli yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.45).
K9 yapıya sonradan eklenen balkonun kapısıdır. Yapının içindeki tek çift kanatlı kapıdır ve camekanlıdır. Kanatları sökülmüş ve yakılmıştır(Bkz. Şekil 4.46).

Yapının içindeki kapılar dışında bir adet avlu kapısı, bir adet bahçe kapısı vardır. Yapıya ait tek çift kanatlı kapı avlu kapısıdır. (Bkz. Şekil 4.47, 4.48).

Pencere

Yapıda 10 tipte toplam 26 adet ahşap pencere vardır. Projede benzer tipteki pencerelere PX.X şeklinde kodlar verilmiştir. Bu pencerelerden P1.1, P1.2, P1.3, P1.4, P1.5, P1.6, P1.7, P1.8, P2.1, P2.2, P2.3, P5, P6.1, P6.2, P10 pencereleri özgün pencerelerdir. P3, P4, P7, P8, P9 pencereleri ise değiştirilen veya yapıya sonradan eklenen pencerelerdir.
P1.1 pencereleri yapının güney doğu cephesinde, avluya bakan ve izbeyi aydınlatan pencerelerdir. Ahşap doğramalı giyotin pencerelerdir. Çapraz basit demir parmaklık vardır ve içeriden muşamba ile kapatılmışlarıdır(Bkz. Şekil 4.25).
P1.2 penceresi zemin katta taşlığı aydınlatan penceredir. Ahşap doğramalı, giyotin penceredir. Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.26).
P1.3 ve P1.8 penceresi birinci katta güney batı cephe yönünde Elmas Sokak'a bakan ve sofayı aydınlatan pencerelerdir. Ahşap doğramalı, giyotin pencerelerdir ve yüzeyleri yağlı boya ile boyanmıştır. Ferforje demir parmaklık vardır(Bkz. Şekil 4.27, 4.28).
P1.4, P1.5, P1.6, P1.7 pencereleri güney doğu cephe yönünde bulunan ve avluya bakan pencerelerdir. Birinci katta sofa ve mutfak nişini aydınlatırlar. Ahşap doğramalı, giyotin

pencerelerdir ve yağlı boya ile boyanmışlardır. Ferforje demir parmaklıklıdırlar. Sofayı aydınlatan P1.4 penceresi üç tanesi sofada bir tanesi mutfak nişindeki çıkma üzerinde olmak üzere dört tanedir ve sofada bulunan iki pencerenin kanatları sökülmüştür(Bkz. Şekil 4.28).

P2.1 penceresi zemin katta izbe ile kışlık oda arasındaki duvarda yer almaktadır. İki bölümlü, çift kanatlı ahşap penceredir. İzbe yönünde ahşap parmaklıklı ve ışıklıklıdır(Bkz. Şekil 4.29).

P2.2 penceresi iki adettir. Birinci katta sofa ile Elmas Sokak yönünde yer alan oda arasındaki duvarda yer almaktadır. İki bölümlü, çift kanatlı ahşap penceredir. Sofa yönünde ahşap parmaklıdır. Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış, bir tanesinin alt kanatları bir tanesinin üst kanatları sökülmüştür(Bkz. Şekil 4.30).

P2.3 penceresi birinci katta güney doğu cephe yönünde birinci katta Elmas Sokak yönündeki odayı aydınlatan penceredir. İki bölümlü çift kanatlıdır. Alt kanatları ve sol üst kanadı sökülmüş, yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır. Basit demir parmaklık vardır(Bkz. Şekil 4.31).

P2.4 penceresi birinci katta sofa ile kuzey doğu cephe yönünde kalan oda arasındaki duvarda yer almaktadır. Kanatları tamamen sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır. Sofa yönünde yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil 4.32).

P3 penceresi zemin katta kuzey batı cephe yönünde bahçeye bakan ve kışlık odayı aydınlatan penceredir. Özgün değildir ve sonradan büyütülmüştür, Çift kanatlı, ahşap penceredir. Basit demir parmaklıklıdır. Pencerenin alt kısmına beton dökülmüştür.

P4 penceresi birinci katta mutfak nişi ile kuzey doğu cephe yönünde kalan oda arasındaki duvarda yer almaktadır. Kanatları tamamen sökülmüş ve küçültülmüştür. Ancak ahşap parmaklık ile pencere yüksekliğinin izleri görülmektedir(Bkz. Şekil 4.33).

P5 penceresi birinci katta kuzey batı cephe yönünde birinci katta Elmas Sokak yönündeki odayı aydınlatan penceredir. İki bölümlü tek kanatlıdır. Alt kanadı sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır. Basit demir parmaklık vardır(Bkz. Şekil 4.34).

P6.1 penceresi birinci katta kuzey batı cephe yönünde birinci katta Elmas Sokak yönündeki odayı aydınlatan penceredir. Kanatları sökülmüş yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Basit demir parmaklık vardır(Bkz. Şekil 4.35).

P6.2 penceresi birinci katta kuzey doğu cephe yönündeki odayı aydınlatan penceredir. İki bölümlü, çift kanatlıdır. Alt kanatları sökülmüştür(Bkz. Şekil 4.36).

P7 penceresi birinci katta güney batı cephe yönünde odayı aydınlatan penceredir. Özgün değildir ve büyütülmüştür. Yağlı boya ile boyanmıştır ve beton sövesi vardır(Bkz. Şekil 4.37).
P8 penceresi zemin katta güney doğu cephe yönünde yapıya sonradan eklenen tuvaleti aydınlatan penceredir.
P9 penceresi zemin katta güney doğu cephe yönünde yapıya sonradan girişin penceresidir. İki adettir.
P10 penceresi güney batı cephe yönünde zemin katta gusülhaneyi aydınlatan penceredir. Basit demir parmaklık vardır. Kanadı kırılmış ve kafes tel takılmıştır.

Dolap

Yapıda duvar içine niş olarak yapılan, tüm duvar boyunca devam eden ve duvar dışında olan tipte olmak üzere üç tip dolap vardır.

1-Duvar içine niş olarak yapılan dolaplar: Tek bölümlü olarak duvar içine girinti yapılarak yapılan ahşap dolaplardır. Zemin katta Z04 kışlık odada bulunan D.2 ve birinci katta 103 odada bulunan D.4 dolaplarıdır. D.2 dolabı 0,74 m x 1,30 m boyutunda 0,28 m genişliğindedir. Üstü süslemeli çiçeklikli, çift kanatlı kapaklı dolaptır. Süslemesi sökülmüştür(Bkz. Şekil4.49, Resim4.69, 4.70). D.4 dolabı 0,79m x 1.30 m boyutunda 0,28 m genişliğindedir. Üstü süslemeli çiçeklikli çift kanatlı kapaklı dolaptır. Günümüzde kapakları sökülmüştür ve süslemesinin yarısı sökülmüştür ve yüzeyi kahverengi renkte yağlı boya ile boyanmış durumdadır(Bkz. Şekil4.50, Resim4.106). Ayrıca bahçede bulunan harç evi kalıntısında da bir adet süslemeli çiçeklikli çift kanatlı kapaklı ahşap dolap ve iki adet dolap nişi vardır(Bkz. Şekil4.51, Resim4.39).

2-Tüm duvar boyunca devam eden dolaplar(yüklük+gusülhane+çiçeklik): Çok bölümlü olarak duvar boyunca görülen üstü kemerli ahşap dolaplardır. Zemin katta Z05 kışlık odada bulunan D.1, birinci katta 102 odada bulunan D.5 ve 103 odada bulunan D.6 dolabıdır. D.1 dolabı 2.11m x 1,82m boyutunda 1.03 m eninde yüklük dolabıdır. Alt kısmında 0,66 m yüksekliğinde depo kısmı vardır ve kapağı sökülmüştür. Bu kısım Z03 taşlıktaki çıralık ile birleştirilmiştir. Üst kısmında sağında ve solunda 0,42 m genişliğinde kemerli süslemeli çiçeklik kısmı vardır. Ortadaki yüklük kısmı ahşap tablalı çift kapaklıdır(Bkz. Şekil4.41, Resim4.65). D.5 dolabı 2,39 m x 1,83 m boyutunda 0,93 m

eninde yüklük dolabıdır. Alt kısmında 0,50 m yüksekliğinde depo kısmı vardır ve kapağı sökülmüştür. Sol tarafında kapakları sökülmüş 0,54 m genişliğinde dolap kısmı solunda 0,44 m genişliğinde üstü süslemeli çiçeklikli dolap kısmı vardır. Ortada ise sağı ve solu süslemeli çiçeklikli ahşap tablalı çift kapaklı yüklük kısmı vardır. Yüklük kapakları sökülmüştür ve tüm dolap sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil4.52, Resim4.88). D.6 dolabı 3,48m x 2,29 m boyutunda 0,90 m genişliğindedir. Sağ tarafı gusülhane olarak kullanılmaktadır. Alt kısmında 0,55 m yüksekliğinde kapakları sökülmüş depo kısmı solda 0,32 m genişliğinde içi raflı dolap, sağda kapağı sökülmüş gusülhane ve ortada kapakları sökülmüş, ahşap tablalı çift kapaklı yüklük kısmı vardır. Tüm dolap yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil4.52, Resim4.99).

3-Duvar dışında olup sonradan eklenen dolaplar: Zemin katta Z03taşlıkta bulunan D.3 ve birinci katta 101 sofada bulunan D.7 dolaplarıdır. Bu dolaplar özgün olmayıp yapıya sonradan eklenen dolaplardır. D.3 dolabı 1,02 m x 0,40 m boyutunda 1,92 m yüksekliğindedir. Altı çift kapaklı dolap ve tek çekmece üstü 3 raflı dolap sistemidir. Çekmecesi ve sol kapağı sökülmüş, yüzeyi yeşil renkte yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim4.50). D.7 dolabı iki bölümden oluşmaktadır. Bir bölümü 0,70 m x 0,38 m boyutunda 1,17m yüksekliğinde üstü süslemeli çiçeklikli altı iki kapaklı, diğer bölümü 1,72 m x 0,38 m boyutunda 0,44 m yüksekliğinde üç bölümlü sürgü kapaklıdır. Yüzeyi sarı renkte yağlı boya ile boyanmış ve alt bölümdeki kapakları sökülmüştür(Bkz. Şekil4.53, Resim4.79).

Raf

Yapıda beş farklı tipte raf sistemi görülmektedir. Bunlar zemin katta kapı arkasında kalan R.1 rafı, birinci kat odada duvara niş olarak yapılmış olan R.2 rafı, mutfak nişinde yer alan çok bölmeli raf ve tek sıra raflarıdır. R.1 rafı kışlık oda kapısının arkasında kalan önü süslemeli çiçeklikli dolaplı üç bölmeli ahşap raf sistemidir(Bkz. Şekil4.41, Resim4.65). Raf genişliği 0,19 m dir. R.2 rafı birinci kat odada duvar içine niş olarak yapılmıştır. Üç bölmeli alt ve üst bölmesi süslü çiçeklikli ortası kapaklı raftır. 0,35 m x 1,50 m boyutunda 0,12 m genişliğindedir. Yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Şekil4.30, Resim4.92). Mutfak nişindeki raflar yapıya sonradan eklenmiştir. Tüm duvar yüzeyinde 0,21 m genişliğinde devam etmektedir. Ayrıca 0,63 m x 1,18 m boyutunda 0,21 m genişliğinde üç bölmeli raf

sistemi vardır. Mutfak nişinde yer alan raflar yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.119, 4.120, 4.120, 4 .121, 4.123, 4.127).

Ocak

Yapıda zemin katta taşlıkta ve birinci katta mutfak nişinde yer alan iki tip ocak vardır. Ocaklar yapının kuzey doğu cephesinde ki yığma taş duvar içindedir. İkisi de özgündür. Taşlıkta yer alan ocak 1,20 m boyunda 1,05 m yüksekliğinde 0,66 m genişliğindedir. Altında 0,77 m eninde x 0,45 m yüksekliğinde kapağı sökülmüş çıralık vardır. Ocak yüzeyi iki kapaklı sac levha ile kapatılmıştır(Bkz. Resim 4.55, 4.56). Mutfak nişinde yer alan ocak kemerli 0,90 m boyunda 1,43 m yüksekliğinde 0,54 m derinliğindedir. Kemerin tepe noktası yerden 1,20 m yüksekliğindendir ve duvardan 0,10 m çıkmıştır. Üstünde ahşap raf vardır. Yüzeyi sıvalı ve yağlı boyalıdır(Bkz. Resim 4.123).

Sedir (seki)

Yapıdaki sedirler birinci kattaki odalar, sofa ve mutfak nişinde pencere önünde yer almaktadır. Sofadaki ve güney batı cephedeki odada bulunan sedir sökülmüştür ancak yapıdaki izlerinden var olduğu bilinmektedir(Bkz. Resim4.76, 4.90). Birinci katta kuzey doğu cephedeki odada bulunan sedir 1,55 m boyunda 0,92 m genişliğinde 0,37 m yüksekliğindedir. Sedir kapakları sökülmüş yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim4.105, 4.108). Mutfak nişinde bulunan sedir 2,15 m boyunda 0,62 m genişliğinde 0,38 m yüksekliğindedir. Sedir kapakları sökülmüş yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim4.126).

Merdiven ve ahşap korkuluk

Yapıda zemin kattaki taşlıktan birinci kattaki sofaya çıkılan 12 rıht ve 11 basamaklı ahşap merdiven vardır. Rıht yüksekliği 0,19 m, basamak genişliği 0,22 m dir. Merdivenin basamak, rıht, kaplaması, korkuluk ve küpeştesi ahşaptır. Merdivenin altı izbeden ulaşılan kapaklı depo olarak kullanılmaktadır. İzbenin içindeki merdiven kısmı yağlı boya ile boyanmış ahşap levhalarla kapatılmıştır. Merdivenin yanındaki duvarda merdiven kapağının izi görülmektedir. Bu kapak sökülmüş ve merdiven küpeştesinin üstüne takılmıştır. Korkuluklar profilli ahşap, küpeşte kare kesitinde ahşaptır. Küpeştenin

süslemeli topuzu vardır. Korkuluk, küpeşte, merdiven kapağı yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.51, 4.60, 4.64, 4.86, 4.87,).

Ahşap parmaklık

Yapıda iç mekanda kalan pencerelerde görülmektedir. Zemin katta P2.1, birinci katta P2.2, P2.4 pencerelerinde geçmeli ahşap parmaklık vardır(Bkz. Resim 4.63, 4.85, 4.105). P4 penceresindeki parmaklıkların söküldüğü penceredeki izinden anlaşılmaktadır(Bkz. Resim 4.103, 4.120).

Eşik

Yapıdaki tüm iç ve dış kapılarda ahşap eşik vardır. Eşikler zeminden 0,05 m yükseklikte ve kapı genişliğindedir.

Süpürgelik

Yapıdaki zemini ahşap kaplama olan mahallerde duvar diplerinde ahşap eşik vardır. Zemin kattaki kışlık odada birinci katta sofa ve odalarda vardır. Ahşap süpürgelikler 0,02 m kesitinde 0,05 m yüksekliktedir.

Şarapana

Zemin katta Z03 taşlıkta avludan girilen kapının yanındadır. 1,80 m boyunda, 0,93 m eninde ve 0,40 m yüksekliğindedir. İki bölümden oluşmaktadır ve 0,10m x 0,10 m kesitindeki kanalla dışarı açılan gideri vardır. Tesisat çekilip üzerine musluk eklenmiş ve çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır(Bkz. Resim 4.58).

Çıkma

Yapıda iki tip çıkma vardır. Birincisi yapının güney batı cephesinde Elmas Sokak'a doğru ikili testere dişi çıkmadır. Çıkmanın zeminde yüksekliği 2,45m yüksekliğinde altı üçlü bini kirişlemelidir ve sağ taraftaki bini kirişlemenin altında 0,20 m eninde 1,86 m yüksekliğinde ahşap dikme bulunmaktadır. Çıkma altındaki ahşap elemanlarda ayrılma, renk değişimi ve

çürümeler meydana gelmiştir. İkinci çıkma yapının güney doğu cephesindedir. Bu çıkmanın zeminden yüksekliği 2,26 m dir. Çıkma altı kapatılmıştır. Ancak altında iki adet payanda vardır. Payandaların sol tarafta olanı tamamen korunmuştur. 0,18 m genişliğinde 1,10 m yüksekliğinde süslemelidir. Sağ tarafta olan çıkmanın süslemesi sökülmüştür ve 0,18 m genişliğinde 1,07 m yüksekliktedir. Payandalar yağlı boya ile boyanmıştır(Bkz. Resim 4.135-140).

Resim 4.135. Testere dişi çıkma

Resim 4.136. Testere dişi çıkma

Resim 4.137. Testere dişi çıkma

Resim 4.138. Çıkma

Resim 4.139. Çıkma altı payanda

Resim 4.140. Çıkma altı payanda

Ahşap silme

Yapıdaki ahşap silmeler kat ve pencere silmesi şeklinde görülmektedir. Bunlar güney batı cephede birinci katta çıkmayı belirginleştirmek amacıyla yapılan 0,13 m genişliğinde kat silmesi ve güney batı ve güney doğu cephesinde ki özgün pencerelerin 0,10 m genişliğinde silmesidir. Ahşap silmelerde çürüme, renk değişimi ve ayrılmalar meydana gelmiştir(Bkz. Resim 4.141-144).

Resim 4.141. Kat silmesi

Resim 4.142. Pencere silmesi

Resim 4.143. Pencere silmesi

Resim 4.144. Pencere silmesi

Saçak

Altı açık ahşap saçaktır. Saçak genişliği 0,50 m ile 0,70 m arasında değişmektedir. Çatının kaplama tahtaları ve mertekleri açıkça görülmektedir. Bu elemanlarda çürüme, renk değişimi ve ayrılmalar meydana gelmiştir(Bkz. Resim 4.145, 4.146).

Resim 4.145. Altı açık saçak

Resim 4.146. Altı açık saçak

Baca

Yapının kuzey doğu cephesinde üç adet baca görülmektedir. Bu bacalar yapıdaki ocak bacalarıdır. Bacalar tuğladan örülmüştür ve çatıya doğru daralarak çıkmaktadır. Baca şapkaları yok olmuştur.Ayrıca bahçede bulunan tandır evinde bulunan iki adet ocak ve fırının bacaları da vardır. Fırın bacasının şapkası yok olmuştur. (Bkz. Şekil 4.22-4.24, Resim 4.33, 4.147).

Resim 4.147. Bacalar

4.4.Değişim, Bozulmalar ve Yapısal Durum

Yapıdaki değişim ve bozulmalar "insandan kaynaklı değişim ve bozulmalar" ile "doğal etkenlerden kaynaklı değişim ve bozulmalar" olmak üzere iki ana başlık altında analiz edilmiştir. Yapılan analizler rölöve çizimleri üzerine grafik olarak işlenmiş ve pafta olarak sunulmuştur(Bkz. Şekil 4.54-4.73).

4.4.1.İnsan kaynaklı değişim ve bozulmalar

Yapıdaki insan kaynaklı değişim ve bozulmalar ekleme, değiştirme, kaldırma, çimento sıva, yağlı boya tatbikatı ve şap kaplamadır.

Ekleme

Yapıya sonradan eklenen elemanlar ve malzemelerdir. Bahçede bulunan çeşme, zemin katta avluda ve bahçede yapıya bitişik olarak eklenen helalar ve lavabolar, avludan yapıya girilen K1 kapısı ve yanındaki P9 pencereleri, heladaki P8 penceresi ve K2 kapısı, taşlıkta bulunan D.3 dolabı ile birinci katta sofada merdivenin üstüne eklenen ahşap kapak, D.6 dolabı, balkon, mutfak nişinde bulunan raflar ve lavabo yapıya eklenen elemanlardır(Bkz. Resim 4.3, 4.5, 4.15, 4.18, 4.40, 4.44, 4.46, 4.50, 4.79, 4.86, 4.87, 4.120, 4.121, 4.128).

Değiştirme

Bahçe ve avlu duvarları üzerinde bulunan alaturka kiremitler marsilya tipi kiremitle değiştirilmiştir. Zemin katta bahçeden yapıya girilen Z01 girişteki K6 kapısı, Z05 kışlık odadaki P3 penceresi, Z03 taşlıktaki ocak ile birinci kattaki P4 ve P7 pencereleri değiştirilen elemanlardır.(Bkz. Resim 4.15, 4.16, 4.49, 4.55, 4.4, 4.75, 4.90, 4.93, 4.103, 4.104, 4.119).

Kaldırma

Avluda giriş kapısının solunda bulunan hela, zemin katta yapıya girilen Z03 taşlıktaki K3 kapısı ve çıralık kapakları, Z05 kışlık odadaki gusülhanenin kapağı ve D.1 dolabının depo kapağı ile birinci katta 101 sofadaki P1.4 pencerelerinin bir tanesinin tamamı, bir tanesinin kanatları, 102 odadaki P2.2, P2.3, P5 ve P6.1 pencerelerinin kanatları ile D.5 dolabının kapakları, R.2 rafının süslemeleri ve kapağı, 102 ve 103 odalarına girilen K8.1 ve K8.2 kapılarının kanatları ve süslemeleri, 103 odadaki D.6 dolabının ve sedirin kapakları, P2.4, 6.2 penceresinin kanatları ile P4 penceresinin kanat ve ahşap korkulukları, D.4 dolabının süslemesi ile kapakları, 105 mutfak nişindeki sedirin kapakları ve üst tahtaları kaldırılan elemanlardır(Bkz. Resim 4.28, 4.44, 4.48, 4.52, 4.54, 4.71, 4.76, 4.77, 4.78, 4.81, 4.82, 4.83, 4.92, 4.94, 4.95, 4.96, 4.99, 4.101, 4.102, 4.106, 4.107, 4.108, 4.126).

Çimento esaslı sıva

Yapının güney doğu, güney batı ve kuzey doğu cephelerinin etekleri çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır. Zemin katta Z05 odada bulunan gusülhanenin duvarı, Z03 taşlığın duvarları zeminden 0,35- 0,45 m yüksekliğinde ve şarapananın tamamı çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır. Ayrıca avlu duvarları da zeminden 0,60 m yükseklikte çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır(Bkz. Resim 4.2, 4.5, 4.10, 4.46, 4.48, 4.52, 4.53, 4.54, 4.72, 4.73).

Yağlı boya tatbikatı

Zemin katta Z01 girişteki K1 kapısı, Z02 helanın K2 kapısı, Z03 taşlıktaki K3,K4, K5 ve K6 kapısı, D.3 dolabı, Z04 izbedeki merdivenin altının kapatıldığı ahşap levhalar, Z03 taşlığın tavan kaplaması, birinci katta merdiven korkulukları ve küpeştesi, 101 sofadaki P1.3, P1.4, P1.7 ve P1.8 pencereleri, K8.1, K8.2 kapıları, D.6 dolabı ve tüm duvar ile tavan kaplamasının yüzeyleri, 102 odadaki P2.2, P2.3, P5, P6.1, P7 pencereleri, R.2 rafı, D.5 dolabı, duvar yüzeyleri ve tavan kaplaması, 103 odadaki P2.4, P4, P6.2 pencereleri, K.9 kapısı, D.4 ile D.6 dolapları , sedir ve tavan kaplaması, 104 mutfak nişindeki sedir, raflar, ocak, P1.4, P1.5, P1.6 pencereleri, duvar yüzeyleri, ahşap dikme ve tavan kaplaması yağlı boya ile boyanan elemanlardır(Bkz. Resim 4.41-4.47, 4.57, 4.76-96, 4.99-128).

Şap kaplama

Yapıda şap kaplama zeminde yapılmıştır. Avlunun zemini, zemin katta Z01 giriş, Z02 hela, Z03 taşlık, Z04 izbe ve Z05 odadaki gusülhanenin zemini, birinci katta 105 mutfak nişi ve 104 balkon zemini şap ile kaplanmıştır. Ayrıca bahçede bulunan tandır evinin zemini şap ile kaplanmıştır(Bkz. Resim 4.27, 4.35, 4.43, 4.46, 4.47, 4.59, 4.71, 4.117,4.126).

4.4.2. Doğal etkenlerden kaynaklı değişim ve bozulmalar

Yapıdaki doğal etkenlerden kaynaklı değişim ve bozulmalar rüzgar, yağmur, kar, güneş gibi doğal etkenlerin sebep olduğu sıva çatlakları ve dökülmeleri, ahşap elemanlarda çürüme, ayrılma ve renk değişimi, bitkilenme, metal elemanlarda korozyon, nemlenmeden

kaynaklı sararmalar, taş duvarda boşalma, taş duvarda harç boşalması, bacada oluşan tuğla kayıpları ve yok olan elemanlardır.

Tüm cepheler kaplamalı olduğu için yapısal malzemelerde ciddi sorunlar oluşmamıştır. Ancak özellikle kapı pencere kenarları ve köşelerde sıva çatlakları ve dökülmeler, ahşap pencerelerde ve silmelerde renk değişimi ve kırılmalar, yığma taş duvar tekniğiyle yapılmış cephelerdeki sıva dökülmeleri sonucunda ortaya çıkan hatıllarda renk değişimi ve kırılmalar, saçak altı kirişlerinde, kaplama tahtalarında, çatı alınlıklarındaki ahşalarda ve çıkma altı bini kirişlerinde çürümeler meydana gelmiştir. Çatı yüzeyinde, bahçe ve avlu duvarlarında bitkilenme olmuştur. Pencerelerdeki demir parmaklıklarda ve pencere aksesuarlarında korozyon görülmüştür. Özellikle kuzey batı cephesinde bina eteklerinde ve saçağa yakın duvar yüzeylerinde nemden dolayı sararmalar olmuştur. Kuzey Batı cephedeki yığma taş duvar kısmen yıkılmıştır ve duvarda harç boşalması görülmektedir. Ayrıca avlu ve bahçe duvarlarında yer yer harç boşalmaları görülmektedir(Bkz. Resim 4.2, 4.3, 4.6, 4.8, 4.10,4.11, 4.12, 4.13, 4.15, 4.17, 4.20, 4.27, 4.28, 4.30, 4.31, 4.32, 4.33, 4.34, 4.35, 4.37, 4.42).

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA

Yapılan karşılaştırmalı çalışmanın amacı Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Sivrihisar geleneksel kent dokusu içindeki yerini tespit edip, zamanla bozulan, değiştirilen veya yok olan yapı elemanlarının özgün özelliklerini ve yapıya sonradan eklenmiş olabilecek elemanları tespit edip; yapının kendisinden gelen bilgilerin yeterli olmadığı durumda Sivrihisar geleneksel kent dokusu içindeki yapılardan gelen bilgiler doğrultusunda restitüsyonu hazırlamaktır.

Karşılaştırmalı çalışmada aşağıda listesi verilen toplam 32 adet yapı plan şemaları çizilerek incelenirken, geleneksel konutlarda bulunan mimari elemanlar için Sivrihisar Kentsel sit alanı içerisinde yer alan diğer yapılar da incelenmiştir(Bkz. Çizelge5.1-5.16). Bu incelemede yapıların arsa ile olan ilişkileri, yapım teknikleri, mimari elemanlar, plan ve cepheleri incelenerek; tipoloji oluşturulmuş, restitüsyon ve restorasyon için kaynak olarak kullanılmıştır.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen evler

1.Yenice Mahallesi Uzun Sokak No:7(Bkz. Çizelge5.1, Env. no:1)
2.Yenice Mahallesi Uzun Sokak No:9(Bkz. Çizelge5.1, Env. no:2)
3. Yenice Mahallesi Üçpınar Caddesi No:50(Bkz. Çizelge5.2, Env. no:3)
4. Yenice Mahallesi Kavakdibi Çıkmazı No:2(Bkz. Çizelge5.2, Env. no:4)
5. Yenice Mahallesi Elmas Sokak No:3(Bkz. Çizelge5.3, Env. no:5)
6. Yenice Mahallesi Elmas Sokak No:19(Bkz. Çizelge5.3, Env. no:6)
7. Yenice Mahallesi Elmas Sokak No: 26(Bkz. Çizelge5.4, Env. no:7)
8.Yenice Mahallesi Buğday Sokak No:6(Bkz. Çizelge5.4, Env. no:8)
9.Elmalı Mahallesi Çukur Sokak No:5(Bkz. Çizelge5.5, Env. no:9)
10.Elmalı Mahallesi Kerpiç Sokak No:9(Bkz. Çizelge5.5, Env. no:10)
11.Demirci Mahallesi Değirmen Sokak No:1(Bkz. Çizelge5.6, Env. no:11)
12.Demirci Mahallesi Şahin Sokak No:9(Bkz. Çizelge5.6, Env. no:12)
13.Karaca Mahallesi Akçeşme Caddesi No:58(Bkz. Çizelge5.7, Env. no:13)
14.Karaca Mahallesi Akçeşme Caddesi No:86(Bkz. Çizelge5.7, Env. no:14)
15.Kubbeli Mahallesi Mavi Kadın Sokak No:17(Bkz. Çizelge5.8, Env. no:15)

16.Kubbeli Mahallesi Mavi Kadın Sokak No:29(Bkz. Çizelge5.8, Env. no:16)
17.Kubbeli Mahallesi Horoz Sokak No:9(Bkz. Çizelge5.9, Env. no:17)
18.Kılıç Mahallesi Sinan Paşa Sokak No:16(Bkz. Çizelge5.9, Env. no:18)
19.Kılıç Mahallesi Ada Sokak No:3(Bkz. Çizelge5.10, Env. no:19)
20. Kılıç Mahallesi Kağnı Sokak No:36(Bkz. Çizelge5.10, Env. no:20)
21. Kılıç Mahallesi Kevser Sokak No:4(Bkz. Çizelge5.11, Env. no:21)
22. Kılıç Mahallesi İsmet Çağlar Paşa Sokak No:14(Bkz. Çizelge5.11, Env. no:22)
23.Kılıç Mahallesi İsmet Çağlar Paşa Sokak No:31(Bkz. Çizelge5.12, Env. no:23)
24. Kılıç Mahallesi İsmet Çağlar Paşa Sokak No:36(Bkz. Çizelge5.12, Env. no:24)
25.Camii Kebir Mahallesi Hızırbey Sokak No:27(Bkz. Çizelge5.13, Env. no:25)
26. Camii Kebir Mahallesi Çukur Sokak No:5(Bkz. Çizelge5.13, Env. no:26)
27.Karabaşlı Mahallesi Orman Sokak No:3(Bkz. Çizelge5.14, Env. no:27)
28. Karabaşlı Mahallesi Ceylan Sokak No:20(Bkz. Çizelge5.14, Env. no:28)
29. Karabaşlı Mahallesi Nemane Caddesi No:33(Bkz. Çizelge5.15, Env. no:29)
30.Cumhuriyet Mahallesi Millet Caddesi No:6(Bkz. Çizelge5.15, Env. no:30)
31.Gedik Mahallesi Üçpınar Caddesi No:5(Bkz. Çizelge5.16, Env. no:31)
32. Gedik Mahallesi Santral Sokak No:13(Bkz. Çizelge5.16, Env. no:32)

5.1. Geleneksel Sivrihisar Konutlarının Özellikleri

5.1.1. Sivrihisar konutlarının yerleşim özellikleri

Sivrihisar'da ilk konutlar kayalık dağların eteklerine kurulmuş ve sonrasındaki gelişme araziye uyumlu, organik bir şekilde oluşmuştur. Yapıların ikili, üçlü veya çoklu gruplar halinde bir araya gelerek oluşturduğu adalar dar ve kıvrımlı sokaklarla çevrelenmiştir. Yerleşim dokusunu oluşturan evlerin çoğunluğu iki katlıdır. Ancak tek katlı, üç katlı ve ara katlı yapılara da rastlanmaktadır ve arazi eğiminin uygun olduğu yerlerde bodrum kat yapılmıştır. Büyüklüğü, kat sayısı, konumu ne olursa olsun tüm konutlarda avlu vardır. Bazı evlerde hem avlu hem bahçe vardır. Arazinin konumuna göre avlunun yeri değişebilmekte bazen yapının yanında, bazen de arkasında yer almaktadır. Yapılar ada içinde ara veya köşe parselde bulunurlar ve mutlaka parsel sınırında yer alırlar bu nedenle yapıların zemin kat duvarları bahçe ve avlu duvarları ile bütünleşerek sokak hattını takip ederler. Bu duvarların yükseklikleri zemin kat yüksekliği kadar olur ve yapıdaki mahremiyeti sağlar. Yapıların büyük çoğunluğu avludan girişli olsa da ada içindeki

konumlarına göre direk sokaktan, direk avludan veya hem sokak hem de avludan girişli olabilirler. Sokak boyunca karşılıklı sıralanan evlerin sokak yönündeki çıkmaları birbirlerine denk gelmeyecek düzende planlanmış olduğu ve sokak ne kadar dar olursa olsun, yapılar karşılıklı gelmediği tespit edilmiştir.

Resim 5.1. Elmas sokak silüeti

Resim 5.2. Uzun sokak silüeti

Resim 5.3. Mavi Kadın sokak silüeti

Resim 5.4. Üçpınar caddesi silüeti

Resim 5.5. İsmet Çağlar Paşa sokak silüeti

5.1.2. Plan özellikleri ve tipleri

Bir evi, bir mahalleyi bir kenti tasarlamada, biçimlendirmede bulunduğu yerin topografyası, iklimi etkin olduğu kadar toplumun kültürü, ekonomisi ve sosyal yapısı, daha önce burada yaşamış uygarlıkların da büyük etkisi vardır[18]. Sivrihisar Evlerinin plan tipi Anadolu Konut mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. Yapılan çalışmalara göre dış sofalı evlerin sayısı çok fazladır. Açık dış sofalı olan ev sayısı azdır. Hatta dış sofalı evlerin sofaları çeşitli elemanlarla kapatılmıştır(Bkz. Çizelge 5.10, Env. no:20). Mahalleye, konutun büyüklüğü, konumu, kat adedi gibi özelliklere göre plan tipinde sınıflandırma yapılması mümkün değildir.

Sivrihisar konutlarındaki ortak ana mekanın sofa çeşitli kaynaklarda belirtilmiştir Bu nedenle Sivrihisar konutları plan tiplerinin sınıflandırılması Özşuca'nın 1986 yılında hazırladığı Yüksek Lisans tezinde olduğu gibi sınıflandırılmıştır[18].Plan tipleri aşağıda belirtilmiştir.

1.Dış sofalı evler
  I tipi dış sofalı evler
  L tipi dış sofalı evler
  Köşe sofalı evler
  Üç tarafı kapalı dış sofalı evler
2.İç Sofalı evler
  Karnıyarık tipi evler
  Bir tarafı kapalı karnıyarık tipi evler
  Haç tipi evler
  T tipi evler
3.Karma sofalı evler

5.1.3. Plan elemanları

<u>Avlu-bahçe</u>

Sivrihisar konutlarında mutlaka avlu vardır. Avlu duvarları yığma moloz taş yapım tekniğinde yüzeyi çamur harç veya kerpiç sıvalı ve boyalı ya da kaplamasız olabilir.

Yapının bir parçası olarak işlev görürler ve evlerin büyük çoğunluğunda eve giriş avludandır. Avlu duvarları yüksekliği 2,00-2,50 m arasındadır ve üzerinde kiremit örtü vardır. Özgününde alaturka kiremitken değiştirilerek Marsilya tipi kiremit olmuştur. Hela, harç evi, tandır evi, kuyu, şarapana, çamaşırtaşı gibi elemanlar avludadır (Bkz. Çizelge 5.6, Env. No:11, Çizelge 5.13, Env. No:25-26, Çizelge 5.16, Env. No:31). Bazı yapılarda ise ahır, samanlık, izbe de avluda bulunmaktadır(Bkz. Çizelge 5.2, Env. No:4, Bkz. Çizelge 5.4, Env. No:7, Bkz. Çizelge 5.5, Env. No:10, Bkz. Çizelge 5.6, Env. No:12). Bahçe bazı konutlarda avlunun devamında bazı evlerde ise avludan bağımsız, avlunun ters cephesinde yer alır. Bahçede kümes ve meyve ağaçları bulunur (Bkz. Çizelge 5.10, Env. No:19).

Resim 5.6. Bodur sok. no:6 şarapana

Resim 5.7. Elmas sok. no:26 şarapana

Resim 5.8. Sinan Paşa sok. no:40 şarapana[20]

Resim 5.9. Tütün sok. no:12 şarapana[20]

Taşlık

Bodrumlu konutlarda bodrumda, bodrum yoksa zemin katta yer aldığı tespit edilmiştir. Zemin katta avlunun bir duvarla ayrılmış ve kapatılmış kısmı gibidir. Hela, harç evi, tandır evi, kuyu, şarapana, çamaşır taşı gibi elemanlar yer alır(Bkz. Çizelge 5.3, Env. No:6, Çizelge 5.11, Env. No:22, Çizelge 5.12, Env. No:24, Çizelge 5.16, Env. No:31).

Resim 5.10. İsmet Çağlar Paşa sok. no:33 taşlık

Resim 5.11. İsmet Çağlar Paşa sok. no:36 taşlık

Sofa

Odalar arasında bağlantının ve geçişin sağlandığı ortak kullanım alanıdır. Bazı evlerde çok büyük olabildiği tespit edilmiştir. Tavanı ahşap kaplamalı, sade veya süslemeli olabildiği gibi ahşap kirişlemeli olanları vardır. Tavan bazı evlerde ahşap levhalarla veya kontraplak ile kapatılmış ve boyanmıştır. Zemin kaplamasının genellikle ahşap olduğu görülmüştür. Sedir, yüklük dolap, ocak, dolap nişi gibi elemanlar yer alır. Açık dış sofalı evlerdeki sofaların ve dış sofalı evlerde altı açık olan sofaların ahşap levhalarla kapatıldığı tespit edilmiştir (Çizelge 5.4, Env. No:7-8, Çizelge 5.11, Env. No:21, Çizelge 5.14, Env. No:27-28). Geleneksel Sivrihisar konutlarında özellikle altı açık dış sofalı olan evlerin üst kata bağlantısını sağlayan merdivenin mamrak adı verilen ahşap merdiven kapağı ile kapatıldığı görülmektedir. Günümüzde çok az evde mamrak kalmıştır (Çizelge 5.9, Env. No:18, Çizelge 5.12, Env. No:23).

Resim 5.12. İsmet Çağlar Paşa sok. no:31 mamrak

Resim 5.13. Sinan Paşa sok. no:16 mamrak

Odalar

Konutlarda oturma, yatma, misafir ağırlama gibi işlemlerin yapıldığı alanlardır. Zemin kattaki odaların genellikle kışlık oda olarak kullanıldığı tespit edilmiş olup, bodrum katta olan kışlık odalar da görülmüştür. Üst kattaki odalar misafir ağırlamak ve yatmak için kullanılmaktadır ve misafir ağırlamak için kullanılan odaya baş oda denilmektedir. Odalarda sedir, yüklük, gusülhane, çiçeklik, raf, aynalık gibi elemanlar yer alır. Odaların zemin kaplamasının ahşap, tavanları ise sade veya süslemeli ahşap kaplama ve altı açık ahşap kirişlemeli şekilde olabildiği tespit edilmiştir. Altı açık tavanların ahşapla veya kontraplak levha ile sonradan kapatıldığı örnekler de vardır.

Tandır evi

Genellikle avluda yer alan, içinde ocak, tandır, dolap, çamaşır taşı gibi elemanların bulunduğu mekanlardır. Evin içinde zemin katta bulunan örnekler de vardır. Zeminler sıkıştırılmış toprak, tavanlar altı açık ahşap kirişlemelidir. Tandır evinde sadece ekmek ve yemek pişirilmeyip, çamaşır evi olmayan konutlarda çamaşır taşı koyularak çamaşır yıkanmaktadır.

Resim 5.14. Hisar sok. no:21 tandır evi[20]

Mutfak

Konutlarda tandır evi dışında içinde ocak, dolap, raf, bulunan genellikle zemin katta yer alan alanlardır. Belli bir konumu olmamakla birlikte evin dışında avluda da bulunabildiği

veya sofada ocak olan bazı konutlarda bu alana raf ve dolap eklenerek mutfağa dönüştürüldüğü tespit edilmiştir.

Resim 5.15. İsmet Çağlar Paşa sok. no:33 mutfak[20]

Resim 5.16. İsmet Çağlar Paşa sok. no:31 mutfak

Harç evi

Konutlarda avluda zemin katta ya da bodrum katta bulunan, dışarı açıklığı fazla olmayan karanlık ve serin mekanlardır. Günümüzdeki kiler işlevinde olup kurutulmuş yiyeceklerin, şeker, un gibi gıdaların saklandığı yerdir. Yapı içinde bir veya daha fazla olabildiği görülmüştür. Zemini özgününde sıkıştırılmış toprak veya kare biçimli pişmiş tuğla kaplamalı, tavanların altı açık ahşap kirişlemeli olduğu tespit edilmiştir. Ancak günümüzde çoğunun zemini şap ile kaplanmıştır.

İzbe

Konutlarda bodrum veya zemin katta bulunan karanlık mekanlardır. İzbelerin harç evinden farkı Harç evine daha çok kuru yiyecek maddelerinin konulmasına karşılık, izbeye yazın bahçeden, tarladan elde edilen sebze ve meyvelerin konulduğu, eski evlerin sakinlerinden öğrenilmiştir [19]. Zemini sıkıştırılmış toprak, tavan altı açık ahşap kirişlemeli olduğu tespit edilmiştir.

Resim 5.17. Aziz Mahmut Hüdai sok. no:9 izbe [20]

Resim 5.18. Hisar sok. no:43 izbe[20]

Hela

Konutlarda genellikle özgün helanın avlu ya da bahçede bulunduğu tespit edilmiştir. Ancak ekonomik olarak güçlü olan ailelerin konutlarında helanın yapının içeride yapılmış örnekleri de vardır. Günümüzde avlu ve bahçede bulanan helalar kaldırılmış ve konutların içine alınmıştır.

Gusülhane - hamam

Odalarda yüklüklü dolapların bir tarafında yıkanmak için ayrılmış kısımlar gusülhane olarak kullanılmaktadır. Büyük evlerde daha geniş yıkanma alanları da oluşturulmuştur ve bunlar Anadolu'nun birçok yöresinde, özellikle konak tipi evlerde olan ve özel ev hamamları grubu içine alınabilirler[19]. Yazıcıoğlu Konağı'nın avlusunda, Şamdanlar ve Şefik Sakarya Evleri'nin üst katında bulunan hamamlar bunlara örnektir. Bu hamamlar için gerekli su bitişikte bulunan tandır evindeki ocakta ısıtılarak sağlanmaktadır[19]. Sadece bir konutta birinci kattaki odada döşemede gusülhane görülmüştür(Bkz. Resim 5.18, (Bkz. Çizelge 5.11, Env. No:21).

Resim 5.19. Kevser sok. no:4
döşemede gusülhane

Resim 5.20. Sinan Paşa sok. no:16
dolap içi gusülhane

Resim 5.21. İsmet Çağlar Paşa sok. no:37
dolap içi gusülhane [20]

Sirke evi – şarapana

Sirke, şarap ve pekmez saklanan içinde çeşitli küplerin bulunduğu karanlık mekanlardır. Zemininin sıkıştırılmış toprak, tavanların altı açık ahşap kirişleme olduğu tespit edilmiştir. Şarapana içinde üzüm suyunun ezilerek şırasının çıkarıldığı küçük havuz şeklinde çeşitli boyutlardaki elemanlardır. Günümüzde içleri betonla kaplanmıştır. Altında üzüm suyunun boşaltılması için delik veya oluk vardır. Şarapana genellikle avlu veya taşlıkta bulunduğu tepsi edilmiştir fakat harç evinde olan örneklerde vardır.

Resim 5.22. Pazar sok. no:10 sirkeevi(şaraphane)

Resim 5.23. İsmet Çağlar Paşa sok. no:31 sirkeevi(şaraphane)

Çamaşır evi - çamaşır taşı

İçinde çeşitli büyüklüklerde yerden 0,30m-0,40 m yüksekliğinde çamaşır taşının ve ocağın bulunduğu mekanlardır. Çamaşır taşı avluda, tandır evinde veya taşlıkta bulunduğu tespit edilmiştir.

Resim 5.24. Pazar sok. no:23 çamaşır taşı

Resim 5.25. Kağnı sok. no:36 çamaşır taşı

Ahır –samanlık

Genellikle avluda veya konutların alt katlarında yer alan hayvanların barındırılması için kullanılan mekanlardır.

Kuyu

Geleneksel konutlarda mutlaka bir kuyunun olduğu tespit edilmiştir. Fakat günümüzde kuyular kapatılmış veya çeşmeye dönüştürülmüştür. Avluda, bahçede veya taşlıkta yer alan örnekleri görülmüştür.

Resim 5.26. Pazar sok. no:19 kuyu

Resim 5.27. Bodur sok. no:6 kuyu

Resim 5.28. Kağnı sok. no:36 kuyu

Resim 5.29. Horoz sok. no:6 kuyu[20]

5.1.4. İç mekan elemanları

Zeminler

Döşemeler üst katlarda ahşap kirişleme üstüne hasır örtü ve toprak dolgu yapılarak oluşturulmuştur. Zemin kaplamaları alt katlarda sıkıştırılmış toprak veya kare biçimli pişirilmiş tuğla kaplamalıdır. Üst katta bulunan oda, sofa, mutfak gibi mekanlar ahşap kaplamalıdır. Ancak Şefik Sakarya Evi'nde üst katta pişirilmiş tuğla kaplama görülmüştür. Bazı evlerde sofada alt kattan geleni görmek için üstü ızgaralı kare biçimli açıklıklar bulunmaktadır.

Resim 5.30. Uzun sok. no:7 tuğla kaplama

Resim 5.31. Horoz sok. no:1 taş kaplama

Resim 5.32. Orhan Keskin sok. no:13 ahşap kaplama

Resim 5.33. Uzun sok. no:9 döşemedeki gözetleme yeri

Resim 5.34. Hazinedar sok. no:55 ahşap kaplama

Resim 5.35. Mısır sok. no:14 taş kaplama

Tavanlar

Tavanlar kaplamalı veya kaplamasız olarak yapılmışlardır. Kaplamasız tavanlarda ahşap kirişleme ve hasır örtü açıkça görülmektedir Ancak günümüzde açık tavanlar muşamba, tahta veya kontraplak ile kapatılmış hatta yağlı boya ile boyanmıştır. Kaplamalı tavanların sade ve süslemeli örnekleri görülmektedir. Sade tavanlar 0,25m- 0,30m genişliğinde ahşap levhaların çıtalı kaplanmasıyla, süslemeler ise ahşap kaplama üzerinde çıtalarla desen verilerek ya da göbek, kenar veya köşelerde oymalı desenler yapılarak oluşturulmuştur.

Resim 5.36. Ahşap kirişleme

Resim 5.37. Uzun sok. no:7 tavanı

Resim 5.38. Pazar sok. no:23 tavanı

Resim 5.39. Ayvaz sok. no:22 tavanı

Resim 5.40. Çelik Çıkmazı no:2 tavanı

Resim 5.41. Hazinedar sok. no:42 tavanı

Merdivenler - korkuluklar

Merdivenlerin ahşap limonluk kirişleri üzerinde ahşap basamaklarla yapıldığı tespit edilmiştir. Korkuluklar ahşap küpeşteli, oymalı ahşap veya demir dikmeli olabilmektedirler. Düz veya L biçimli, tek veya çift kollu olan örnekleri vardır ve genişlikleri 0,80m,1,00m arasındadır. Merdiven altının ahşap levhalarla kapatılarak depo olarak kullanıldığı örneklere rastlanmıştır. Merdiven üstlerinin mamrak denilen verilen ahşap kapakları genellikle sökülmüş olup, bu elemanın kullanımı azalmıştır.

Resim 5.42. İsmet Çağlar Paşa no:33
çift kollu merdiven

Resim 5.43. Uzun sok. no:9
tek kollu merdiven

Resim 5.44. Hisar sok. no:25
demir korkuluk

Resim 5.45. Kerpiç sok. no:2
basit ahşap korkuluk

Sedirler

Özellikle sofalarda ve odalarda sokağa bakan pencerelerin önünde ahşaptan yapılmışlardır. 0,35m- 0,45m arasında yükseklikte, 0,8m-1,00m genişlikte, U, L veya I biçiminde olan örnekleri vardır. Bazılarının altındaki boşluk kapak yapılarak sandık olarak

kullanılmaktadır ve süslemeli kolçaklar vardır. Özellikle sofalarda 1,5m-2m genişliğe kadar olabilmektedirler.

Resim 5.46. İsmet Çağlar Paşa no:31 sedir

Resim 5.47. Seki[20]

Resim 5.48. İsmet Çağlar Paşa no:33 L sedir

Resim 5.49. Uzun sok. no:9 kolçaklı sedir

Kapılar

İç kapılar odanın özelliğine göre ahşaptan oymalı, aynalı veya süslemeli olarak yapılmışlardır. Kapılar çoğunlukla tek kanatlıdır ancak çift kanatlı örneklere de rastlanmıştır. Kapıların en önemli özelliği kapı açıldığında odanın içinin direk görülmemesidir. Odalardaki dolap ve yüklüğün bir tarafında giriş bölümü bulunur ve kapı buraya açılır. 90 derece dönüş yapılarak odaya girilir. Kapıların üstü kemerli veya 0,40m - 0,45 m yükseklikte ahşap tablalı olabilmektedir. Kapı kanatları geometrik veya çiçek desenli oymalı olabildiği gibi ahşap levhaların yan yana getirilmesiyle de yapılmış sade örneklere rastlanmıştır. Kapıların özgün kilit mekanizması, menteşesi ve kolları dövme demirdir.

Resim 5.50. Hızırbey sok. no:9 kemerli kapı

Resim 5.51. Uzun sok. no:9 süslemeli kapı

Resim 5.52. Uzun sok. no:7 süslemeli kapı

Resim 5.53. Hisar sok. no:43 tablalı kapı

Resim5.54.Elmas sok. no:26 kemerli kapı

Resim 5.55. Kerpiç sok. no:2 çift kanat kapı

Pencereler

Cephede de görülen pencereler 5.6. Cephe Elemanları başlıklı kısımda detaylı bir şekilde anlatılacak olup bu kısımda yapılarda cephede olmayıp, bölme duvarlar üzerinde bulunan ve sofaya bakan pencereler anlatılmaktadır. Bu pencereler çift kanatlı, çok bölümlü ahşap

veya demir parmaklıklıdırlar. Günümüzde pencerelerdeki izlerden bu parmaklıkların söküldüğü örneklerle karşılaşılmıştır.

Resim 5.56. Pencere

Resim 5.57. Kartal sok. no:2 pencere

Resim 5.58. Elmas sok. no:26 pencere

Dolaplar, yüklükler ve çiçeklikler

Çeşitli boyutlarda ve mekanlarda bulunmaktadır. Çok bölümlü, duvar boyunca devam eden ve tek bölümlü niş şeklinde olan ahşap elemanlardır. Çok bölümlü olan dolaplar ortada çift kapaklı yüklük yanlarda gusülhane , aynalık ve raflı çiçekliklerin olduğu modellerdedir. Birçok düzende yapılmış modelleri vardır. Yüklük olarak kullanılan kısmın genişliği diğer dolaplara göre daha 1,00m genişliğe kadar olabilmektedir. Diğer kısımlar daha dardır. Dolap kapakları süslemelidir. Özellikle raf şeklindeki çiçekliklerin kenarları oymalı desenlerde süslenmiştir. Tek bölümlü dolaplar kapaklı veya kapaksız olan modellerdedirler. Kapakları ve kenarları süslemeli, üstünde veya altında çiçeklik olan elemanlardır. Günümüzde bazı dolaplar yağlı boya ile boyanmıştır.

Resim 5.59. Uzun sok. no:7 yüklük

Resim 5.60. Üçpınar cad. no:23 yüklük

Resim 5.61. Hisar sok. no:21 dolap

Resim 5.62. Mavi Kadın sok. no:21 yüklük[20]

Resim 5.63. Uzun sok. no:9 çiçeklik

Resim 5.64. Uzun sok. no:9 dolap-çiçeklik

Resim 5.65. Elmas sok. no:26 çiçeklik

Resim 5.66. Horoz sok. no:1 raf-çiçeklik-yüklük[20]

Raflar- pervazlar

Özellikle mutfaklarda ve tandır evlerinde ocak üstünde tek sıra halinde ve çok sıralı olarak dolap gibi kullanılan tipte ahşap raflar veya üçgen biçimli yaklaşık 40-50 cm genişliğinde, 0,15m-0,20m çıkma yapan, altında duvara bitişik, üzeri işlemeli üçgen biçimde bölümü

olan, alçı raflar görülmektedir. Pervazlar pencerelerin altında ve üstünde tüm odayı dolanan ahşap elemanlardır.

Resim 5.67. Elmas sok. No:26 alçı raf

Resim 5.68. Horoz sok. no:1 alçı raf [20]

Ocaklar

Sivrihisar evlerinde odalarda ocak yoktur. Isınma soba ile yapılmaktadır. Ocaklar sofa, avlu, tandır evi ve mutfakta görülmektedirler. Sofa ve mutfaklardaki ocaklar yerden 0,70m-0,80 cm yüksekte olabildiği gibi yerden 0,5–0,10 m yükseklikte olanları da vardır. Bu ocaklar 0,50-0,60 m genişlikte ağızları kemerlidirler. Kemerin başladığı yerden 0,20-0,25 m yan tarafa genişleyip duvardan 0,10 m çıkıntı yaparlar ve üzerinde ahşap raf bulunur. Avlu ve tandır evindeki ocaklar ise daha büyük boyutludur ve altında 0,40m-0,50 m çapında, 0,30m-0,50 m derinliğinde çukur açılarak tandır yapılmıştır. Bu ocaklar 1,70 m yüksekliğinde 0,60 m derinliğinde, ağzı kemerlidir. Bu tür ocaklarda da kemerin başladığı yerden ocak genişleyip üzerine raf konulmuştur. Ocakların yüzeyleri sıvalı ve boyalıdır. Günümüzde ocakların ağızları sac levha veya ahşap kapaklarla kapatılmıştır.

Resim 5.69. Horoz sok. no:9 mutfak ocağı

Resim 5.70. Düden sok. no:1 mutfak ocağı

Resim 5.71. Akcami sok. no:4 tandır ocağı[20]

Resim 5.72. Ceylan sok. no:22 tandır ocağı[20]

5.1.5 Cephe özellikleri ve tipleri

Bitişik nizamdaki konutlarda özellikle sokağa bakan cepheler önemliyken ayrık olarak yapılan evlerin tüm cepheleri önem kazanmıştır. Sivrihisar evlerinde tek katlı olmayan tüm evlerde çıkma vardır. Cepheler sadedir ve tüm yapım sistemi cephelerde görülmektedir. Üst katta çıkmalar bindirmeli ahşap kirişlemelerle veya payandalarla taşınmaktadır. Payandalar dışında cephe görülen diğer bir eleman da çıkma altındaki ahşap dikmelerdir. Çıkmaların altı açık veya çıtalı ahşap levhalarla kaplanmış olabilirler. Konutların alt katları az ve küçük pencerelidir. Üst katta özellikle çıkma yanlarında tek, çıkma yüzeyinde 2li, 3lü veya 4lü grup halinde yapılan pencereler ve parmaklıklar cephedeki önemli elemanlardır. Cephe yüzeyleri sıvalı ve boyalı olduğu gibi ahşap dikme aralarındaki tuğla dolgular desenli olarak yapılıp, sıvasız da olabilirler. Sivrihisar'da görülen belli başlı cephe tipleri aşağıda belirtilmiştir.

1.Çıkmasız Cepheler
2.Tüm kat çıkmalı cepheler
3.Ortadan çıkmalı cepheler
4.Kenar çıkmalı cepheler
  Tek kenar çıkmalı cepheler
  Çift kenar çıkmalı cepheler
5.Testere çıkmalı cepheler
  Tekli testere çıkmalı cepheler
  Çiftli testere çıkmalı cepheler
  Üçlü çıkmalı cepheler

5.1.6 Cephe elemanları

Duvarlar

Duvarların 0,50m-0,70 m genişliğinde 1,00-1,50m aralıklarda ahşap hatıllı yığma moloz taş yapım tekniğiyle veya ahşap çatkı arası kerpiç veya tuğla dolgulu, 0,20 cm-0,25 m genişliğinde yapıldığı tespit edilmiştir. Bodrum ve zemin katlarda daha çok yığma moloz taş olan duvarların üst katlarda ahşap çatkı arası kerpiç veya tuğla dolgulu olarak yapıldığı görülmüştür. Duvar yüzeyleri çoğunlukla sıvalı ve boyalı olmasına rağmen sıvasız örneklere de rastlanmıştır. Hatta ahşap çatkı arası tuğla dolgulu olan yapıların bazılarında değişik örgü teknikleri kullanılarak cephe süslemesi yapıldığı ve sıvanmadan açıkça gösterildiği görülmüştür.

Konutların cepheleri kadar avlu ve bahçe duvarları da önemli mimari elemanlardır. Bu duvarların da yığma moloz taştan yapıldığı ve üzerinin özgün alaturka kiremit ile tamamlandığı tespit edilmiş olmakla birlikte birçok yapıda alaturka kiremitlerin marsilya tipi kiremit ile değiştirildiği görülmüştür.

Kapılar

Kapılar avluya, bahçeye veya direk sokağa açılırlar. Sokaktan direk giriş alan konutlarda genellikle çift kanatlı ve süslemeli ahşap kapılar vardır. Bazılarının üstünde tepe penceresi ve demir parmaklıklar bulunur. Sadece İsmet Çağlar Paşa 31 numaradaki konutun giriş kapısında renkli camlı ışıklık görülmüştür. Avlu kapıları ise genellikle tek kanatlı veya daha ahşap levhaların yan yana getirilmesiyle oluşturulmuş çift kanatlı kapılardır fakat bazı konutlarda da süslemeli avlu kapıları görülmektedir. Kapılarda görülen farklı modellerde demir tokmak ve çekecek mekanizması önemli elemanlarıdır.

Resim 5.73. Zafer cad. no:11 avlu kapısı

Resim 5.74. Akcami sok. no:2 avlu kapısı

Resim 5.75. Hızırbey cad. no:17 giriş kapı

Resim 5.76. Tütün sok. no:6 avlu kapısı

Resim 5.77. Tütün sok. no:4 giriş kapısı

Resim 5.78. Hisar sok. no:26 giriş kapısı

Resim 5.79. Çukur sok. no:9 kapı tokmağı

Resim 5.80. Akcami sok. no:9 kapı tokmağı

Pencereler-parmaklıklar

1/2 veya 1/3 oranında yapılmış düşey, dikdörtgen biçimli ahşap pencerelere sıklıkla rastlanmıştır. Bunlar giyotin pencere olduğu gibi tek veya çift kanatlı çok bölümlü de olabilmektedirler. İşlevi kapalı dış sofayı ve ona bakan odaları aydınlatmak, havalandırmak ve dış etkenlerden korumak olan, bir dizi halindeki avluya bakan sofa pencerelerinin hepsinin açılmadığı, bazı evlerde sokağa açılan giriş kapılarının üzerinde, sofayı/taşlığı aydınlatmak için demir ızgaralı pencerelerin olduğu, giriş katlarının sokağa bakan cephelerinde ve bazı sağır duvarların üst hizalarında az sayıda küçük tepe pencerelerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Çoğunlukla zemin kat ve bodrum kat pencereli, avluya bakan, tandır evi, harç evi, zemin kat ve bodrum kat vb. yerlerdeki pencerelerde lokma demir veya oymalı ahşap parmaklıklar görülmüş olsa da bazı üst kat pencerelerinde de lokma demir veya ferforje demir parmaklıklara rastlanmıştır. Çok az sayıda evde, çapraz olarak çakılmış yaklaşık 1 cm kalınlığında çıtalardan oluşan ahşap kafes görülmüştür.

Resim 5.81. Posta sok. no:6 pencere

Resim 5.82. Hisar sok. no:23 pencere

Resim 5.83. Yakup Hoca sok. no:4 pencere

Resim 5.84. Kerpiç sok. no:1 pencere

Resim 5.85. Posta sok. no:6 pencere

Resim 5.86. Ordu cad. no:72 pencere

Resim 5.87. Pazar sok. no:10 pencere

Resim 5.88. Posta sok. no:6 pencere

Çıkmalar

Birçok farklı tipte çıkma yapıldığı görülmüştür. Çıkmalar bazen döşeme uzantısı şeklinde bazen de cepheye dik gelen kirişlerin uzantısı şeklindendir. Çıkma altları açık veya çıtalı ahşap levhalarla kapalı olabilmektedir. Bini kirişlemelerle yapılan çıkmalar yaygın olarak görülmektedir. Bunun dışında basit ahşap payandayla veya profilli ahşap payanda ile taşınırlar. Tek veya çift taraflı olarak yapılan ahşap dikmeler ise önemli cephe elemanlarıdır. Bir yapıda tek tip çıkma olduğu gibi farklı tipte çıkmaların birlikte kullanıldığı örneklerde görülmektedir.

Resim 5.89. Çift kenar çıkma

Resim 5.90. Kombine çıkma

Resim 5.91. Ortadan çıkma

Resim 5.92. Testere dişi çıkma

Resim 5.93. Çıkma altı dikme

Resim 5.94. Çıkma altı bini kirişleme

Resim 5.95. Çıkma altı payanda

Resim 5.96. Çıkma altı bini kirişleme

Çatı örtüleri

Konutların tamamı kırma çatılı ve kiremit örtülüdür. Özgün alaturka kiremit ile kaplı olan çatılar günümüzde mevcut olsa da kırılan ve bozulan alaturka kiremitler marsilya tipti kiremit ile değiştirilmiştir.

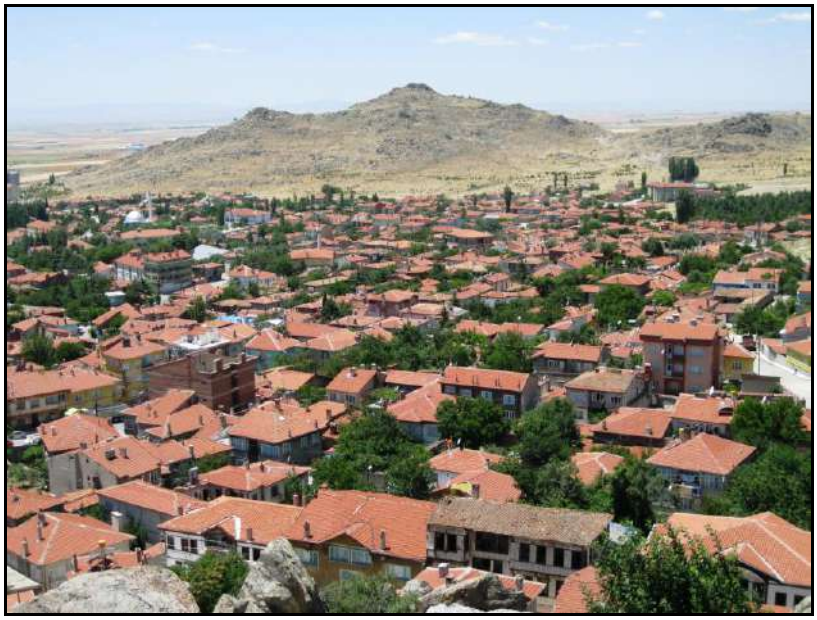

Resim 5.97. Sivrihisar çatı örtüsü

Saçaklar

0,50-0,70m genişlikte altı açık veya kapalı olarak yapılmışlardır. Saçak uçlarında kiremitlerin düşmesini önlemek için ahşap yelkovanlar yapılmıştır. Geç dönemde yapılmış bazı konutların kapalı saçak altında profilli ahşap payanda vardır.

Resim 5.98. Altı kapalı saçak

Resim 5.99. Altı açık saçak

Resim 5.100. Süslemeli giriş saçağı

Bacalar

Sivrihisar evlerinde iki tür baca görülür. Birincisi, kare veya dikdörtgen şeklinde moloz taş veya tuğla ile örülüp bacanın bitimine yakın dört yönde tuğlalarla üçgen boşluklar bırakılarak üzeri tekrar tuğla örülüp ya da dört taraftan tuğla ayaklarla kaldırılıp beşik çatı biçiminde alaturka kiremit ile üzeri kapatılan tandır ve ocak bacalarıdır. Bunlar en eski bacalardır. İkincisi ise, soba ile ısınma başladıktan sonra yapılan, kare veya dikdörtgen kesitli, tuğla örgü üzeri iki veya üç tarafı açık fanus biçiminde pişmiş topraktan yapılmış kapağı olan soba bacalarıdır. Yapılara sonradan eklenen bu bacalar saçağa çok yakın ya da dış duvara yapışıktır. Geç dönemde yapılan evlerde de bu tür bacalar görülmektedir.

Resim 5.101. Ocak bacası

Resim 5.102. Ocak bacası

Resim 5.103. Soba bacası

Resim 5.104. Ocak ve soba bacası[20]

Merdiveler-korkuluklar

Özellikle yükseltilmiş zeminli evlerde ve eğimden kaynaklı bodrum yapılmış evlerin girişinde bulunmaktadırlar. Çift veya iki kollu olarak taştan veya mermerden basamaklarla yapılmış merdivenlerdir. Kapı önünde küçük bir sahanlıkta biterler. Korkuluk bulunmamaktadır.

Resim 5.105. Çift kollu merdiven

Resim 5.106. Tek kollu merdiven

Resim 5.107 Düz merdiven

Resim 5.108. Düz ahşap merdiven[20]

Süslemeler-kitabeler

Sivrihisar konutlarının cepheleri sade bir düzendedir. Cepheler sıvalı ve kireç boyalıdır. Ancak bazı konutlarda yatay ve düşey pervazlar cephede görülmektedir. Hatta yatay ve düşey pervazların kesiştiği noktalarda ahşap oymalı süsleme elemanları bulunmaktadır. Kimi zaman tüm yapının kimi zamanda çıkmanın dış sıvası yapılmayarak ahşap dikme aralarının geometrik formda yapılan tuğla dolgu ve bunların kabartmalı derzleriyle son derece güzel görüntüler elde edilmiştir[18]. Bu teknik Sivrihisar evlerinin cephelerinde görülen en abartılı süslemedir. Ayrıca bazı kaynaklarda duvar yüzeyine kalem işiyle çiçek, ay, yıldız gibi motiflerle süsleme yapıldığı belirtilmektedir. Ancak incelenen evlerde herhangi bir örnek bulunmamaktadır. Yapıların rahatça görülebilecek bir noktasında yapım tarihinin yazıldığı kitabelere de rastlanmıştır.

Resim 5.109. Cephe süslemesi

Resim 5.110. Uzun sok. no:9 cephe süslemesi

Resim 5.111. Cephe süslemesi

Resim 5.112. Elmas sok. no:19 kitabe

Resim 5.113. İsmet Çağlar Paşa sok. no:37 kitabe

Resim 5.114. Hüseyin Erbay sok. no:12 kitabe [20]

5.2. Zaimzade Kamil Efendi Konutu Yapı Elemanları Ölçeğinde Karşılaştırmalı Çalışma

Bu çalışma kapsamında Zaimzade Kamil Efendi konutunda yok olan veya kaldırılan elemanlarla ilgili yapıdan gelen bilgilerin yeterli olmadığı noktada doğru verilerle restitüsyonun hazırlanması için daha önce toplanan veriler detaylı bir şekilde tekrar değerlendirilmiş ve yıkılan kümes, harç evi, tandır evi, hela, kuyu, çok bölümlü dolaplar ve şarapana için tablolar hazırlanmıştır(Bkz. Çizelge5.17-5.23).

5.2.1. Kümes, tandır evi, harç evi

Bahçede çatısı yıkılan tandır evi ve kalıntıları bulunan tandır evi ve kümes için yapım tekniği, yapı elemanları, döşeme ve tavan kaplaması ile ilgili toplanan veriler detaylı bir değerlendirilmiş ve tablolar hazırlanmıştır(Bkz. Çizelge 5.17).

5.2.2. Hela

Avluda mevcut izlerinden var olduğu düşünülen hela için yapım tekniği, yapı elemanları, döşeme ve tavan kaplaması ile ilgili toplanan veriler detaylı bir değerlendirilmiş ve tablolar hazırlanmıştır(Bkz. Çizelge 5.20).

5.2.3. Kuyu

Daha önceki bölümlerde de anlatıldığı gibi geleneksel Sivrihisar konutlarında kuyu mutlaka var olan bir elemandır. Ancak Zaimzade Kamil Efendi Konutunda kuyu günümüzde mevcut değildir. Ancak bahçede betonarme çeşme mevcuttur ve taşlıkta bulunan şarapanaya tesisat çekildiği görülmüştür. Şebeke suyunun yapıda var olmadığı göz önüne alındığında çeşme ve şarapanaya gelen suyun sağlanması için kuyuya gereksinim vardır. Bu bağlamda konutlarda bulunan kuyular ve konumları detaylı bir şekilde değerlendirilmiş ve tablolar hazırlanmıştır(Bkz. Çizelge 5.21).

5.2.4. Çok bölümlü dolaplar

Zaimzade Kamil Efendi Konutunda bulunan dolapların boyutu, süslemesi, formu birbirinden farklı olduğu için herhangi bir genelleme yapmak mümkün olamamıştır. Bu nedenle birinci kattaki odalarda bulunan dolapların sökülen kapaklarının formu bağlamında geleneksel konutlarda bulunan çok bölümlü dolaplar detaylı bir şekilde değerlendirilmiş ve tablo hazırlanmıştır(Bkz. Çizelge 5.22).

5.2.5. Şarapana

Daha önceki bölümlerde anlatıldığı gibi şarapana da geleneksel Sivrihisar konutları için tüm konutlarda bulunan bir elemandır. Ancak şarapanaların konumu, boyutu ve formu için herhangi bir genelleme yapmak mümkün değildir. Zaimzade Kamil Efendi Konutunda zemin kat taşlıkta bulunan şarapananın günümüzde yüzeyi çimento harçlı sıva ile kaplanmış durumda olduuğndan yapım malzemesiyle ilgili veriye ulaşılamamıştır. Bu bağlamda geleneksel Sivrihisar konutlaırndaki şarapanalar değerlendirilmiş ve tablo hazırlanmıştır.(Bkz. Çizelge 5.23).

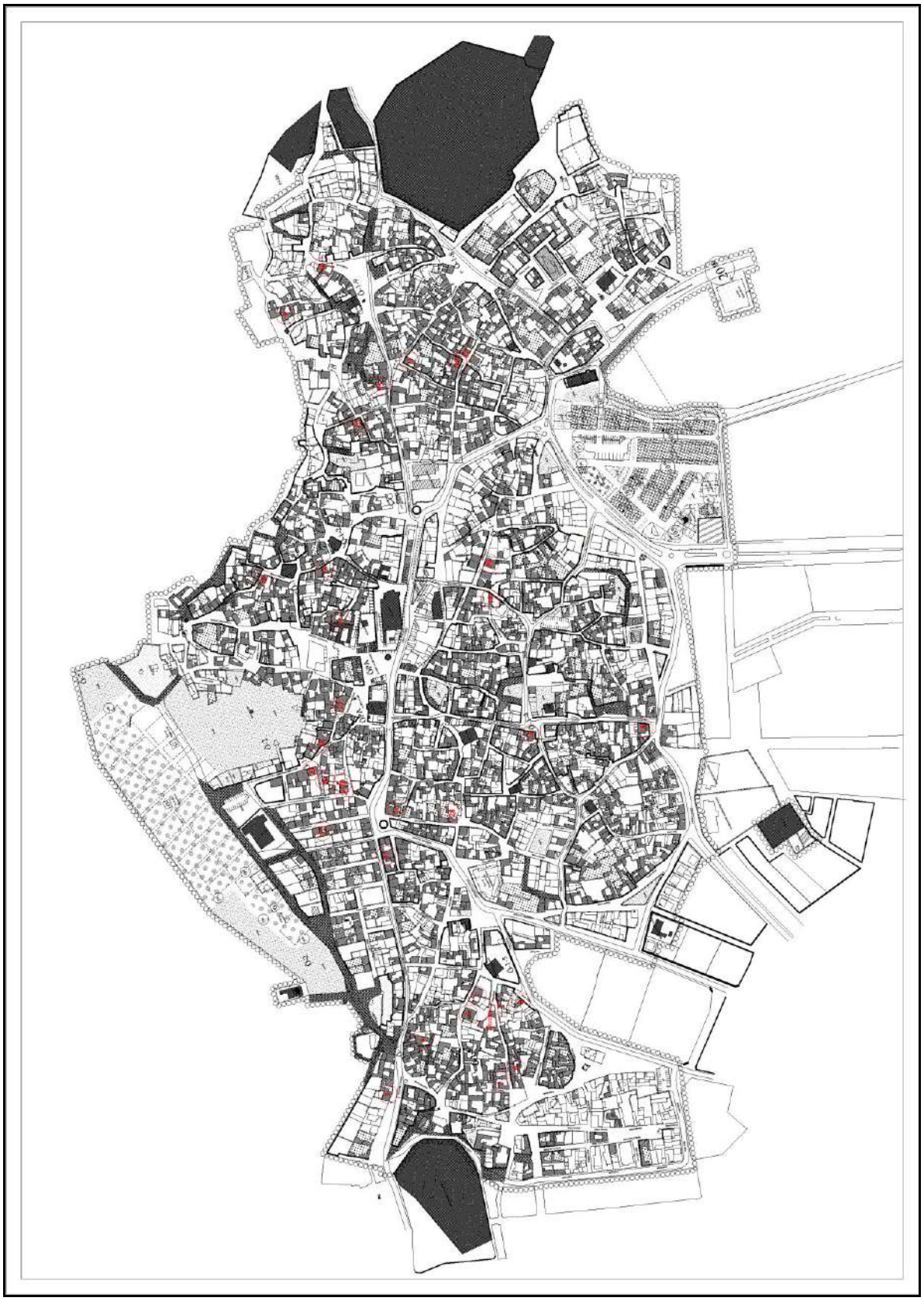

Harita 5.1. Karşılaştırmalı çalışmadaki evlerin konumları

Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	● sedir	●	kapı		çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	● gustilhane	●			marsilya
		harç evi	●	mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	raf/terek		tuğla bezeme		●
		izbe	●	taşlık	● tavan süslemesi	●	özgün baca		●
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo	●	çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
				çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık	●	kitabe		●
YENİCE MAHALLESİ UZUN SOK NO:7	NOT: Şefik Sakarya Evi olarak bilinmektedir.Bodrum ve zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgudur. 1910 yılında yapılmıştır. (Plan Şeması Yüksel Sayan)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı		çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi	●	mutfak	niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		●
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		●
		ahır	●	kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	●
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık	●	kitabe		●
YENİCE MAHALLESİ UZUN SOK NO:9	NOT: Zaimoğlu Konağı olarak bilinmektedir.Bodrum ve zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgudur.1902 yılında yapılmıştır. Bodrumda depo, ahır, anbar ve şarapana vardır.(Plan Şeması Yüksel Sayan)								

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
	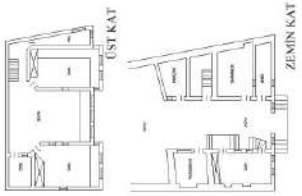	wc	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	● yüklük	●			kırma çatı alaturka tipi kiremit
		tandır evi	● hamam	gustilhane				
		harç evi	● mutfak	niş				
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		●
		izbe	taşlık	tavan süslemesi		● özgün baca		
		ahır	● kuyu	kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo	● çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	●
		merdiven	tek kollu	● şarapana		payanda		●
	İç Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk		● ahşap parmaklık		kitabe		
YENİCE MAHALLESİ ÜÇPINAR CAD. NO:50	NOT: Zeyneller Evi olarak bilinmektedir.Bodrum ve zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tugla dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Bodrum katta kışlık odası vardır. Üst kat sofada döşemede izgara vardır.(Plan şeması Fusün Özşuca)							
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	● şaraphane	sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	● hamam	gustilhane				
		harç evi	mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	● taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		
		ahır	kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo	● çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven	tek kollu	● şarapana		payanda		
	Dış Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk	ahşap	● ahşap parmaklık	●	kitabe		
YENİCE MAH. KAVAKDİBİ ÇIKMAZI SOK NO:2	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Altı açık dış sofalıdırve sofayı taşıyan ahşap ayaklar görülmektedir.							

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı		çatı
		kiler	●	ocak	yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi		mutfak	niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk		demir	● ahşap parmaklık		kitabe		
YENİCE MAHALLESİ ELMAS SOK NO:3	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Çift kollu merdiven değiştirilerek wc eklemiş bodrum kattan taşlık ve avluya geçilir. Avlu da tandirevi ve şaraphane.Bodrumda taşlık, kiler, kuyu , çamaşır taşı vardır.								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc		şaraphane	sedir		kapı		çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi		hamam	gustilhane				marsilya
		harç evi		mutfak	● niş				tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır	●	kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		●
YENİCE MAHALLESİ ELMAS SOK NO:19	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Bodrum katta taşlık, sirkeevi, depo, şarapana bulunur. Zemin kat ahır olarak yapılmıştır.								

Çizelge 5.4. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	● şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	hamam	● gustilhane	●			marsilya
		harç evi	● mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		●
		ahır	● kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo	çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven	tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	Dış Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap parmaklık		kitabe		
YENİCE MAHALLESİ ELMAS SOK NO:26	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Avluda ahır ve tandır bulunur. Banyo yapıya sonradan eklenmiş ve merdiven kapatılmıştır. Tüm pencereler değiştirilmiştir. Zemin katta bulunan oda ve harçevinin ahşap parmaklıkları sökülmüştür. Merdiven açıkken ahşap levhalarla kapatılmıştır.							
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	● şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi	mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır	kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo	çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven	tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap parmaklık	●	kitabe		
YENİCE MAHALLESİ BUĞDAY SOK NO:6	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Avluda kuyu vardır. Altı açık dış sofalıyken sofanın altı kapatılmıştır.Üst kattaki banyo sonradan eklenmiştir.Pencereler değiştirilmiştir.							

Çizelge 5.5. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	●	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak		yüklük	●			kırma çatı alaturka tipi kiremit
		tandır evi		hamam	●	gusülhane				
		harç evi	●	mutfak		niş				
		çamaşır evi		avlu	●	raf/terek		tuğla bezeme		●
		izbe		taşlık		tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu		kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme		çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	●	şarapana		payanda		
	Dış Sofalı			çift kollu		çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk				ahşap parmaklık		kitabe		
ELMALI MAHALLESİ PAMUK SOK NO:5	NOT: Bacacılar Evi olarak bilinmektedir.Yığma moloz taş ve ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.1918-1924 yılları arasında yapılmıştır. (Plan şeması Yüksel Sayan Syf 72-79)									
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	●	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	●	yüklük	●			
		tandır evi	●	hamam		gusülhane	●			
		harç evi		mutfak	●	niş				
		çamaşır evi	●	avlu	●	raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık		tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır	●	kuyu		kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme		çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	●	şarapana		payanda		
	Dış Sofalı			çift kollu		çıralık		çıkma		
	Zemin+1 Kat	korkuluk				ahşap parmaklık		kitabe		
ELMALI MAHALLESİ KERPİÇ SOK NO:9	NOT: Zemin kat yığma moloz taş , üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.(Plan şeması Fusün Özşuca)									

Çizelge 5.6. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
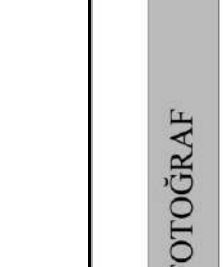	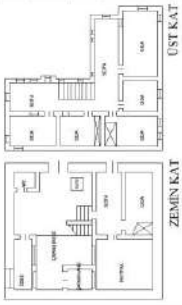	wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	● niş				
		çamaşır evi	●	avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		●
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
DEMİRCİ MAHALLESİ DEĞİRMEN SOK NO:1	NOT: Yığma moloz taş ve ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.(Plan şeması Gözde Uslu)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	● sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır	●	kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	● çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
DEMİRCİ MAHALLESİ ŞAHİN SOK NO:9	NOT: Zemin kat yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Bodrum katta izbe ve sirke evi vardır. (Plan şeması Gözde Uslu)								

Çizelge 5.7. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
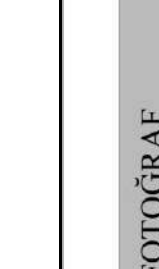		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	● gustilhane				
		harç evi	●	mutfak	● niş				
		çamaşır evi	●	avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	●
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
KARACALAR MAH. AKÇEŞME CAD. NO:58	NOT: Ancilar Evi olarak bilinmektedir. Bodrum kattan avluya çıkılmaktadır. Avluda tandır evi ,çamaşır evi, kuyu, şaraphana ve ahır bulunmaktadır. 1902 yılından önce yapılmıştır.(Plan Şeması Y.SAYAN)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc		şaraphane	sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	● niş				
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
KARACALAR MAH. AKÇEŞME CAD. NO:86	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgudur.								

Çizelge 5.8. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●		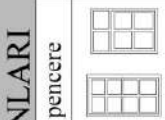	kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	niş				
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	●
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
KUBBELİ MAHALLESİ MAVİKADIN SOK NO:17	NOT: Bodrumda yığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemleyapılmıştır. Odaların zemininde pişirilmiş tuğla kullanılmıştır. (Plan Şeması Fustûn Özşuca)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	● niş				
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	●
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			● ahşap parmaklık		kitabe		
KUBBELİ MAHALLESİ MAVİKADIN SOK NO:29	NOT: Yığma moloz taş ve ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistem birlikte kullanılmıştır. Zemin kat daha önce ahır olarak kullanılmıştır. (Plan Şeması Fustûn Özşuca)								

Çizelge 5.9. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			
		harç evi	●	mutfak	niş	●			
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			● ahşap parmaklık		kitabe		
KUBBELİ MAHALLESİ HOROZ SOK NO:9	NOT: Zemin katyığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemleyapılmıştır.Pencereleri değiştirilmiş ve kilerin içine banyo eklenmiştir ve ambar vardır.Avlusunda kuyu ve wc vardır.								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			
		harç evi	●	mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi	●	avlu	raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	● çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk			● ahşap parmaklık		kitabe		
KILIÇ MAHALLESİ SİNAN PAŞA SOK. NO:16	NOT: Dalimanlar Evi olarak bilinmektedir. Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır. Bodrumda çamaşevi, şarapana, çamaşırtaşı,izbe, tandırevi ve bahçede fırın vardır. Üst katta mamrak denilen merdiven kapağı vardır. 1902 yılından yapılmıştır.								

Çizelge 5.10. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
	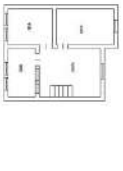 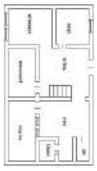	wc	● şaraphane	● sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	yüklük				kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	hamam	gustilhane				
		harç evi	mutfak	● niş				
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır	kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo	çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven	tek kollu	● şarapana		payanda		
	Dış Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap parmaklık		kitabe		
KILIÇ MAHALLESİ ADA SOK. NO:3	NOT: Zemin kat yığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemle yapılmıştır.Avlusunda kümes ve wc vardır.							
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI		İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	● şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	● hamam	gustilhane	●			
		harç evi	mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi	avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır	kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo	çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven	tek kollu	● şarapana		payanda		●
	İç Sofalı		çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk	ahşap	● ahşap parmaklık		kitabe		
KILIÇ MAHALLESİ KAĞNI SOK. NO:36	NOT: Zemin kat yığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemleyapılmıştır.Pencereleri değiştirilmiş üst kata banyo eklenmiştir. Avlusunda kuyu ve çamaşır taşı vardır.							

Çizelge 5.11. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi		mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
	merdiven			tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
				çift kollu	çıralık		çıkma		●
Dış Sofalı		korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	NOT: Zemin kat yığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemle yapılmıştır.Avlusu sonradan bölünmüş olup, iki farklı hane tarafından kullanılmaktadır. Üst katta zeminde gustilhane vardır.							
KILIÇ MAHALLESİ KEVSER SOK. NO:4									

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi		mutfak	niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
	merdiven			tek kollu	● şarapana		payanda		
				çift kollu	çıralık		çıkma		●
Dış Sofalı		korkuluk			● ahşap parmaklık		kitabe		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+2 Kat	NOT: Zemin kat yığma moloz taş, üst kat ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistemle yapılmıştır. Avlusunda wc ve harç evi vardır.							
KILIÇ MAHALLESİ İSMET ÇAĞLAR PAŞA SOK. NO:14									

Çizelge 5.12. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	● sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			
		harç evi	●	mutfak	niş	●			
		çamaşır evi		avlu	raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		●
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık		kitabe		
KILIÇ MAHALLESİ İSMET ÇAĞLAR PAŞA SOK. NO:31	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır. Zemin katta mamrak(merdiven kapağı) vardır.Bahçesinde kuyu bodrum katta şaraphane vardır.								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
	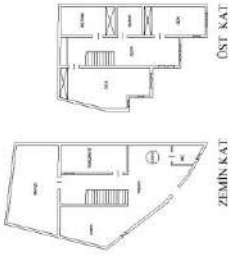	wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	yüklük	●		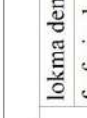	kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane				
		harç evi		mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi		avlu	raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	● tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo	●	çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık		kitabe		
KILIÇ MAHALLESİ İSMET ÇAĞLAR PAŞA SOK. NO:36	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Avlusunda kuyu vardır.								

Çizelge 5.13. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
	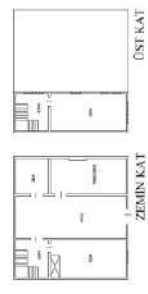	wc	●	şaraphane	sedir		kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			
		harç evi		mutfak	niş				
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
CAMİİ KEBİR MAH. HIZIRBEY CAD. NO:27	NOT: Yığma moloz taş ve ahşap çatkı arası kerpiç dolgulu sistem birlikte kullanılmıştır. Zemin kat daha önce ahır olarak kullanılmıştır. (Plan Şeması Fustin Özşuca)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	● gustilhane				
		harç evi	●	mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		●
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● demir parmaklık		● kitabe		
CAMİİ KEBİR MAH. ÇUKUR SOK. NO:5	NOT: Şamdanlar Evi olarak bilinmektedir. Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır.Avluda kuyu vardır. 1902 yılından önce yapılmıştır.(Plan şeması Yüksel Sayan)								

Çizelge 5.14. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı		çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			marsilya
		harç evi		mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır	●	kuyu	● kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● parmaklık		kitabe		
KARABAŞLI MAHALLESİ ORMAN SOK NO:3	NOT: Bodrum katta tandır evi ve ahır bulunmaktadır.Dış sofası sonradan kapatılmış sofaya bakan pencerelerdeki parmaklıklar sökülmüştür. Üst kattaki wc sonradan eklenmiştir. Avluda kuyu ve tandır bulunmaktadır.								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı		çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı
		tandır evi	●	hamam	gustilhane				marsilya
		harç evi	●	mutfak	● niş	●			tipi kiremit
		çamaşır evi		avlu	raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		
	Dış Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık		kitabe		
KARABAŞLI MAHALLESİ CEYLAN SOK NO:20	NOT: Zemin katta sofanın önüne giriş kısmı eklenmiştir. Harçevinde yer de şarapana vardır.Üst katta odada dolap üzerinde ışıklıklar vadır. Mutfakta özgün dolap, raf bulunur.								

Çizelge 5.15. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
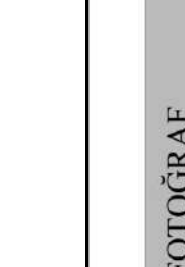		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●		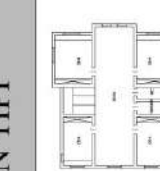	kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustülhane	●			
		harç evi	●	mutfak	● niş	●			
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		●
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	● çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Zemin+1 Kat	korkuluk		ahşap	● ahşap parmaklık		kitabe		
KARABAŞLI MAHALLESİ NEMANE CAD. NO:33	NOT: Zemin yığma moloz taş, üst kat ahşap karkas arası tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır. Cephesinde çeşme vardır. İzbede ambar vardır.								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
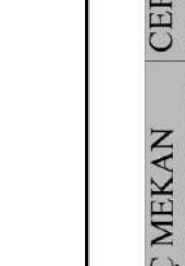	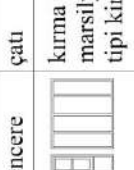	wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●		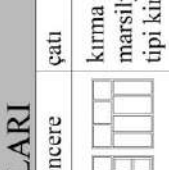	kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	● gustülhane	●			
		harç evi	●	mutfak	niş	●			
		çamaşır evi		avlu	raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi	●	özgün baca		
		ahır		kuyu	● kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	● çıralık	●	çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+ Zemin+1 Kat	korkuluk			● ahşap parmaklık		kitabe		
CUMHURİYET MAHALLESİ MİLLET CAD. NO:6	NOT: Yazıcıoğlu Konağı olarak bilinmektedir. Yığma moloz taş ve ahşap karkas arası kerpiç ve tuğla dolgu tekniğiyle yapılmıştır. Bodrumda izbe, kuyu, şarapana ve anbar vardır.Mamrak denilen merdiven kapağı vardır.(Plan şeması Yüksel Sayan Syf)								

Çizelge 5.16. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler	●	ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi		hamam	gustilhane	●			
		harç evi		mutfak	● niş				
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek		tuğla bezeme		
		izbe	●	taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		●
		ahır		kuyu	kapı süslemesi		parmaklık	lokma demir	
		depo		çeşme	çamaşır taşı	●		ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana	●	payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
GEDİK MAHALLESİ ÜÇPINAR CAD. NO:5	NOT: Yığma moloz taş ve ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.(Plan şeması Fustin Özşuca)								
FOTOĞRAF	PLAN TİPİ	PLAN ELEMANLARI			İÇ MEKAN ELEMANLARI		CEPHE ELEMANLARI		
		wc	●	şaraphane	sedir	●	kapı	pencere	çatı
		kiler		ocak	● yüklük	●			kırma çatı marsilya tipi kiremit
		tandır evi	●	hamam	gustilhane	●			
		harç evi		mutfak	niş	●			
		çamaşır evi		avlu	● raf/terek	●	tuğla bezeme		
		izbe		taşlık	tavan süslemesi		özgün baca		
		ahır		kuyu	kapı süslemesi	●	parmaklık	lokma demir	●
		depo		çeşme	çamaşır taşı			ferforje demir	
		merdiven		tek kollu	● şarapana		payanda		●
	İç Sofalı			çift kollu	çıralık		çıkma		●
Yığma Taş+Ahşap Karkas	Bodrum+Zemin+1 Kat	korkuluk			ahşap parmaklık		kitabe		
GEDİK MAHALLESİ SANTRAL SOK. NO:13	NOT: Yığma moloz taş ve ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniğiyle yapılmıştır.								

Çizelge 5.17. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi

		HARÇ EVİ YAPI İÇİNDE OLAN	MİMARİ ELEMANLAR
AVLULU YAPILAR	YENİCE MAHALLESİ UZUN SOKAK NO:7	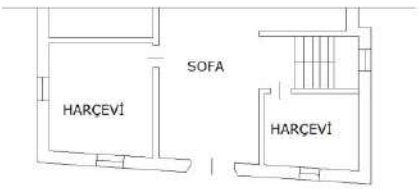	Zemin katta yer alır. Sofadan tek kanatlı süslemeli ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. İki bölümlü çift kanatlı ahşap pencere ve lokma demir parklık bulunmaktadır. Zemini tuğla kaplama, tavanı çıtalı ahşap kaplamalıdır. Süslemeli çiçeklikli tek bölümlü ahşap dolap m e v
	KARABAŞLI MAHALLESİ CEYLAN SOK NO:20	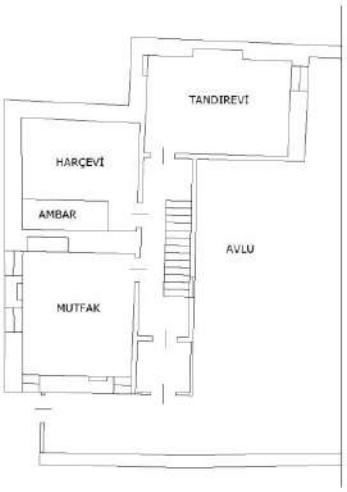	Zemin katta yer alır. Yapının sofasından kemerli tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Zemini toprak kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.Ambar mevcuttur.
	KUBBELİ MAHALLESİ HOROZ SOK NO:9		Zemin katta er alır. Yapının sofasında kemerli tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılmaktadırHerhangi bir penceresi bulunmamaktadır. İçinde bir adet ambar,bir adet süslemeli çiçeklikli tek bölümlü ahşap dolap mevcuttur. Zemini sıkıştırılmış toprak, tavanı ahşap kirişlemedir.

Çizelge 5.18. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi

		HARÇ EVİ YAPI İÇİNDE OLAN	MİMARİ ELEMANLAR
AVLULUYAPILAR	KILIÇ MAHALLESİ KAĞNI SOK. NO:36	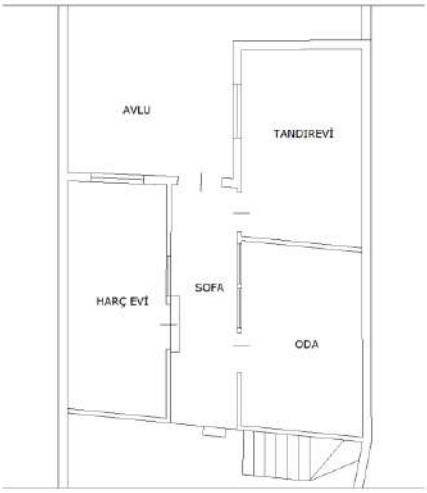	Zemin katta yer alır. Yapının sofasından tek kanatlı kemerli ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. ahşap sedir, tek bölümlü ahşap dolap ve çok bölümlü iki kanatlı ahşap pencere mevcuttur. Zemini şap kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.
	CAMİİ KEBİR MAH. ÇUKUR SOK. NO:5	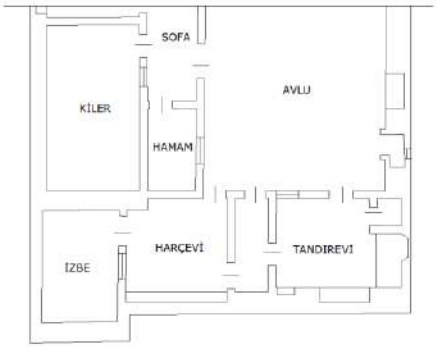	Zemin katta yer alır. Yapının avlusundan tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Zemini şap kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.
	KILIÇ MAH. İSMET ÇAĞLAR PAŞA SOK. NO:31	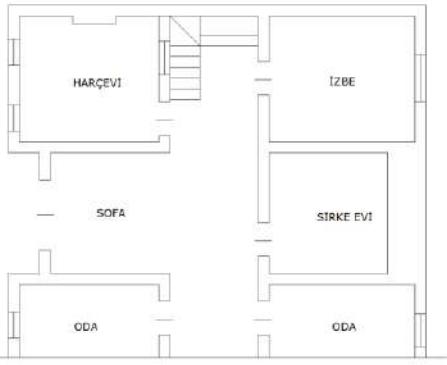	Bodrum katta yer alır. Yapının sofasından tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Ahşap parmaklıklı özgün iki kanatlı ahşap pencere, ocak ve süslemeli çiçeklikli tek bölümlü dolap mevcuttur.Zemini şap kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.

Çizelge 5.19. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kümes, harç evi, tandır evi

		HARÇ EVİ AVLUDA OLAN	
AVLULU YAPILAR	YENİCE MAH. KAVAKDİBİ ÇIKMAZI SOK NO:2	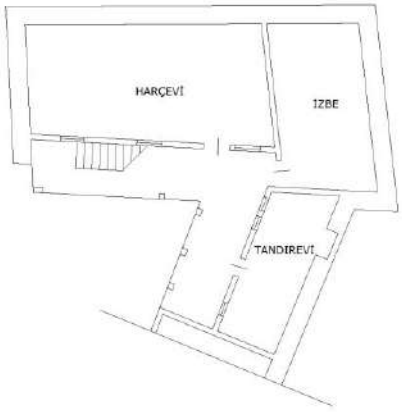	Yapının avlusundan tek kanatlı basit ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Ahşap parmaklıkları sökülmüş, kanadı değiştirilmiş ahşap penceresi vardır. Zemini toprak kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.
	YENİCE MAHALLESİ ELMAS SOK NO:26		Yapının avlusundan tek kanatlı kemerli ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Ahşap parmaklıkları sökülmüş, kanadı değiştirilmiş ahşap penceresi vardır.Ahşap pencerelere demir parmaklık eklenmiştir. Zemini şap kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.
	YENİCE MAHALLESİ BUĞDAY SOK NO:6	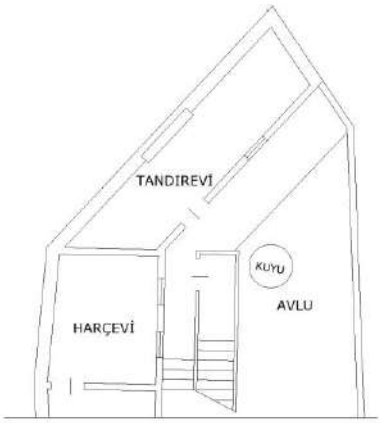	Yapının avlusundan tek kanatlı ahşap kapı ile ulaşılmaktadır. Avluya bakan özgün ahşap pencere değiştirilmiştir. Zemini şap kaplama, tavanı altı açık ahşap kirişlemelidir.Üstü ahşap raflı özgün ocak mevcuttur.

Çizelge 5.20. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-hela

AVLUDA BULUNAN HELALAR		İÇ MEKANDA BULUNAN HELALAR
Ara Sok No:6	Bodur Sok No:14	Kağnı Sok No:36
Musalla Sok No:22	Tütün Sok No:12	Uzun Sok No:7
Hoşkadem Sok No:7	Orman Sok No:17	İsmet Çağlar Paşa Sok No:31

Çizelge 5.21. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-kuyu

AVLUDA BULUNAN KUYULAR		İÇ MEKANDA BULUNAN KUYULAR
Bodur Sok No:6	Akcami Sok No:21	Kağnı Sok No:36
Bodur Sok No:8	Hazinedar Sok No:47	Pazar Sok No:19
Elmas Sok No:10	Tütün Sok No:12	Horoz Sok No:9

Çizelge 5.22. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-çok bölümlü dolaplar

Uzun Sok No:27	Horoz Sok No:9	Uzun Sok No:7
Kağnı Sok No:5	Çukur Sok No:9	Horoz Sok No:7
Mavi Kadın Sok No:11	Kevser Sok No:4	Üçpınar Cad No:23
Uzun Sok No:9	Horoz Sok No:40	İsmet Çağlar Paşa Sok No:33

Çizelge 5.23. Karşılaştırmalı çalışma tablosu-şarapana

AVLUDA BULUNAN ŞARAPANALAR		İÇ MEKANDA BULUNAN ŞARAPANALAR
Bodur Sok No:6	Sinan Paşa Sok No:40	Ara Sok No:6
Sinan Paşa Sok No:32	Hazinedar Sok No:49	Hoşnut Sok No:10
Tütün Sok No:16	Elmas Sok No:26	Tütün Sok No:12

6. RESTİTÜSYON

6.1. Restitüsyon Metodu

Zaimzade Kamil Efendi Evi için yapılan restitüsyon önerisinin amacı yapıldığı günden günümüze kadar geçirdiği değişiklikleri tespit ederek; yapıdan, karşılaştırmalı çalışmadan, yazılı ve sözlü diğer kaynaklardan gelen bilgiler doğrultusunda yapının özgün halini belirlemektir. Yapılan çalışmalar sonucunda edinilen bilgilerin kesinlik dereceleri ve yapının bugünkü durumu göz önünde tutularak restitüsyon çalışması yapılmıştır. Bu bağlamda, yapıdan gelen izler, sözlü bilgiler ve karşılaştırmalı çalışmaya dayanarak, yapının nitelikli bölüm ve elemanlarının bir kısmının 1950 li yıllarda yapıldığı anlaşılmış, bu sebeple iki dönem içeren restitüsyon çalışması tamamlanmıştır. Bu dönemlerden birincisi yapının kesin olmamakla birlikte ilk yapıldığı tarih olduğu düşünülen 1912 yılı, ikincisi 1950 yılı olmak üzere işlevsel ve fiziksel olmak üzere iki başlık altında yapılmıştır.

6.2. İşlevsel Restitüsyon

Yapı konut olarak yapılmış ve günümüze kadar konut işlevini sürdürmüştür. Bahçede bulunan tandır evi ve harç evi bir parselde, ana yapı başka bir parselde yapılmış fakat bu iki parsel daha sonra birleştirilmiştir[20]. Yapı zemin ve üst kat olmak üzere iki katlıdır.
Yapının parselinde, günümüzde mevcut olan veya olmayan çeşitli müştemilatlar bulunmaktadır. Bunlar; hela, kuyu, kümes, tandır evi ve harç evidir. Ana kitlede bahçe tarafında eklenen hela ve balkon dışında bir değişiklik bulunmamaktadır. Fakat hem yapıda, hem de müştemilatlarında strüktürel veya eleman bazında bozulmalar, ekleme ve değiştirmeler meydana gelmiştir.

6.3. Fiziksel Restitüsyon

Restitüsyon çalışması yapılırken kullanılan kaynaklar ve bu kaynaklardan hangi konularda yararlanıldığı aşağıda sıralanmaktadır(Bkz. Şekil 6.1-20).

6.3.1.Kaynak kullanımı

Yapıdaki iz ve örneklerden bilinen veriler

Var olması ile bilinen: Yapılan çalışmalarda varlığı kesin olarak tespit edilenler elemanlardır.
Kaldırılanlar: Yapılan çalışmalar sırasında yapıya sonradan eklendiği belirlenen elemanlardır.
İzi olan varlığı ve boyutu yapıdaki örneklerden bilinen: Yapıda olması gereken yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örnekler incelenerek belirlenen elemanlardır.
İzi olmayan varlığı ve boyutu yapıdaki örneklerden bilinen: Yapıda çeşitli nedenlerden dolayı bir kısmı ya da tamamı yok olmuş olan ve yapıdaki diğer örnekler incelenerek özellikleri belirlenen elemanlardır.

Karşılaştırmalı çalışmadan bilinen veriler

İzi olan ve tüm özellikleri karşılaştırmalı çalışmadan bilinen
İzi olmayan ve tüm özellikleri karşılaştırmalı çalışmadan bilinen

Yazılı ve sözlü kaynaklardan bilinen veriler

Yazılı belge ve fotoğraflardan veya sözlü olarak edinilen bilgilerden belirlenen elemanlardır.

Mimari gereklilik gereği yapıda olması gereken

Bazı nedenlerle yapıda bulunmamasına rağmen özgün işlev gereği bulunması zorunlu olan elemanlardır.

6.3.2. Kullanılan kaynakların güvenilirlik derecelendirilmesi

Restitüsyon çalışmasında kullanılan kaynaklar restorasyonda yapılacak müdahale kararlarının verilmesine temel oluşturduğu için güvenilirlik dereceleri önemlidir. Kaynakların güvenilirlik dereceleri aşağıda belirtilmiştir.

1.Birinci derecede güvenilir kaynaklar; Yapılan çalışmalarda varlığı kesin olarak tespit edilenlerdir.
2.İkinci derecede güvenilir kaynaklar; yapıda izi olan veya olmayan varlığı ve boyutu yapıdaki örneklerden bilinenlerdir.
3.Üçüncü derece güvenilir kaynaklar; karşılaştırmalı çalışmadan bilinen, yazılı ve sözlü kaynaklar ile bilinen ve mimari gereklilik gereği yapıda olması gerekenlerdir.

6.4. Yapının Tarihlendirilmesi

Yapıda herhangi bir kitabe bulunmamaktadır. Ancak yapının tapu kayıtları incelendiğince Aralık 1912-Ocak 1913 (K. Evvel 1328) ve Temmuz 1920 (Temmuz 1336) tarihli kayıtlarında avlulu ahşap ev olarak Zaimzade Kamil Efendi adına kayıt altına alındığı, 9 Kasım 1983 tarihli komisyon raporunda ise 1956 yılından çok önce iki parselin birleştirilerek tek parsel halinde getirildiği ve malikinin ölmüş olduğu ve Kamil Kurday adına tescile sunulduğu, 23 Aralık 1923 tarihli Komisyon Kararı ile Kamil Kurday adına tescillendiği belirlenmiştir. (Bkz. EK-1) Bu kayıttan daha eski herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Bundan dolayı yapının 19. YY sonu 20. YY başında yapılmış olduğu ihtiyat kaydı ile söylenebilmektedir.

6.5. Restitüsyon Analizi

<u>1. dönem restitüsyon</u>

Yapıda ilk incelenen nokta kapalı dış sofalı olarak mı yapıldığı yoksa açık dış sofalı olarak yapılıp sonradan kapatıldığı üzerine yapılan çalışmadır. Bu bağlamda altı açık dış sofalı ve kapalı dış sofalı evler incelenmiştir. İncelenen yapılarda açık dış sofalı olarak yapılan ya da altı açık kapalı dış sofalı olarak yapılan yapıların sonradan kapatıldığı görülmüştür. Ancak altı açık dış sofalı evlerde kapatma işlemi ahşap levhalarla yapılırken (Bkz. Çizelge5.3, Env. no:6, Çizelge5.4, Env. no:7, Çizelge5.14, Env. no:28, Çizelge5.14, Env. no:27) kapalı dış sofalı evlerde (Bkz. Çizelge5.5, Env. no:9, Çizelge5.8, Env. no:15, Çizelge5.8, Env. no:16) alt katlarda duvarların malzeme ve boyut özelliklerinde farklılık olmadığı taş ise taş, ahşap arası dolgu ise ahşap karkas arası dolgu şeklinde devam ettiği görülmüştür. Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nda alt kat ve üst kat duvarlarında malzeme ve boyutta farklılık yoktur. Duvarlarda süreklilik vardır. Bu nedenle yapının kapalı dış sofalı olarak

yapıldığı düşünülmüştür. Yapıda zemin katta taşlıkta ve birinci kattaki sofada ocak bulunsa da mutfak yoktur. Ancak bahçede tandır evi ve harç evi kalıntıları bulunmaktadır. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılarda mutfak olsun ya da olmasın tandır evi ve harç evinin avluda, bodrum da ya da zemin katta bulunabildiği görülmüştür(Bkz. Çizelge 5.13, Env. no:25, Çizelge 5.3, Env. no:5, Çizelge 5.4, Env. no:7). Bu nedenle yapılarda mutfak işlevi de gören tandır evi ve harç evinin özgün olduğu düşünülmüştür. Ocaklarda yemek pişiriliyor olsa da ısınma amacıyla kullanıldığı düşünülmüştür. Ayrıca bahçede bulunan betonarme çeşmenin yerinde kesin olarak konumu bilinmemekle birlikte geleneksel Sivrihisar konutlarının tamamında bulunan kuyu olması gerekmektedir. Bunlar göz önüne alınarak avlu ve bahçesinde bulunan elemanlarla birlikte yapıdaki elemanlar değerlendirilmiş, sonradan eklenen elemanlar kaldırılmış ve 1. Dönem restitüsyon çalışması kararları alınmıştır.

Avlu

Avlu duvarlarındaki çimento esaslı sıva temizlenmiş, duvarların üstünde bulunan marsilya tipi kiremitler yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda alaturka kiremit olarak tamamlanmıştır. Avlu duvarında izleri görülen ve lavaboluğu bulunan helanın boyutu yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda belirlenmiş ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda avlu tamamlanmıştır. Avludaki konutun girişine kadar devam eden zemindeki şap kaplama kaldırılmış, yapıda izi olmamasına rağmen karşılaştırmadan gelen bilgilerle ince yonu taş kaplama olmasına karar verilmiştir. Yapının girişinde sonradan eklenen hela, beton lavabo, giriş kısmı, pencereler ve kapı kaldırılmıştır.

Bahçe

Bahçe duvarlarındaki çimento esaslı sıva temizlenmiş, duvarların üstünde bulunan marsilya tipi kiremitlerin yapıdan gelen bilgilerle alaturka kiremit olduğuna karar verilmiştir. Bahçede bulunan kümes, tandır evi ve harç evi sınırları kesin olarak bilinmemektedir. Ancak koruma amaçlı imar planında belirlenen sınırları kabul edilerek yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle kümes, tandır evi ve harç evi tamamlanmıştır. Bahçedeki çeşme kaldırılmış ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle kuyu tamamlanmıştır.

Z01 taşlık

Yapının girişine eklenen hela, lavabo, giriş kısmı, kapı ve pencerelerin yapıdan gelen bilgiler ışığında özgün olmadığına karar verilerek kaldırılmıştır. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle bahçe ve avludan yapıya girilen K3 ve K6 kapıları tamamlanmıştır. Duvar yüzeyindeki ve tüm ahşap elemanlardaki yağlı boya, çimento esaslı sıva ve şarapana üzerindeki çimento esaslı sıva temizlenmiştir. K4 kapısının üzerindeki dolap kapakları ve çıralık kapakları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmıştır. Zemindeki şap kaplama bahçedeki harç evi kalıntısında zeminde tuğla kaplama görülmesinden dolayı ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle tuğla kaplama yapılmıştır. Tavana eklenen kontraplak levha kaldırılmıştır.

Z02 İzbe

İzbede zemindeki şap kaplama dışında herhangi bir değişiklik olmamıştır. Zemindeki şap kaldırılmış, karşılaştırmalı çalışamadan gelen bilgilerle zemini sıkıştırılmış toprak olması gerektiğine karar verilmiştir.

Z03 kışlık oda

D2 duvarındaki gusülhane kapağı ve D.2 dolabındaki süsleme kaldırılmıştır. Yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda bu elemanlar tamamlanmıştır. D3 duvarında bulunan P3 penceresinin her ne kadar geleneksel konutlarda görülen tipte olsa da yapıdaki diğer pencereler incelendiğinde farklı olduğu kararına varılmış ve özgün olmadığı, P6.1 penceresi gibi olması gerektiği düşünülmüştür. D.1 dolabının alt kısmında bulunan ve kaldırılan kapağı karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler ışığında bu kapak tamamlanmıştır. Zemin ve tavan kaplaması ahşaptır. Fakat ahşaplar hızarla kesilmiş hatta döşemede dairesel kesitte bir gider bulunmaktadır. Karşılaştırmalı çalışmadan ve yapıdan gelen bilgilerle zemin kaplamasının ahşap olduğuna fakat tavan kaplamasının ahşap kirişleme olması gerektiğine karar verilmiştir.

101 sofa

Tüm ahşap elemanlardaki ve duvar yüzeyindeki yağlı boya kaldırılmıştır. D2 duvarındaki kaldırılan sedirin izleri görülmektedir. Sedir boyutu yapıdan gelen bilgilerden anlaşılmaktadır ancak Otgonbaatar Demberel tarafından 2012 yılında yapılan yüksek lisans tezi çalışmasında incelenmiş olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda sedir tamamlanmıştır. Sökülen P1.4 pencerelerinin kanatlarının P1.X pencereleri gibi olması gerektiği yapıdan gelen bilgilerden anlaşılmış ve bu şekilde tamamlanmıştır. D3 duvarı üzerindeki P2.2, P2.4 ve P4 pencerelerinin boyut ve ahşap parmaklıklı olmasından dolayı, yapıdan gelen bilgilerle aynı olması gerektiği anlaşılmış ve bu pencereler tamamlanmıştır. P4 penceresi P2.4 olarak tamamlanmıştır. Yine D3 duvarı üzerindeki K8.1 ve K8.2 pencerelerinin kanatları sökülmüştür. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen ve Otgonbaatar Demberel tarafından 2012 yılında yapılan yüksek lisans tezi çalışmasındaki bilgiler doğrultusunda bu kapılar tamamlanmıştır. Bu kapıların üstündeki ahşap tablalarda görülen el çizimi resimlerin örneğine rastlanmamış olmakla birlikte ender olarak değerlendirilmiştir. Mutfak nişi ayıran ahşap levhalar, mutfak nişindeki raflar, lavabo ve D.7 dolabı karşılaştırmalı çalışmadan ve yapıdan gelen bilgilerden özgün olmadığı sonraki dönemlerde yapıya eklendiği belirlenerek ve kaldırılmıştır. Çünkü dolap kapağı sürgülüdür. Her ne kadar raf sistemleri geleneksel Sivrihisar konutlarında görülen tipte olsa da mutfak özelleşmiş bir mahal olarak yapılarda bulunmaktadır ve incelenen yapılarda sofadaki ocağın olduğu alanlar mutfağa dönüştürülmüştür(Bkz. Çizelge5.14, Env. no:27, Çizelge5.4, Env. no:7). Mamrak denilen ahşap merdiven kapağı karşılaştırmalı çalışmalardan gelen bilgiler doğrultusunda eklenmiştir. Özellikle dış sofalı evlerde bulunan ve üst katı ayıran mamraklar günümüzde birçok konutta kaldırılmış olsada karşılaştırmalı çalışmada incelenen evlerde görülmüş (Bkz. Çizelge5.9, Env. no:18, Çizelge5.12, Env. no:23, Çizelge5.15, Env. no:30) ve sözlü bilgilerle bu kapakların kaldırıldığı anlaşılmıştır.
Zemin kaplaması özgün ahşaptır. Ancak tavandaki kontraplak kaplama karşılaştırmalı çalışma ve yapıdan gelen bilgilerle özgün olmadığından kaldırılmış ve ahşap kirişleme olarak tamamlanmıştır.

102 oda

Tüm ahşap elemanlardaki ve duvar yüzeyindeki yağlı boya kaldırılmıştır. D.5 dolap kapakları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmıştır. D1 duvarındaki P8.1 kapısının kanadı

daha önce anlatıldığı şekilde yazılı kaynaklardan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda tamamlanmıştır. D1 duvarındaki P2.2 pencerelerinin birisinin alt birisinin üst kanatları sökülmüştür. Yapıdan gelen bilgilerle bu pencereler tamamlanmıştır. R.2 rafının süslemesi sökülmüştür. Yapıdan gelen bilgilerler süslemeler tamamlanmıştır. P2.3 penceresinin ise hem alt kanatları hem de üst kanadının birisi sökülmüştür. Ancak pencere tipi olarak yapıdan gelen bilgilerden P2.X tipinde olduğundan sökülen kanatları bu tipte tamamlanmıştır. D2 duvarındaki P7 penceresinin malzemesi, boyutu, formu değerlendirildiğinde yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle özgün olmadığı anlaşılmıştır. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerden ve cephedeki görülen izlerden buradaki penceresinin P1.X tipinde ikili pencere olması gerektiğine karar verilmiştir. D2 duvarından sökülen sedirin izlerinden yüksekliği anlaşılmaktadır. Karşılaştırmalı çalışma ve yapıdaki sedir örneklerinden sökülen sedir tamamlanmıştır. D3 duvarındaki P5 penceresinin alt kanadı sökülmüştür. Yapıdan gelen bilgilerle bu kanat tamamlanmıştır. P6.1 penceresinin kanatları sökülmüştür. Yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerlerle bu pencerenin kanatları tamamlanmıştır. Zemin kaplaması özgün ahşaptır. Ancak tavandaki kontraplak kaplama karşılaştırmalı çalışma ve yapıdan gelen bilgilerle özgün olmadığından kaldırılmış ve ahşap kirişleme olması gerektiği düşünülmüştür.

103 oda

Tüm ahşap elemanlardaki yağlı boya kaldırılmıştır. D.6 dolabının sökülen dolap kapakları yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda tamamlanmıştır. Bu dolapta dikkat çeken önemli bir nokta ise menteşelerdir. Yapıda bulunan bütün dolaplarda güllap kullanılmışken bu dolabın kapaklarında menteşe kullanulmıştır. Bu ayrıntıdan dolayı dolabın ile ekleme olabileceği düşünülmüştür. Ancak dolap içinde gusülhane olması ve giderinin cephede görülmesinden dolayı sadece kapaklarının zaman içince değiştirilmiş olduğu kararı verilmiş. Dolap kapakları mevcut süsleme şekline uyumlu olacak şekilde yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda tamamlanmıştır. Yapıdaki en çok değişimi bu oda geçirmiştir. D2 duvarındaki K9 kapısı balkona açılmaktadır. Boyutu ve biçimi değerlendirildiğinde yapıdaki diğer doğramalarla benzerlik göstermektedir ve balkona ulaşılan kapıdır. Karşılaştırmalı çalışmadan ve yapıdan gelen bilgilerden bu doğramanın sonradan yapıya eklendiği kararına varılmıştır. Yapıdaki diğer pencereler ve konumları değerlendirildiğinde P6.X tipinde bir pencerenin olduğu sonradan bu pencerenin kaldırılıp, açıklığının genişletildiği ve K9 doğramasının eklendiğine karar verilmiştir. K9 penceresi kaldırılmış,

duvardaki boşluk özgün yapım tekniği ile yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmış ve P6.1 penceresi eklenmiştir. D3 duvarındaki P6.2 penceresinin kanatları sökülmüştür. Ancak boyutu biçimi ve malzemesi incelendiğinde yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda özgün olduğuna karar verilmiş ve kanatları tamamlanmıştır. D.4 dolabının kapakları ve süslemesi kısmen sökülmüştür. Yapıdan gelen bilgilerle dolap kapakları ve süslemesi tamamlanmıştır. Yapıda bulunan diğer sedirler incelendiğinde sedirin bulunduğu yerdeki zemin toprak kaplamada bırakılmış ve herhangi bir döşeme kaplamsı yapılmamıştır. Bu duvarda bulunan sedirin sökülen kapaklarından bakıldığında altında ahşap kaplama görülmektedir. Bu nedenle her ne kadar özgün sedirlerin özelliklerine sahip olsa da sonraki dönemlerde yapıya eklendiği düşünülmüş ve kaldırılmıştır. D4 duvarında bulunan P4 penceresinin kanat izlerinden boşluğunun kapatıldığı, parmaklıklarını söküldüğü anlaşılmıştır. Ancak boyutu ve konumu incelendiğinde P2.X pencere tipinde olduğuna karar verilmiştir. P2.4 ve P4 pencerelerinin sökülen kanatları ile P4 penceresinin ahşap korkulukları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmış ve P4 penceresiP2.4 penceresi olarak değiştirilmiştir. Zemin kaplaması özgün ahşaptır. P8.2 kapısının kanadı daha önce anlatıldığı şekilde yazılı kaynaklardan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda tamamlanmıştır. Ancak tavandaki kontraplak kaplama karşılaştırmalı çalışma ve yapıdan gelen bilgilerle özgün olmadığından kaldırılmış ve ahşap kirişleme olması gerektiği düşünülmüştür.

Cepheler

Çimento esaslı sıva uygulaması temizlenmiş. Yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda cephe yüzeyi sıva ve alçı boyalı olarak tamamlanmıştır. Güney doğu cephede bulunan çıkmanın altındaki yapıya sonradan eklenen hela, giriş ve pencereler kaldırılmıştır. Karşılaştırmalı çalışmadan ve yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda çıkma altında sökülen ve tek tarafında örneği bulunan payanda ve çıkma altı tamamlanmıştır. P1.3 penceresine yapıdan gelen bilgilerden çapraz lokma demirden parmaklık eklenmiştir. Sökülen ahşap pencerelerin kanataları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmıştır. Güney batı cephedeki P7 penceresi kaldırılmış, yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle ikili P1.X tipinde pencereler eklenmiştir. Saçak altında görülen çinko yağmur olukları kaldırılmıştır.Kuzey batı cephede yapıya sonradan eklendiği düşünülen balkon ve K9 kapısı kaldırılmış, kapı boşluğu kapatılarak P6. X tipindeki pencere eklenmiştir. Zemin katta P3 penceresi kaldırılmış, pencere boşluğu küçültülmüş ve P6.X tipindeki pencere

eklenmiştir. Ayrıca yapıya bitişik olarak tuğladan yapılmış olan hela kaldırılmıştır. Kuzey doğu cephede yıkılan bahçe duvarı ve üzerindeki alaturka kiremitler yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmıştır P.2 penceresinin sökülen kanatları karşılaştırmalı çalışma ve yapıdan gelen bilgilerle tamamlanmıştır. Cephelerde çok fazla çeşitte demir korkuluk görülmektedir. Lokma demirden, ferforje demirden ya da kafes şeklinde ferforje demirden olan tipler vardır. Her tip incelenmiş, karşılaştırmalı çalışmadaki örneklerle karşılaştırılmıştır. Konuttakine benzer tipte parmaklıkların kullanıldığı ve yapıdaki korkulukların kaynakla değil geçmeli olarak yapıldığı göz önüne alınarak özgününde yapıda bulundukları kararına varılmıştır.

Çatı

Çatı kaplaması özgün alaturka kiremittir. Bacaların şapkaları ve bacanın bitanesinin bir kısmı yıkılmıştır. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda bacaların eksik elemanları tamamlanmıştır.

2. dönem restitüsyon

Birinci dönemden farklı olarak yapıya sonradan eklenen mutfak nişi ve balkonun değerlendirilmesi yapılmıştır. Birinci katta bulunan balkon Sivrihisar evlerinde görülen bir eleman olsa da karşılaştırmalı çalışmada incelenen evlerde Kılıç Mahallesi İsmet Çağlar Paşa Sokak No:31(Bkz. Çizelge 5.12, Env. no:23) de bulunan konut dışında rastlanmamıştır. Bu konuttaki balkona sofadan, iki yanında ahşap pencere olan özgün ahşap kapıdan çıkılmaktadır. Çatı kaplaması balkonu da kapatacak şekilde bütündür. Balkon konutun bir bütünüdür. Eklenti değildir. Bu bağlamda kıyaslandığında Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nda bulunan balkon K9 kapısı, zemindeki şap kaplaması, kafes şeklinde farklı tiplerde parmaklıklarla kapatılmış yüzeyi ve çatının devamı olmayan sac levhadan çatı kaplaması değerlendirildiğinde eklentidir. 1.dönem restitüsyonda kaldırılmıştır. Ancak 2. dönem restitüsyonda 1950'li yıllarda eklenmiş olduğu düşünülerek korunmuştur. Ancak bu dönemde bile zeminin ahşap kaplama olduğu, parmaklıkların alt ve üstü ahşap küpeşteli lokma demirden olduğu yapıdan gelen bilgilerden anlaşılmaktadır. Ayrıca balkonda bulunan lavaboluk ve gideri de karşılaştırmalı çalışmadaki evlerden sadece Karabaşlı Mahallesi Orman Sokak No:3 (Bkz. Çizelge 5.14, Env. no:27) de bulunan konutta görülse de özgün özelliktir. Bu nedenle 2. Dönem restitüsyonda tekrar balkon

olarak gösterilmiştir. Mutfak nişi zaman içerisinde kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda yapının içinde eklendiği örneklere karşılaştırmalı çalışmalarda görülmüştür. Raf sistemi, D.7 dolabı karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle geleneksel evlerde görülen özelliklerde olduğu kararına varılmış ve ikinci dönemde gösterilmiştir. Ahşap merdiven kapağı mamrağın bu dönemde kaldırıldığı ve D.7 dolabının altına koyulduğu yapıdan gelen bilgilerden anlaşılmıştır ve ikinci dönemde mevcut yerinde gösterilmiştir. Birinci katta bulunan 103 odasındaki sedir de yapıdan gelen bilgilerle mevcut yerinde gösterilmiştir.

Çizelge 6.1. Restitüsyon tablosu-güney doğu cephe

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT			KAPI (K3)	Kasada meydana gelen boşulmaların giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi, karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kaldırılan kısmın aslına uygun yeniden yapılması			İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
			HELA-GİRİŞ	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	PENCERE (P1.1)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P1.2)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	AHŞAP PAYANDA	Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi, eksik olan kısmının aslına uygun şekilde tamamlanması	YAĞLI BOYA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	ÇIKMA ALTI KAPLAMASI	Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi, eksik olan kısmının aslına uygun şekilde tamamlanması	YAĞLI BOYA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
BİRİNCİ KAT	PENCERE (P1.4)	Pencerenin yanında bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	PENCERE (P1.7)	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P1.4)	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P1.6)	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P2.3)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak sökülen kısımlarının tamamlanması Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlen mesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çatlakların aslına uygun olarak tamamlanması ve kireç bidana lü boyanması	ÇİMETO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI SAÇAK VE ALNI	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI KAPLAMASI	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.2. Restitüsyon tablosu-güney batı cephe

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT	PENCERE (P1.6)	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	AHŞAP DİKME	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇIKMA ALTI BİNİ KİRİŞLEME	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇIKMA ALTI KAPLAMASI	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	BAHÇE-AVLU DUVARLARI	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi	MARSİLYA TİPİ KİREMİT ÇİMETO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmeyan eklerin kaldırılması	ALATURKA KİREMİT	Duvar üstündeki mersilya tipi kiremitlerin kaldırılması ve özgün alaturka kiremit konulması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	BAHÇE KAPISI	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
BİRİNCİ KAT			PENCERE (P7)	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmeyan eklerin kaldırılması	PENCERE (P1.4)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			SAÇ YAĞMUR OLUKLARI	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmeyan eklerin kaldırılması			
	PENCERE (P1.8)	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P1.3)	Pencereler yapıda bulunan diğer pencere lerden örnek alınarak eklileri kısımlarının tamamlanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	PENCERE (P1.5)	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	SIVALAR	Yüzeyindeki sıvı dökülmesi ve çatlakların aslına uygun olarak tamamlanması ve kireç badana ile boyanması	ÇİMETO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmeyan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI SAÇAK VE ALNI	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI KAPLAMASI	Malzeme hozalmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.3. Restitüsyon tablosu-kuzey batı cephe

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT			KAPI (K6)	Kasada meydana gelen boşulmaların giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi, karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kalıdırılan uygun yenileri yapılması			İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
			PENCERE (P5)	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
					PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			BALKON	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
BİRİNCİ KAT					PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	PENCERE (P5)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencere lerden örnek alınarak sökülen kısımlarının tamamlanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
SIVALAR		Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çatlakların aslına uygun olarak tamamlanması ve kireç badanu ile boyanması	ÇİMENTO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
ÇATI SAÇAK VE ALNI		Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
ÇATI KAPLAMASI		Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.4. Restitüsyon tablosu-kuzey doğu cephe

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT	BAHÇE-AVLU DUVARLARI	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi. Yıkılan duvarın, deniz boyutlarının tamamının özgün şekilde yapılması	MARSİLYA TİPİ KİREMİT	Özgün yapı tekniğine ve malzeme mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	ALATURKA KİREMİT	Duvar üstündeki marsilya tipi kiremitlerin kaldırılması ve özgün alaturka kiremit konulması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
BİRİNCİ KAT	PENCERE (P6.2)	Pencereniz yapıda bulunan diğer pencere ölçüleri örnek alınarak eksikleri tamamlanması					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çatlakların aslına uygun olarak tamamlanması ve kireç badana ile boyanması	ÇİMENTO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malzeme mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI SAÇAK VE ALNI	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
	ÇATI KAPLAMASI	Malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.5. Restitüsyon tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR		AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO										
Z01								Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
Z02								Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
Z03	Z01	TAŞLIK	D1 DUVARI	KAPI (K4)	Yüzeyindeki yağlı boyanın te mizlenmesi ve üstündeki dolap kısmında sökülen kapağın yapıdaki diğer örneklerden tamamlanması						1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				KAPI (K5)	Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlen mesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				ÇIRALIK	Yüzeyindeki yağlı boyanın temiz lenmesi sökülen kapağın yapıdaki diğer örneklerden tamamlanması						1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D2 DUVARI				KAPI (K6)	Kanatla meydana gelen boşlukla rının giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi ve karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kanadının aslına uygun yeniden yapılması			1z1 Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
							DOLAP (D3)	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D3 DUVARI	ÇIRALIK	Yüzeyindeki yağlı boyanın temiz lenmesi sökülen kapağın yapıdaki diğer örneklerden tamamlanması						1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				OCAK	Yüzeyindeki saç levhanın kaldırıl ması karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden aslına uygun yeniden yapılması						1z1 Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
				AHŞAP DİKME	Yüzeyindeki yağlı boya uygulama sının kaldırılması Malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				ŞARAPANA	Yüzeyindeki çimento esaslı sıva nın kaldırılması Malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						1z1 Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
			D4 DUVARI				KAPI (K3)	Kanatla meydana gelen boşlukla rının giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi ve karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kanadının aslına uygun yeniden yapılması			1z1 Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
				PENCERE(P1.1)	Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlen mesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çat laklarının aslına uygun olarak tamam lanması ve kireç badana ile boyanması		ÇİMETO ESASLI SIVA	Özgün yapı tekniğine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			DÖŞEME				ŞAP KAPLAMA	Şap kaplamanın kaldırılması ve tuğla kaplama ile kaplanması			1z1 Olmayan Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
			TAVAN				KONTRAPLAK KAPLAMA	kaplamanın kaldırılması ve altındaki ahşap kirişlemedeki bozul maların giderilerek aslına uygun hale getirilmesi			1z1 Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen

Çizelge 6.6. Restitüsyon tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
Z04	Z02	İZBE	D1 DUVARI	PENCERE (P1.1)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D3 DUVARI	PENCERE (P2.1)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D4 DUVARI	KAPI (K4)	Yüzeyindeki yağlı boyanın te mizlenmesi ve üstündeki dolap kısmında sökülen kapağın yanındaki diğer örneklerden tamamlanması					Izi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				MERDİVEN ALTI DOLABI	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çat lakların aslına uygun olarak tamam lanması ve kireç badana ile boyanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			DÖŞEME			ŞAP KAPLAMA	Şap kaplamanın kaldırılması ve sökülerinin toprak ile kaplanması			Izi Olmayan Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmalardan Bilinen
			TAVAN	AHŞAP KİRİŞLEME	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
Z05	Z03	KIŞLIK ODA	D1 DUVARI	PENCERE (P2.1)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				RAF (R.1)	Yüzeyindeki mesi malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D2 DUVARI	DOLAP (D.2)	Çiçeklik kısmının sökülen sıvalarına sıvalı aslına uygun tamamlanması Yüzeyindeki malzeme bozulmalı rının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Izi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				GUSÜLHANE	Yüzeyindeki malzeme bozulmalı rının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi	ŞAP KAPLAMA	Döşemesindeki şap kaplamanın kaldırılması ve ahşap kaplama ile kaplanması	AHŞAP KAPAK	Sökülen kapağın aslına uygun tamamlanması	Izi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D3 DUVARI			PENCERE (P3)	Özgünlükle bulunmayan eklerin kaldırılması	PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	Izi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D4 DUVARI	DOLAP (D.1)	Alt kısmındaki depo kısmının sökülen kapağının aslına uygun tamamlanması Yüzeyindeki malze me bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Izi Olmayan Ve Tüm Özelliklerı Karşılaştırmalı Çalışmalardan Bilinen

Çizelge 6.7. Restitüsyon tablosu-iç mekan

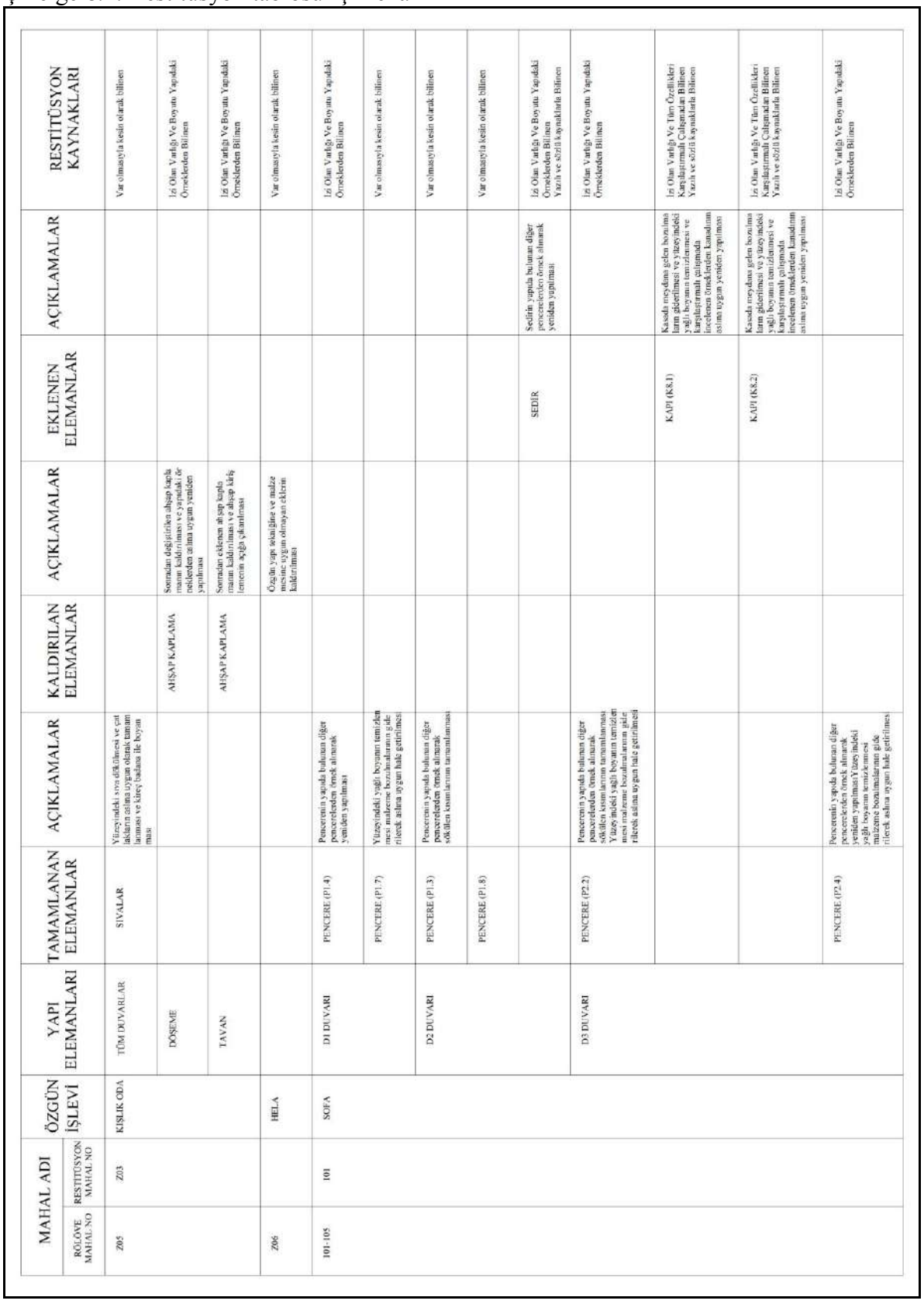

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
Z05	Z03	KİŞLİK ODA	TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çat lakların zalma uygun olarak tamam lanması ve kiteç badana ile boyanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			DÖŞEME			AHŞAP KAPLAMA	Sonradan değiştirilen ahşap kaplamanın kaldırılması ve yapıdaki ör neklerden asl na uygun yeniden yapılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			TAVAN			AHŞAP KAPLAMA	Sonradan eklenen ahşap kaplamanın kaldırılması ve ahşap kiriş lemenin açığa çıkarılması			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
Z06		HELA					Özgün yapı şekinişine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
101-105	101	SOFA	D1 DUVARI	PENCERE (P1.4)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				PENCERE (P1.7)	Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlen mesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D2 DUVARI	PENCERE (P1.3)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak sökülen kısımlarının tamamlanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				PENCERE (P1.8)						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
								SEDİR	Sedirin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen Yazılı ve sözlü kaynaklarla Bilinen
			D3 DUVARI	PENCERE (P2.2)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak sökülen kısımlarının tamamlanması Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlen mesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
								KAPI (K8.1)	Kasada meydana gelen bozulma ların giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi ve karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kanadının aslına uygun yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen Yazılı ve sözlü kaynaklarla Bilinen
								KAPI (K8.2)	Kasada meydana gelen bozulma ların giderilmesi ve yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi ve karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden kanadının aslına uygun yeniden yapılması	İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen Yazılı ve sözlü kaynaklarla Bilinen
				PENCERE (P2.4)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının gide rilerek aslına uygun hale getirilmesi					İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen

Çizelge 6.8. Restitüsyon tablosu-iç mekan

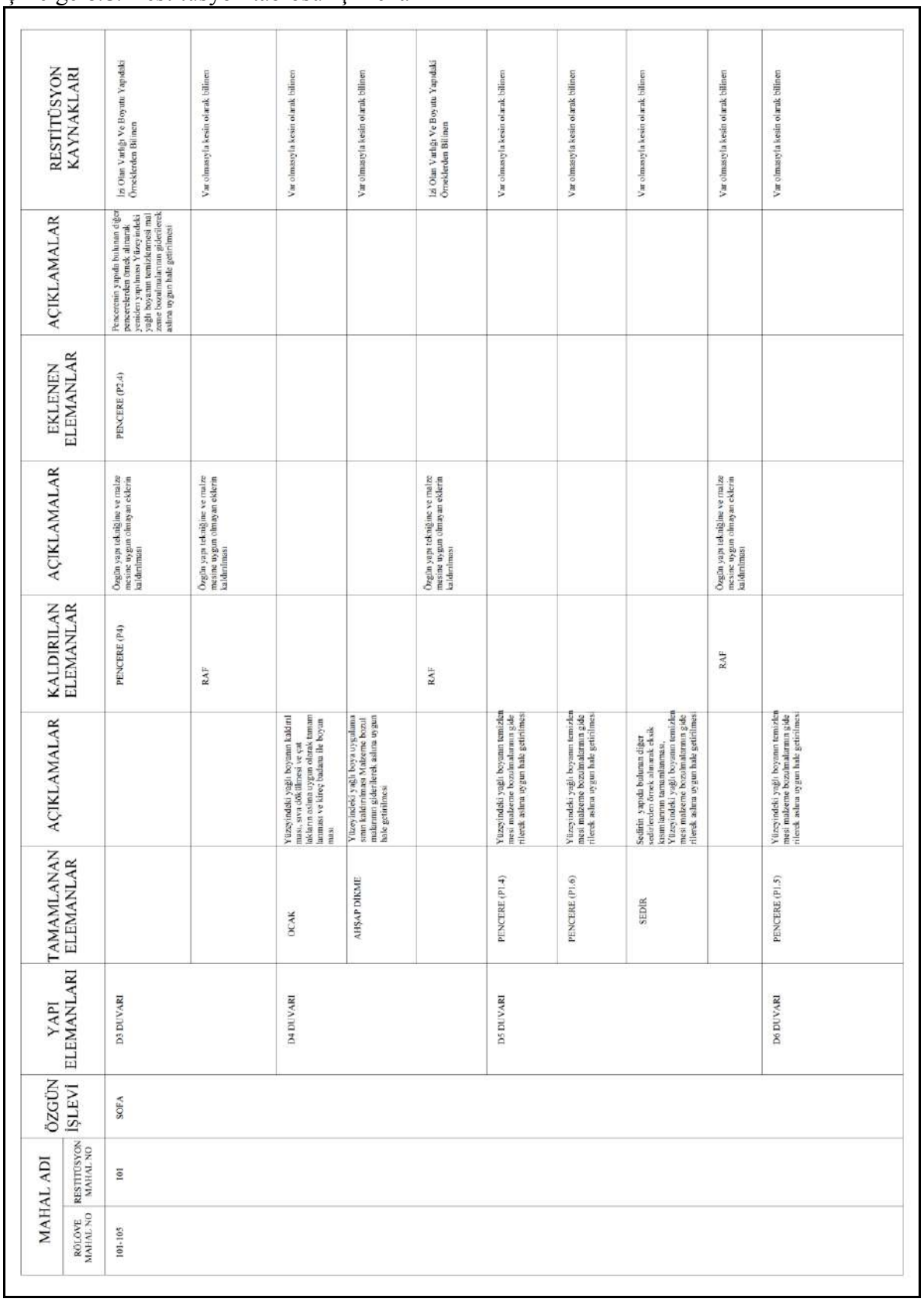

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR		AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR		AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO											
101-105	101	SOFA	D3 DUVARI				PENCERE (P4)		Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	PENCERE (P2-4)	Pencerenin yapıdı bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi mal zeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi	1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
							RAF		Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D4 DUVARI	OCAK		Yüzeyindeki yağlı boyanın kaldırılması, sıvı dökülmesi ve çat lakların oldun uygun olarak tamam lanması ve kireç badana ile boyan ması						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				AHŞAP DİKME		Yüzeyindeki yağlı boya uygulama sının kaldırılması Malzeme bozul malarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
							RAF		Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D5 DUVARI	PENCERE (P1-4)		Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				PENCERE (P1-6)		Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
				SEDİR		Sedirin yapıda bulunan diğer sedirlerden örnek alınarak eksik kısımlarının tamamlanması. Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen
							RAF		Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			D6 DUVARI	PENCERE (P1-5)		Yüzeyindeki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi						Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.9. Restitüsyon tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
101-105	101	SOFA				AHŞAP LEVHALAR	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan elemanın kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
						DOLAP (D.7)	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan elemanın kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
								MAMRAK (AHŞAP MERDİVEN KAPAĞI)	Karşılaştırmalı çalışmada incelenen örneklerden asıla uygun yeniden yapılması	1zl Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen Yazılı ve sözlü kaynaklarla Bilinen
			TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve çatlakların asıla uygun olarak tamamlanması ve küreç badana ile boyanması	YAĞLI BOYA	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan elemanın kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			DÖŞEME	AHŞAP KAPLAMA	Yüzeyindeki malzeme bozulmalarının giderilerek asıla uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			TAVAN			KONTRAPLAK KAPLAMA	Kaplamanın kaldırılması ve altındaki ahşap kirişlemenin açığa çıkarılması ahşap kirişlemedeki bozulmaların giderilerek asıla uygun hale getirilmesi			1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
102	102	ODA	D1 DUVARI	PENCERE (P2.2)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak eksikliğin tamamlanması Yüzey inceki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek asıla uygun hale getirilmesi					1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				RAF (R.2)	Rafın sökülen sıvlemesinin yapıda bulunan diğer raflardan örnek alınarak tamamlanması Yüzey inceki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek asıla uygun hale getirilmesi					1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				PENCERE (P2.3)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak eksikliğin tamamlanması Yüzey inceki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek asıla uygun hale getirilmesi					1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D2 DUVARI			PENCERE (P7)	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan elemanın kaldırılması	PENCERE (P1.4)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
								SEDİR	Sedirin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D3 DUVARI	PENCERE (P5)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak eksikliğin tamamlanması Yüzey inceki yağlı boyanın temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek asıla uygun hale getirilmesi					1zl Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen

Çizelge 6.10. Restitüsyon tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
102	102	ODA	D3 DUVARI	PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması					1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D4 DUVARI	DOLAP (D.5)	Dolabın sökülen kapak ve sövelerinin yapıda bulunan diğer dolaplardan örnek alınarak tamamlanması, Yüzeylerdeki yağlı boya izlerinin temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve eski izlerinin aslına uygun olarak tamamlanması ve ilkeye bağlanarak ile boyanması	YAĞLI BOYA	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			DÖŞEME	AHŞAP KAPLAMA	Yüzeyindeki malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			TAVAN			KONTRAPLAK KAPLAMA	Kaplamanın kaldırılması ve altındaki ahşap kirişlemenin açığa çıkarılması ahşap kirişlemedeki bozulmaların giderilerek aslına uygun hale getirilmesi			1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
103	103	ODA	D1 DUVARI	DOLAP (D.6)	Dolabın sökülen kapak ve sövelerinin yapıda bulunan diğer dolaplardan örnek alınarak tamamlanması, Yüzeylerdeki yağlı boya izlerinin temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D2 DUVARI			KAPI (K.9)	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması	1zi Olmayan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
			D3 DUVARI	DOLAP (D.4)	Dolabın sökülen kapak ve sövelerinin yapıda bulunan diğer dolaplardan örnek alınarak tamamlanması, Yüzeylerdeki yağlı boya izlerinin temizlenmesi malzeme bozulmalarının giderilerek aslına uygun hale getirilmesi					1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
				PENCERE (P6.1)	Pencerenin yapıda bulunan diğer pencerelerden örnek alınarak yeniden yapılması					1zi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
						SEDİR	Özgün yapı tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			
			TÜM DUVARLAR	SIVALAR	Yüzeyindeki sıva dökülmesi ve eski izlerinin aslına uygun olarak tamamlanması ve ilkeye bağlanarak ile boyanması					Var olmasıyla kesin olarak bilinen

Çizelge 6.11. Restitüsyon tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
103	103	ODA	DÖŞEME	AHŞAP KAPLAMA	Yüzeyindeki malzeme bozulmalarının giderilerek asıl/na uygun hale getirilmesi					Var olmasıyla kesin olarak bilinen
			TAVAN			KONTRAPLAK KAPLAMA	Kaplamanın kaldırılması ve altındaki ahşap kirişlerin açığa çıkarılması. Ahşap kirişlerdeki bozulmaların giderilerek asılına uygun hale getirilmesi			İzi Olan Varlığı Ve Boyutu Yapıdaki Örneklerden Bilinen
104							Özgün yapı teknik/ine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
105							Özgün yapı teknik/ine ve malze mesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
		KÜMES								İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
		TANDIR EVİ								İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen
		HARÇ EVİ								İzi Olan Varlığı Ve Tüm Özellikleri Karşılaştırmalı Çalışmadan Bilinen

7. RESTORASYON

7.1. Çevre Korumanın Gelişim Süreci

Çevre korumanın gelişim süreci, dünya ve Türkiye ölçeğinde olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir.

7.1.1. Dünya ölçeğinde gelişim

Tarihte ilk koruma çalışmaları, yönetimin ve dinin etkisi ile yönetim binaları, kilise ve manastır gibi dini yapıları kapsamıştır. Bu yapılar, hem temsil ettikleri gücün etkisini arttırmak hem de doğal ve fiziki eskimeleri önlemek amacıyla korumaya alınarak tamir edilmiştir. Eski Mısır yöneticilerinin, kutsal yapı ve çevresine gösterdikleri özen ve bu yapıtları merkez alarak geliştirdikleri yerleşme düzeni, hem yerleşme planlaması ve hem de çevresiyle koruma çabalarının ilk örnekleri olarak belirtilmektedir[26].

1789 Fransız Devrimi sırasında eski eserlerin aristokrasinin simgeleri olarak yıkılmasına duyulan tepki, kapsamlı ve sistemli koruma çabalarının başlamasını sağlanmıştır. Sanayi devriminin tanımladığı yaşantı ve fiziki çevrelerden kaçıp tarihe sığınan düşünce akımlarının da beslediği tarih sevgisi ve bilinci içinde, eski eserler onarılmaya başlanmıştır[27]. Bu da günümüzdeki anlamıyla koruma bilincinin ilk defa ortaya çıktığının göstergesidir.

19.yüzyılda Avrupa'da gelişen milliyetçilik akımları da, bir bakıma, koruma çabalarını desteklemiştir. Ulus devlet olma özelliklerini yeni kazanan Avrupa ülkeleri; tarihi mirası uluslarının kurulmasını meşru kılacak önemli bir destek aracı olarak görmüşlerdir. Bu dönemde, koruma konusunda bilimsel tartışmalar yoğunlaşmış ve arkeolojik kazılar yapılmış, ancak koruma çalışmaları önemli anıtsal yapılar ölçeği ile sınırlı kalmıştır. Hatta bu yaklaşım abartılarak, anıt niteliğindeki yapıların çevresinin yıkılıp boşaltılmasına kadar götürülmüş böylece anıtın daha da görkemli bir şekilde ortaya çıkartılması hedeflenmiştir. Bu tutum da belirli dönemlere ait çevresel değerlerin yitirilmesine neden olmuş ve uzunca bir dönem koruma anlayışı tek yapıların korunması ölçeğinden öteye geçememiştir [28].

1. Dünya Savaşı sonrası milli kültüre duyarlılığın artmasıyla, bilimsel onarım çalışmaları yapılmış, eski eserlerin onarımında izlenecek ilkeler saptanmıştır. 1931 Atina Konferansı ve bu konferans kararlarını içeren 1932 tarihli Carta Del Restauro ile 1933 Atina Anlaşmasında kabul edilen ilkelerde tarihi anıtların yapılı ve doğal çevre ile birlikte düşünülmesi gerektiği ilk defa dile getirilmiştir. Ancak buradaki kaygı, tarihi anıtlara fon oluşturan kentsel ve doğal çevrenin korunmasıdır. Tarihi dokunun, tarihi anıtlar yerine, kendi özelliklerinden ötürü korunması düşüncesi henüz gelişmemiştir[29].

Eski yapıların korunması ve onarımıyla ilgili ilkeler üzerinde karara varmak ve bunları uluslar arası bir temele yerleştirmek amacıyla Venedik'te 25-31 Mayıs 1964 tarihleri arasında toplanan II. Uluslar arası Tarihî Anıtlar Mimar ve Teknisyenleri Kongresi " Venedik Tüzüğü" adıyla anılan kararları almıştır. Tüzükte; korumanın sürekliliğinin sağlanması, anıtların çağdaş teknolojiden yararlanması, çevre düzenlemesi ve arkeolojik sitlerde yapılacak onarımlar konusunda açıklamalar getirilmiştir. Bu kapsamı ile Venedik tüzüğü tarihî anıt ve çevrelerinin korunmasıyla ilgili çağdaş düşünceleri bir araya getirmektedir [30].

1969'da Brüksel'de yapılan Avrupa Konferansı Sorumlu Bakanlar toplantısında, özellikle Avrupa ülkelerinin koruma politikalarına yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu toplantıda, koruma kavramının, "mimari miras" deyimi ile çevresiyle uyumlu ve kent planlama politikaları ile bütünleşmiş bir kavram olarak kabulüne karar verilmiştir. Savaş sonrası gerçekleştirilen imar faaliyetlerinin sosyo-ekonomik ihtiyaçlarının önceliği nedeni ile yaşam standardı düşük yerleşmelerin oluşmasına neden olduğu belirtilerek Eski merkezlerinde bu gelişmelere paralel olarak nüfus kaybına uğradığı ve iş yerlerine ya da düşük gelir gruplarının kullanımına terk edilmesi nedeni ile yok olduğu ifade edilmiştir. Bunu önlemek için "bütünleşik koruma" kavramı ortaya atılmıştır. Bütünleşik koruma da tarihî dokunun çevresi ile birlikte güncelliğinin arttırılarak korunması hedeflenmiştir. Bu kavram uyarınca herhangi bir prestij önceliği olmaksızın Avrupa tarihî, peyzaj ve yaşam tarzını yansıtan her türlü doku, mimari miras deyimi içinde değerlendirilmiştir[30].

Avrupa Konseyi tarafından ilan edilen 1975 "Avrupa Mimari Miras Yılı" kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, "Avrupa Mimari Miras Tüzüğü" hazırlanmış ve 26 Eylül 1975 tarihînde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir. Venedik Tüzüğü metnindeki "anıt"tan "mimari miras" kavramına geçiş, genişletilmiş, bir "tarihi çevre" kavramı, tarihî çevrenin evrensel değeri, korumanın ekonomi ve toplumsal

yapı arasındaki doğru ilişkileri kurmaya çalışan "bütünleşik koruma" yaklaşımı ve bunun uygulanması için araçlar gibi önemli yeni yaklaşımlara yer verilmiştir. 1975'in Avrupa Mimari Miras Yılı ilan edilmesi ile başlayan kampanya sonunda yayınlanan "Amsterdam Bildirgesi"nde mimari mirasın korunması kentsel ve bölgesel planlamanın hedeflerinden biri olarak belirlenmiştir. Bu bildirgeyle de, hedefin bütünleşik koruma olduğu belirtilmiş ve ekonomik, sosyal, yönetimsel ve yasal yönleri gözeten bir koruma modeli olarak tanımlanan bu yaklaşımın gerçekleşmesi için gerek duyulan araçlar tanımlanmaya çalışılmıştır. Geleceğe umutla bakan yerel yönetimlerin ve merkezi hükümetlerin desteğini, halkın katılımını öngören bütünleşik koruma düşüncesi koruma uygulamaları için gerekli onarım, teknik ve yöntemlerinin, uygulama yapacak ustaların yetiştirilmesini de öngörmektedir[30].

7.1.2. Türkiye ölçeğinde gelişim

Türkiye'de tarihi çevreye yönelik yapılan çalışmalar Osmanlı İmparatorluğu Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi olmak üzere ikiye ayrılabilir. Osmanlı İmparatorluğu zamanında daha çok taşınır kültür ve varlıklarının korunması amaçlanmış, yani müze anlayışıyla koruma yapılmıştır. Cumhuriyet döneminde hem taşınır hem de taşınmaz kültür varlıklarının korunması gündeme gelmiş, ilerleyen zaman ile birlikte fiziki koruma yanında sosyo-kültürel yapının da korunduğu bütünleşik koruma anlayışına geçiş olmuştur. XIX. yüzyılın ilk yarısında müzecilik anlayışıyla korumada ana ilke, geçmiş kültürlerin bıraktığı mirasın olduğu gibi saklanması ve gelecek kuşaklara bozulmadan aktarılmasını sağlamıştır. Bu amaçla, öncelikle eski eserlerin ya da tarihi mirasın tespiti ve tescili yapılmış; daha sonra sergilenmek üzere müzelere taşınmıştır[30].

Osmanlı İmparatorluğu'nda müze kurmakla başlayan ilk koruma hareketinden yaklaşık 20 yıl sonra koruma mevzuatı 1869 yılında "I. Asar-ı Atika Nizamnamesi" olarak hazırlanmıştır. Dolayısıyla eski eserler mevzuatı taşınmaz eski eserlerden çok, taşınır eski eserlerin korunması amacına yönelik olmuştur. Bu ilk yasanın getirdiği en önemli sınırlama, yabancı araştırmacıların yapacakları arkeolojik kazıların izne bağlanması ve buluntuların yurt dışına çıkarılmasının yasaklanması olmuştur. Değişen koşullar çerçevesinde yasa aynı isimler altında 1874, 1884 ve 1906 yıllarında değiştirilerek uygulanmaya devam edilmiştir. 1906 yılında yürürlüğe konan "Asar-ı Atika Nizamnamesi" Cumhuriyet Dönemi'nde de 50 yıl kullanılmıştır. Bu nizamname gerek taşınır, gerekse

taşınmaz eski eserleri tespit ve tescil edecek kurumları içermemiştir. Bu nedenle 1951 yılına kadar saptama görevini Milli Eğitim Bakanlığı Uzmanları, belgeleme görevini de İstanbul Eski Eserleri Encümeni yürütmüştür [30].

Özellikle 1950'lerden sonra hızlı kentleşme sonucu yıkıma uğrayan eski eserleri koruma çabaları gündeme gelmiş, ve eski eserler sorunlarını çözmek ve korunmalarını denetlemek üzere 02.07.1951 tarihinde 5805 sayılı yasa yürürlüğe girerek Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (GEEAYK) kurulmuştur. Yüksek Kurulun kuruluş amacı, yurt içindeki kültür varlıklarının korunması, bakımında uyulacak ilkeleri ve bunlarla ilgili programları saptamak, uygulanmasını izlemek, denetlemek, anıtlarla ilgili her türlü konu ve anlaşmazlıklar üzerinde bilimsel görüş bildirmektedir. Kurul beş uzman üye ve üç Bakanlık temsilcisi ile bunların seçtiği on üç üyeden oluşmaktadır. Üyelerin tarih, arkeoloji, sanat tarihî, mimarlık, estetik, kent planlaması alanlarından biri ya da birkaçında uzmanlaşmış, bu konuda yapıt ya da inceleme ortaya koymuş kişiler arasından seçilmesi yasada ön görülmüştür. Bu kurula verilen geniş yetkilere karşın kararlarını uygulayacak ve denetleyecek bir yardımcı örgütün olmaması, yetersiz ve eskimiş bir eski eser mevzuatı ile çalışma zorunluluğu etkili bir politika geliştirilememesine sebep olmuştur. Bütün bunlara karşın sorumsuz imar çabalarına karşı koyan ve taşınmaz eski eserleri belgelemekle görevlendirilen tek kurum olarak Türkiye'de koruma tarihinin en önemli kuruluşu olmuştur [31].

1710 sayılı 'Eski Eserler' yasası ile tarihi eserlerin korunmasına ciddi ilk adım atılmıştır. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte, kültürel miras ve kültürel çevrenin korunması ile ilgili çalışmalar 5805 ve 1710 sayılı yasalar kapsamında sürdürülmüştür. Bu kanunla, taşınır ve taşınmaz eski eserlerin yanında anıt, külliye, tarihi sit, arkeolojik sit, tabii sit kavramlarının ilk defa ayrıntılı tanımları ve kapsamları belirtilmiştir. Bu yasanın 15. maddesiyle tarihi yapıt sahiplerine maddi ve teknik destek sağlanabileceğine söz verilmesine karşın, bunu destekleyecek kaynak işlerliğe kavuşturulamamıştır [31].

1710 sayılı yasa, 1983 tarihinde yürürlüğe giren 2863 sayılı KTVK Kanunu'nun uygulamaya konulmasıyla yürürlükten kaldırılmıştır. 2863 sayılı bu yasa, korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve doğa varlıklarıyla ilgili tanımlamaları yapmak ve etkinliklerini düzenlemek, bunlara ilişkin ilke ve uygulama kararlarını almak, teşkilat kurmak ve görevlerini tespit etmek amacındadır. Yasa, korunması gerekli taşınmaz kültür ve doğa varlıklarına her türlü inşai ve fizikî müdahalede bulunmayı yasaklamıştır. Sit

kavramı yeniden tanımlanmış, kentsel sit koruma planlamasıyla ilgili olarak önemli bir adım daha atılmış ve "koruma amaçlı imar planı" kavramı yeni bir planlama türü olarak kabul edilmiştir [31].

1964 yılında kabul edilen Uluslararası Venedik Tüzüğü kararları 5805 sayılı özel kanun ile, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 24 Eylül 1967 tarih ve 3674 sayılı kararı ile Türkiye'de de kabul edilmiştir [32].

Ayrıca 1975 Amsterdam Tüzüğü ve deklarasyonu, 1976 Nairobi kararları ve 13.04.1989 tarih ve 2534 sayılı kanun ile Türkiye'de de kabul edilen Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi Türkiye'de onaylanan yasal kabullerdir[32].

7.2. Yapının Günümüzdeki Durumunun Değerlendirilmesi

Yapının günümüzdeki durumu, mimari özellikleri, yapısal durumu, çevresel faktörler ve sosyal faktörler bağlamında değerlendirilmiştir.

7.2.1. Mimari özellikler

Zaimzade Kamil Efendi Konutu zemin ve birinci kattan oluşan, iki katlı, hem avlusu hem de bahçesi olan, geleneksel Sivrihisar konutlarından biridir.

Konutun mimari özelliklerinin incelenmesinden ve tapu kayıtlarındaki bilgilerden yapım tarihi kesin olarak belirlenememekle birlikte 19.yy sonu 20.yy başlarında yapıldığı düşünülmektedir.

Günümüzdeki durumu değerlendirildiğinde, yapısal ve işlevsel olarak çok değişmemiş olsa da malzeme bozulmaları, eklenen elemanlar, basit bakım onarım sonrası oluşan değişimler ve terk edilerek zaman içinde kullanılmaması gibi nedenlerle değişim ve bozulmaların meydana geldiği belirlenmiştir. Konuta yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen değişimler açıkça belli olmaktadır. Yapıya güney batı cephede eklenen hela ve giriş, kuzey batı cephede eklenen hela ve balkon ile balkona ulaşmak için kullanılan ahşap doğrama cephedeki diğer elemanlarla uyuşmamakta ve cephe bütünlüğünü bozmaktadır. Avluda

bulunan hela, bahçede bulunan kümes ve tandır evi kısmen, harç evi ise tamamen yıkılmış durumdadır.

7.2.2. Yapısal durum

Kuzey doğu cephedeki bahçe duvarı kısmen yıkılmış ve mevcut duvarda derz boşalması görülmüştür. Güney batı cephedeki Elmas Sokak yönünde olan çıkmanın altındaki bini kirişleme çürümüş, ahşap dikmede renk değişimi ve ayrılmalar olmuştur. Taşlıkta ve mutfak nişindeki ahşap kirişlerde sehim meydana gelmiştir. Birinci kat güney batı cephede kalan odanın tavan kaplaması su aldığı için çürümüştür. Birinci katta güney doğu cephede yer alan odada balkon için genişletilen pencere boşluğunun bulunduğu duvar yüzeylerinde sıva çatlakları meydana gelmiştir. Çatının içine girilememiş ancak saçaklarda ve alın tahtasında çürüme, ayrılma ve renk değişimleri ile çatıya yakın duvar yüzeylerinde çatıdan akan sudan dolayı renk değişimlerinin olduğu görülmüştür. Kısmen toprağın altında kalan kuzey doğu cephedeki duvar yüzeylerinde yapı zeminden su aldığı için nemden dolayı renk değişimleri meydana gelmiştir. Bunlar dışında ciddi yapısal bir problem saptanmamış olup, yapı işlevini kaybeden, kaldırılan veya yok olan elemanlarının yeniden yapılmasıyla özgün özelliklerini kazanabilecek niteliktedir.

7.2.3. Çevresel faktörler

Daha önceki bölümlerde de bahsedildiği gibi Zaimzade Kamil Efendi Konutu Sivrihisar Yenice Mahallesi 11 ada 16 parselde Elmas Sokak No:6-8 numarada, Sivrihisar Kentsel Sit alanı sınırları içerisinde ÖP-5 diye tanımlanmış alanda yer almaktadır. Yenice Mahallesi Camii önündeki meydandan Elmas Sokak'a ulaşıldığında karşılaşılan ilk yapıdır. Yakın çevresindeki tek anıtsal yapı Yenice Mahallesi Camii olmakla birlikte, Zaimağa Konağı ve Şefik Sakarya Evi gibi ender nitelikte konutlar yakın çevrede bulunmaktadır. Zaimzade Kamil Efendi Konutu geleneksel Sivrihisar konutlarının özgün özelliklerine sahip olan ve çok fazla özelliğini kaybetmeden günümüze kadar ulaşabilen bir yapı olduğu için öncelikle korunması gereken yapılardandır.

7.2.4. Sosyal faktörler

Zaimzade Kamil Efendi Konutu Kentsel Sit Alanı içerisindeki konumu itibari ile büyük çoğunluğu tescilli geleneksel konutların bulunduğu bir alanda yer almaktadır. Bölgedeki geleneksel yapılar halen kullanılıyor olsa bile birçoğu terk edilmiş durumda veya koruma bilincinin gelişmemiş olmasından dolayı bilinçsiz yapılan tadilatlarla değişikliğe uğramış durumdadırlar. Zaimzade Kamil Efendi Konutu terk edilmiş olmasına rağmen büyük ölçüde özgün özelliklerini korumakta olup, yapıda birçok değişim ve bozulma saptanmıştır. Restorasyon çalışmasındaki en önemli sosyal amaç yapının özgün özelliklerinin korunarak gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra yapıya verilecek yeni işlevle, yapının kullanımının sağlanarak bölgenin ihtiyaçlarına karşılık verebilmesidir. Koruma amaçlı imar planında ÖP-5 Özel proje alanı, yapıların konaklama gibi işlevlerle yeniden kullanıma açılmasını önermektedir. Sivrihisar'da bulunan diğer konutların müze, halk eğitim merkezi, kütüphane vb. sosyal içerikli işlevler için kullanım gerekliliği olsa da Zaimzade Kamil Efendi Konutu mekansal özelliklerinden dolayı bu işlevleri karşılayacak nitelikte değildir. Bu nedenle konut işlevini sürdürerek korunması ve gelecek nesillere aktarılması uygun görülmüştür.

7.3. Restorasyon Yaklaşımı

Venedik Tüzüğü 4. maddesinde "Anıtların korunmasındaki temel tutum, korumanın kalıcı olması, sürekliliğin sağlanmasıdır." şeklinde,

Venedik Tüzüğü 6. maddesinde "Anıtın korunması, ölçeği dışına taşmamak koşuluyla çevresinin de bakımını içine almalıdır. Eğer geleneksel ortam varsa, olduğu gibi bırakılmalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir eklentiye, yok etmeye, ya da değiştirmeye izin verilmemelidir." şeklinde,

Venedik Tüzüğü 9. maddesinde "Onarım uzmanlık gerektiren bir iştir. Amacı anıtın estetik ve tarihi değerlerini korumak ve ortaya çıkarmaktır. Onarım kendine temel olarak aldığı özgün malzeme ile güvenilir belgelere saygıyla bağlanır. Faraziyelerin başladığı yerde onarım durmalıdır; yapılması gerekli herhangi bir eklemenin mimari kompozisyondan farkı anlaşabilmeli ve gününün damgasını taşımalıdır. Herhangi bir

onarım işine başlamadan önce ve bittikten sonra ,anıtın arkeolojik ve tarihi bir incelemesi yapılmalıdır.” şeklinde,

Venedik Tüzüğü 9. maddesinde “Anıta mal edilmiş farklı dönemlerin geçerli katkıları saygı görmelidir; zira onarımın amacı üslup birliği değildir. Bir anıt üst üste çeşitli dönemlerin izlerini taşıyorsa, alttaki dönemleri açığa çıkarmak ancak bazı özel durumlarda yok edilen malzemenin önemi azsa, açığa çıkarılan malzeme büyük tarihi, arkeolojik ya da estetik değer taşıyorsa ve korunma durumu böyle bir davranışı gerekli gösterecek kadar iyi ise haklı çıkarılabilir. İlgili unsurların öneminin değerlendirilmesi ile ilgili yargıyı ve neyin yok edileceği üzerinde kararı vermek, sadece bu işi üzerine almış kimseye bırakılamaz.” şeklinde,

Venedik Tüzüğü 12. maddesinde “Eksik kısımlar tamamlanırken, bütünle uyumlu bir şekilde bağdaştırılmalıdır; fakat bu onarımın, aynı zamanda sanatsal ve tarihi tanıklığı yanlış bir biçimde yansıtmaması için, özgünden ayırt edilebilecek bir şekilde yapılması gereklidir.” şeklinde,

Venedik Tüzüğü 13. maddesinde “ Eklemelere ancak yapının ilgi çekici bölümlerine, geleneksel konumuna, kompozisyonuna, dengesine ve çevresiyle olan bağlantısına zarar gelmediği durumlarda izin verilebilir” şeklinde ifadeler saptanmıştır.

Nairobi Kararları’nın 3. maddesinde “Her tarihi veya geleneksel alan ve çevresi bir bütün olarak görülmeli, söz konusu alanın doğal ve özel dengesinin, onu oluşturan bölümlerin bütünlüğüne bağlı olduğu ve bu bağlamda söz konusu tanımın binalar, mekânsal kurumlar ve çevrelerinin yanı sıra, insan etkinliklerini de kapsadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm bu unsurlar, ne kadar vasat olursa olsun insanların faaliyetleri de dâhil olmak üzere, söz konusu bütünlük için büyük bir önem taşımakta olup göz ardı edilmemelidir” şeklinde,

Nairobi Kararları’nın 4. maddesinde “Tarihî veya geleneksel alanlar ve çevreleri, bilhassa uygun olmayan kullanım, gereksiz eklentiler, yanlış yönlendirilmiş ve duyarsız değişiklikler gibi söz konusu alanların kimliklerini tahrip edecek her türlü zarardan ve her türlü kirlenmeden etkin bir şekilde korunmalıdır. Yapılacak her türlü yenileme çalışması, bilimsel prensipler baz alınarak gerçekleştirilmelidir. Benzer olarak, bu yapı gruplarını oluş turan ve her yapı grubuna kendine özgü niteliklerini kazandıran çeşitli bölümlerin

birlikteliğinin veya karşıtlının yarattığı ahenk ve estetik duyguya dikkat edilmelidir.” şeklinde ifadeler de saptanmıştır.

Tüm bunlar değerlendirildiğinde restorasyondaki ana hedef; geleneksel Sivrihisar evlerinin özgün özelliklerine sahip olan yapının yok olmasının önlemesi, işlevlendirilerek kullanımın sağlanması ve mimari özelliklerinin korunarak yeni nesillere aktarılmasıdır.

Restorasyon projesi hazırlanırken, restitüsyon çalışmasında tespit edilen özgün özelliklerinin korunması, niteliksiz eklerin kaldırılması, konfor koşullarının sağlanması için gerekli müdahalelerin minimum düzeyde tutulması, yapılacak eklerin veya tamamlamaların özgün halden farklı detay, renk ve tonda malzeme kullanılarak yapılması ve tarihlendirilmesi, taşıyıcı sorunlarındaki sağlamlaştırmanın, yenilemenin veya bütünlemenin yapılması amaçlanmıştır.

Bu sebeple yapının özgün plan şemasının ve özgün cephe elemanlarının korunmasına, restitüsyona göre niteliksiz olarak eklendiğine karar verilen zemin kattaki hela ve giriş ile birinci kattaki balkonun kaldırılmasına, avlu ve bahçede yok olan elemanların restitüsyona uygun olarak yeniden yapımına karar verilmiştir.

7.4. Finansal Model

Restorasyonu gereken konutlar için Türkiye’deki yasal çerçevelere göre katkı temin edilebilecek olan maddi kaynaklar, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları için Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından verilen “Destek Kredisi” ile tescilli taşınmaz kültür varlıklarının restorasyonu amacıyla verilen “Toplu Konut Kredileri”dir. Ayrıca yerel yönetimlerce yapılacak yardımlar belediyelerin koruma alanında hizmet vermesi için oluşturulan "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı" adı ile tanımlanmıştır. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8. ve 18. maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı" olarak ayrılmış olup bu pay belediyelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirmesi amacıyla kullanılmaktadır. Bu sebeple Zaimzade Kamil efendi konutu için bu finans kaynaklarının kullanımı önerilmiştir.

7.5. Yeni İşlev Önerisi

Restorasyon projesi genellikle, yalnız strüktürün sağlamlaştırılması ve uygulanacak teknolojilerin belirtisiyle kalmamakta, tarihi yapının yeniden kullanılmasıyla ilgili önerileri de içermektedir [29]. Eski bir binaya yeni bir işlev verilirken; binanın mekansal oluşumu, tüm boyutları, işlevsel ilişkiler kurgusu ve bulunduğu konum araştırılmalıdır [33].
Daha önceki bölümlerde belirtildiği gibi Zaimzade Kamil Efendi Konutu, Koruma Amaçlı İmar Planında Ö-1-5 diye belirlenen özel proje alanında yer almaktadır (Bkz. Harita7.1). Bu sebeple Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun Ö-1-5 özel proje alanında yer alan tüm yapılarla bir bütün olarak değerlendirilerek alandaki diğer yapıları da kapsayacak şekilde bir planlama doğrultusunda restorasyon çalışması yapılması önem kazanmıştır. Bu sebeple Ö-1-5 özel proje alanının plan kararları değerlendirilmiş ve aşağıda belirtilmiştir.

K, bütünlüğü, bozulmamışlığı ve doku özellikleri açısından özgün ve ağırlıklı koruma bölgesidir.

K-1, bütünlüğü, bozulmamışlığı ve doku özellikleri açısından özgün ve ağırlıklı grid dokuda koruma bölgesidir.Kentsel Sit Alanında grid dokudaki yapı adalarındaki özgün konut dokusu olup, yüksek/ender değerde geleneksel konut yapıları ile tanımlanan sokakların bulunduğu, geleneksel sokak silueti korunmuş, koruma ağırlıklı bölgelerdir. Bu bölge, kültürel faaliyetler ve turizm işlevine elverişli yapı adalarının bulunduğu alanları içermektedir. Bu alanlarda, pansiyon işletmeciliği dışında ticari faaliyet alanları yer alamaz.

K-2, bütünlüğü, bozulmamışlığı ve doku özellikleri açısından özgün ve ağırlıklı organik dokuda koruma bölgesidir. Kentsel Sit Alanı ve çevresinde tarihsel ve kentsel dokuda özgün mimarlık örneklerinin yoğunlaştığı, ölçü ve özelliklerini sürdüren kentsel mekânların tanımlandığı çevrelerde yer alan, yapı, açık alan, çevresel ve mimari değerleri ile doku bütünlüğü sergileyen yüksek/ender değerdeki yapıların bulunduğu organik konut dokusundaki alanları kapsamaktadır. Planlama alanı bütününde öncelik verilerek koruma/geliştirme programına alınması öngörülen özel ilgi alanları hemen uygulamaya geçilmediğinde değerlerinin yitirilme olasılığı olan özgün proje alanları öncelikli koruma geliştirme bölgeleri olarak tariflenmiştir. Bu alanlarda yer alan tescilli yapılarda, ilgili mevzuat hükümleri ve bulunduğu parselin yapılaşma hükümleri çerçevesinde müze

dönüşümü sağlanabilir. Tamamı K-2 bölgelerinde yer alan, öncelikli koruma ve geliştirme alanları, (Ö-1) olarak tanımlanmış ve 9 ayrı bölgeden oluşmaktadır[3].

Bu kapsamdaki bölgelerden, kuzeyde yer alan Ö.1.1., Ö.1.2., Ö.1.3. ve Ö.1.4. bölgelerinde bulunan yapılarda, konut dışında, kültür ve turizme hizmet edecek (butik otel, pansiyon işletmeciliği, gastronomik aktiviteler içeren) kullanımlar; bunun dışındaki Ö.1.5., Ö.1.6., Ö.1.7., Ö.1.8., Ö.1.9. bölgelerinde ise sadece pansiyon işletmeciliği önerilmektedir[3].

Bu bağlamda incelendiğinde Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun bulunduğu alanın Koruma Amaçlı İmar Planında Ö-1-5 olarak tanımlanan, Yenice Mahallesi Camii, Üçpınar Caddesi, Kavakdibi Sokak, Çavuş Sokak, Elmas Sokak ve Uzun Sokak arasında kalan, özgün ve yüksek/ender değerde geleneksel konut yapılarının bulunduğu, geleneksel sokak silueti korunduğu, koruma ağırlıklı alan olduğu, pansiyon işletmeciliği önerilebilen bölgede yer aldığı belirlenmiştir[3]. Ancak Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun pansiyon olarak işletilmeye uygun fiziksel nitelikte olmaması, pansiyon olarak kullanılması için gereken mutfak, hela, çok sayıda oda gibi mekanların sağlanmasının yapıya çok fazla müdahale gerektirmesi sebebi ile yapının fiziki özellikleri ile sosyal ve fiziksel çevre gereksinimlerinin örtüşeceği özgün işlevi olan konut işlevini sürdürmesine karar verilmiştir.

7.6. Yapının Programı ve Mekanların Kullanımı

Avlu: Yapının avlusu yeniden düzenlenecektir ve kaldırılan hela yeniden yapılacaktır. Avlu kapısındaki yağlı boya kaldırılacak bakım ve onarımı yapılacak ve kullanılacaktır. Avlu kapısından konutun girişine kadar olan şap kaplama kaldırılacak, karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda doğal ince yonu taş kaplama ile tamamlanacaktır. Duvar yüzeylerindeki tamiratlar yapılacak, duvarların üstündeki marsilya tipi kiremit kaldırılarak yapıdan gelen bilgilerle alaturka tipi kiremit kaplanarak tamamlanacaktır.

Bahçe: Bahçede çevre düzenlemesi yapılarak ve kotlar düzenlenecek ve bahçe kapısı yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Kuzey doğu cephede yıkılan bahçe duvarı yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda yeniden yapılacaktır. Mevcutta bulunan yığma moloz taş duvardaki derz ve harç boşalmaları tamir edilecek, üstündeki Marsilya tipi kiremitler kaldırılarak, yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda alaturka kiremitle tamamlanacaktır.

Kümes: Yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda yeniden yapılacaktır ve kümes olarak kullanılacaktır.

Tandır evi: Yıkılan duvarları ve ocak bacası restitüsyon çalışmasında tespit edildiği gibi yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda yeniden tamamlanacak.
Zemindeki mevcut şap kaplama kaldırılacak, yapıdan gelen izlerle döşemesi tuğla kaplama ile tamamlanacaktır. Çatısı yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda ahşap kirişleme üzerine alaturka kiremit kaplama yapılarak tamamlanacaktır.

Harç evi: Yıkılan harç evi karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler doğrultusunda yeniden yapılacak ve konfor koşullarının sağlanması amacıyla mutfak olarak kullanılacaktır. Duvarları, giriş kapısı, pencereleri, zeminde tuğla döşeme kaplaması ile çatısı ahşap kirişleme üzerine alaturka kiremit kaplama yapılarak yapıdan ve karşılaşmalı çalışmadan gelen bilgilerle yeniden tamamlanacaktır. Ayrıca yıkıntılar arasında bulunan ambarın konumu değiştirilecektir.

Z01 Taşlık: Zemin katta bulunan taşlık özgün işlevi olan taşlık olarak kullanılacaktır. Taşlıkta bulunan şarapana yüzeyindeki çimento esaslı sıva temizlenerek korunacaktır. Avlu ve bahçeden girilen kapılar karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Tavanındaki kontrplak levhalar ve zemindeki şap kaldırılarak, zemini tuğla kaplama ile tamamlanacak, tavandaki ahşap kirişlerin bakım ve onarımı yapıldıktan sonra karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle konfor koşullarının sağlanması amacıyla çıtalı ahşap kaplama olarak tamamlanacaktır. Kapı, pencere, dikme ve kiriş yüzeyindeki yağlı boya temizlenecek ve izbe giriş kapısının üstündeki dolap kapağı yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Mevcutta bulunan ve sonradan eklenen dolap bakım onarımı yapıldıktan sonra mutfakta kullanılmak üzere kaldırılacaktır.

Z02 İzbe: Zemin katta bulunan izbe özgün işlevi olan depo olarak kullanılmaya devam edilecektir. Merdivenin altının kapatıldığı ahşap levhalardaki yağlı boya temizlenecek, zeminindeki şap kaldırılarak sıkıştırılmış toprak kaplanacak, tavandaki ahşap kirişlerin bakım ve onarımı yapıldıktan sonra açıkta bırakılacaktır.

Z03 Oda: Zemin katta bulunan ve özgün işlev olarak kışlık oda olarak kullanılan mekan günlük yaşam alanı olarak kullanılacaktır. Kuzey batı cephede bulunan penceresi kaldırılacak yapıdan gelen bilgiler doğrultusunda yeniden yapılacaktır. Sökülen gusülhane kapağı, dolabın süslemesi ve yüklüklü dolabın depo kapağı yapıdan gelen bildiler doğrultusunda yeniden yapılacaktır.

101 Sofa: Birinci katta bulunan sofa özgün işlevini sürdürecektir. Ancak mutfak nişini ayırmak için kullanılan ahşap levhalar, dolap, mutfak nişindeki raflar ile beton lavabo kaldırılacaktır. Dolap kapakları ve süslemesi tamamlanıp, yüzeyindeki yağlı boya temizlendikten sonra mutfakta kullanılacaktır. Sofaya çıkılan merdiven korunacak ancak karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle restitüsyonda gösterilen mamrak(ahşap merdiven kapağı) yeniden yapılacaktır. Güney batı cephede olan ve sökülen sedir ile mutfak nişinde kalan sedirin sökülen kapakları yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Sökülen pencereler yapıdan gelen bilgilerle, oda kapıları karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Mevcut tüm duvar yüzeylerindeki ve ahşap elemanlardaki (kapı kasaları, pencere doğramaları, merdiven korkuluğu, mutfak nişindeki sedir yüzeyi, dikme ve kiriş) yağlı boya temizlenecek, bakım ve onarımları yapıldıktan sonra korunacaktır. Mevcut ahşap zemin kaplaması korunacak, tavanındaki kontrplak levha kaplama sökülecek, karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle konfor koşullarının sağlanması amacıyla çıtalı ahşap kaplama olarak tamamlanacaktır.

102 Oda: Özgün olan oda işlevini sürdürecektir. Odanın kapısı karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Güney batı cephedeki çıkma üzerinde bulunan ve sökülen sedir yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacak, sofaya bakan duvardaki pencerelerin ve rafın sökülen kısımları ile yüklüklü dolabın sökülen kapakları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanarak, yüzeyindeki yağlı boya temizlendikten sonra korunacaktır. Güney batı cephedeki çıkma üzerinde bulunan pencere kaldırılacak ve bu pencerenin yerine yapıdan gelen bilgilerle yeni pencere eklenecek, bu pencere ve kanatları sökülen diğer pencereler yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Mevcut ahşap zemin kaplaması korunacak, tavanındaki kontrplak levha kaplama sökülerek, karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle konfor koşullarının sağlanması amacıyla çıtalı ahşap kaplama olarak tamamlanacaktır. Mevcut tüm duvar yüzeylerindeki yağlı boya temizlenecek, bakım ve onarımları yapıldıktan sonra korunacaktır.

103 Oda: Yatak odası olarak kullanılacaktır. Yüklüklü dolabın sökülen kapakları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanacak, yüzeylerindeki yağlı boya temizlendikten sonra korunacaktır. Bu odadan çıkılan balkon ve balkona ulaşılan ahşap kapı kaldırılacak onun yerine yapıdan gelen bilgilerle yeni pencere eklenecektir. Odanın kapısı karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle yeniden yapılacaktır. Restitüsyonda gösterilmemiş olsa da odadaki sedir özgün özelliklere sahip olduğu için sökülen kapakları yapıdan gelen bilgilerle tamamlanacak, yüzeyindeki yağlı boya temizlenecek ve korunacaktır. Odadaki tüm pencereler yapıdan gelen bilgilerle yeniden yapılacak, kuzeydoğu cephedeki duvarda bulunan dolabın sökülen kapakları ve süslemeleri yapıdan gelen bilgilerle tamamlanarak, yüzeyindeki yağlı boya temizlenecek ve korunacaktır. Mevcut ahşap zemin kaplaması korunacak, tavanındaki kontrplak levha kaplama sökülecek, karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle konfor koşullarının sağlanması amacıyla çıtalı ahşap kaplama olarak tamamlanacaktır.

7.7. Restorasyonda Müdahale Biçimleri ve Teknikleri

7.7.1. Genel müdahaleler

Yapının analizi ve değerlendirilmesinden sonra belirlenen restitüsyon kaynakları doğrultusunda edinilen bilgilerin güvenilirlik derecesine göre restorasyon müdahaleleri ortaya koyulmuştur.

1.Varlığı kesinlikle bilinenler; restorasyon sırasında varlığı kesin olarak belirlenen elemanlardır. Bu elemanlar olduğu gibi korunacak; gerekli sağlamlaştırma ve bakımları yapılarak, sürdürülebilir koruma önlemleri alınacaktır.

2.İzi olan veya olmayan; yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinen elemanlardır. Bu elemanlar özgün yerinde, özgün biçim ve boyutta, özgün malzeme ve işçilik kullanılarak yeniden yapılacaktır. Ancak ton farkı ile günümüzde yapıldığı belirtilecektir.

3.İzi olan veya olmayan; yeri, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışmadan bilinen elemanlardır. Bu elemanlar özgün biçimde, özgün malzeme ile aynı fiziksel ve kimyasal yapıda olan malzemeler ile ancak günümüz detaylarıyla yeniden yapılacaktır.

4. Yazılı ve sözlü kaynaklar ile bilinenler elemanlar özgün biçimde, özgün malzeme ile aynı fiziksel ve kimyasal yapıda olan malzemeler ile ancak günümüz detaylarıyla yeniden yapılacaktır.

5. Yapıya yeni işlev gereği eklenenler elemanlardır. Yeni işlev gereği olsa da yapının özgünlüğüne zarar verecek herhangi bir ekleme yapmaktan kaçınılmıştır. Yapıda bu müdahale kapsamında eklenen elemanlar; bahçedeki harç evinin mutfağa dönüştürülmesi için eklenen dolaplar, lavabo ve vitrifiyeler, taşlık, sofa ve birinci kattaki odaların tavanlarına eklenen çıtalı tavan kaplaması ve avludaki helanın yeniden yapılması için eklenen hela taşı ve vitrifiyelerdir. Ayrıca konfor koşullarını sağlanması için eklenen mobilyalar, pis su temiz su boruları ile elektrik tesisatı için kullanılan kablolar ve aydınlatma elemanlarıdır.

7.7.2. Fiziksel müdahale teknikleri

Restorasyon aşamasında kullanılacak fiziksel müdahale teknikleri temizleme, tamamlama, sağlamlaştırma ve eklenecek yapı elemanları başlıkları altında yapılmıştır.

Temizleme

Fiziksel temizleme (niteliksiz eklerin kaldırılması)

Yapıya sonradan eklenen niteliksiz eklerin kaldırılmasıdır. Sonradan eklendiği düşünülen yapım tekniği ve malzemesi yapı ile uyumsuz olan ekler tespit edilerek kaldırılmıştır. Bu elemanlar avluda eklenen hela ve giriş, zemin katta taşlık ve izbenin döşemesindeki şap kaplama, taşlıktaki dolap, kışlık odadaki gusülhanenin zeminindeki şap kaplama ile bahçeye bakan pencere ve parmaklık, taşlıktaki ocağın kapatıldığı sac levha, birinci katta mutfak nişinin oluşturmak için eklenen ahşap levhalar ve dolap, mutfak nişinin zeminindeki şap kaplama, beton lavabo, ahşap raflar, bahçe tarafına eklenen balkon ve balkona ulaşılan ile izbe ve kışlık oda dışındaki tüm mahallerde tavanların kaplandığı kontraplak levha kaplamalardır.

Kimyasal temizleme

Yapıda bu tür onarım yapılacak yerler; cephelerde saçağa yakın yüzeyler ve pencere altları ile toprağa temaslı olup nemden dolayı sararmaların meydana geldiği yüzeylerdir. Kimyasal temizlik için özel kimyasal içerikli lapalarla temizleme yöntemi kullanılacaktır.

Mekanik temizleme

Cephede ve iç mekanda sıva dökülmeleri ve çatlaklarının olduğu yüzeylerde mevcut sıvanın sökülmesi için kullanılacaktır.

Tamamlama

Olduğu gibi kullanılacak yapı elemanları

Restorasyon aşamasında temizlenip, herhangi bir sorunu olmadığından temizlendikten sonra sağlamlaştırma yapılarak olduğu gibi korunacak elemanlardır.

Onarılacak yapı elemanları

1-Sıva tamiri + badana yapılması; yapıda bu tür onarım yapılacak yerler dökülen sıvaların ve sıva çatlaklarının tamamlanacağı ve üzerinin badana yapılacağı yerlerdir. Yapının cephesinde ve sıvalı yığma moloz taş duvarların yüzeyinde mekanik temizlik yapılacak, özgün sıva ile tekrar sıvanacak veya sıva tamiratı yapılarak ardından kireç badana ile boyanacaktır.
2-Ahşap temizliği+dolgu verniği+cila; yapıda korunan bütün ahşap elemanlar temizlenecek, üzerindeki kırılma ve bozulmalar dolgu verniği ile kapatılacak ve cilalanacaktır.
3-Boya kazıması+tamir+dolgu verniği+cila; yapıda bu tür onarım yapılacak yerler yüzeyleri yağlı boya ile boyanmış ahşap doğramalar ve dolaplardır. Bu elemanların boyaları kazınacak, kırılmalardan kaynaklanan bozulmalar tamir edilecek, verniklenecek sonra cilalanacaktır. Boya söküm işlemleri için ısı ile temizleme yöntemi kullanılacaktır. Isı uygulayarak boya yumuşatıldıktan sonra kazınacak ve zımpara yapılarak boya sökülecektir.

4-Taş duvarda sıva temizliği derz ve örgü onarımı; taş yüzeylerinde oluşan kir tabakası ve tuz kristalleri, saf su kullanılarak ve emici tamponlar uygulanılarak temizlenecek ve temizleme işlemi sonucunda derz boşalmaları özgün malzeme kullanılarak tamamlanacak ve yüzeylere koruyucu malzeme uygulanması yapılacaktır.
5-Yıkılan taş duvarın yeniden yapılması; bahçe duvarlarındaki malzeme kayıpları ve yıkılan kısımları aynı tür taşların kullanımı ile özgün teknikle tamamlanacak ve yüzeylere koruyucu malzeme uygulanması yapılacaktır. Yeni yapılan taş duvarla eski duvar arasında derz oluşturularak sonradan yapıldığı gösterilecektir.

Değiştirilecek yapı elemanları

Değiştirme işlemi restitüsyon aşamasında gösterilen kaynaklardan sağlanan bilgiler doğrultusunda mevcut eleman kaldırılacak ve yerine yeniden yapılacaktır. Yenilenen elemanların üzerine tarih yazılarak işaretleme yapılacaktır.
1-Aslına uygun olarak yeniden yapılacak yapı elemanları; onarılması mümkün olmayan, işlevini yerine getiremeyen yapı malzemeleri ve mimari elemanların kaldırılması, özgün malzeme ve teknikle yeniden yapılmasıdır.
2-Özgün detaylarla yeniden yapılacak yapı elemanları; zaman içerisinde yok olan, kaldırılan veya kısmen yok olan mimari elemanların özgün detaylarla yeniden yapılmasıdır.

<u>Sağlamlaştırma</u>

Taş malzemeye yönelik sağlamlaştırma uygulamaları

Sıcaklık farkları, mantarlar, çözünebilir tuzlar vb. nedenlerden dolayı, taş malzemelerde kırılıp ufalanma meydana gelmektedir. Taş malzemenin korunabilmesi için öncelikle, nem geçirmeyen tabaka ile zeminden gelen suyun engellenmesi gerekmektedir. Daha sonra taş malzeme yüzeyindeki tuzlar temizlenmelidir. Öncelikle yüzey fırçalanarak toz, tuzlar ve gevşemiş parçalar kaldırılmalı sonra taş yüzey temiz su ile ıslatılmalıdır. Taş yüzeyi kururken içeri nüfuz eden su, taş bünyesindeki tuzları dış yüzeye taşır ve malzeme yüzeyine çıkan tuzlar, ıslak bir sünger yardımıyla tekrar tekrar alınarak, taş yüzey bir ölçüde temizlenmiş olur. Ayrıca püskürtülerek, fırça ile sürülerek veya vakumla uygulanan taş sağlamlaştırıcılar tarafından taş malzemenin sağlamlaştırılması yapılmalıdır.

Ahşap malzemeye yönelik sağlamlaştırma uygulamaları

Ahşap malzemelerin böcek ve mantarlara karşı korunabilmesi için yapıdaki mevcut ahşap elemanlara ve kullanılacak yeni ahşap malzemelere insanlar için zehirleyici olmayan koruyucu kimyasallar ile ön koruma (emprenye) yapılması gerekmektedir. Yapıdaki mevcut ahşap elemanlara ahşap yüzeye sızdırarak, (akıtarak emprenye etme) yöntemi, yeni ahşap malzemeye ise daldırma (küvet şeklindeki bölümlere belirlenen sürede daldırıp çıkarılarak) yöntemi ile ön koruma uygulaması yapılacaktır. Emprenye işlemi yapıldıktan sonra, güneşin zararlı etkilerine karşı önlem alınmalıdır.
Ahşabın içinde yer alan kimyasal tuzlar güneş ışınlarının UV etkisiyle ortaya çıkarak, kimyasal reaksiyona neden olur. Bunun sonucunda, ahşap yüzeyde renk değişimi ve kararma görülür. Ahşap malzemeyi güneşin bu zararlı etkilerinden korumak amacıyla, koruyucu bir tabaka olarak davranan, ahşap içindeki su dengesini bozmayan ve ahşabın reçine kusmasını engelleyen şeffaf renkli UV dayanımlı boyalar kullanılacaktır.

Metal malzemelerin pas ve korozyona karşı korunması ve temizlenmesine yönelik uygulamalar

Cephelerde yer alan pencere korkulukları, mevcut kapı tokmakları ve tüm menteşelerin yüzeyinde oluşan pas ve korozyonun temizlenerek önlenmesi için pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır.

Yağmur sularının yarattığı bozulmalara karşı alınması gereken önlemler

Çatı arasına girilememiştir. Ancak restorasyon aşamasında öncelikle çatı strüktürünün sağlamlaştırılması gerekmektedir. Bu nedenle kullanılamayacak derecede bozulmuş ahşap elemanlar değiştirilecek, mevcutta kullanılacak durumda olan elemanlar sağlamlaştırılacaktır. Çatı örtüsünde kırılan ve bozulan kiremitler özgün alaturka kiremit ile değiştirilecektir. Ayrıca yağmur suyunun yapıya zarar vermemesi için oluk ve yağmur iniş boruları eklenecek ve drenaj sistemine bağlanacaktır.

Yükselen neme karşı alınması gereken önlemler

Duvarlarda nem nedeniyle bozulmaların olduğu malzemeler yenisiyle değiştirilecek, toprakla temasta bulunan duvarlara su yalıtımı yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturularak binaya gelen suların bu sistem yoluyla uzaklaştırılması sağlanacaktır.

Eklenecek yapı elemanları

Yeni işlev gereği yapıya eklenen elemanlarıdır. Bunlar mutfakta yapılacak dolaplar, mutfak tezgahı, lavabo ve vitrifiyeler, avludaki helaya koyulacak olan alaturka hela taşı ve vitrifiyeler, zemin kat taşlık ile birinci kat sofa ve odalardaki çıtalı ahşap tavan kaplamalarıdır. Ayrıca günümüz konfor koşullarının sağlanması için eklenecek elektrik tesisatı ile sıhhi tesisat önerileridir. Bu elemanlar günümüz detayları ile yapılacaktır.

7.8. Restorasyon Aşamaları

1.Aşama: Bu aşamada öncelikle, avluda ve bahçede bulunan tüm mekansal eklentiler ile iç mekanda sonradan eklendiği düşünülerek kaldırılmasına karar verilen elemanların kaldırılması

2.Aşama: Yükselen nem sorununa karşı zeminde sondaj çalışmasının yapılması, drenaj sistemi ile soruna çözüm getirilmesi ve toprakla temas eden duvarlarda su yalıtım yapılması

3.Aşama: Çatıdan ve yağmur suyu nedeni ile meydana gelen bozulmaları önlemek için mevcut kiremitlerin toplanması, çatı strüktürü, kaplama altı tahtası ve saçak alınlığının çürüyen veya bozulan elemanlarının değiştirilerek çatının sağlamlaştırılması, bozulan kiremitlerin özgün alaturka kiremitle değiştirilmesi ve yağmur olukları ile iniş borularının eklenerek drenaj sistemine bağlanması

4.Aşama: Kurulacak iskele ile yapının cephesinde bulunan elemanların temizliği, tamir gereken elemanların tamiri ve kullanılamayacak durumdaki elemanların sökülerek yeniden yapılması. Aynı zamanda yapının içinde çeşitli nedenlerle yapı malzemesi ve yapı

elemanlarında meydana gelen bozulmaların giderilerek gerekli yerlerde tamamlama, gerekli yerlerde yenileme yapılması

5.Aşama: Yapının döşeme ve tavan kaplamalarında gereken tamiratların ve yenilemelerin yapılması

6.Aşama: Bahçe ve avlu duvarlarındaki tamiratların ve yıkılan bahçe duvarın yeniden yapılmasından sonra avludaki hela ile bahçedeki kümes, tandır evi ve harç evinin özgün detaylarla yeniden yapılması

7.Aşama: Yapının elektrik, ısıtma, iletişim ve sıhhi tesisatının projeye uygun olarak yapılması

8.Aşama: Avlu ve bahçe düzenlemesi yapılması, avlunun doğal taş kaplamalarının yapılması

9.Aşama: Restorasyon projesinde yer alan mobilya ve dekorasyonun yapılması

Çizelge 7.1. Fiziksel müdahale tablosu-dış cephe

CEPHE		SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
CEPHE ADI	KAT				
GÜNEY DOĞU CEPHE	ZEMİN KAT	PENCERE (P1.1)	Yüzeyi kirlenmiştir Demir parmaklıkları paslanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecekcilalanıp, vernikleneceektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		KAPI (K3)	Kapı kasası yağlı boya ile boyanmış, özgün kanadı söktilmiştir ve camlı kanat takılmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut kapı kanadı söktilecek ve detaylara uygun olarak yeniden yapılacaktır. Kasa yüseyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, kapı emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir
		PENCERE(P1.2)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıkları söktilmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Demir parmaklıklar özgün detaylarla yeniden yapılacak
		AHŞAP PAYANDA	Bir taraftaki payanda söktilmiş Diğer taraftakinin yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma-Yeniden yapım	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Söktilen payanda özgün detaylarla yeniden yapılacaktır
		ÇIKMA ALTI KAPLAMASI	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir
	BİRİNCİ KAT	PENCERE (P1.4)	Kanatları söktilmiştir ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		PENCERE (P1.7)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		PENCERE (P1.6)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		PENCERE (P2.3)	Kanatları söktilmiştir ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
	SIVALAR		Zemine yakın yüzeylerde çimento esaslı sıva kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve döküntüler vardır Saçağa yakın yüzeylerde sudan dolayı sararmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma-Kimyasal Temizleme	Sudan dolayı sararan yüzeyler kimyasal içerikli lapa larla temizlenecek Çimento esaslı sıva söktilecek Sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç bodana ile boyanacaktır
	ÇATI SAÇAK VE ALNI		Ahşap malzemelerde çürümeler meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Çürüyen saçak alın ve çatı elemanları yenilenecektir
	ÇATI KAPLAMASI		Çatı kaplamasında bitkilenme ve kiremitlerde kırılmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Bozulan kaplama malzemesi özgün alaturka kiremit ile değiştirilecektir.
GÜNEY BATI CEPHE	ZEMİN KAT	PENCERE (P10)	Kanadının bir kısmı söktilmiştir Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Özgün detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		AHŞAP DİKME	Ahşapta kırılmalar meydana gelmiştir	Yeniden yapım -Sağlamlaştırma	Özgün detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak
		ÇIKMA ALTI BİNİ KİRİŞLEME	Ahşapta çürüme meydana gelmiştir	Yeniden yapım -Sağlamlaştırma	Özgün detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak
		ÇIKMA ALTI KAPLAMASI	Yüzeyi kirlenmiştir Yapısal bir sorun yoktur	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindekindeki kir temizlendikten sonra sızdırma yöntemiyle emprenye edilecekcilalanıp, vernikleneceektir
		BAHÇE-AVLU DUVARLARI	Zemine yakın yüzeylerde çimento esaslı sıva kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve döküntüler vardır Üstü marsilya tipi kiremitle kaplanmıştır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Çimento esaslı sıva söktilecek Sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç bodana ile boyanacaktır Marsilya tipi kiremit kaldırılacak özgün alaturka kiremit ile tamamlanacaktır
		BAHÇE KAPISI	Ahşap kanat kırılmış ve çürümüştür	Yeniden yapım	Özgün detayları uygun olarak kapı yeniden yapılacak
	BİRİNCİ KAT	PENCERE (P1.3)	Kanadının bir kısmı söktilmiştir ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir
		PENCERE (P1.8)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, vernikleneceektir

Çizelge 7.2. Fiziksel müdahale tablosu-dış cephe

CEPHE		SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
CEPHE ADI	KAT				
GÜNEY BATI CEPHE	BİRİNCİ KAT	PENCERE (P7)	Özgün olmayan penceredir	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p1.4 penceresi yapılacaktır
		PENCERE (P1.4)		Ekleme	Özgün detaylarla yeniden yapılacaktır
		PENCERE (P1.5)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
	SIVALAR		Zemine yakın yüzeylerde çimento esaslı sıva kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır Soğağa yakın yüzeylerde sudan dolayı sararmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma-Kimyasal Temizleme	Sudan dolayı sararan yüzeyler kimyasal içerikli lapa ısıla temizlenecek Çimento esaslı sıva sökülecek Sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç badana ile boyanacaktır
	ÇATI SAÇAK VE ALNI		Ahşap malzemelerde çürümeler meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Çürüyen saçak alnı ve çatı elemanları yenilenecektir
	ÇATI KAPLAMASI		Çatı kaplamasında bitkilenme ve kiremitlerde kırılmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Bozulan kaplama malzemesi özgün alaturka kiremit ile değiştirilecektir.
KUZEY BATI CEPHE	ZEMİN KAT	KAPI (K6)	Kapı kasası yağlı boya ile boyanmış, özgün kanadı söktürülmüştür ve camlı kanat takılmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut kapı kanadı söktülecek ve detaylara uygun olarak yeniden yapılacaktır. Kasa yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, kapı emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		PENCERE (P3)	Özgün olmayan penceredir	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p6.1 penceresi yapılacaktır
		PENCERE (P6.1)		Ekleme	Özgün detaylara uygun olarak yeniden yapılacak
	BİRİNCİ KAT	PENCERE (P5)	Kanatları söktürülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		PENCERE (P6.1)	Kanatları söktürülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
		KAPI (K9)	Özgün olmayan kapıdır	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p6.1 penceresi yapılacaktır
	SIVALAR		Zemine yakın yüzeylerde çimento esaslı sıva kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır Soğağa yakın yüzeylerde sudan dolayı sararmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma-Kimyasal Temizleme	Sudan dolayı sararan yüzeyler kimyasal içerikli lapa ısıla temizlenecek Çimento esaslı sıva sökülecek Sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç badana ile boyanacaktır
	ÇATI SAÇAK VE ALNI		Ahşap malzemelerde çürümeler meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Çürüyen saçak alnı ve çatı elemanları yenilenecektir
	ÇATI KAPLAMASI		Çatı kaplamasında bitkilenme ve kiremitlerde kırılmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Bozulan kaplama malzemesi özgün alaturka kiremit ile değiştirilecektir.
KUZEY DOĞU CEPHE	ZEMİN KAT	BAHÇE-AVLU DUVARLARI	Yığma moloz taş duvarın bir kısmı yıkılmıştır. Mevcut kısımlarda malzeme ve derz boşalmaları vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut taş duvar yüzeyleri temizlenecek, malzeme kayıpları giderilecek, yıkılan kısım özgün malzeme ile tamamlanacak duvar üstü özgün alaturka kiremit ile tamamlanacaktır
	BİRİNCİ KAT	PENCERE (P6.2)	Kanatları söktürülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır Demir parmaklıklar paslanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir Parmaklıklar da pas sökücü astar daha sonra koruyucu boya uygulanacaktır
	SIVALAR		Zemine yakın yüzeylerde çimento esaslı sıva kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır Soğağa ve zemine yakın yüzeylerde sudan dolayı sararmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma-Kimyasal Temizleme	Sudan dolayı sararan yüzeyler kimyasal içerikli lapa ısıla temizlenecek Çimento esaslı sıva sökülecek Sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç badana ile boyanacaktır Zemine yakın yüzeylerde yalıtım yapılacaktır
	ÇATI SAÇAK VE ALNI		Ahşap malzemelerde çürümeler meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Çürüyen saçak alnı ve çatı elemanları yenilenecektir
	ÇATI KAPLAMASI		Çatı kaplamasında bitkilenme ve kiremitlerde kırılmalar meydana gelmiştir	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Bozulan kaplama malzemesi özgün alaturka kiremit ile değiştirilecektir.

Çizelge 7.3. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		YAPI ELEMANLARI	SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
MAHAL NO	IŞLEV					
Z01	TAŞLIK	D1 DUVARI	KAPI (K4)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve üstündeki kapak bölümünün kapağı sökülmüştür	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapak yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			KAPI (K5)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			ÇIRALIK	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve kapağı sökülmüştür	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapak yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	KAPI (K6)	Kapı kasası yağlı boya ile boyanmış, özgün kanadı sökülmüştür ve camlı kanat takılmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut kapı kanadı sökülecek ve detaylara uygun olarak yeniden yapılacaktır. Kasa yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, kapı emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			DOLAP (D3)	Özgün olmayan dolaptır	Fiziksel Temizleme	Detaylara uygun olarak sökülen kısımları yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir. Mutfakta kullanılmak üzere kaldırılacaktır
		D3 DUVARI	ÇIRALIK	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve kapağı sökülmüştür	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapak yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			OCAK	Saç kapak ile kapatılmıştır	Fiziksel Temizleme-Tamamlama	Saç levha kaldırılacak Detaylara uygun olarak yeniden yapılacak
			AHŞAP DİKME	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			ŞARAPANA	Yüzeyi çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki çimento esaslı sıva temizlenecektir
		D4 DUVARI	KAPI (K3)	Kapı kasası yağlı boya ile boyanmış, özgün kanadı sökülmüştür ve camlı kanat takılmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut kapı kanadı sökülecek ve detaylara uygun olarak yeniden yapılacaktır. Kasa yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, kapı emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE(PL2)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TÜM DUVARLAR		Zemine yakın yüzeyler çimento esaslı sıva ile kaplanmıştır Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Çimento esaslı sıva kaldırılacak, sıva tamiratları yapılacak ve kireç bazlı badana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Şap kaplanmıştır	Temizleme-Değiştirme	Şap kaldırılacak, zemin ince yonu taş ile kaplanacak
		TAVAN KAPLAMASI		Kontraplak levha ile kaplanmış ve yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma-Değiştirme	Kontraplak levha kaldırılacak Ahşap kirişlemelerdeki bozulmalar tamir edildikten sonra çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır
Z02	DEPO	D1 DUVARI	PENCERE (P1.1)	Yüzeyi kirlenmiştir	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecekcilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	PENCERE (P2.1)	Yüzeyi kirlenmiştir	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecekcilalanıp, verniklenecektir
		D4 DUVARI	KAPI (K4)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmış ve üstündeki kapak bölümünün kapağı sökülmüştür	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapak yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			MERDİVEN ALTI DOLABI	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TÜM DUVARLAR		Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Sıva tamiratları yapılacak ve kireç bazlı badana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Şap kaplanmıştır	Temizleme-Değiştirme	Şap kaldırılacak, zemin sıkıştırılmış toprak ile kaplanacak

Çizelge 7.4. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		YAPI ELEMANLARI	SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
MAHAL NO	IŞLEV					
Z02	DEPO	TAVAN KAPLAMASI		Ahşap kirişlemelerde bozulma ve kirlenme var	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Mevcut ahşap elemanların yüzeyi temizlenecek Taşıyıcı özelliğini kaybedenler döşeme askıya alınarak değiştirilecektir
Z03	ODA	D1 DUVARI	PENCERE (P2.1)	Yüzeyi kirlenmiştir	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			RAF (R.1)	Yüzeyi kirlenmiştir	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	DOLAP (D.2)	Çiçeklik kısmının süslemesi söktülmüştür	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Söktülen süsleme yeniden yapılacak Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			GUSÜLHANE	Kapağı söktürtüş Zemini şap ile kaplanmıştır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zeminindeki şap kaldırılacak ve ahşap kaplanacak Söktülen kapağı yeniden yapılacak ,yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D3 DUVARI	PENCERE (P3)	Özgün olmayan penceredir	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p6.1 penceresi yapılacaktır
			PENCERE (P6.1)		Ekleme	Özgün detaylarla yeniden yapılacaktır
		D4 DUVARI	DOLAP (D.1)	Alt kısmındaki deponun kapağı söktürtüştür	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Söktülen kapak yeniden yapılacak Yüzeyindeki kir temizlendikten sonra, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			KAPI (K5)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TÜM DUVARLAR		Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Sıva tamiratları yapılacak ve kireç badana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Ahşap kaplama yüzeyinde kirlenme vardır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TAVAN KAPLAMASI		Ahşap kaplama yüzeyinde kirlenme vardır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
101	SOFA	D1 DUVARI	PENCERE (P1.4)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P1.7)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	PENCERE (P1.3)	Kanadının bir kısmı söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P1.8)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			SEDİR	Mevcut sedir söktürtüştür	Yeniden yapım	Detaylara uygun olarak sedir yeniden yapılacak akıtma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D3 DUVARI	PENCERE (P2.2)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			KAPI (K8.1)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			KAPI (K8.2)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir

Çizelge 7.5. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		YAPI ELEMANLARI	SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
MAHAL NO	IŞLEV					
101	SOFA	D3 DUVARI	PENCERE (P2.4)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P4)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır ve küçültülmüştür	Fiziksel Temizleme	Kaldırıldıktan sora yerine P2.4 penceresi detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak akıtma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir ve eklenecektir
			RAF	Özgün olmadığı için kaldırılacaktır	Fiziksel Temizleme	
		D4 DUVARI	OCAK	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır ve yüzeysel çatlaklar vardır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki yağlı boya temizlenecek; sıva tamiratları yapıldıktan sonra kireç badana ile boyanacaktır
			AHŞAP DİKME	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			RAF	Özgün olmadığı için kaldırılacaktır	Fiziksel Temizleme	
		D5 DUVARI	PENCERE (P1.4)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P1.6)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			SEDİR	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır ve kapakları söktülmüştür	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D6 DUVARI	PENCERE (P1.5)	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			AHŞAP LEVHALAR	Özgün olmayan dolaptır	Fiziksel Temizleme	
			DOLAP (D.7)	Özgün olmayan dolaptır	Fiziksel Temizleme	Detaylara uygun olarak sökülen kısımları yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir. Mutfakta kullanılmak üzere kaldırılacaktır
		TÜM DUVARLAR		Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Sıva tamiratları yapılacak ve kireç badana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Ahşap kaplama yüzeyinde kirlenme vardır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TAVAN KAPLAMASI		Kontraplak levha ile kaplanmış ve yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma-Değiştirme	Kontraplak levha kaldırılacak Ahşap kirişlemelerdeki bozulmalar tamir edildikten sonra çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır
102	ODA	D1 DUVARI	KAPI (K8.1)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P2.2)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			RAF (R.2)	Süslemesi söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak süslemesi yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P2.3)	Kanatları söktülmüştür ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	PENCERE (P7)	Özgün olmayan penceredir	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p1.4 penceresi yapılacaktır
			PENCERE (P1.4)		Ekleme	Özgün detaylarla yeniden yapılacaktır

Çizelge 7.6. Fiziksel müdahale tablosu-iç mekan

MAHAL ADI		YAPI ELEMANLARI	SORUN YERİ	SORUN SEBEBİ	RESTORASYON TEKNİĞİ	MÜDAHALE ŞEKLİ
MAHAL NO	İŞLEV					
102	ODA	D2 DUVARI	SEDİR	Mevcut sedir sökülmüştür	Yeniden yapım	Detayları uygun olarak sedir yeniden yapılacak akıtma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D3 DUVARI	PENCERE (P5)	Kanatları sökülmüştür ve yüzeyi yağlı boyu ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P6.1)	Kanatları sökülmüştür ve kasa yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Yeniden yapım	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D4 DUVARI	DOLAP (D.5)	Dolap kapakları ve süslemeleri sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapaklar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TÜM DUVARLAR		Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Sıva tamiratları yapılacak ve kireç bedana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Ahşap kaplama yüzeyinde kirlenme vardır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TAVAN KAPLAMASI		Kontraplak levha ile kaplanmış ve yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma-Değiştirme	**Kontraplak levha kaldırılacak** **Ahşap kirişlemelerdeki bozulmalar tamir edildikten sonra çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır**
103	YATAK ODASI	D1 DUVARI	DOLAP (D.6)	Dolap kapakları ve sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapaklar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D2 DUVARI	KAPI (K.9)	Özgün olmayan kapıdır	Fiziksel Temizleme	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine p6.1 penceresi yapılacaktır
			PENCERE (P6.1)		Ekleme	Özgün detaylarla yeniden yapılacaktır
		D3 DUVARI	DOLAP (D.4)	Dolap kapakları ve süslemeleri sökülmüş ve yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detaylara uygun olarak kapaklar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P6.2)	Kanatları sökülmüştür ve kasa yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Yeniden yapım	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			SEDİR	Yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır ve kapakları sökülmüştür	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		D4 DUVARI	KAPI (K8.2)	Kanatları sökülmüştür ve yüzeyi yağlı boyu ile boyanmıştır	Tamamlama-Sağlamlaştırma	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P2.4)	Kanatları sökülmüştür ve kasa yüzeyi yağlı boya ile boyanmıştır	Yeniden yapım	Detayları uygun olarak kanatlar yeniden yapılacak Yüzeyindeki boya kazınacak, bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
			PENCERE (P4)	Özgün pencere ve ahşap parmaklıklar sökülmüş, pencere küçültülmüştür	Fiziksel Temizleme Yeniden yapım	Özgün olmadığı için kaldırılacak yerine P2.4 penceresi yapılacaktır
		TÜM DUVARLAR		Yüzeysel sıva çatlakları ve dökülmeler vardır	Temizleme-Tamamlama-Sağlamlaştırma	Zemine yakın taş duvarların nemden zarar görmemesi için yalıtım yapılacak, bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulacaktır Sıva tamiratları yapılacak ve kireç bedana ile boyanacaktır
		DÖŞEME		Ahşap kaplama yüzeyinde kirlenme vardır	Temizleme-Sağlamlaştırma	Bozulmalar tamir edilecek, sızdırma yöntemiyle emprenye edilecek cilalanıp, verniklenecektir
		TAVAN KAPLAMASI		Kontraplak levha ile kaplanmış ve yağlı boya ile boyanmıştır	Temizleme-Sağlamlaştırma-Değiştirme	**Kontraplak levha kaldırılacak** **Ahşap kirişlemelerdeki bozulmalar tamir edildikten sonra çıtalı ahşap tavan kaplaması yapılacaktır**

Harita 7.1. Sivrihisar koruma amaçlı imar planı Ö.1.5 alanı

8. SONUÇ

Yüzyıllar boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Sivrihisar'da mimari ve kültürel mirasın önemli öğelerinden olan cami, han, hamam, medrese gibi anıtsal yapıların yanı sıra özgün özelliklerini büyük ölçüde koruyan sivil mimarlık örneği konutlar dikkat çekmektedirler. Ancak koruma önlemlerinin yetersizliği, terk edilme, bilinçsiz onarımlar vb nedenlerle bu konutlar özgünlüğünü yitirmekte veya yok olmaktadır. Bu mirasın korunması, yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması için sadece devlet organları değil tüm halk sorumludur. Bu nedenle öncelikli olarak koruma bilinci geliştirilmeli daha sonra sürdürülebilir koruma önlemleri alınmalıdır.

Sivrihisar Kentsel Sit Alanı içerisinde yer alan ve sivil mimarlık örneği yapılardan birisi olan Zaimzade Kamil Efendi Konutu geleneksel Sivrihisar konutlarının belirleyici özelliklerine sahip, özgün niteliklerinin büyük bir çoğunluğunu korumuş, önemli bir yapıdır. Ancak terk edilme, bakımsızlık, bilinçsiz onarımlar ve doğal etkenlerden kaynaklı sebeplerden dolayı bazı özelliklerini yitirmiş ve köhneme sürecine girmiştir.Yapı, Ö-1-5 özel proje alanı içerisinde bulunmaktadır. Bu alan kapsamında verilen koruma amaçlı imar planı kararı, bu bölgede bulunan yapıların, pansiyon veya butik otel gibi konaklama amaçlı işlevsel dönüşümünü; bu alanda bulunan özgün yapıların tümünün birlikte düşünülerek, turistik amaçlarla kullanımını önermektedir.Yapının küçük olması ve oda pansiyonculuğu bağlamında yeterli mekanının bulunmaması sebebi ile konut olarak işlevinin sürdürülmesine karar verilmiştir. Bu karar, turistlerin yoğun olduğu dönemler dışında da, alanın boş kalmasını önlemek, alanda sürekli yaşayan ev sahiplerinin bulunması ile yapıların gerekli bakımı ve bölgenin güvenliğini sağlamak açısından uygun görülmüştür.

Zaimzade Kamil Efendi Konutu'nun restore edilerek kullanıma açılması, kullanıcının ve bu süreçte çevrenin de dönüşümüne sebep olan, önemli bir silsileyi başlatacaktır. Bu önerinin hayata geçirilmesi, yapının sürdürülebilir koruma anlayışıyla gelecek kuşaklara özgün bir şekilde aktarılması ve bundan sonra yapılacak çalışmalara örnek teşkil edebilmesi için son derece önemlidir.

KAYNAKLAR

1. İnternet: Sivrihisar Kaymakamlığı. İlçemiz. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.sivrihisar.gov.tr%2Fdefault_b0.aspx%3Fcontent%3D1009&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

2. İnternet: Sivrihisar Kültür Portalı. Sivrihisar İlçesi. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fsivrihisar.web.tr%2Fsivrihisar-ilcesi.html&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

3. AKS Planlama ve Mühendislik Ltd. Şti. (2011). Sivrihisar Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Plan Açıklama Raporu; Sivrihisar Belediye Başkanlığı, *Sivrihisar,* 25-132.

4. İnternet: Türkiye İstatistik Kurumu. URL: http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Fbiruni.tuik.gov.tr%2Fmedas%2F%3Fkn%3D95%26locale%3Dtr&date=2016-08-04,
Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

5. Doğru, H. (1997). *XV. Ve XVI. Yüzyıllarlda Sivrihisar Nahiyesi*. Ankara: Türk Tarihi Kurumu Basımevi, 1-8.

6. Ramsay, W. M. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*. (Çev. Mihri Pektaş). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi. (Eserin orjinali 1890 'da yayımlandı), 245.

7. Memiş, E. (1989). *Eskiçağ Türkiye Tarihi*. Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları, 75, 138-139.

8. Akşit, O. (1976). *Roma İmparatorluk Tarihi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 44.

9. Deihl, C. (2014). *Bizans İmparatorluğu Tarihi.* (Çev. A. Gökçe Bozkurt). İstanbul: İlgi Kültür Yayınları. (Eserin orjinali 1938'de yayımlandı), 25-48.

10. Texier, C. (1997). *Küçük Asya*. (Çev. Raif Kaplanoğlu). Paris: Avrasya Etnografya Vakfı Yayınları. (Eserin orjinali 1849'da yayımlandı), 411.

11. Albek, S. (1991). *Dorylaion 'dan Eskişehir'e.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi ESBAV Yayınları, 112.

12. Ana Britannica Kültür Ansiklopedisi, C28. İstanbul: Ana Yayıncılık, 86.

13. Altınsapan. E. (1999). *Ortaçağda Eskişehir ve Çevresinde Türk Sanatı.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 20-22.

14. Albek, S. (1991). *Dorylaion 'dan Eskişehir'e.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi ESBAV Yayınları, 112, 113, 128.

15. İnternet: Panoramia Fotoğraf Arşivi. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.panoramio.com%2Fmap%2F%23lt%3D39.450554%26ln%3D31.537800%26z%3D2%26k%3D2%26a%3D1%26tab%3D1%26pl%3Dall&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

16. İnternet: Wow Turkey Fotoğraf Arşivi. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwowturkey.com%2Fforum%2Findex.php&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

17. Adalıoğlu, H. H., Sakarya, T. M., (2010). XIX. Yüzyılda Sivrihisar'ın Sosyal, Ekonomik ve Demografik Yapısı. *TC Eskişehir Valiliği Eski Yeni Aylık Şehir Kültürü Dergisi*, 2(17), 44-46.

18. Özşuca, F. (1986). *Geleneksel Sivrihisar Evleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

19. Sayan, Y. (2009). *Sivrihisar Evleri.* İzmir: Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırması Yayınları, 160-183.

20. Urak, G. *Fotoğraf Arşivi*. Ankara.

21. İnternet: Google Earth Uydu Görüntüsü. URL: http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2Fmaps%2F%4039.6983483%2C32.932977%2C8z%3Fhl%3Dtr-TR&date=2016-08-04 Son Erişim Tarihi:04.08.2016

22. İnternet: Wikipedia. Sivrihisar. URL: http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FSivrihisar%23%2Fmedia%2FFile%3AEski%25C5%259Fehir_districts.png&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

23. İnternet: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü E-Dergisi. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fdergipark.ulakbim.gov.tr%2Fmakufebed%2Farticle%2Fview%2F5000160988%2F5000145234&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016

24. İnternet: Panoramia Fotoğraf Arşivi. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.panoramio.com%2Fm%2Fphoto%2F100466926&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

25. İnternet: Meteoroloji Genel Müdürlüğü. İklim. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.mgm.gov.tr%2Fiklim%2Fiklim-siniflandirmalari.aspx%3Fm%3DSIVRIHISAR&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016.

26. Erder, C. (1999). *Tarihi Çevre Kaygısı.* Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, 13.

27. Akçura, N. (1973). Çevre Korumanın Dünyadaki Gelişim Süreci Yabancı Ülkelerde Eski Eserlerin Korunması. *Mimarlık Dergisi,* 11 (8), *13-17*

28. Kiper, P. (2004). *Küreselleşme Sürecinde Kentlerin Tarihsel-Kültürel Değerlerinin Korunması Türkiye Bodrum Örneği,* Doktora Tezi, Ankara, 28-29.

29. Ahunbay, Z. (2007). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon.* İstanbul: Yem Yayın evi, 85, 87, 90, 152-158.

30. Çelik, D., Yazgan, M. E. (2007). Kentsek Peyzaj Tasarımı Kapsamında Tarihi Çevre Korumaya Yönelik Yasa ve Yönetmeliklerin İrdelenmesi, *ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 1-10.

31. Kejanlı, T, Akın, C. T., Yılmaz, A. (2007), Türkiye'de Koruma Yasalarının Tarihsel Gelişimi Üzerine Bir İnceleme, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi,* 179-196.

32. Erder, C. (1975). *Tarihi Çevre Bilinci*. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, 289, 293.

33. Altınoluk, Ü. (1998). *Binaların Yeniden Kullanımı.* İstanbul: YEM Yayınları, 20-22.

34. İnternet: Wikipedia. Venedik Tüzüğü. URL: http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FVenedik_T%25C3%25BCz%25C3%25BC%25C4%259F%25C3%25BC&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016

35. İnternet: Unesco Türkiye Milli Komisyonu. URL:http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.unesco.org.tr%2Fdokumanlar%2Fkultur%2Ftarihirol_t_k.pdf&date=2016-08-04, Son Erişim Tarihi:04.08.2016

36. Candan, S. (2014). *Sivrihisar Mavikadın Sokak 23-23A Numarada Bulunan Konutların Restorasyon Önerisi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

37. Demberel, O. (2012). *Sivrihisar İbrahim Bulgurcu Evi Restorasyon Önerisi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

38. Aytekin, O. (2013). *Eskişehir İli Sivrihisar İlçesi Kapaklıkaya Evi Restorasyon Önerisi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

39. Uslu, G. (2003). *The Restoration Project Of Zaimoğlu Konağı In Sivrihisar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

EKLER

EK-1. Sivrihisar Tapu ve Kadastro Müdürlüğü arşivi tapu kaydı belgesi (2015)

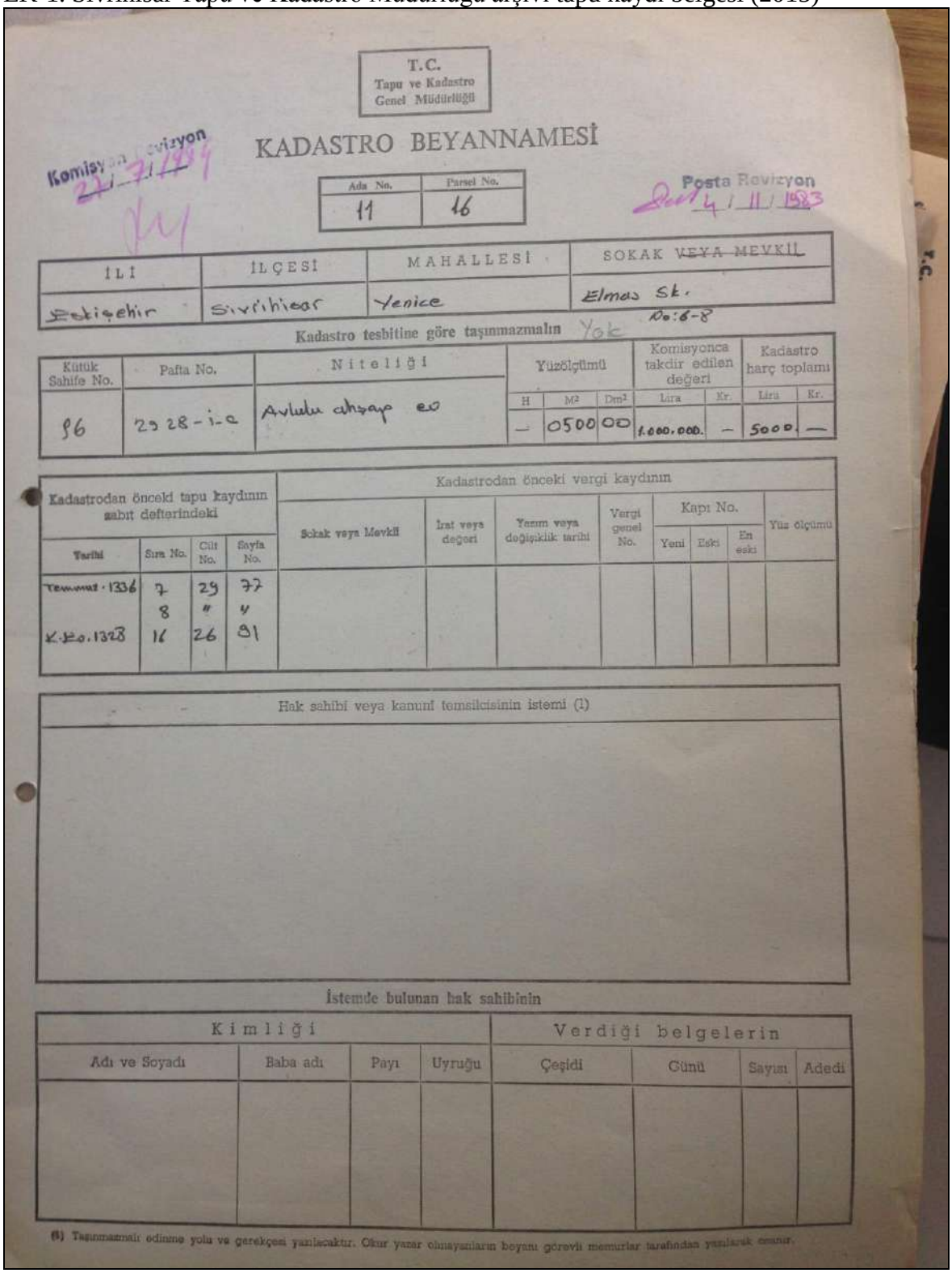

T.C.
Tapu ve Kadastro
Genel Müdürlüğü

Komisyon Revizyon
21/7/1983

KADASTRO BEYANNAMESİ

Posta Revizyon
4/11/1983

Ada No.	Parsel No.
11	16

İLİ	İLÇESİ	MAHALLESİ	SOKAK ~~VEYA MEVKİİ~~
Eskişehir	Sivrihisar	Yenice	Elmas Sk. No:6-8

Kadastro tesbitine göre taşınmazmalın Yok

Kütük Sahife No.	Pafta No.	Niteliği	Yüzölçümü H	Yüzölçümü M²	Yüzölçümü Dm²	Komisyonca takdir edilen değeri Lira	Kr.	Kadastro harç toplamı Lira	Kr.
96	29 28-i-a	Avlulu ahşap ev	—	0500	00	1.000.000.	—	5000.	—

Kadastrodan önceki tapu kaydının sabit defterindeki Tarihi	Sıra No.	Cilt No.	Sayfa No.	Kadastrodan önceki vergi kaydının Sokak veya Mevkii	İrat veya değeri	Yazım veya değişiklik tarihi	Vergi genel No.	Kapı No. Yeni	Eski	En eski	Yüz ölçümü
Temmuz 1336	7	29	77								
	8	"	4								
K.Evv.1328	16	26	91								

Hak sahibi veya kanuni temsilcisinin istemi (1)

İstemde bulunan hak sahibinin

Kimliği				Verdiği belgelerin			
Adı ve Soyadı	Baba adı	Payı	Uyruğu	Çeşidi	Günü	Sayısı	Adedi

(1) Taşınmazın edinme yolu ve gerekçesi yazılacaktır. Okur yazar olmayanların beyanı görevli memurlar tarafından yazılarak onanır.

EK-1. (devam) Sivrihisar Tapu ve Kadastro Müdürlüğü arşivi tapu kaydı belgesi (2015)

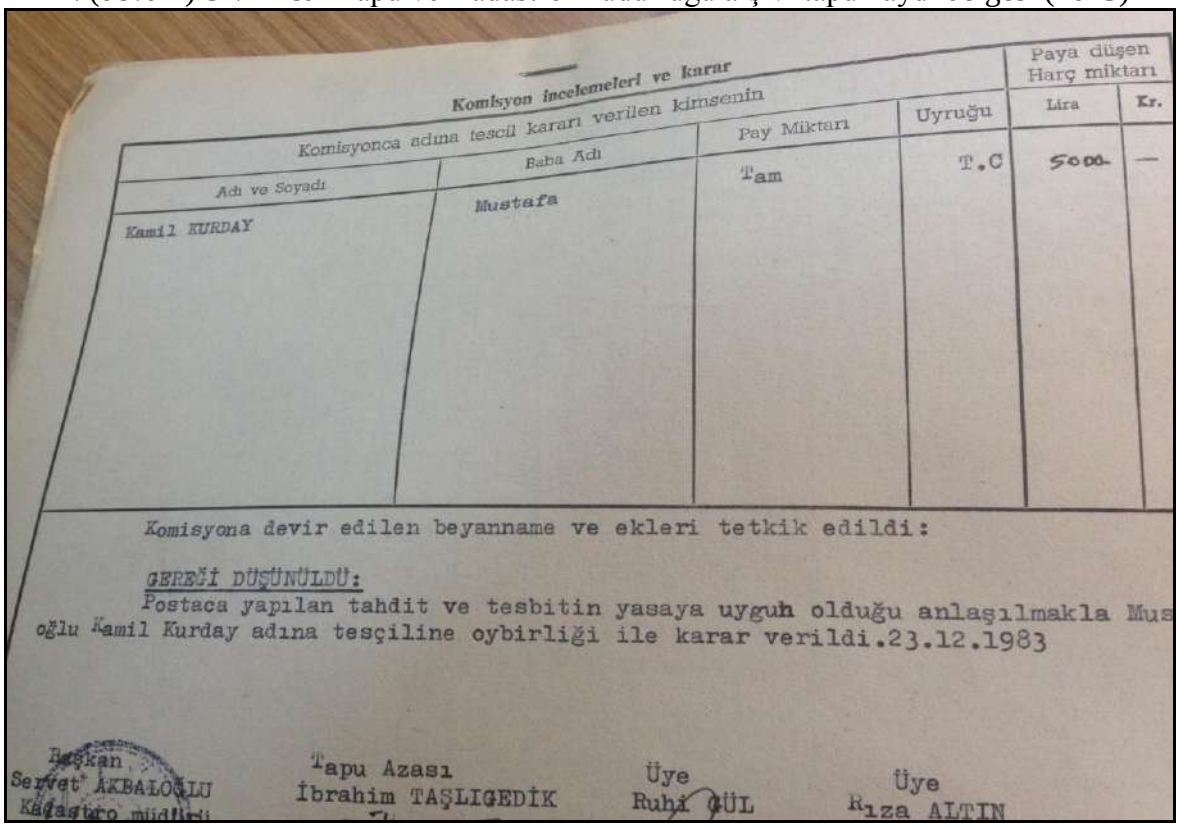

Komisyon incelemeleri ve karar

Komisyonca adına tescil kararı verilen kimsenin		Pay Miktarı	Uyruğu	Paya düşen Harç miktarı	
Adı ve Soyadı	Baba Adı			Lira	Kr.
Kamil KURDAY	Mustafa	Tam	T.C	5000	—

Komisyona devir edilen beyanname ve ekleri tetkik edildi:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Postaca yapılan tahdit ve tesbitin yasaya uyguh olduğu anlaşılmakla Mus oğlu Kamil Kurday adına tesçiline oybirliği ile karar verildi.23.12.1983

Başkan
Servet AKBALOĞLU
Kadastro müdürü

Tapu Azası
İbrahim TAŞLIGEDİK

Üye
Ruhi GÜL

Üye
Rıza ALTIN

EK-1. (devam) Sivrihisar Tapu ve Kadastro Müdürlüğü arşivi tapu kaydı belgesi (2015)

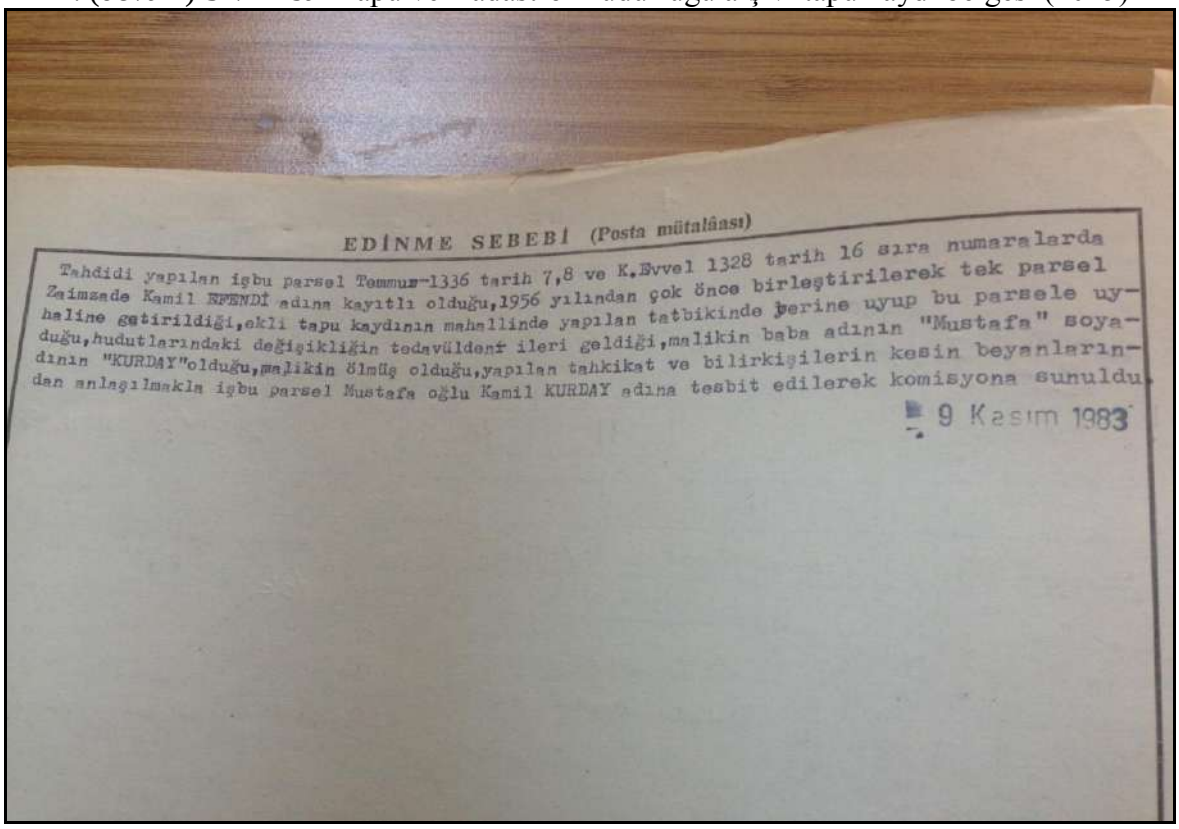

EDİNME SEBEBİ (Posta mütalâası)

Tahdidi yapılan işbu parsel Temmuz-1336 tarih 7,8 ve K.Evvel 1328 tarih 16 sıra numaralarda Zeimzade Kamil EFENDİ adına kayıtlı olduğu,1956 yılından çok önce birleştirilerek tek parsel haline getirildiği,ekli tapu kaydının mahallinde yapılan tatbikinde yerine uyup bu parsele uyduğu,hudutlarındaki değişikliğin tedavüldenr ileri geldiği,malikin baba adının "Mustafa" soyadının "KURDAY"olduğu,malikin ölmüş olduğu,yapılan tahkikat ve bilirkişilerin kesin beyanlarından anlaşılmakla işbu parsel Mustafa oğlu Kamil KURDAY adına tesbit edilerek komisyona sunuldu.

9 Kasım 1983

EK-2. Avrupa koseyi doğal ve kültürel varlıkları koruma envanteri Zaimzade Kamil Efendi konutu envanter fişi

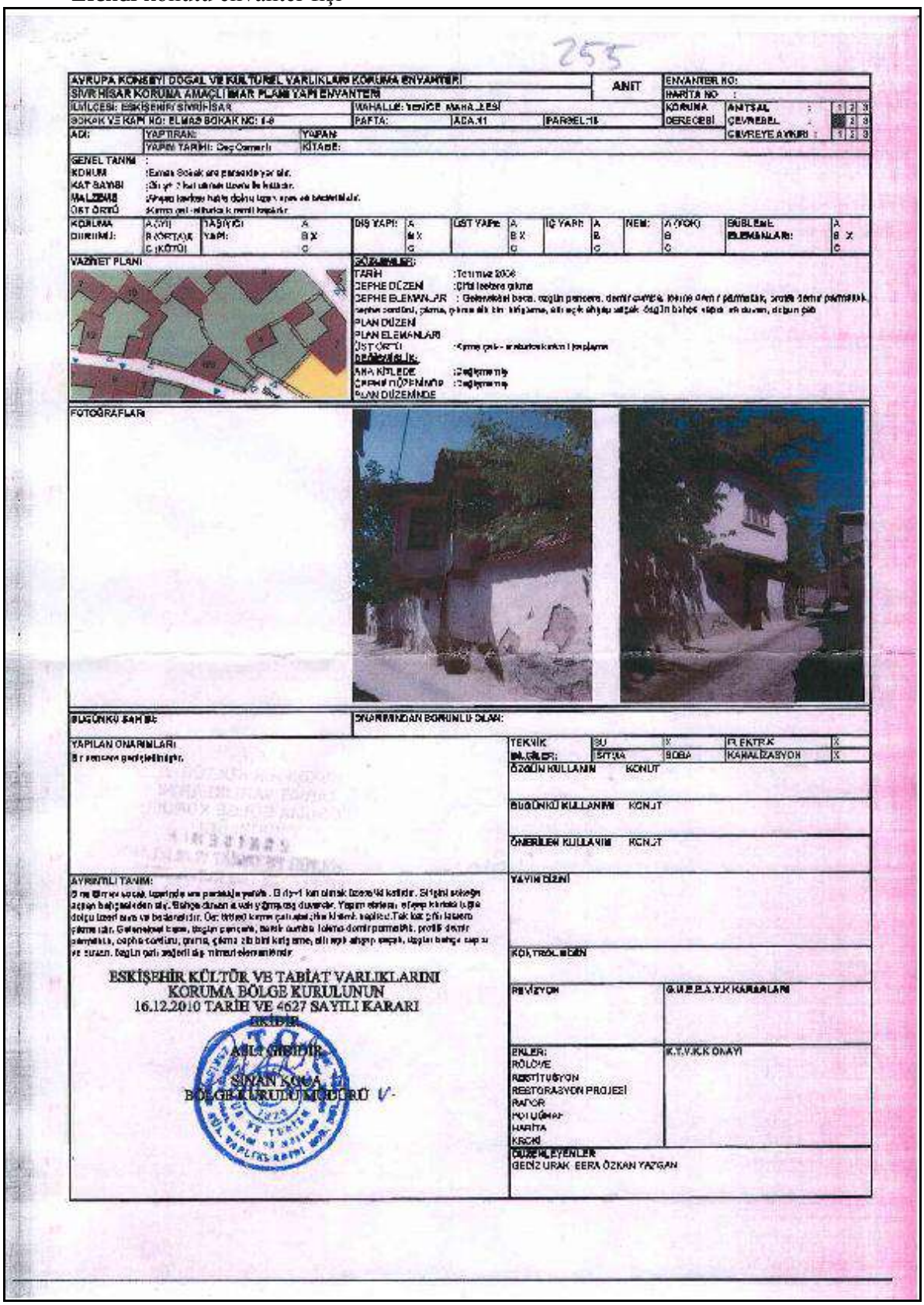

AVRUPA KONSEYİ DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ
SİVRİHİSAR KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI YAPI ENVANTERİ

ANIT

ENVANTER NO:
HARİTA NO :

İLİ/İLÇESİ: ESKİŞEHİR/ SİVRİHİSAR
MAHALLE: YENİCE MAHALLESİ
KORUMA DERECESİ: ANITSAL : 1 2 3
ÇEVRESEL : 1 2 3
ÇEVREYE AYKIRI : 1 2 3

SOKAK VE KAPI NO: ELMAS SOKAK NO: 6-8
PAFTA:
ADA:41
PARSEL:18

ADI:
YAPTIRAN:
YAPAN:
YAPIM TARİHİ: Geç Osmanlı
KİTABE:

GENEL TANIM :
KONUM :Elmas Sokak ana parselde yer alır.
KAT SAYISI :Bir yer + iki katından üzerine ile inşa edilmiştir.
MALZEME :Ahşap taşıyıcı hatıl dolgu taşın, sıvalı ve badanalıdır.
ÜST ÖRTÜ :Kırma çatı - kiremit kaplıdır.

KORUMA DURUMU: A (İYİ) B (ORTA) C (KÖTÜ)
TAŞIYICI YAPI: A B X C
DIŞ YAPI: A B X C
İÇ YAPI: A B X C
ÜST YAPI: A B X C
NEM: A (YOK) B C
BİBLİOGRAFİ: A B X C

VAZİYET PLANI

DEĞİŞİKLİKLER:
TARİH :Temmuz 2004
CEPHE DÜZENİ :Orijinal korunmuş
CEPHE ELEMANLARI : Geleneksel baca, özgün pencere, demir parmaklık, profilli demir parmaklık, ahşap cumba, çıkma, çıkma alt bini kiriş ama, alt açık ahşap saçak, özgün bahçe duvarı, doğum çeşmesi
PLAN DÜZENİ
PLAN ELEMANLARI
ÜST ÖRTÜ :Kırma çatı - kiremit kaplı
DEĞİŞİKLİK:
ANA KİTLEDE :Değişmemiş
ÇEVRESİ NÜFÜSUNDA :Değişmemiş
PLAN DÜZENİNDE

FOTOĞRAFLAR

BUGÜNKÜ DURUM:
ONARIMINDAN BORUNLU OLAN:

YAPILAN ONARIMLAR:
Bir zamanlar geçirdiklerinden.

TEKNİK BİLGİLER: SU X ELEKTRİK X
SIHHİ TESİSAT BOŞLUK KANALİZASYON X

ÖZGÜN KULLANIM KONUT
BUGÜNKÜ KULLANIM KONUT
ÖNERİLEN KULLANIM KONUT

AYRINTILI TANIM:
Elmas Sokak'ın sokak üzerinde ana parselde yer alır. Bir yer + iki katlı olmak üzere iki katlıdır. Sivrihisar sokağın açılan bahçesinden alır. Bahçe duvarı ahşap yığma taş duvardır. Yapım sistemi, ahşap karkas üçlü dolgu üzeri sıva ve badanalıdır. Üst örtüsü kırma çatı, ahşap kiremit kaplıdır. Tek kat çıkı üzerine çıkma vardır. Geleneksel baca, özgün pencere, demir cumba, profilli demir parmaklık, cephe cumbası, çıkma, çıkma alt bini kiriş ama, alt açık ahşap saçak, özgün bahçe duvarı ve çeşmesi özgün çıkı değerli ahşap mimari elemanlardır.

ESKİŞEHİR KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULUNUN 16.12.2010 TARİH VE 4627 SAYILI KARARI İLE TESCİLİ GEREĞİNDİR.

SİNAN KOCA
BÖLGE KURULU MÜDÜRÜ V.

YAPIM EKİBİ
KONTROL EDEN
REVİZYON
G.M.K.B.K.T.V.Y.K KARARLARI
EKLER:
RÖLÖVE
RESTİTÜSYON
RESTORASYON PROJESİ
RAPOR
FOTOĞRAF
HARİTA
KROKİ
K.T.V.Y.K.K ONAYI
DÜZENLEYENLER
GENİZ URAK EERA ÖZKAN YAZGAN

EK-3. Rölöve

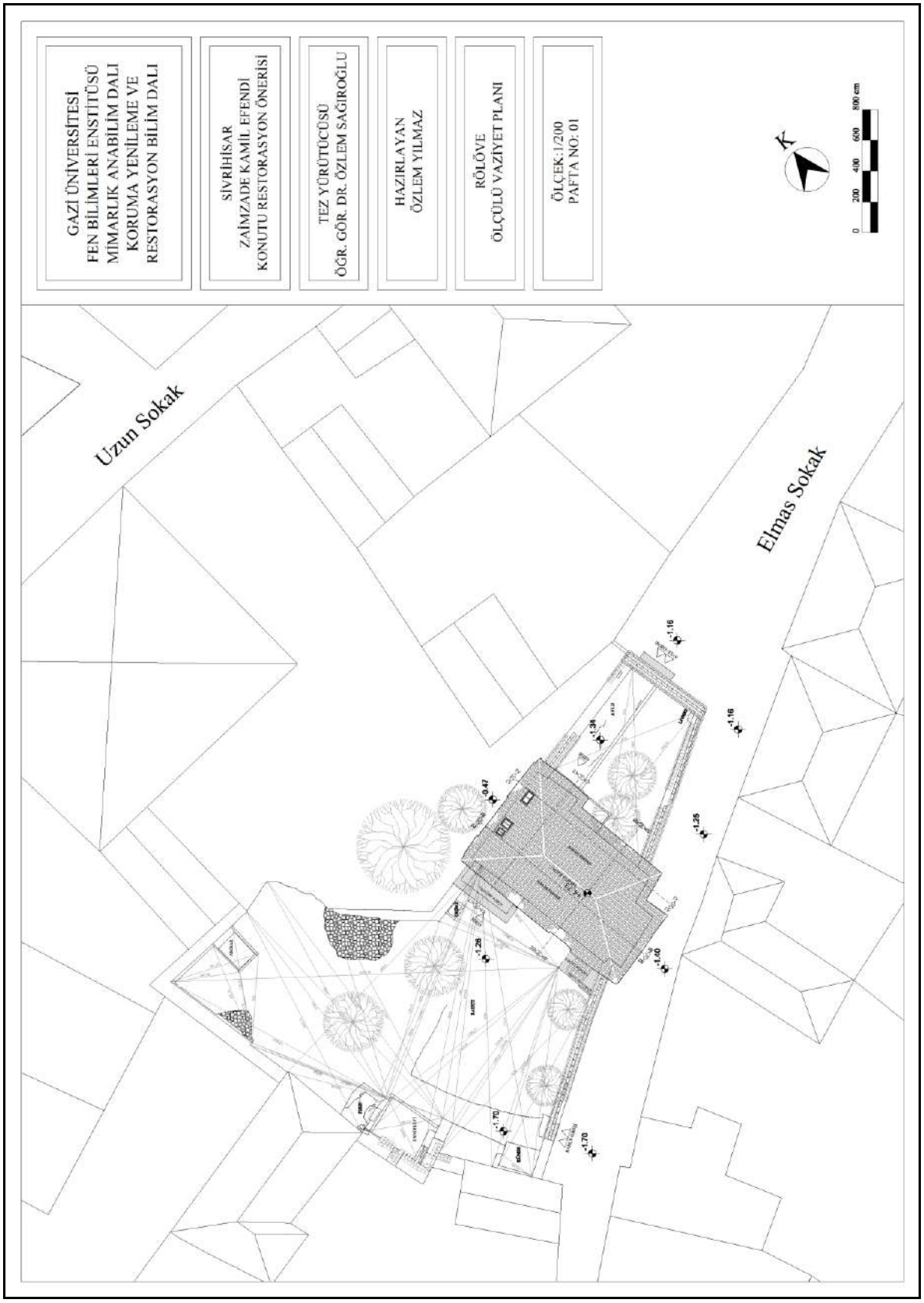

Şekil 4.1. Rölöve ölçülü vaziyet planı

EK-3. (devam) Rölöve

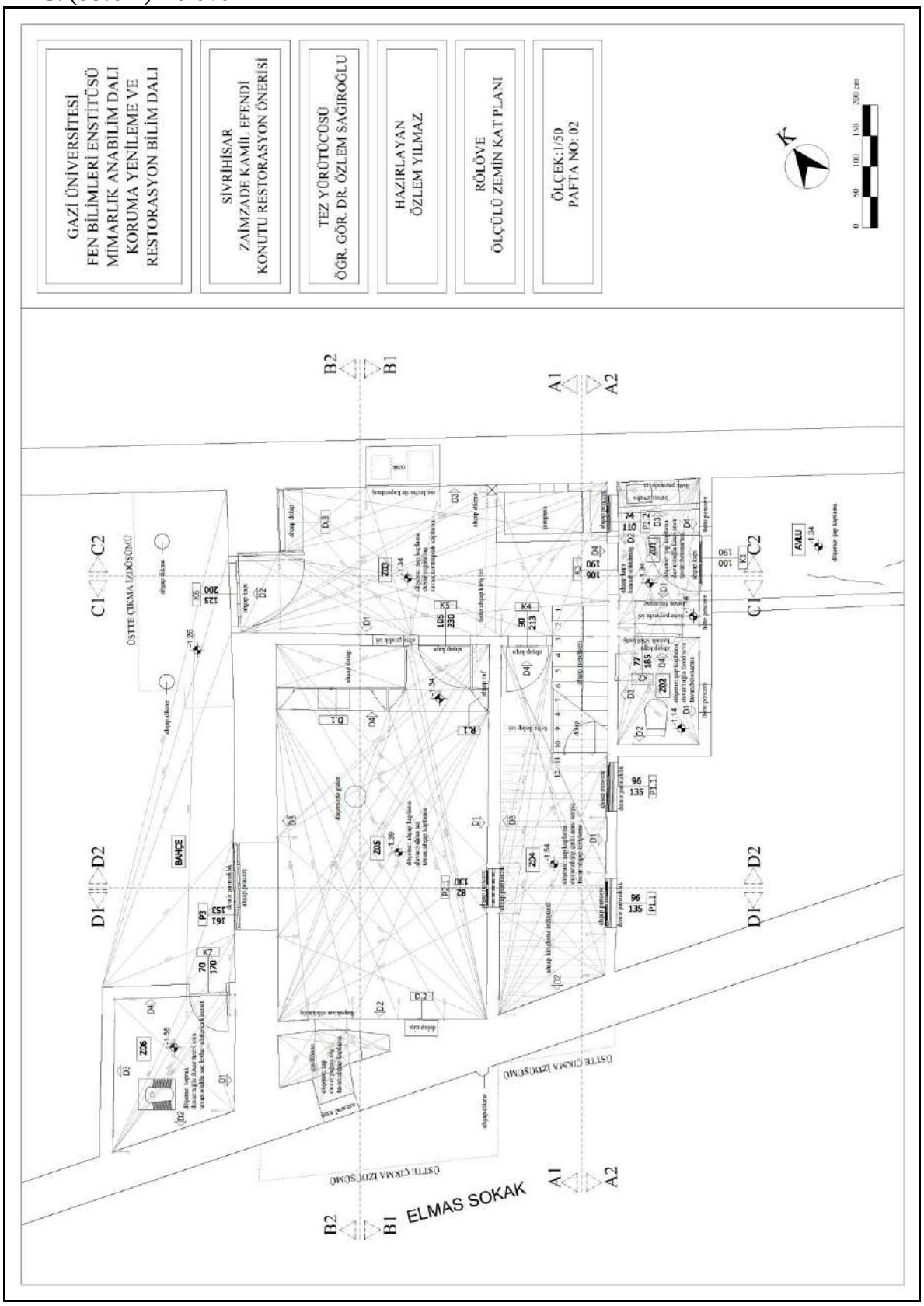

Şekil 4.2. Rölöve ölçülü zemin kat planı

EK-3. (devam) Rölöve

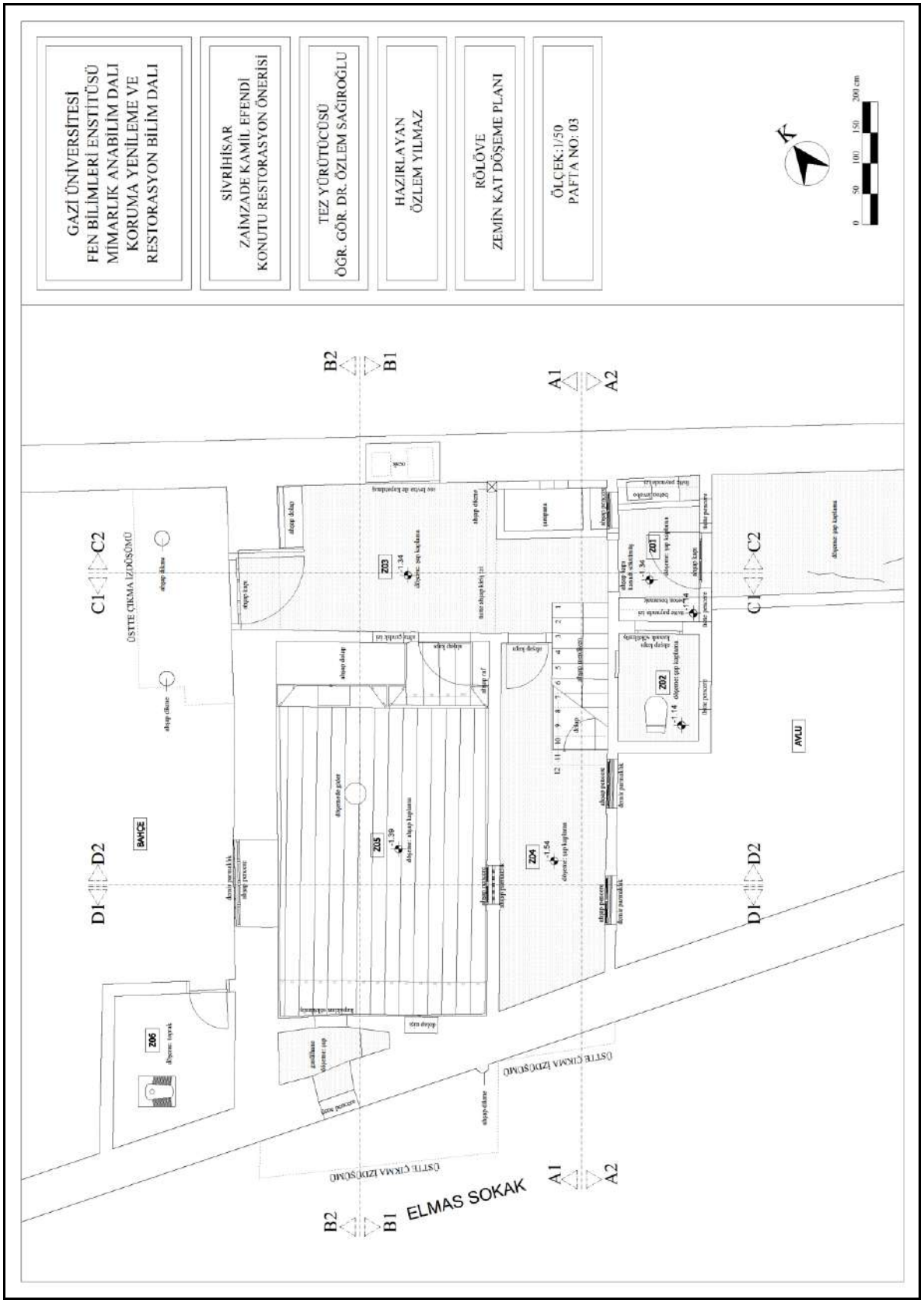

Şekil 4.3. Rölöve zemin kat döşeme planı

EK-3. (devam) Rölöve

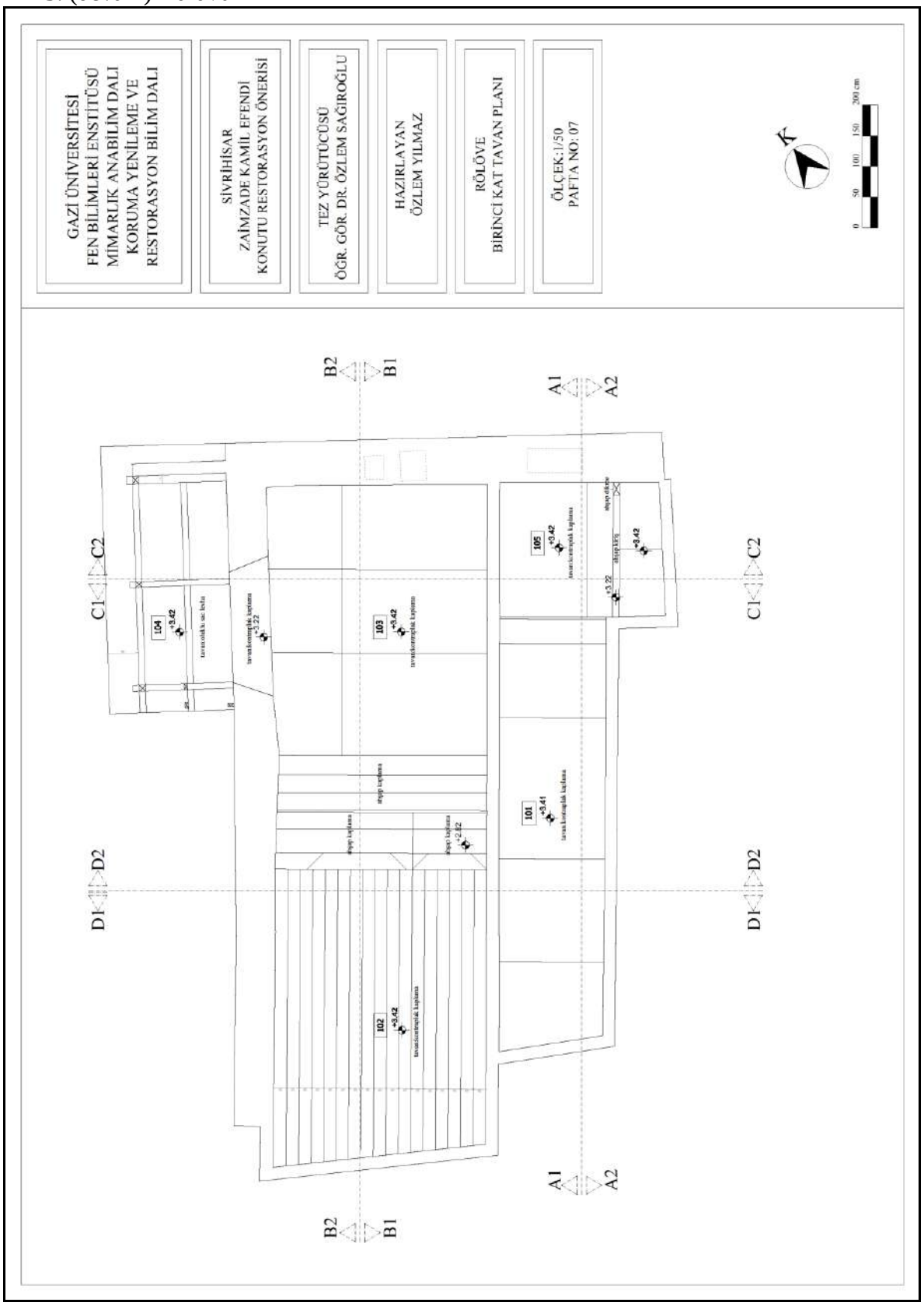

Şekil 4.4. Rölöve zemin kat tavan planı

EK-3. (devam) Rölöve

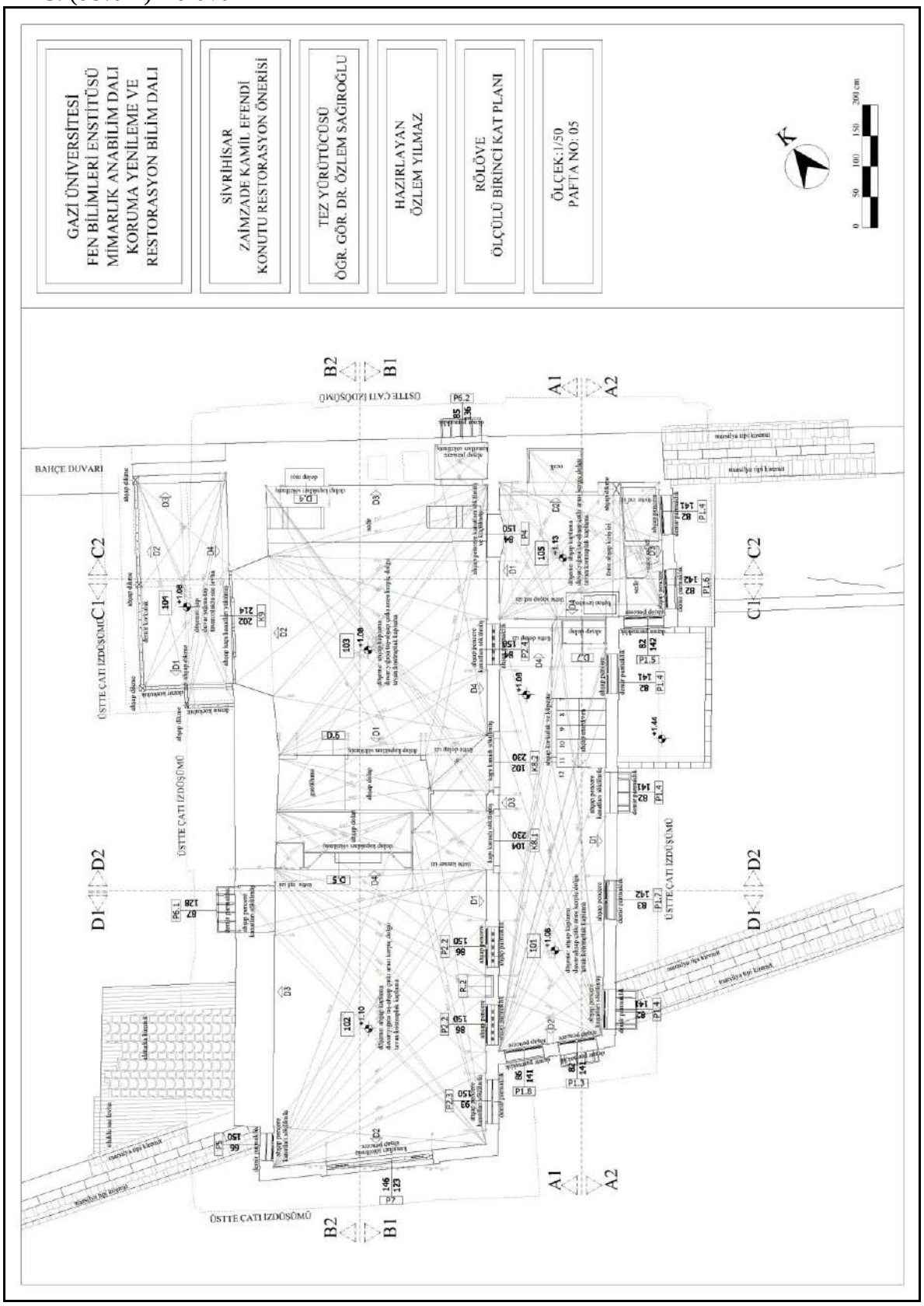

Şekil 4.5. Rölöve ölçülü birinci kat planı

EK-3. (devam) Rölöve

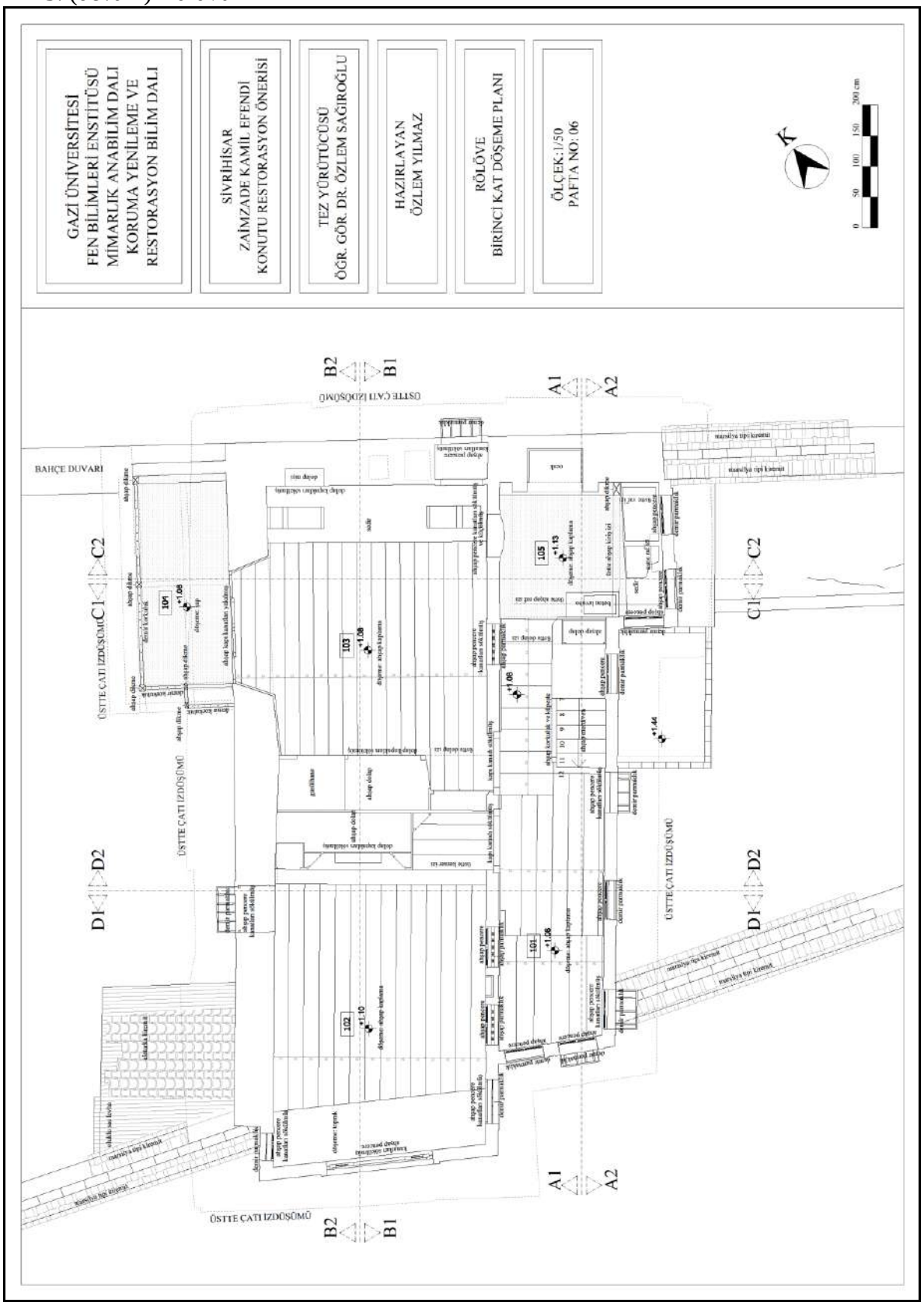

Şekil 4.6. Rölöve birinci kat döşeme planı

EK-3. (devam) Rölöve

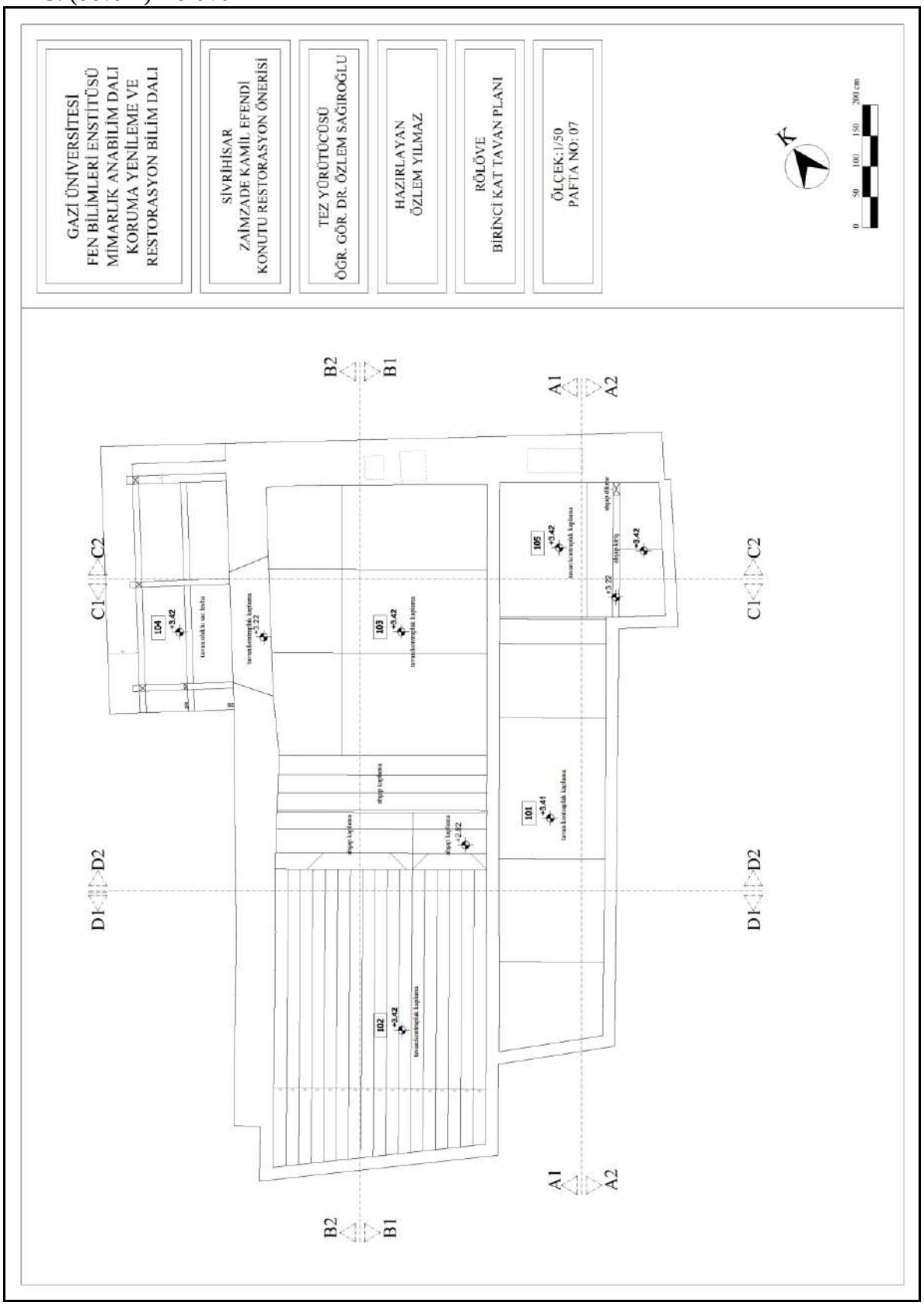

Şekil 4.7. Rölöve birinci kat tavan planı

EK-3. (devam) Rölöve

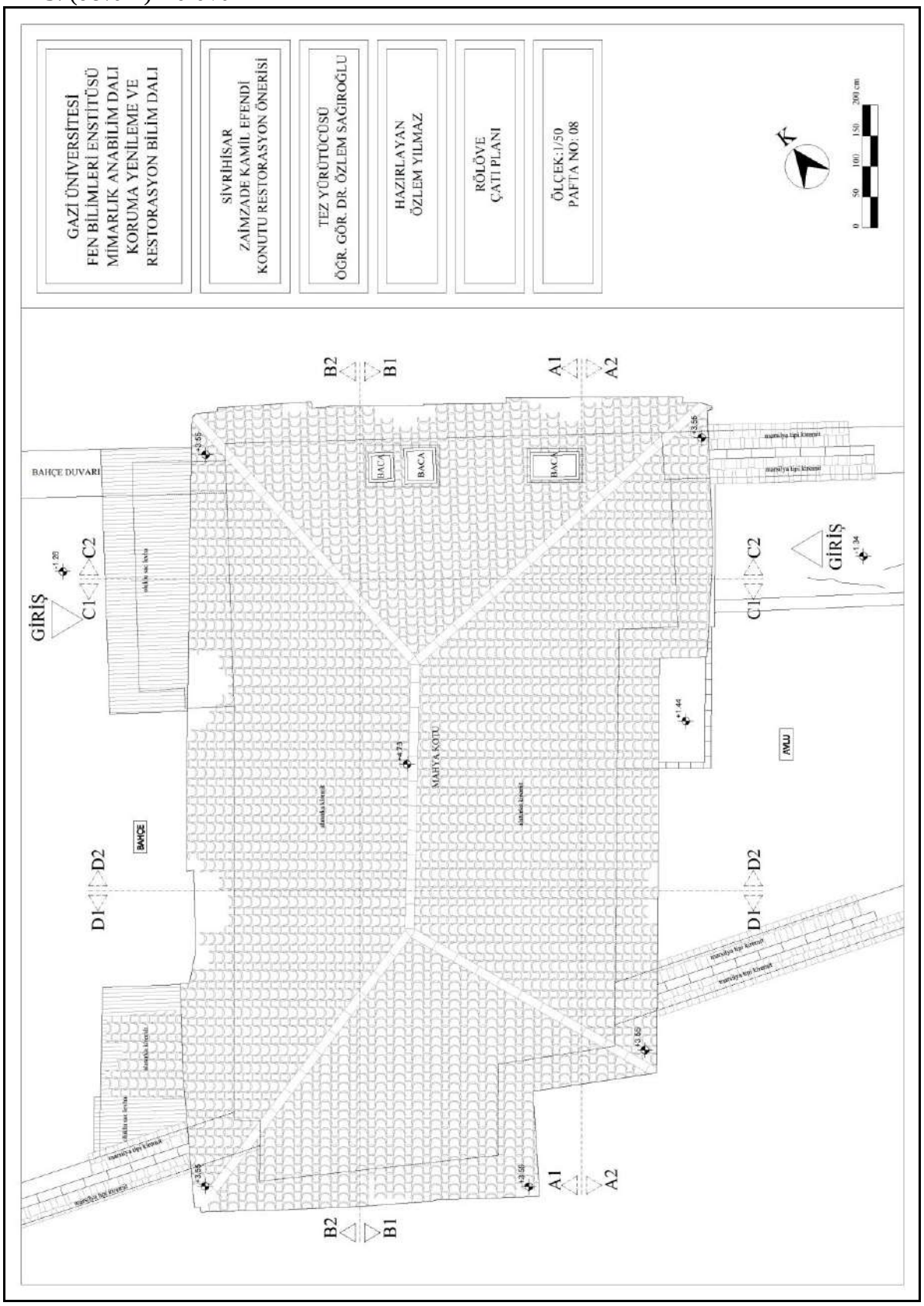

Şekil 4.8. Rölöve çatı planı

EK-3. (devam) Rölöve

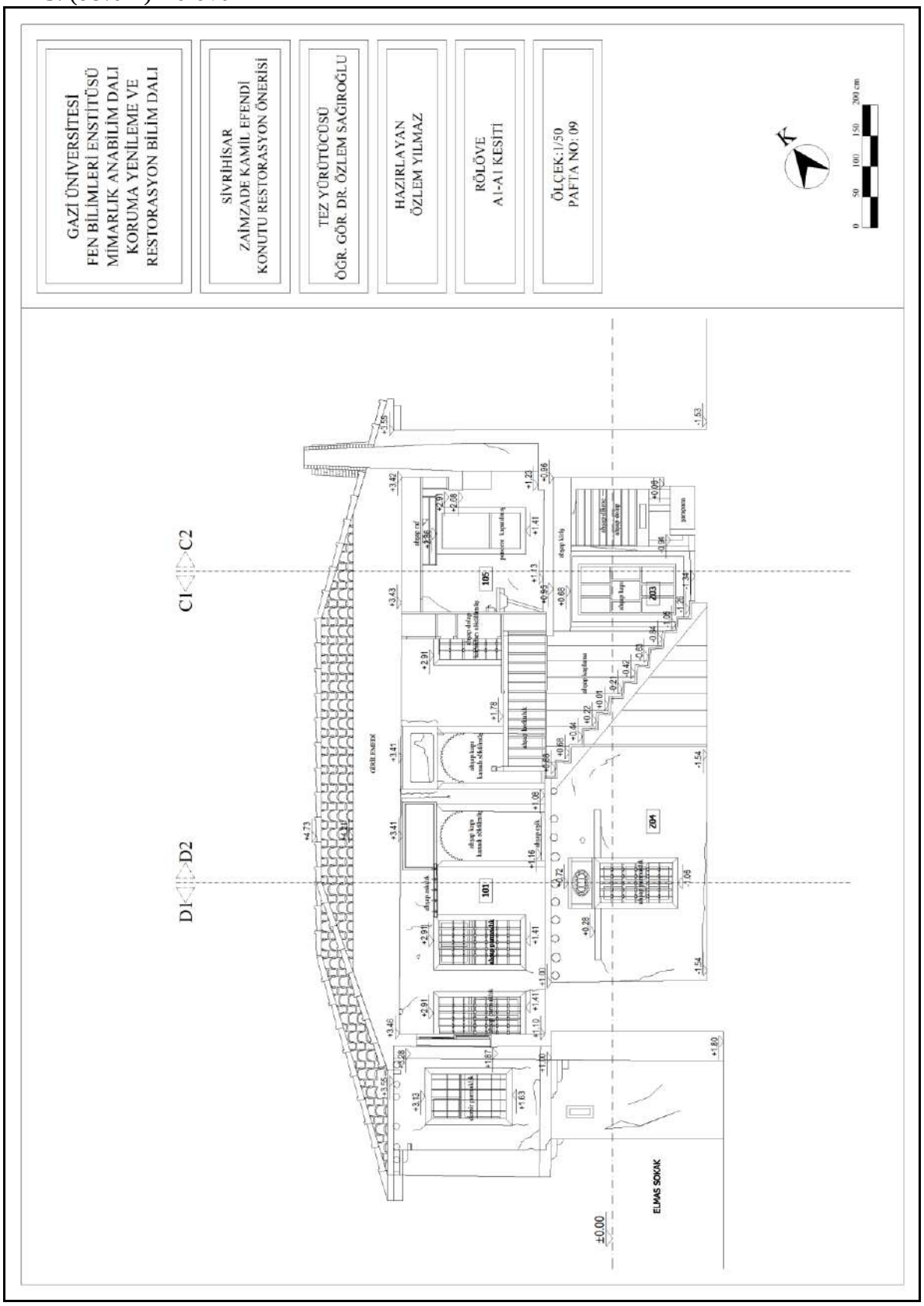

Şekil 4.9. Rölöve A1-A1 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

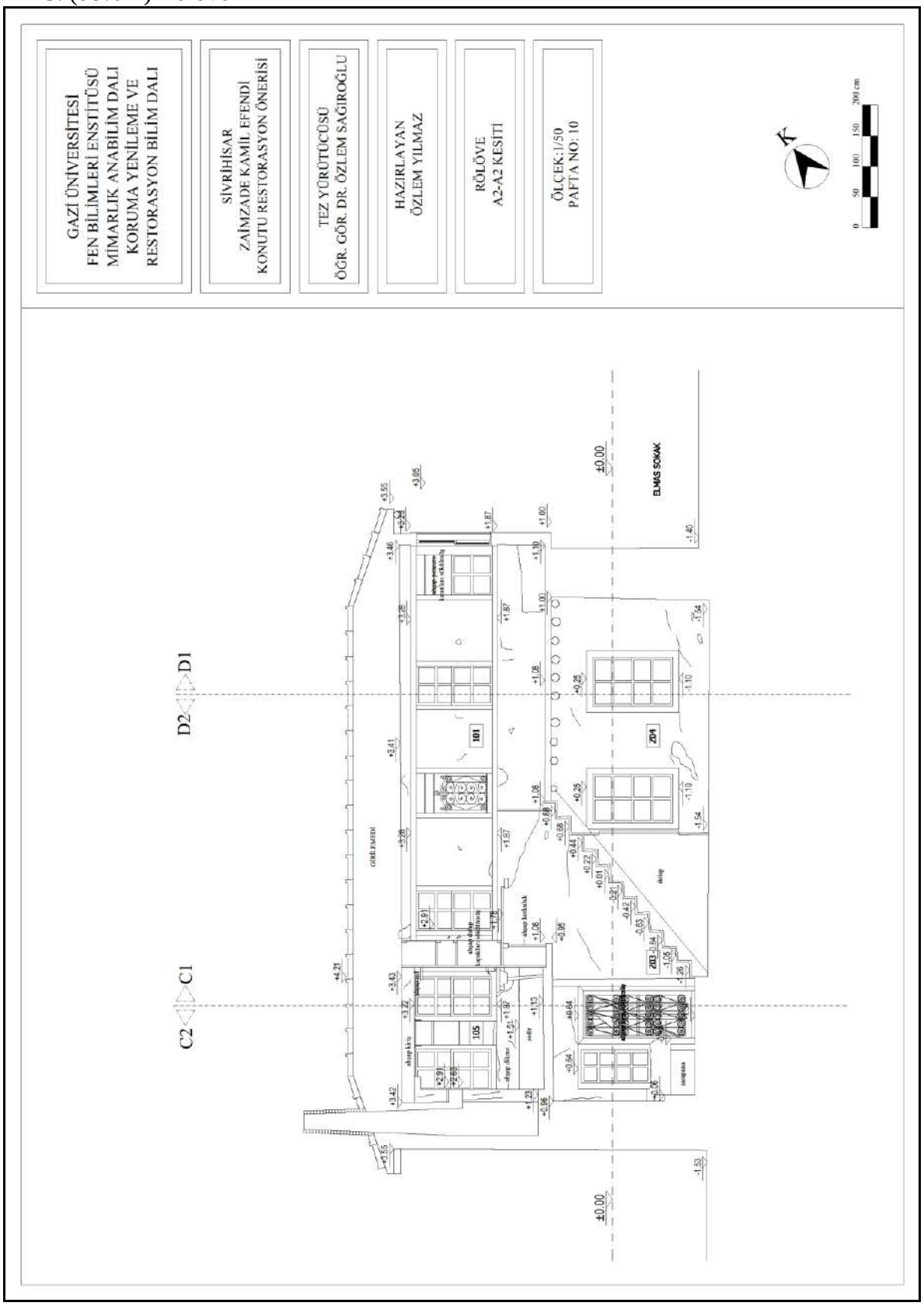

Şekil 4.10. Rölöve A2-A2 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

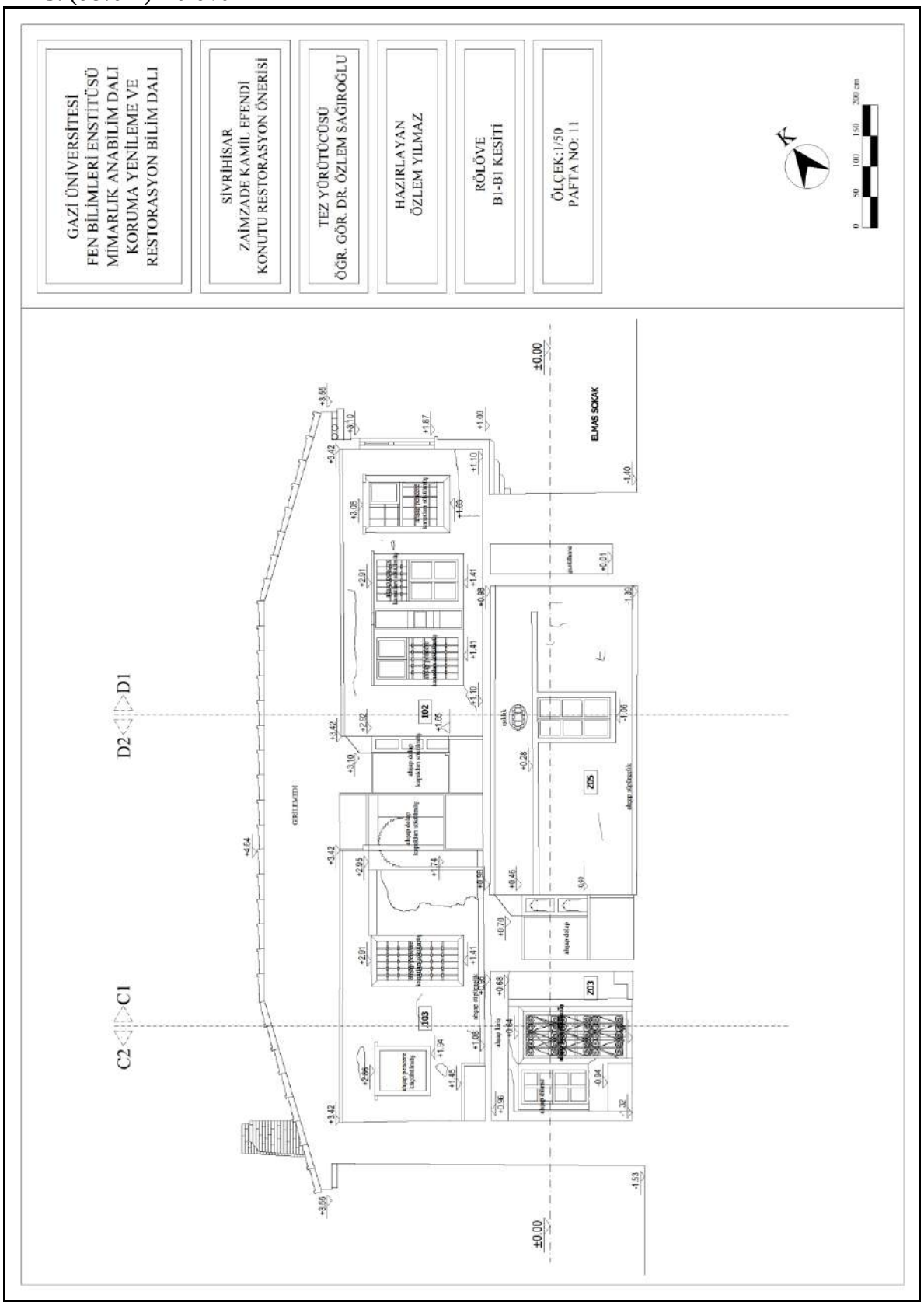

Şekil 4.11. Rölöve B1-B1 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

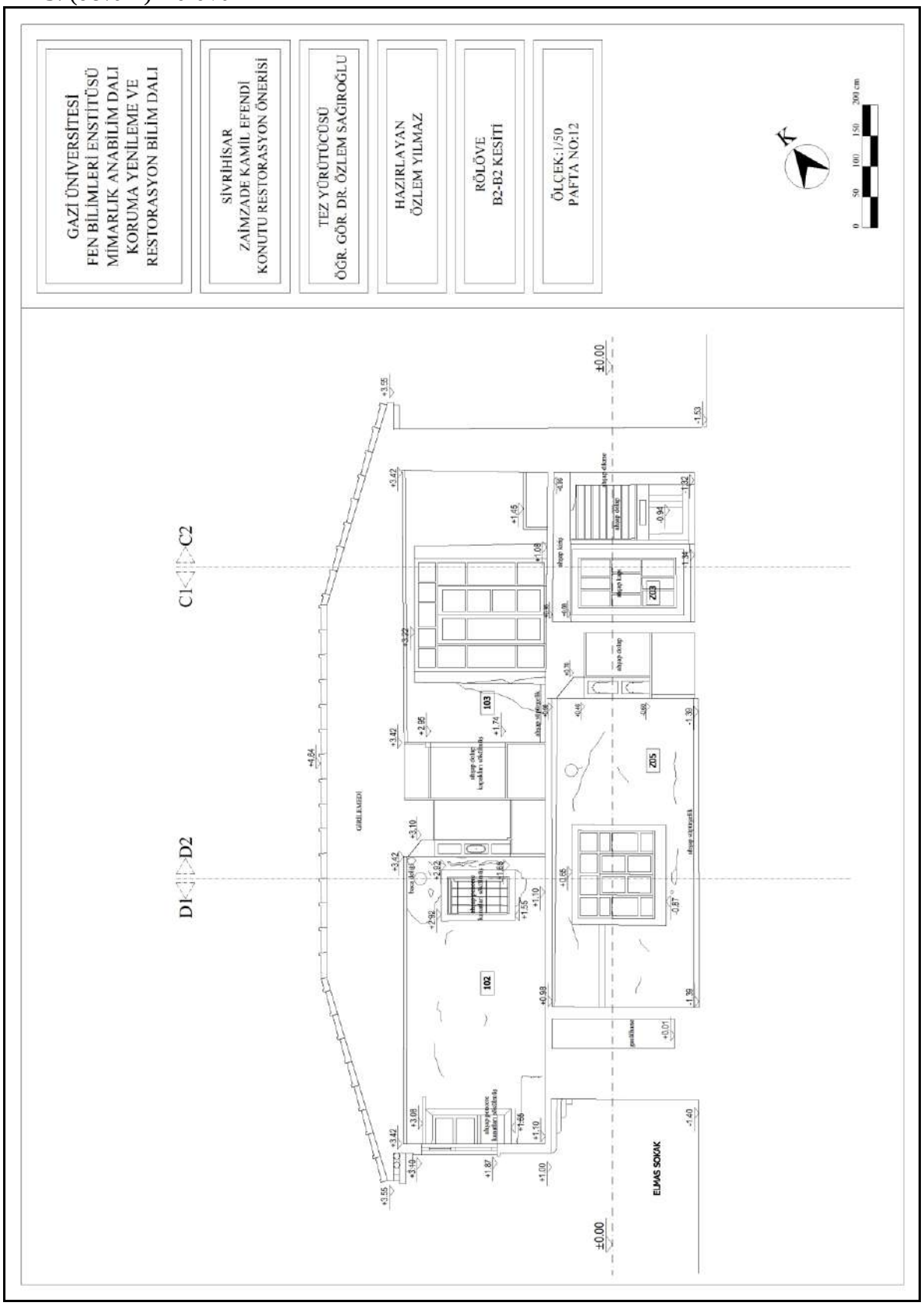

Şekil 4.12. Rölöve B2-B2 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

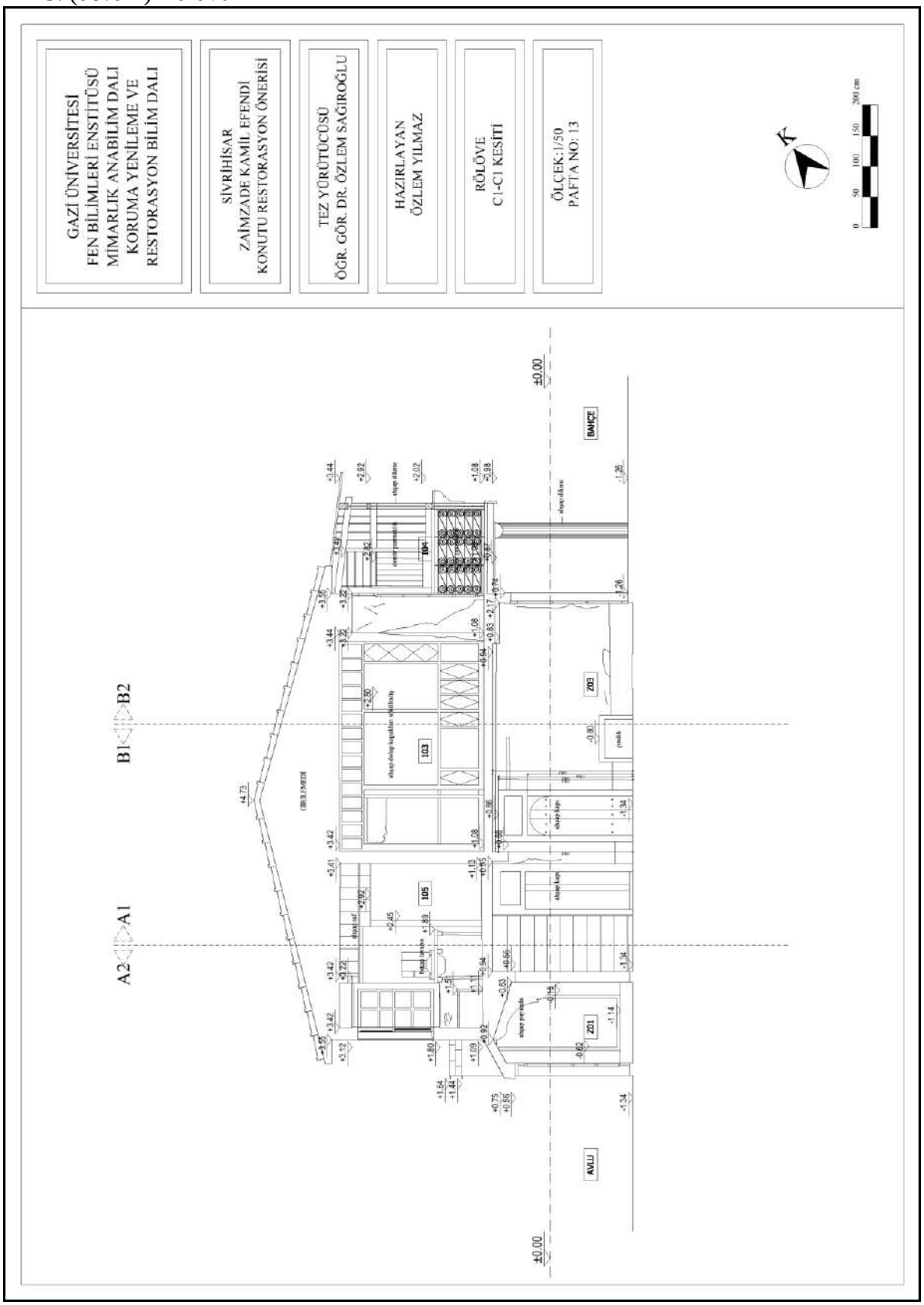

Şekil 4.13. Rölöve C1-C1 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

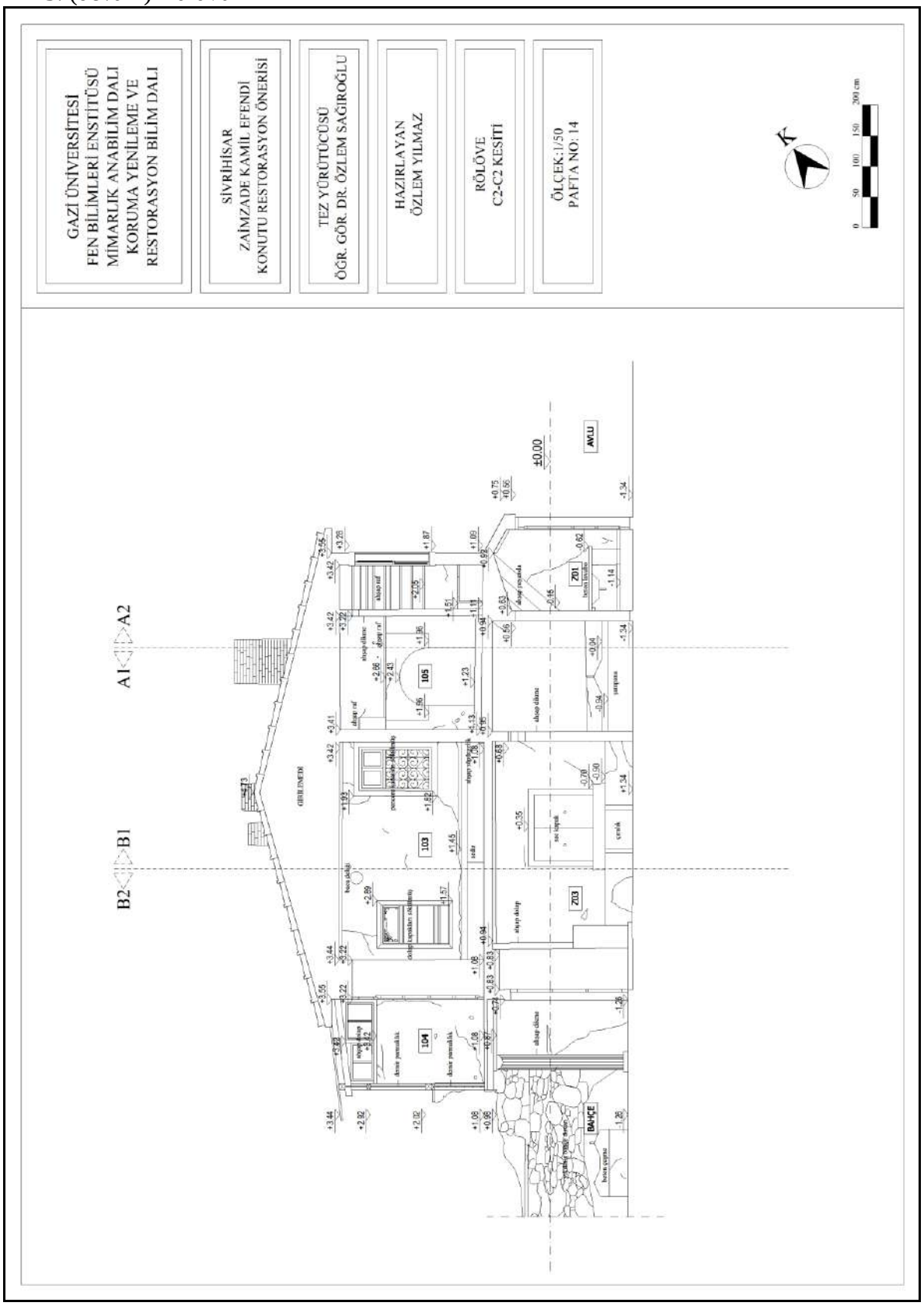

Şekil 4.14. Rölöve C2-C2 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

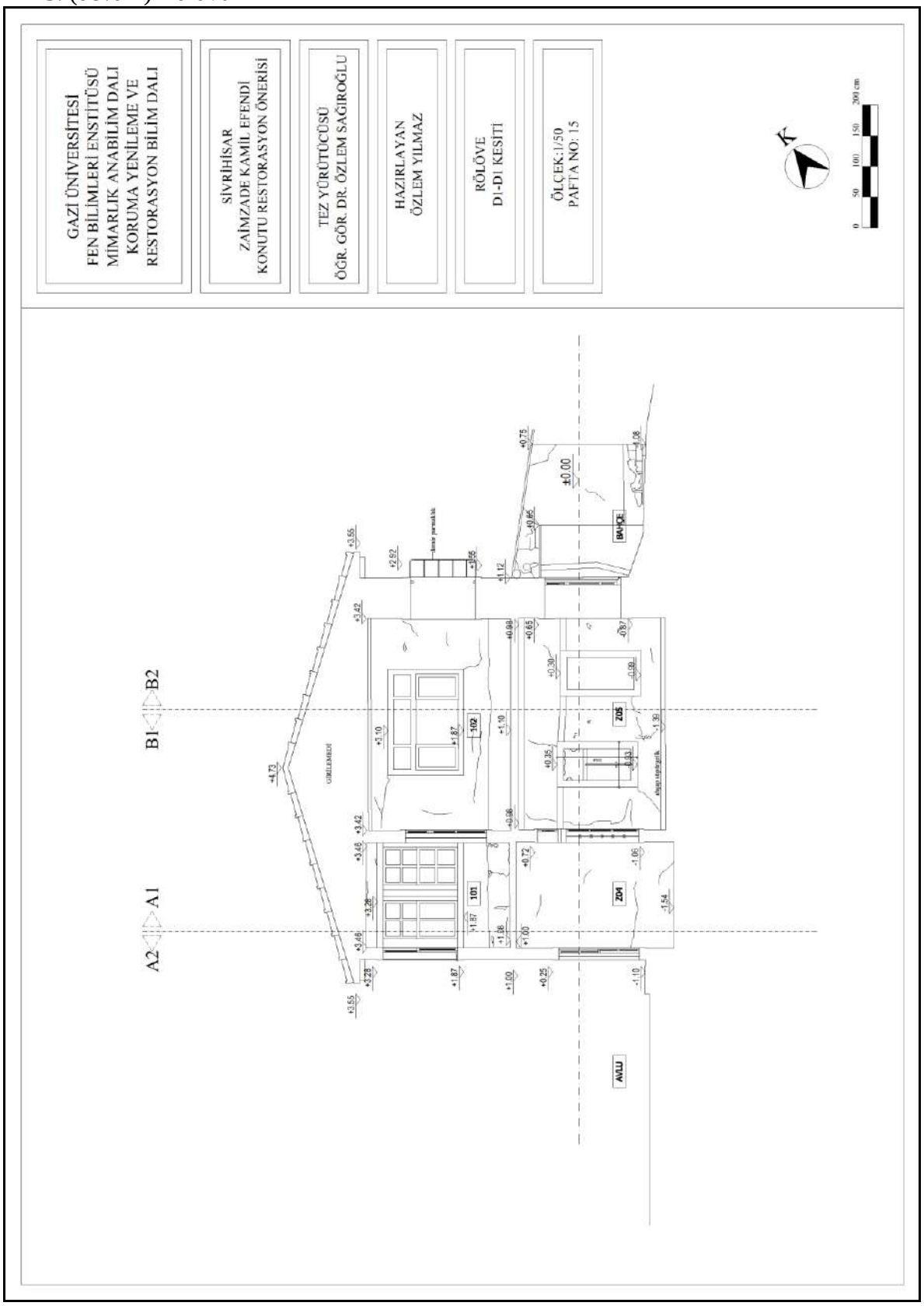

Şekil 4.15. Rölöve D1-D1 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

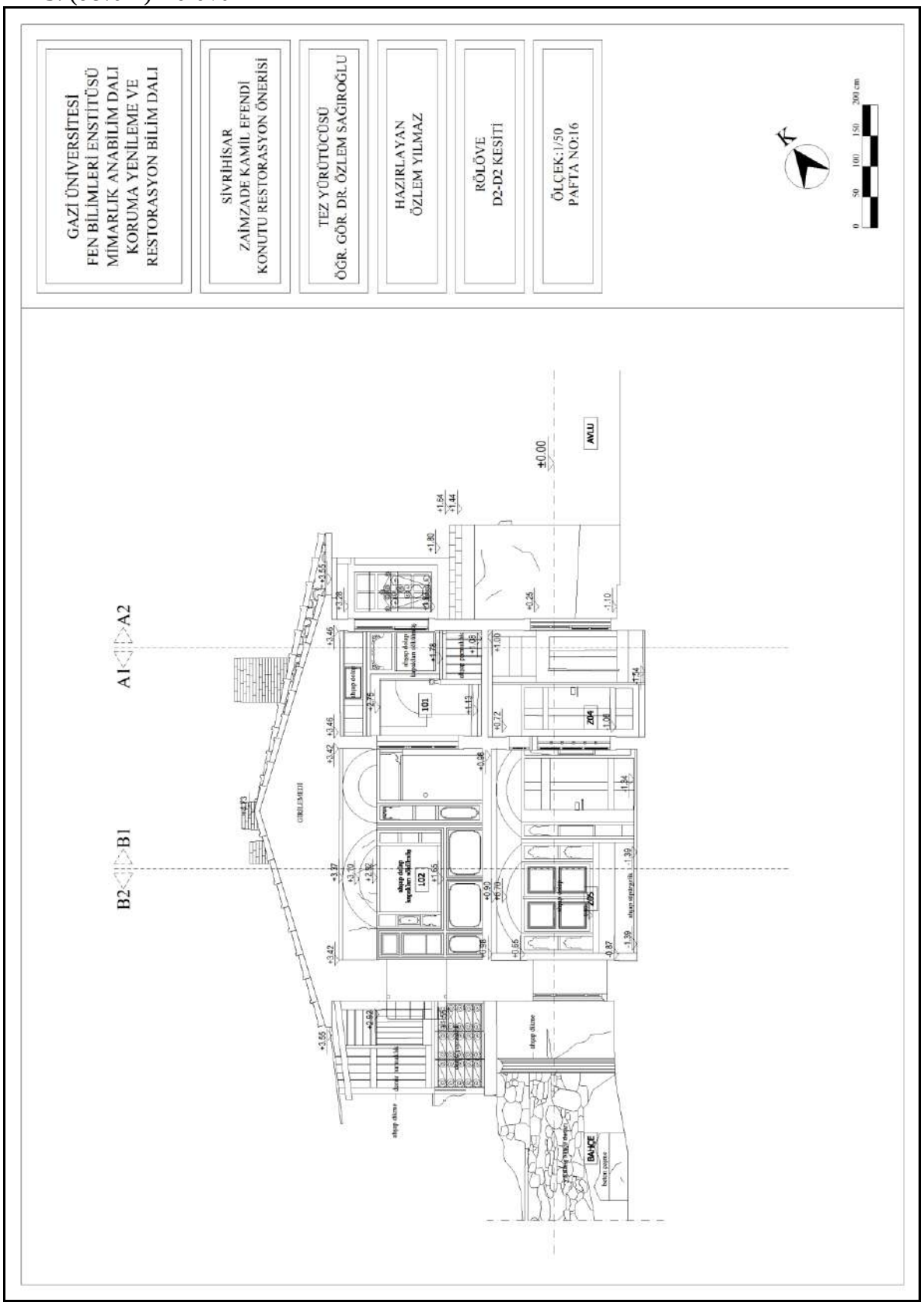

Şekil 4.16. Rölöve D2-D2 kesiti

EK-3. (devam) Rölöve

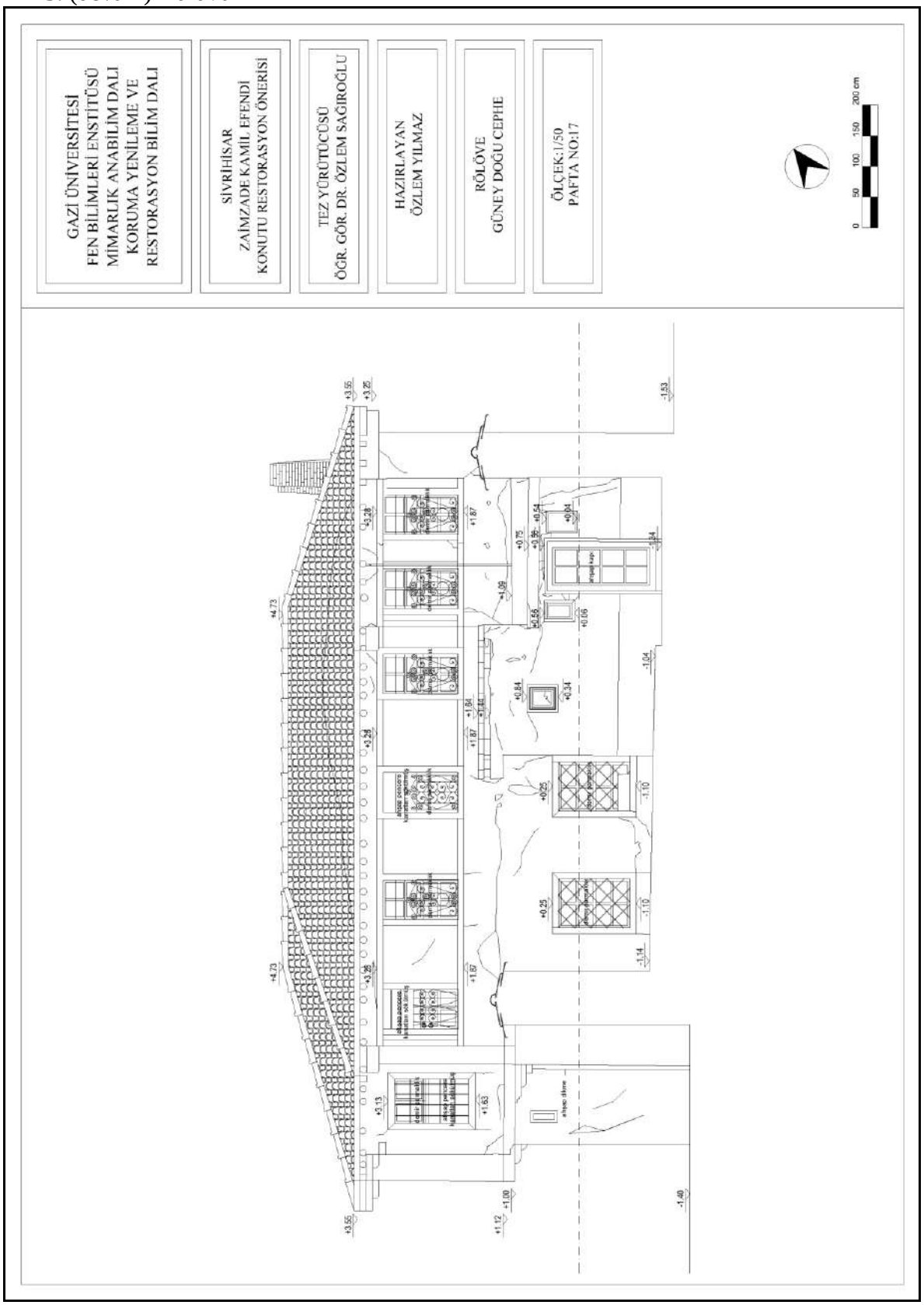

Şekil 4.17. Rölöve güney doğu cephe

EK-3. (devam) Rölöve

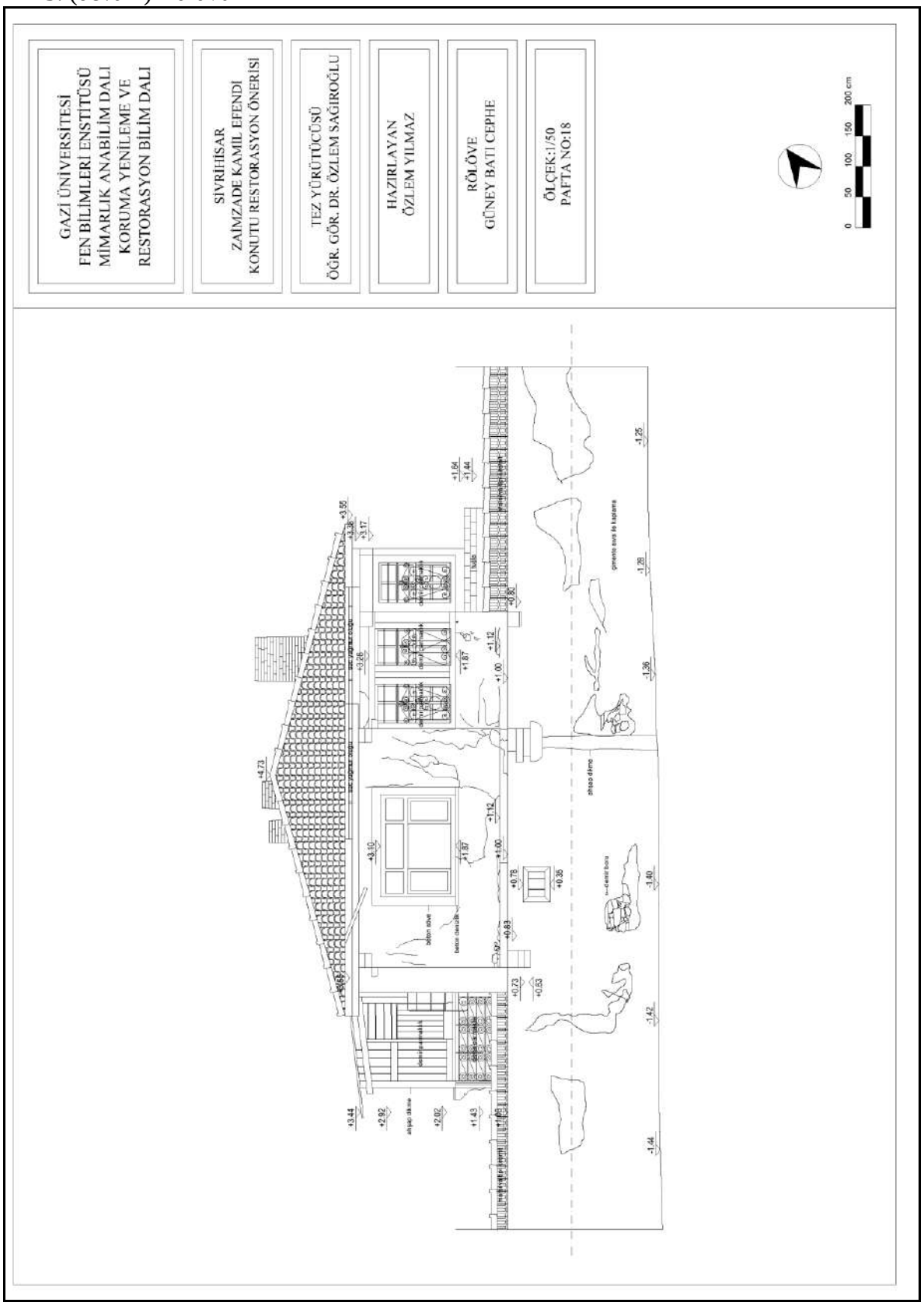

Şekil 4.18. Rölöve güney batı cephe

EK-3. (devam) Rölöve

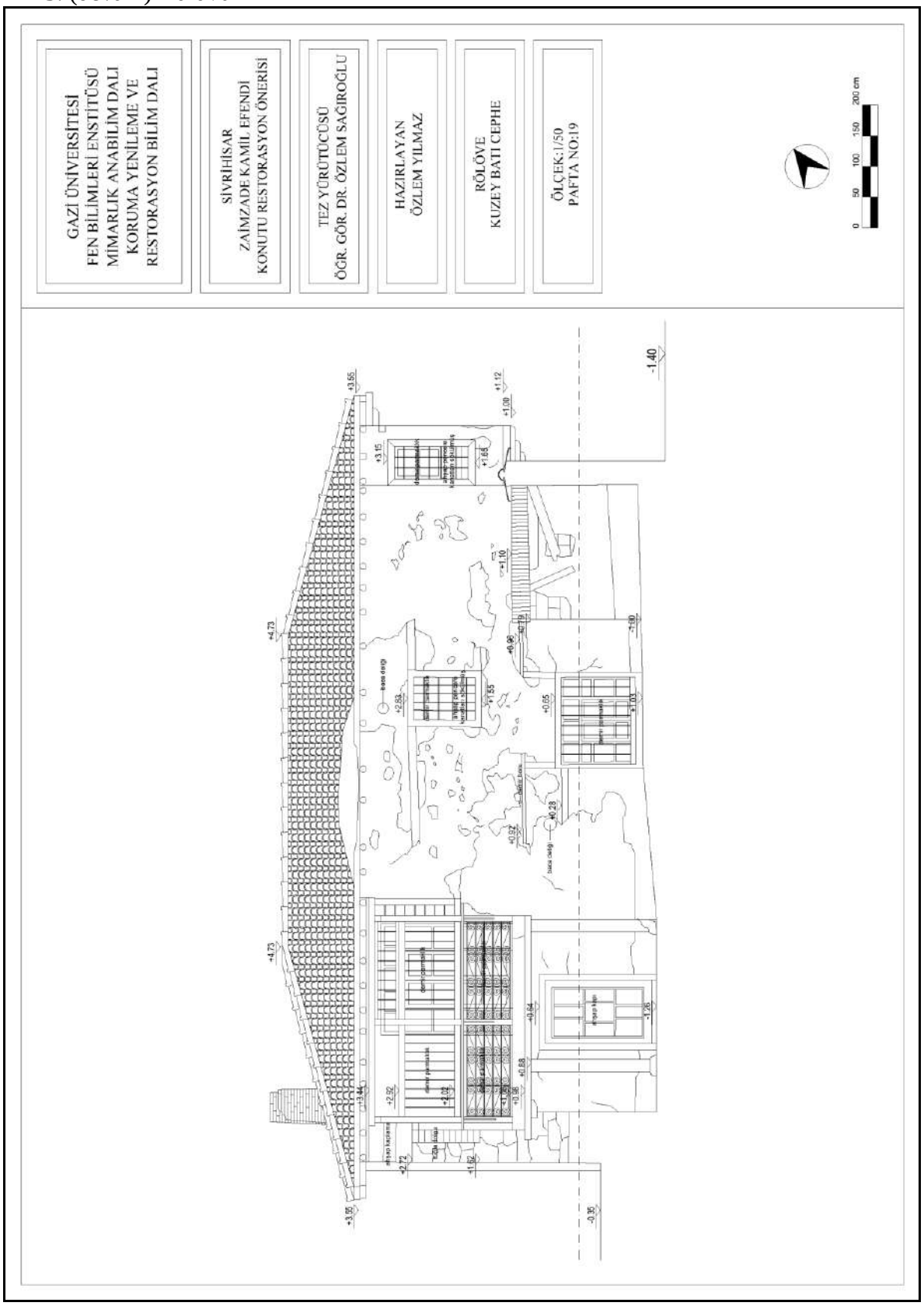

Şekil 4.19. Rölöve kuzey batı cephe

EK-3. (devam) Rölöve

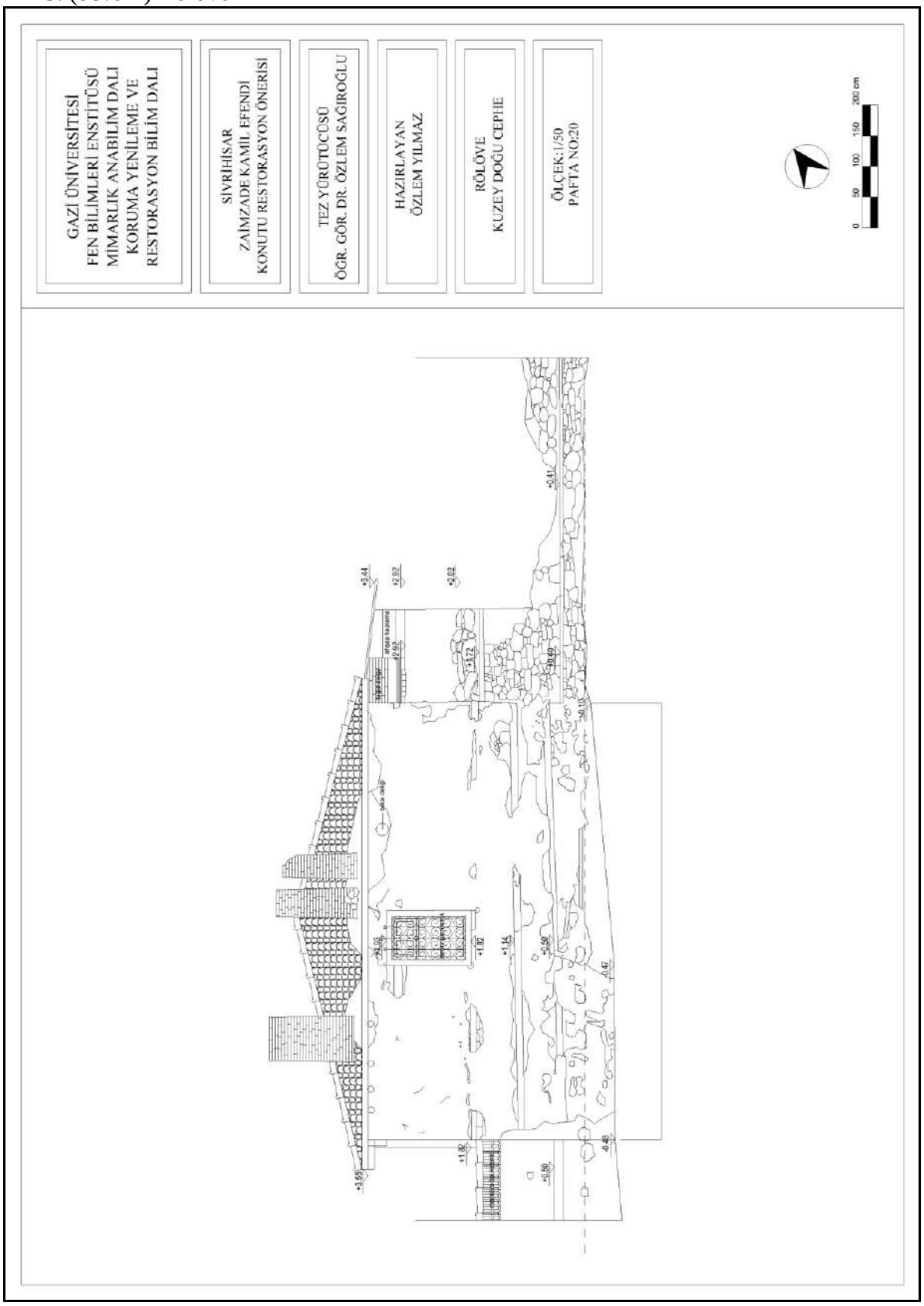

Şekil 4.20. Rölöve kuzey doğu cephe

EK-3. (devam) Rölöve

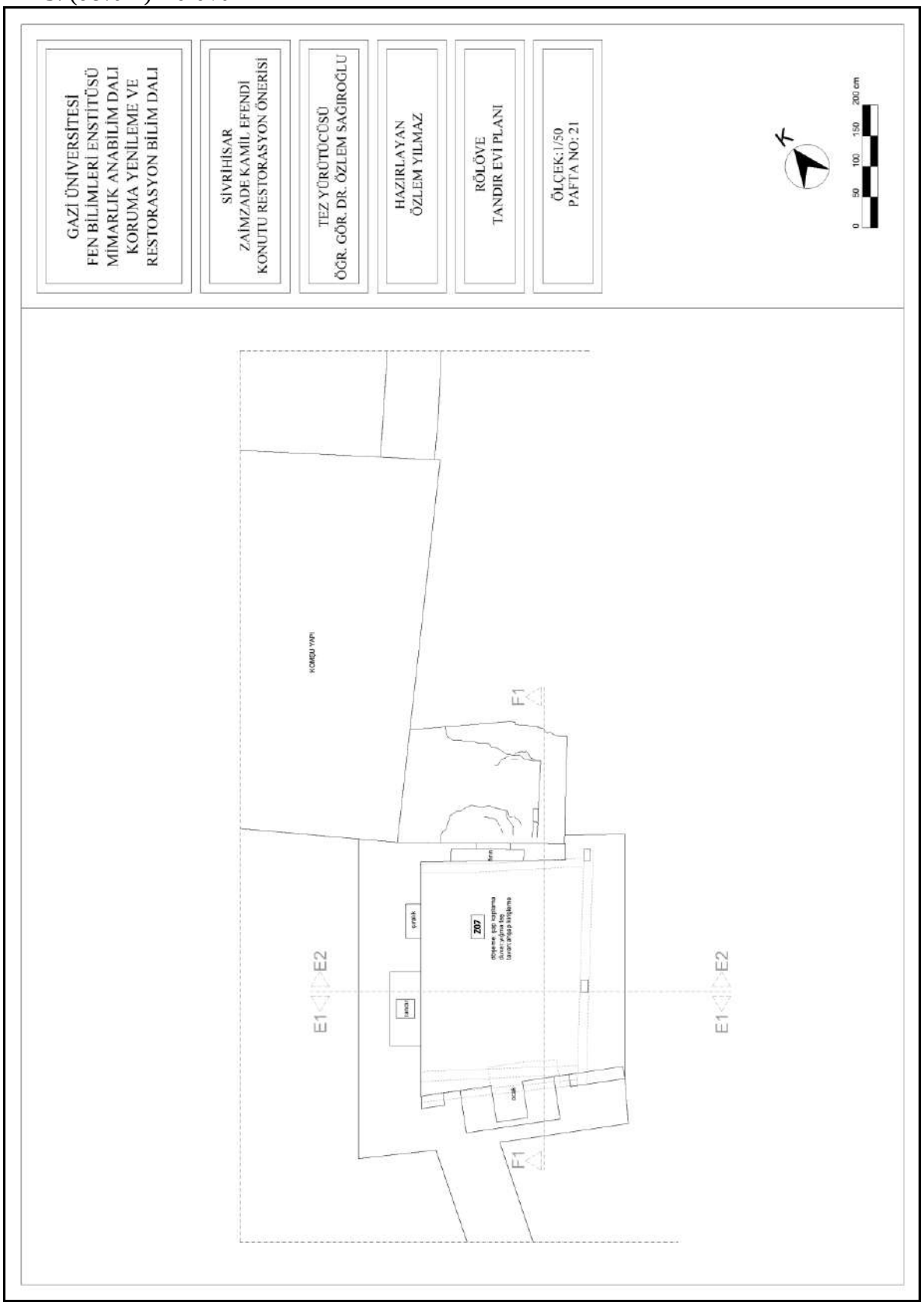

Şekil 4.21. Rölöve tandır evi planı

EK-3. (devam) Rölöve

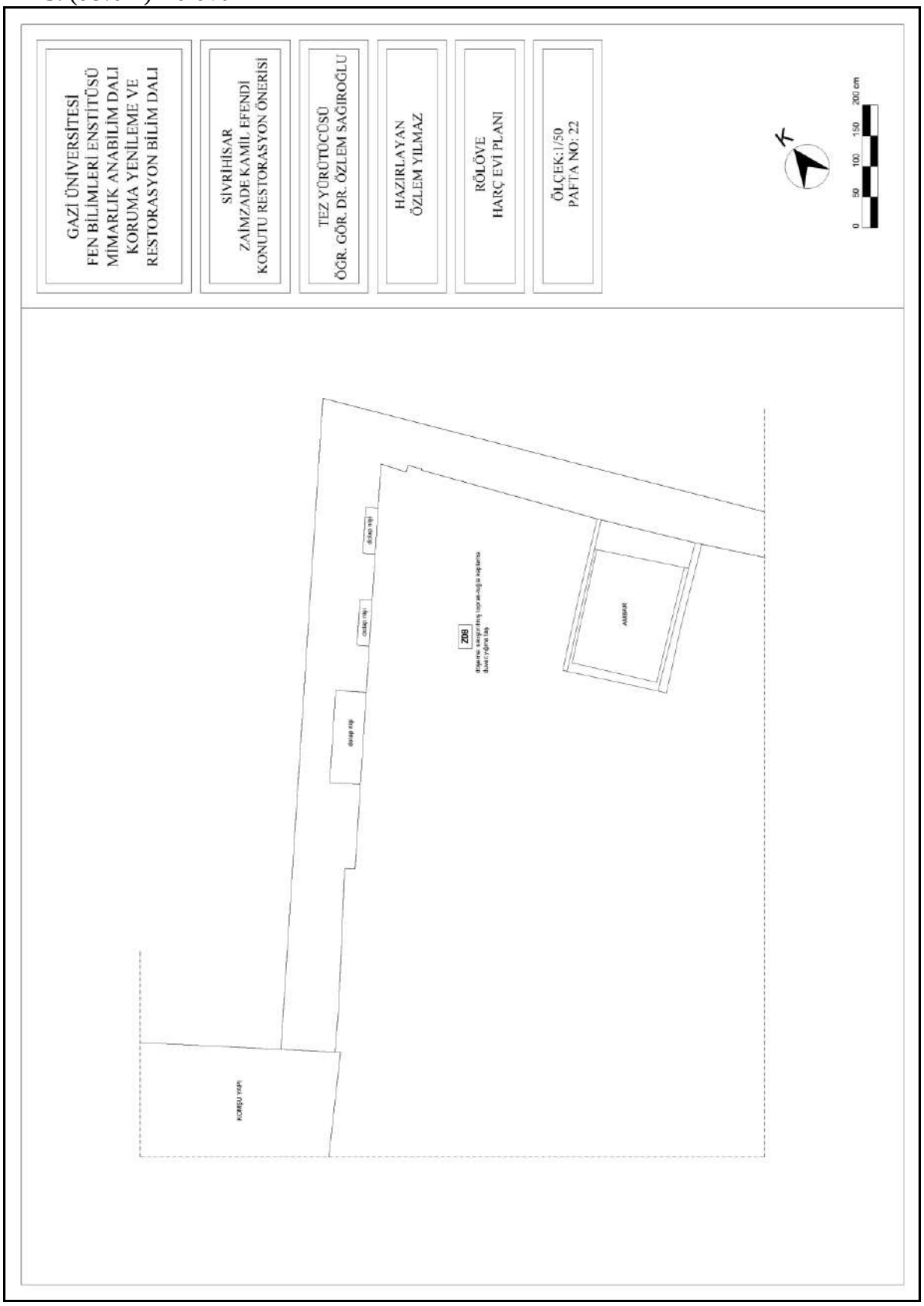

Şekil 4.22. Rölöve harç evi planı

EK-3. (devam) Rölöve

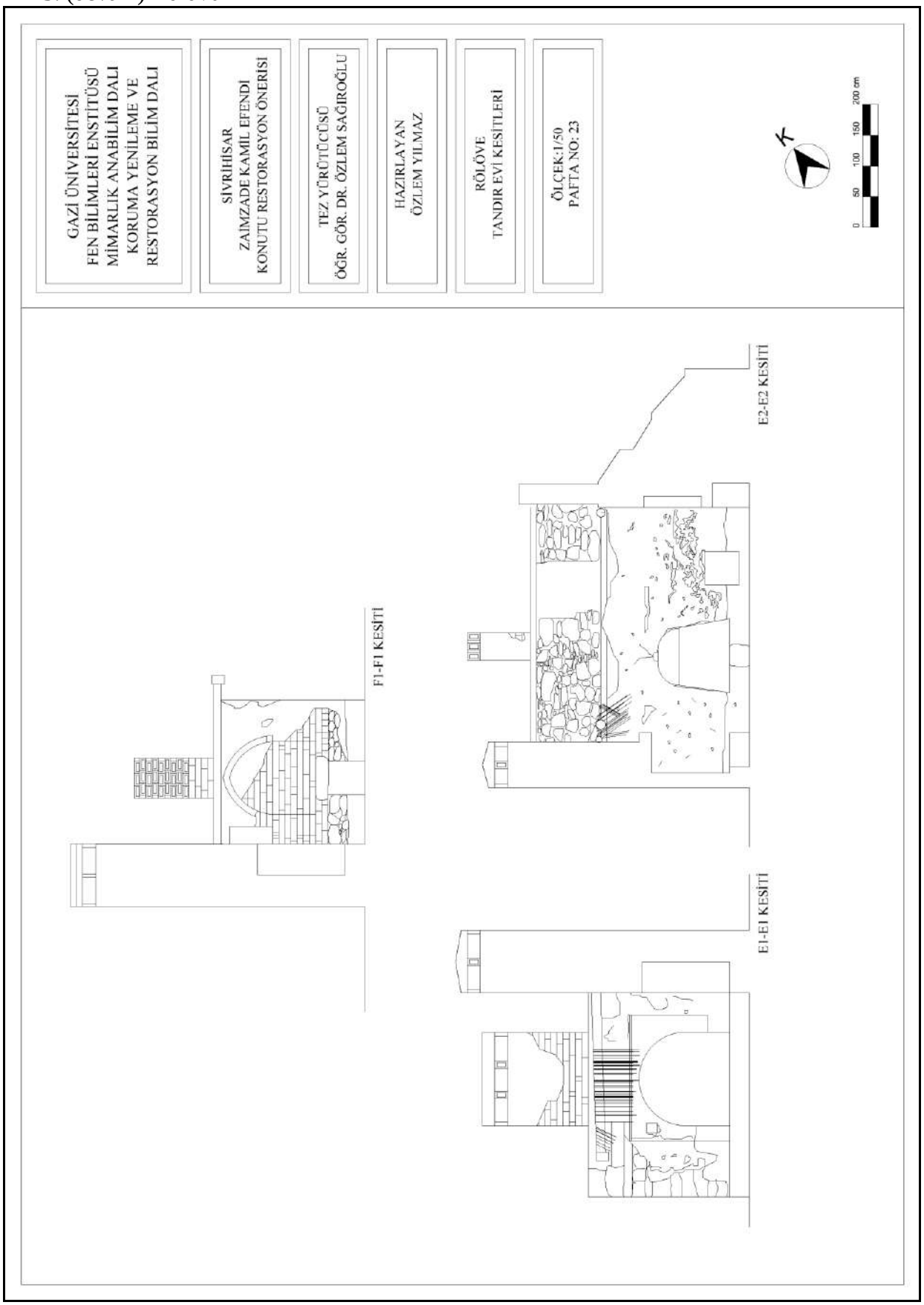

Şekil 4.23. Rölöve tandır evi kesitleri

EK-3. (devam) Rölöve

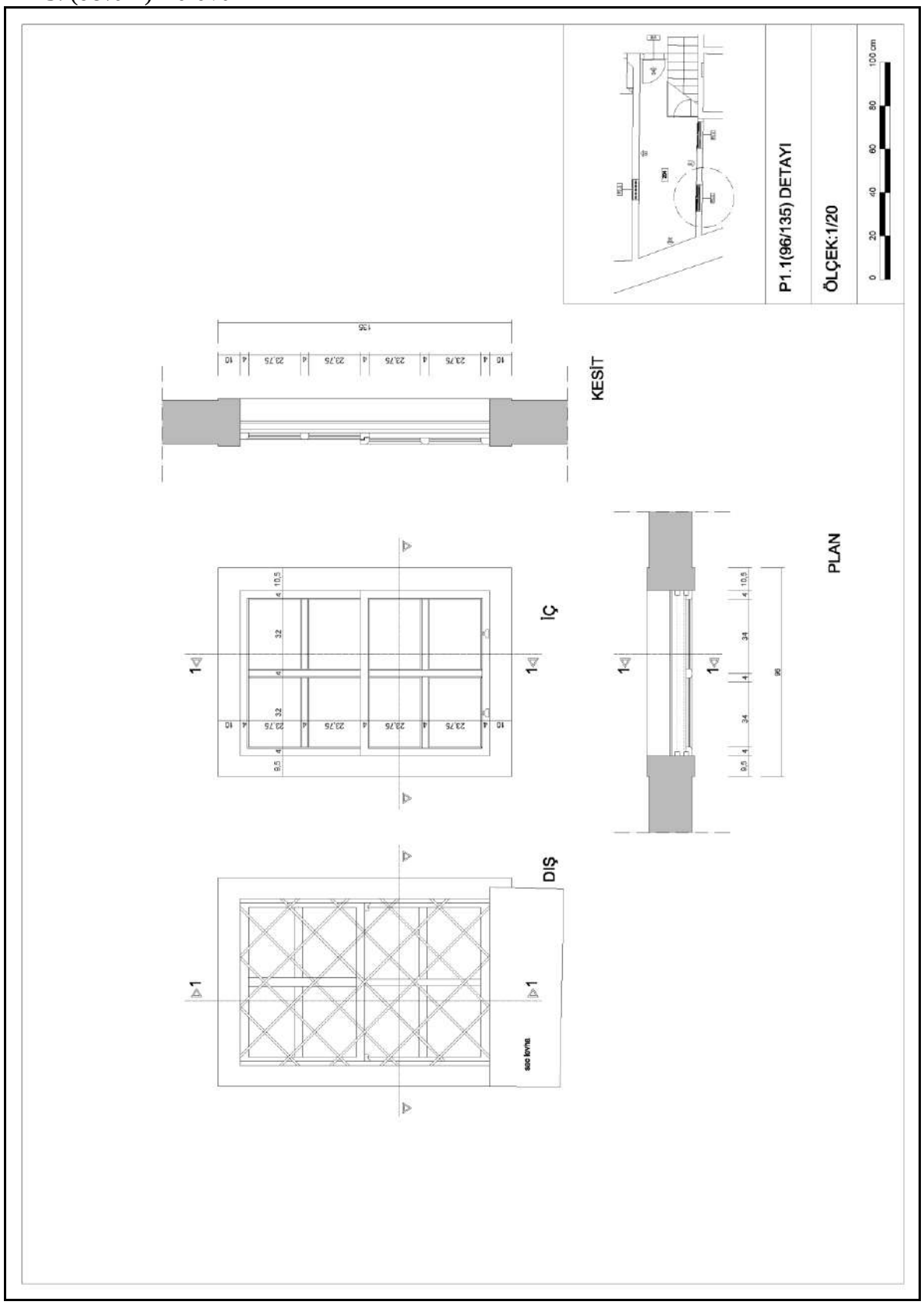

Şekil 4.24. Rölöve P1.1 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

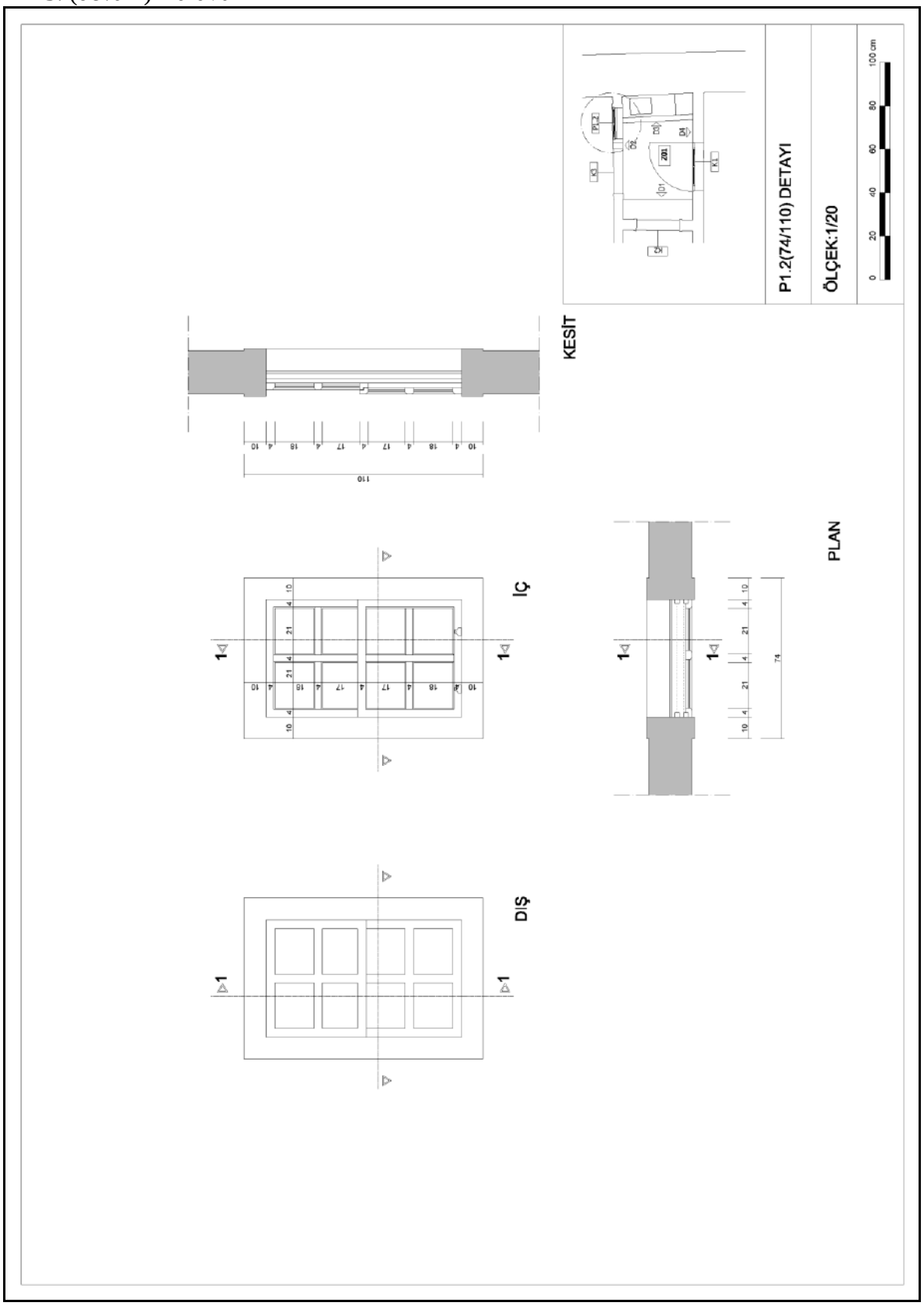

Şekil 4.25. Rölöve P1.2 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

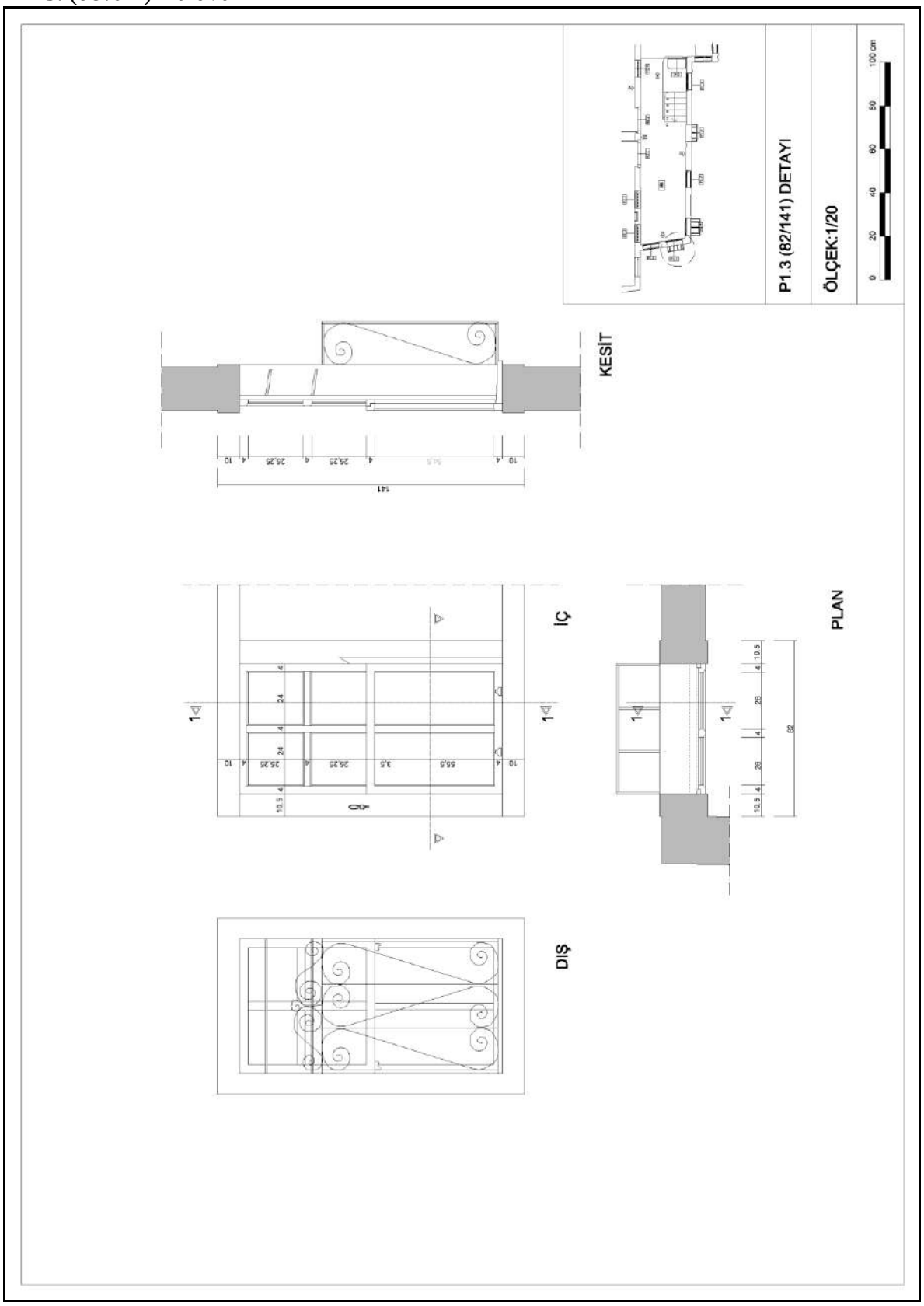

Şekil 4.26. Rölöve P1.3 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

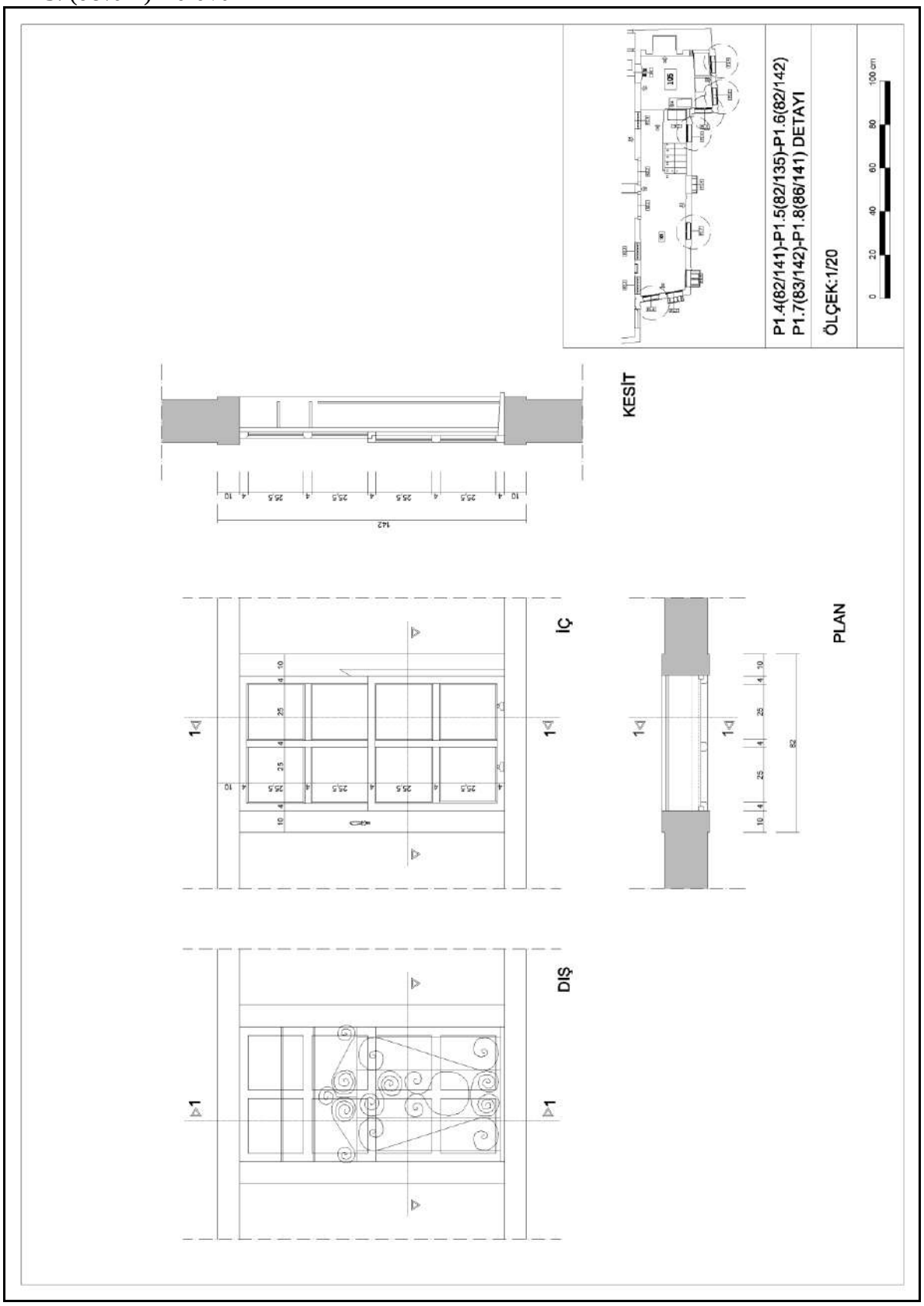

Şekil 4.27. Rölöve P1.4-P1.5-P1.6-P1.7-P1.8 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

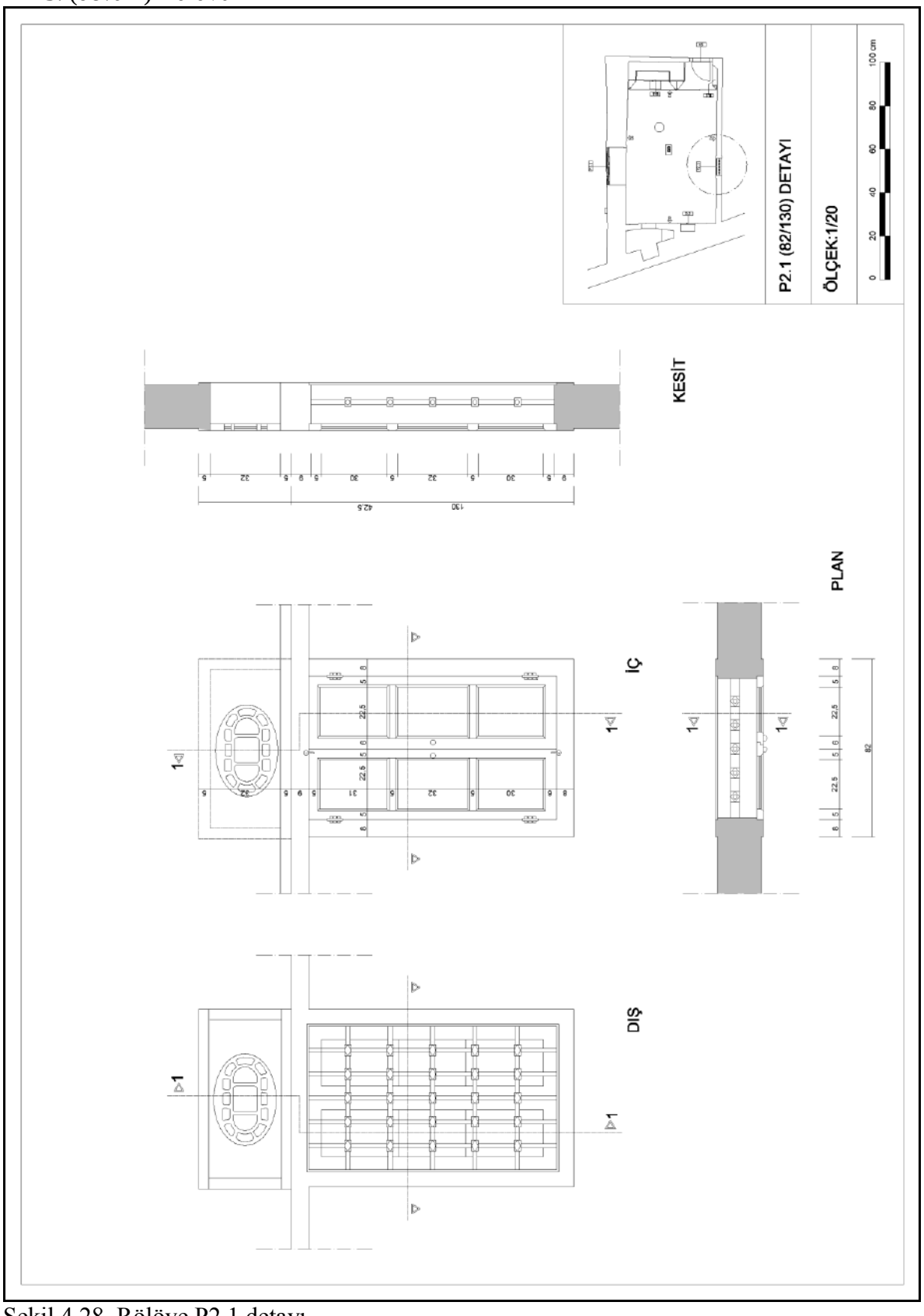

Şekil 4.28. Rölöve P2.1 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

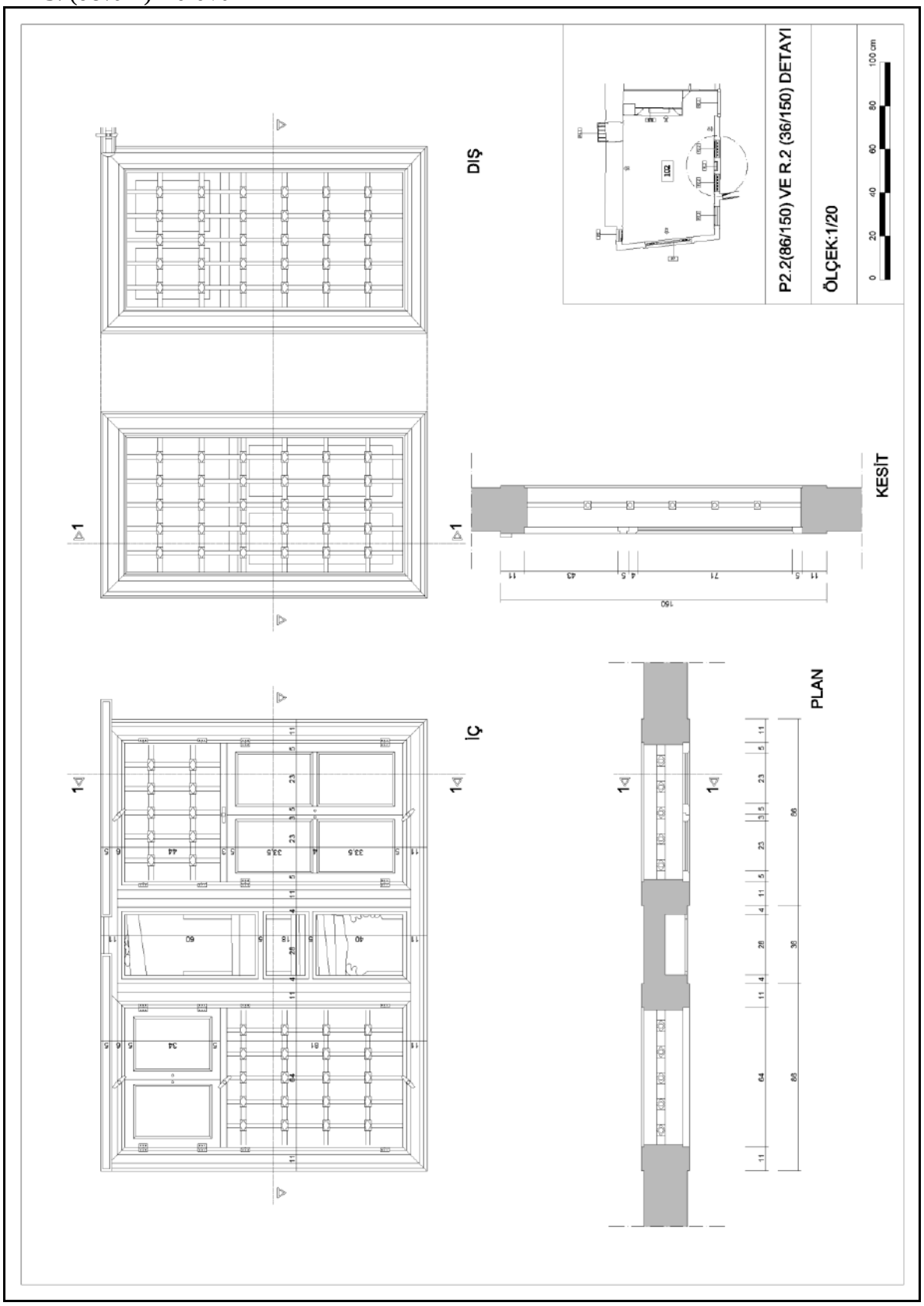

Şekil 4.29. Rölöve P2.2 pencere – R2 raf detayı

EK-3. (devam) Rölöve

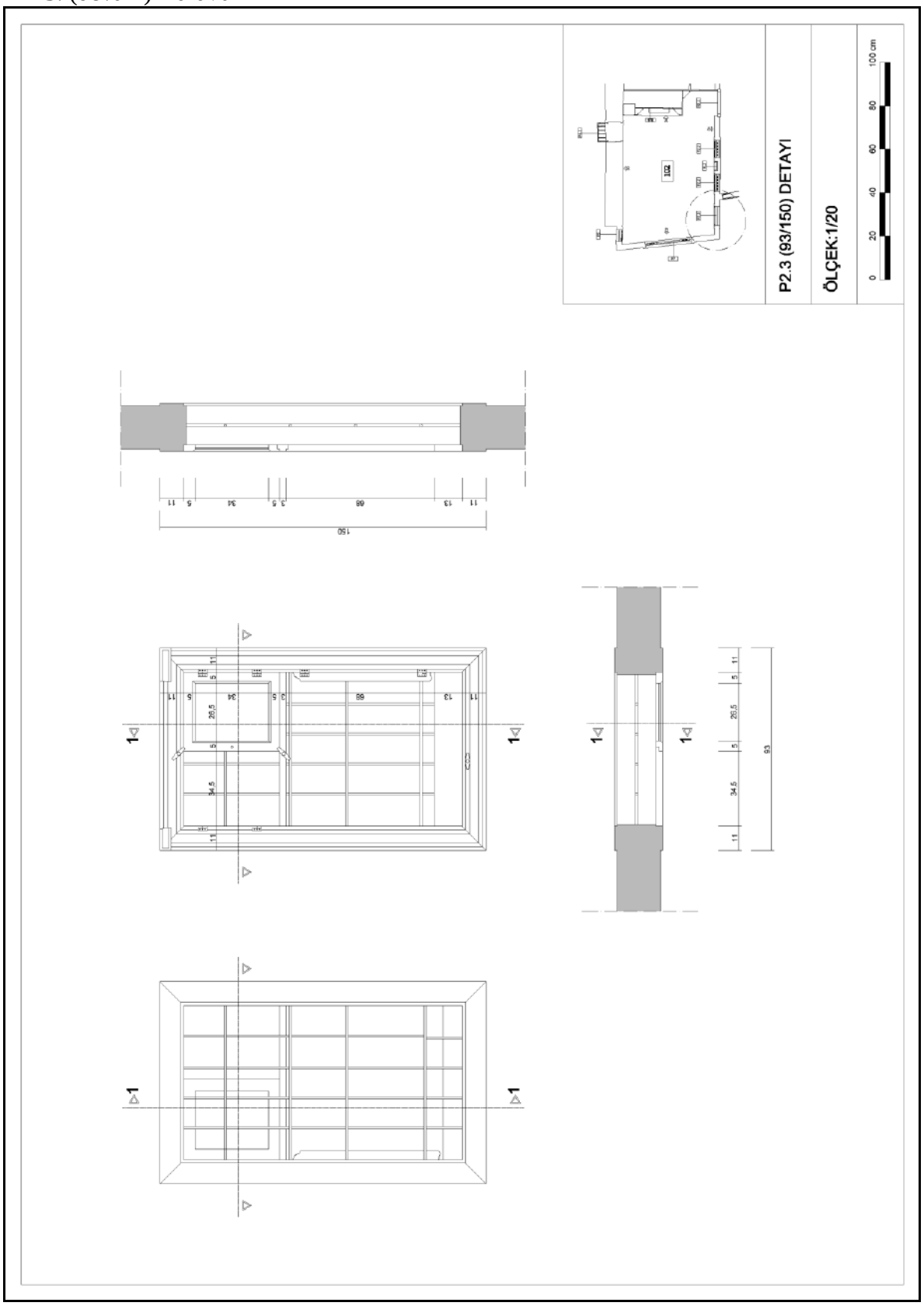

Şekil 4.30. Rölöve P2.3 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

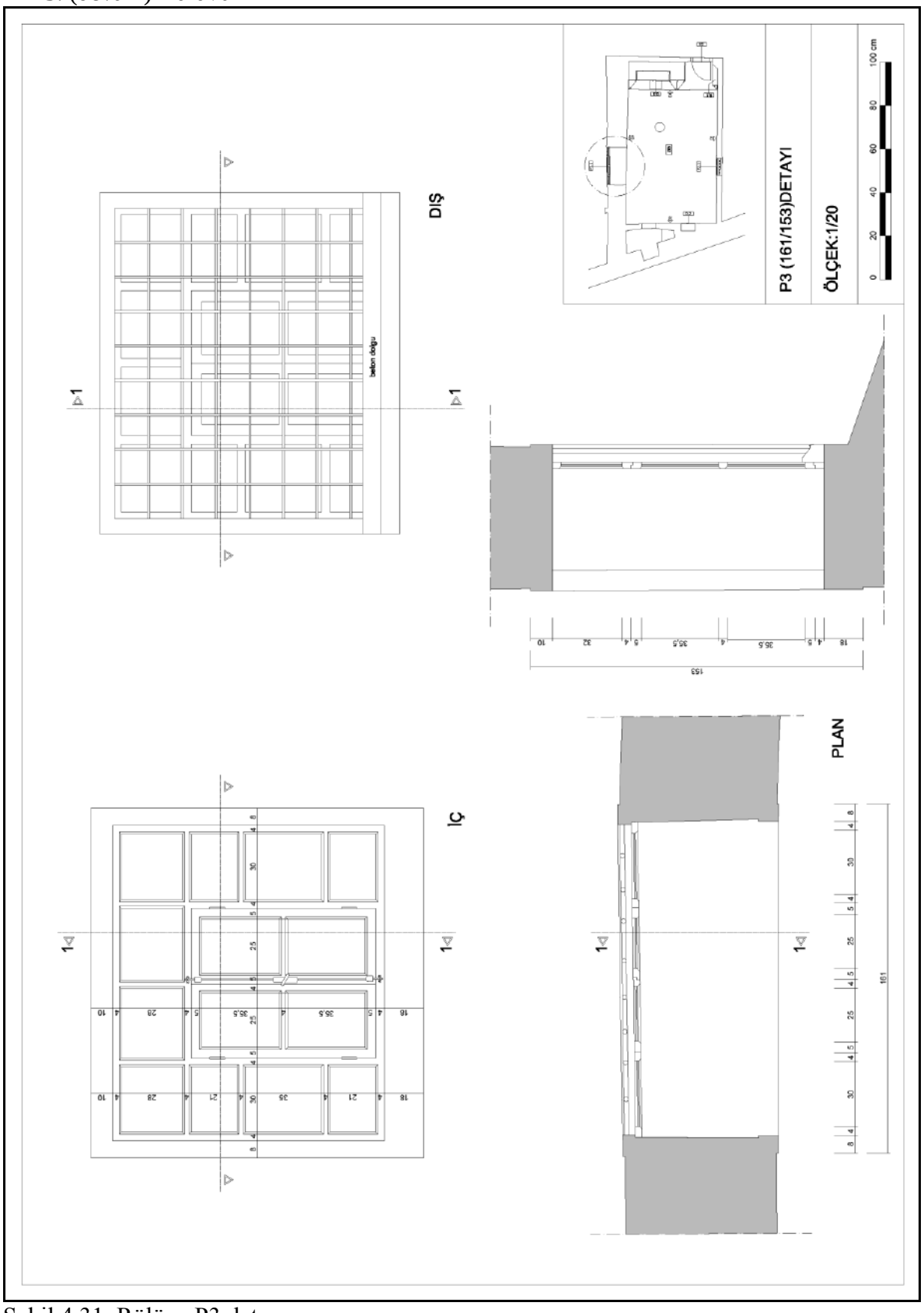

Şekil 4.31. Rölöve P3 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

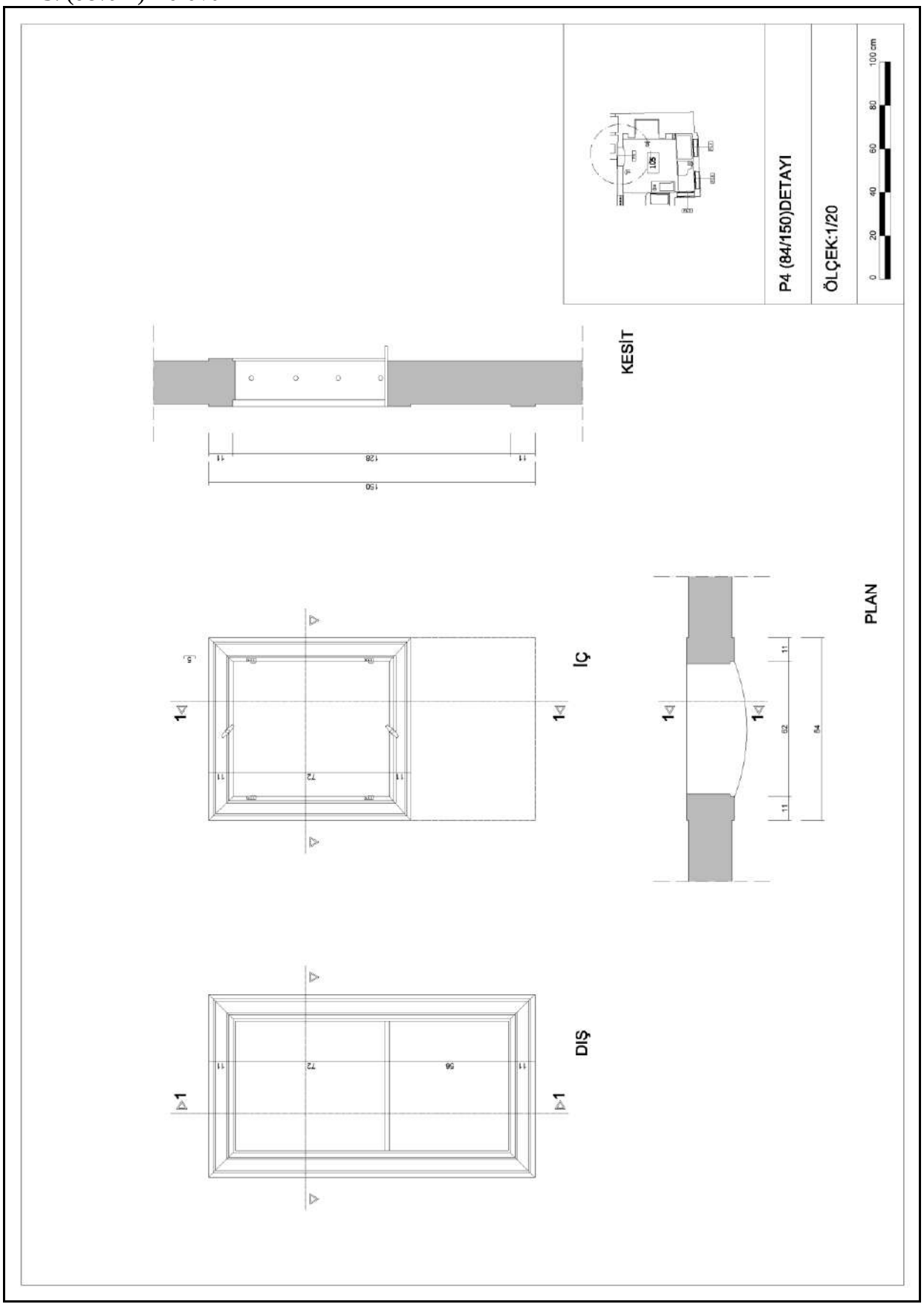

Şekil 4.32. Rölöve P4 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

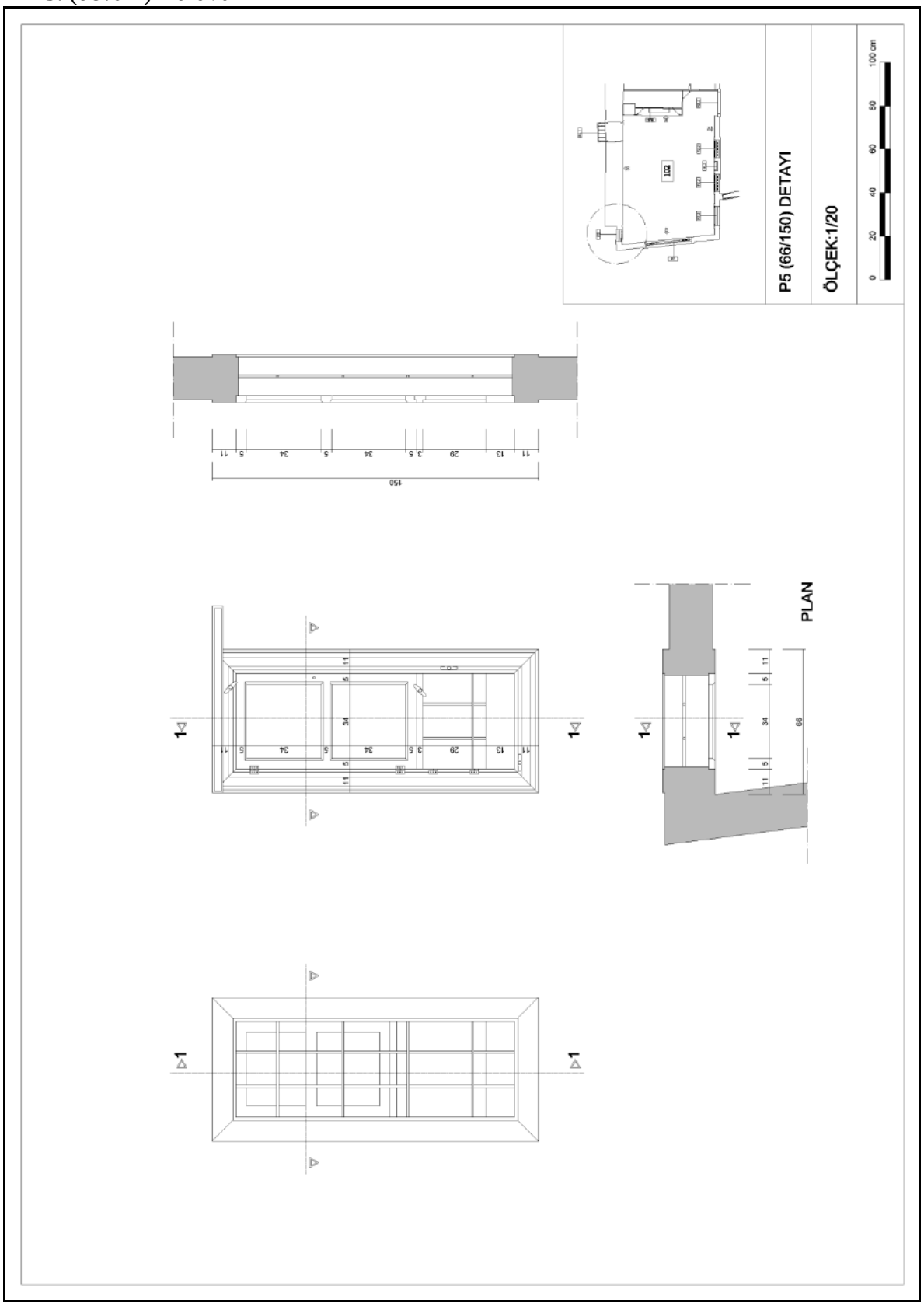

Şekil 4.33. Rölöve P5 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

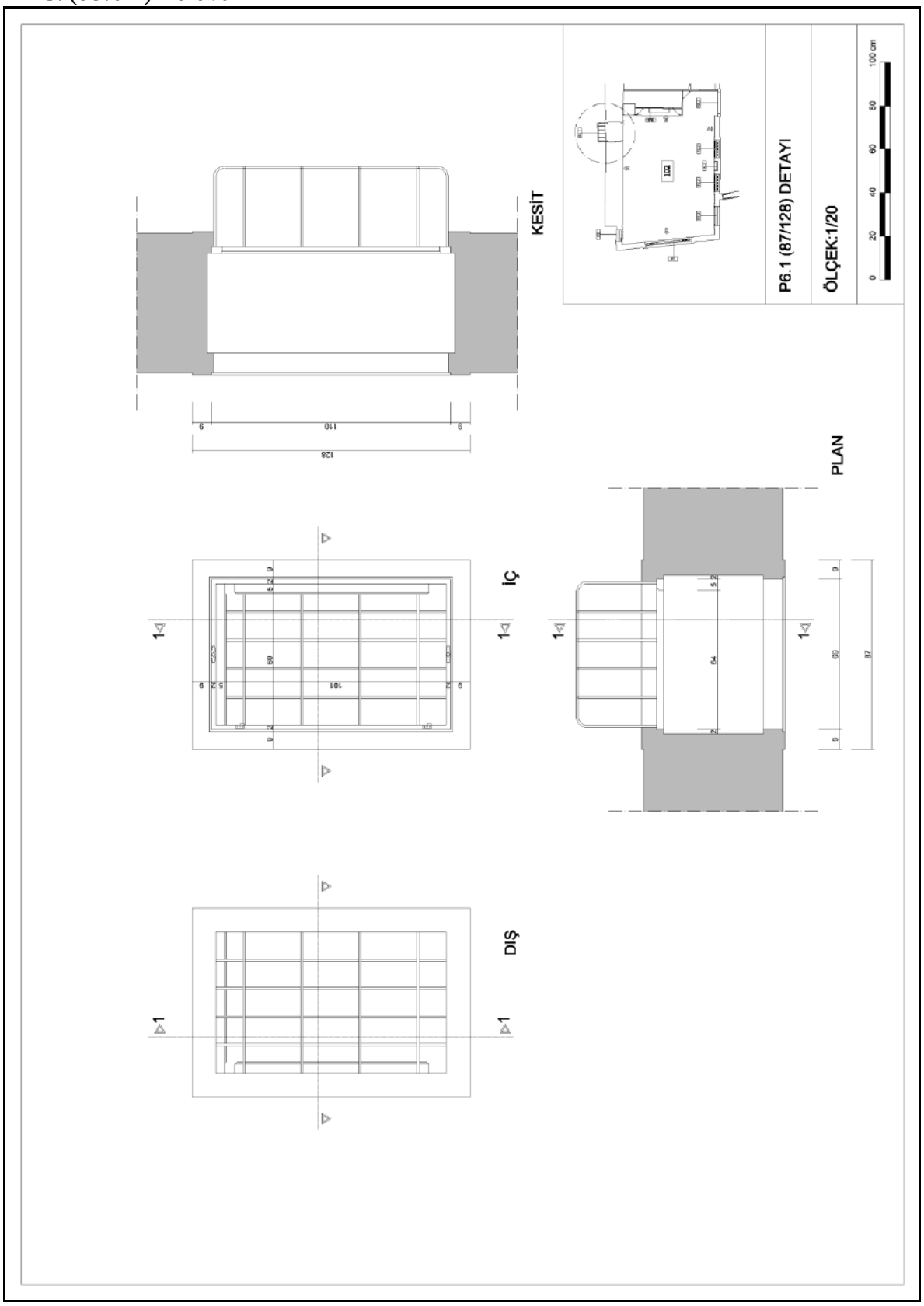

Şekil 4.34. Rölöve P6.1 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

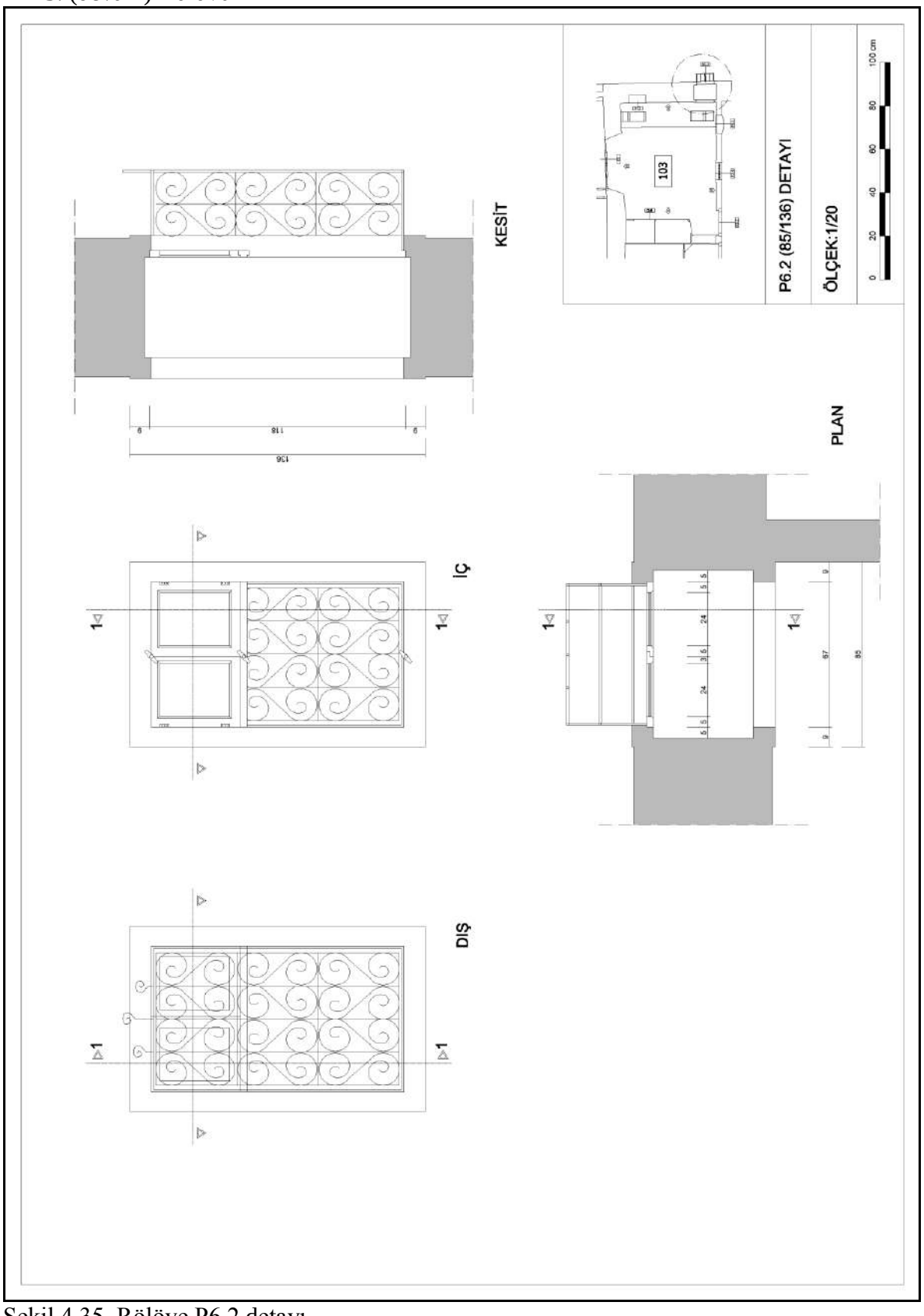

Şekil 4.35. Rölöve P6.2 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

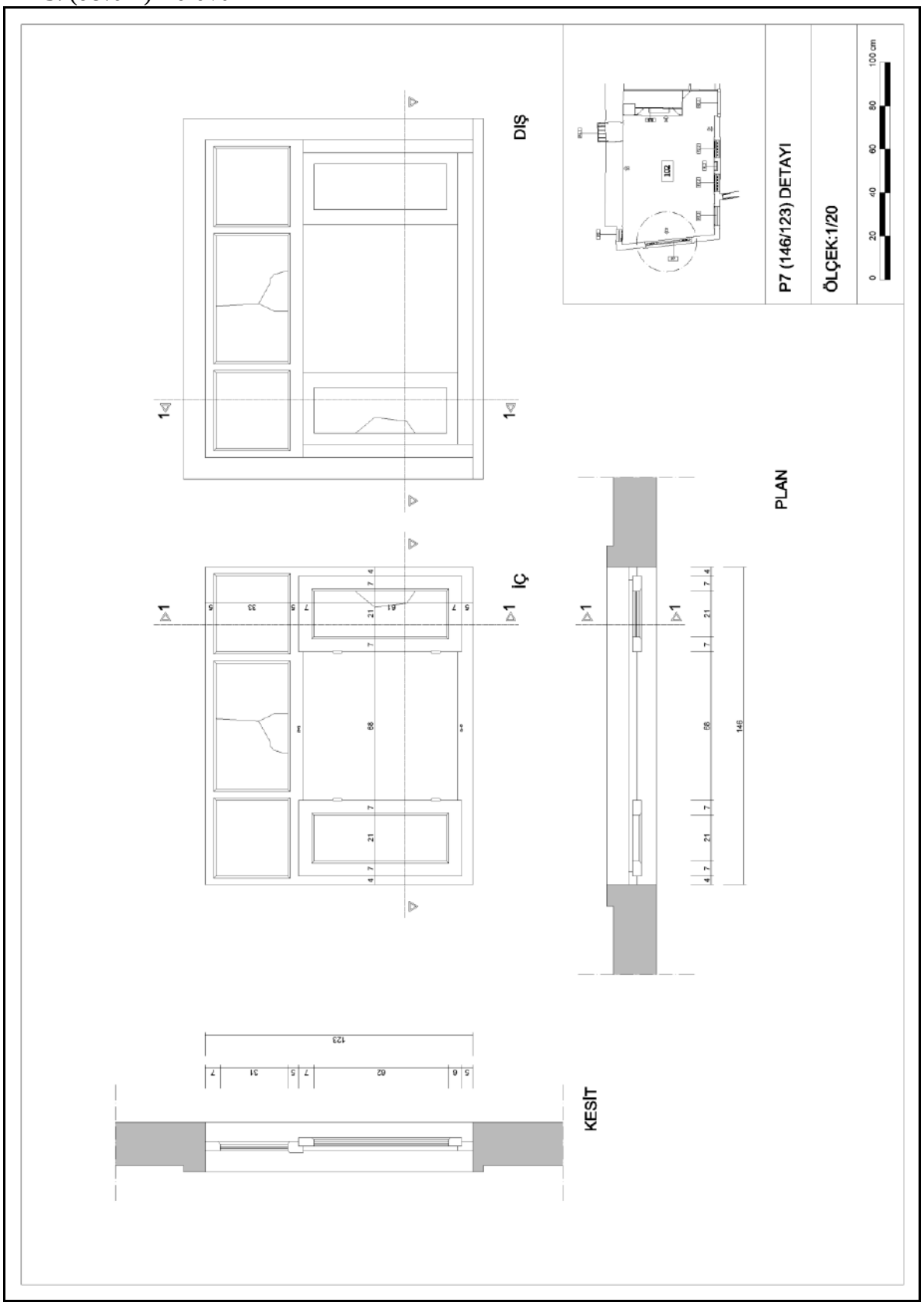

Şekil 4.36. Rölöve P7 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

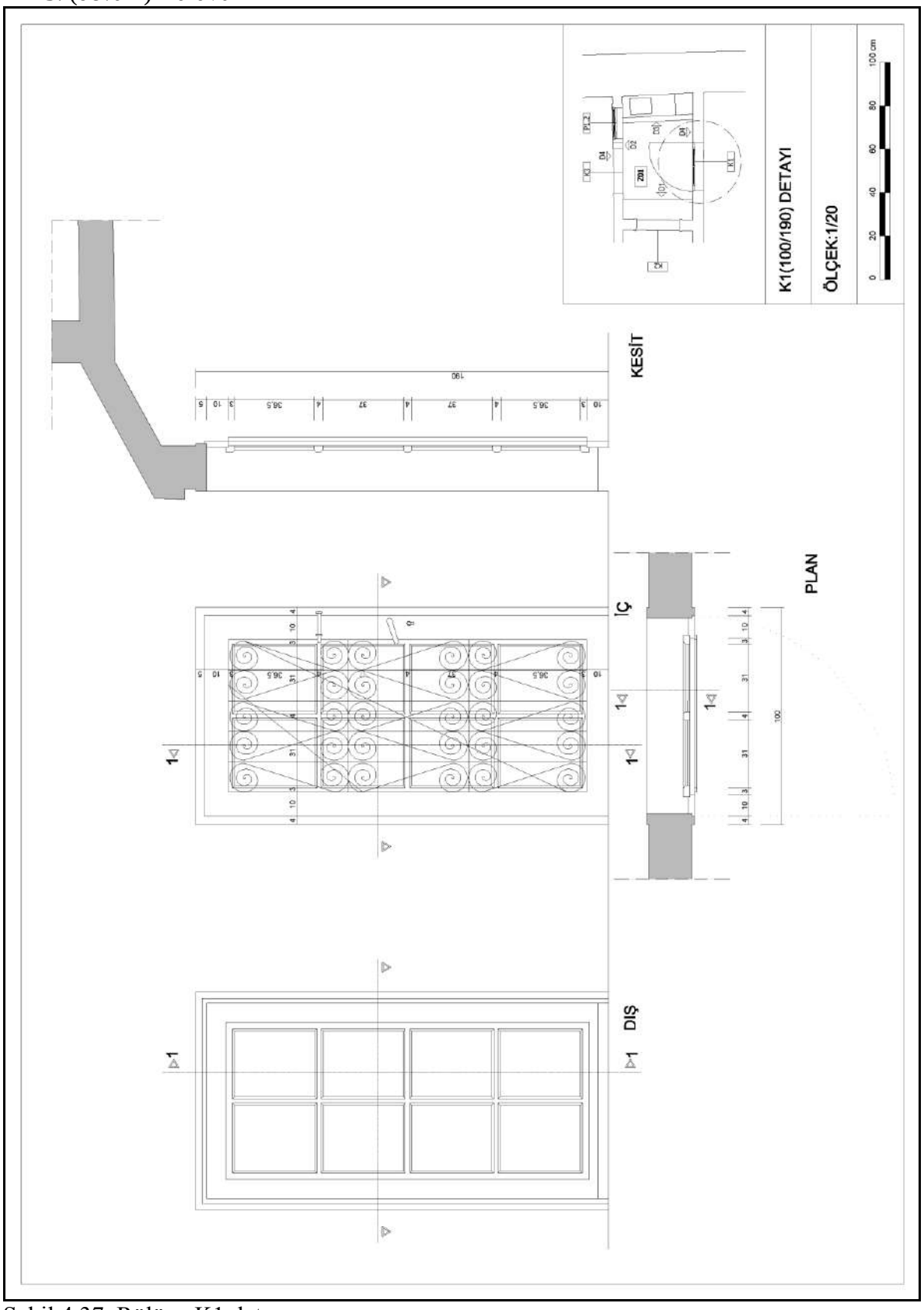

Şekil 4.37. Rölöve K1 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

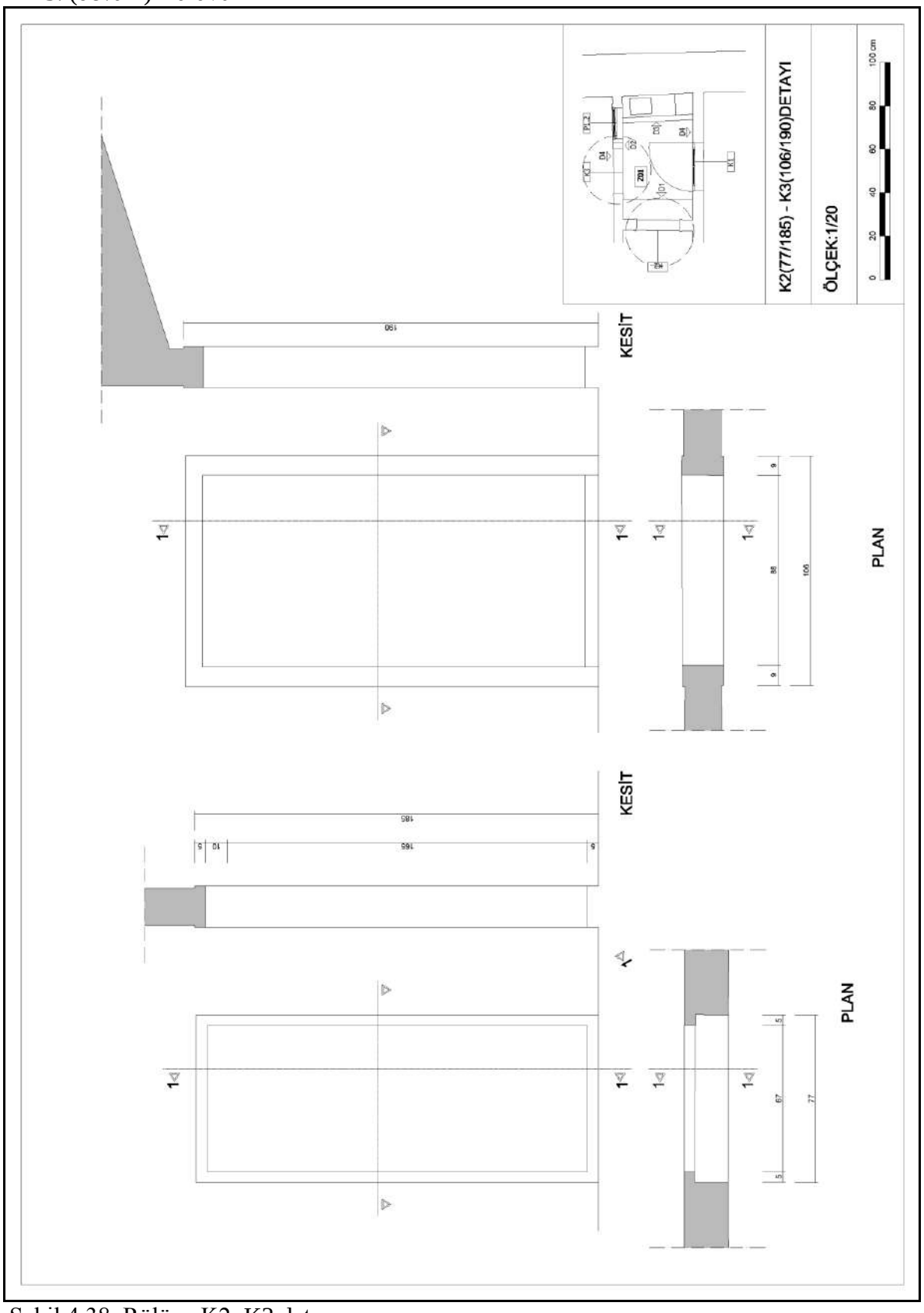

Şekil 4.38. Rölöve K2–K3 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

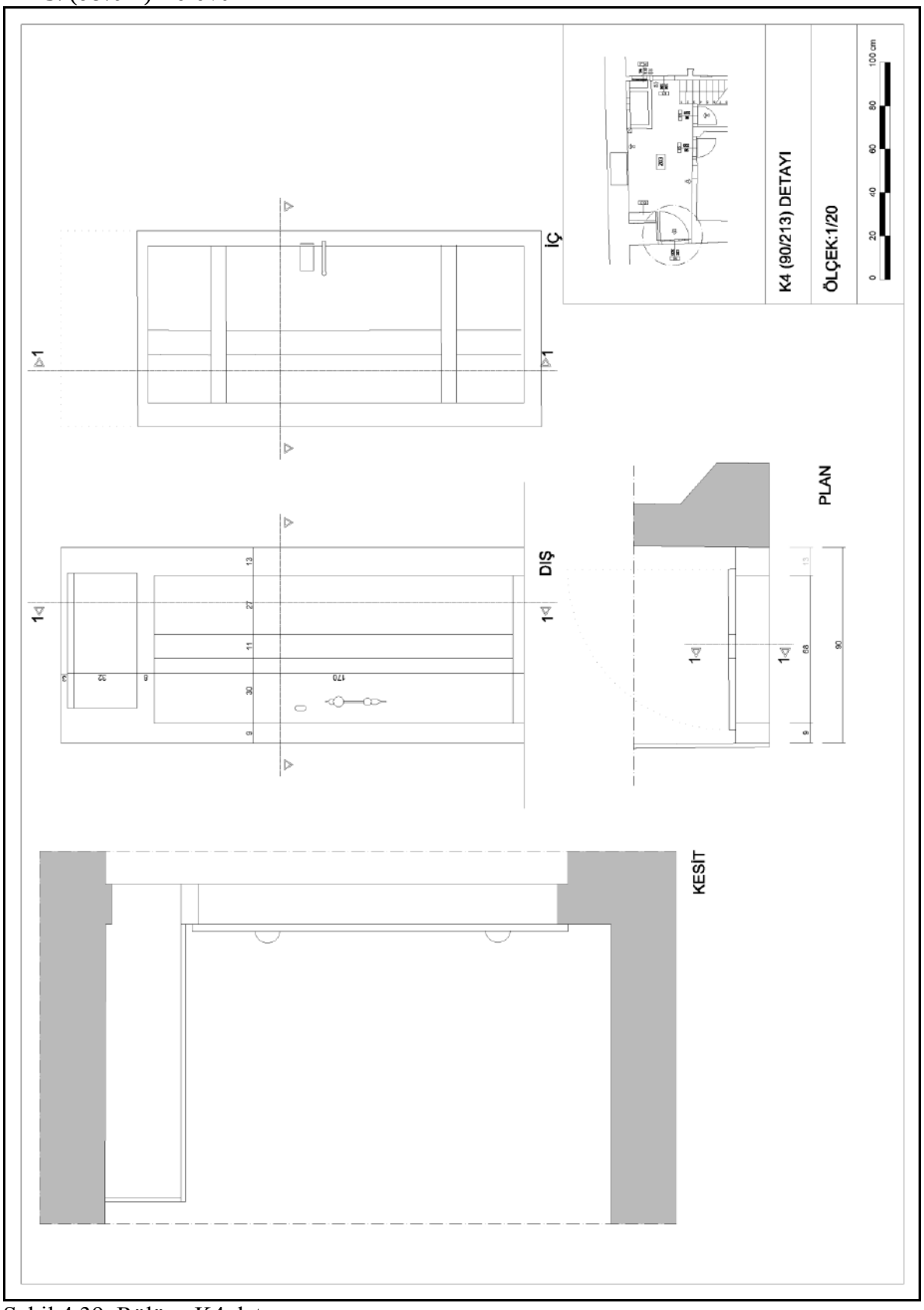

Şekil 4.39. Rölöve K4 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

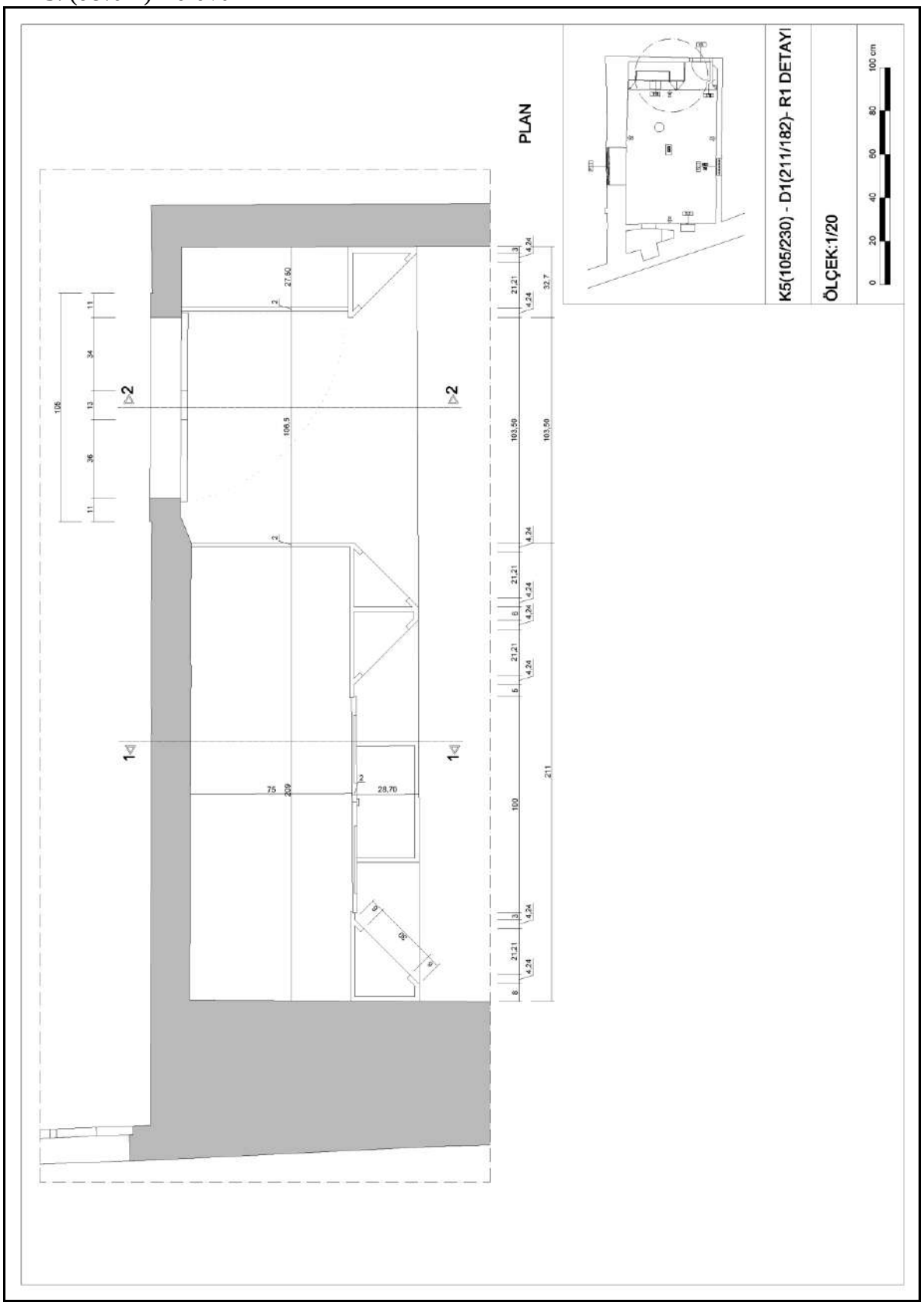

Şekil 4.40. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı

EK-3. (devam) Rölöve

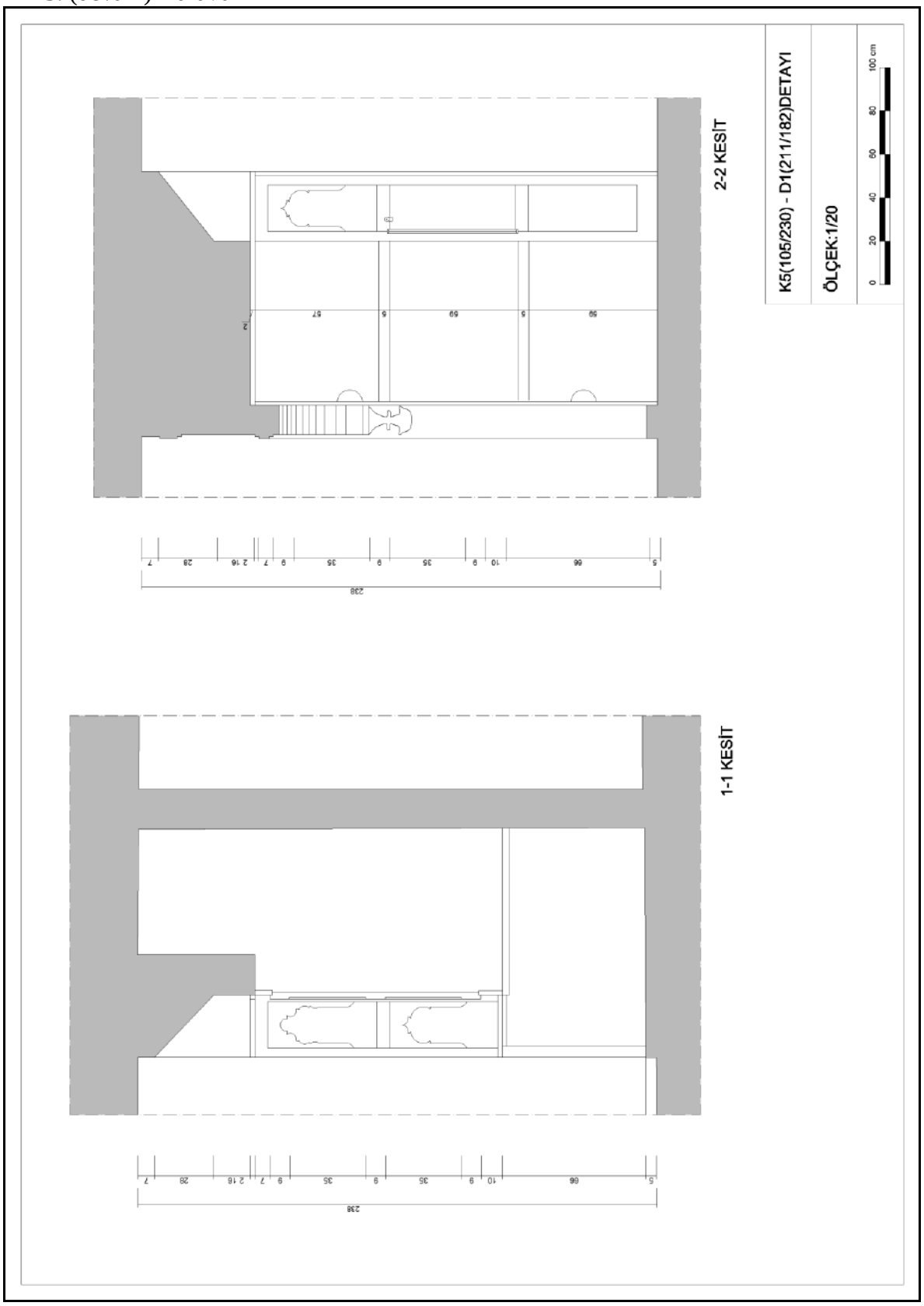

Şekil 4.41. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı

EK-3. (devam) Rölöve

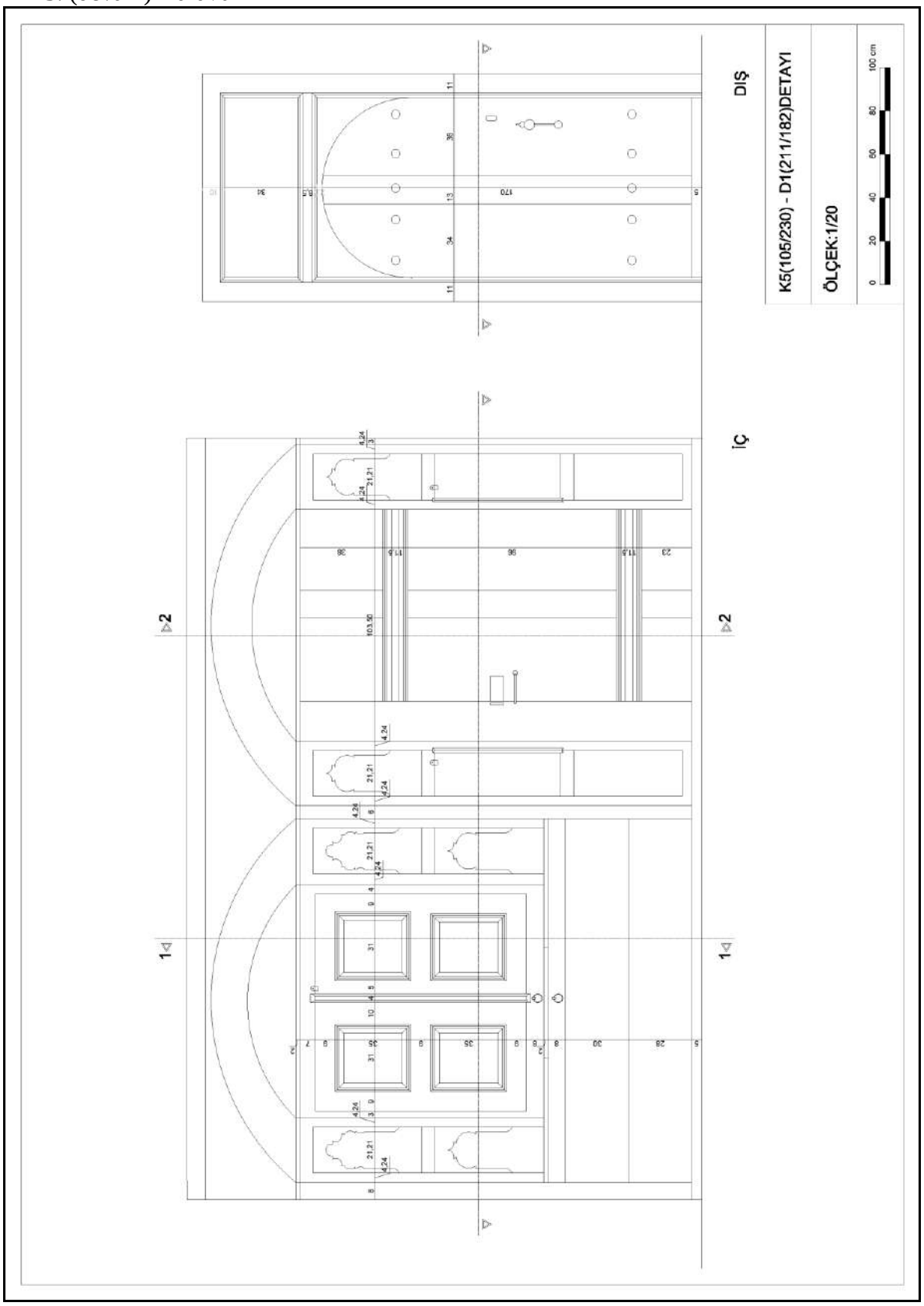

Şekil 4.42. Rölöve K5 kapı-D5 dolap-R1 raf detayı

EK-3. (devam) Rölöve

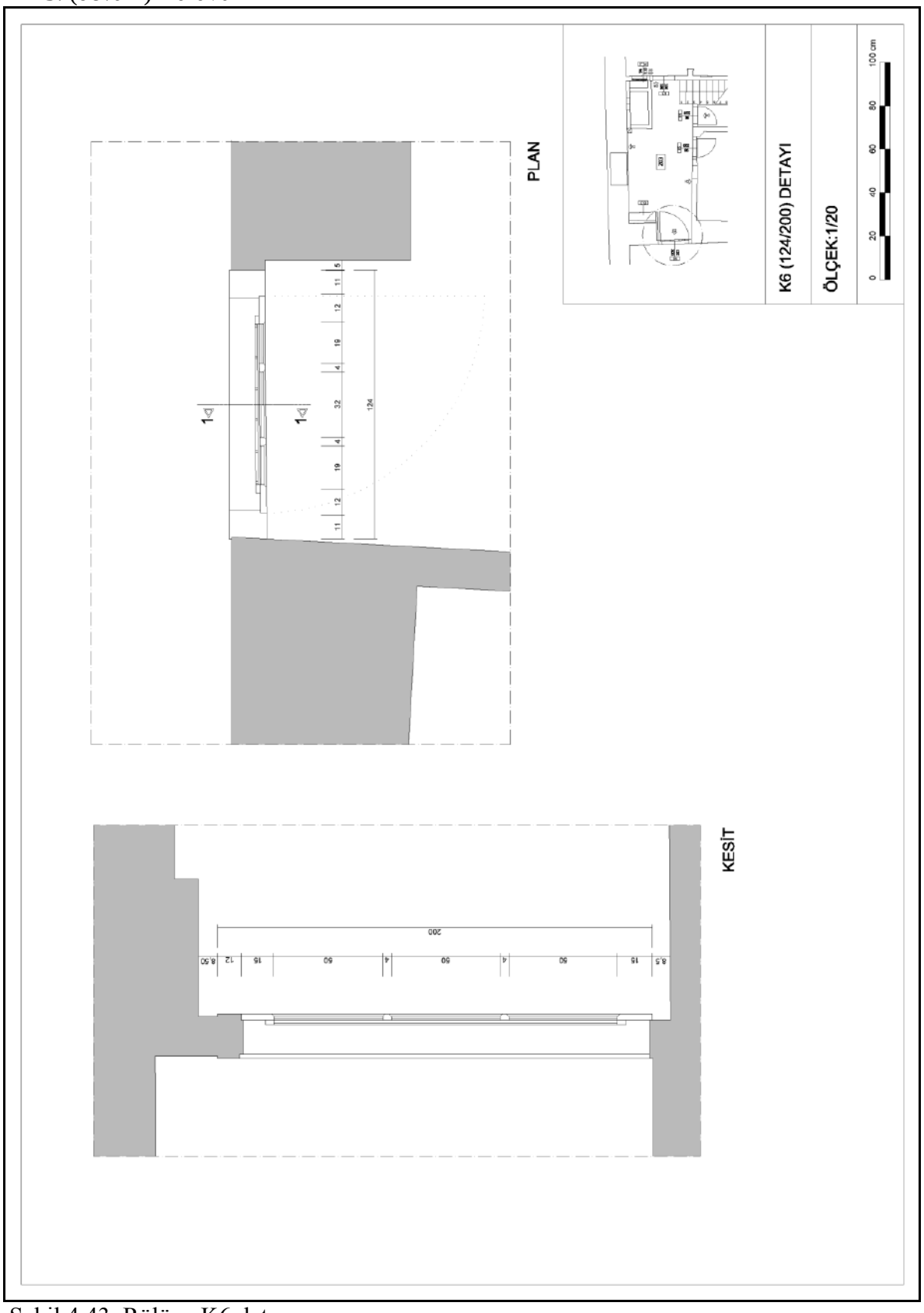

Şekil 4.43. Rölöve K6 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

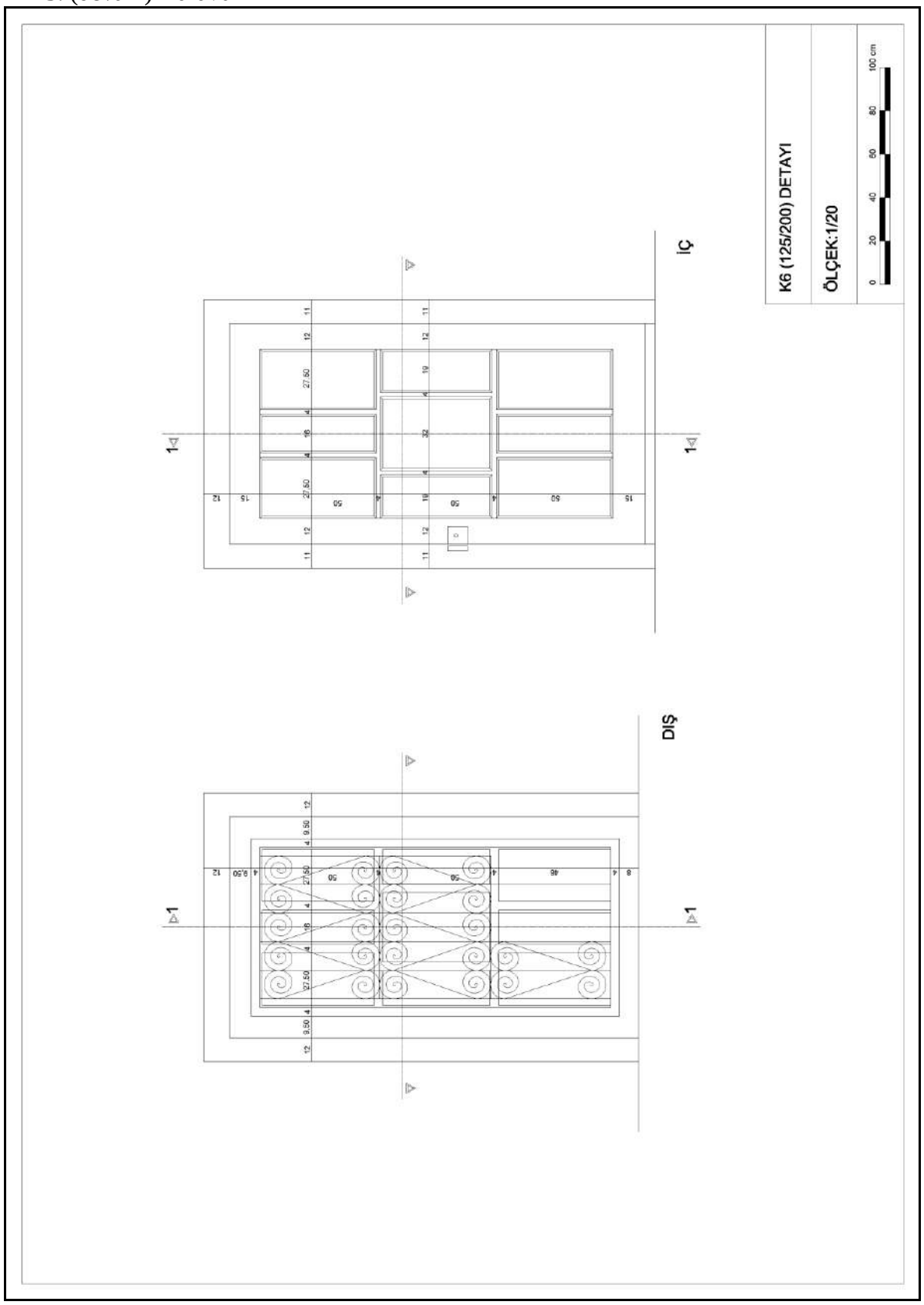

Şekil 4.44. Rölöve K7 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

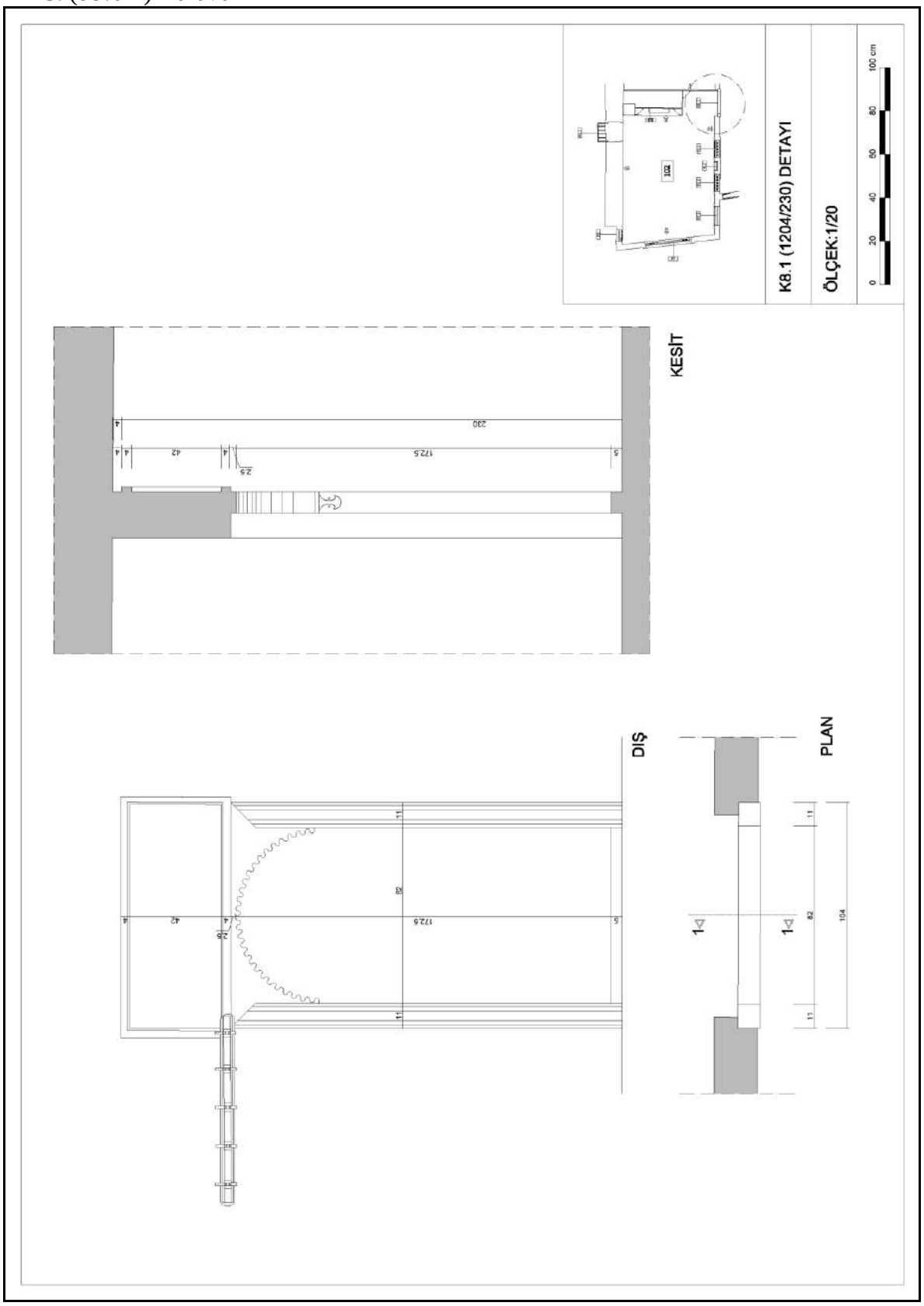

Şekil 4.45. Rölöve K8.1 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

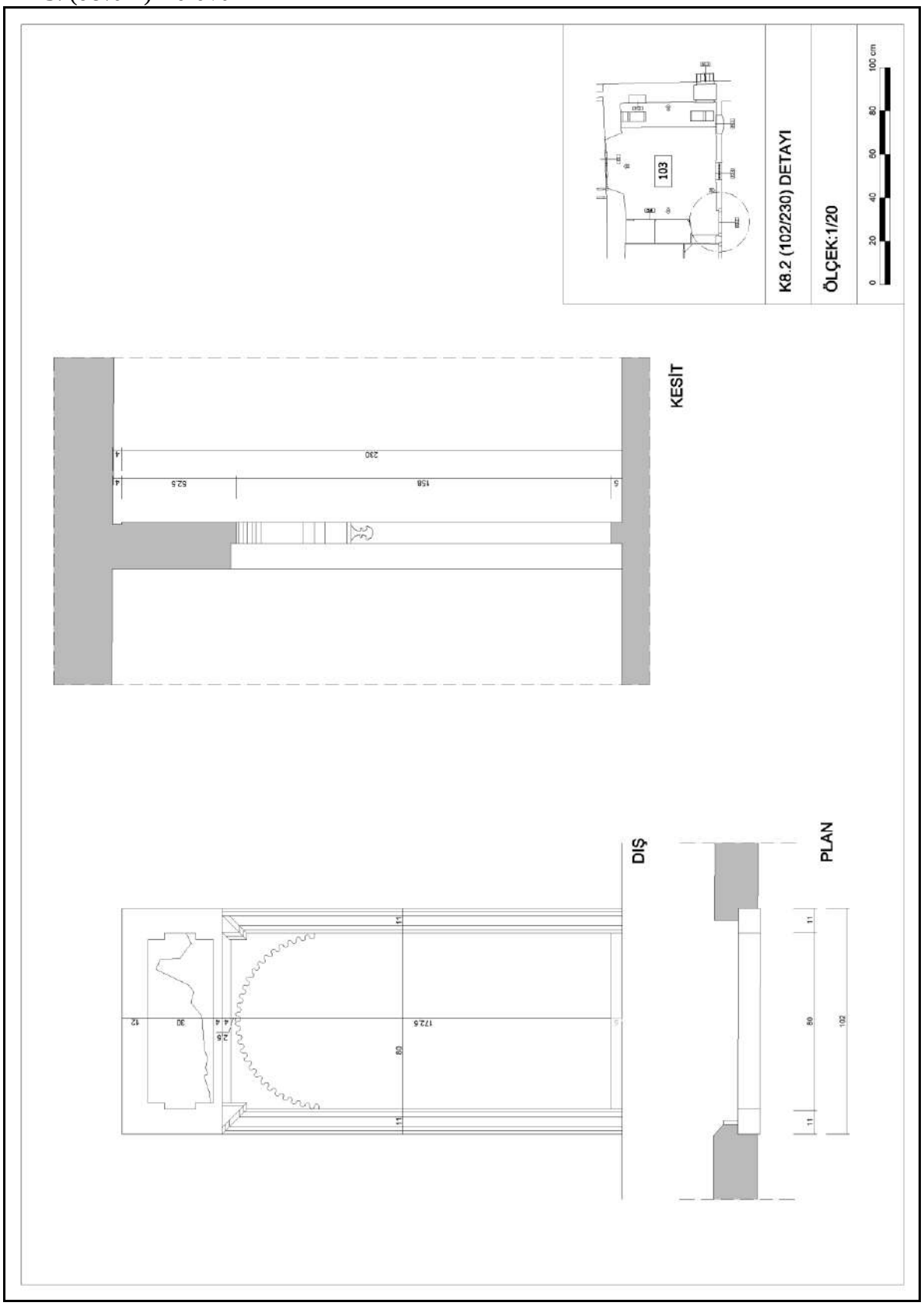

Şekil 4.46. Rölöve K8.2 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

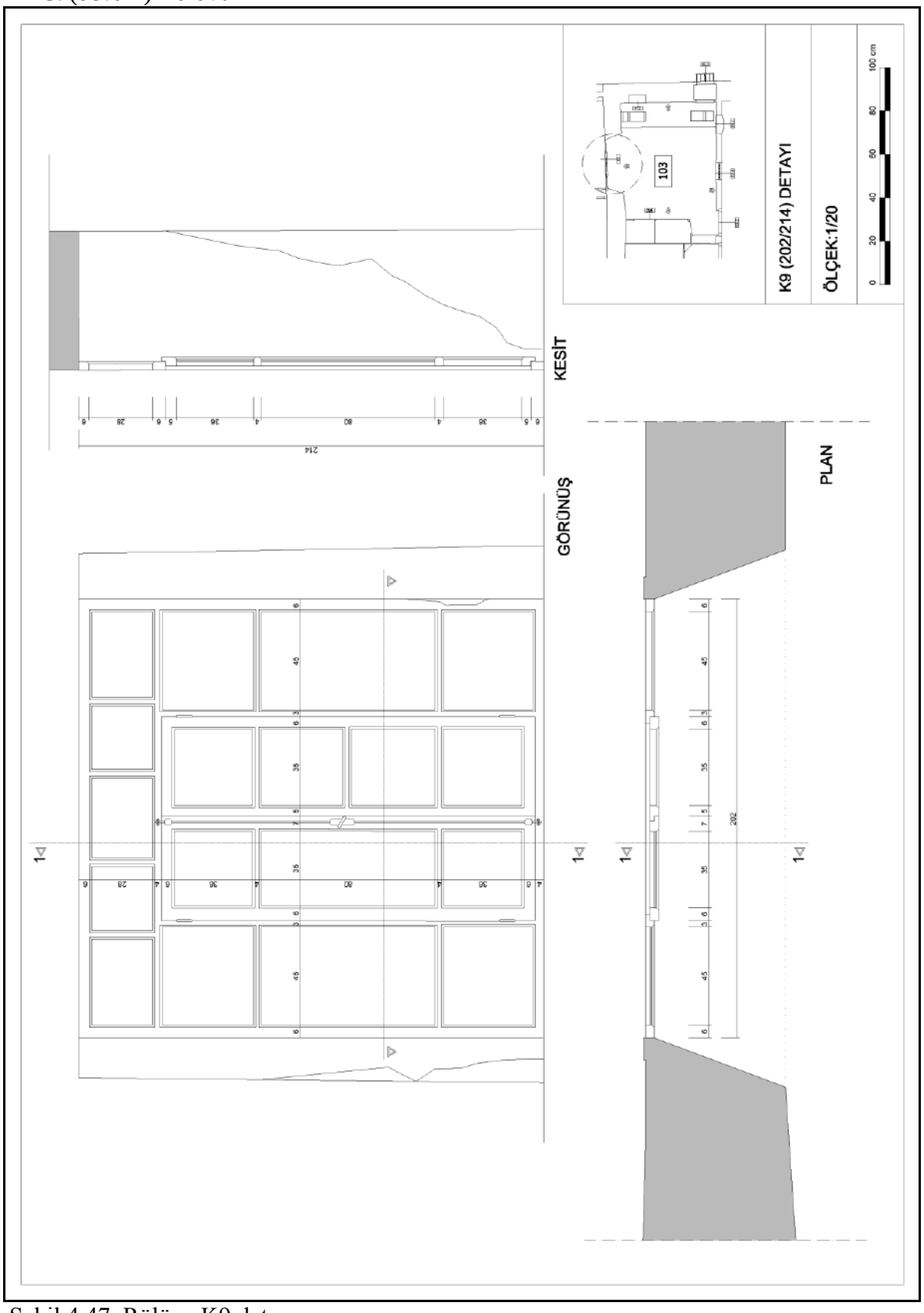

Şekil 4.47. Rölöve K9 detayı

EK-3. (devam) Rölöve

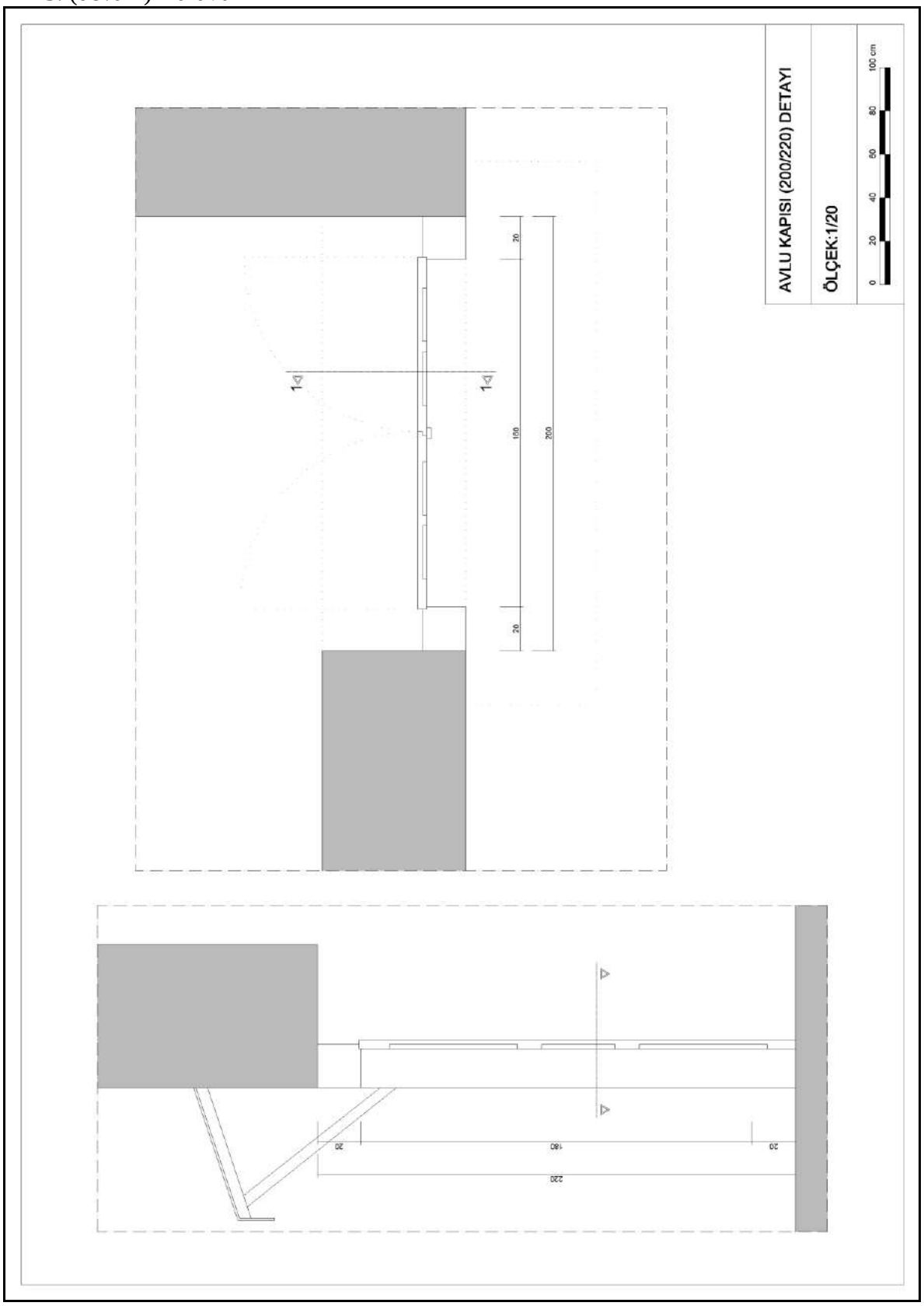

Şekil 4.48. Rölöve bahçe kapısı detayı

EK-3. (devam) Rölöve

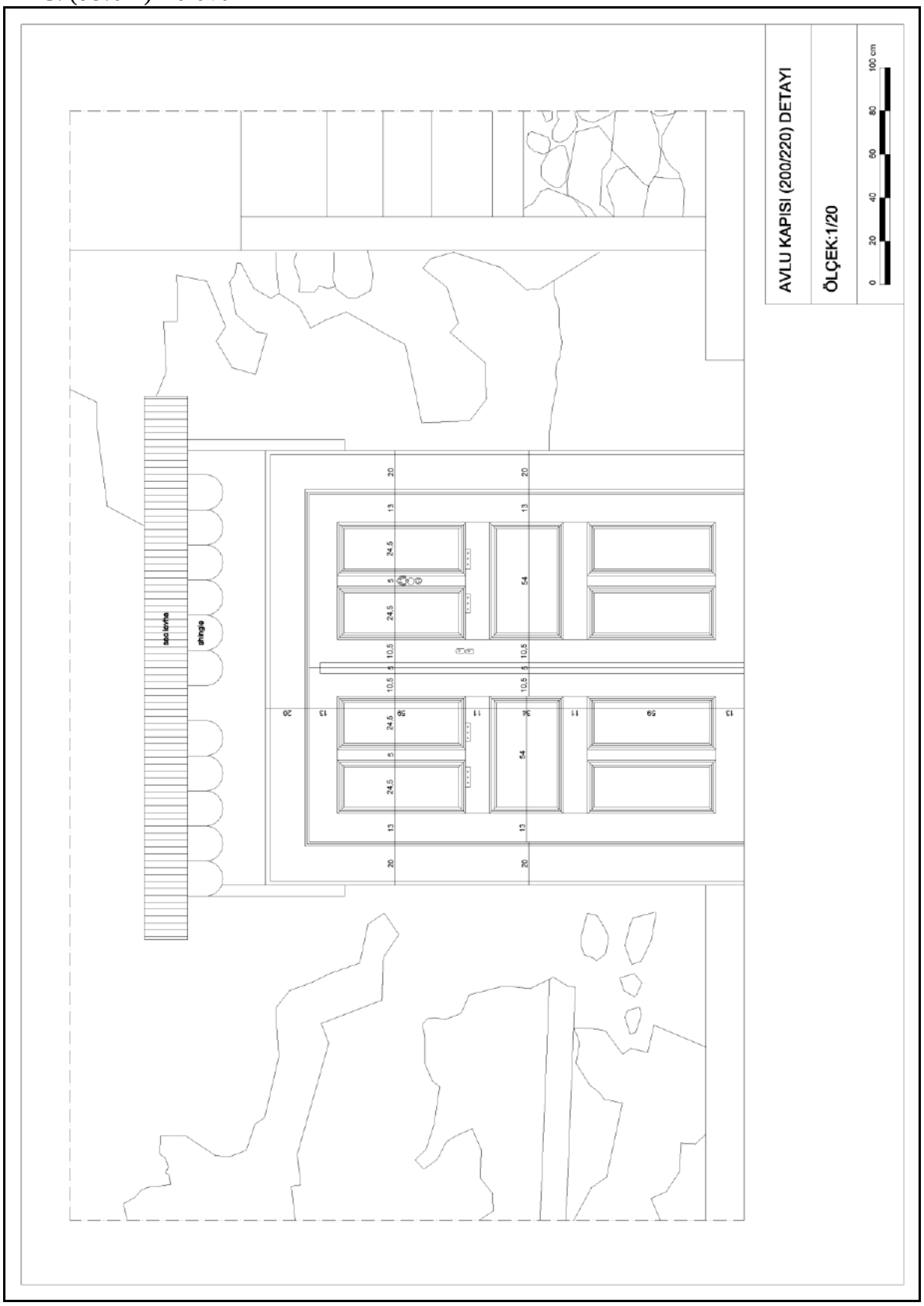

Şekil 4.49. Rölöve bahçe kapısı detayı

EK-3. (devam) Rölöve

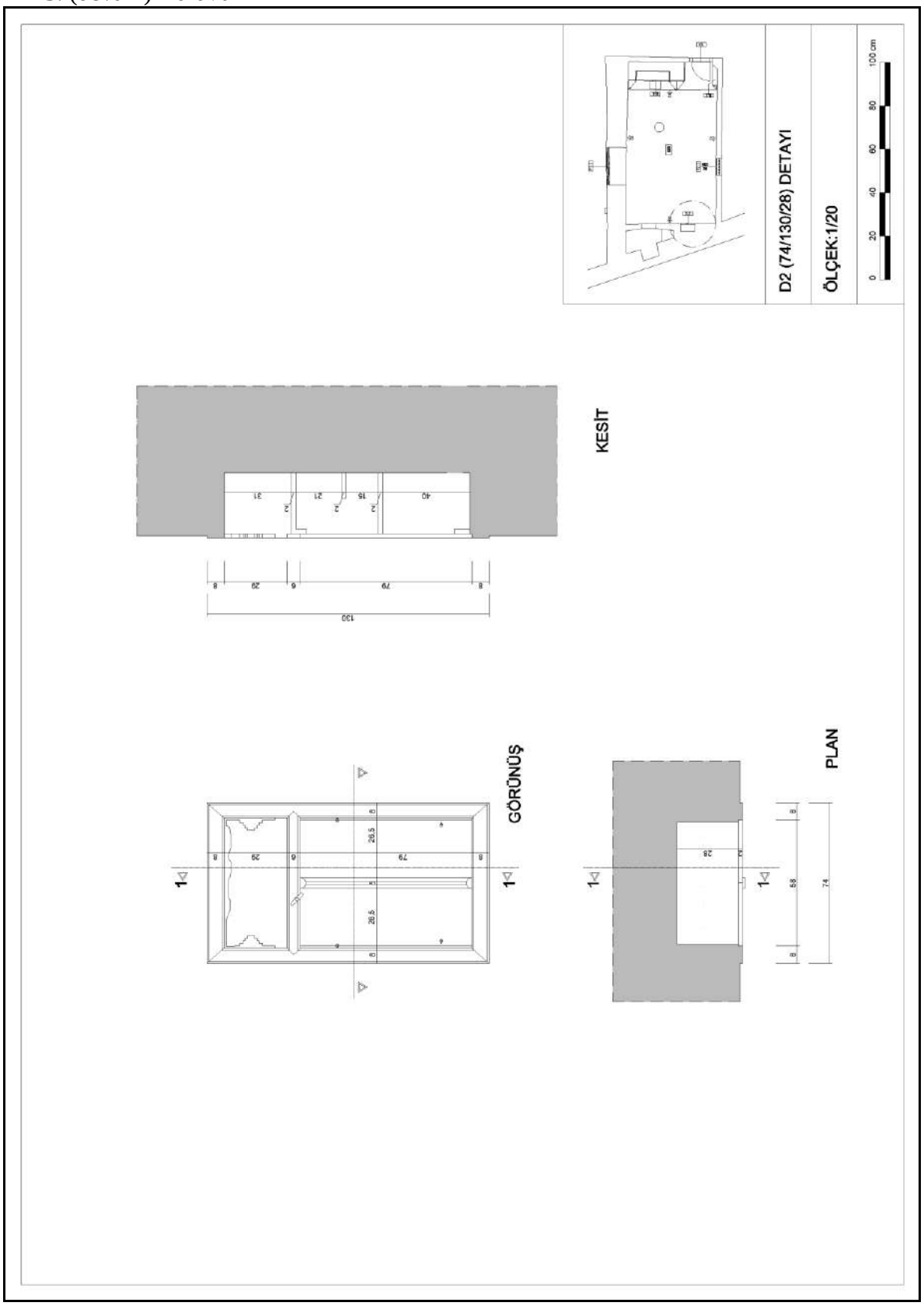

Şekil 4.50. Rölöve D2 dolap detayı

EK-3. (devam) Rölöve

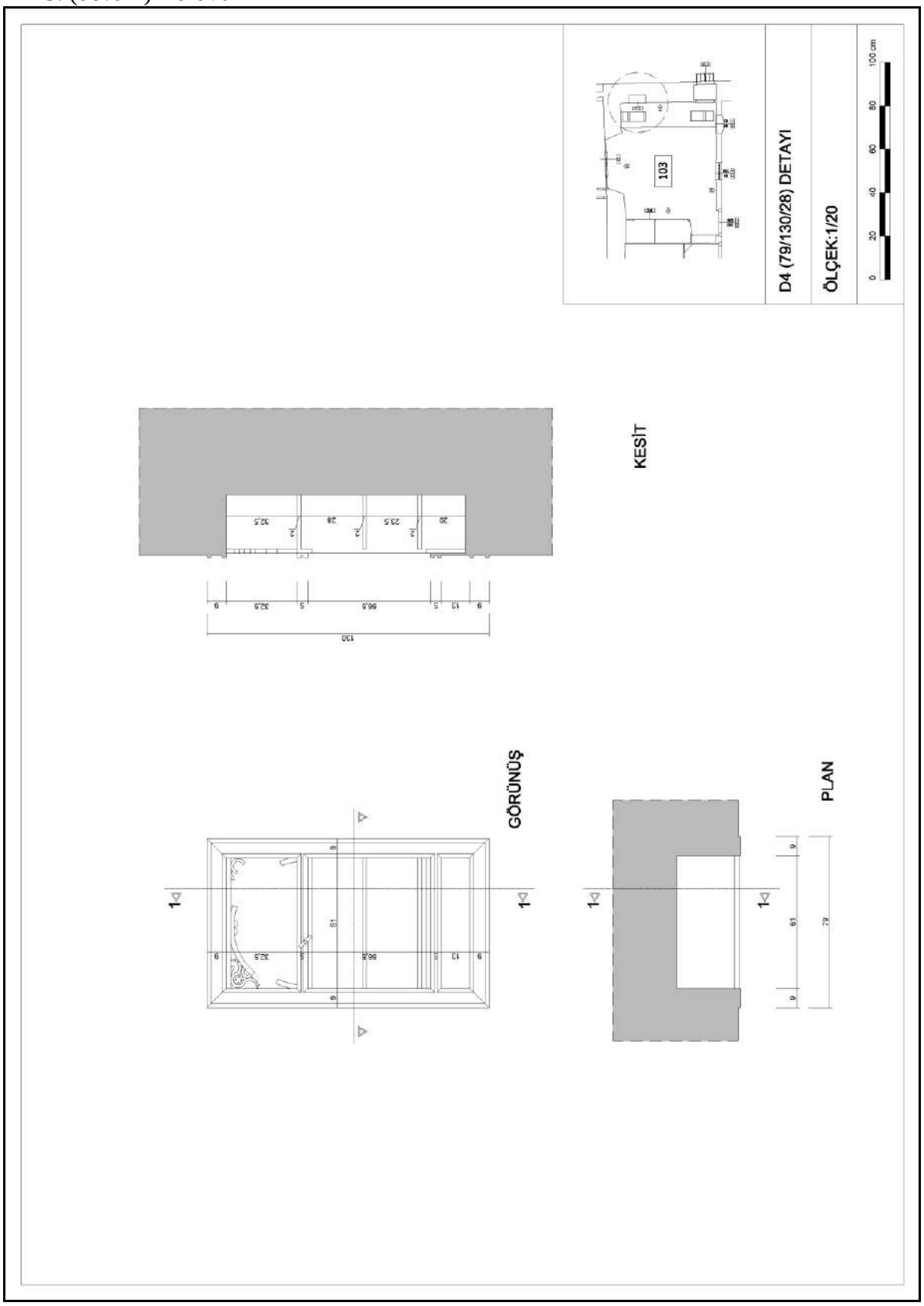

Şekil 4.51. Rölöve D4 dolap detayı

EK3.Rölöve(Devam)

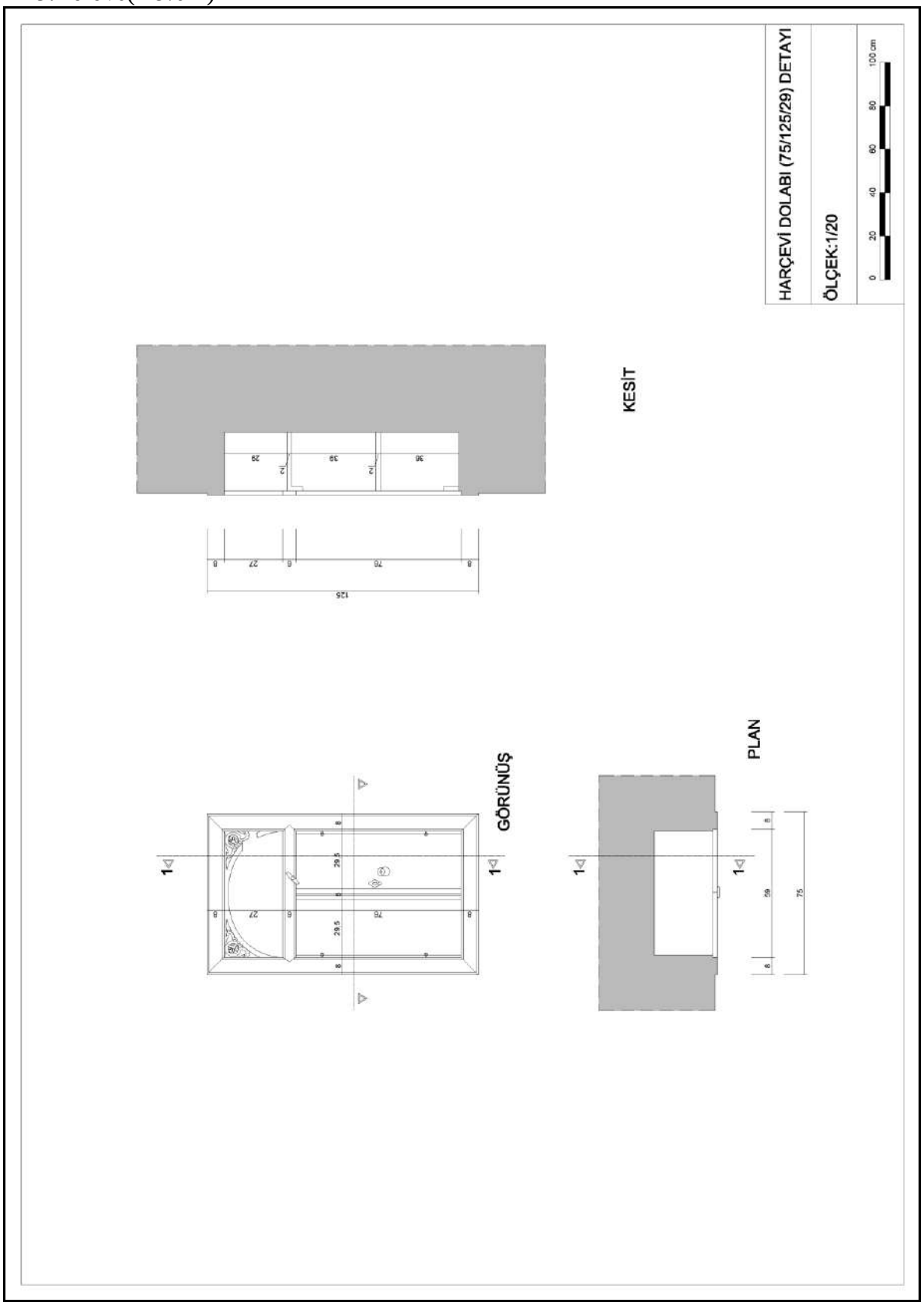

Şekil 4.52. Rölöve harç evi dolabı detayı

EK-3. (devam) Rölöve

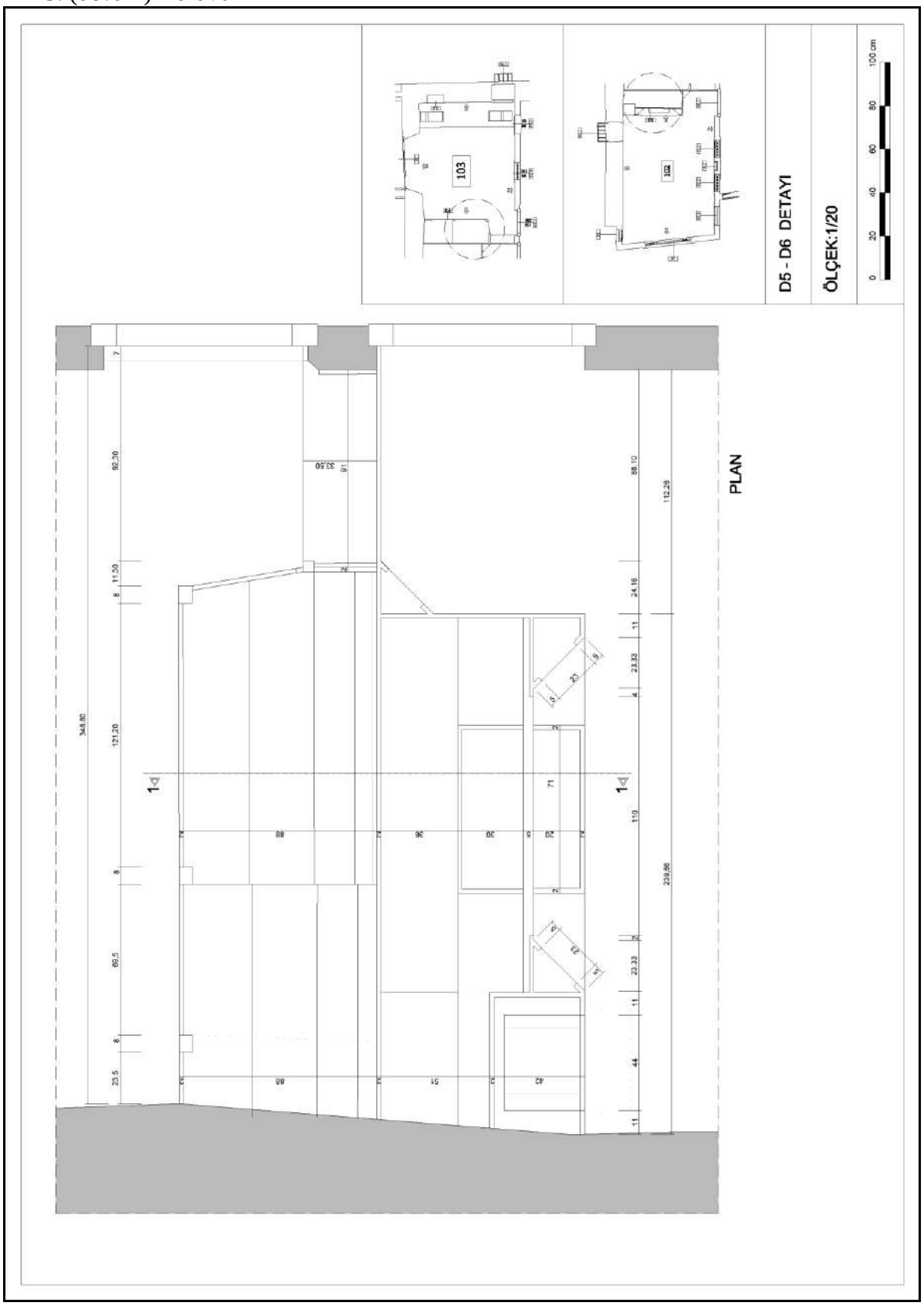

Şekil 4.53. Rölöve D5-D6 dolap detayı

EK-3. (devam) Rölöve

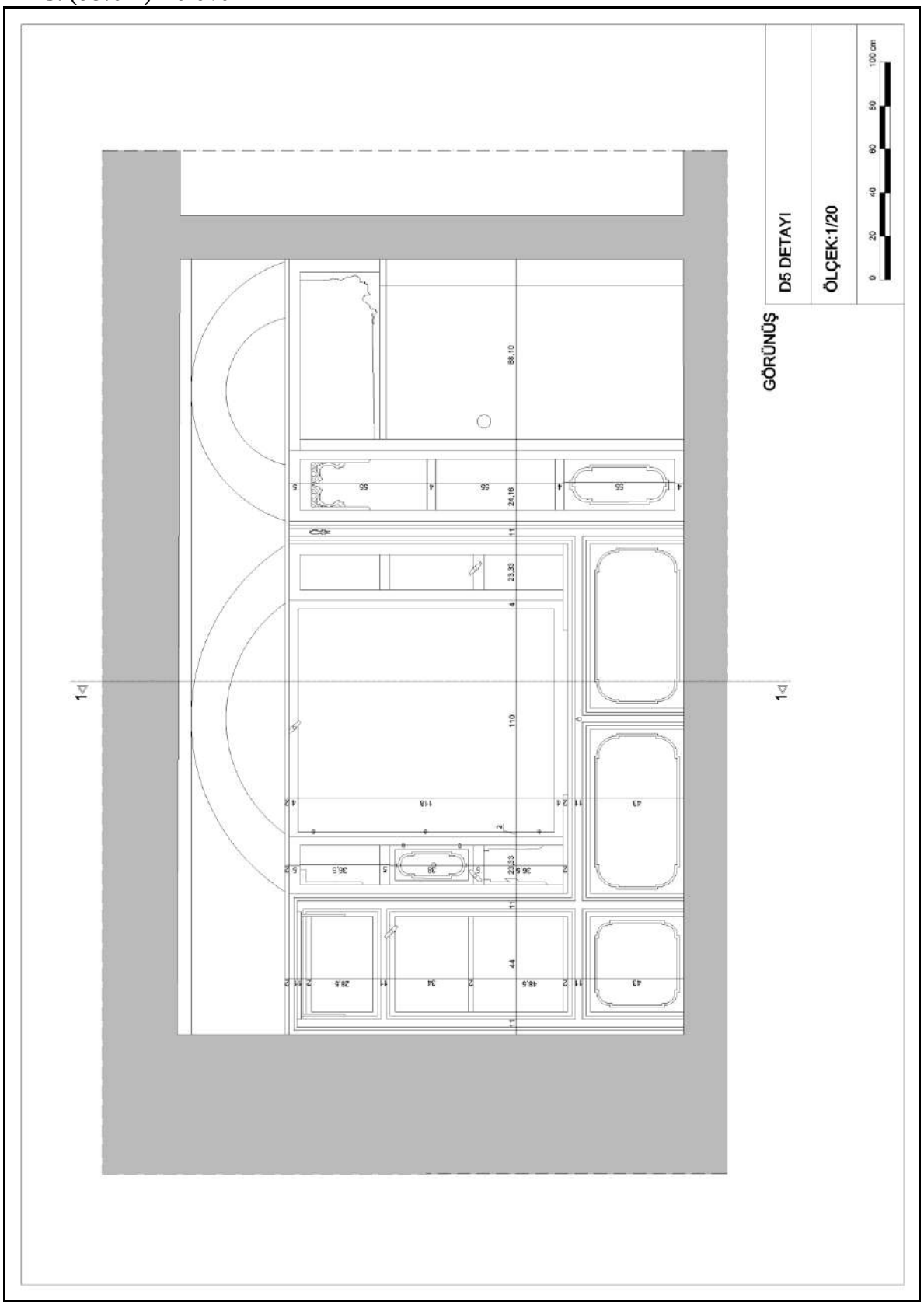

Şekil 4.54. Rölöve D5-D6 dolap detayı

EK-3. (devam) Rölöve

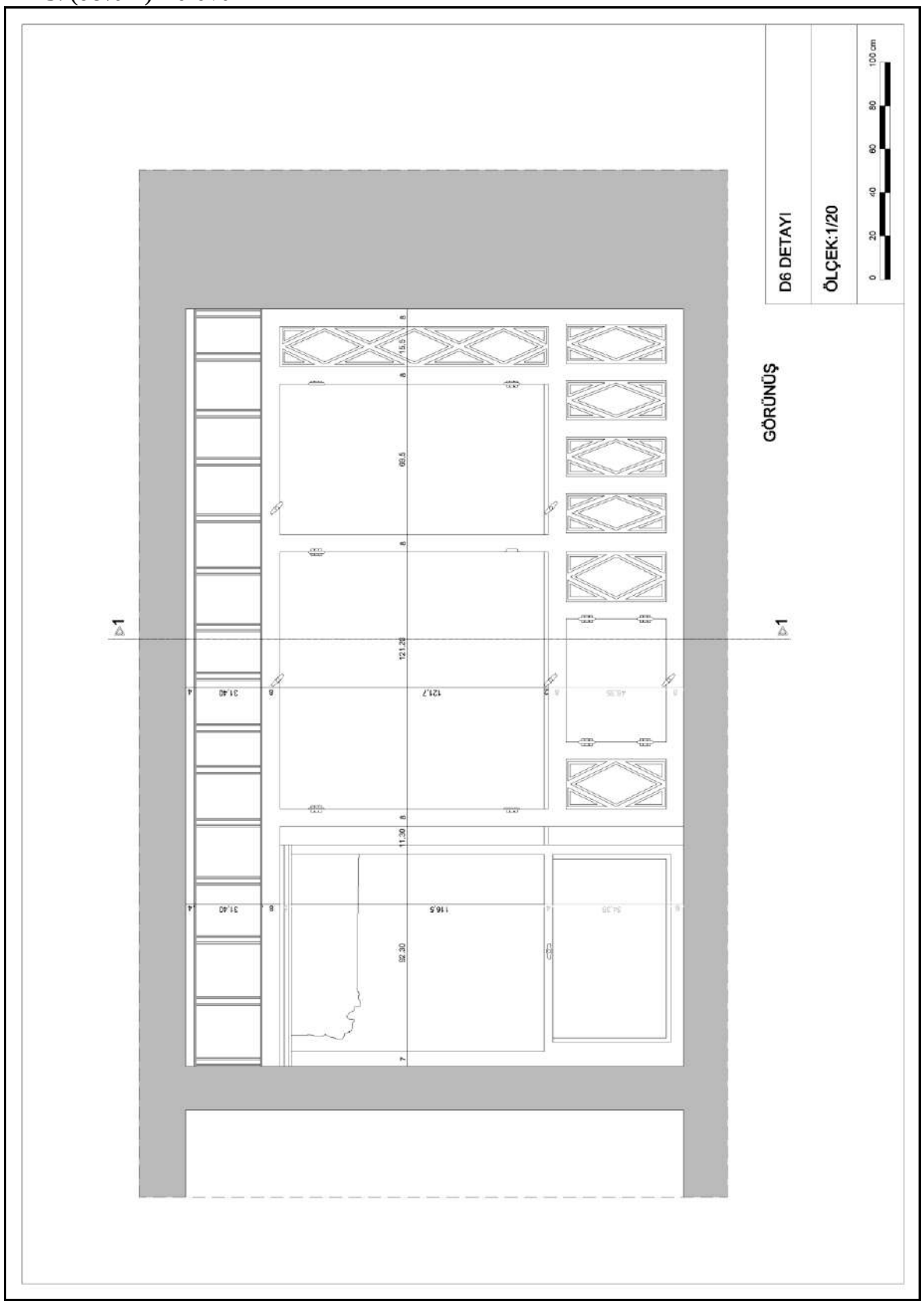

Şekil 4.55. Rölöve D5-D6 dolap detayı

EK-3. (devam) Rölöve

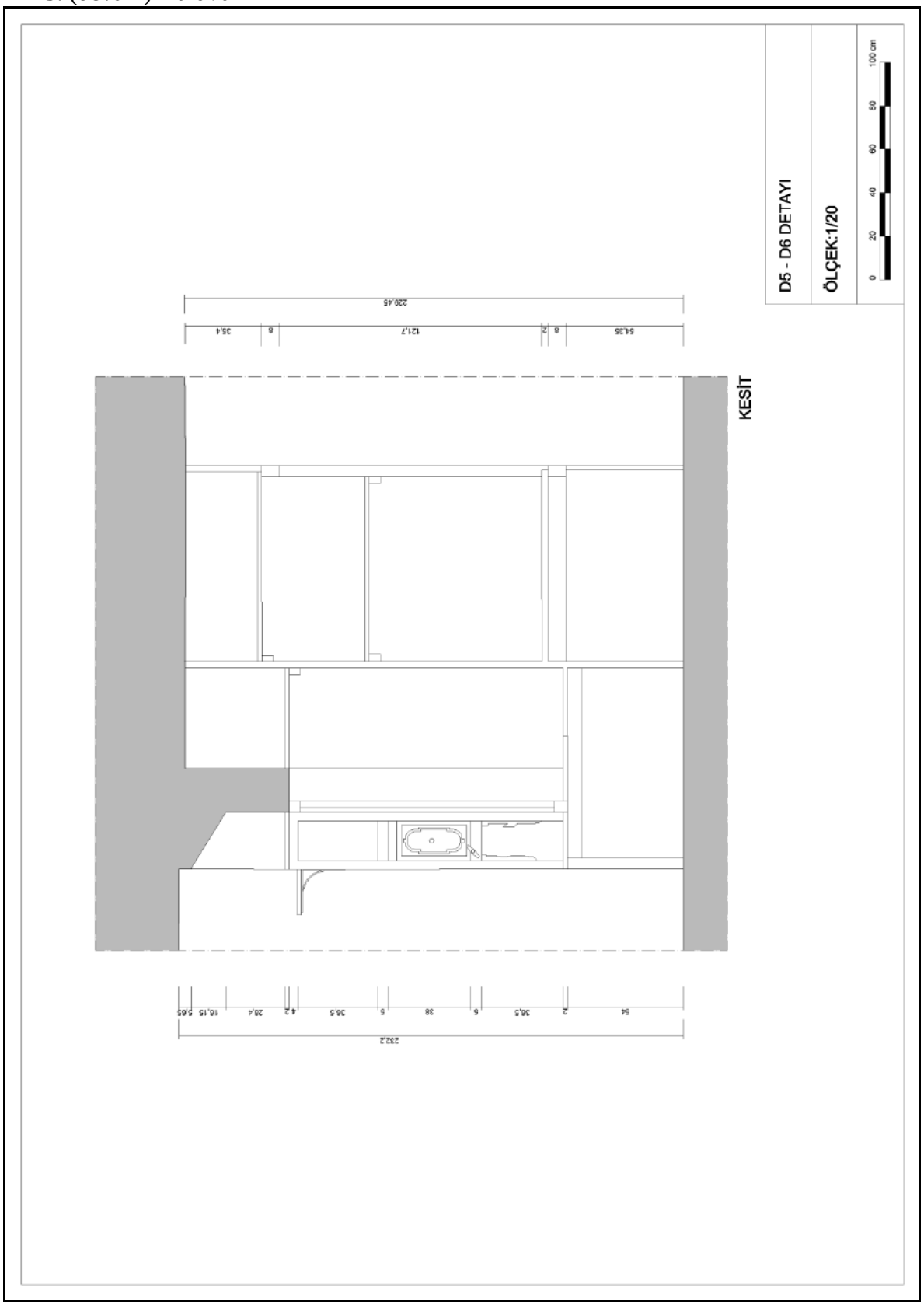

Şekil 4.56. Rölöve D5-D6 dolap detayı

EK-3. (devam) Rölöve

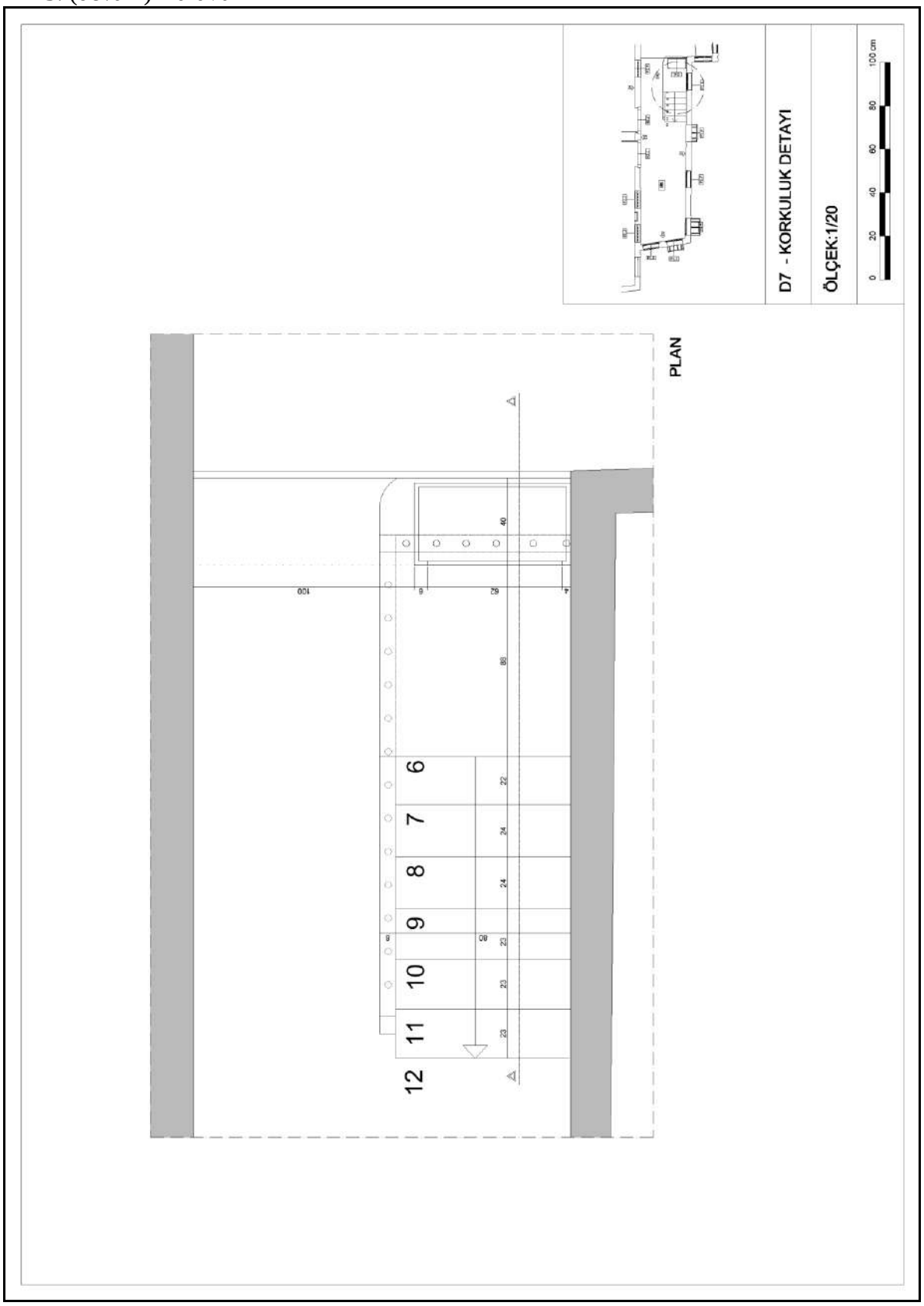

Şekil 4.57. Rölöve D7 dolap–korkuluk detayı

EK-3. (devam) Rölöve

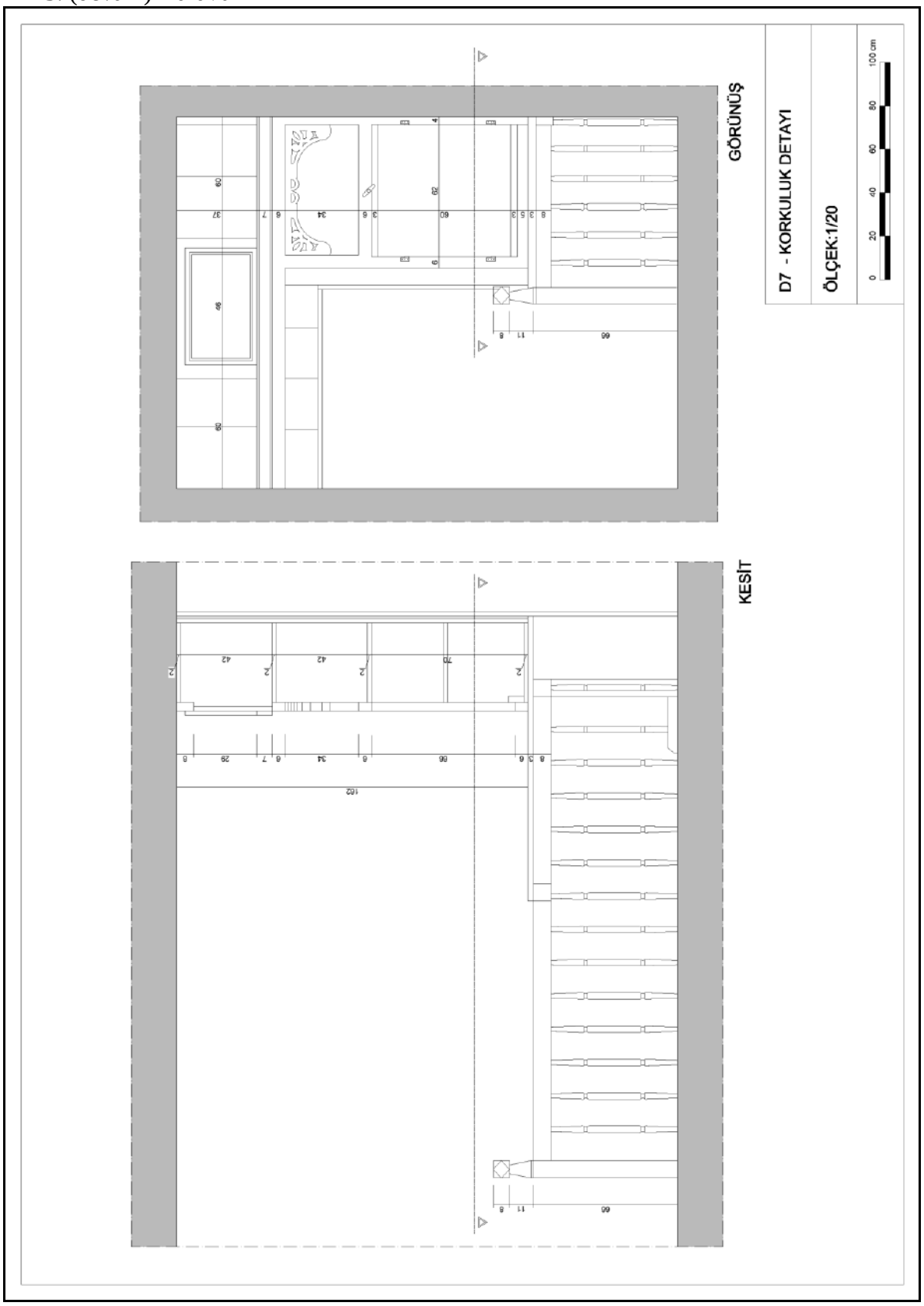

Şekil 4.58. Rölöve D7 dolap–korkuluk detayı

EK-4. Değişim bozulmalar

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

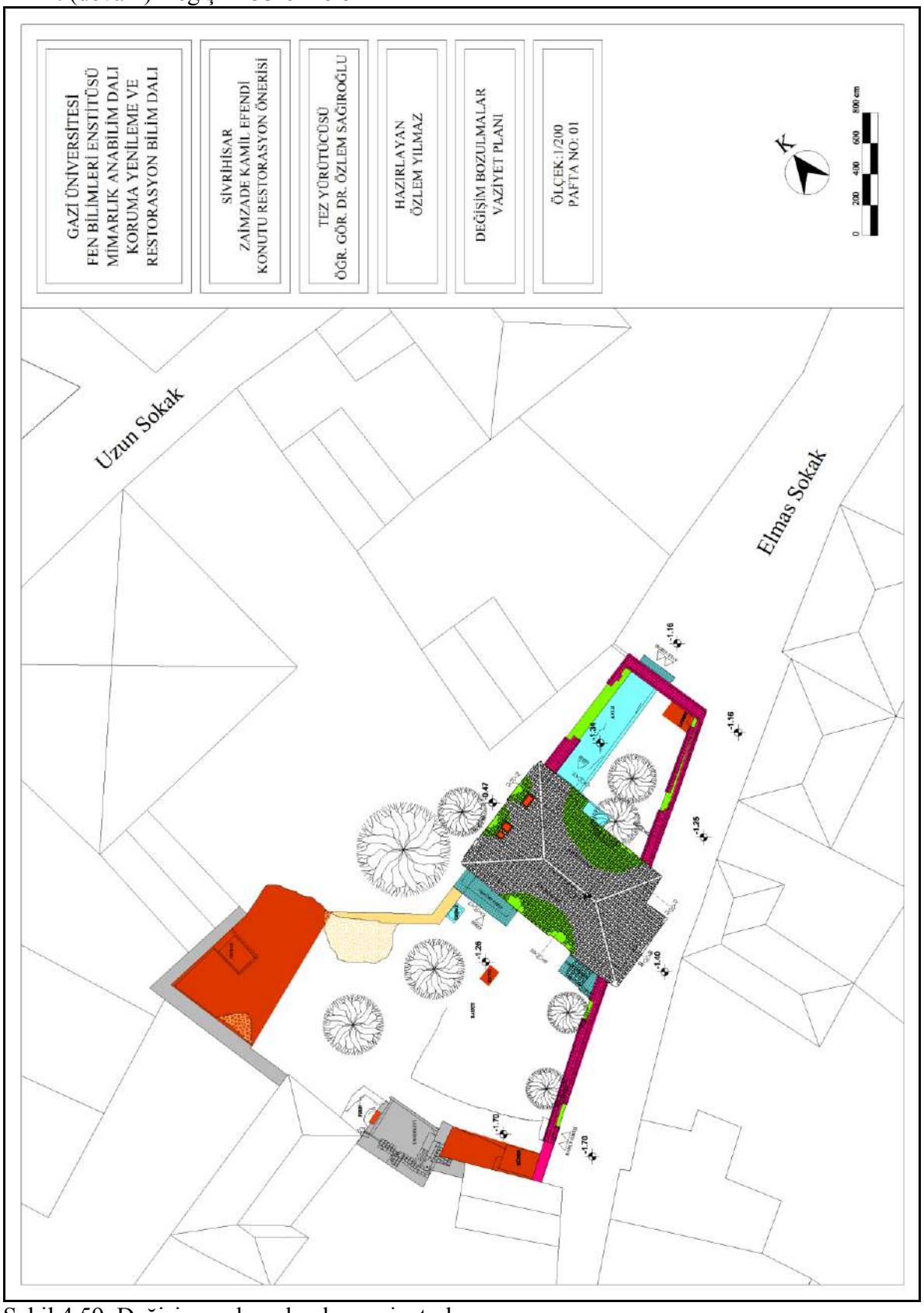

Şekil 4.59. Değişim ve bozulmalar vaziyet planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

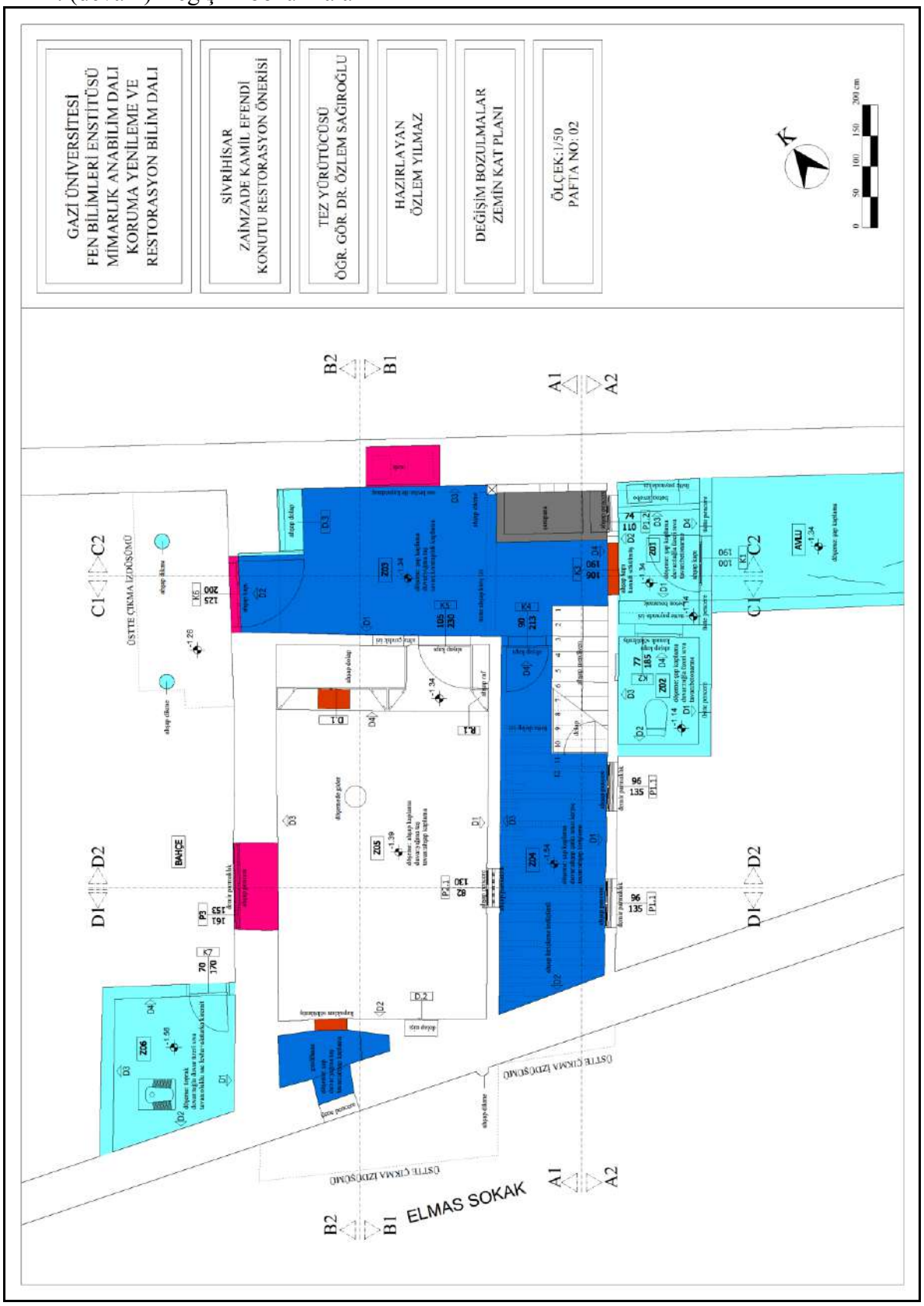

Şekil 4.60. Değişim bozulmalar zemin kat planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

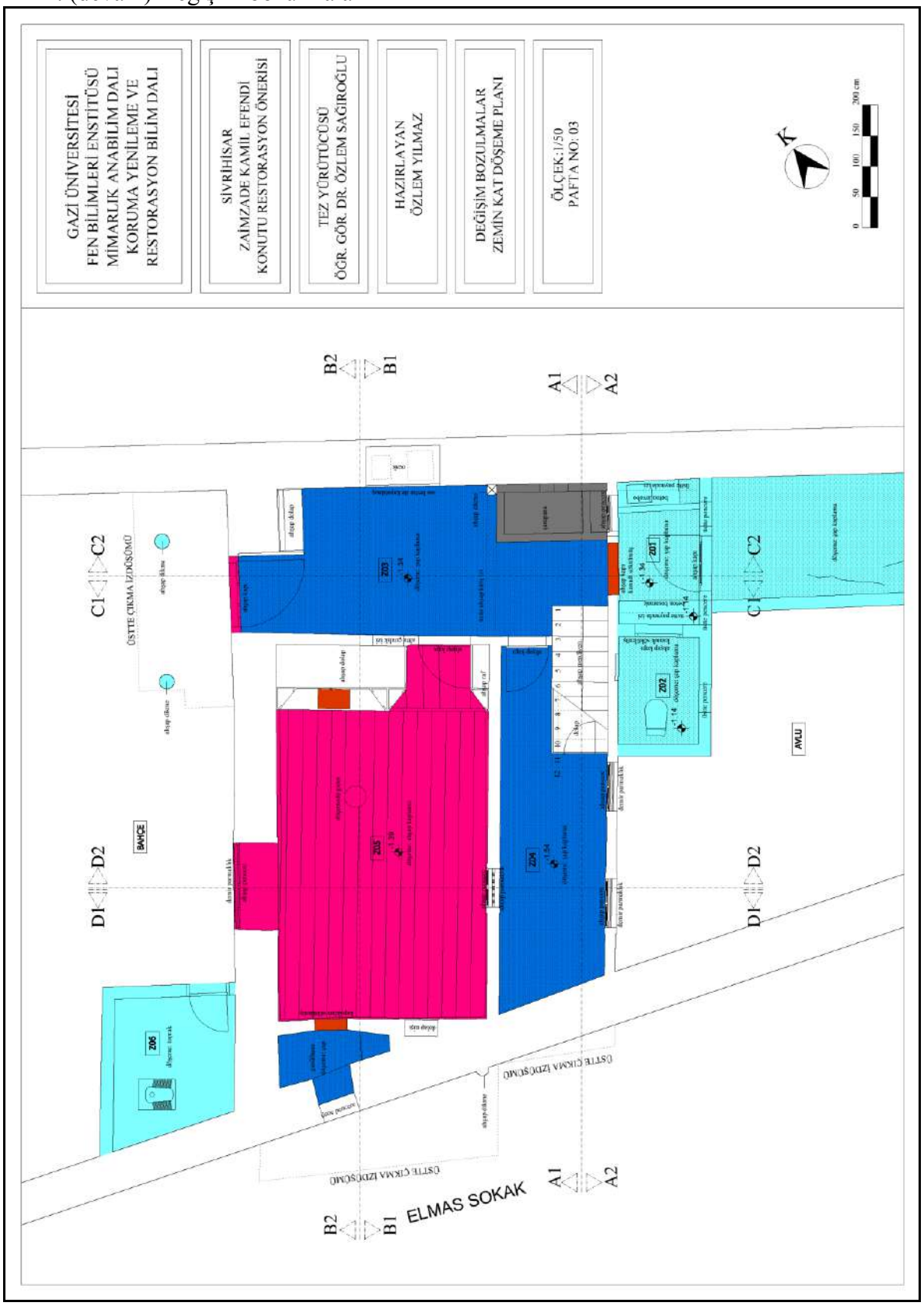

Şekil 4.61. Değişim bozulmalar zemin kat döşeme planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

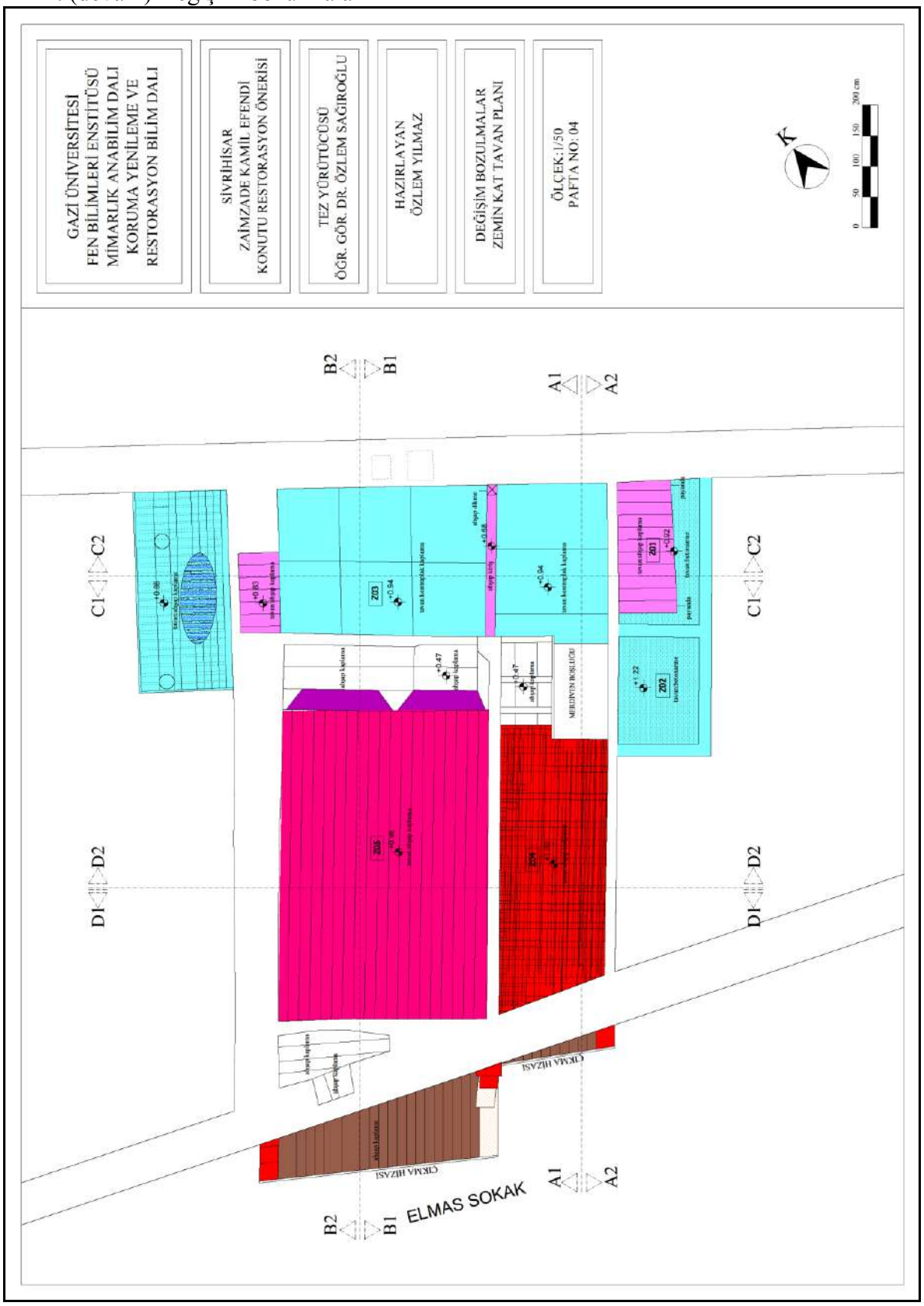

Şekil 4.62. Değişim bozulmalar zemin kat tavan planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

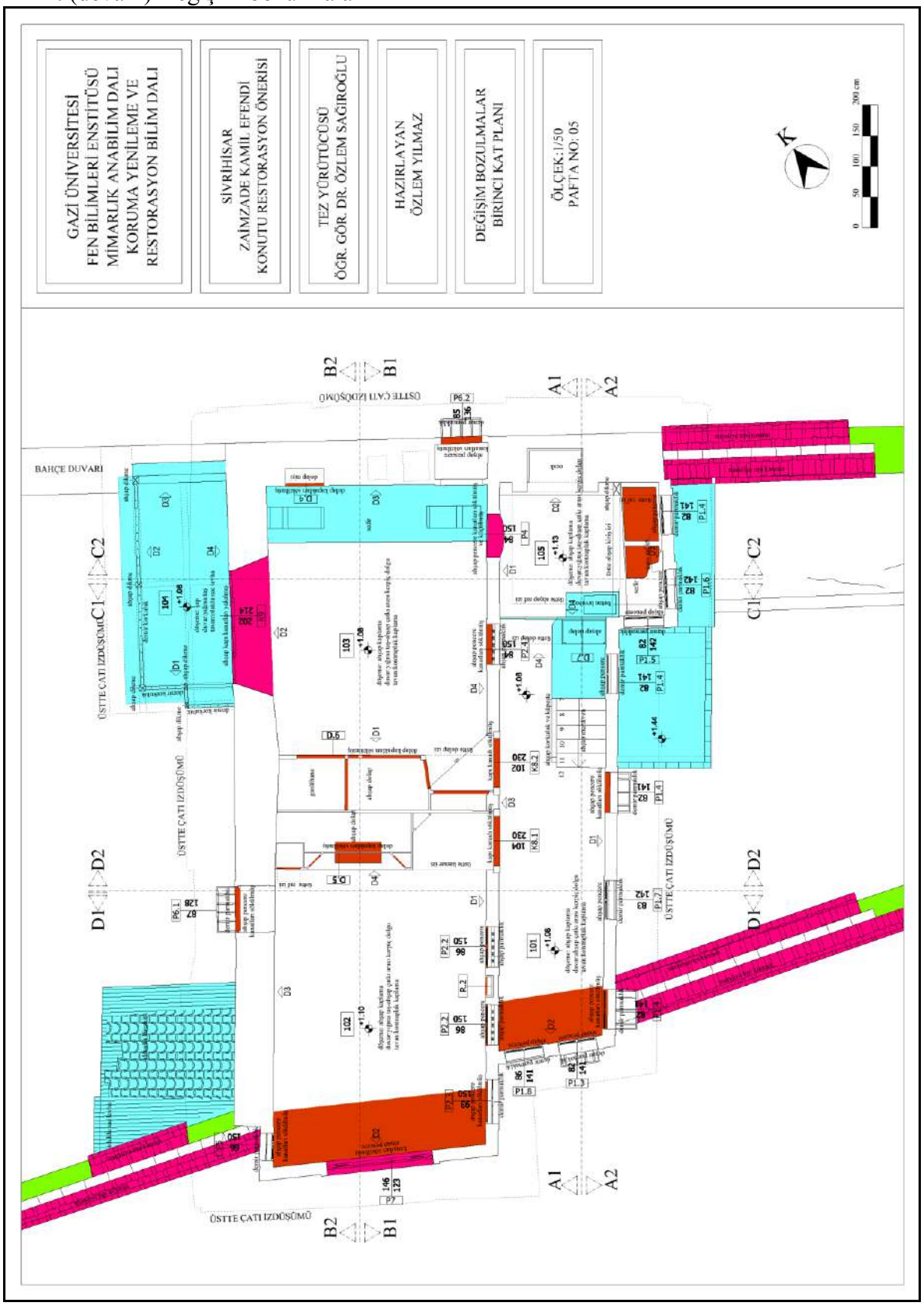

Şekil 4.63. Değişim bozulmalar birinci kat planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

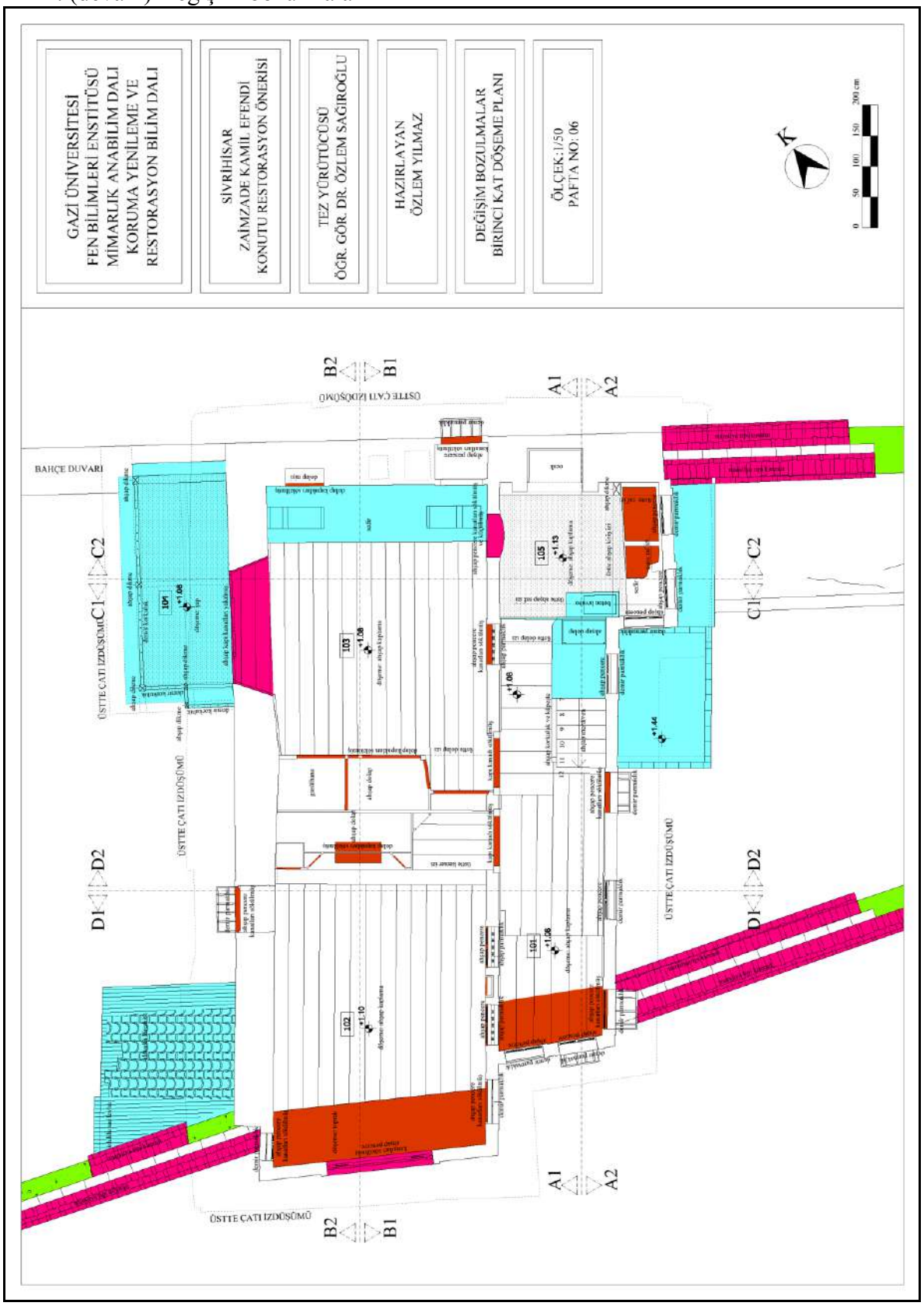

Şekil 4.64. Değişim bozulmalar birinci kat döşeme planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

Şekil 4.65. Değişim bozulmalar birinci kat tavan planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

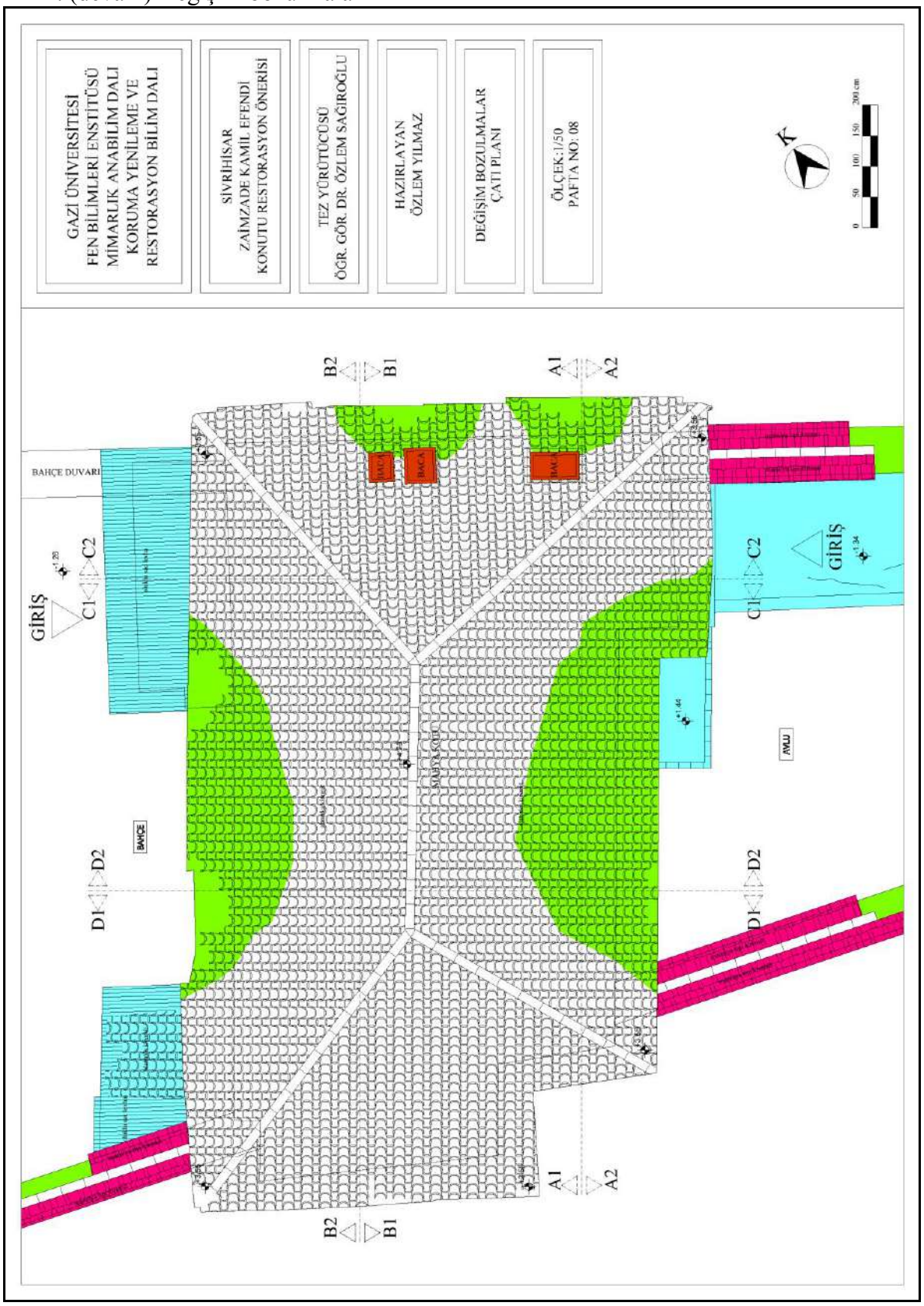

Şekil 4.66. Değişim bozulmalar çatı planı

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

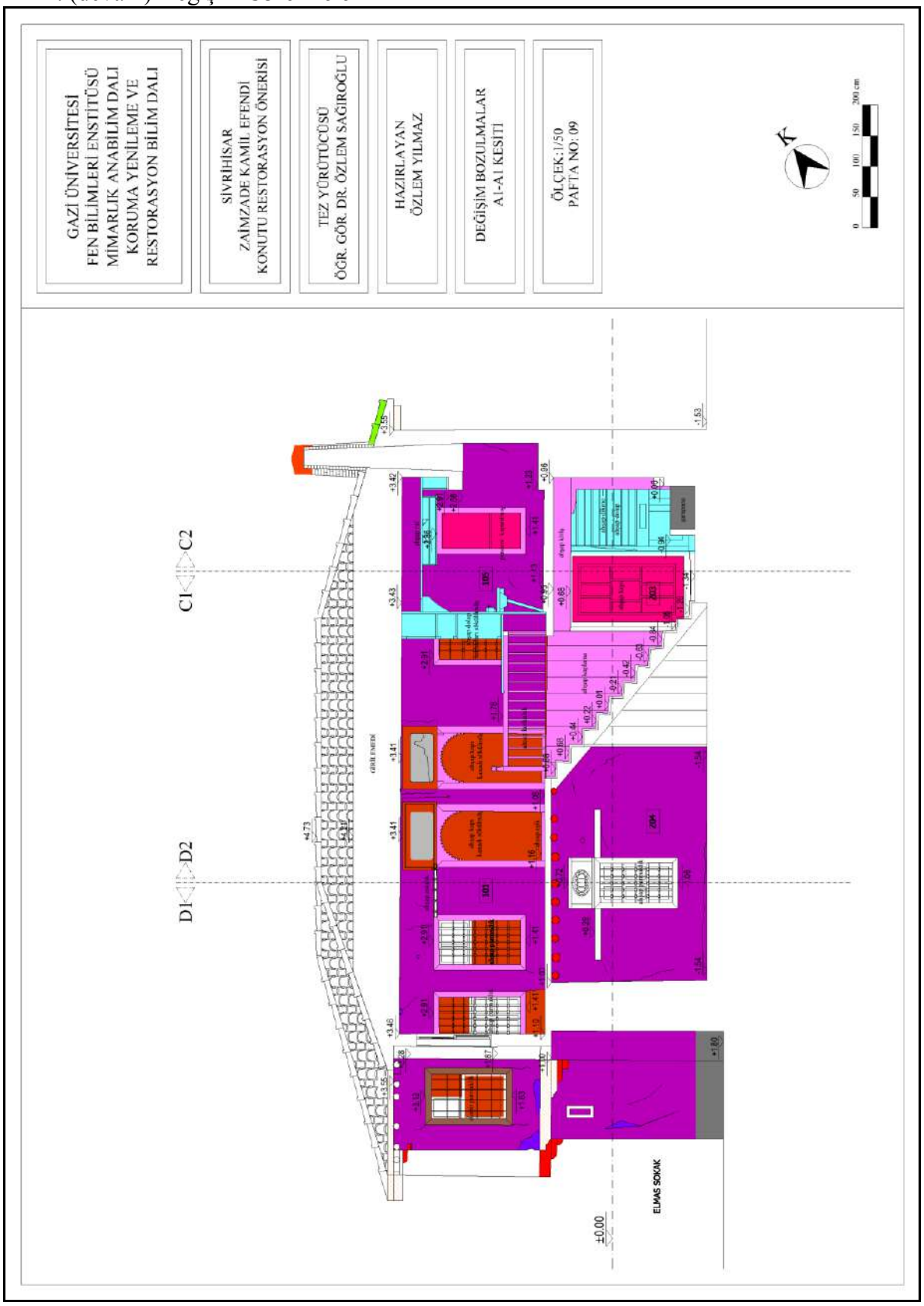

Şekil 4.67. Değişim bozulmalar A1-A1 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

Şekil 4.68. Değişim bozulmalar A2-A2 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

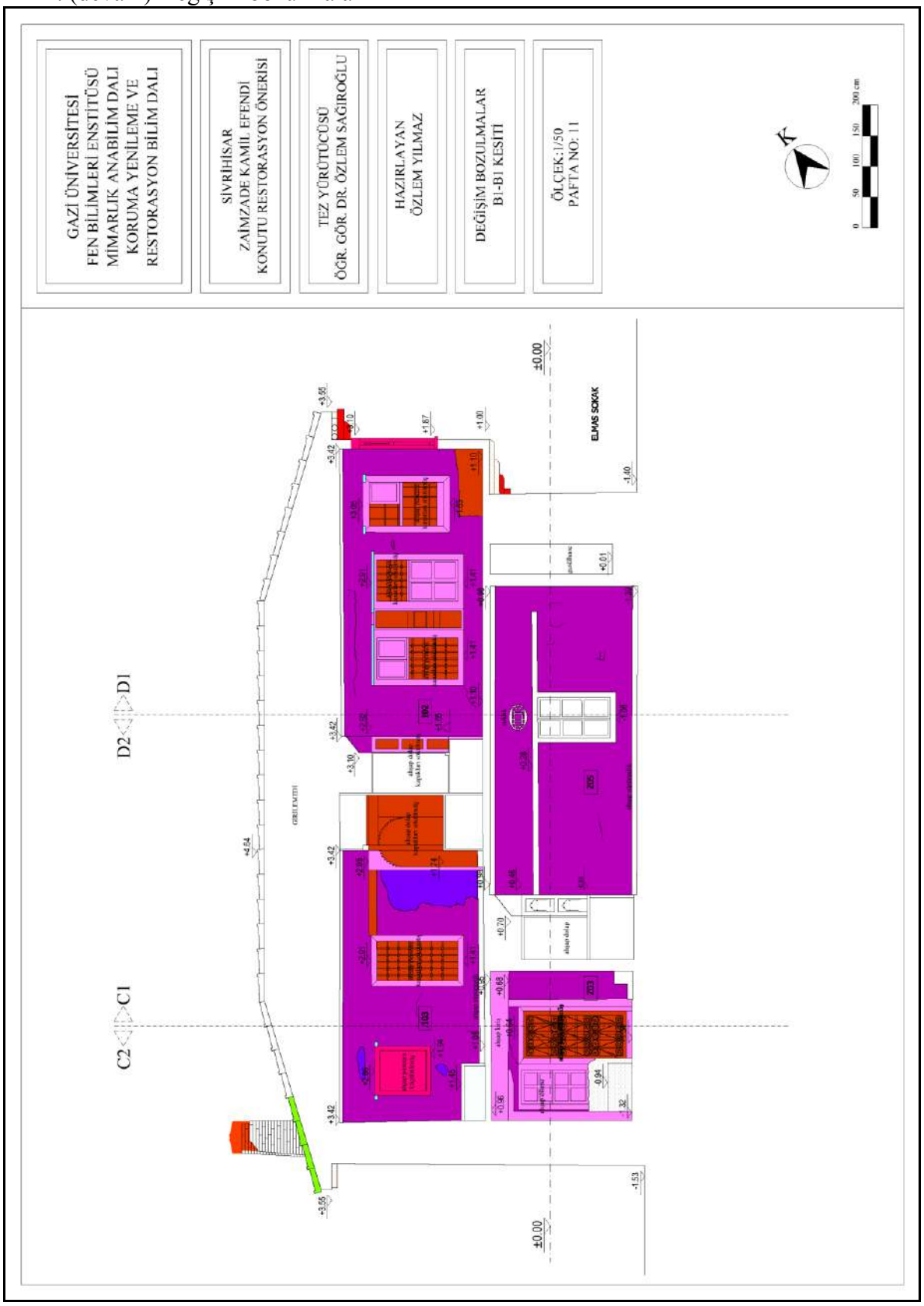

Şekil 4.69. Değişim bozulmalar B1-B1 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

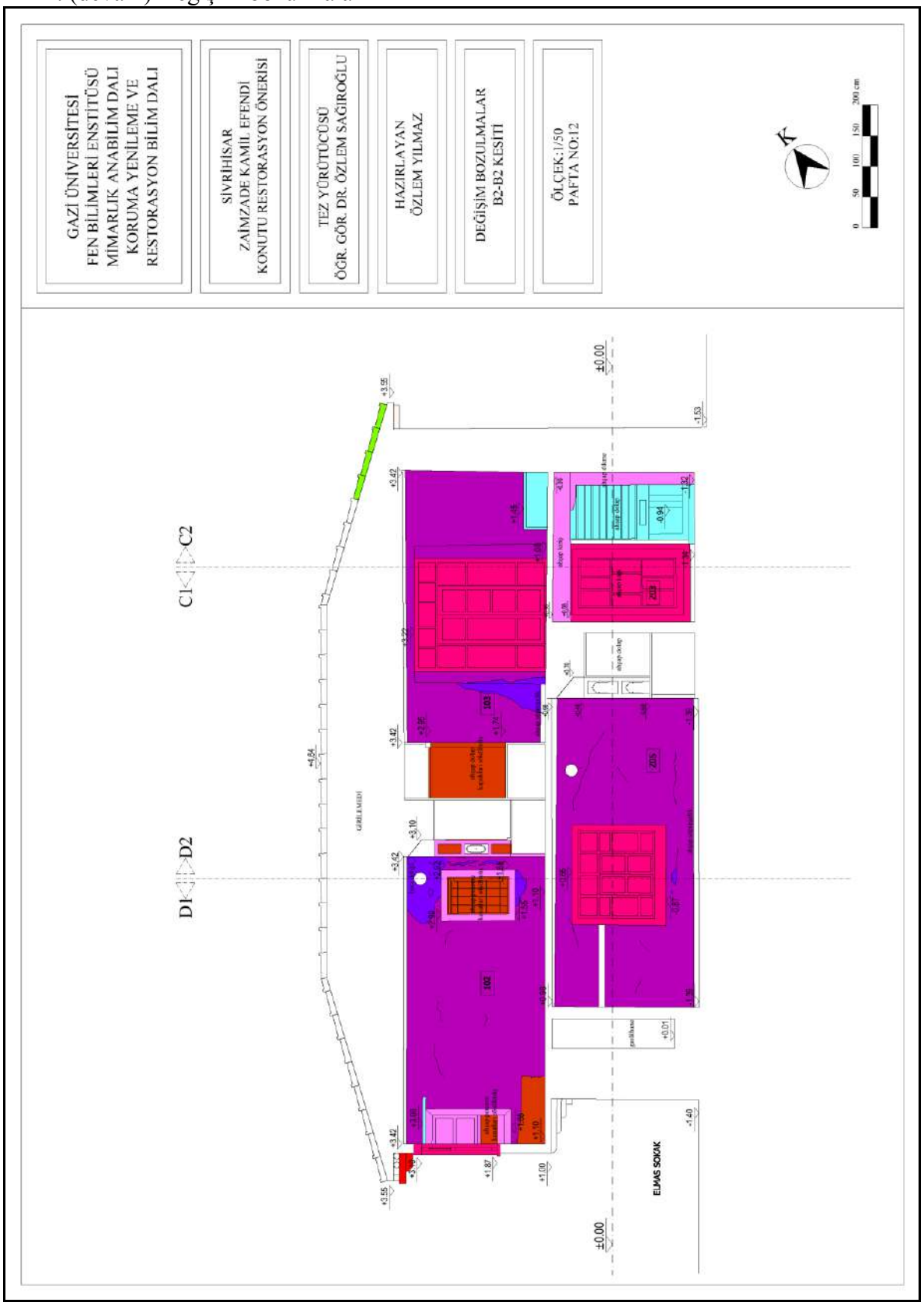

Şekil 4.70. Değişim bozulmalar B2-B2 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

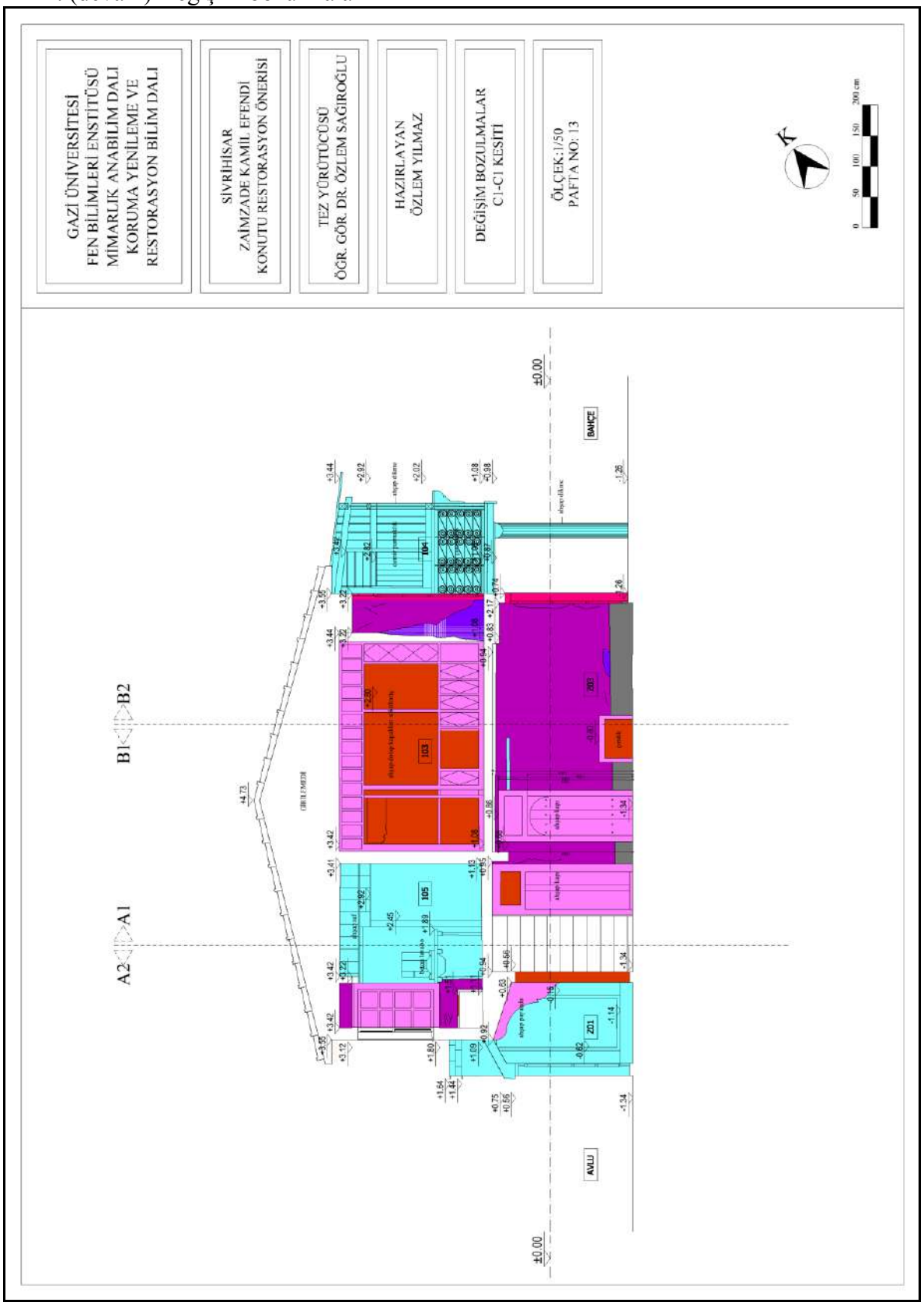

Şekil 4.71. Değişim bozulmalar C1-C1 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

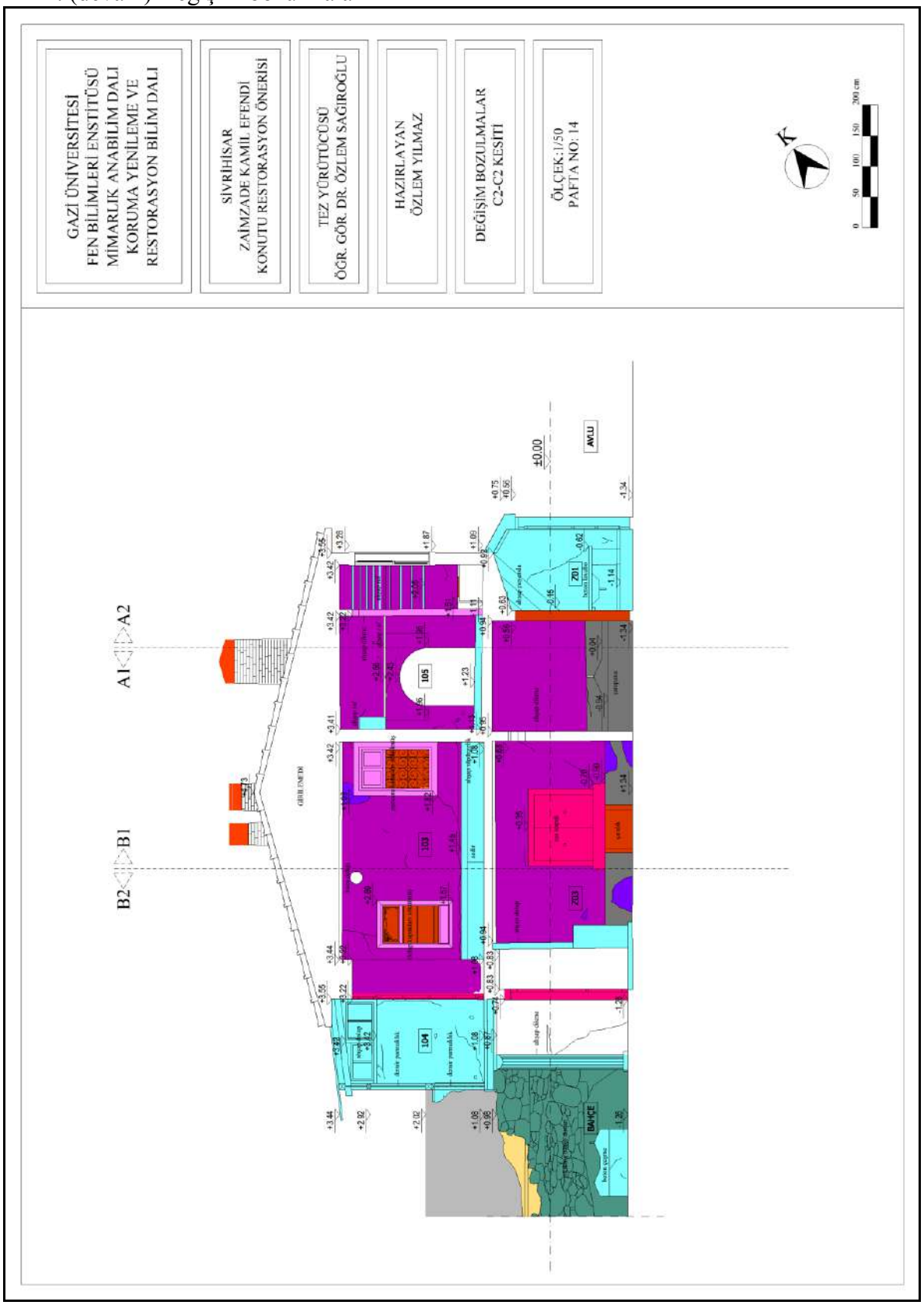

Şekil 4.72. Değişim bozulmalar C2-C2 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

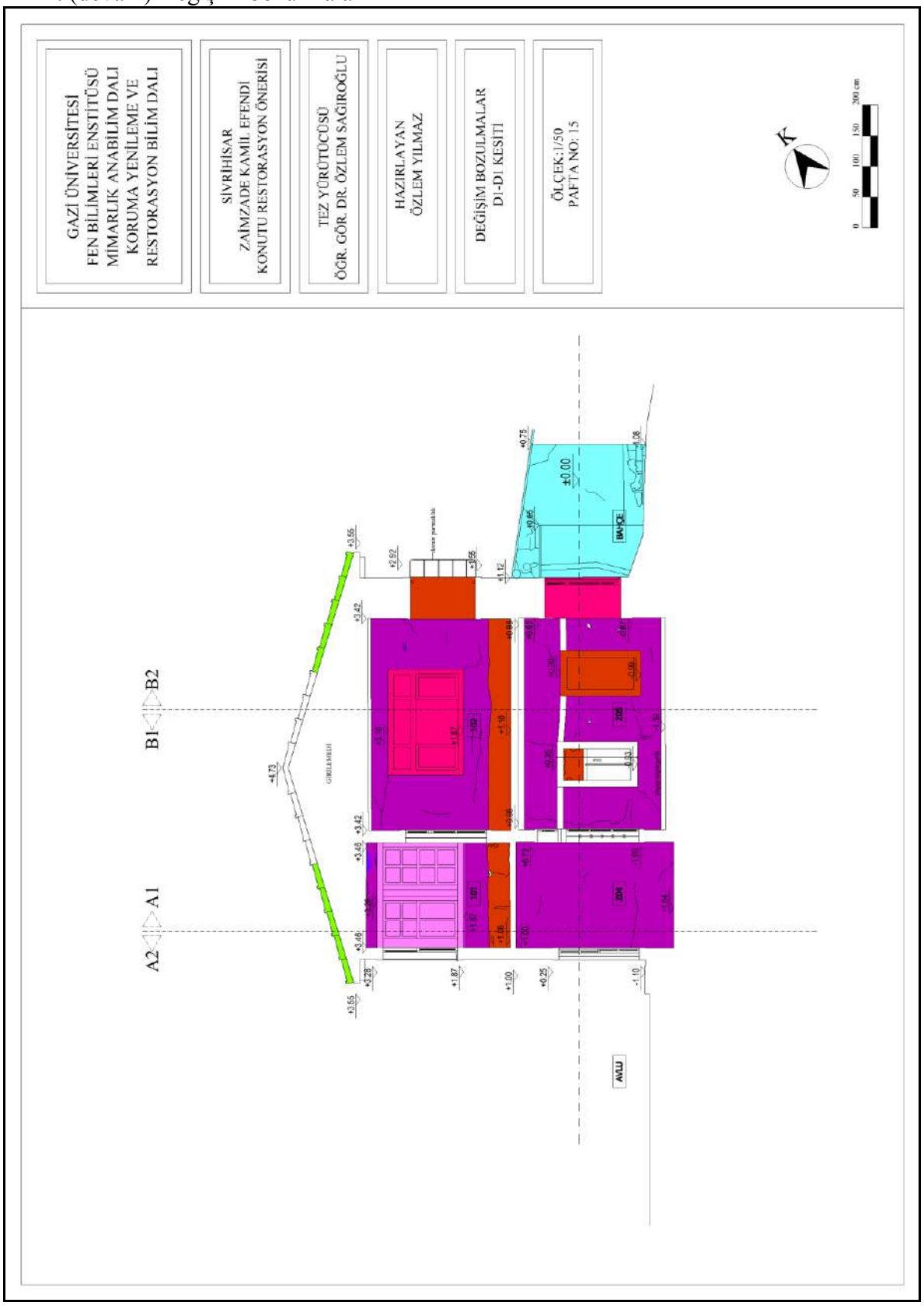

Şekil 4.73. Değişim bozulmalar D1-D1 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

Şekil 4.74. Değişim bozulmalar D2-D2 kesiti

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

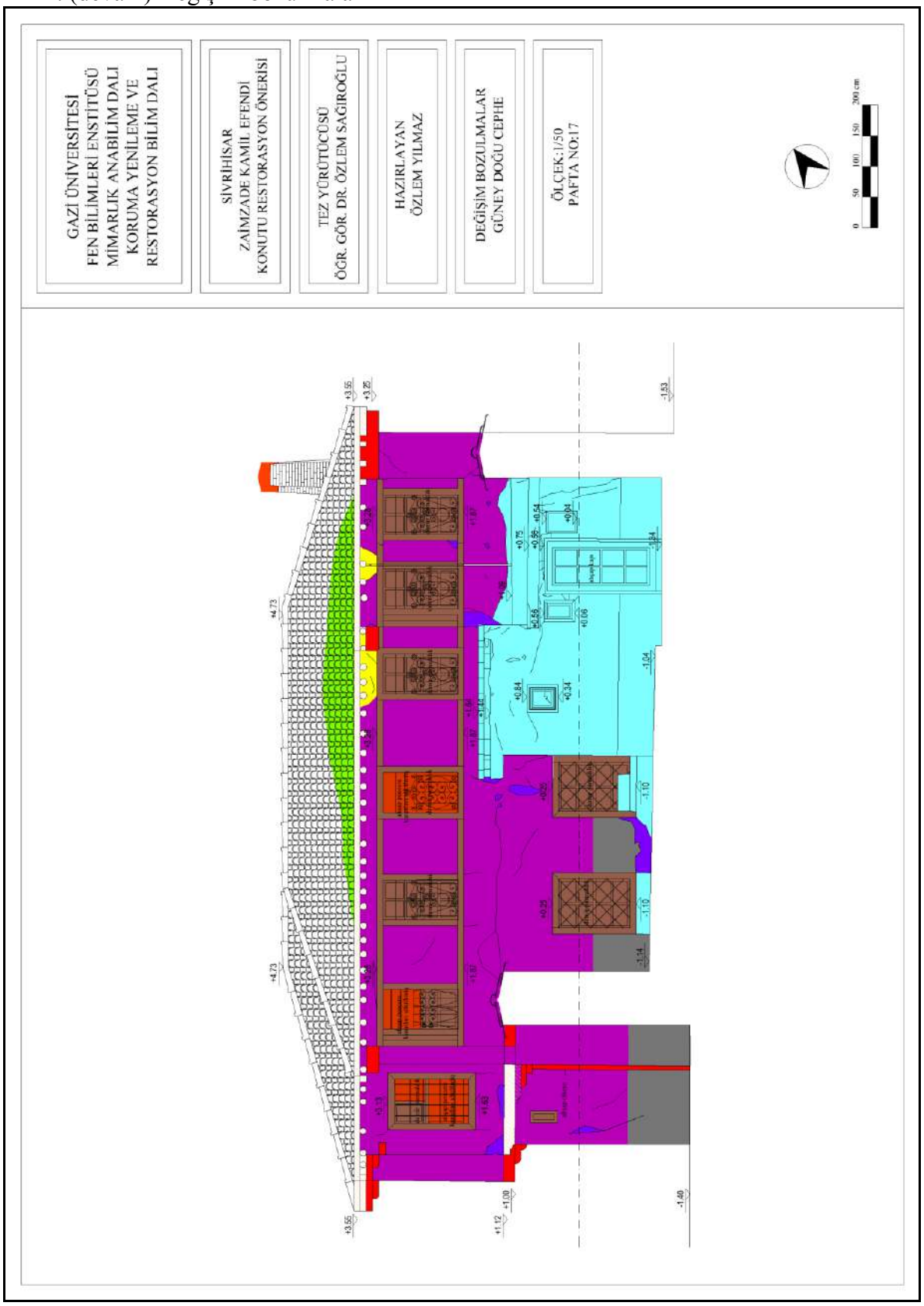

Şekil 4.75. Değişim bozulmalar güney doğu cephe

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

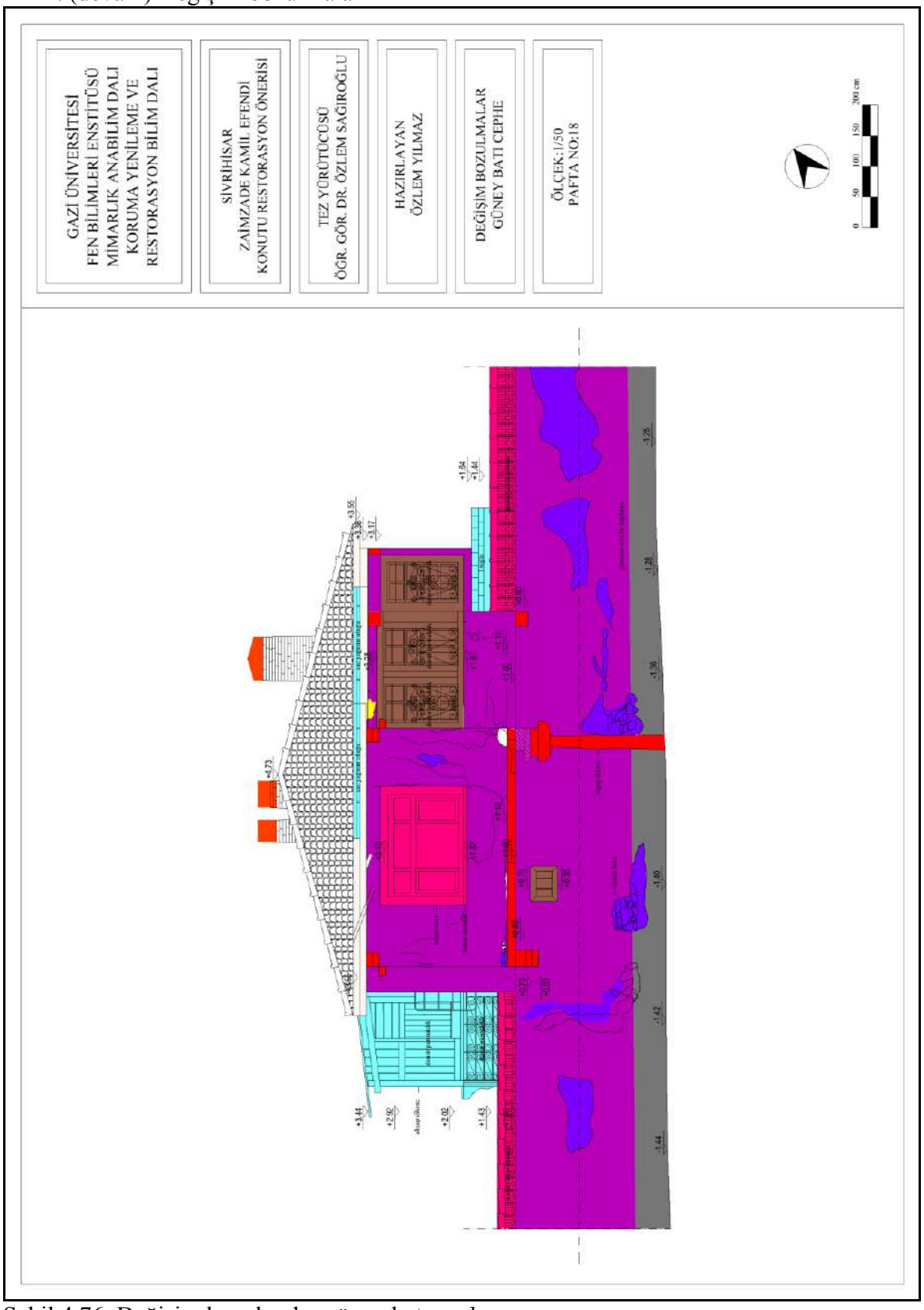

Şekil 4.76. Değişim bozulmalar güney batı cephe

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

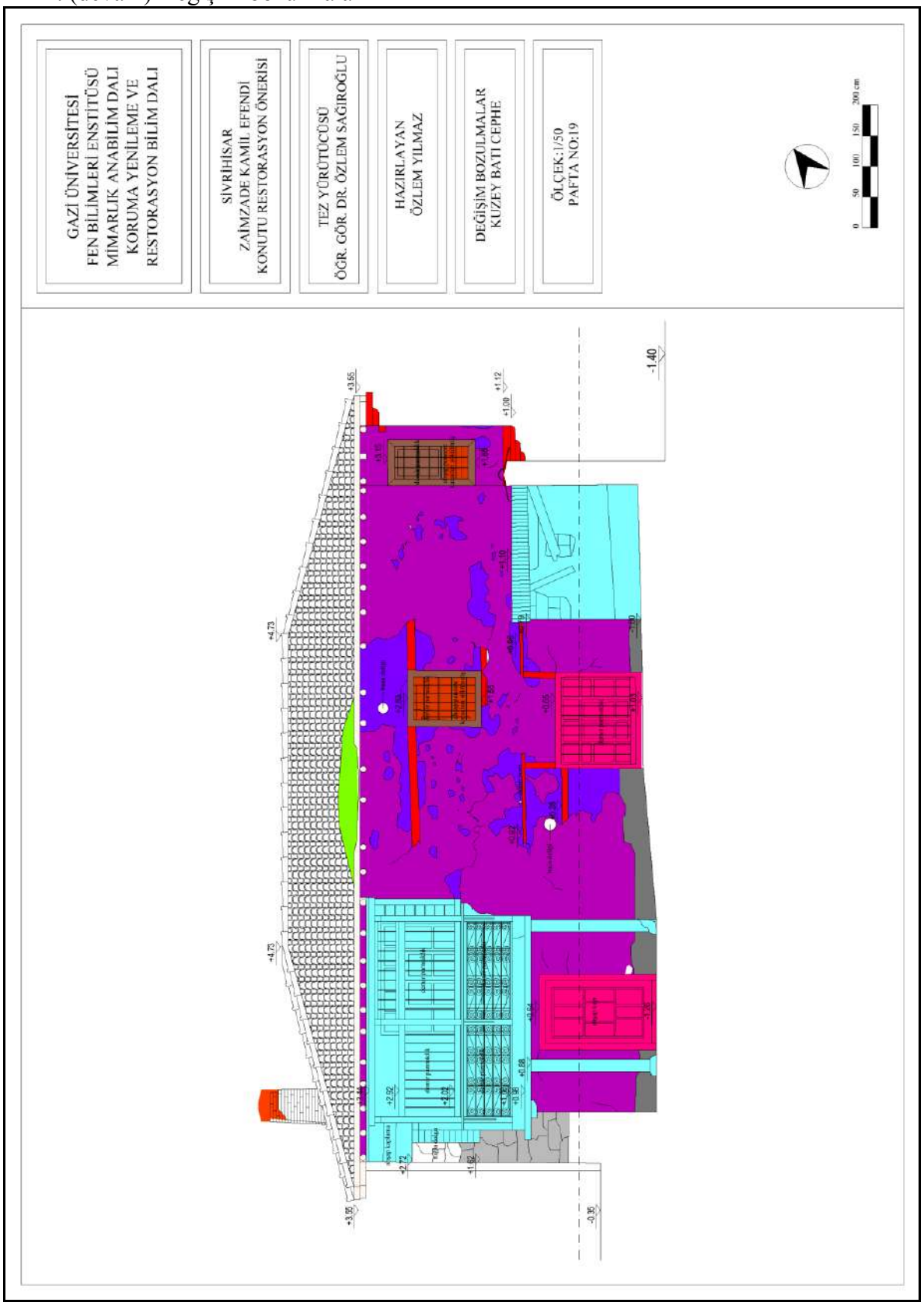

Şekil 4.77. Değişim bozulmalar kuzey batı cephe

EK-4. (devam) Değişim bozulmalar

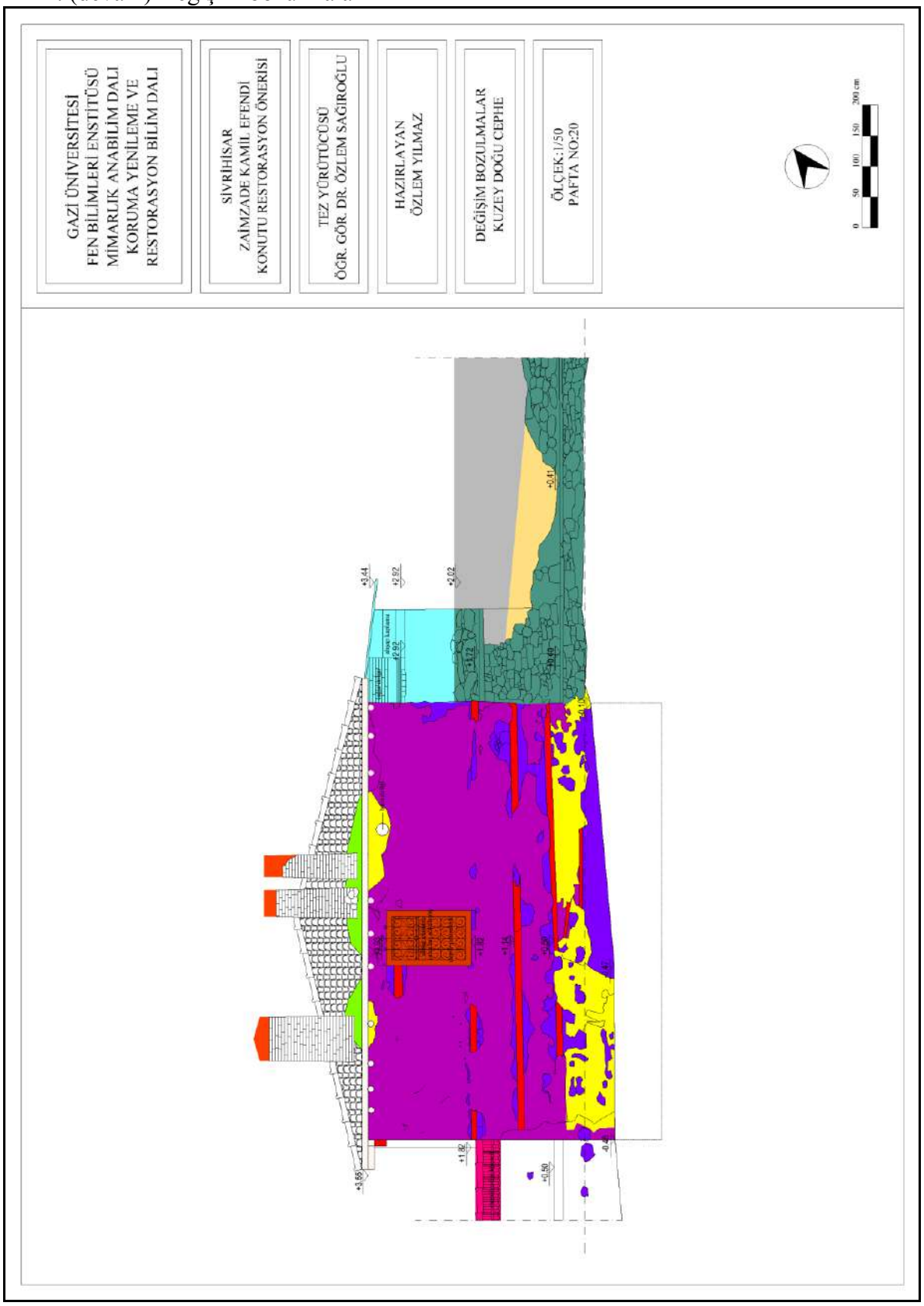

Şekil 4.78. Değişim bozulmalar kuzey doğu cephe

EK-5. Kaynak kullanımı

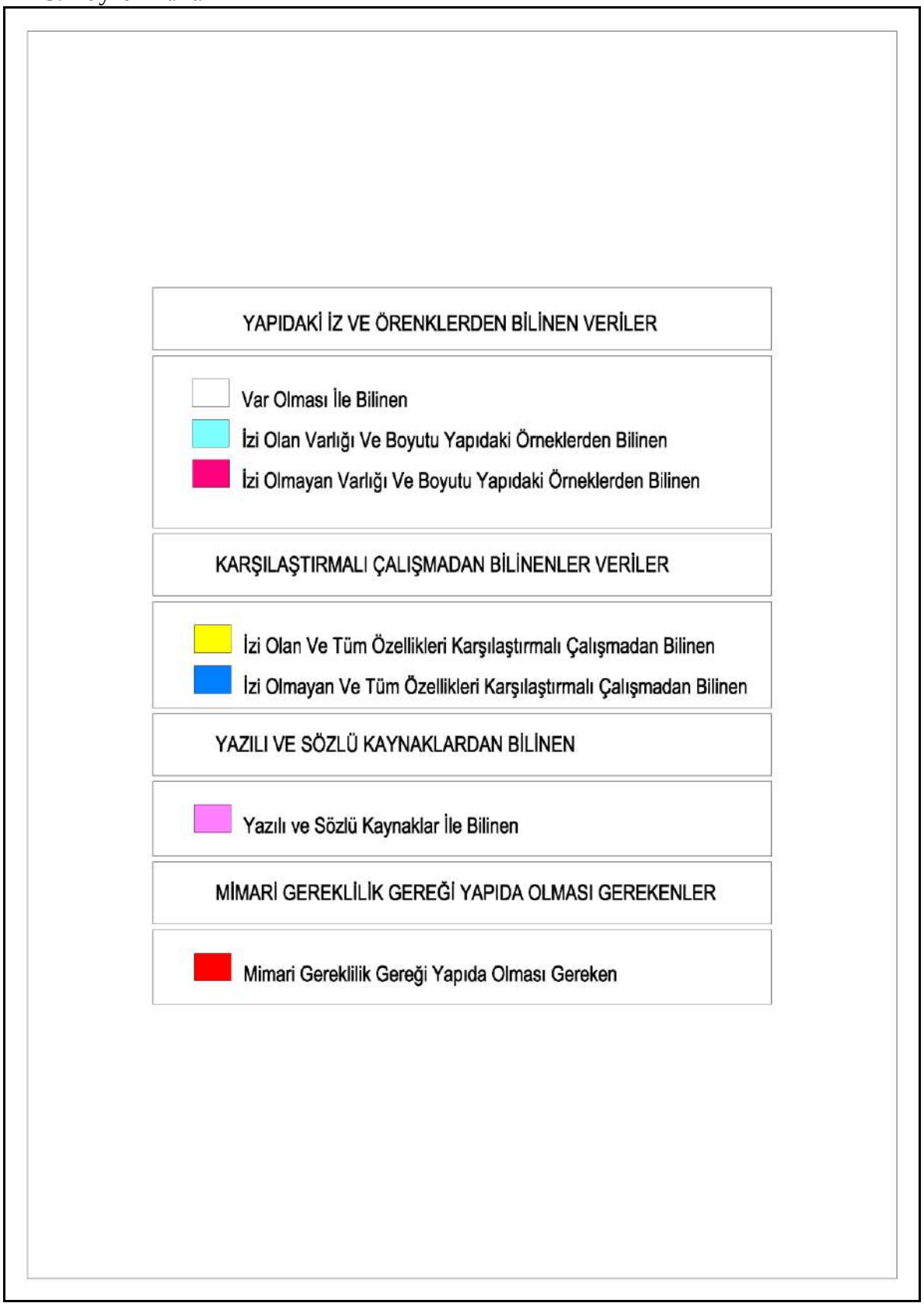

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

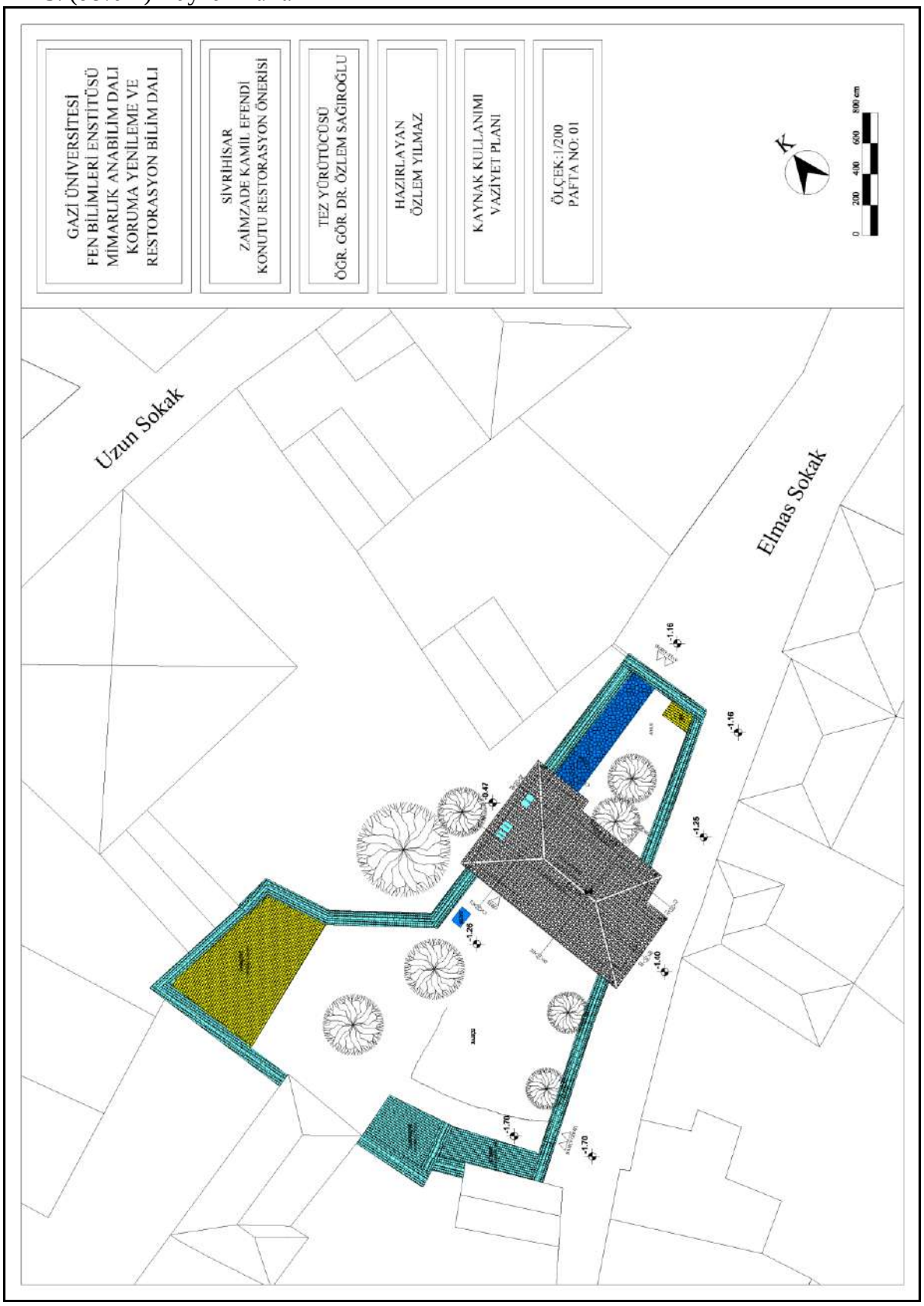

Şekil 5.1. Kaynak kullanımı vaziyet planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

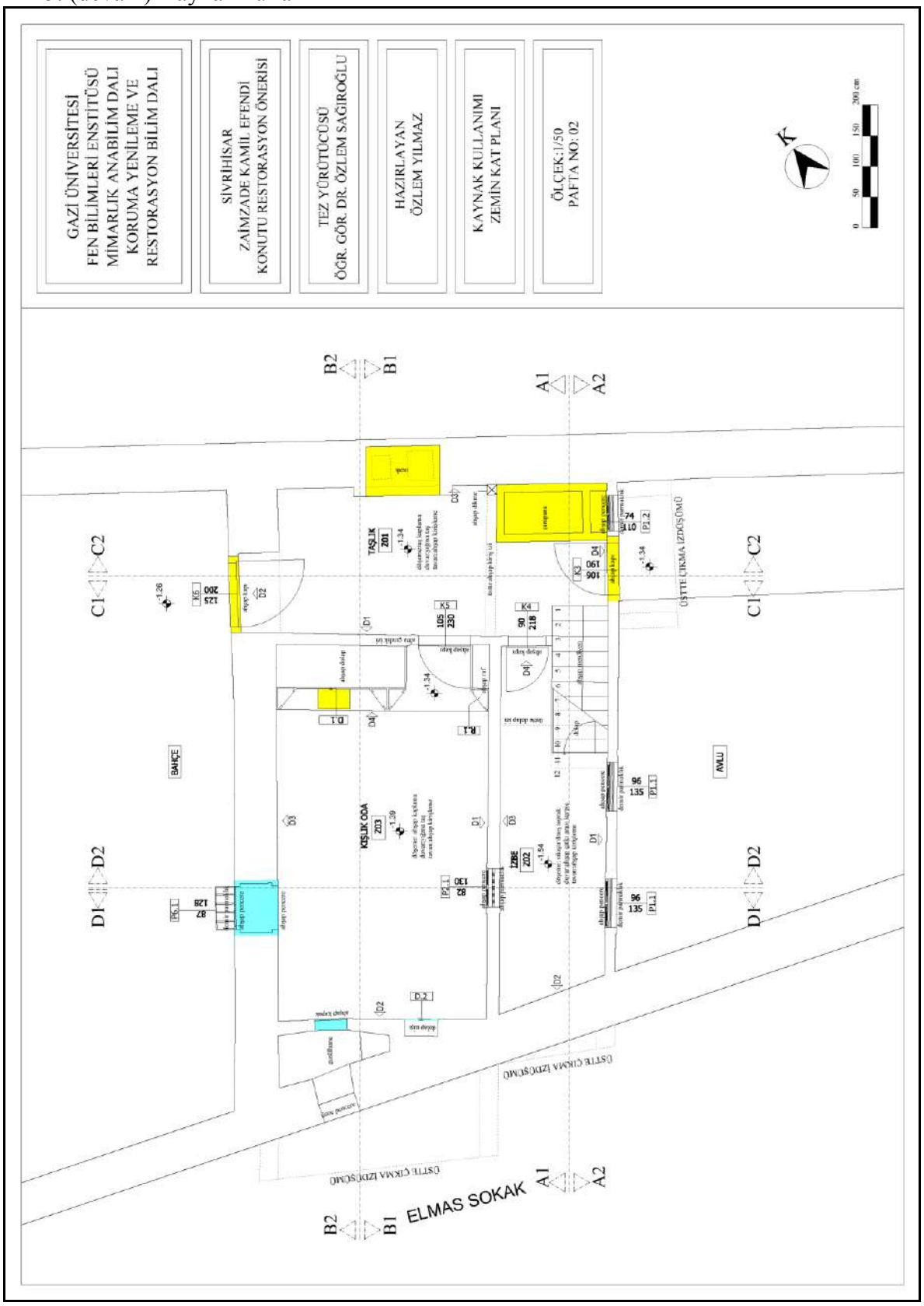

Şekil 5.2. Kaynak kullanımı zemin kat planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

Şekil 5.3. Kaynak kullanımı zemin kat döşeme planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

Şekil 5.4. Kaynak kullanımı zemin kat tavan planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

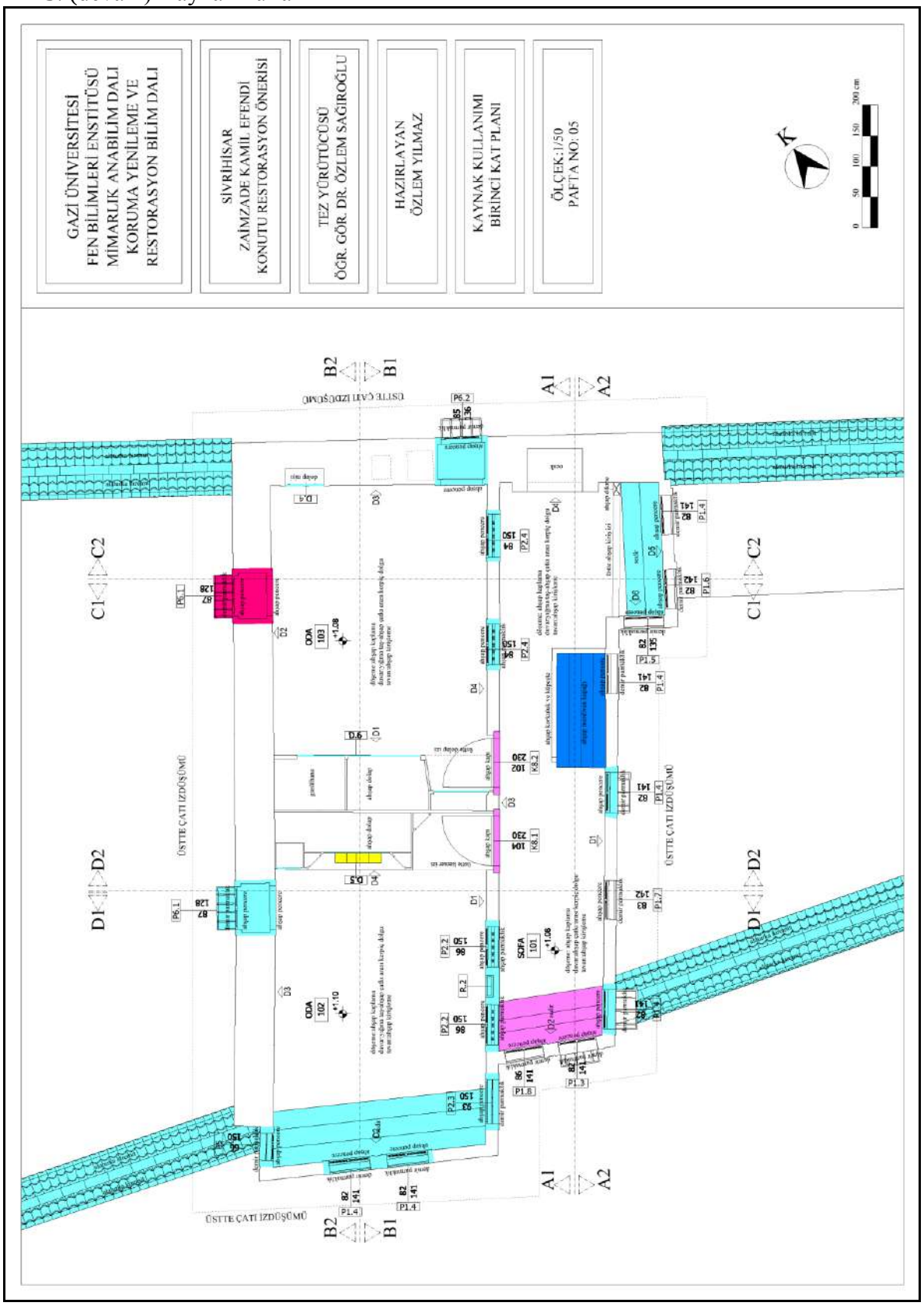

Şekil 5.5. Kaynak kullanımı birinci kat planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

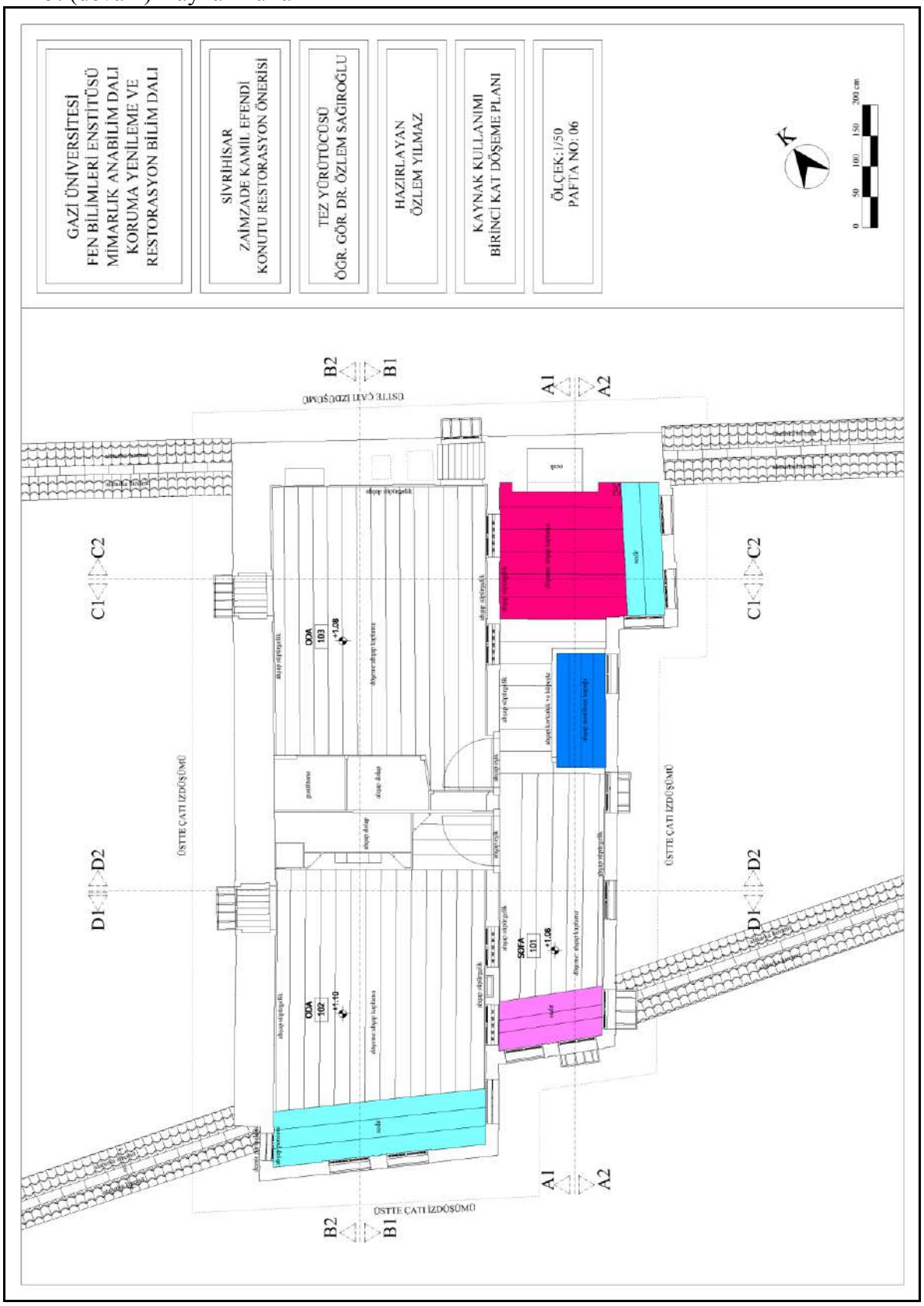

Şekil 5.6. Kaynak kullanımı birinci kat döşeme planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

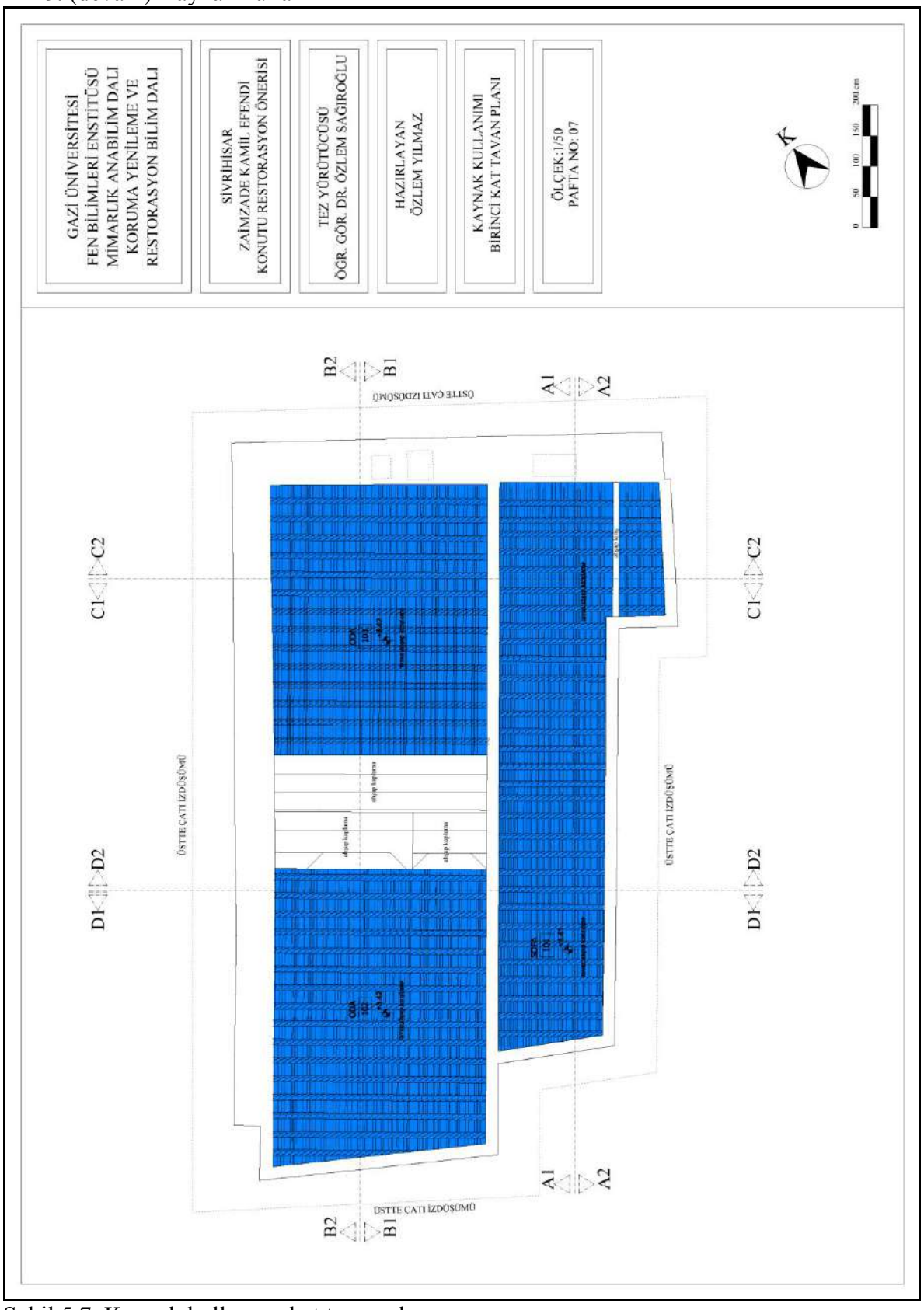

Şekil 5.7. Kaynak kullanımı kat tavan planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

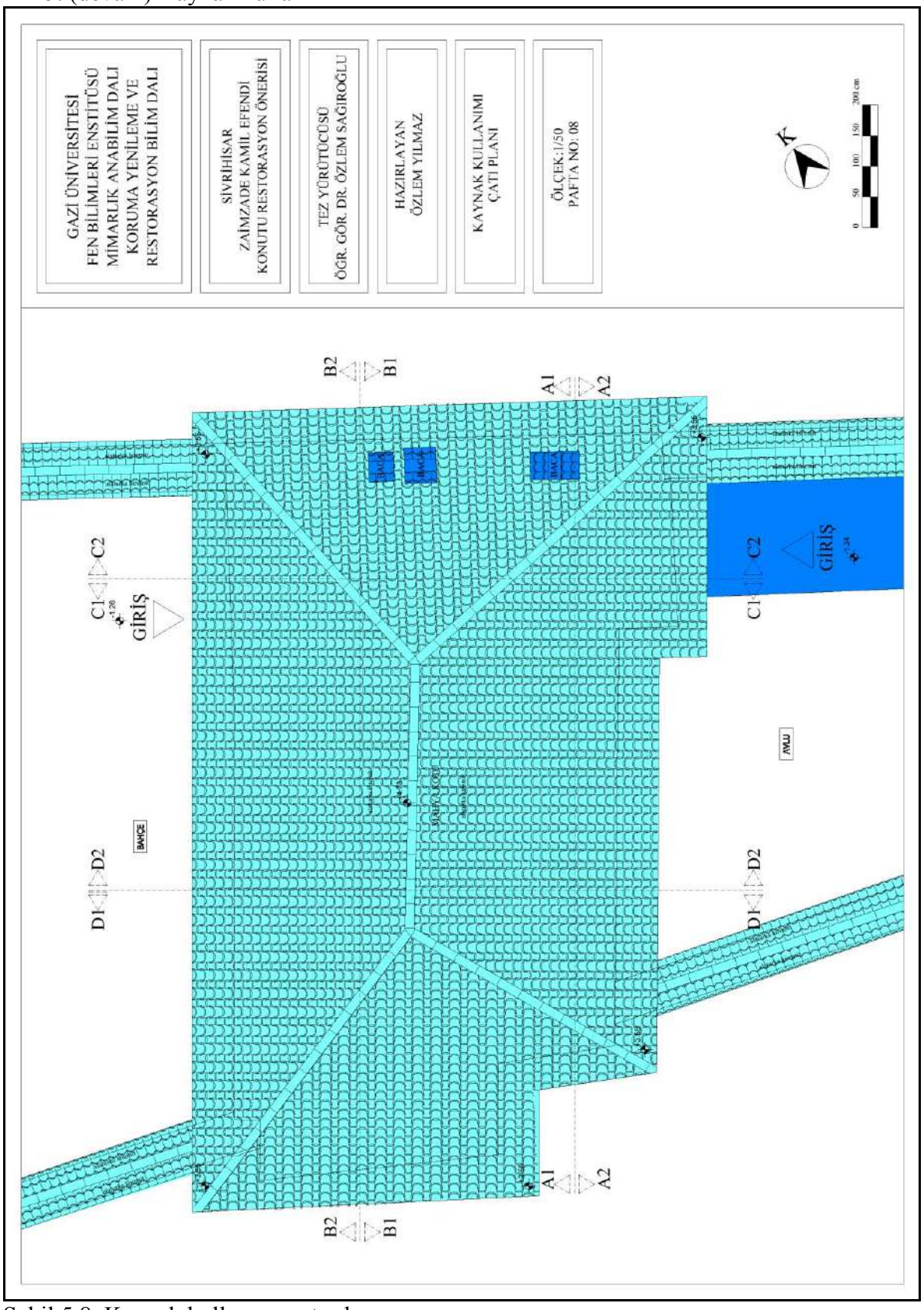

Şekil 5.8. Kaynak kullanımı çatı planı

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

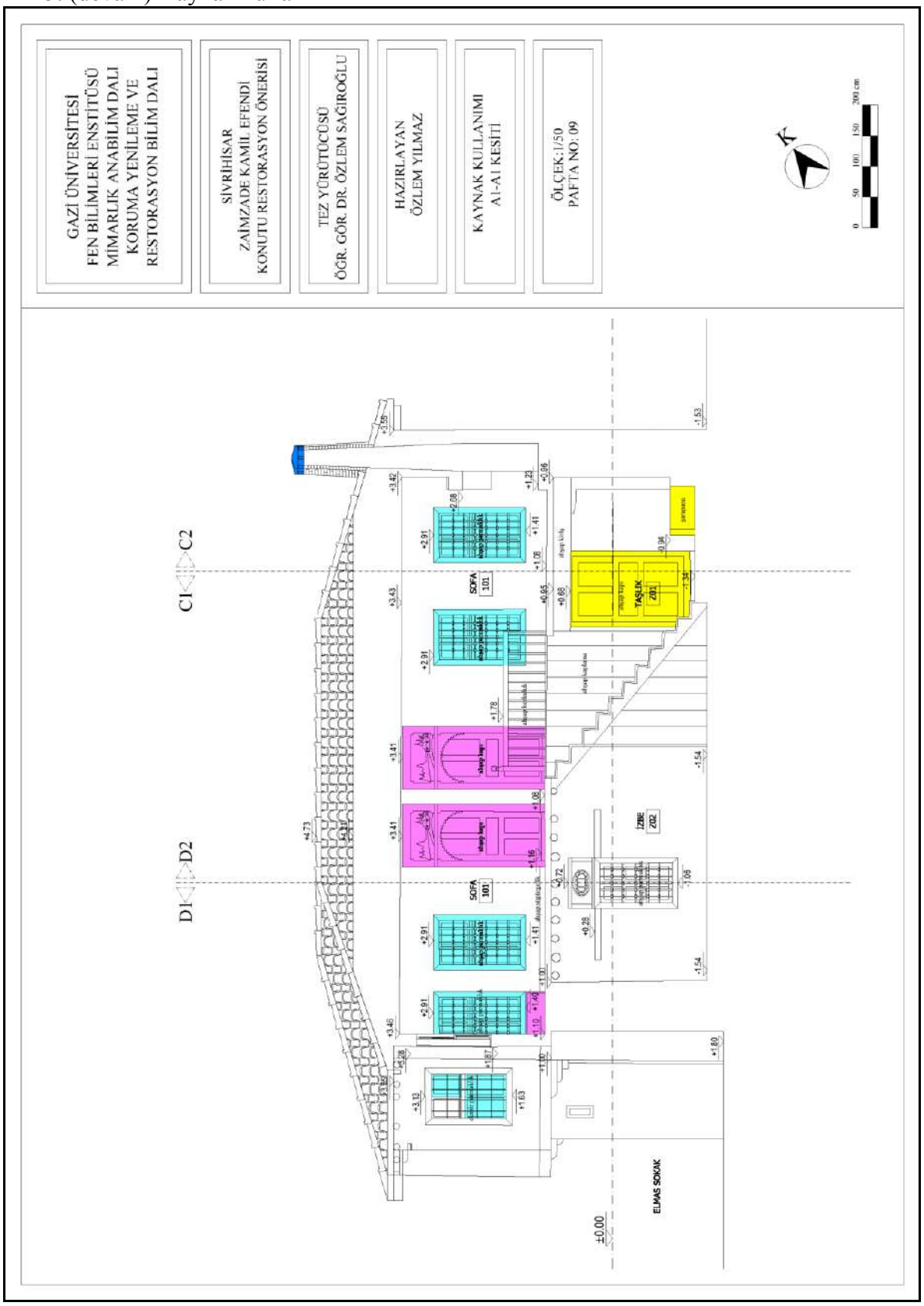

Şekil 5.9. Kaynak kullanımı A1-A1 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

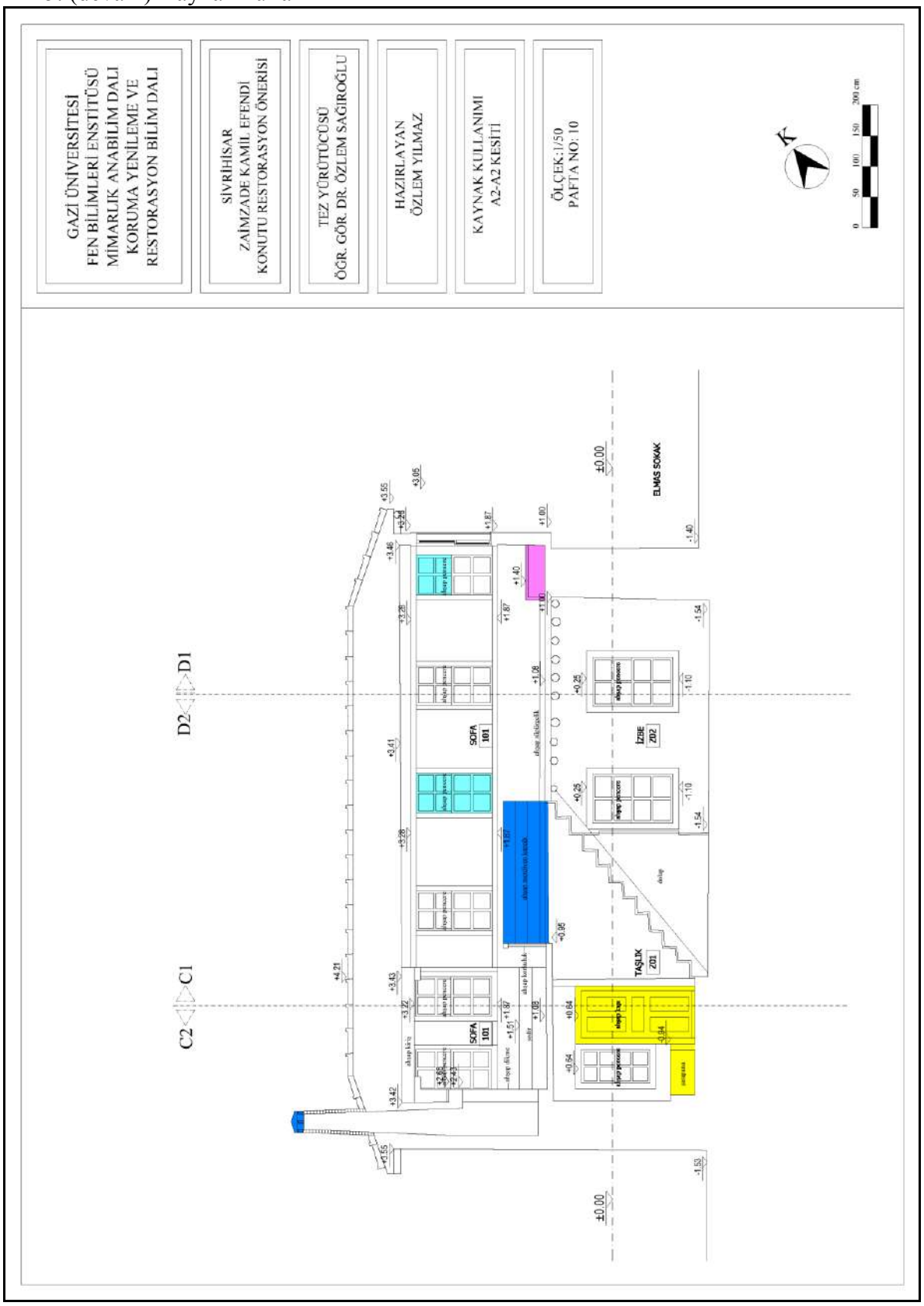

Şekil 5.10. Kaynak kullanımı A2-A2 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

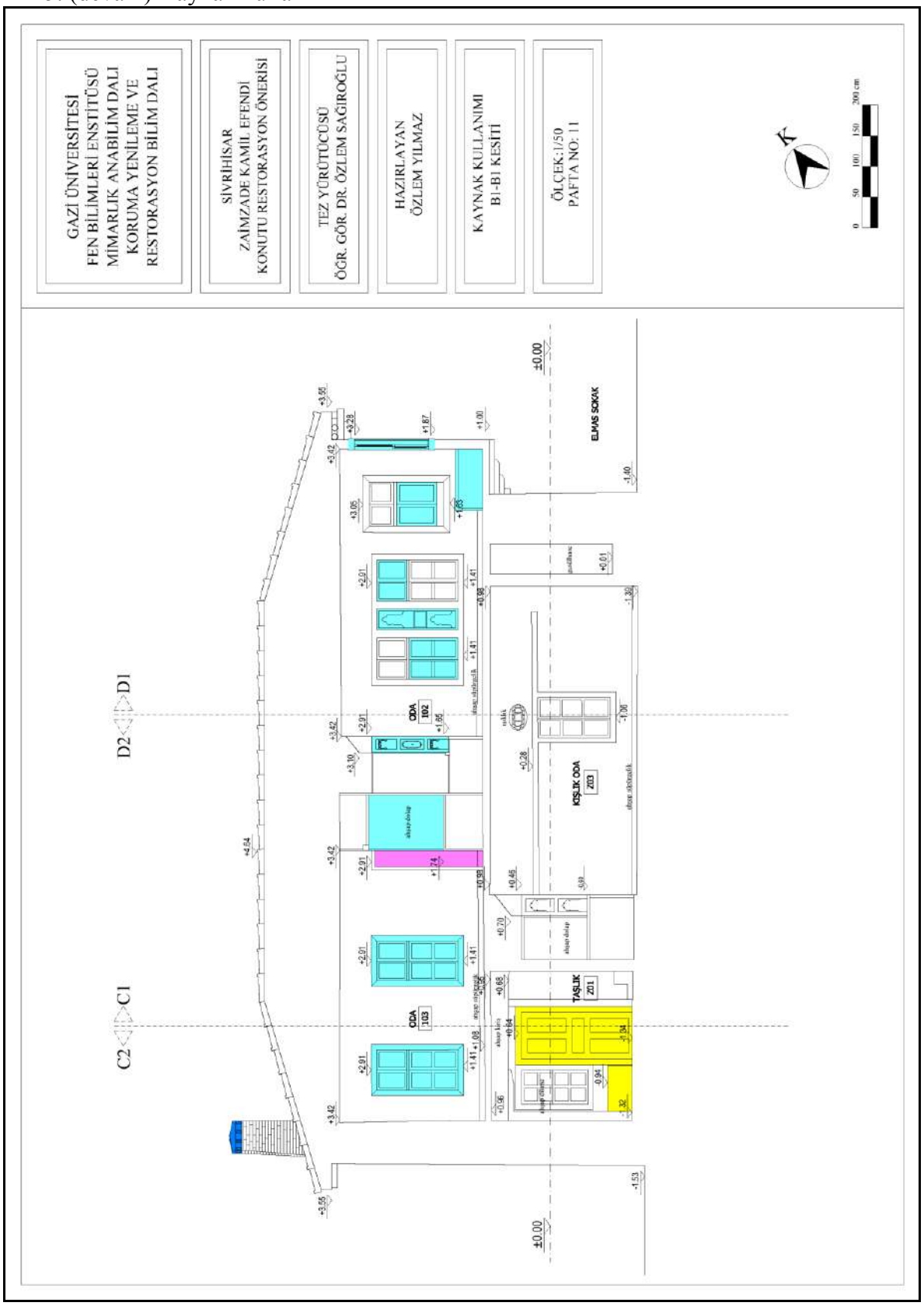

Şekil 5.11. Kaynak kullanımı B1-B1 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

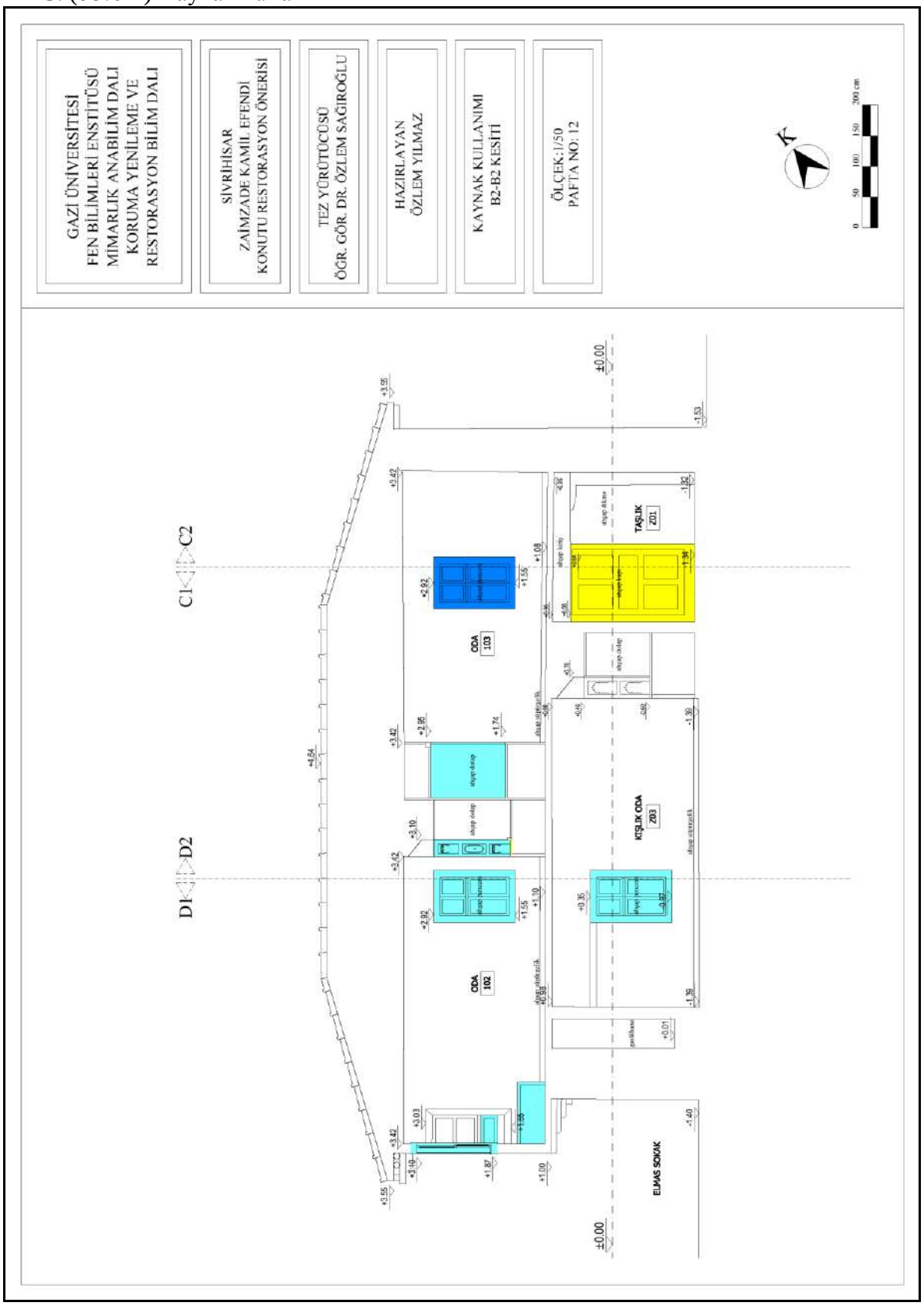

Şekil 5.12. Kaynak kullanımı B2-B2 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

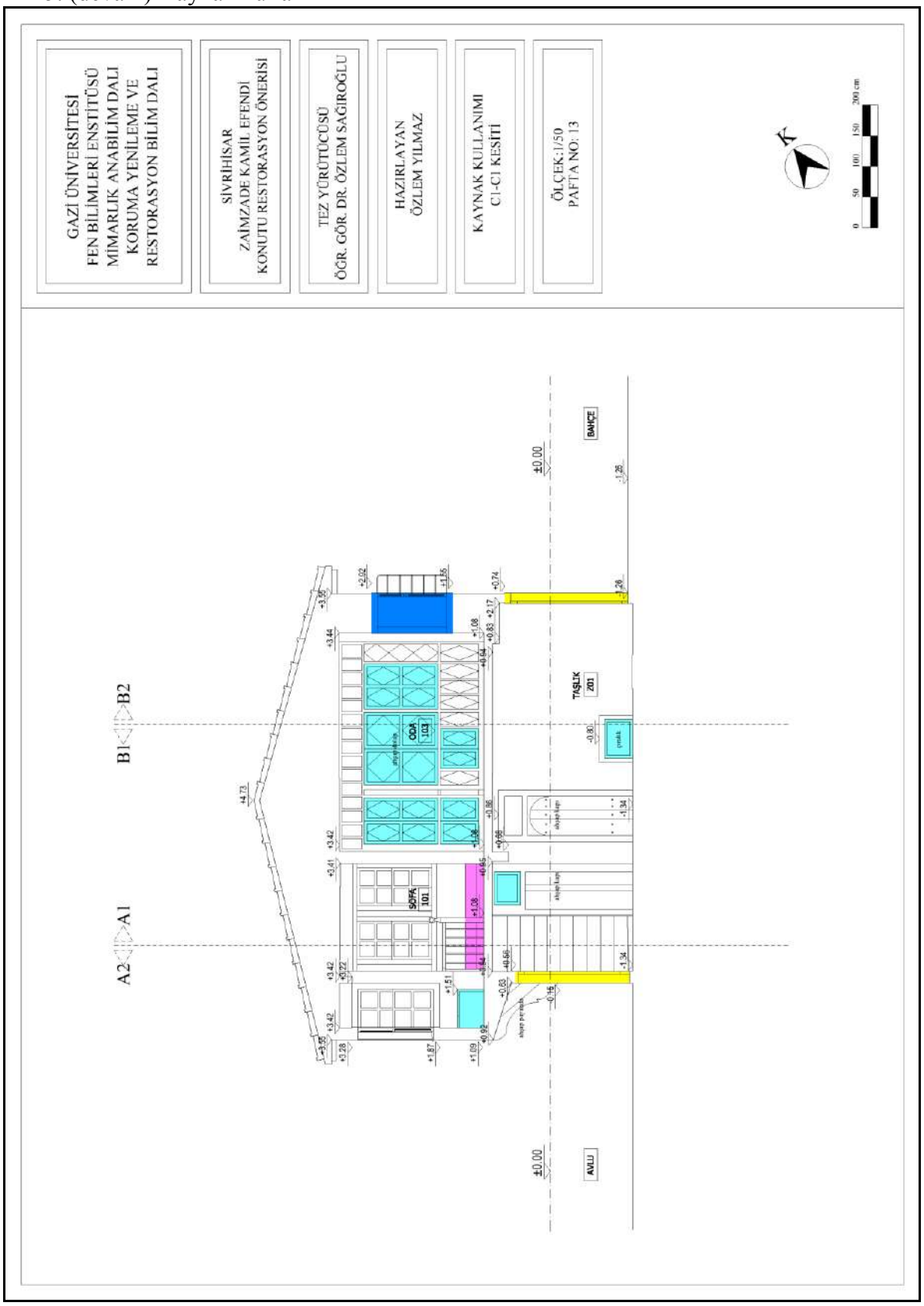

Şekil 5.13. Kaynak kullanımı C1-C1 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

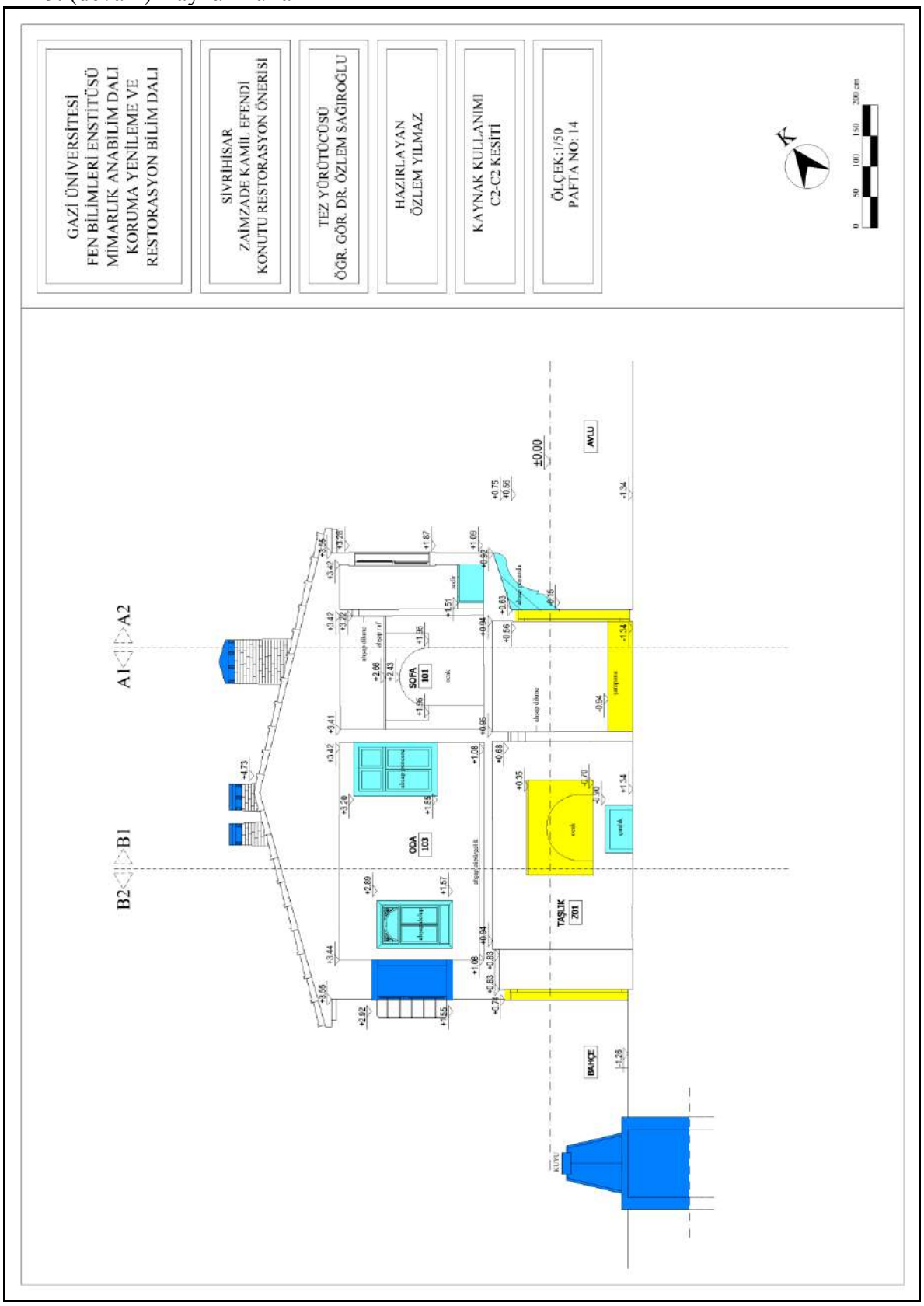

Şekil 5.14. Kaynak kullanımı C2-C2 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

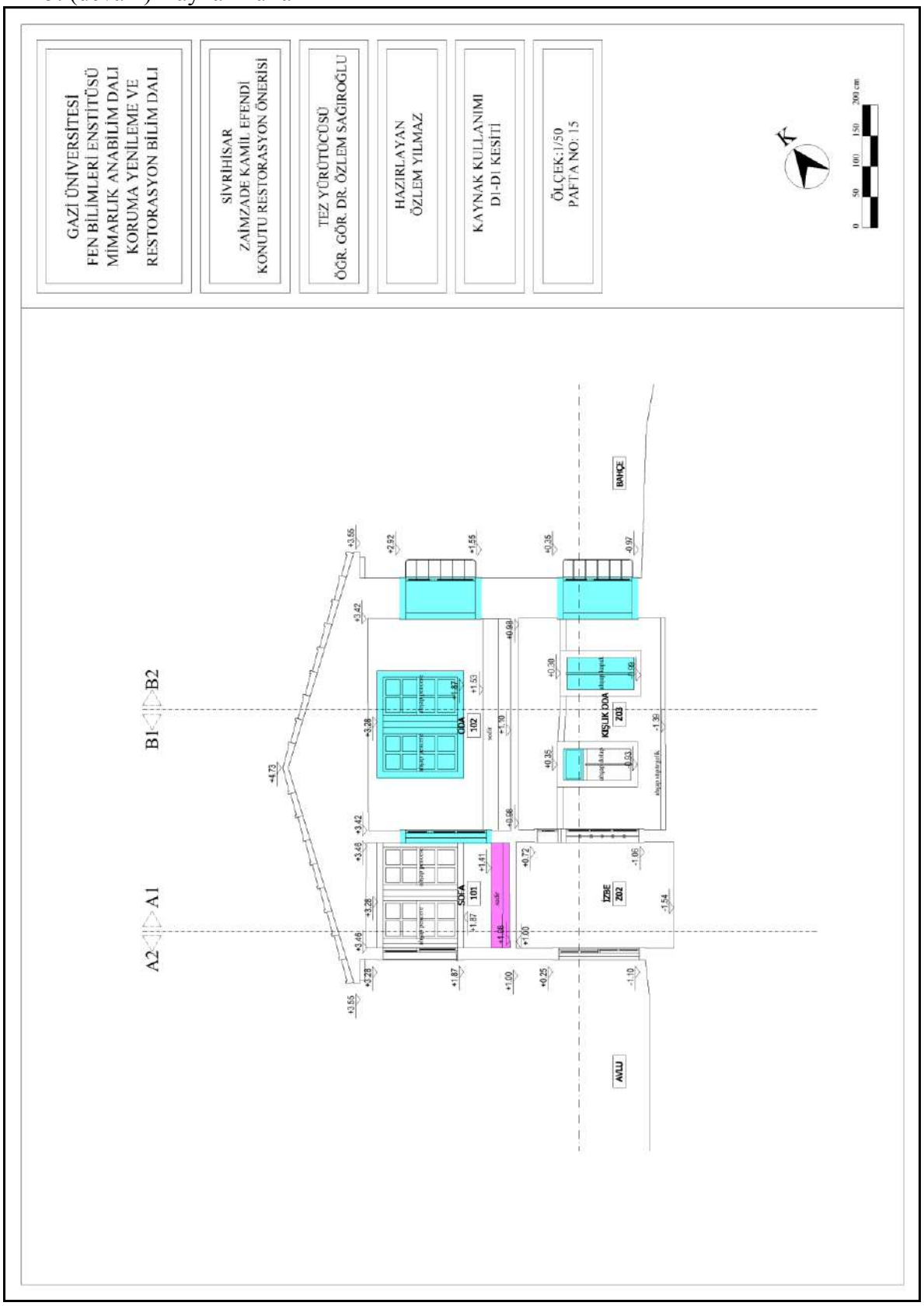

Şekil 5.15. Kaynak kullanımı D1-D1 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

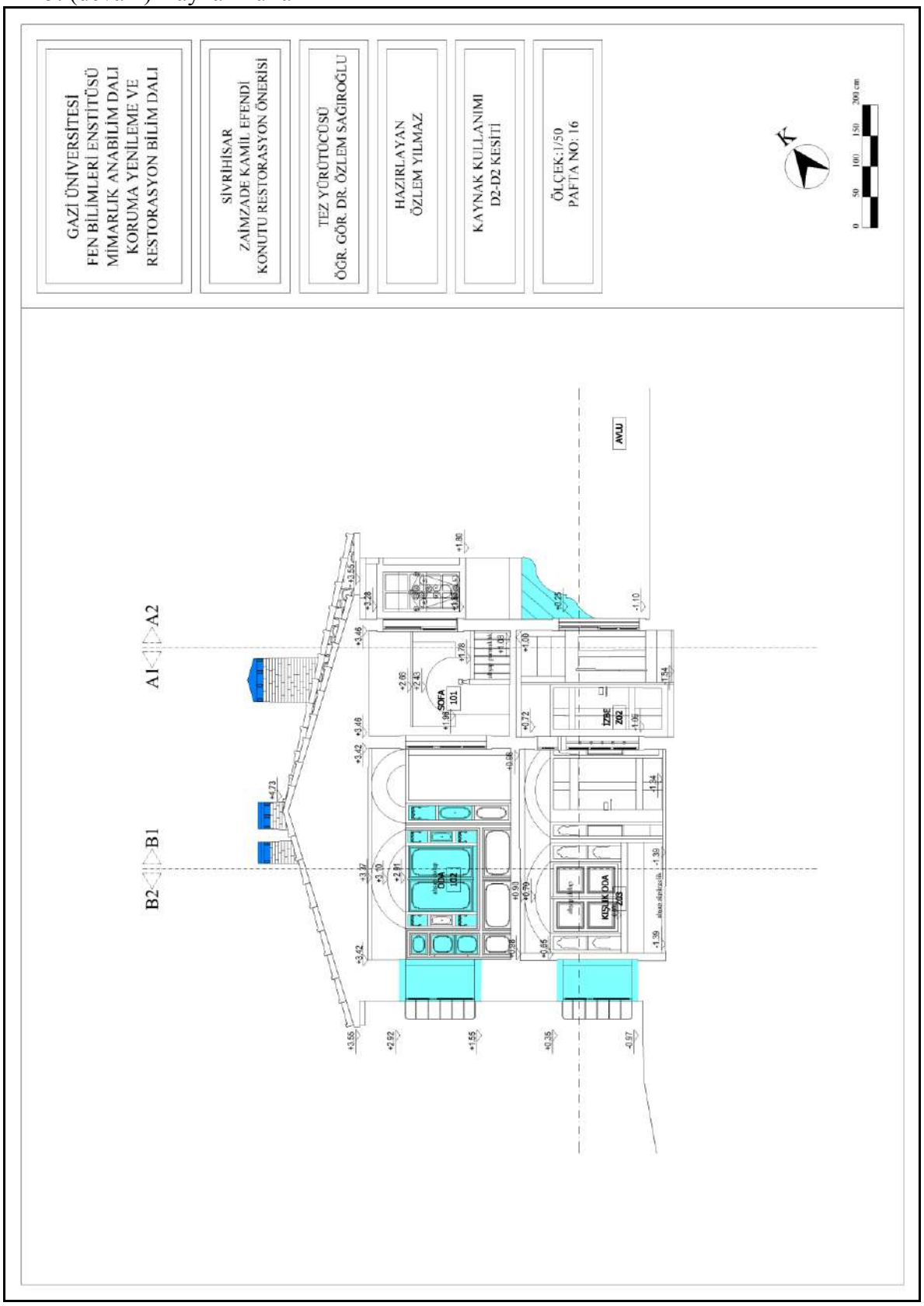

Şekil 5.16. Kaynak kullanımı D2-D2 kesiti

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

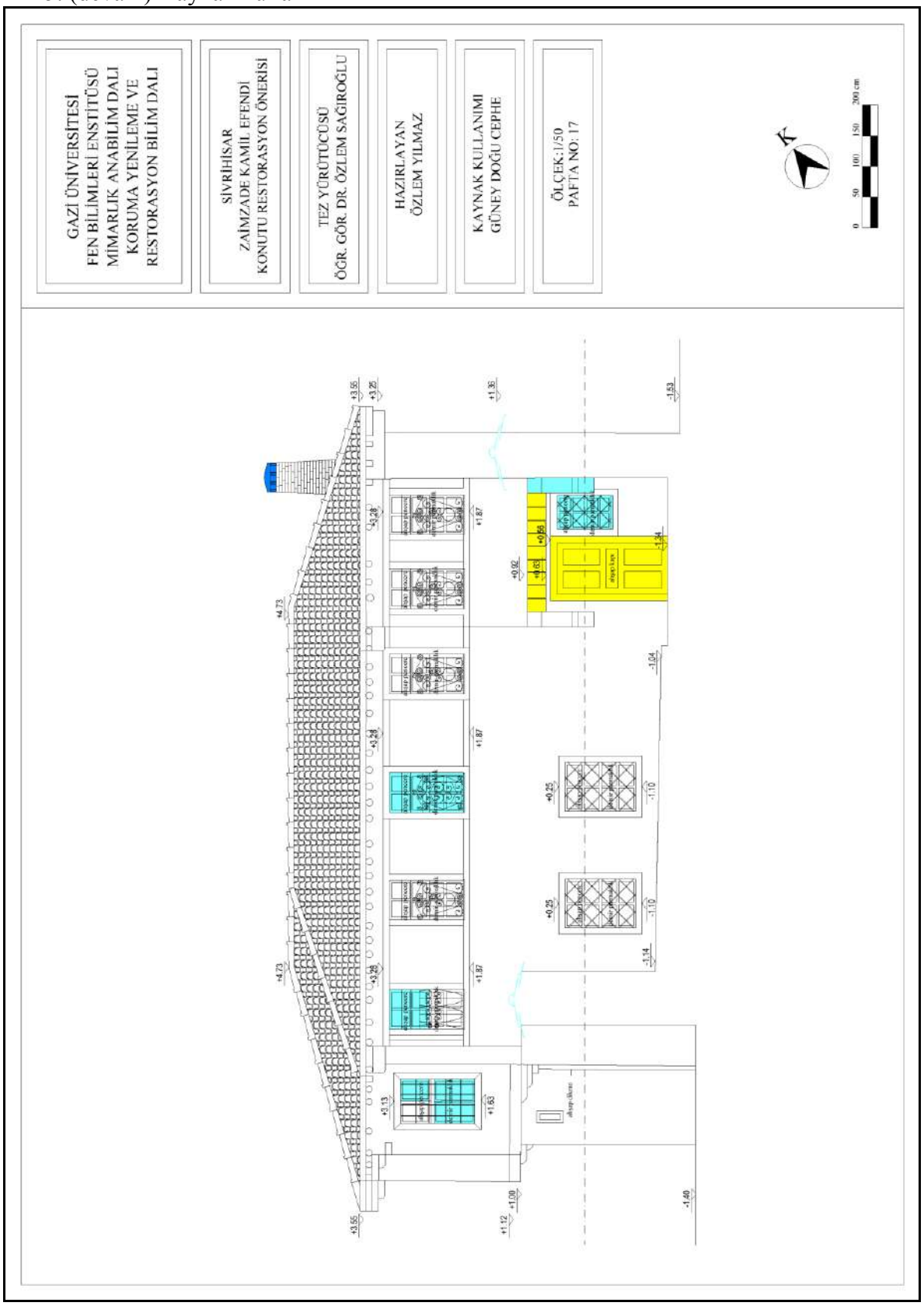

Şekil 5.17. Kaynak kullanımı güney doğu cephe

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

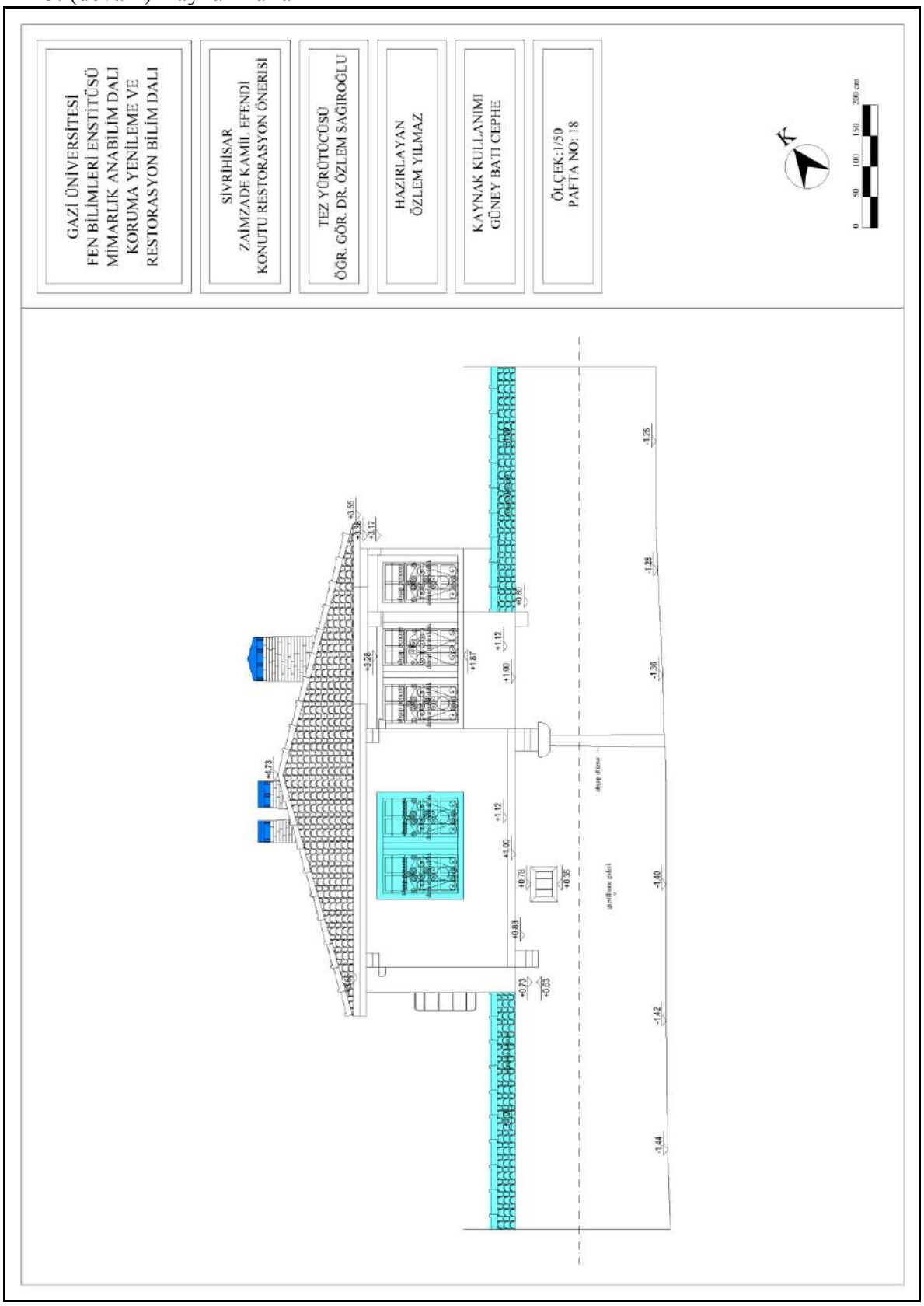

Şekil 5.18. Kaynak kullanımı güney batı cephe

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

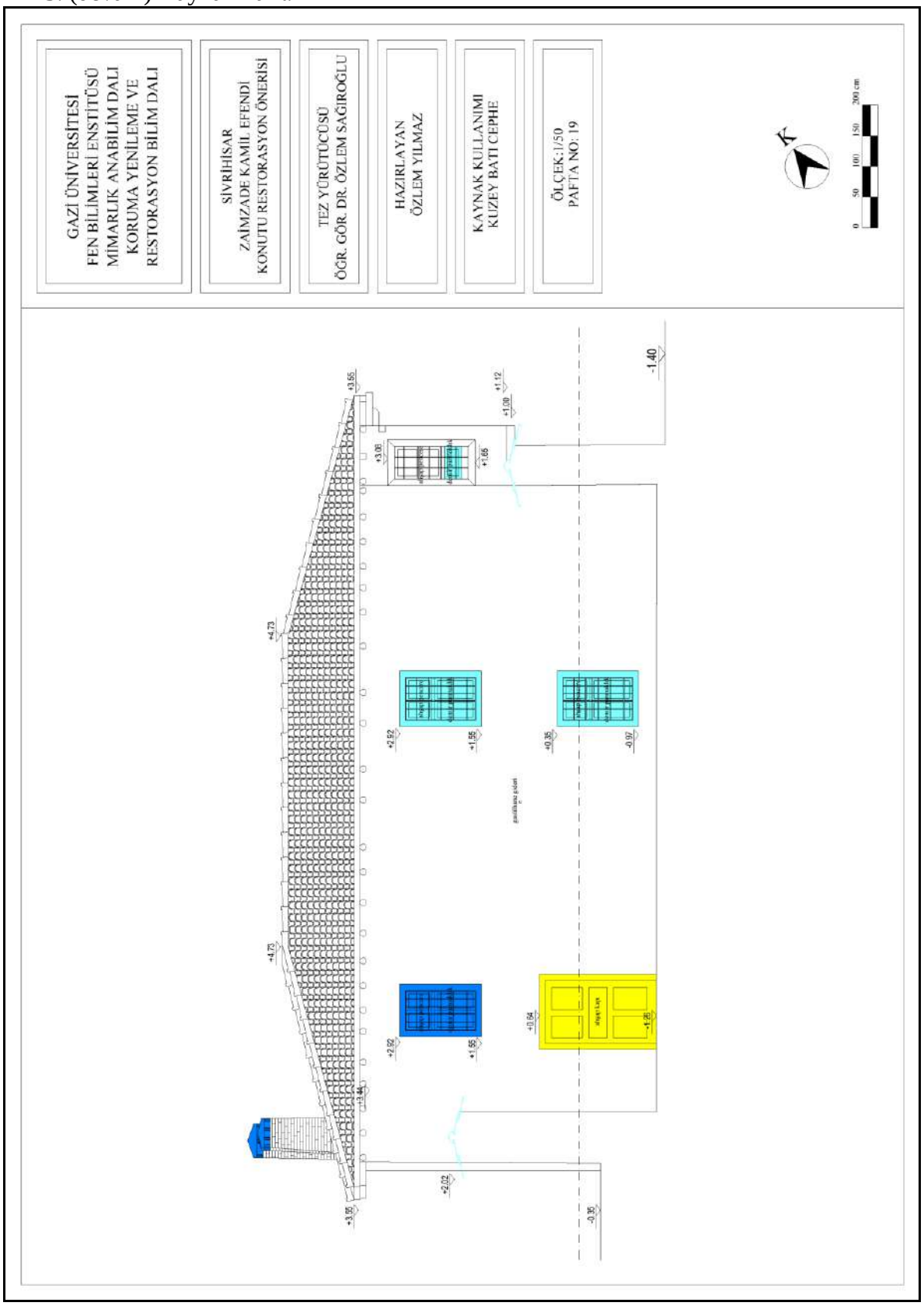

Şekil 5.19. Kaynak kullanımı kuzey batı cephe

EK-5. (devam) Kaynak kullanımı

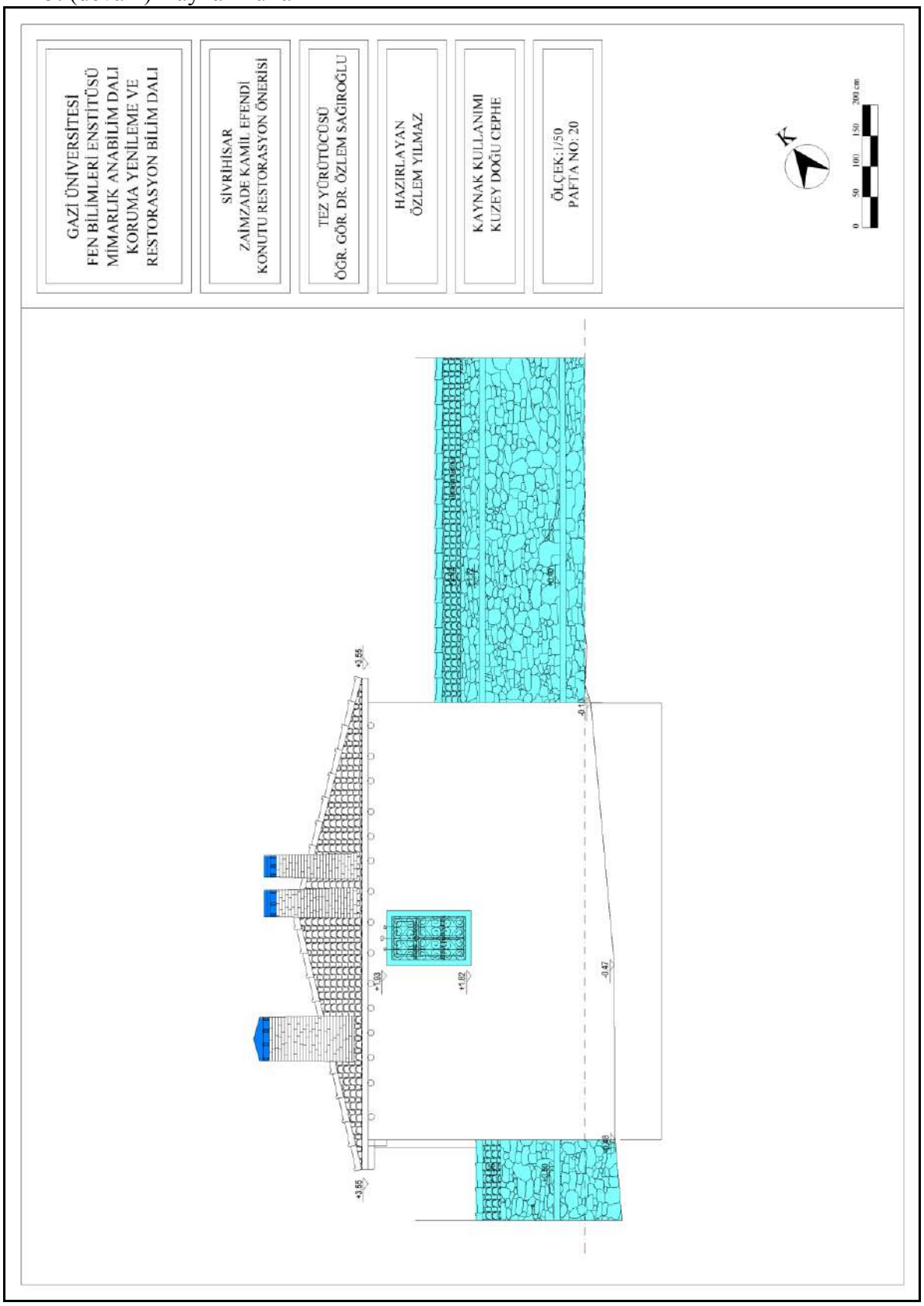

Şekil 5.20. Kaynak kullanımı kuzey doğu cephe

EK-6. Birinci dönem restitüsyon

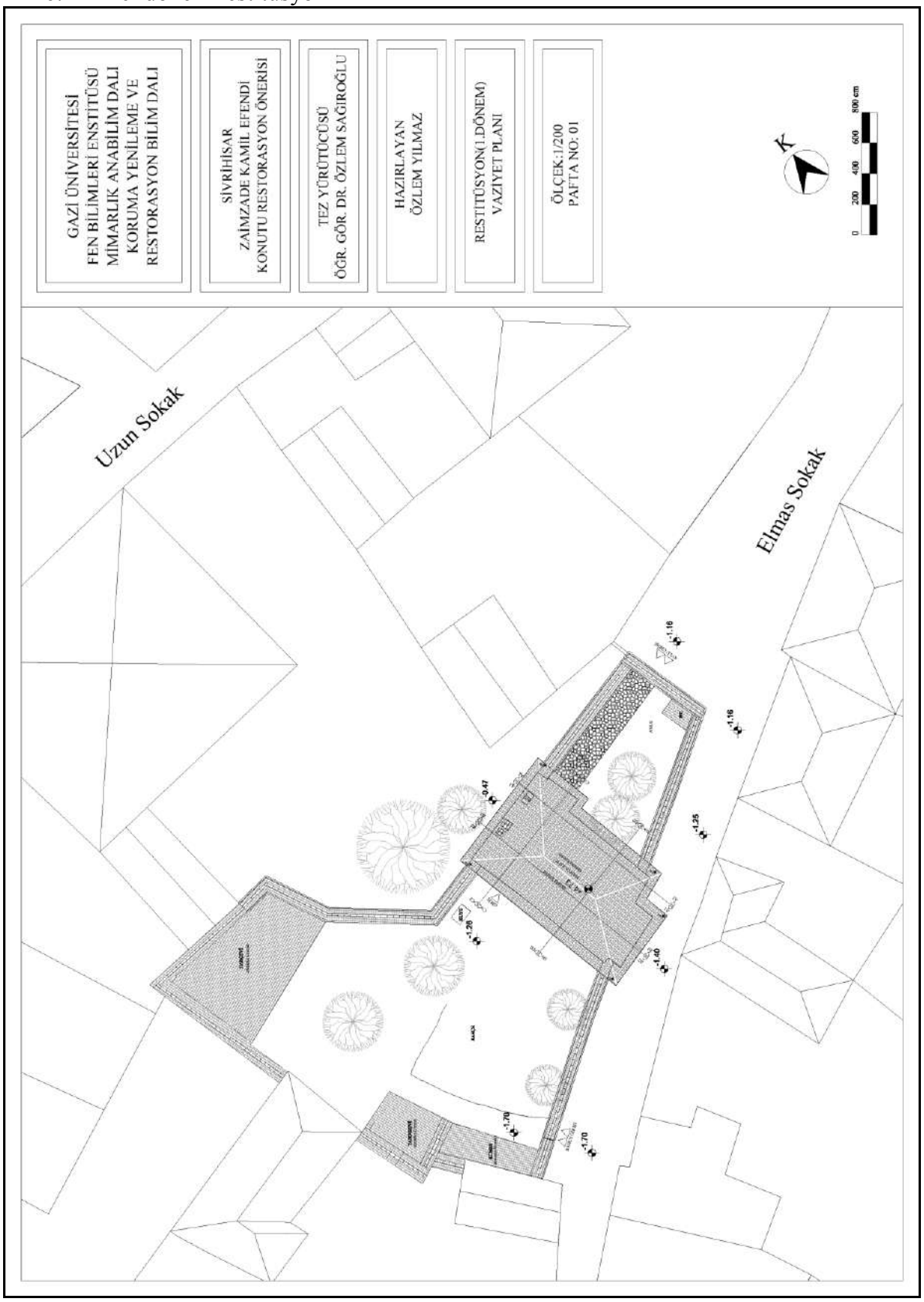

Şekil 5.21. Restitüsyon (1.dönem) vaziyet planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

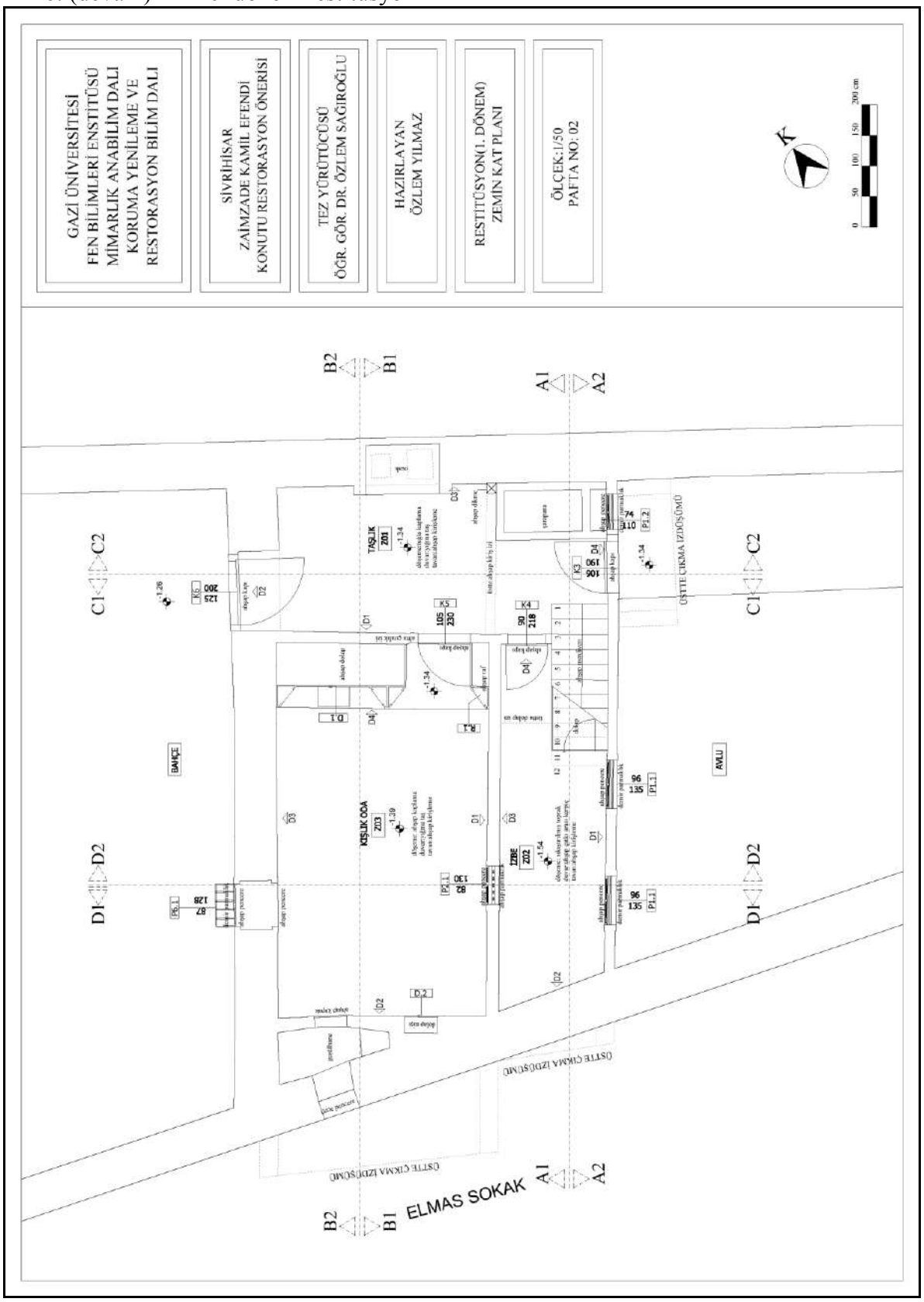

Şekil 5.22. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

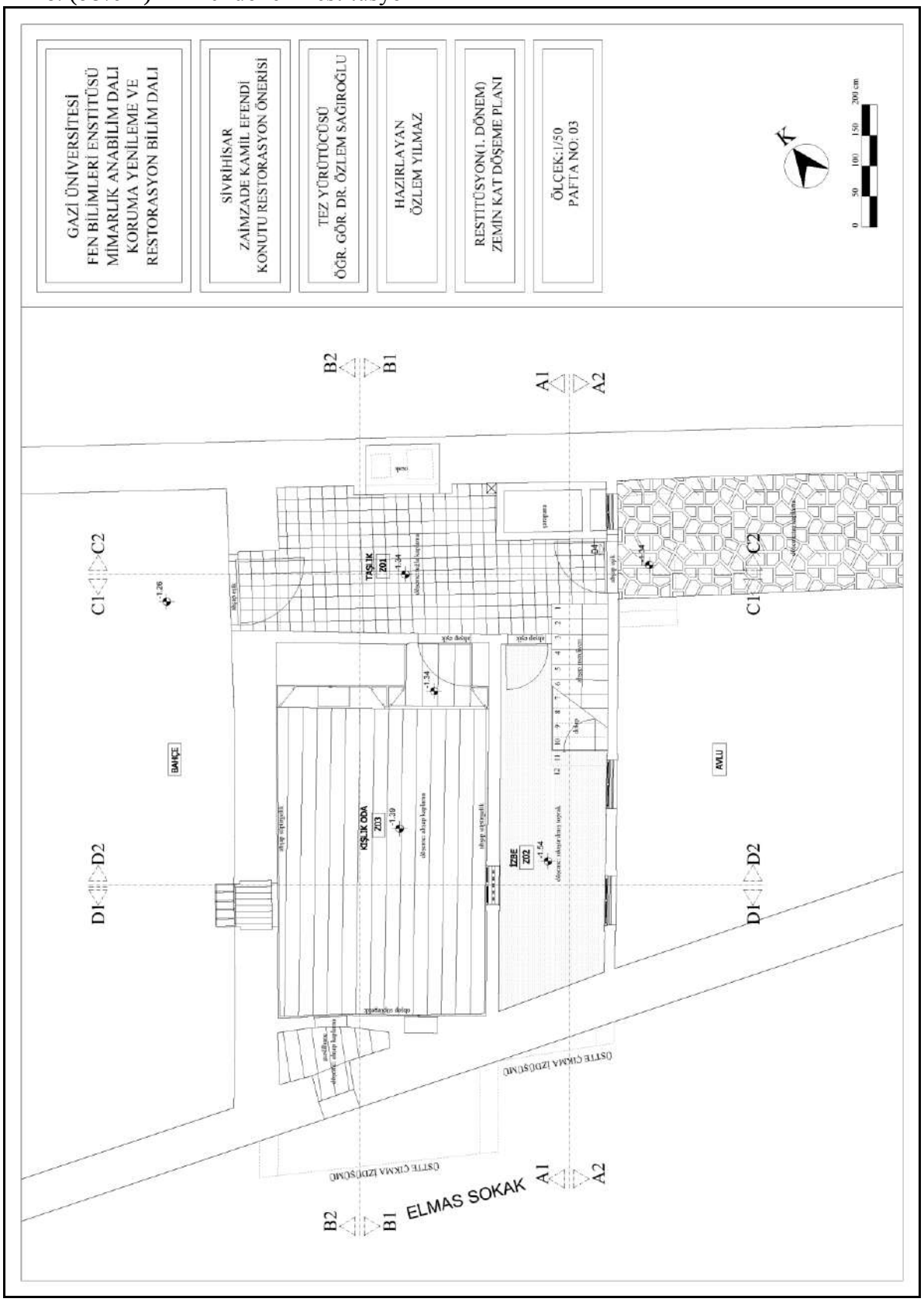

Şekil 5.23. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat döşeme planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

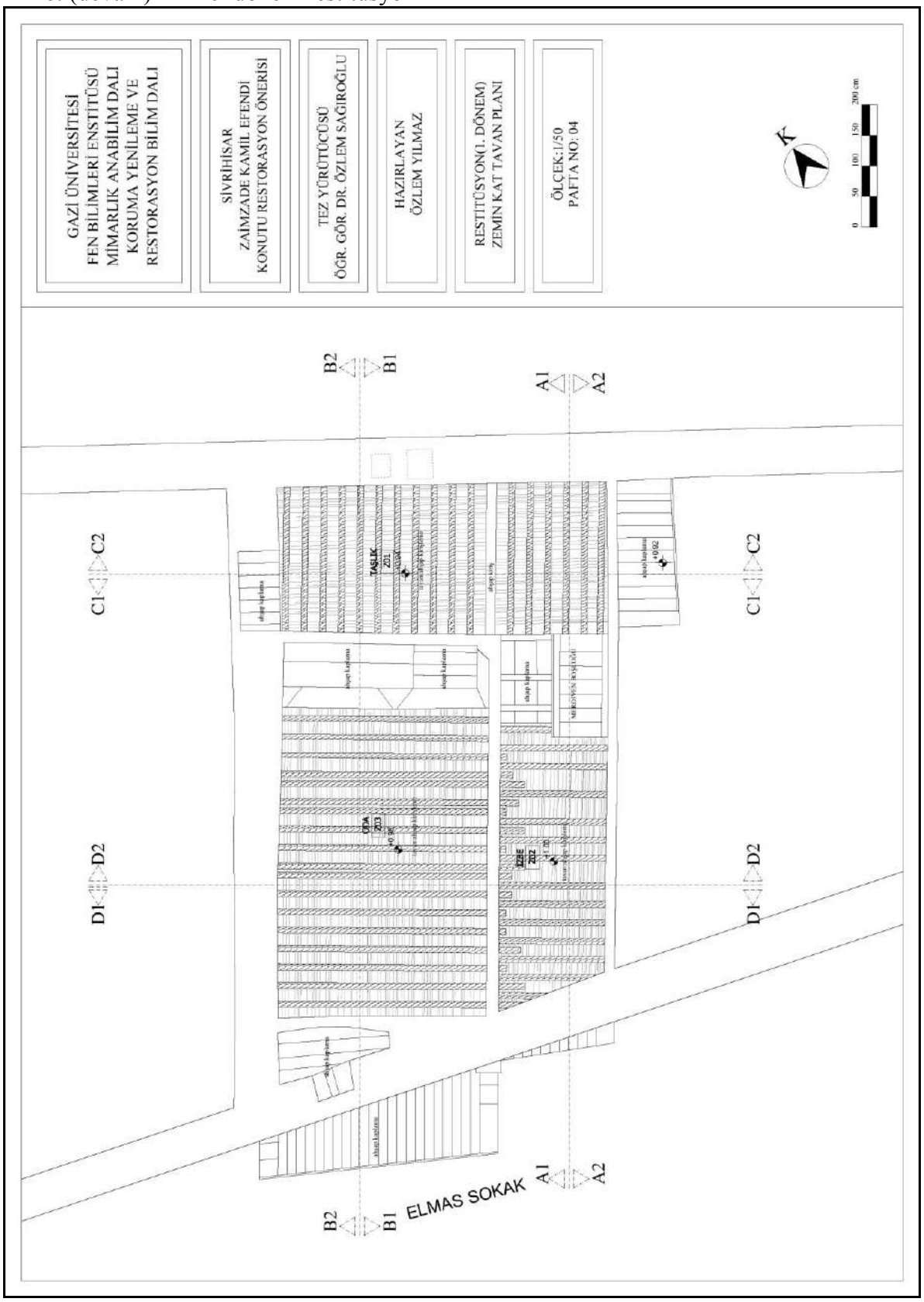

Şekil 5.24. Restitüsyon (1.dönem) zemin kat tavan planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

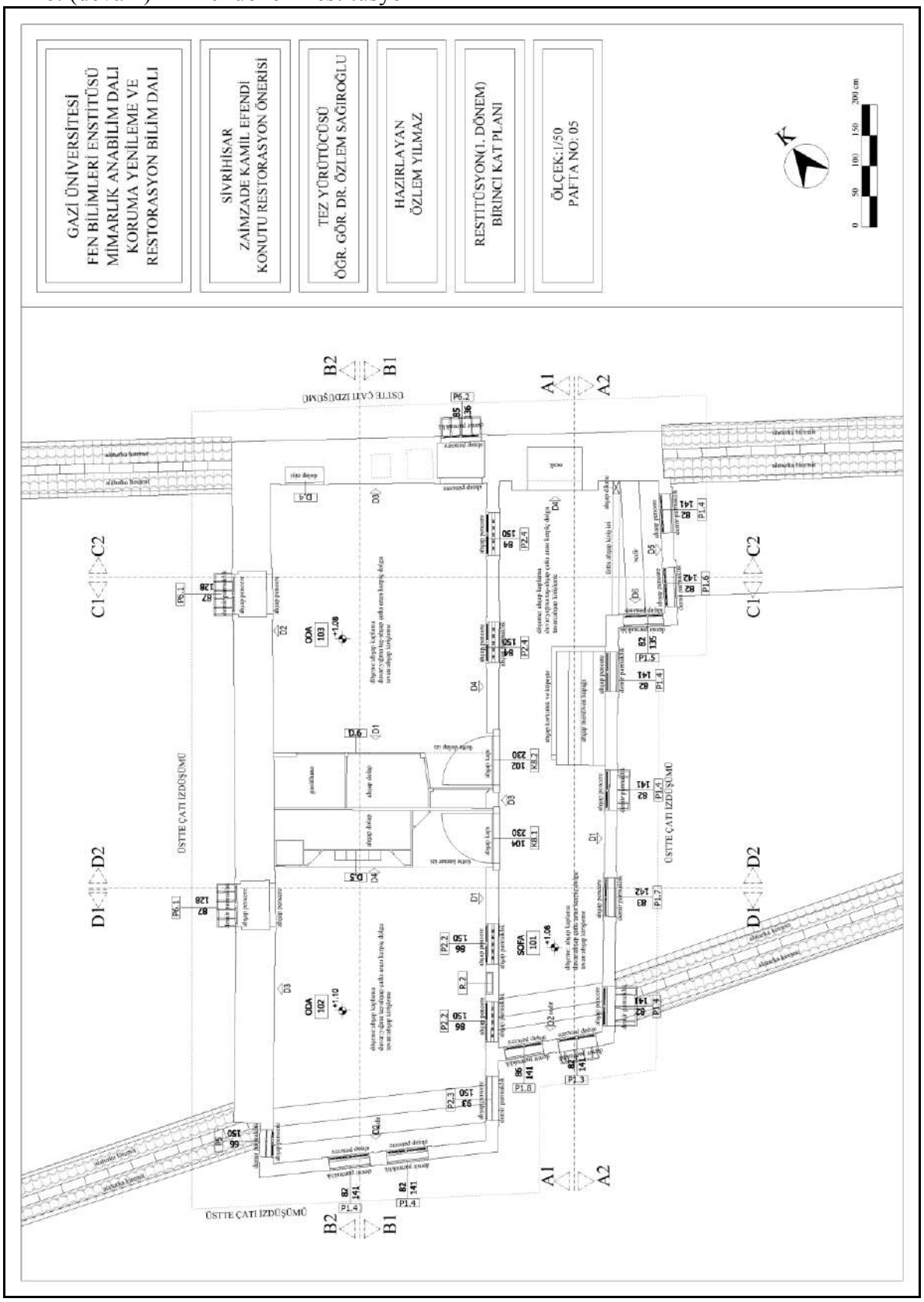

Şekil 5.25. Restitüsyon (1.dönem) birinci kat planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

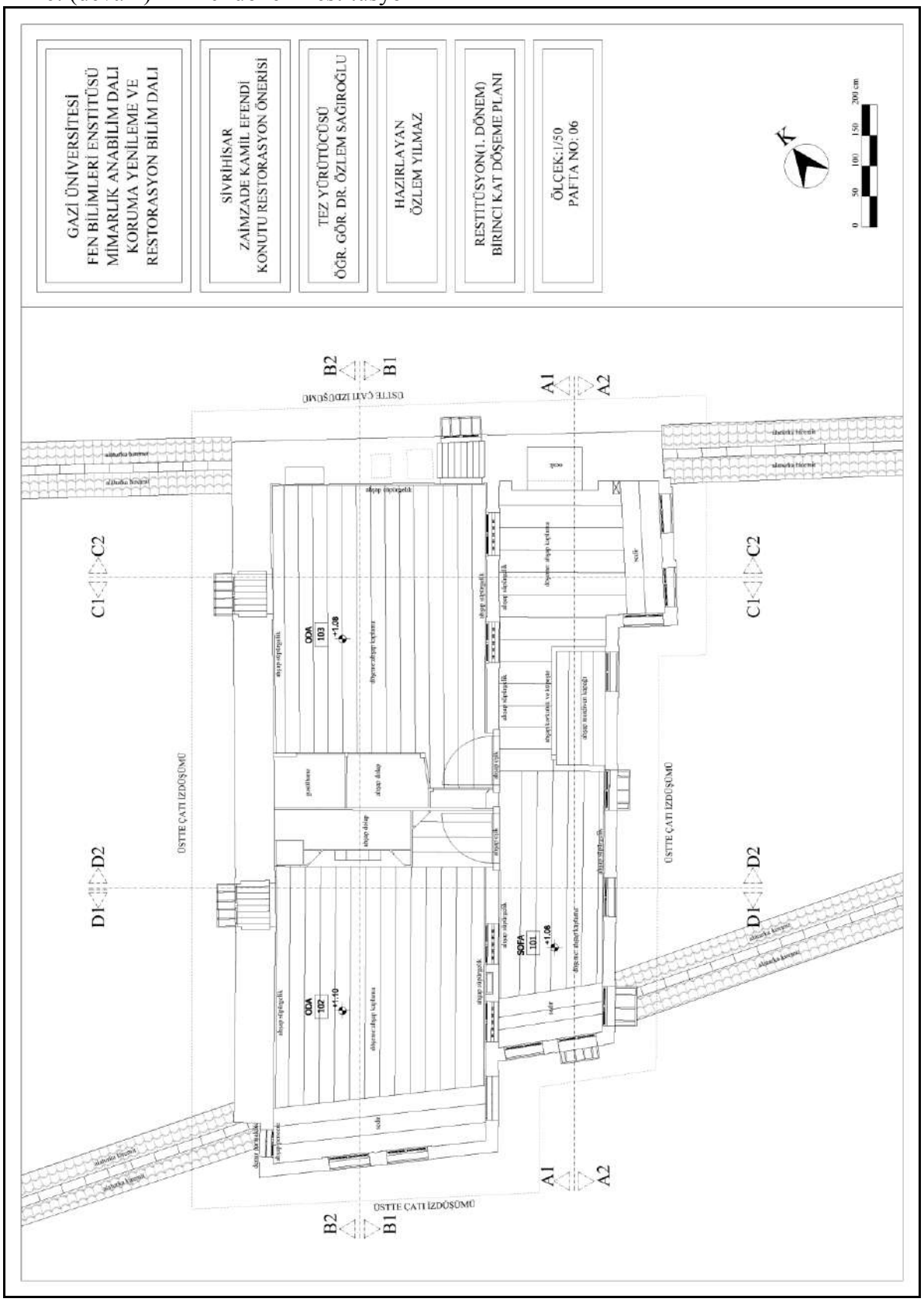

Şekil 5.26. Restitüsyon (1.dönem) birinci kat döşeme planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

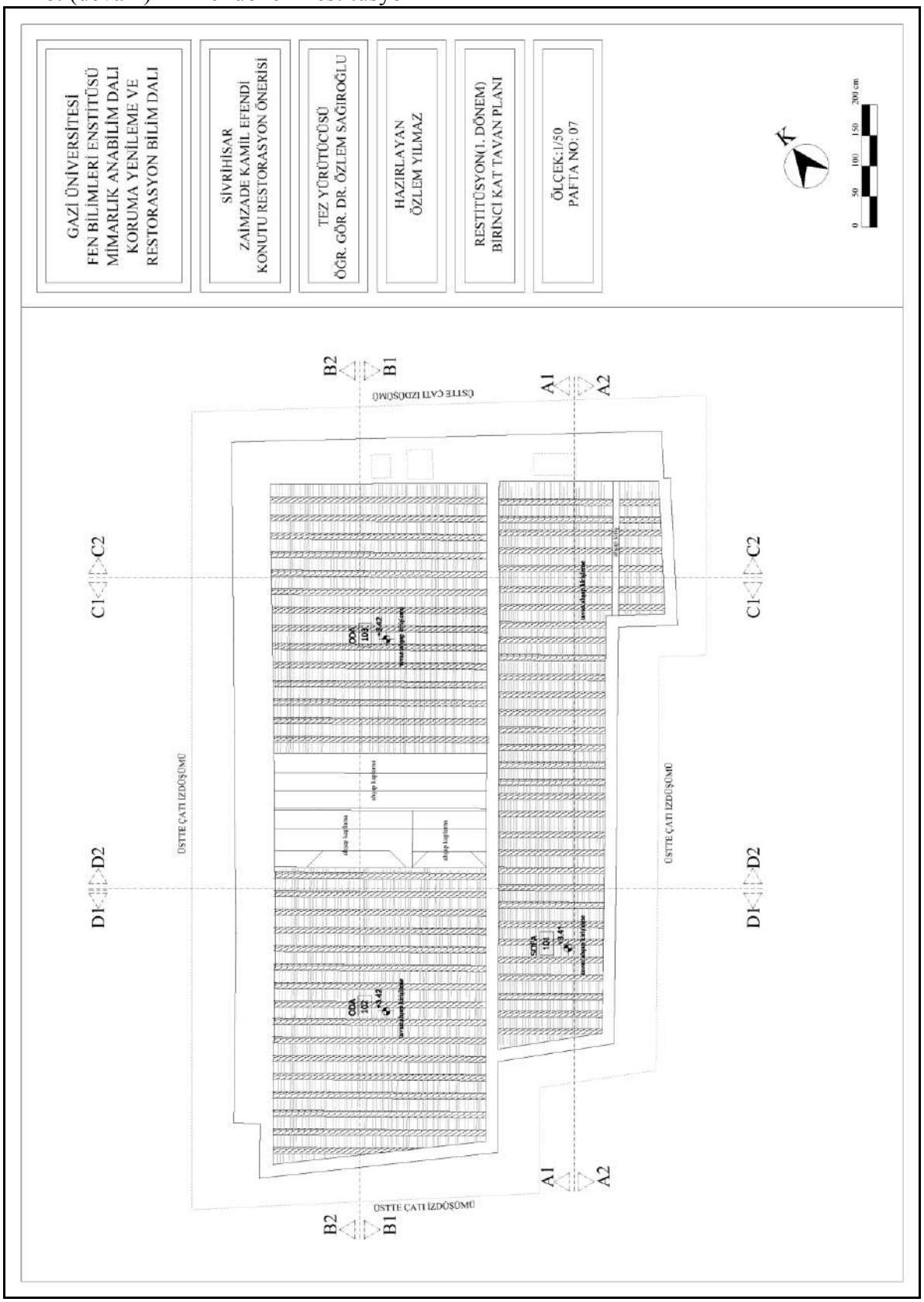

Şekil 5.27. Restitüsyon (1.dönem) birinci kat tavan planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

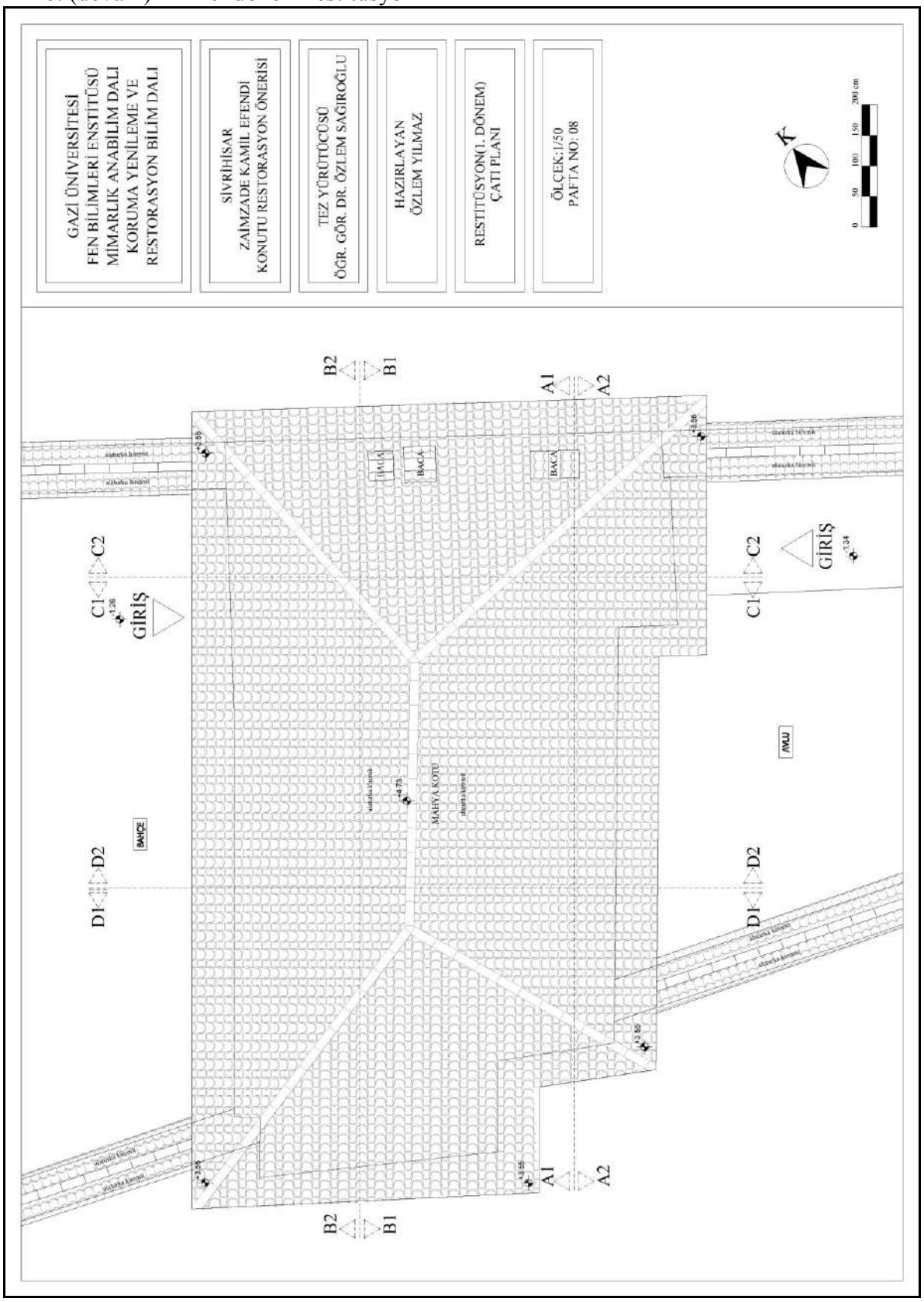

Şekil 5.28. Restitüsyon (1.dönem) çatı planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

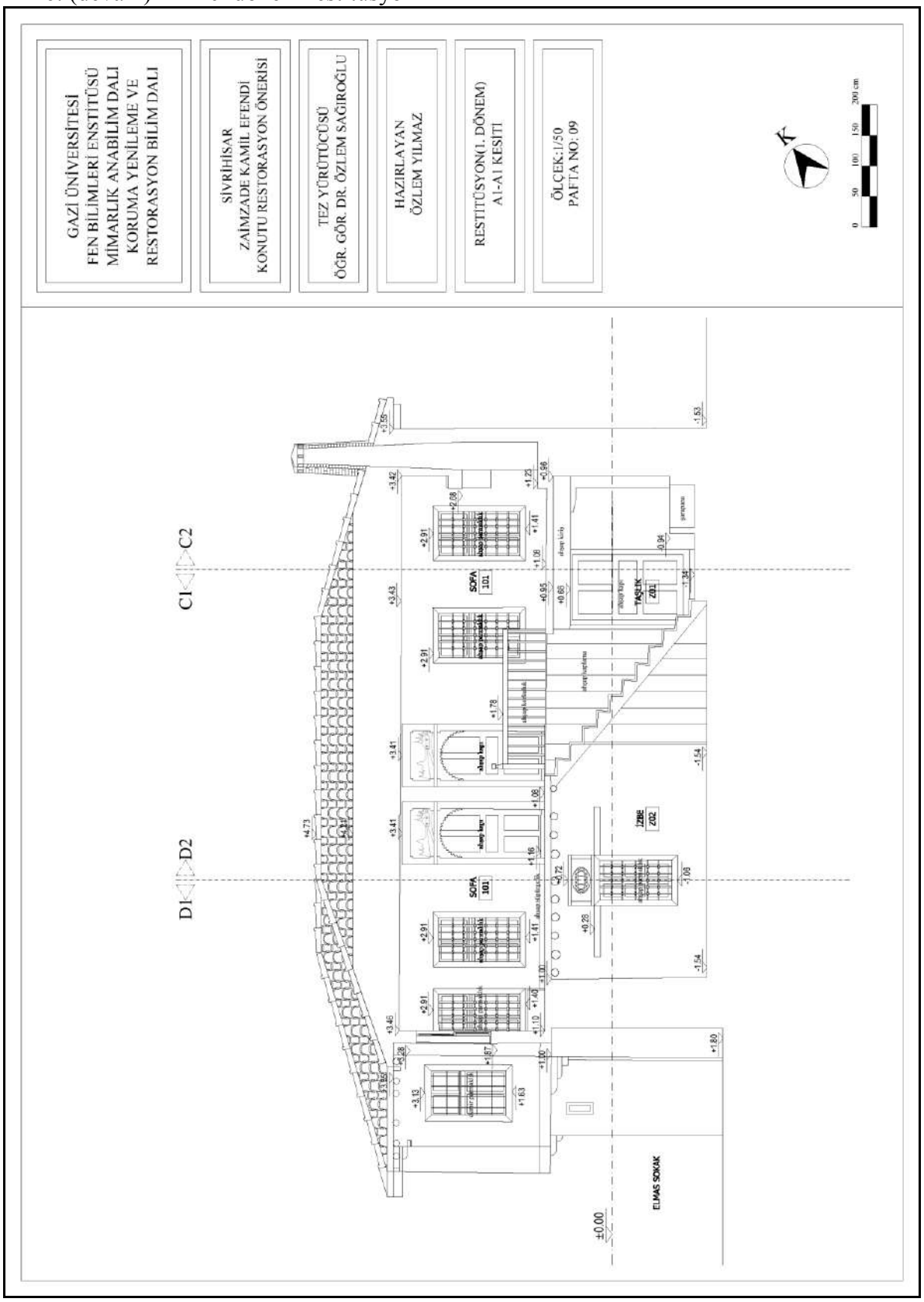

Şekil 5.29. Restitüsyon (1.dönem) A1-A1 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

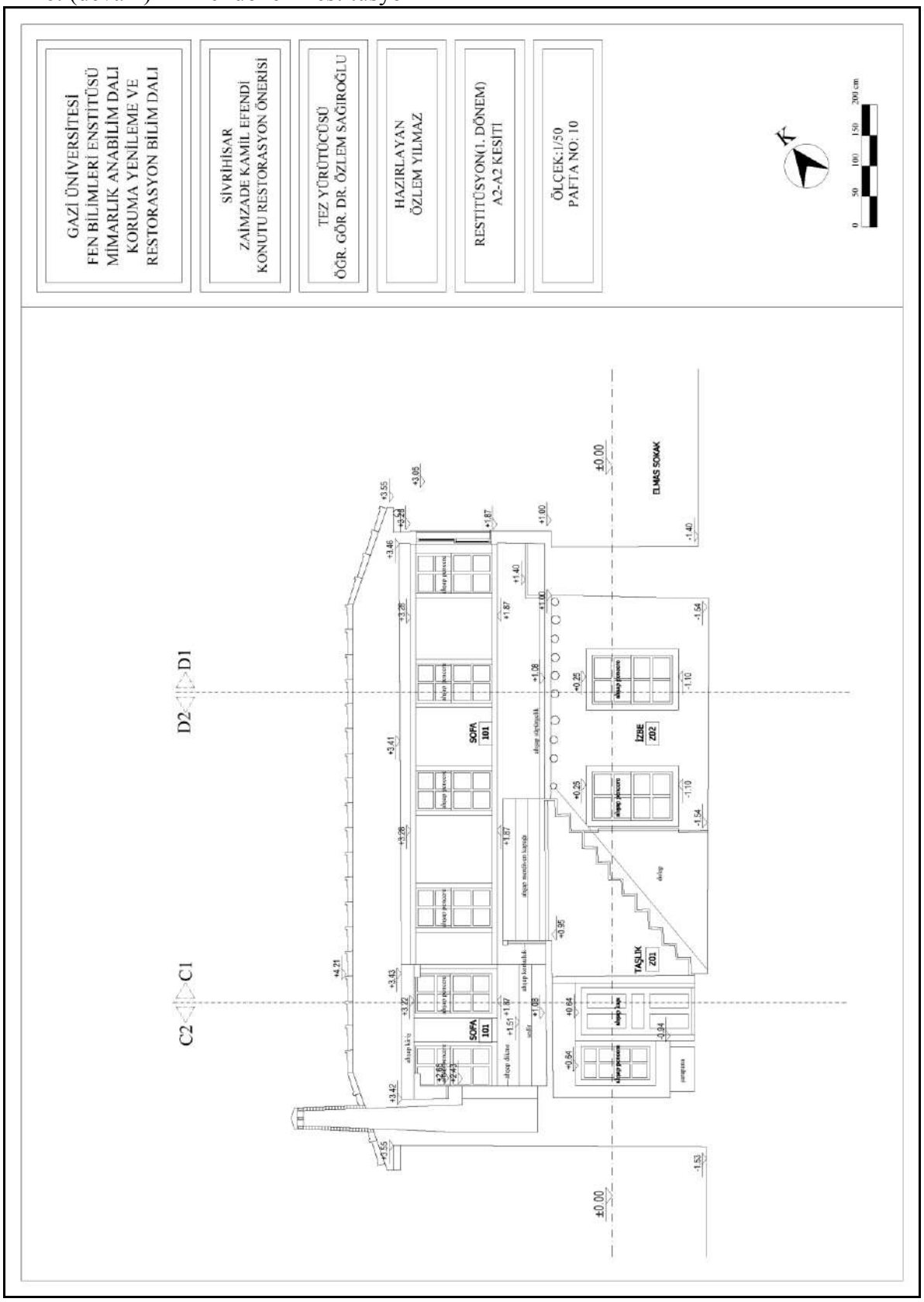

Şekil 5.30. Restitüsyon (1.dönem) A2-A2 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

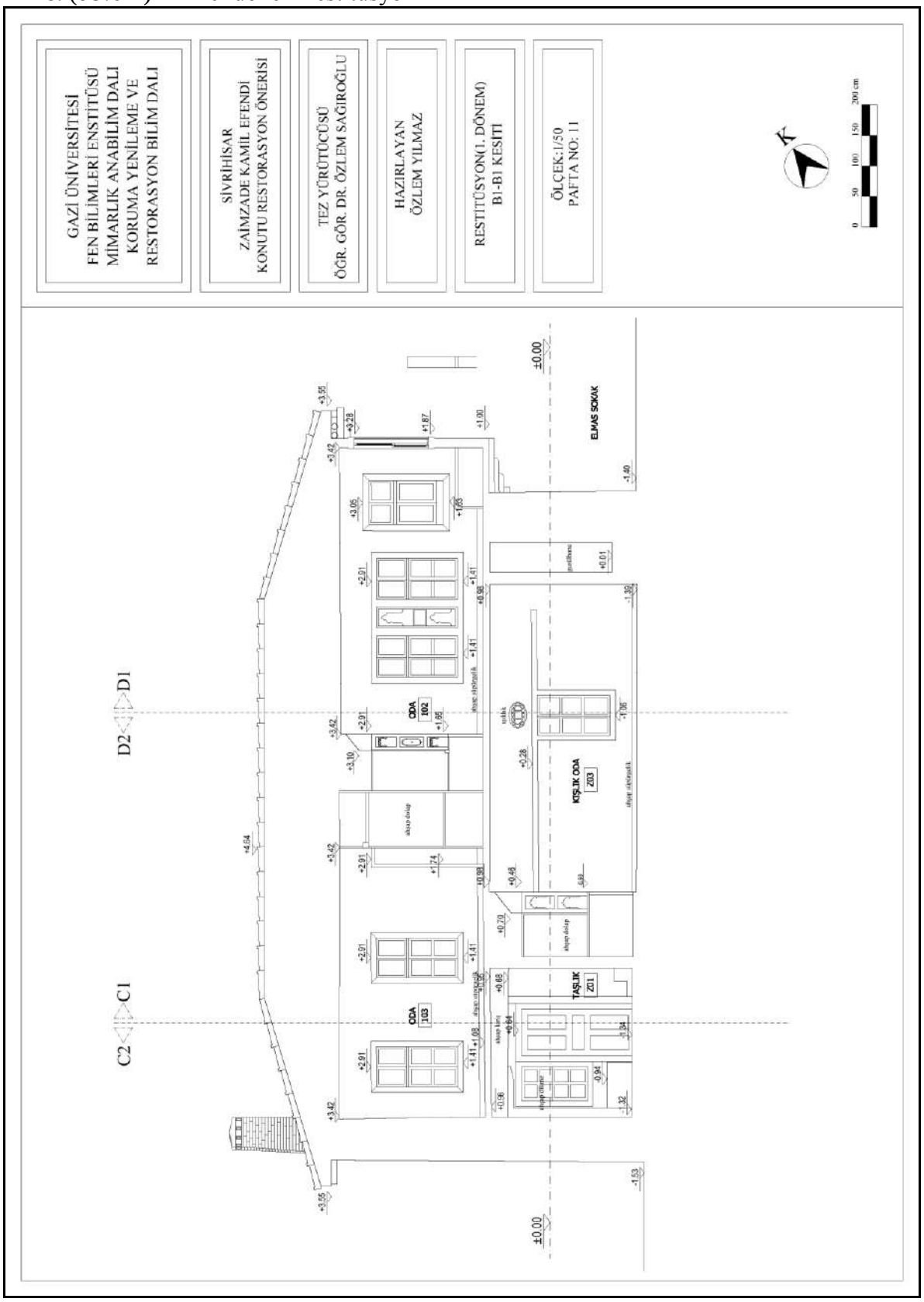

Şekil 5.31. Restitüsyon (1.dönem) B1-B1 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

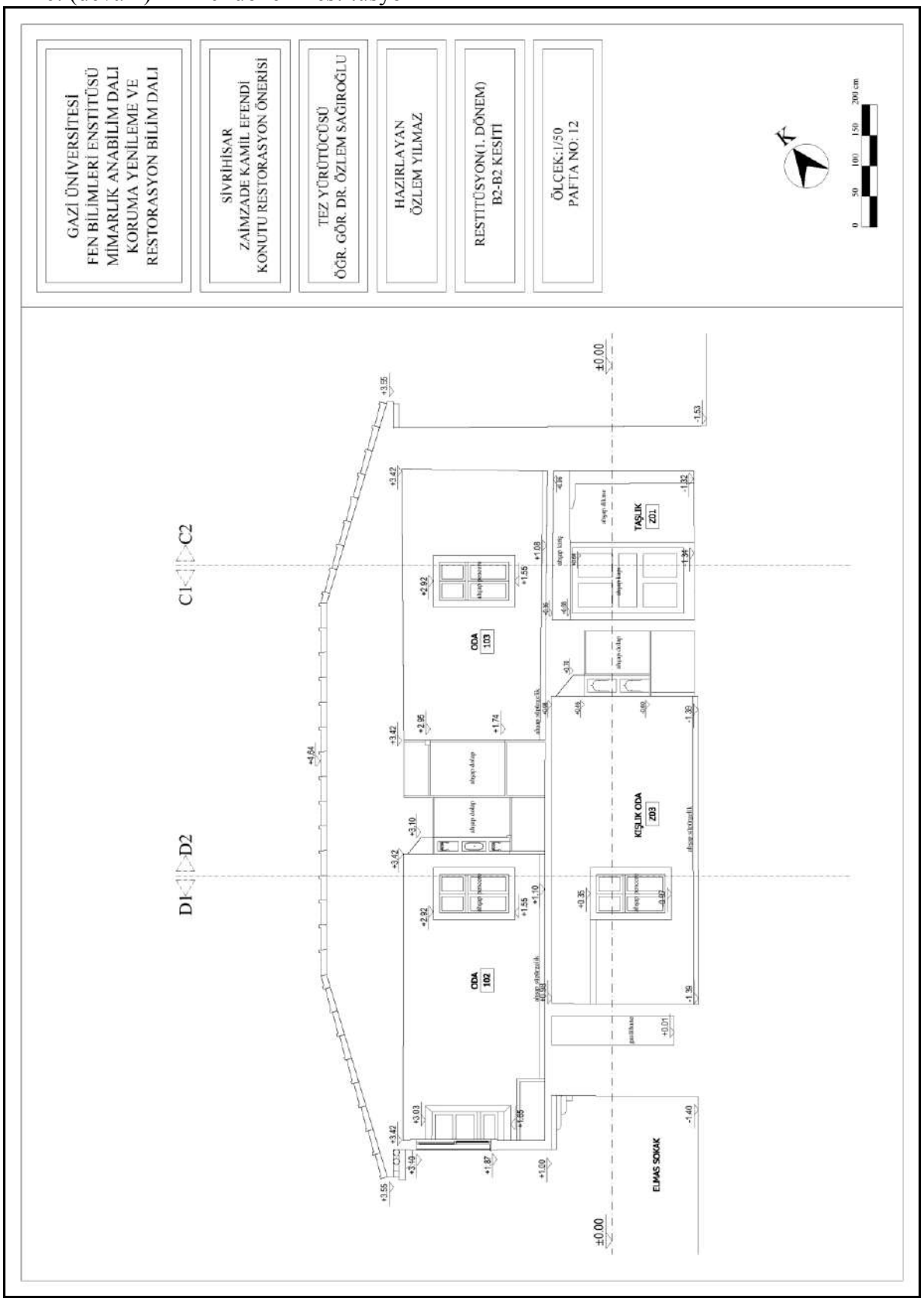

Şekil 5.32. Restitüsyon (1.dönem) B2-B2 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

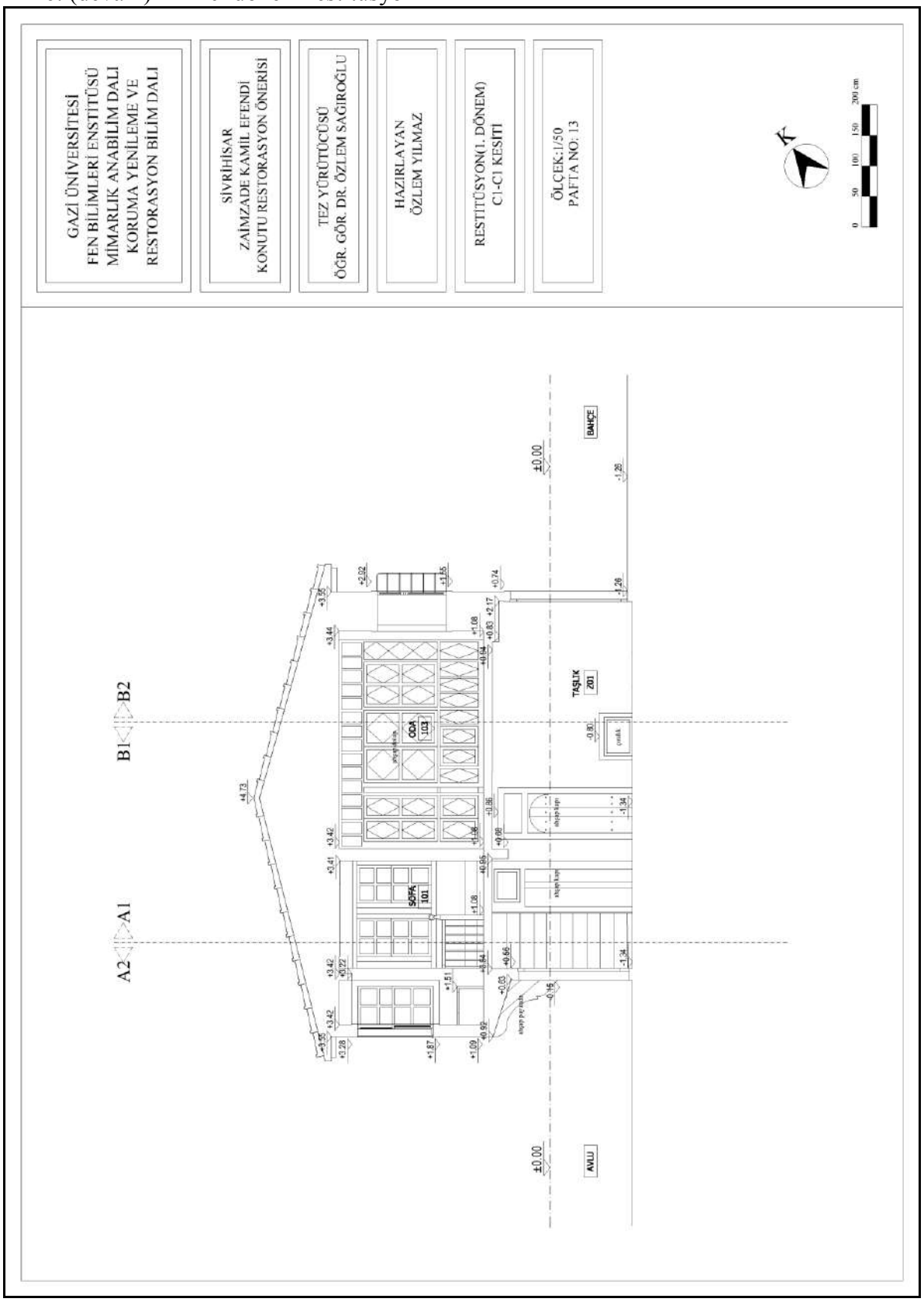

Şekil 5.33. Restitüsyon (1.dönem) C1-C1 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

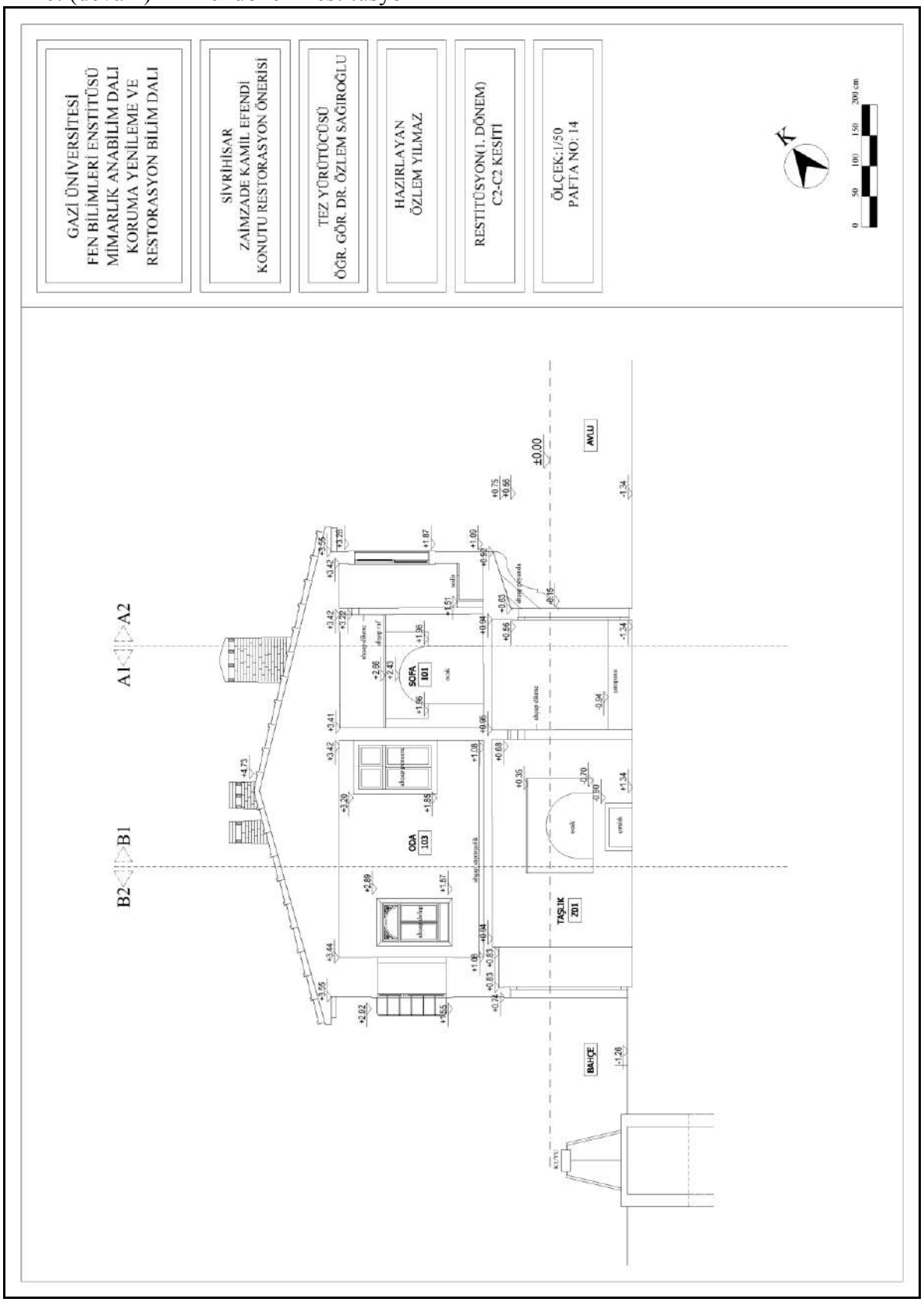

Şekil 5.34. Restitüsyon (1.dönem) C2-C2 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

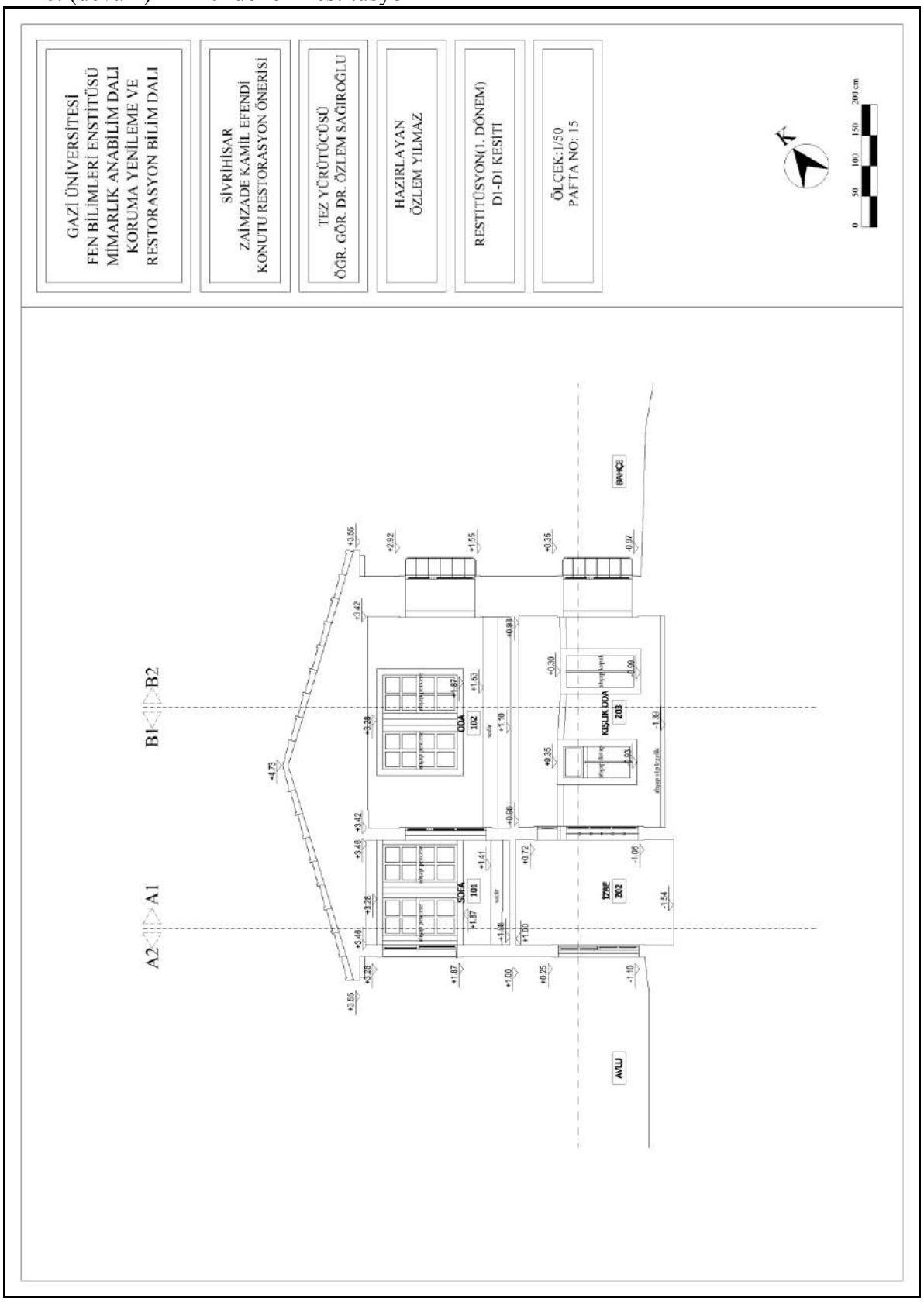

Şekil 5.35. Restitüsyon (1.dönem) D1-D1 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

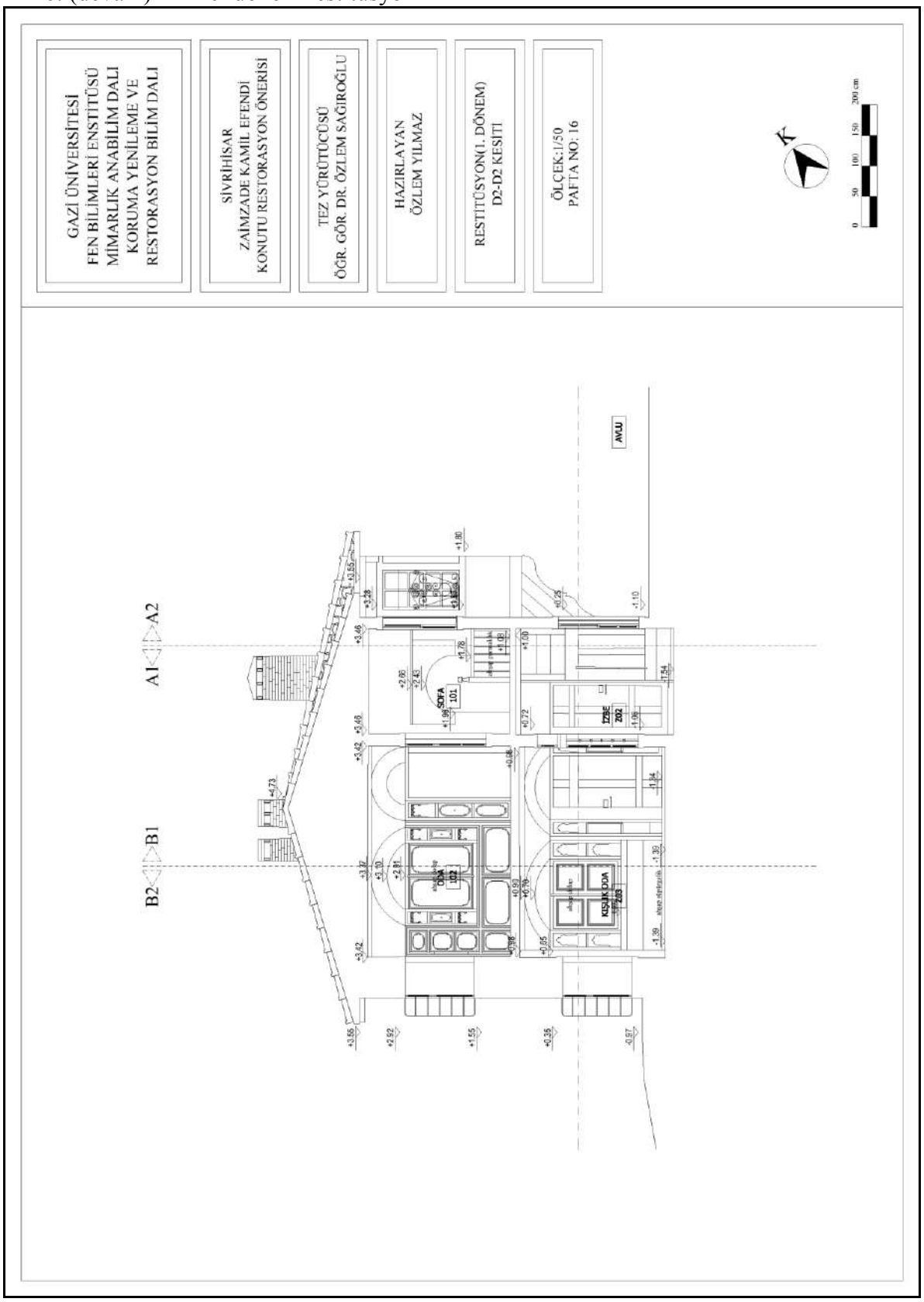

Şekil 5.36. Restitüsyon (1.dönem) D2-D2 kesiti

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

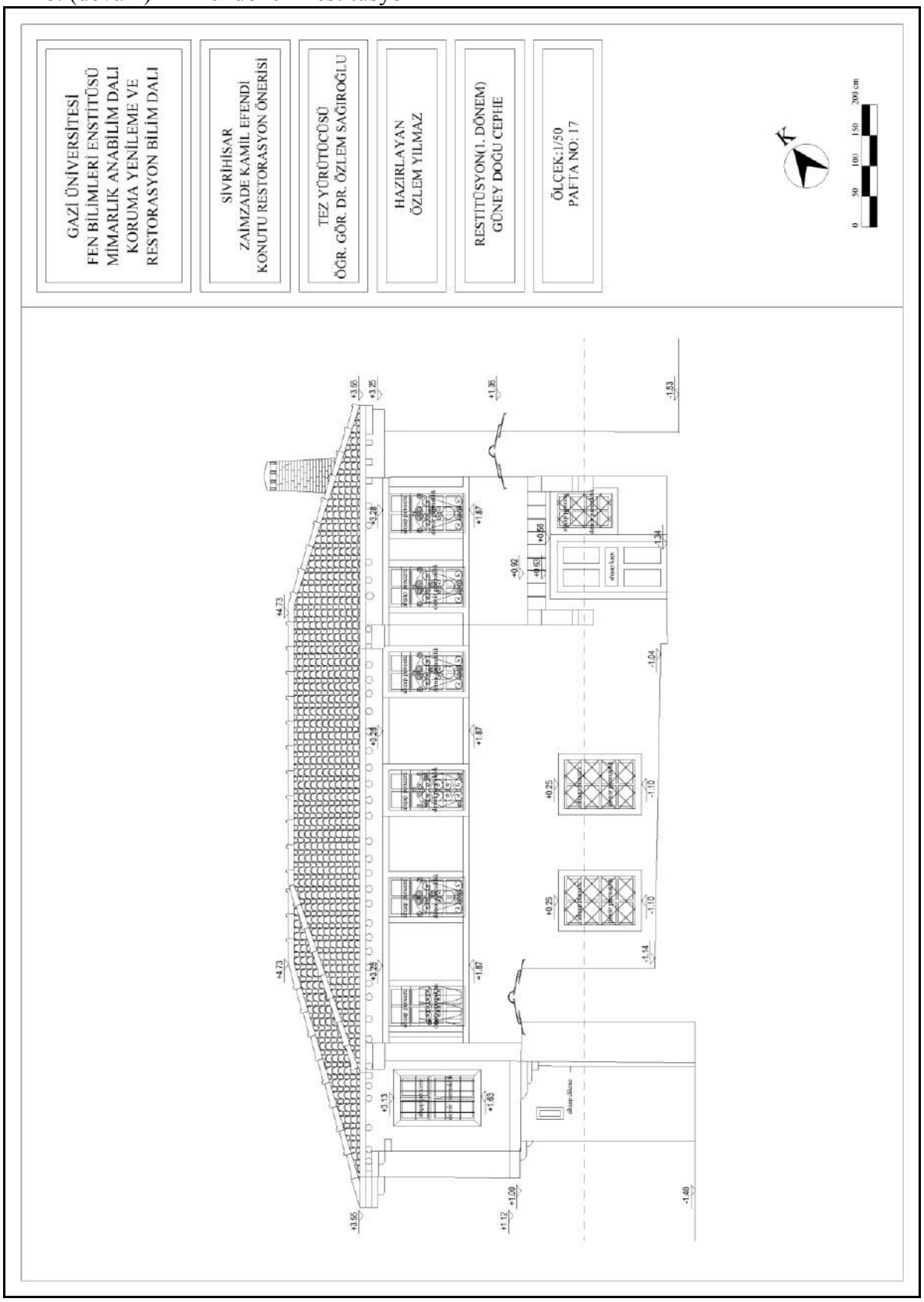

Şekil 5.37. Restitüsyon (1.dönem) güney doğu cephe

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

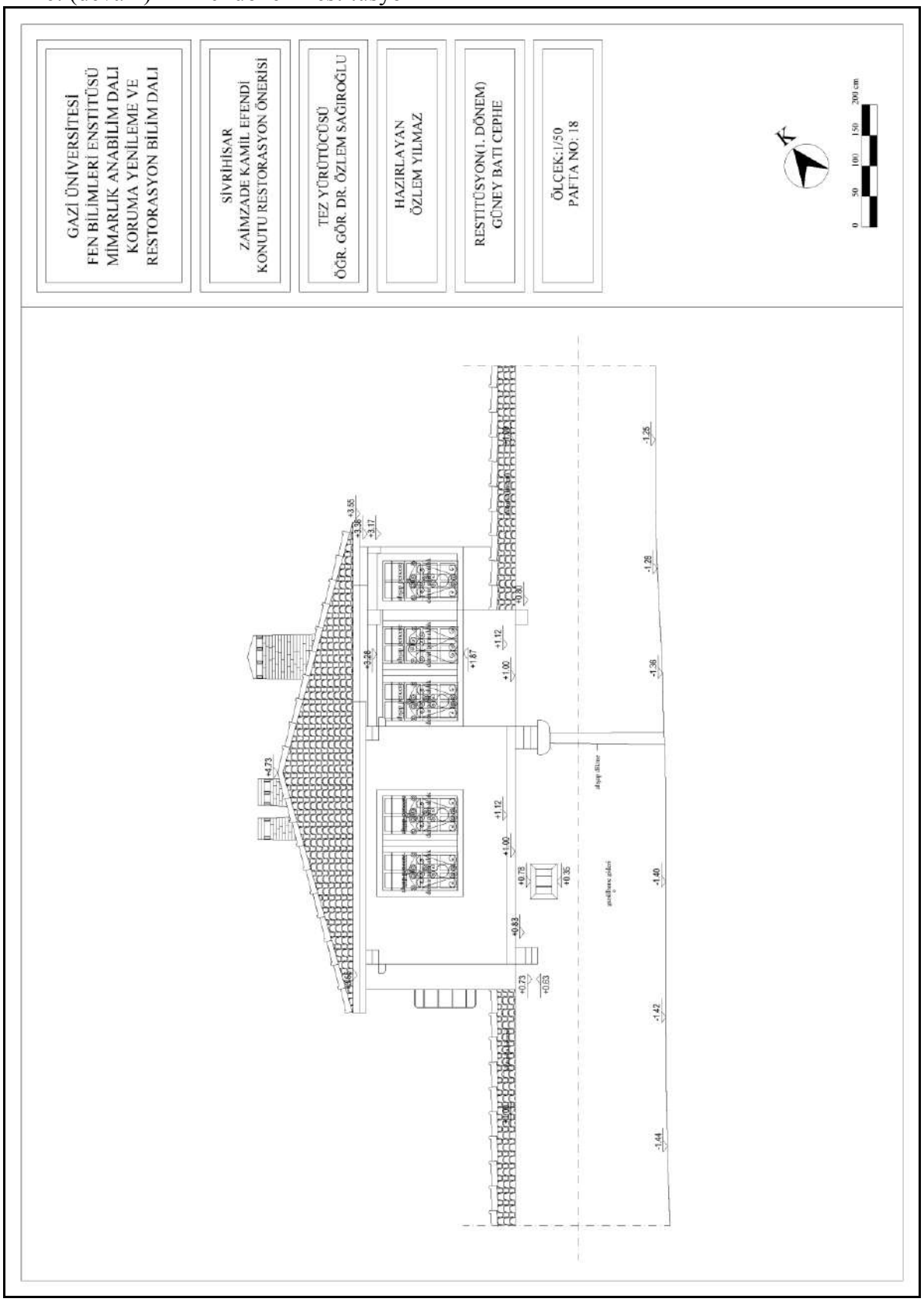

Şekil 5.38. Restitüsyon (1.dönem) güney batı cephe

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

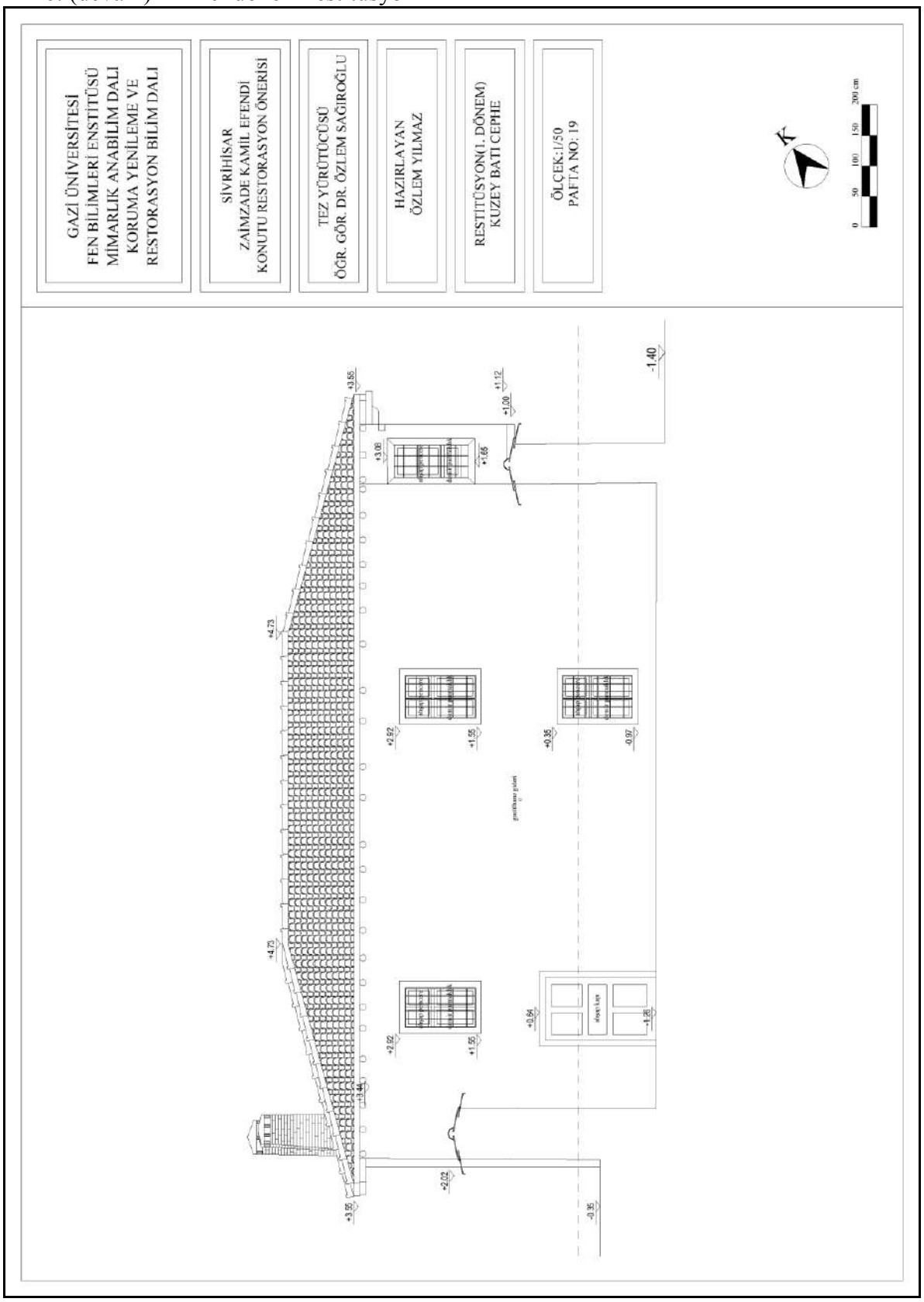

Şekil 5.39. Restitüsyon (1.dönem) kuzey batı cephe

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

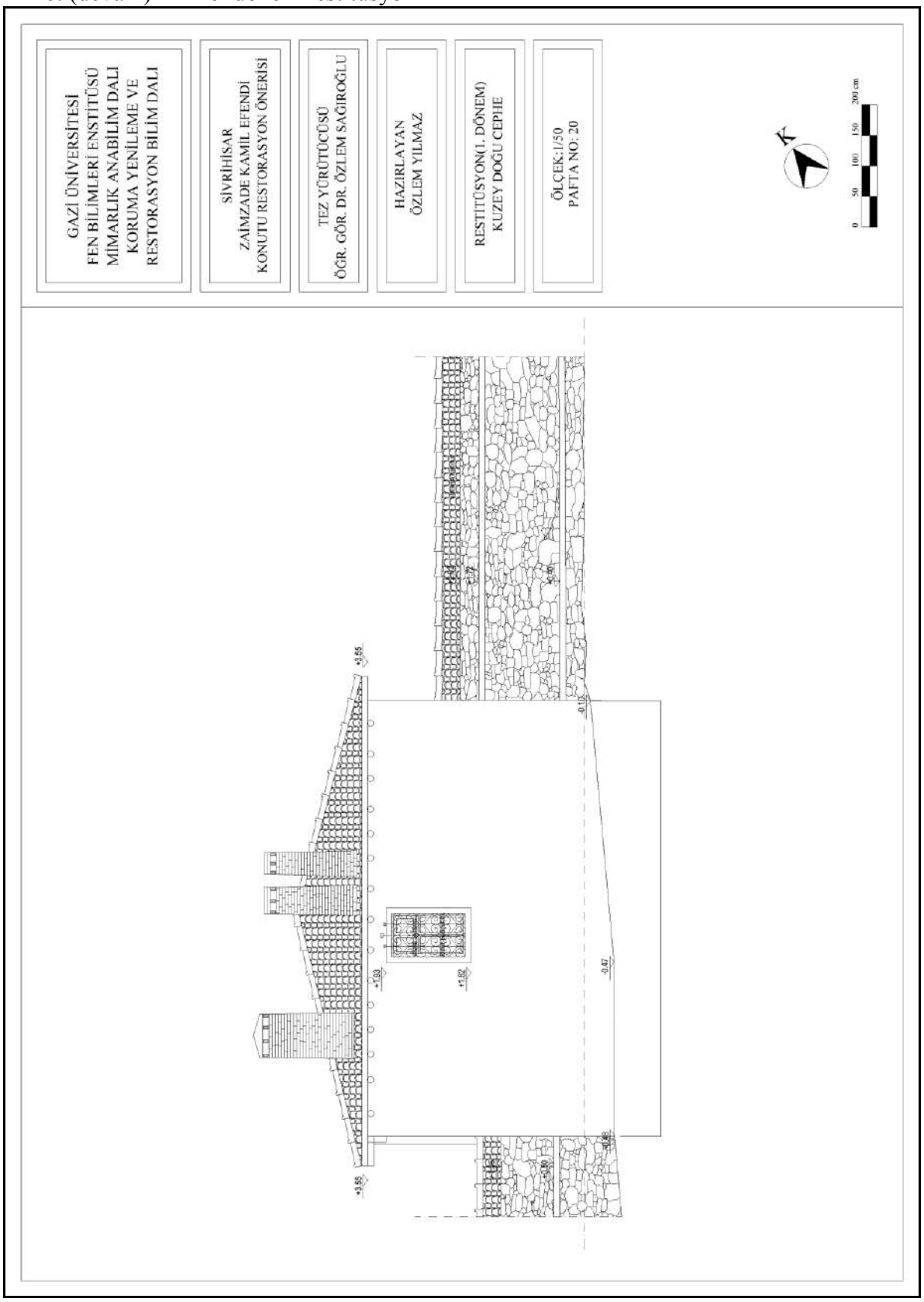

Şekil 5.40. Restitüsyon (1.dönem) kuzey doğu cephe

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

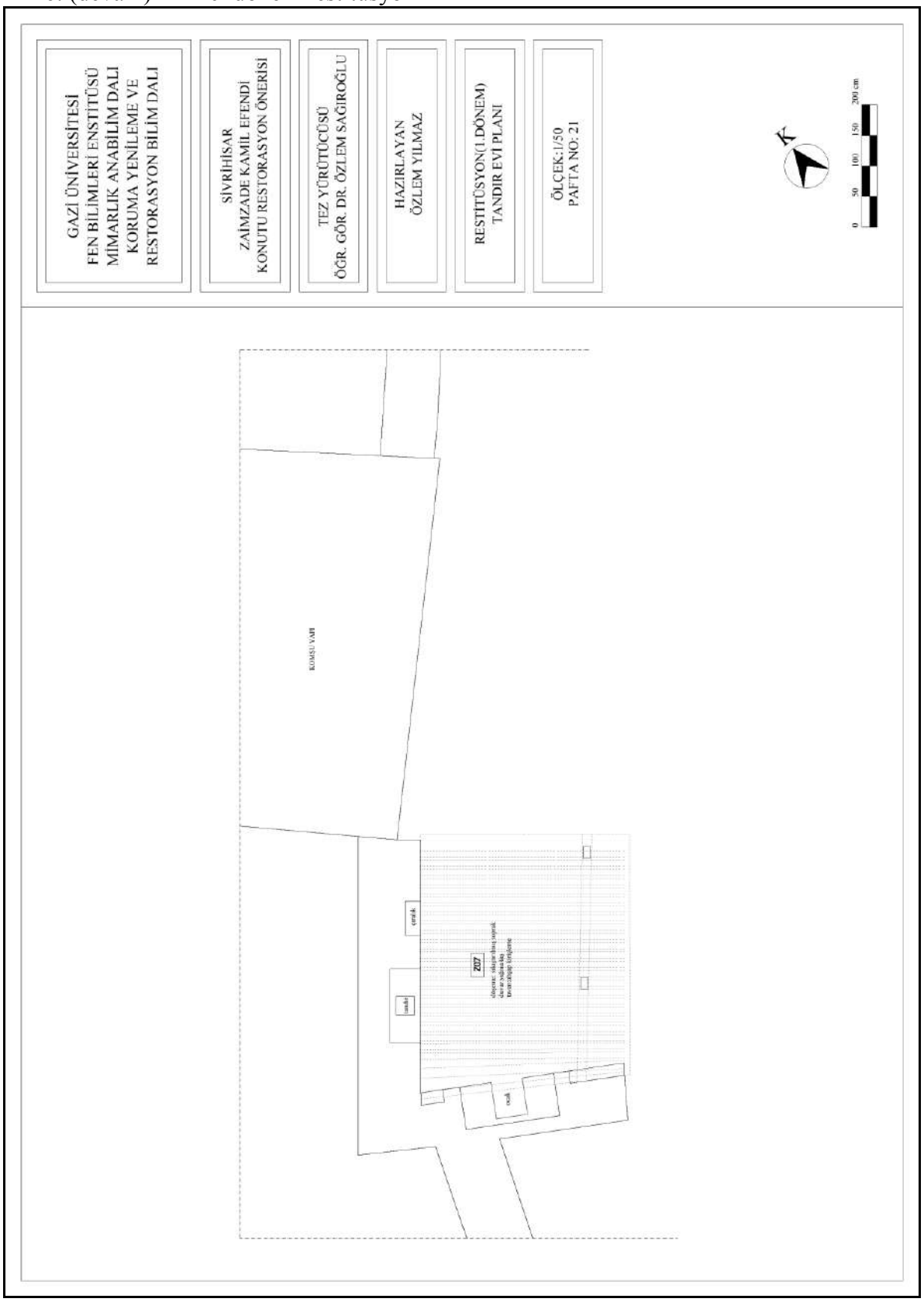

Şekil 5.41. Restitüsyon (1.dönem) tandır evi planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

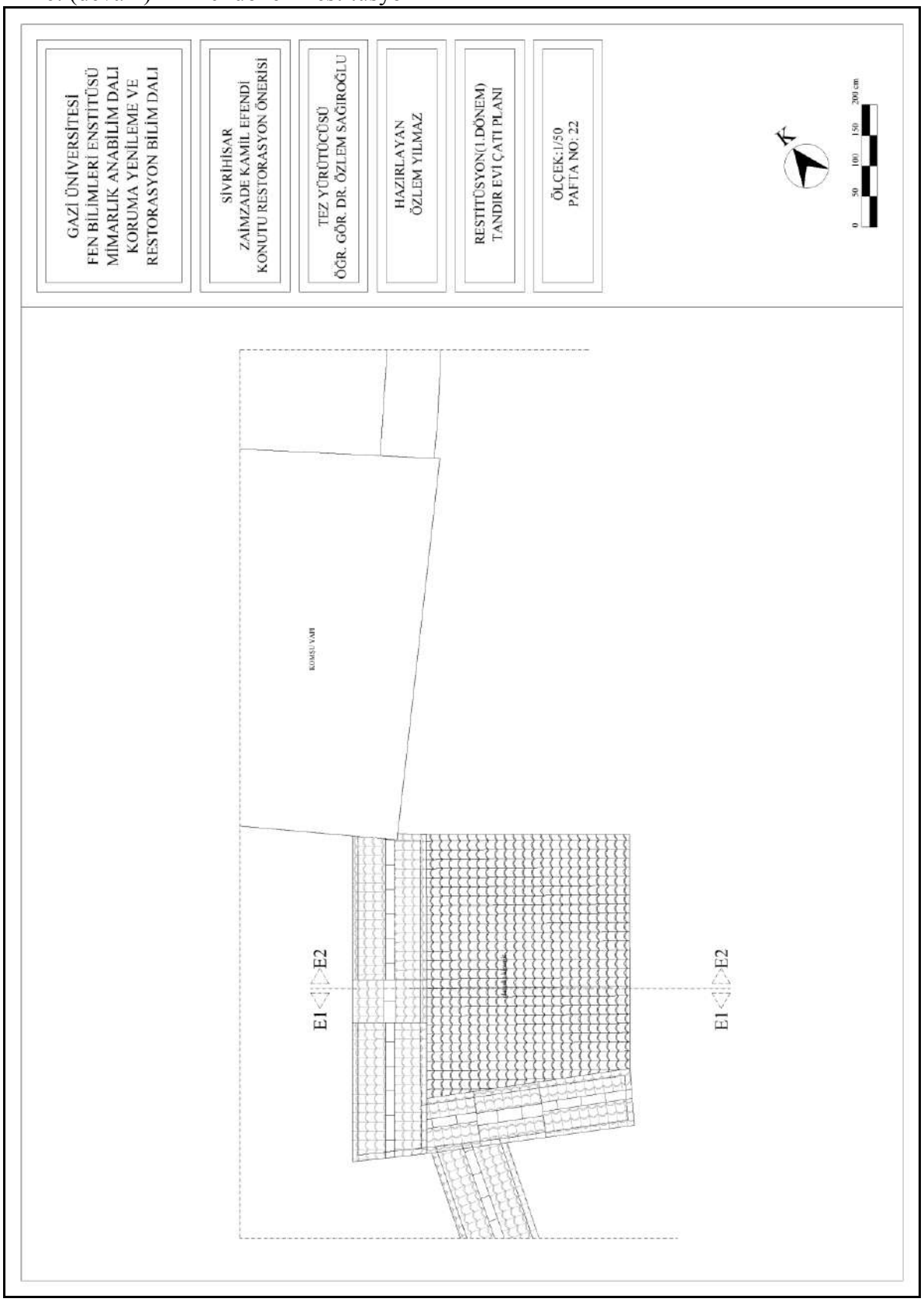

Şekil 5.42. Restitüsyon (1.dönem) tandır evi çatı planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

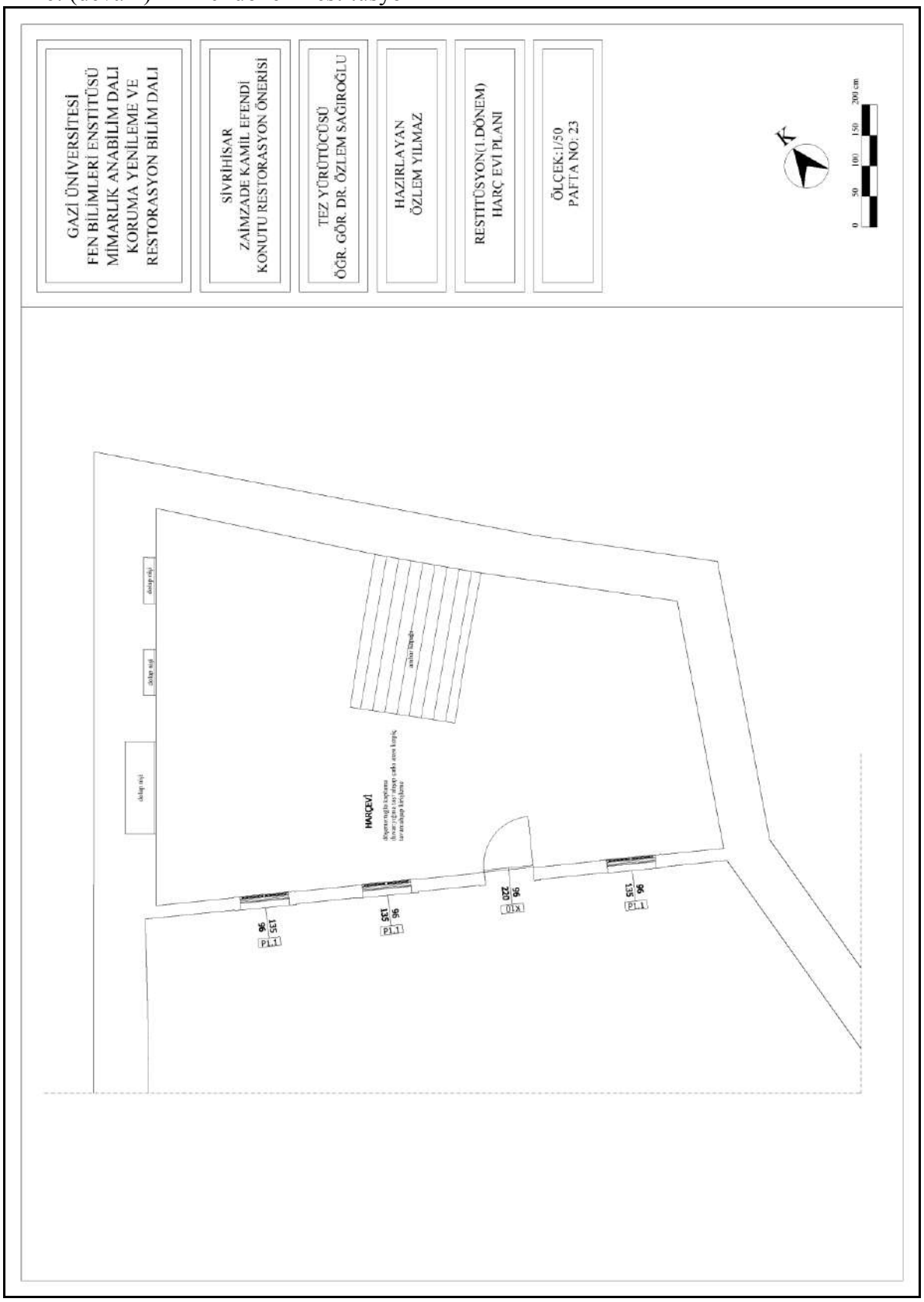

Şekil 5.43. Restitüsyon (1.dönem) harç evi planı

EK-6. (devam) Birinci dönem restitüsyon

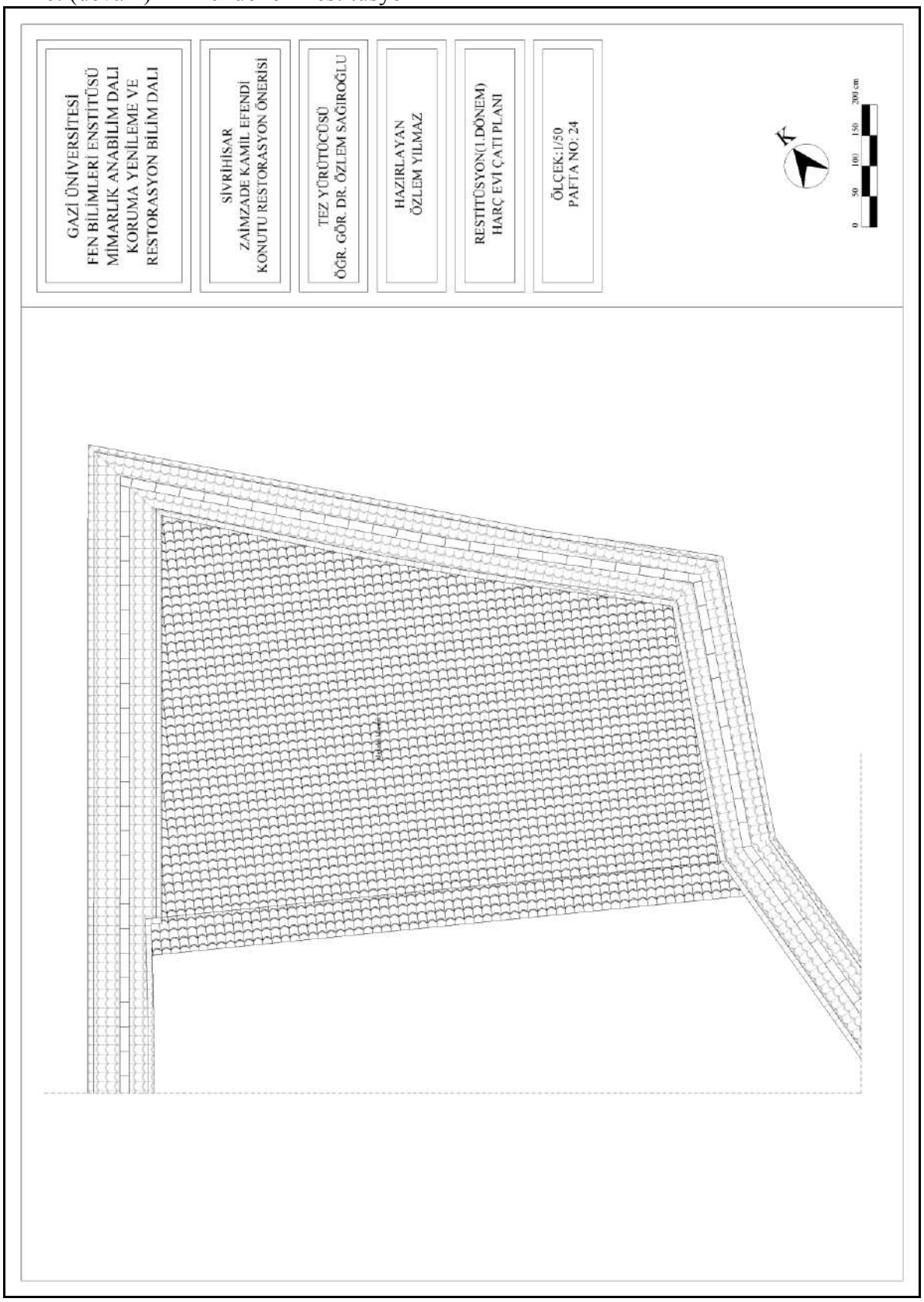

Şekil 5.44. Restitüsyon (1.dönem) harç evi çatı planı

EK-7. İkinci dönem restitüsyon

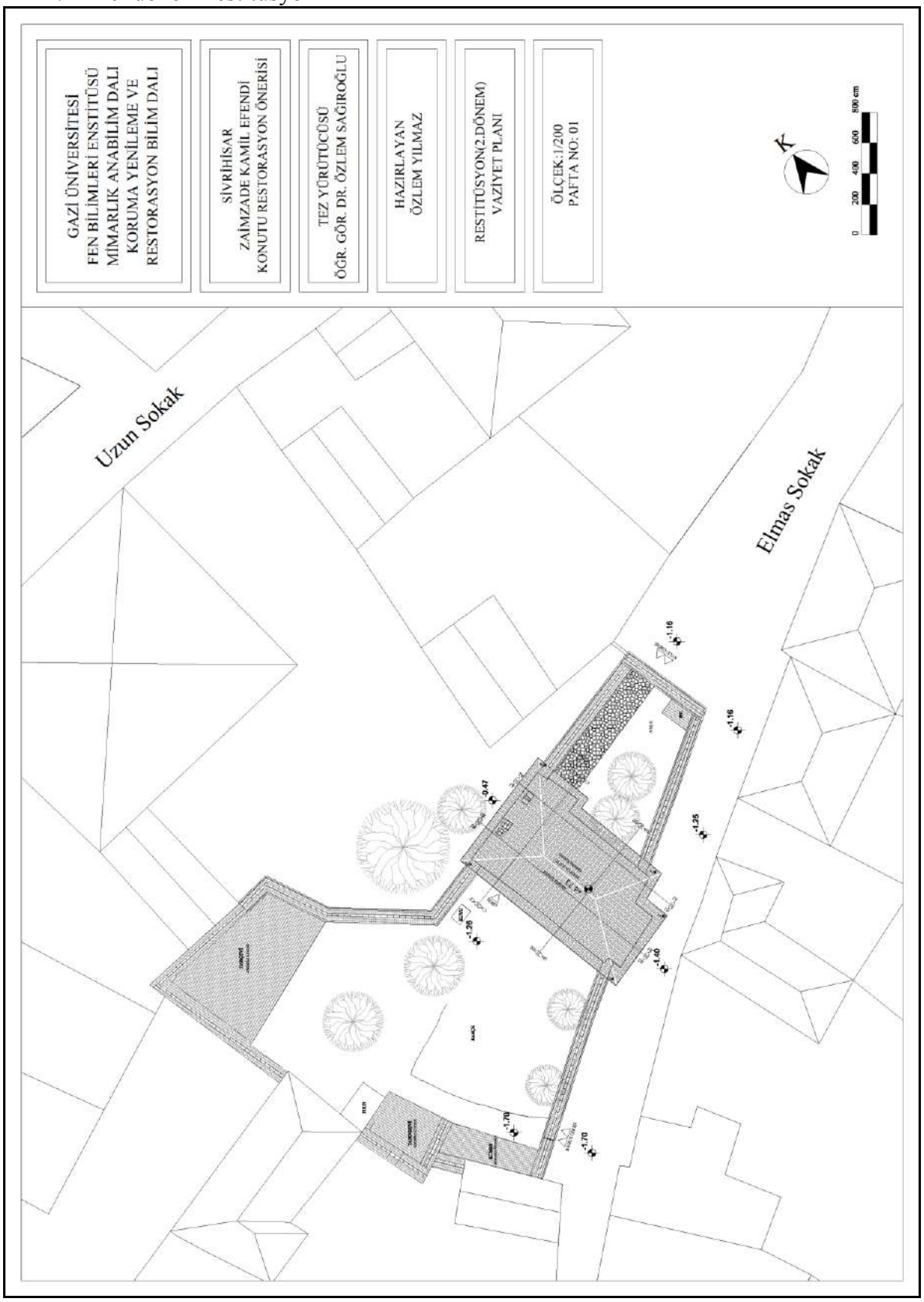

Şekil 5.45. Restitüsyon (2.dönem) vaziyet planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

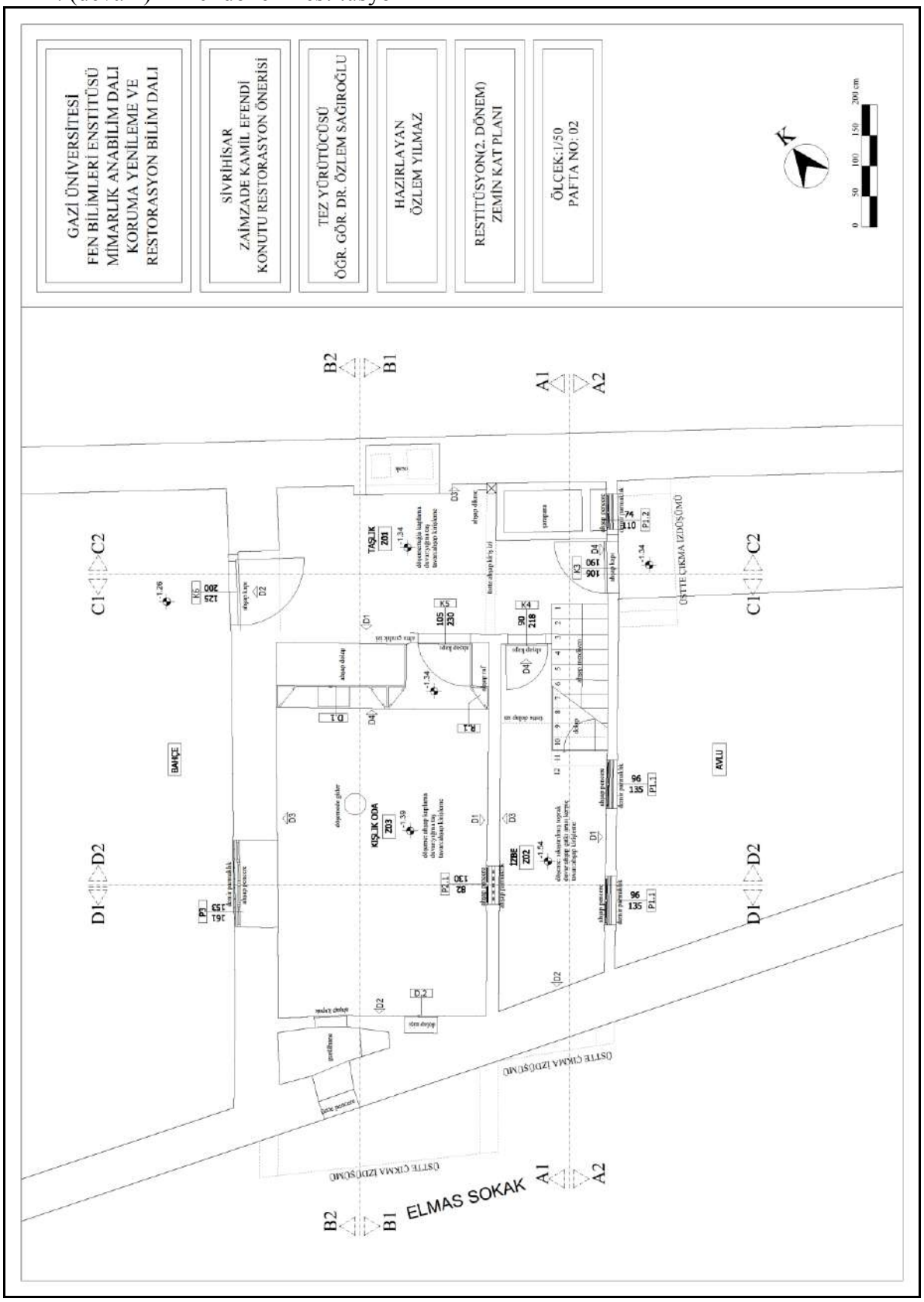

Şekil 5.46. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

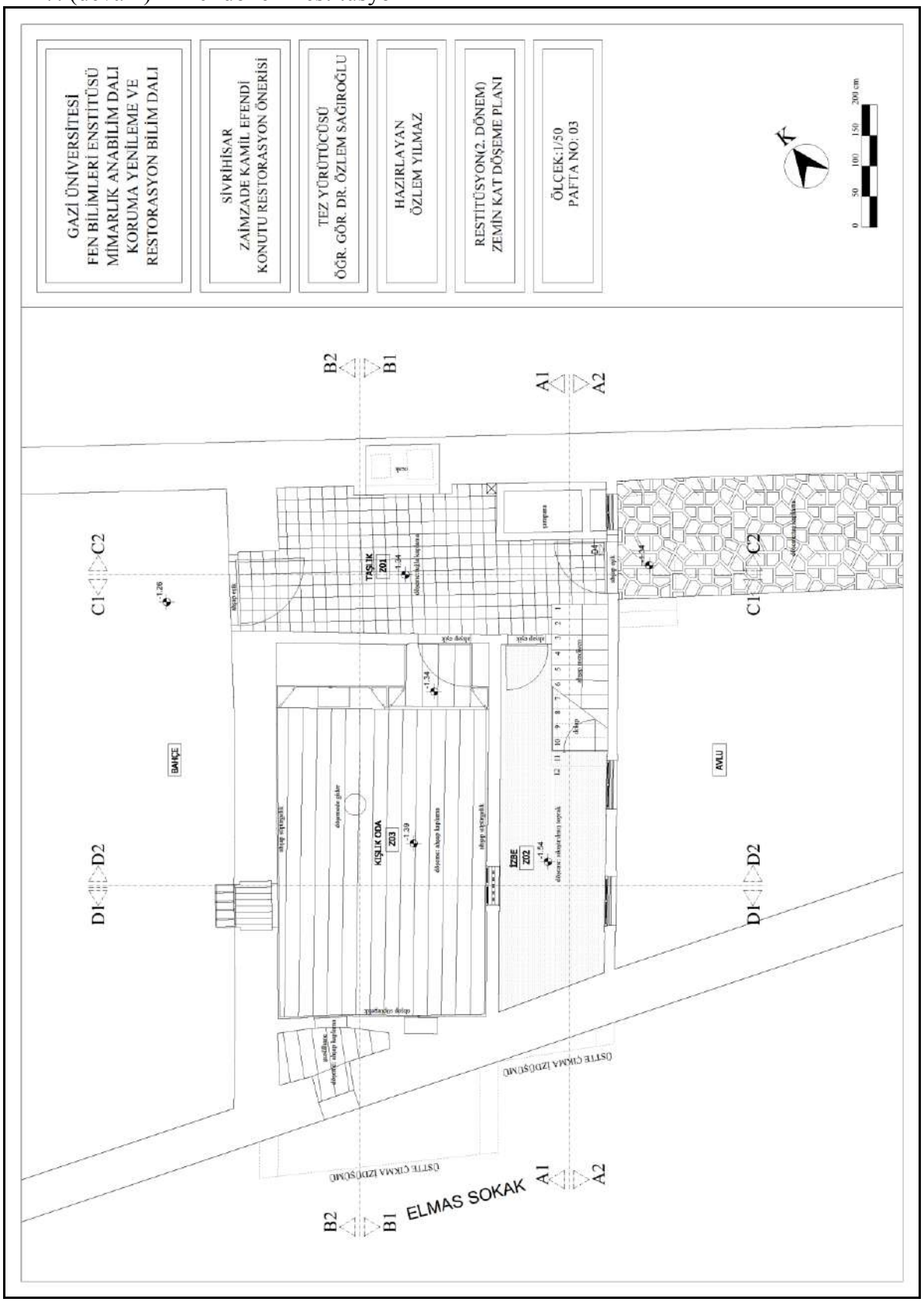

Şekil 5.47. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat döşeme planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

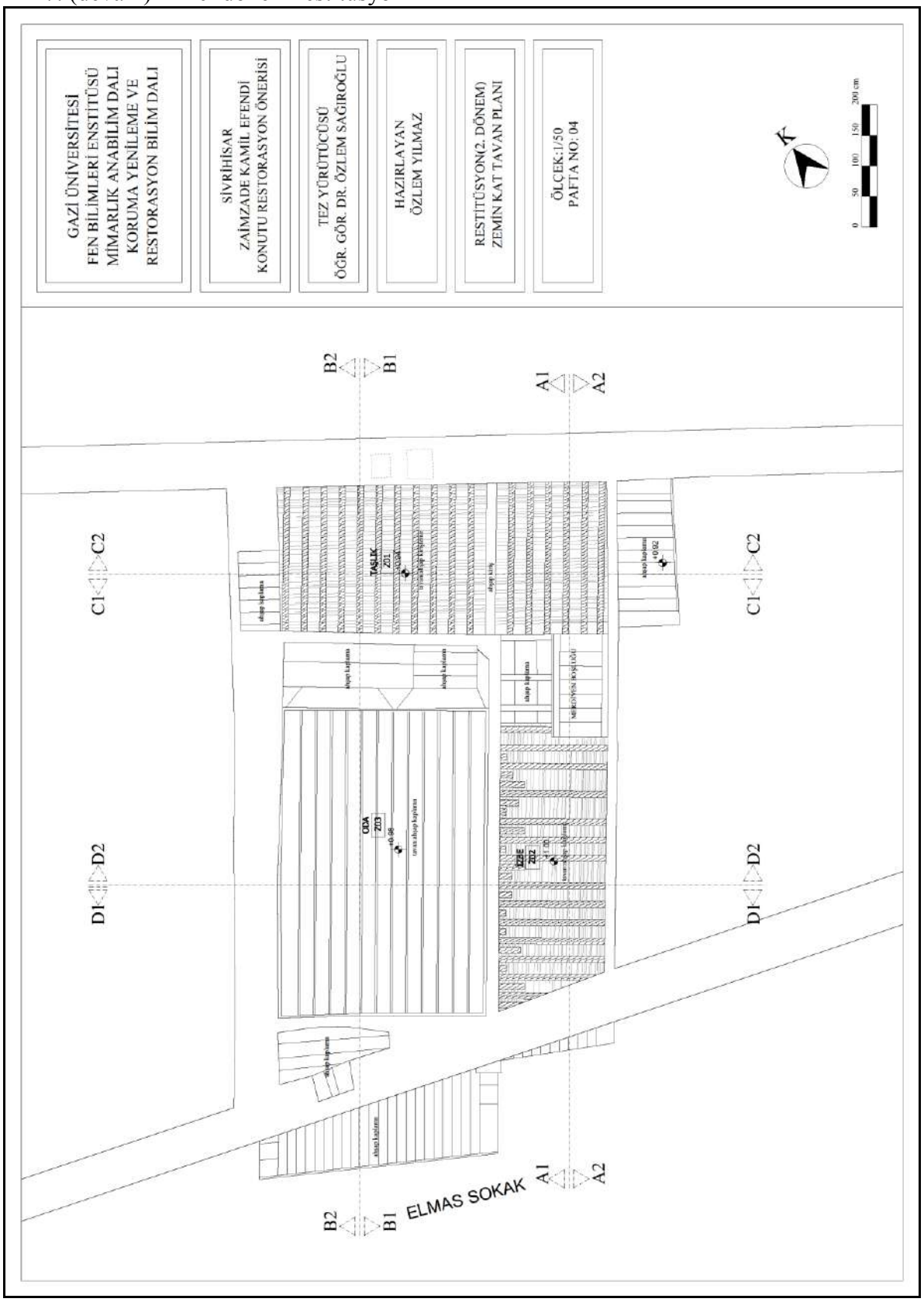

Şekil 5.48. Restitüsyon (2.dönem) zemin kat tavan planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

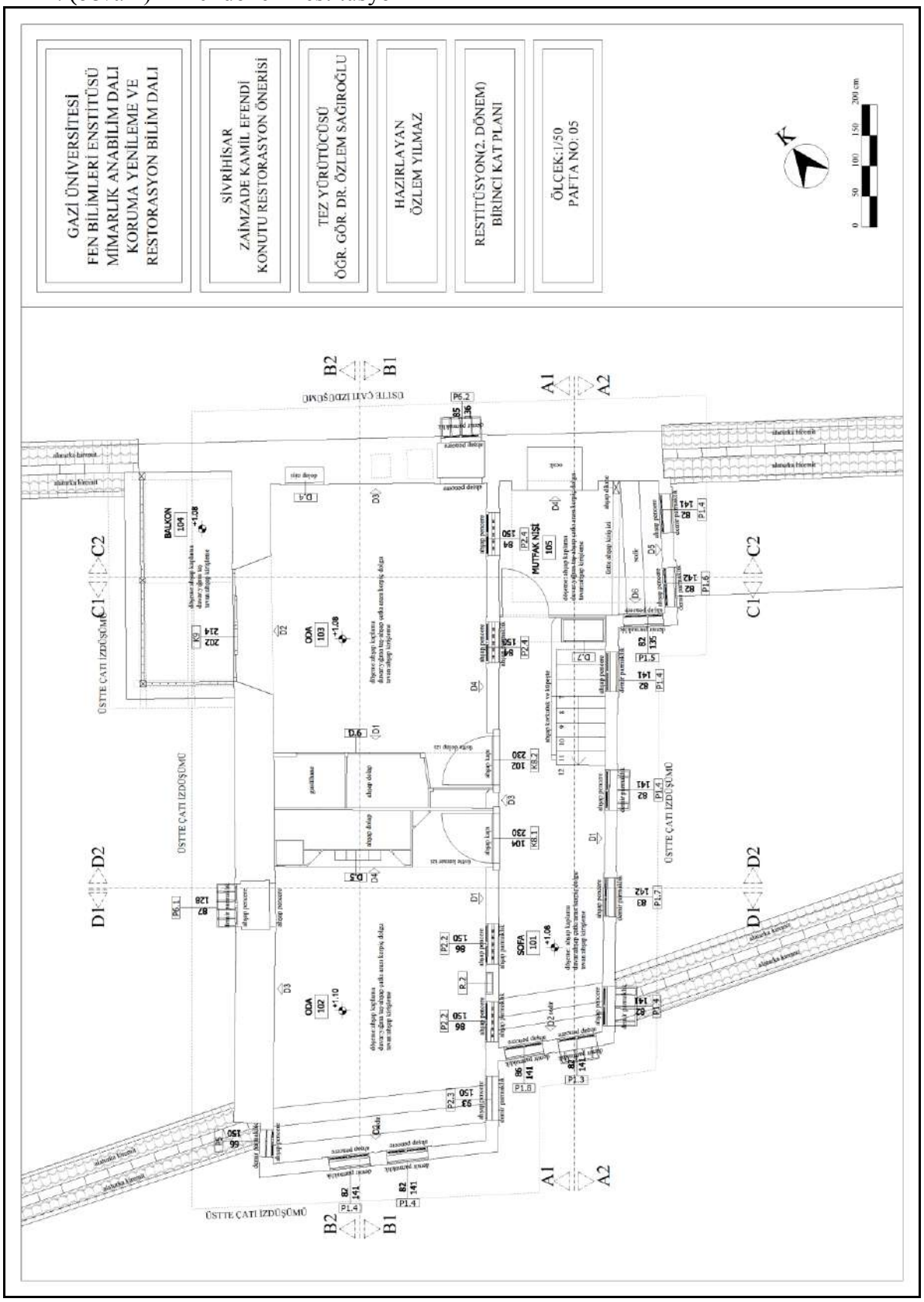

Şekil 5.49. Restitüsyon (2.dönem) birinci kat planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

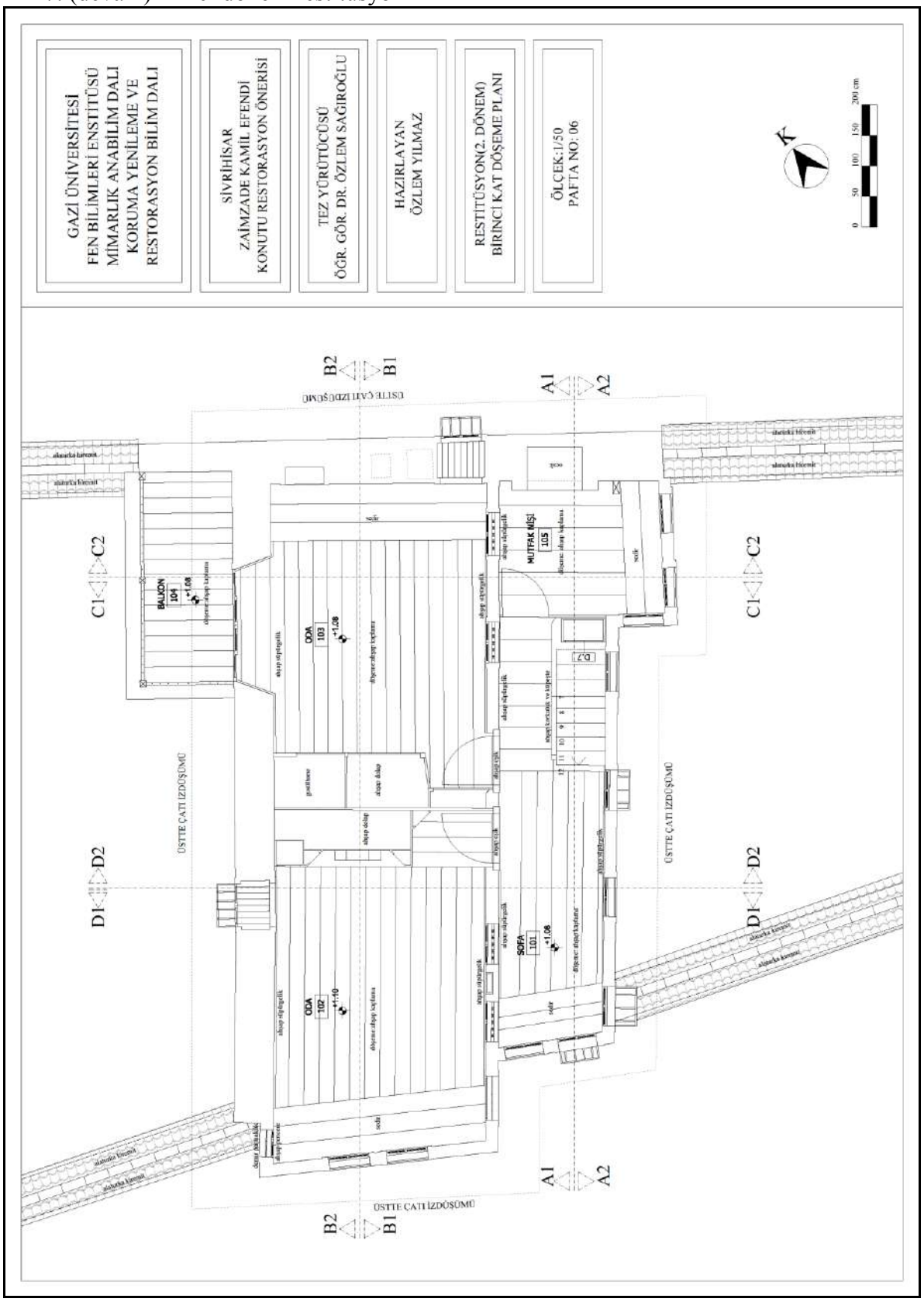

Şekil 5.50. Restitüsyon (2.dönem) birinci kat döşeme planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

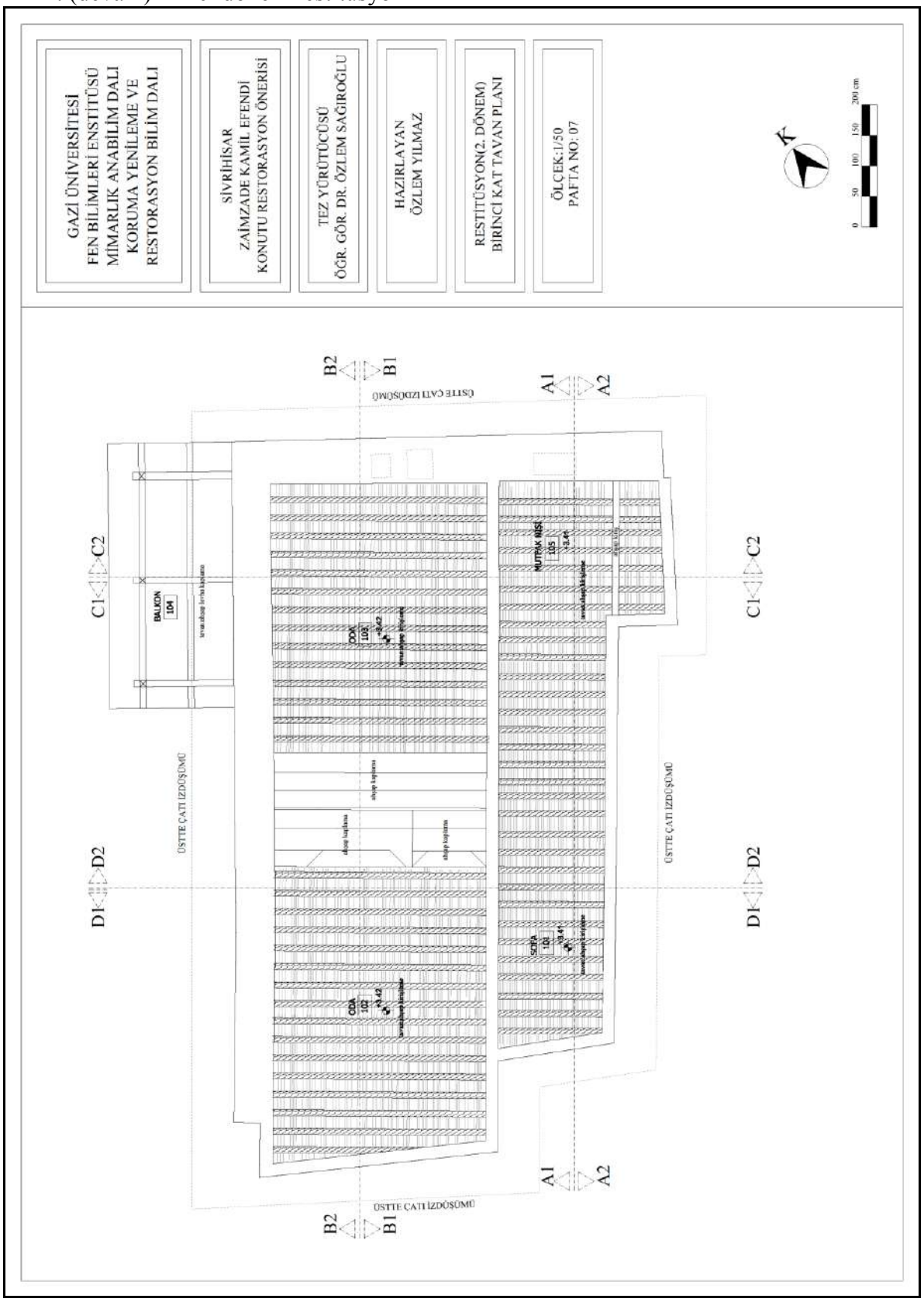

Şekil 5.51. Restitüsyon (2.dönem) birinci kat tavan planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

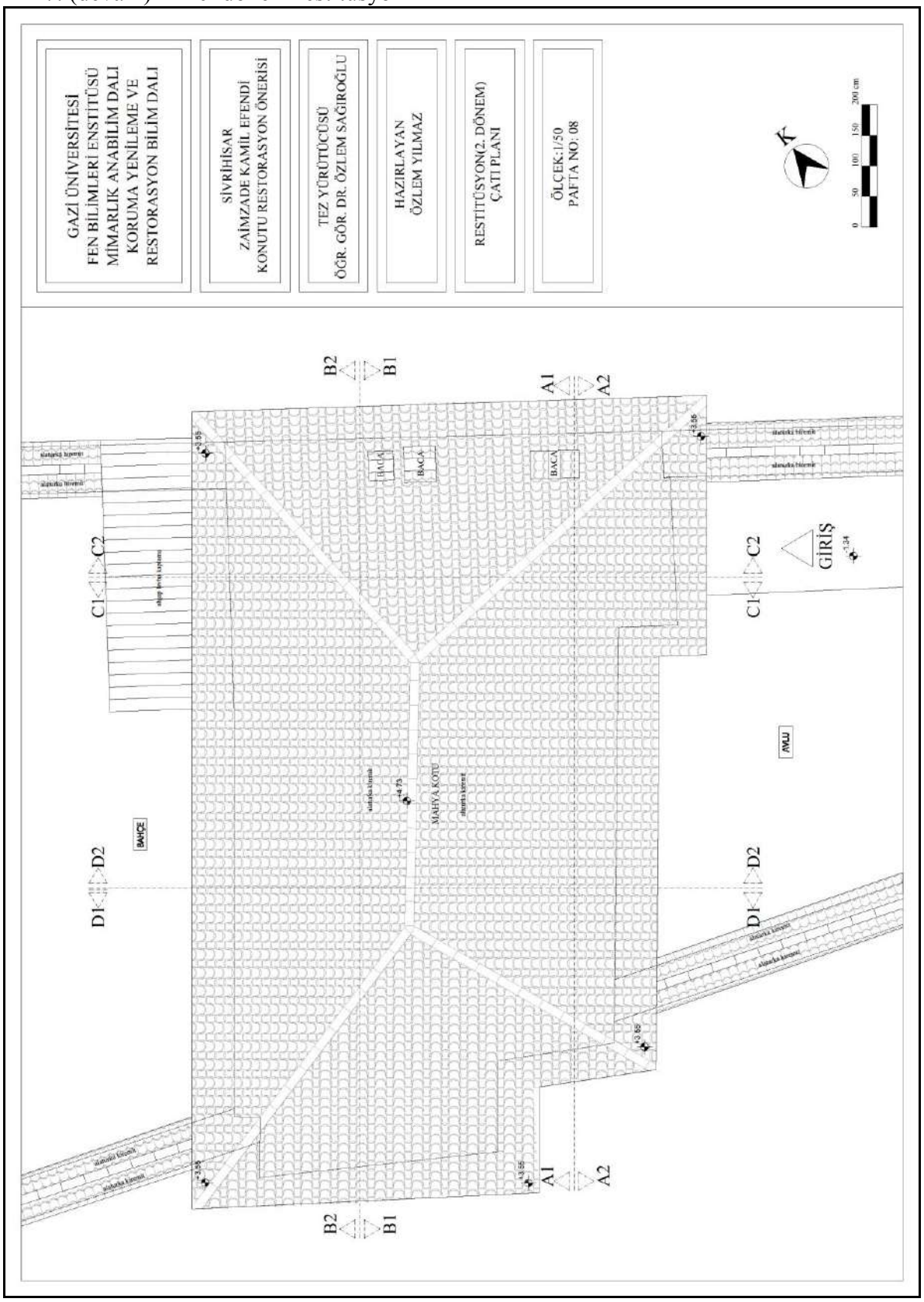

Şekil 5.52. Restitüsyon (2.dönem) çatı planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

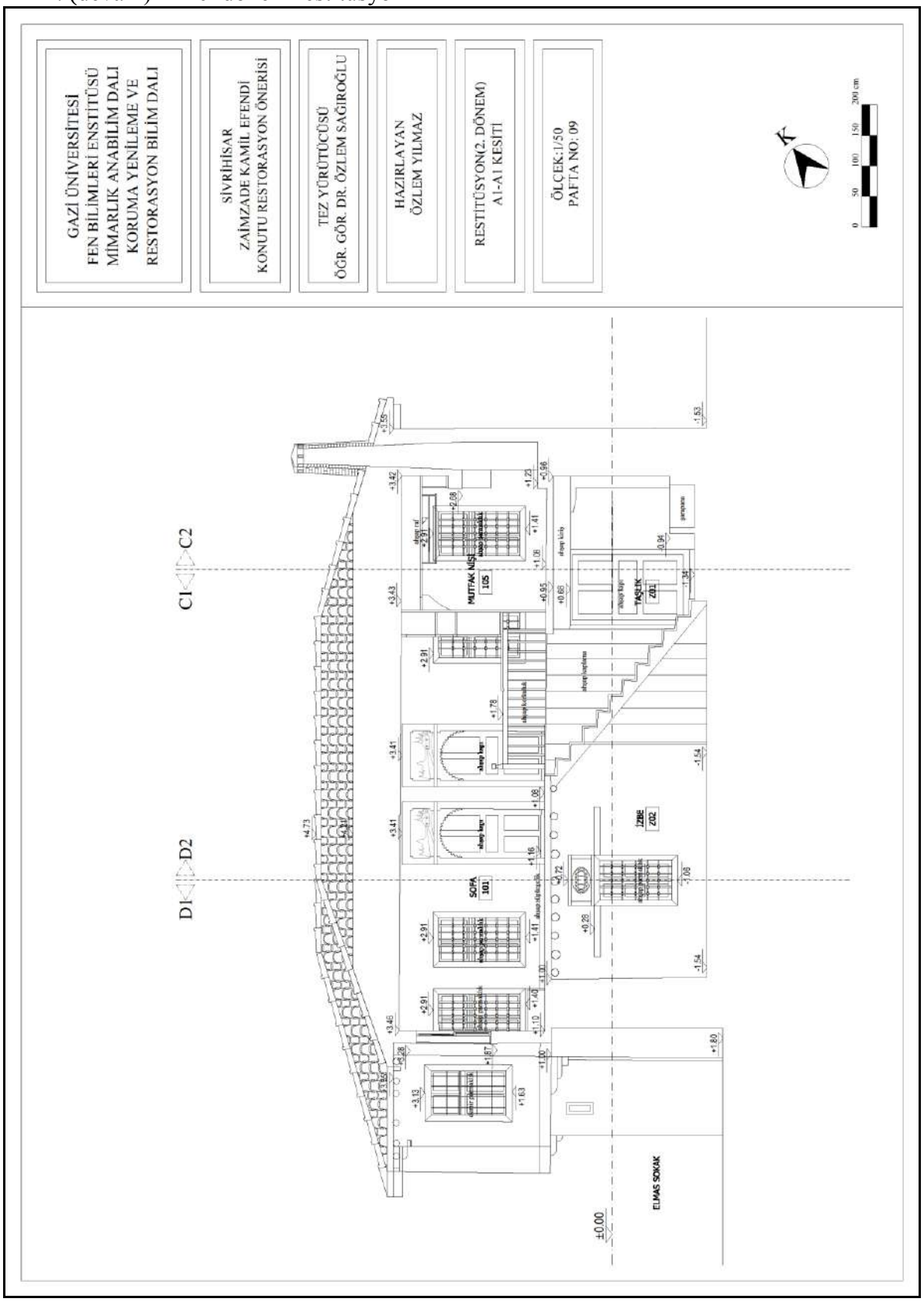

Şekil 5.53. Restitüsyon (2.dönem) A1-A1 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

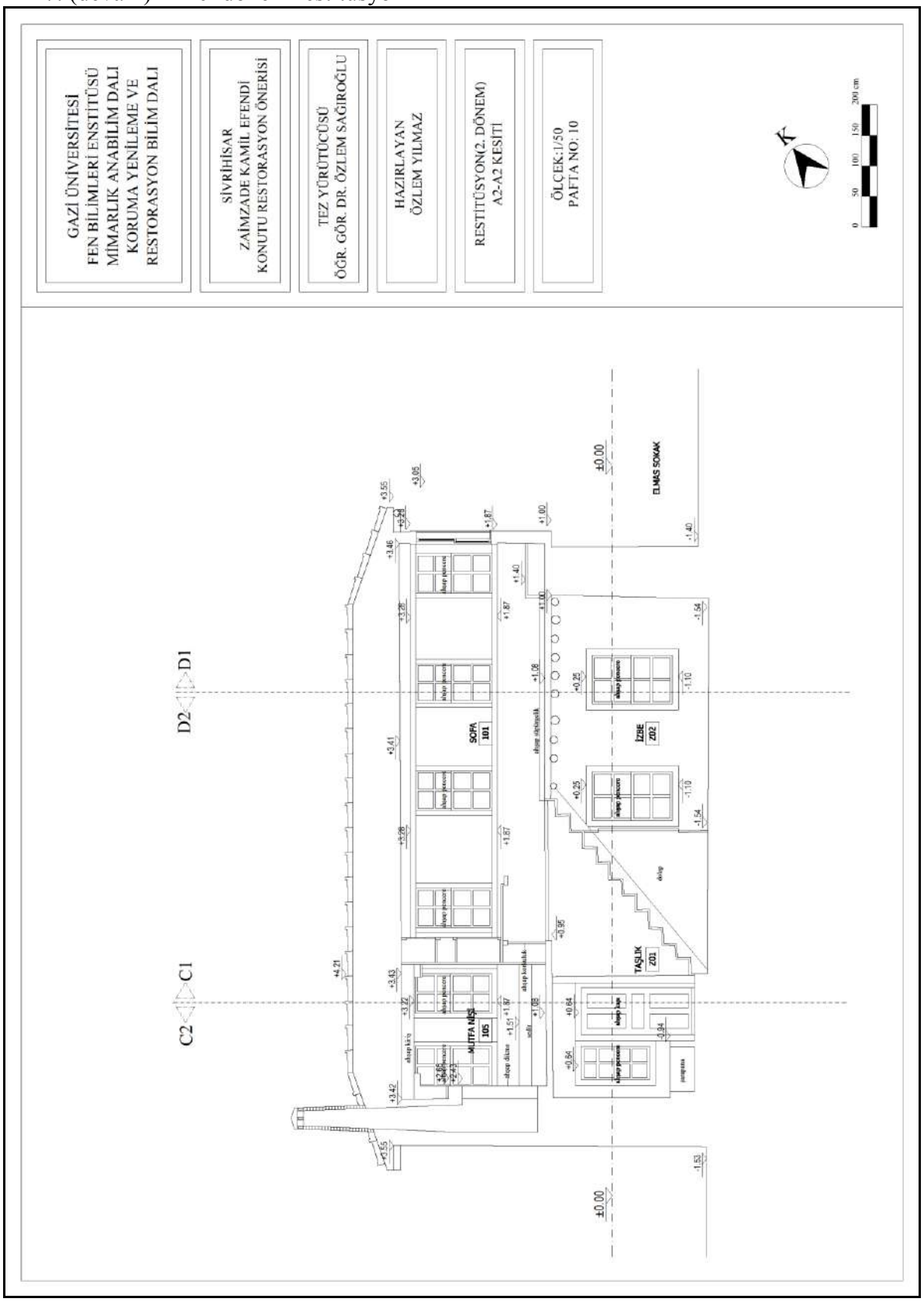

Şekil 5.54. Restitüsyon (2.dönem) A2-A2 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

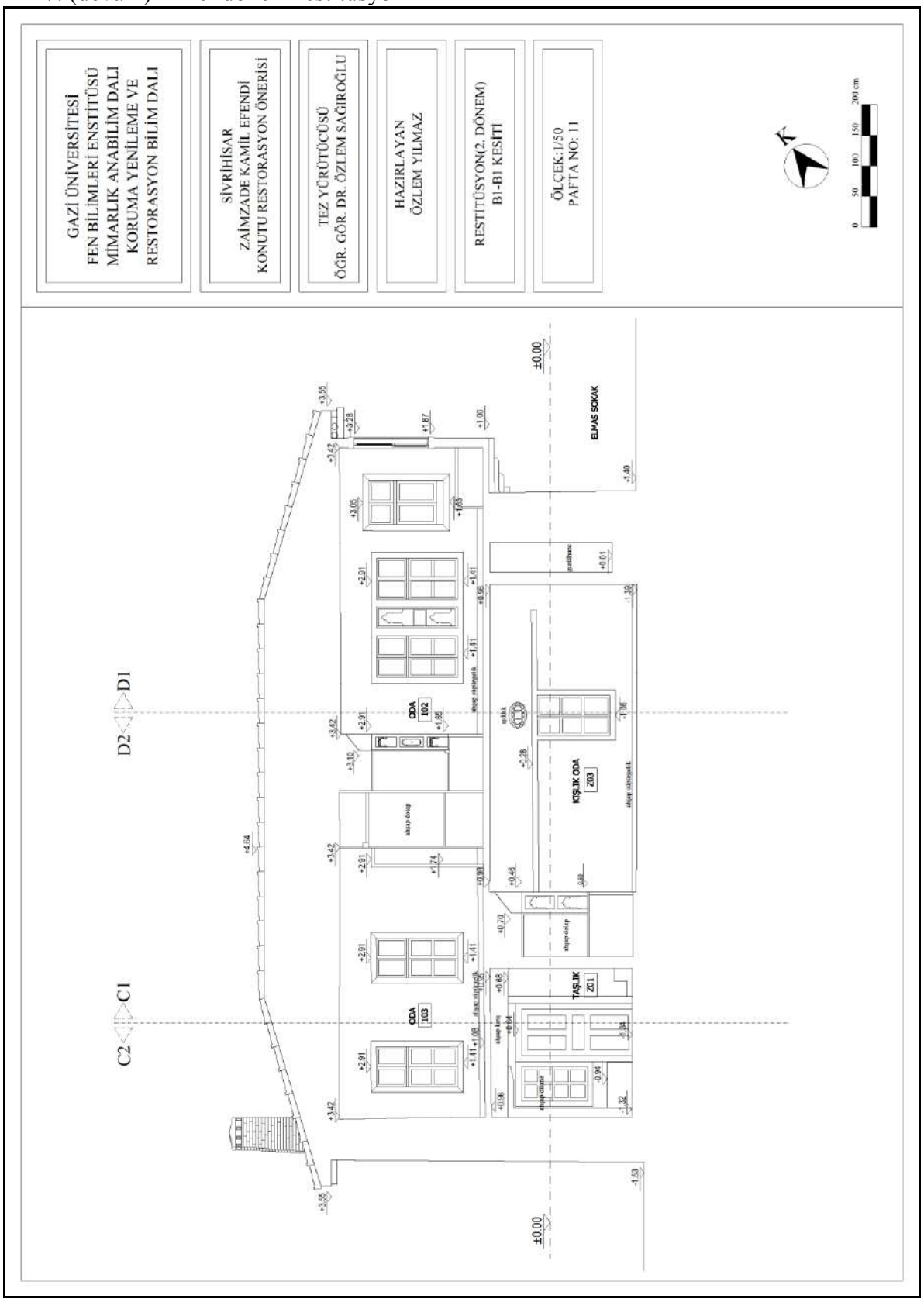

Şekil 5.55. Restitüsyon (2. dönem) B1-B1 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

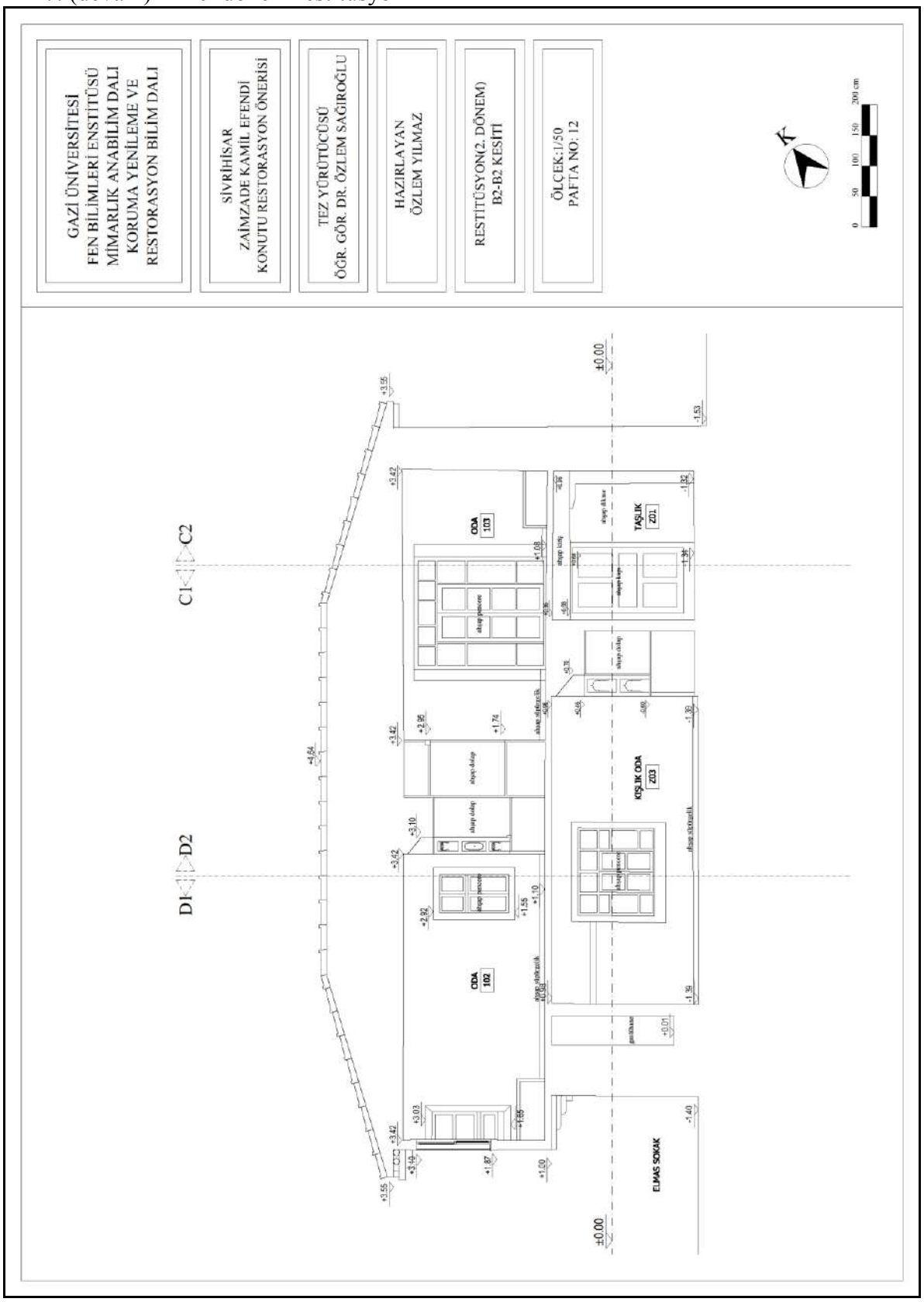

Şekil 5.56. Restitüsyon (2.Dönem) B2-B2 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

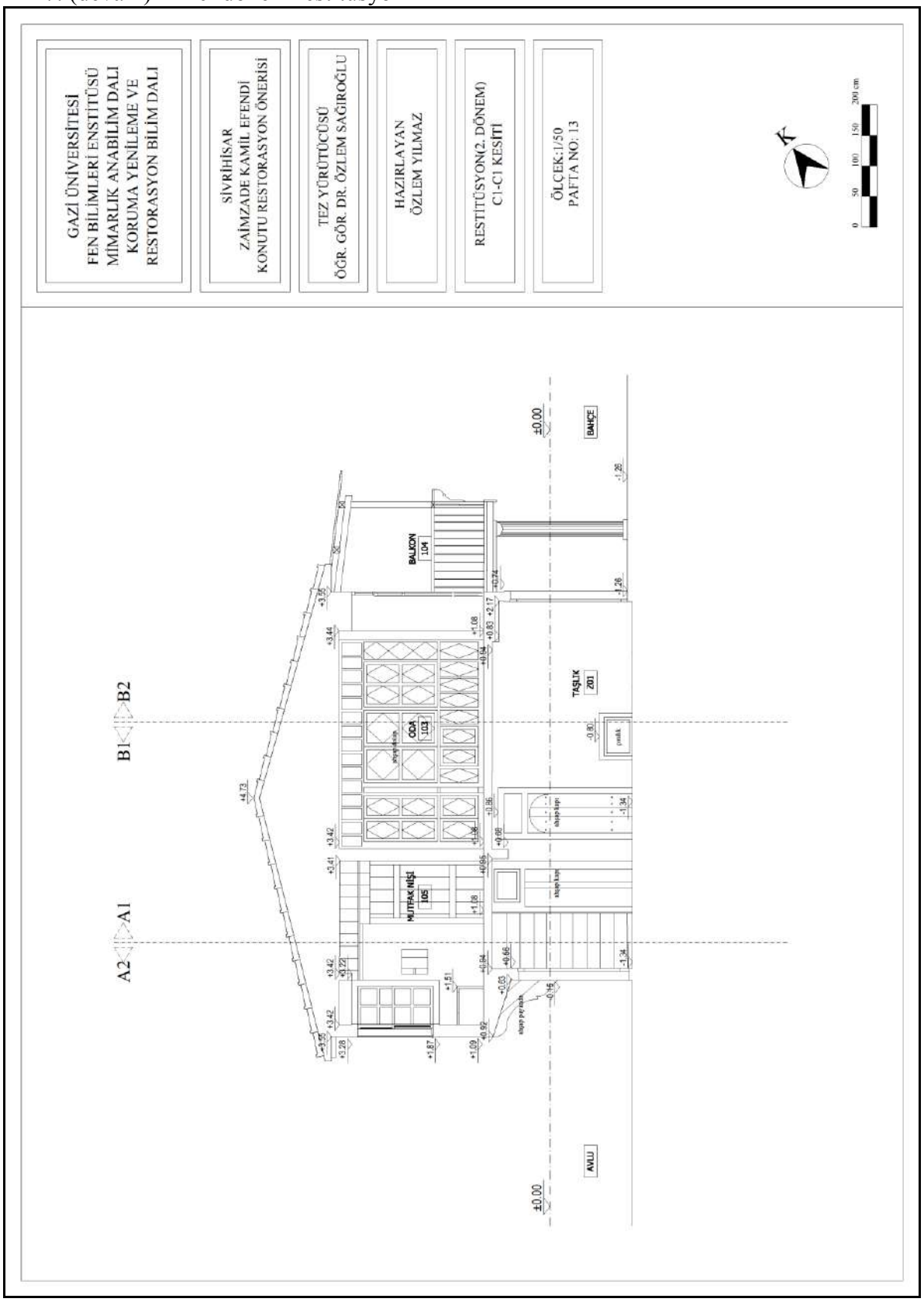

Şekil 5.57. Restitüsyon (2.dönem) C1-C1 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

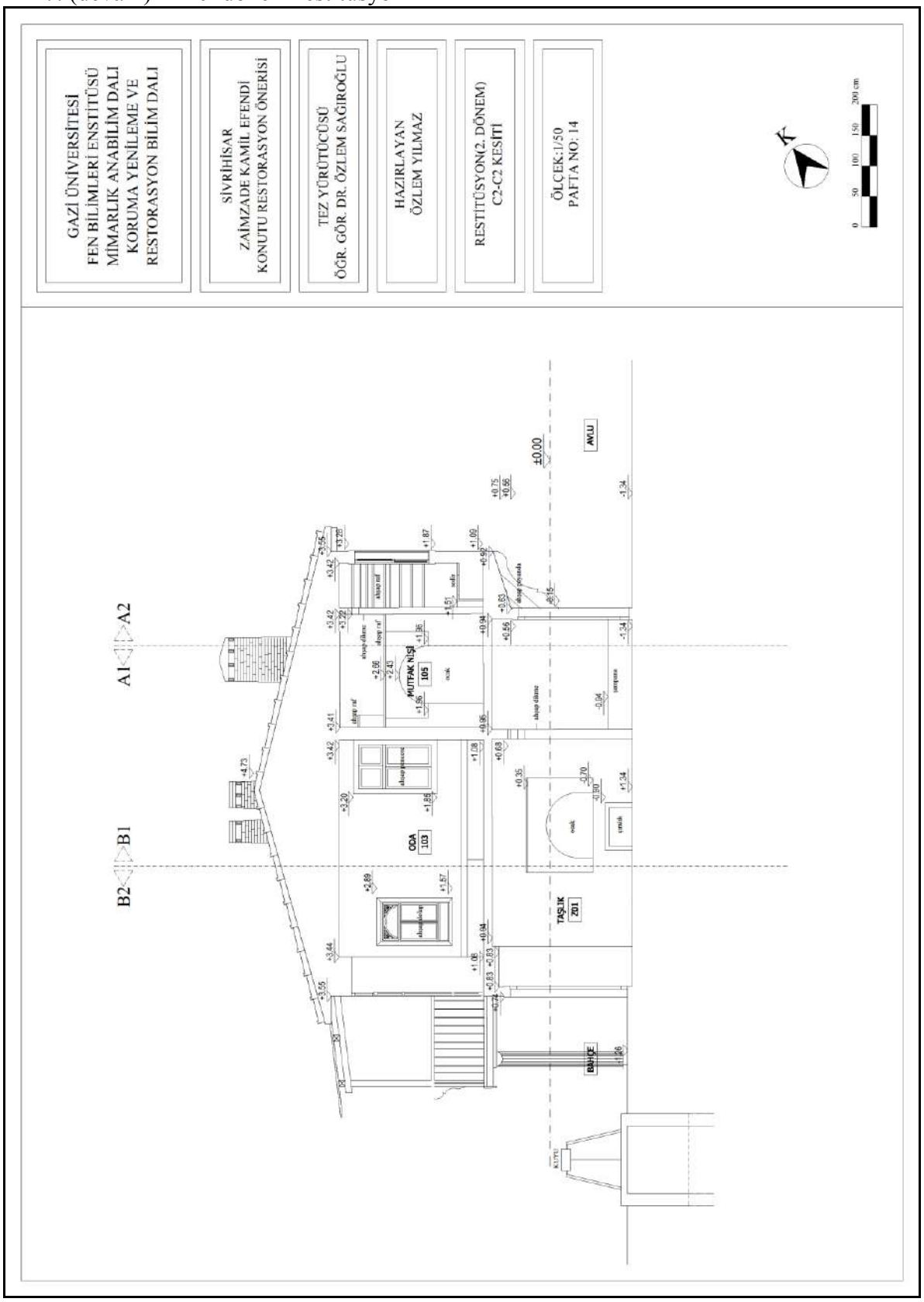

Şekil 5.58. Restitüsyon (2.dönem) C2-C2 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

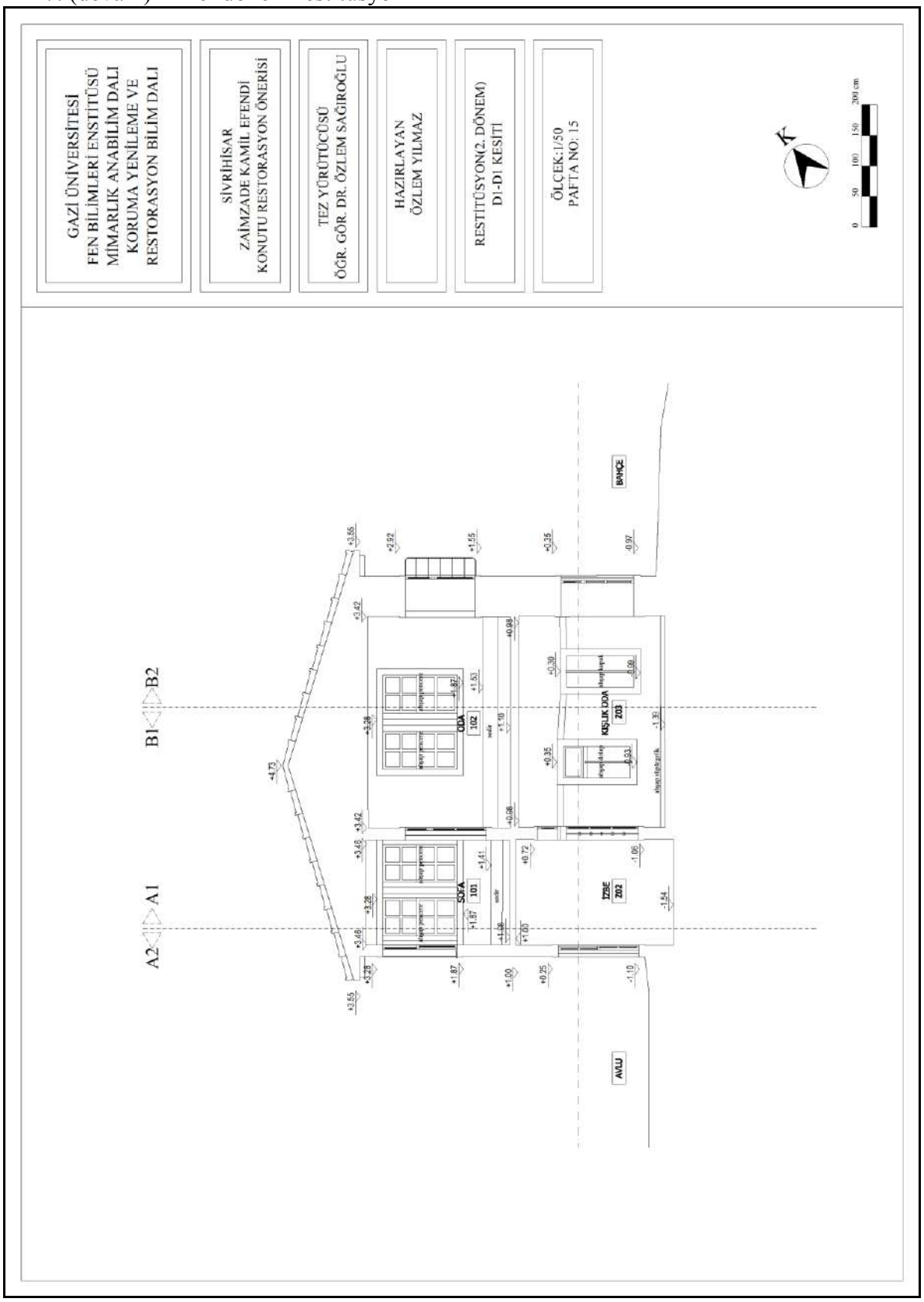

Şekil 5.59. Restitüsyon (2.dönem) D1-D1 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

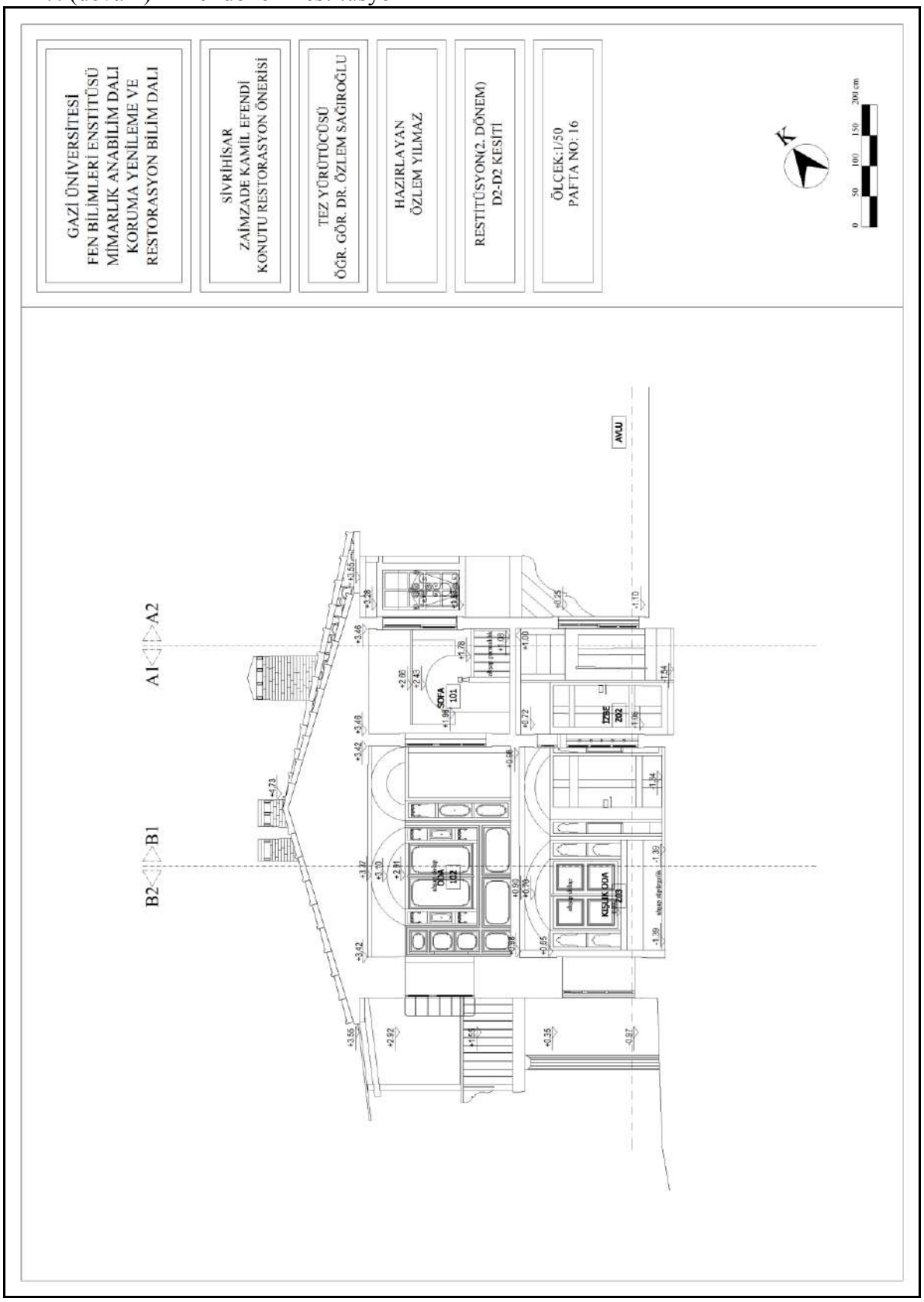

Şekil 5.60. Restitüsyon (2.dönem) D2-D2 kesiti

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

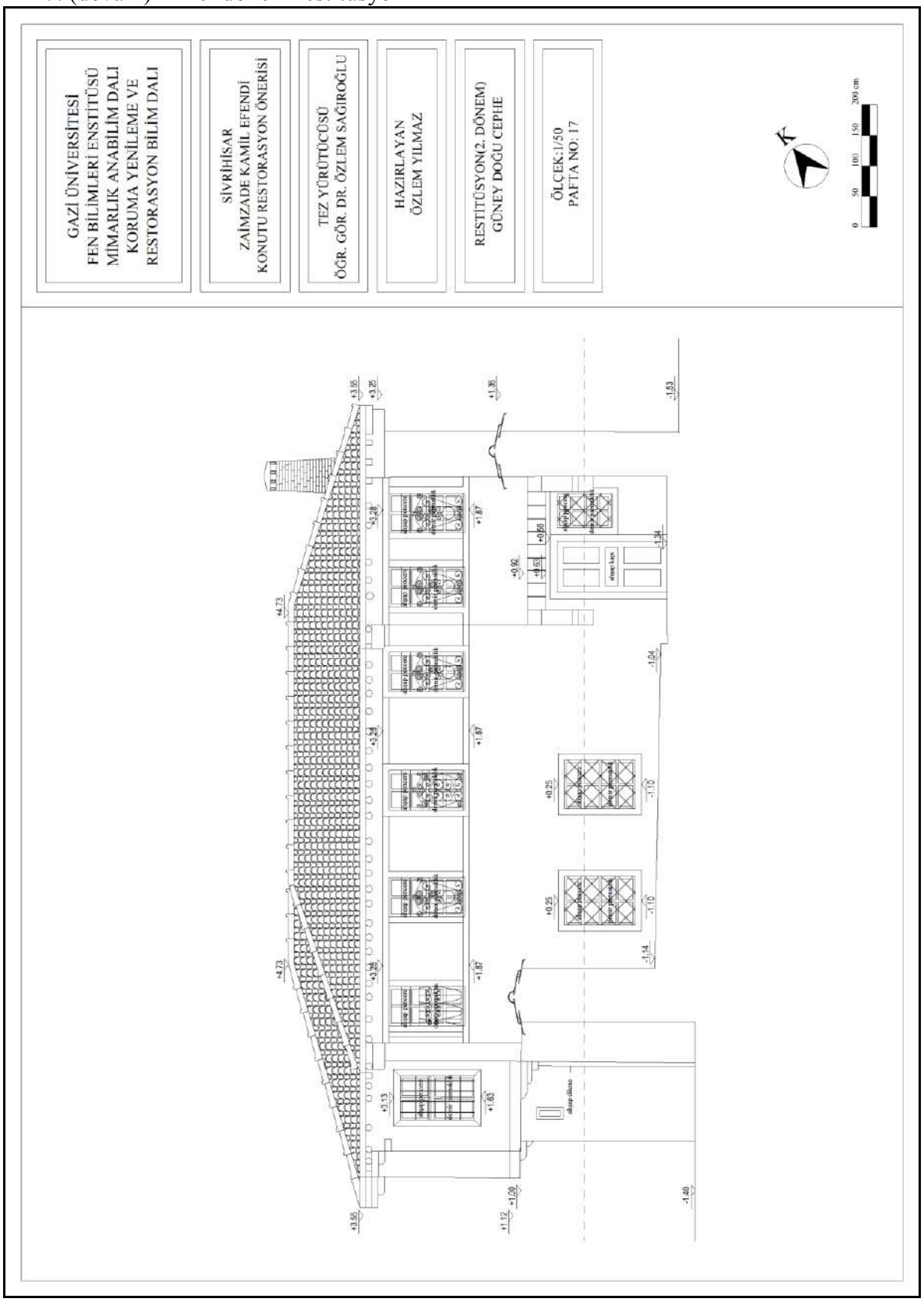

Şekil 5.61. Restitüsyon (2.dönem) güney doğu cephe

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

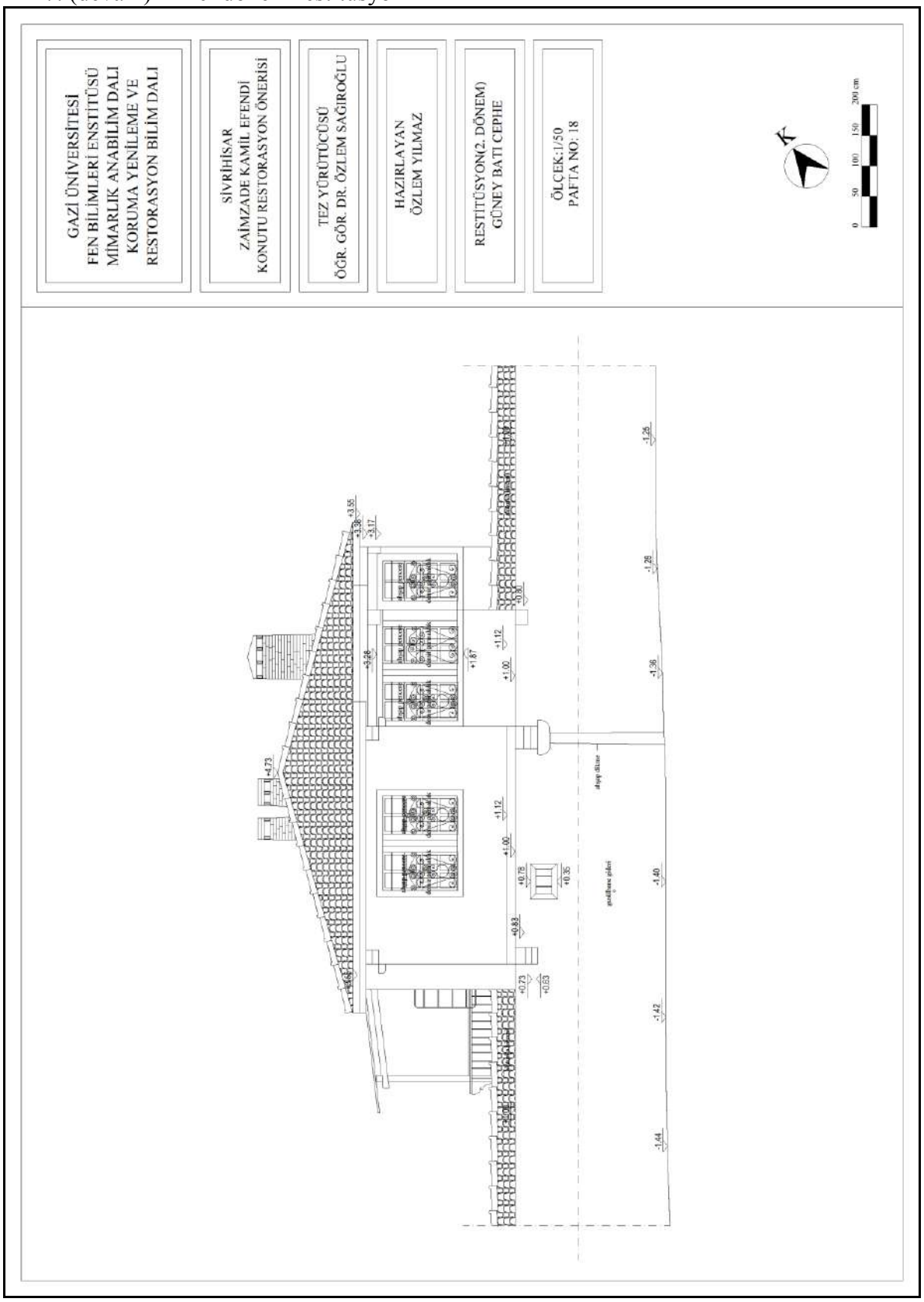

Şekil 5.62. Restitüsyon (2.dönem) güney batı cephe

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

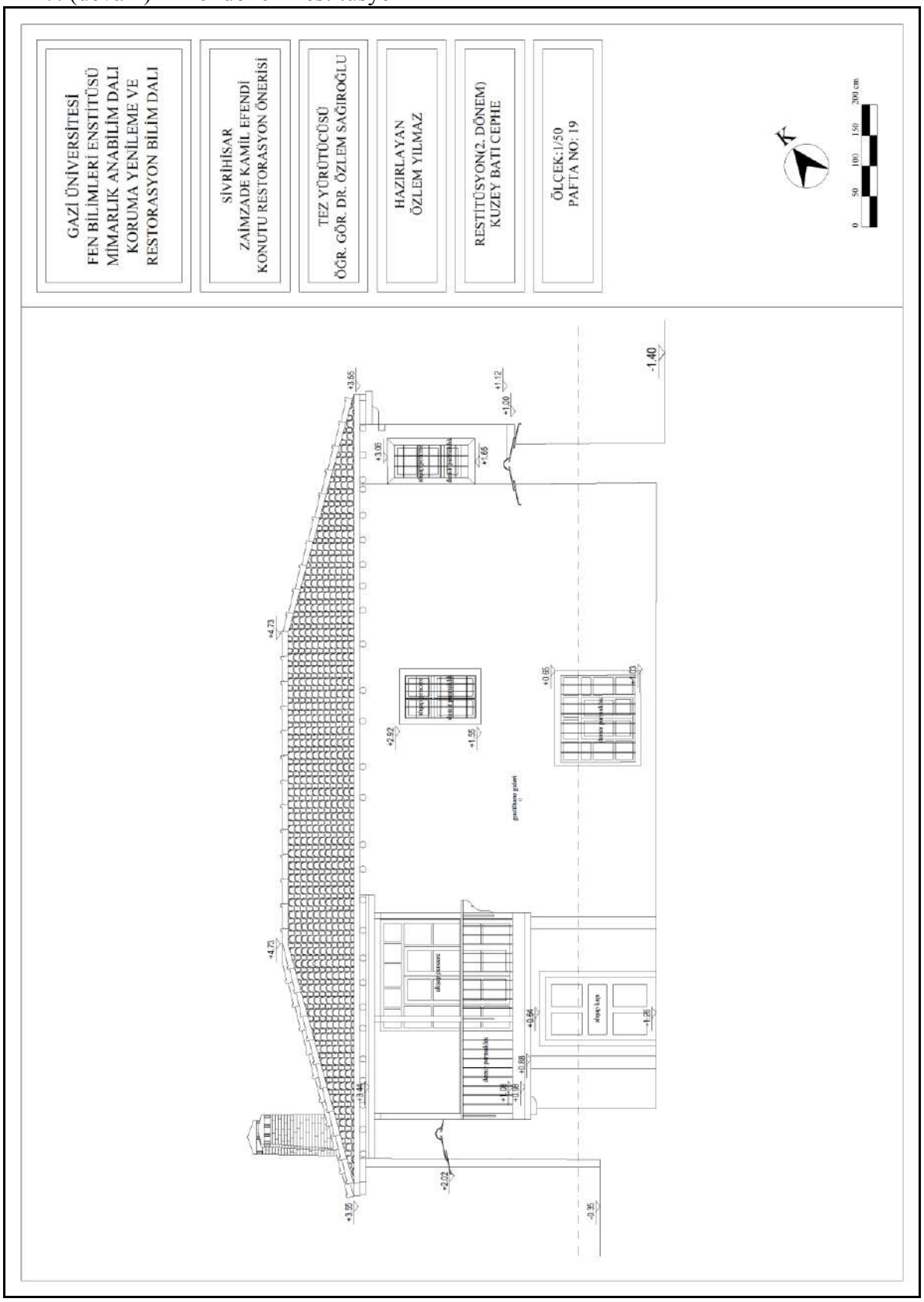

Şekil 5.63. Restitüsyon (2.Dönem) kuzey batı cephe

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

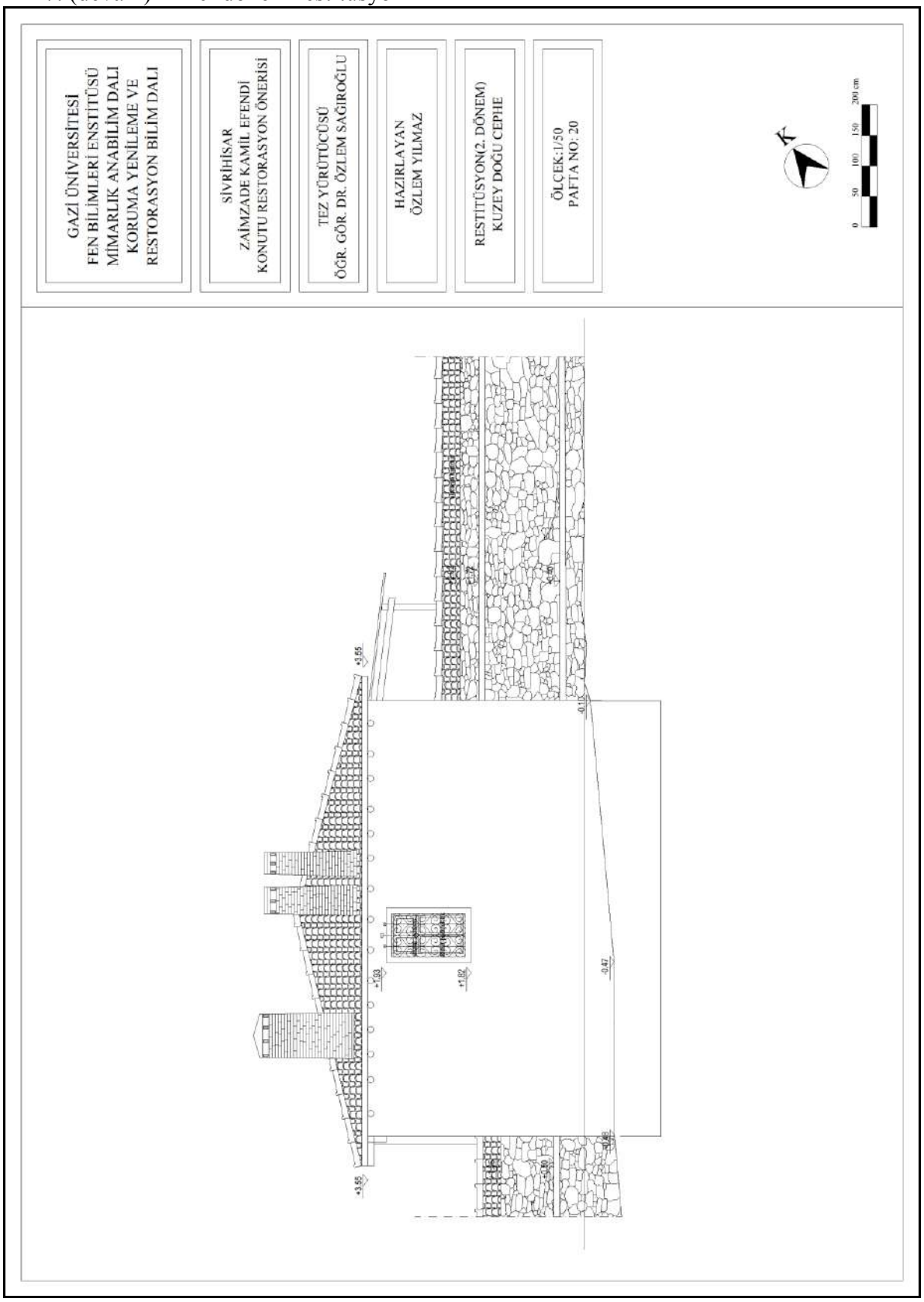

Şekil 5.64. Restitüsyon (2.dönem) kuzey doğu cephe

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

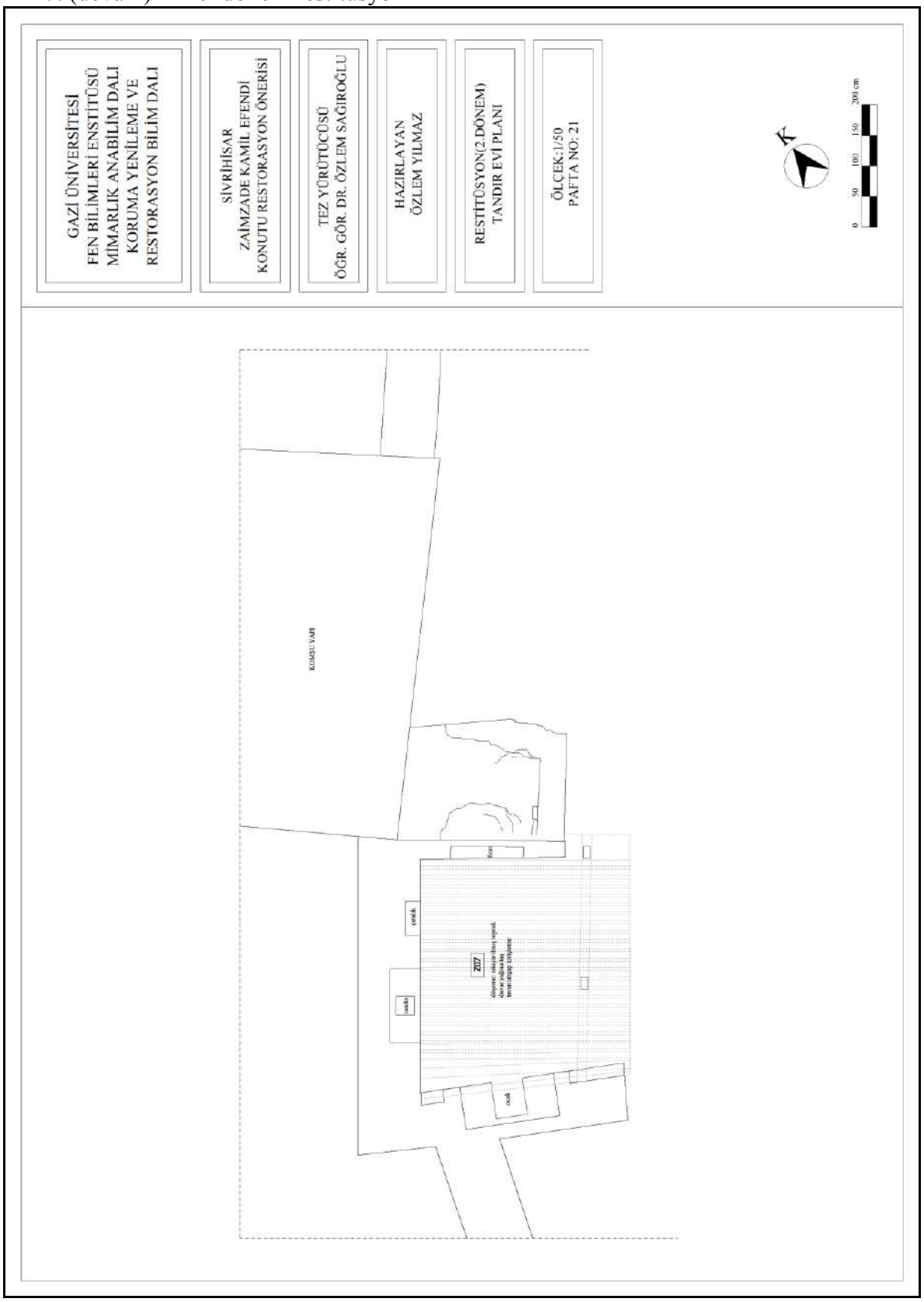

Şekil 5.65. Restitüsyon (2.dönem) tandır evi planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

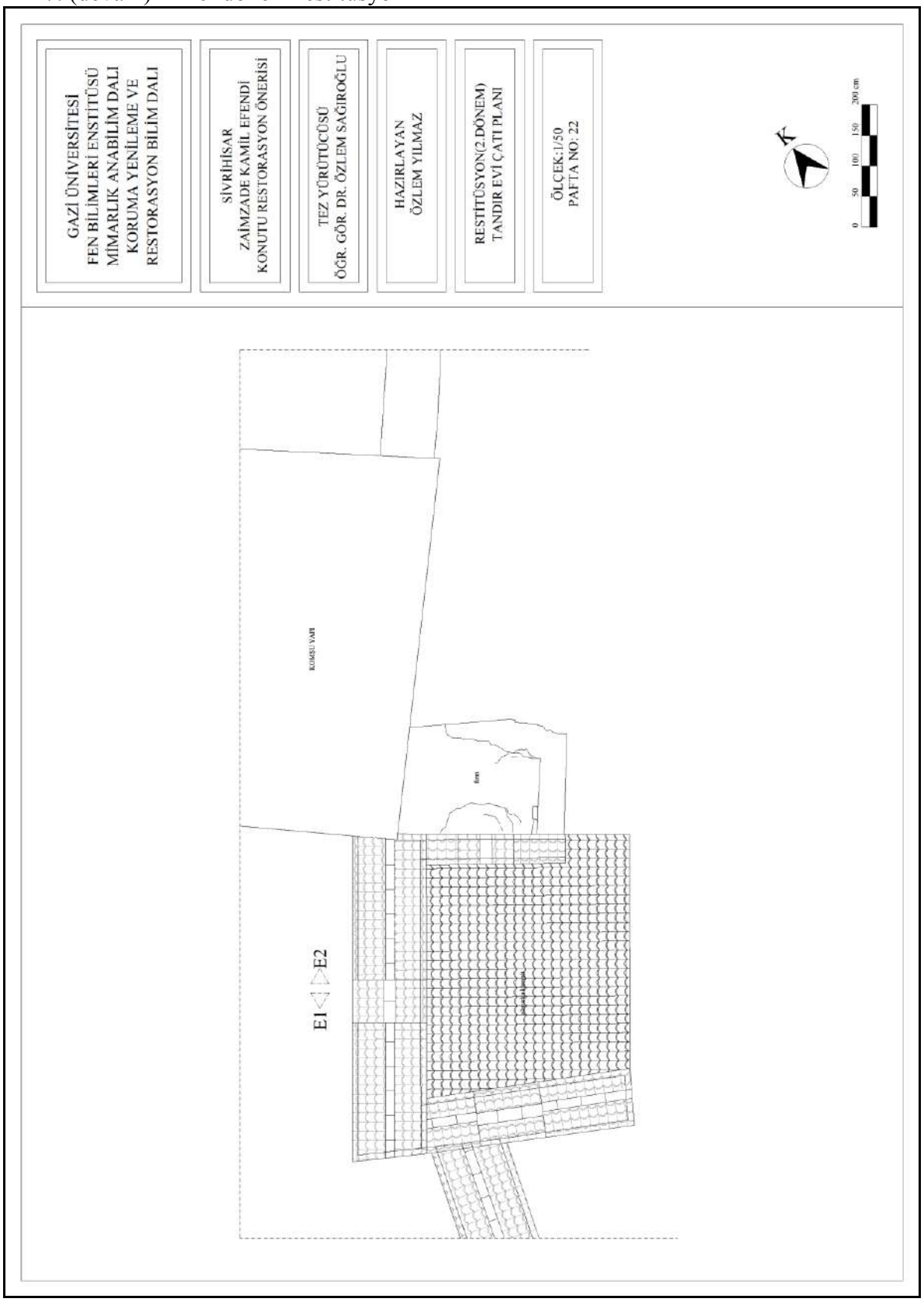

Şekil 5.66. Restitüsyon (2.dönem) tandır evi çatı planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

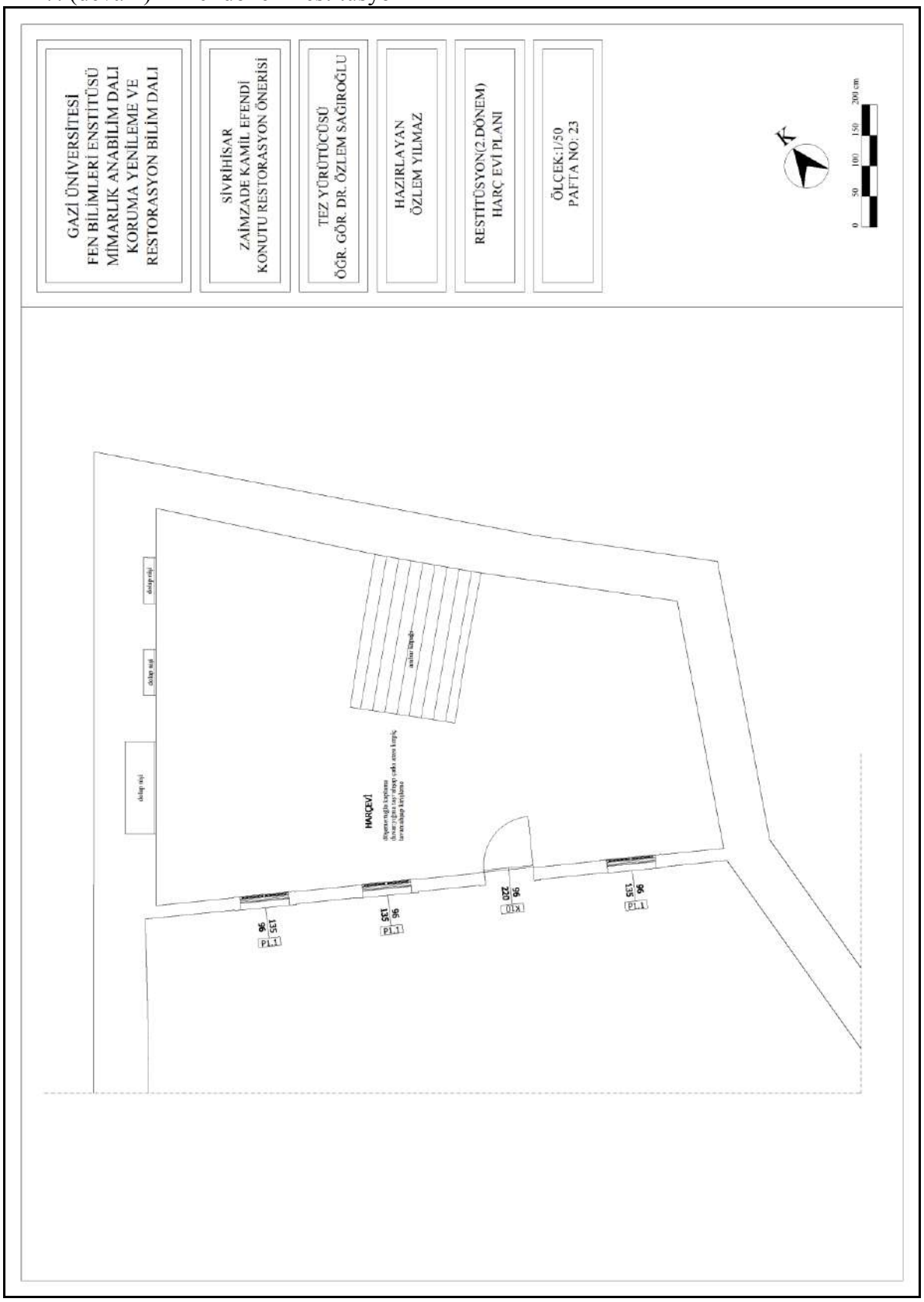

Şekil 5.67. Restitüsyon (2.dönem) harç evi planı

EK-7. (devam) İkinci dönem restitüsyon

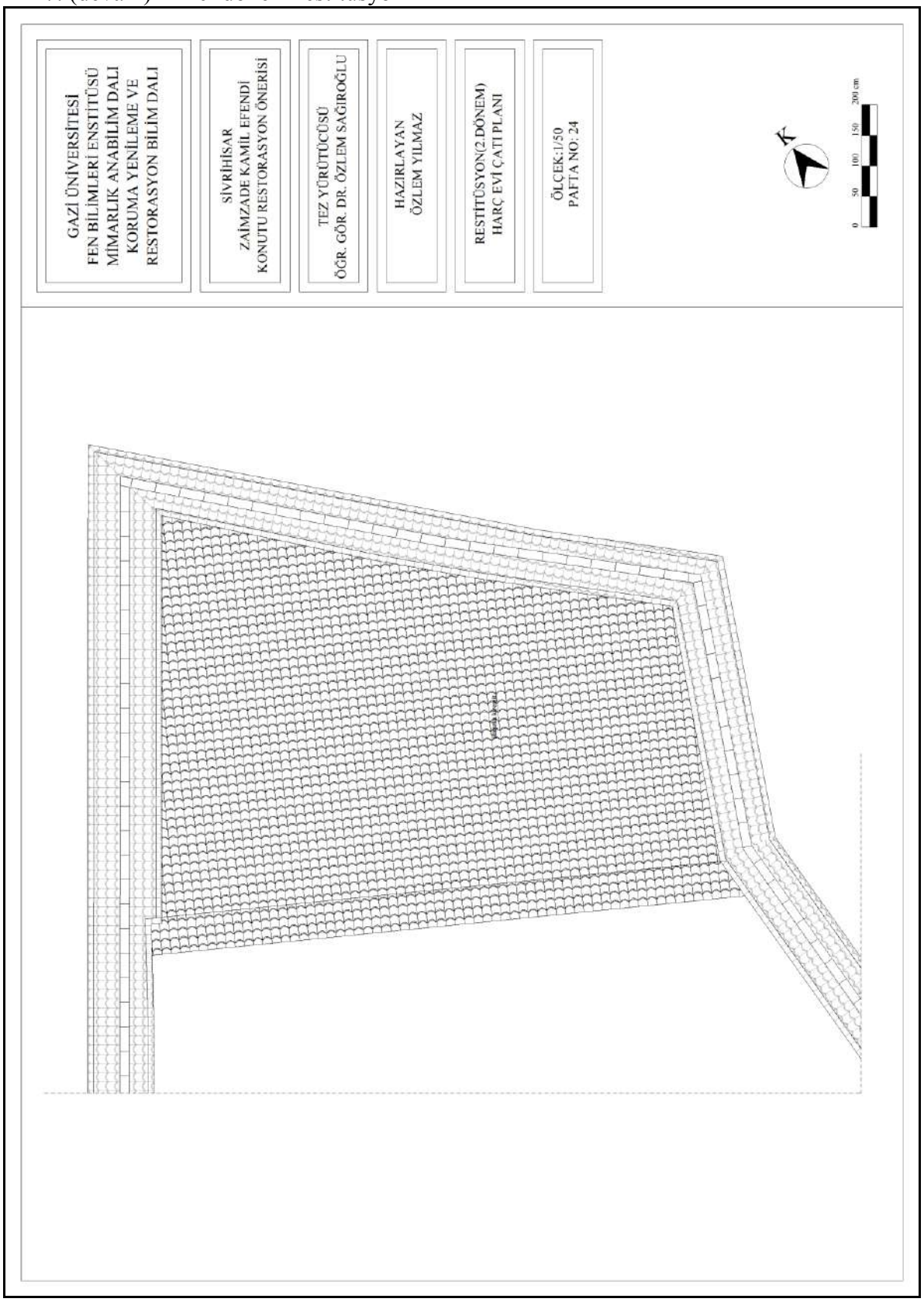

Şekil 5.68. Restitüsyon (2.dönem) harç evi çatı planı

EK-8. Fiziksel müdahaleler

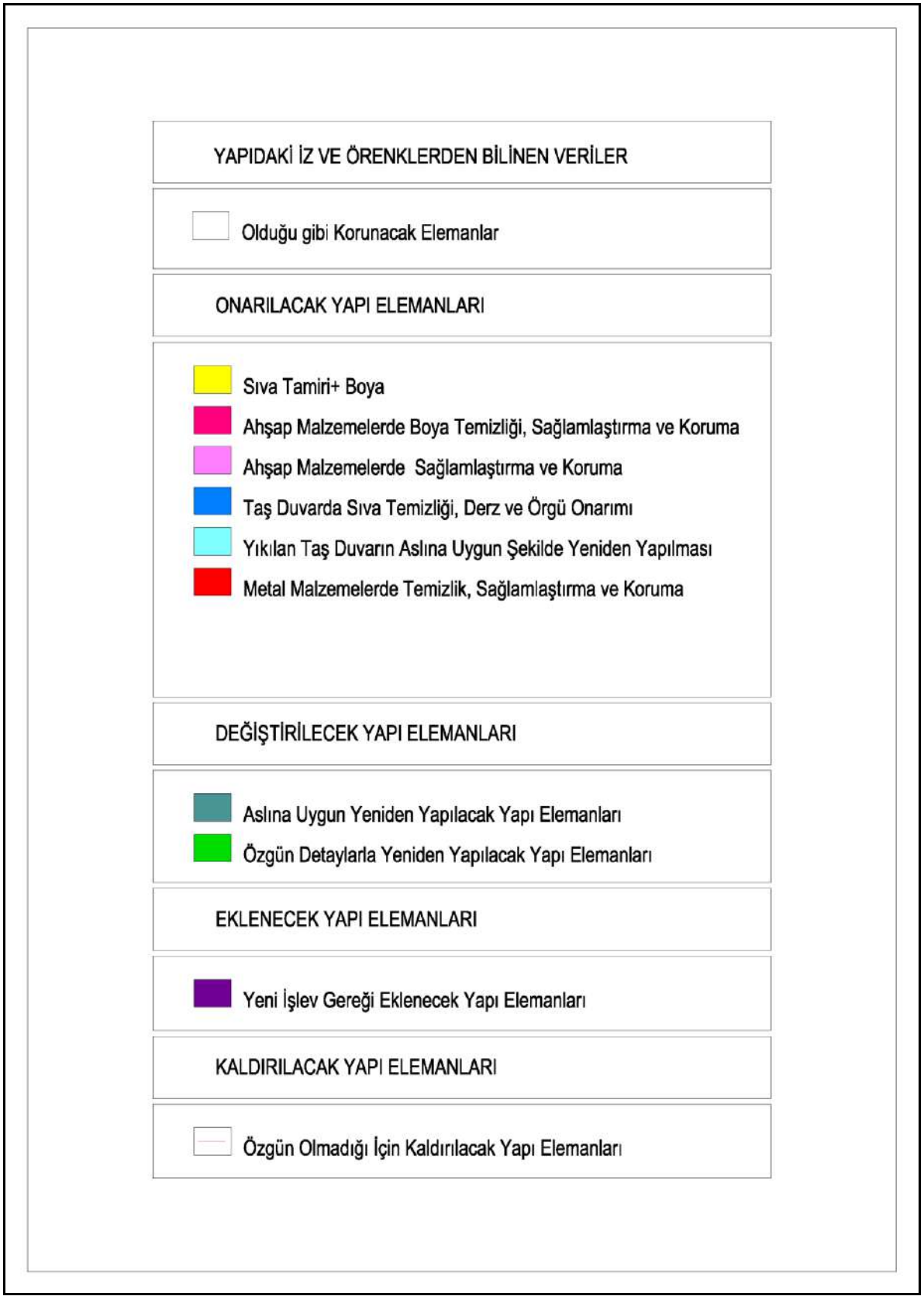

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

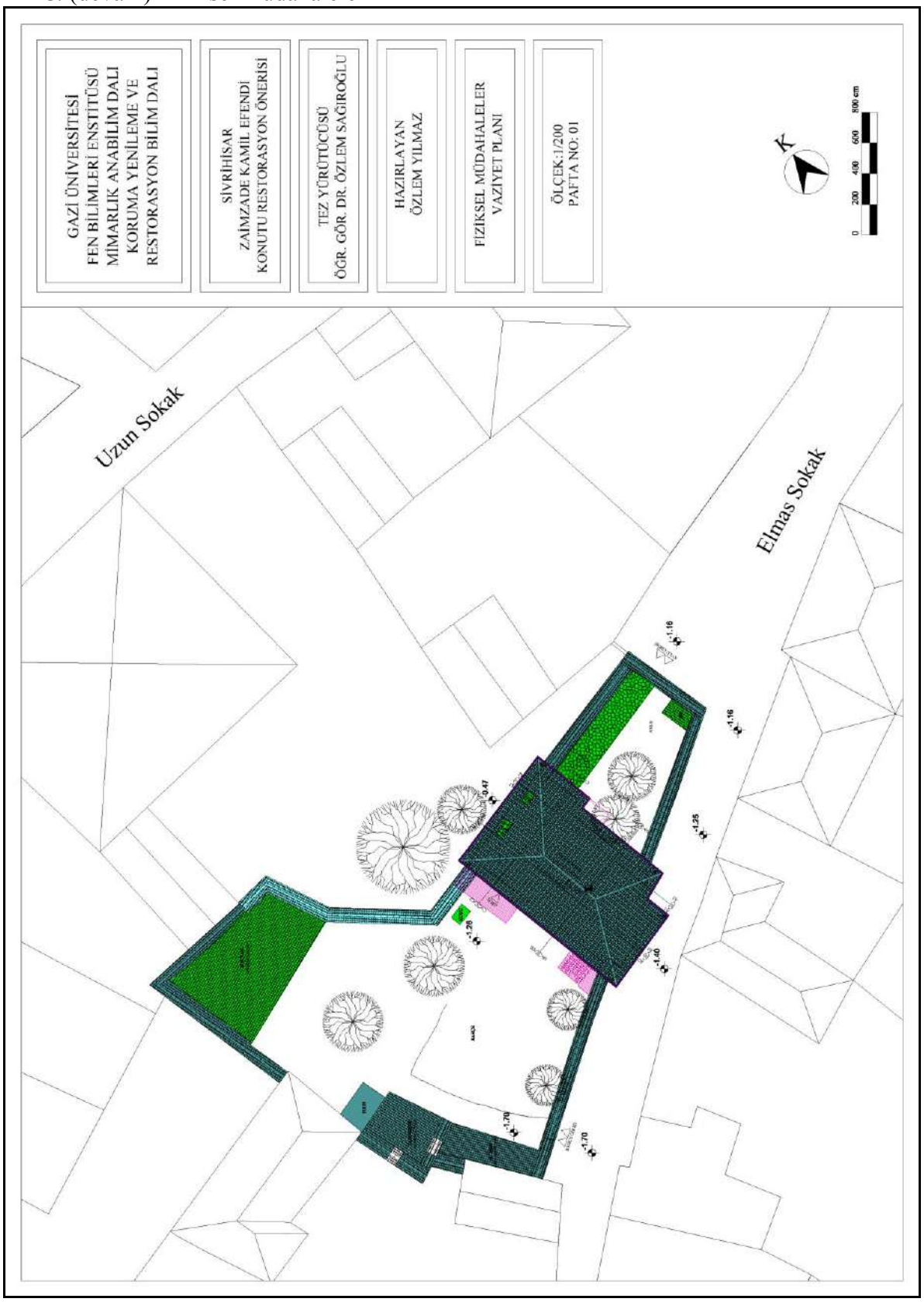

Şekil 6.1. Fiziksel müdahaleler vaziyet planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

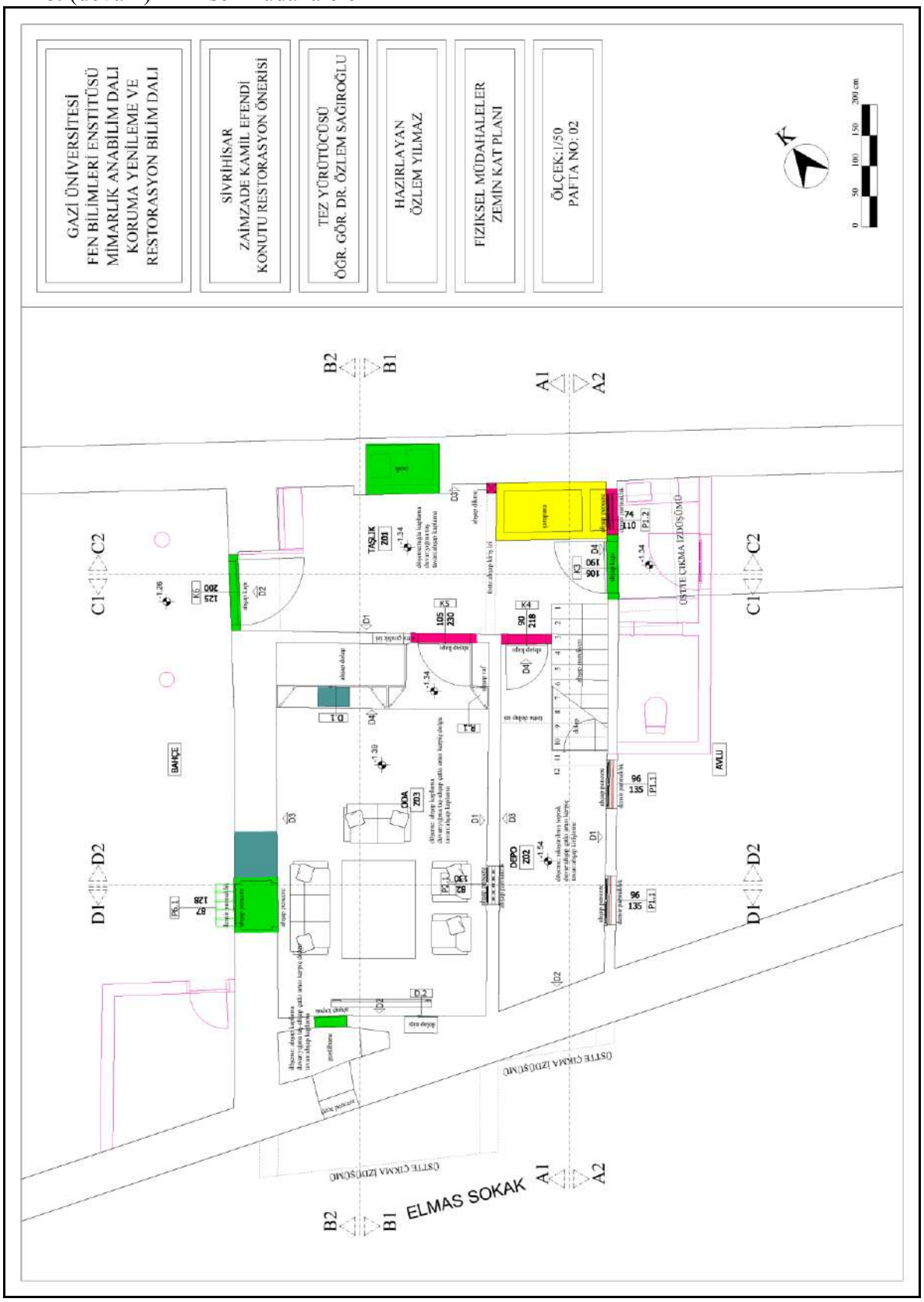

Şekil 6.2. Fiziksel müdahaleler zemin kat planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.3. Fiziksel müdahaleler zemin kat döşeme planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.4. Fiziksel müdahaleler zemin kat tavan planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

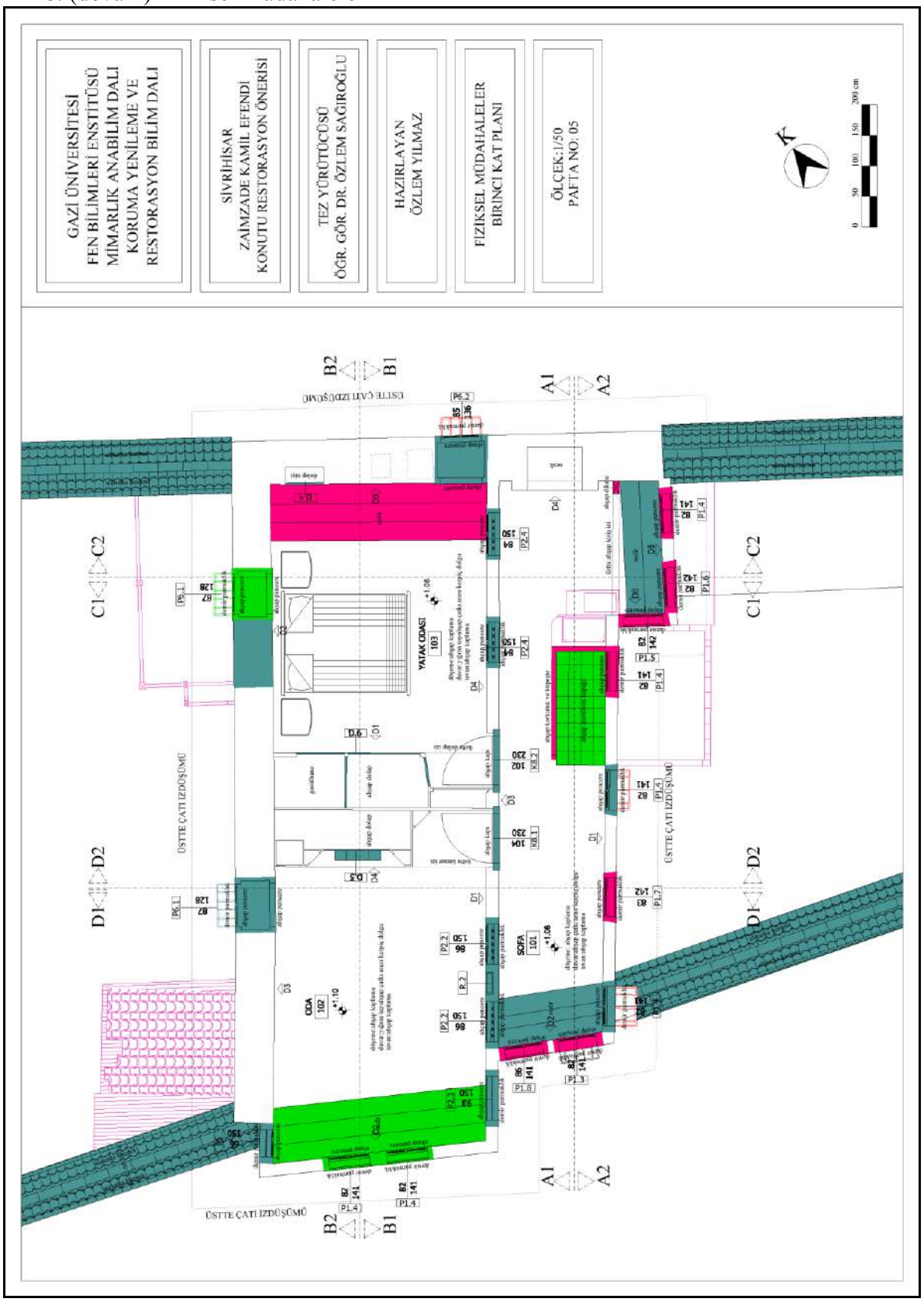

Şekil 6.5. Fiziksel müdahaleler birinci kat planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

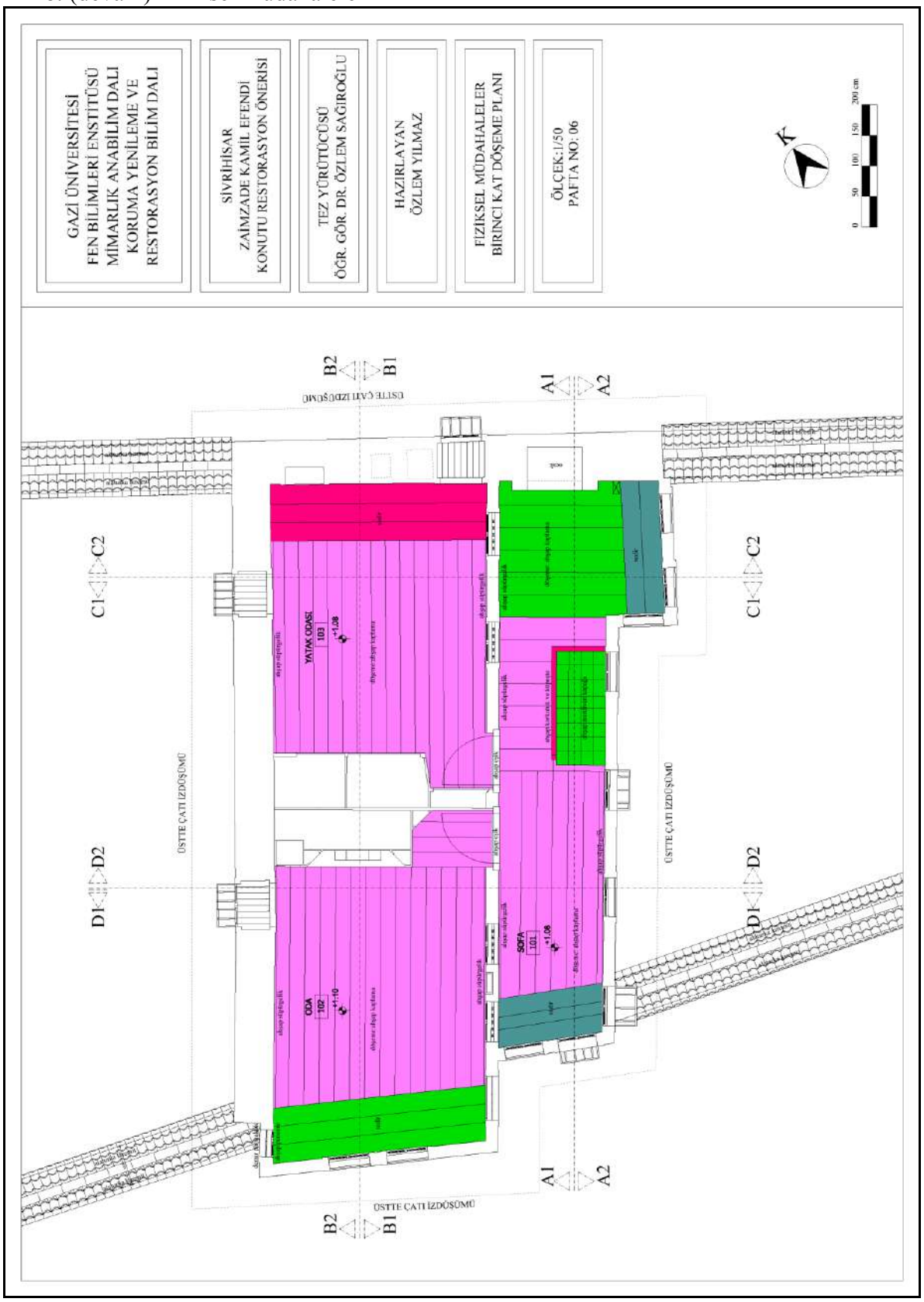

Şekil 6.6. Fiziksel müdahaleler birinci kat döşeme planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

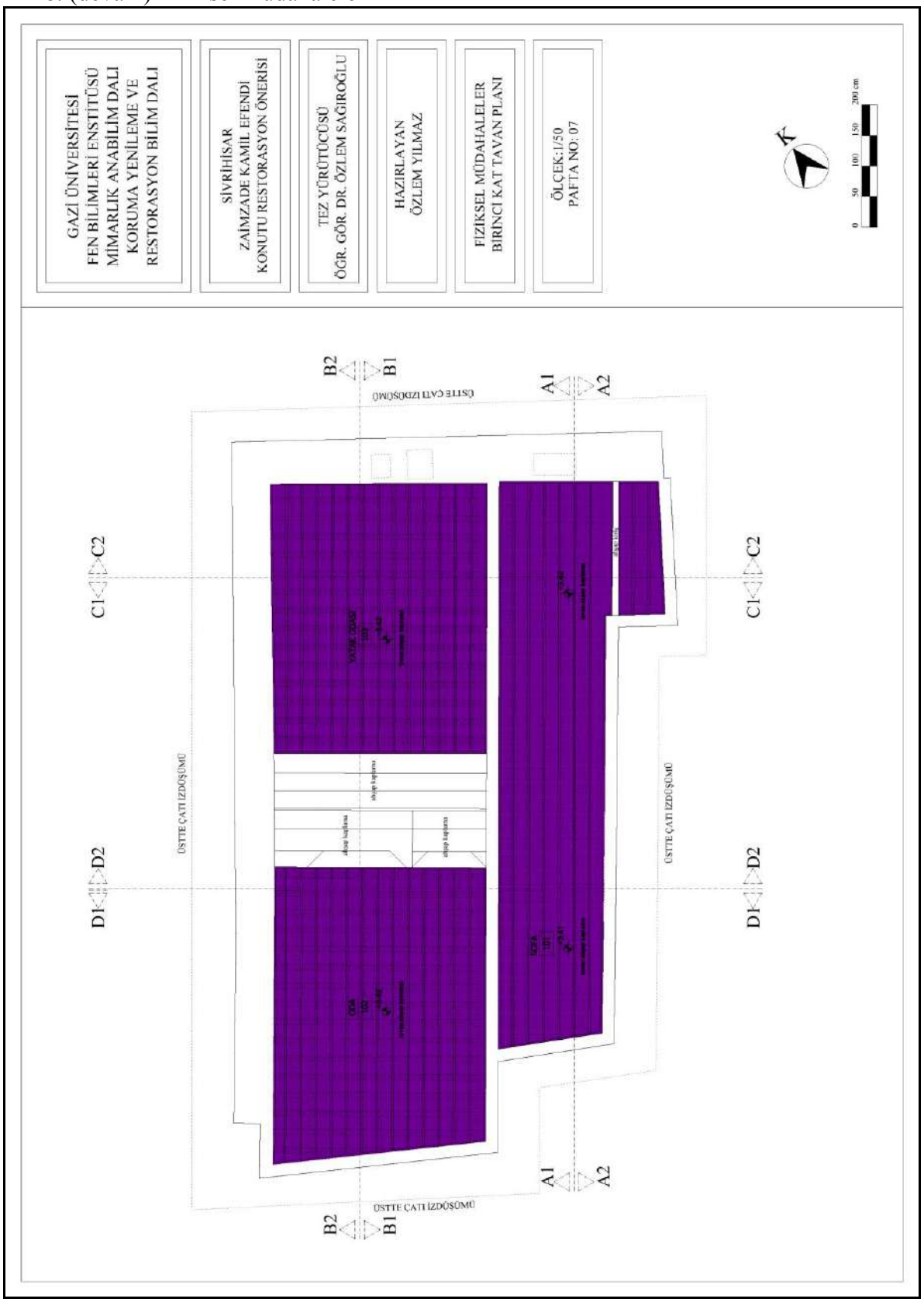

Şekil 6.7. Fiziksel müdahaleler birinci kat tavan planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

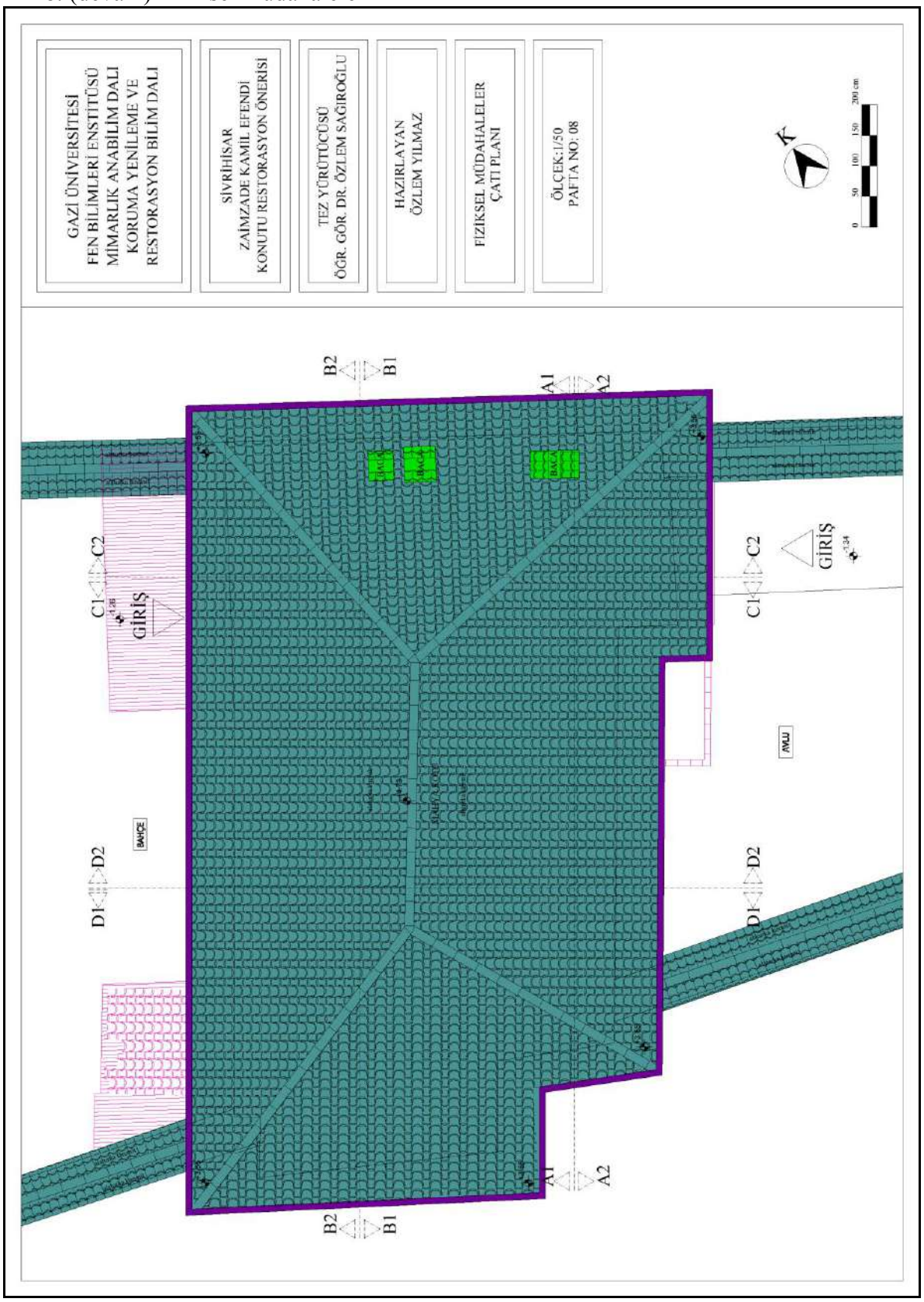

Şekil 6.8. Fiziksel müdahaleler çatı planı

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

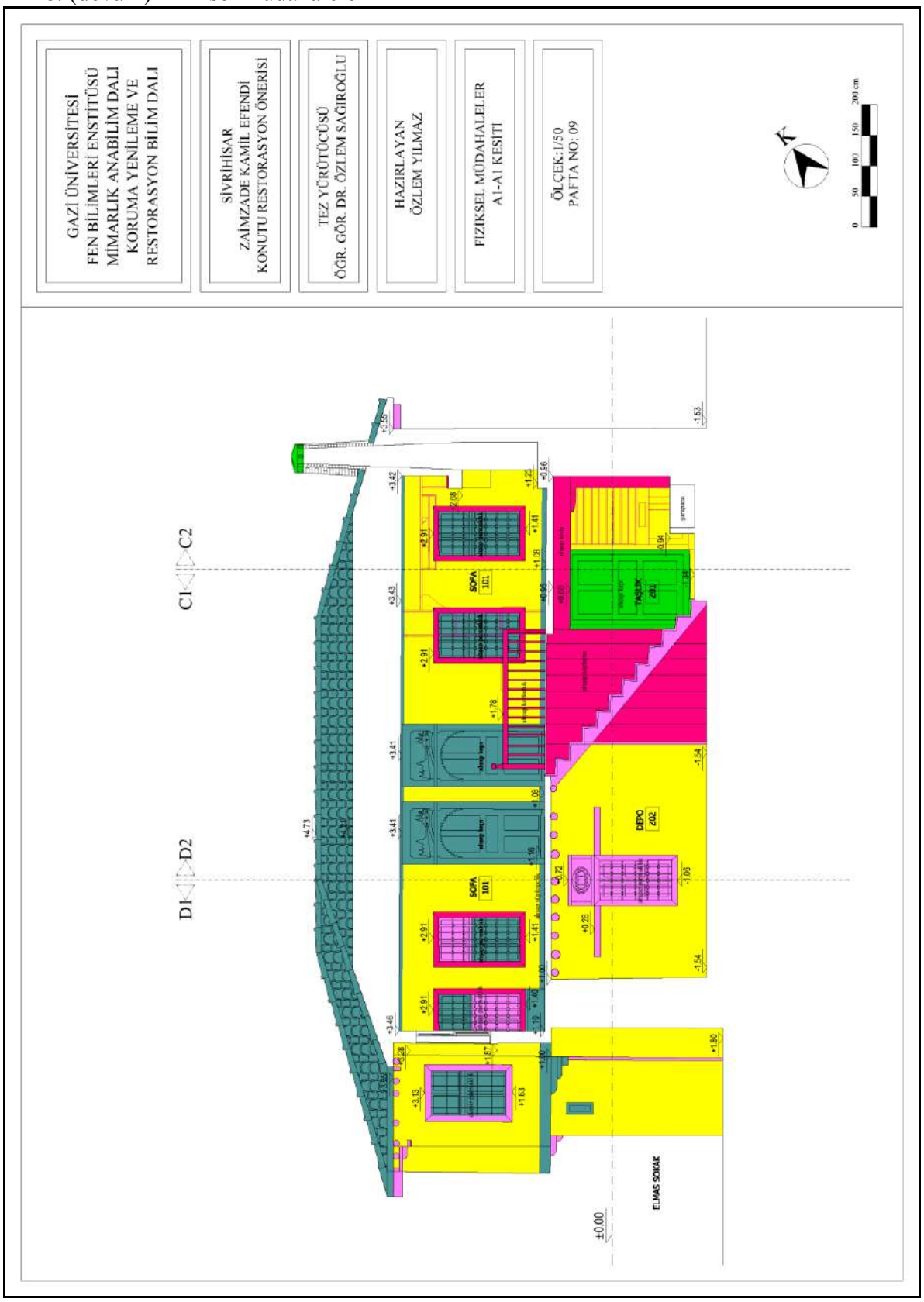

Şekil 6.9. Fiziksel müdahaleler A1-A1 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

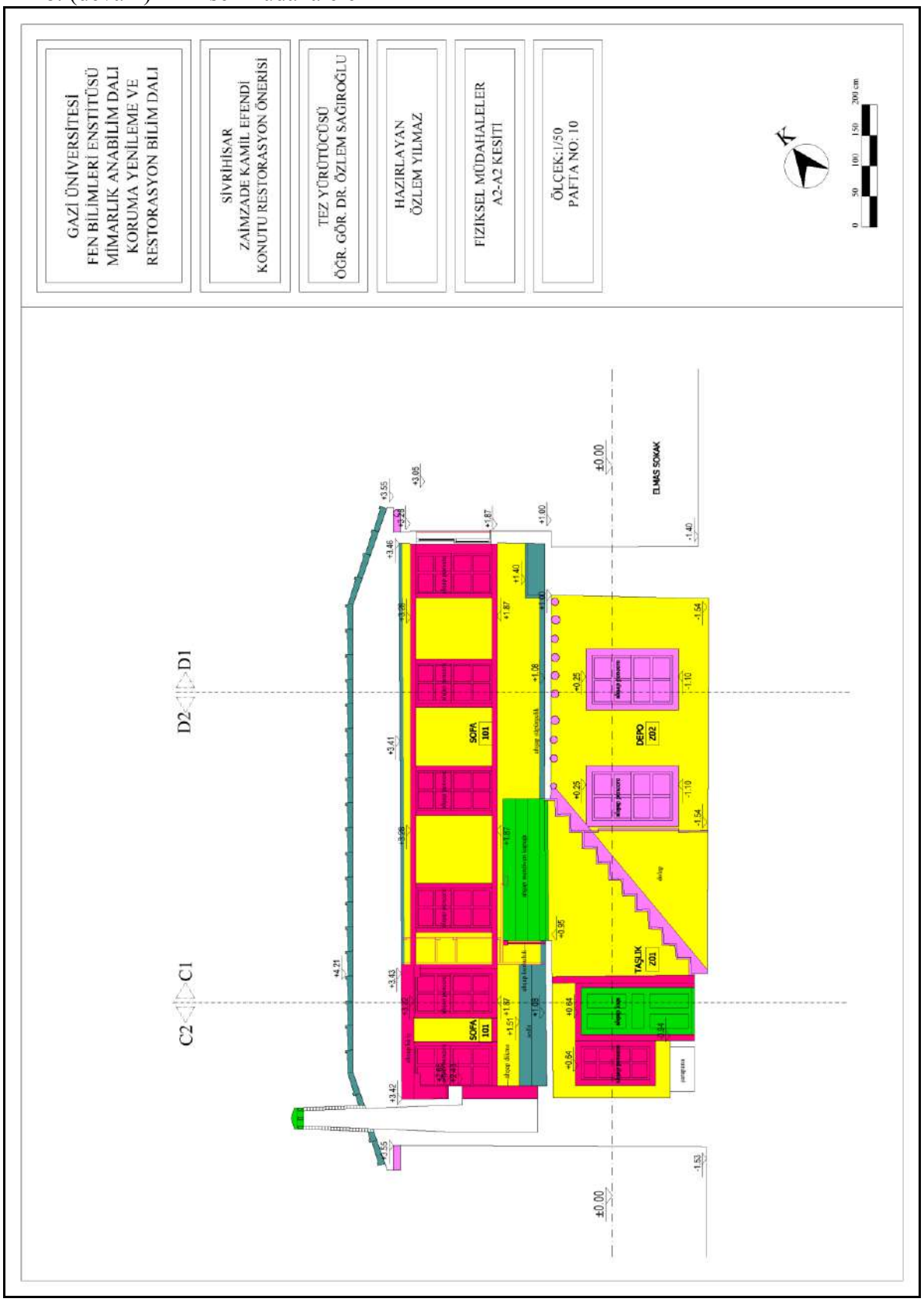

Şekil 6.10. Fiziksel müdahaleler A2-A2 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

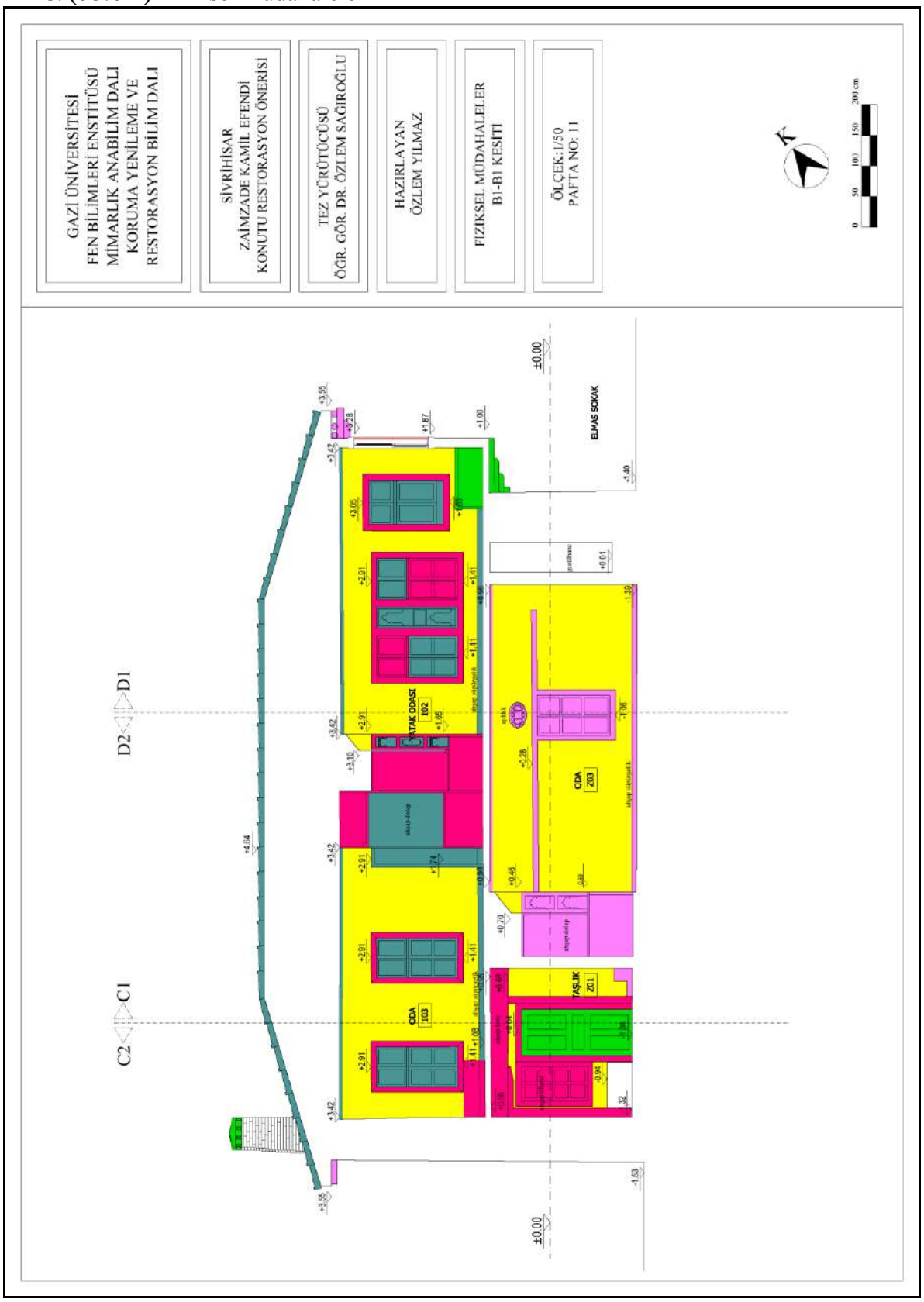

Şekil 6.11. Fiziksel müdahaleler B1-B1 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.12. Fiziksel müdahaleler B2-B2 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.13. Fiziksel müdahaleler C1-C1 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

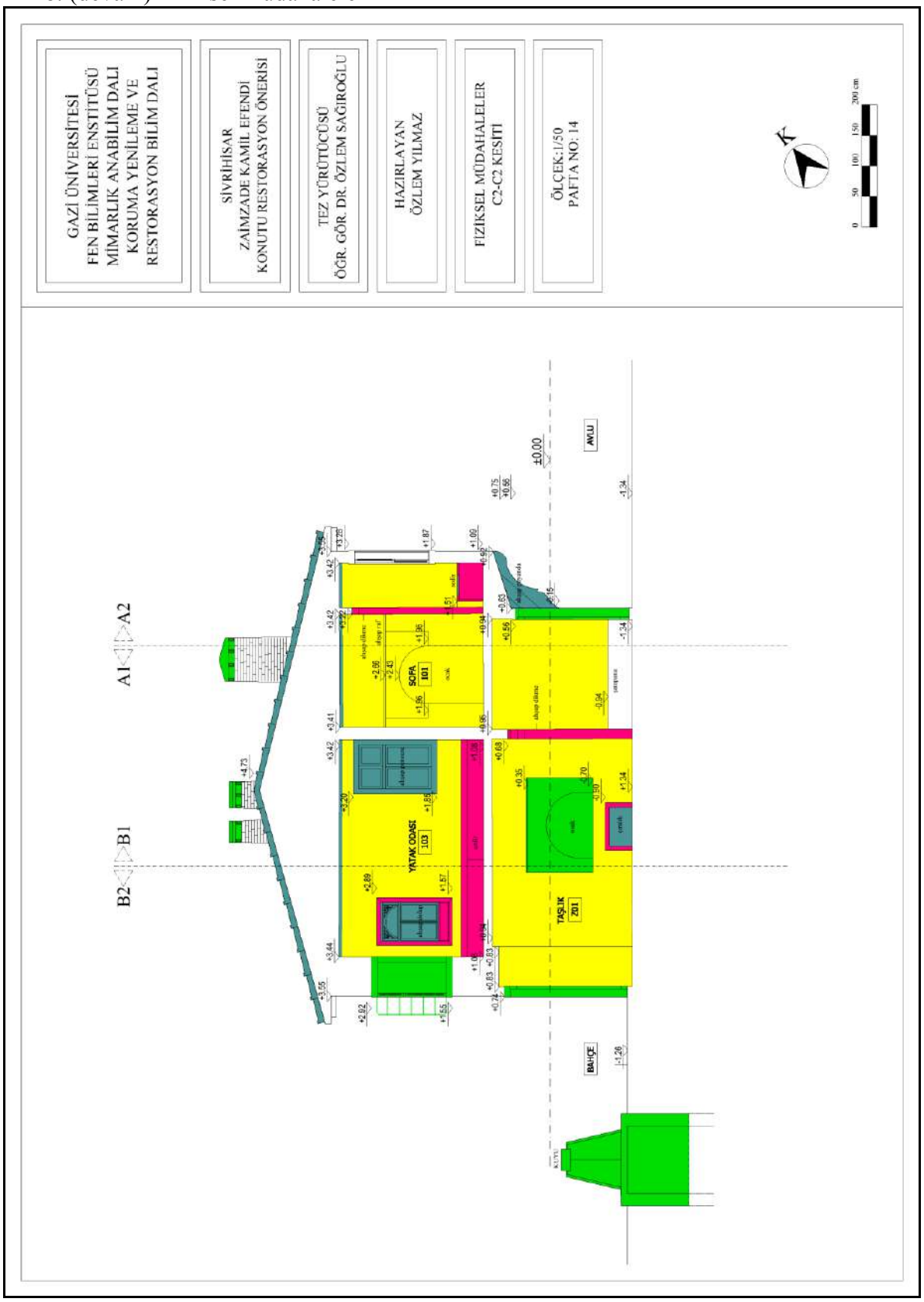

Şekil 6.14. Fiziksel müdahaleler C2-C2 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

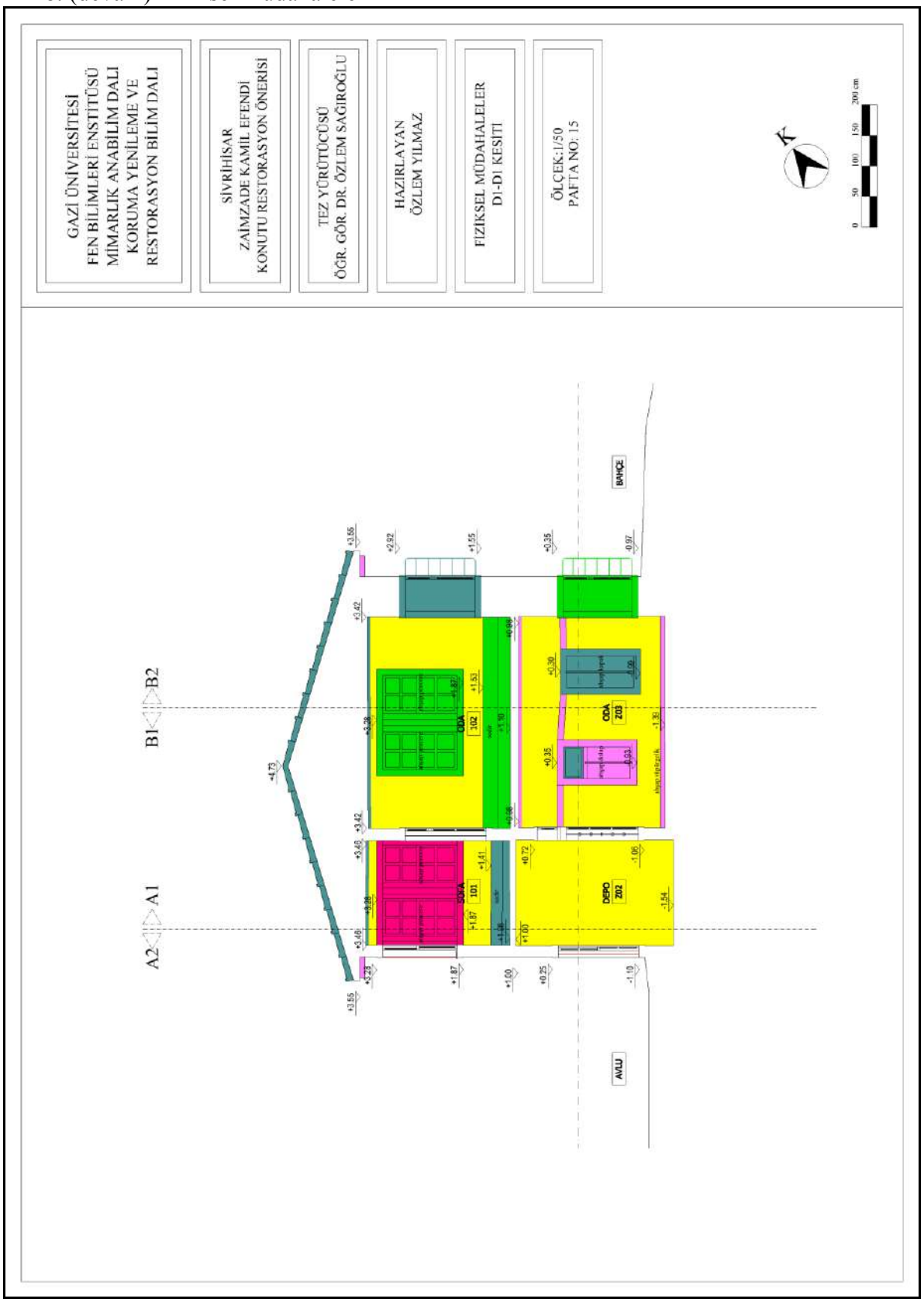

Şekil 6.15. Fiziksel müdahaleler D1-D1 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.16. Fiziksel müdahaleler D2-D2 kesiti

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

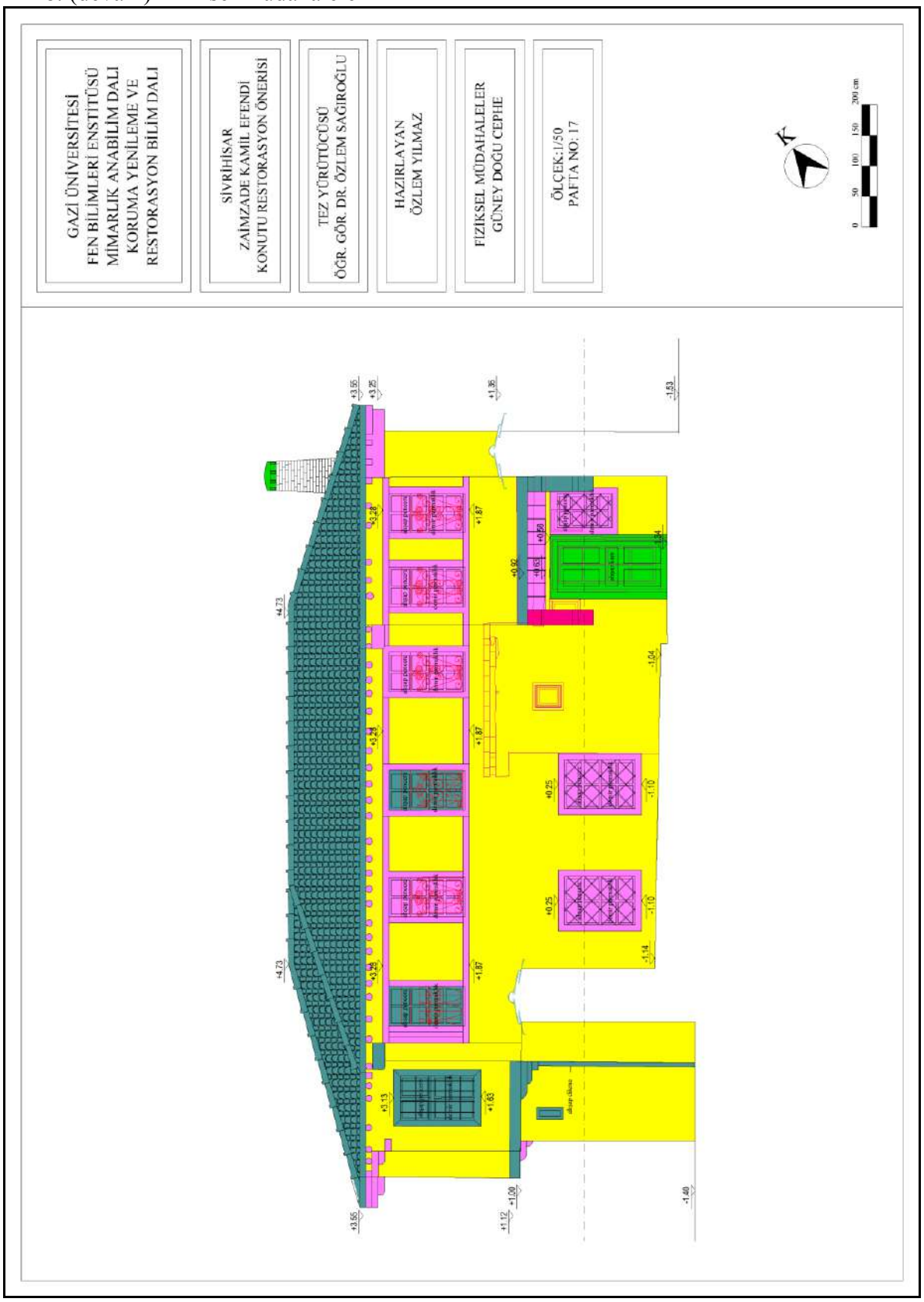

Şekil 6.17. Fiziksel müdahaleler güney doğu cephe

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

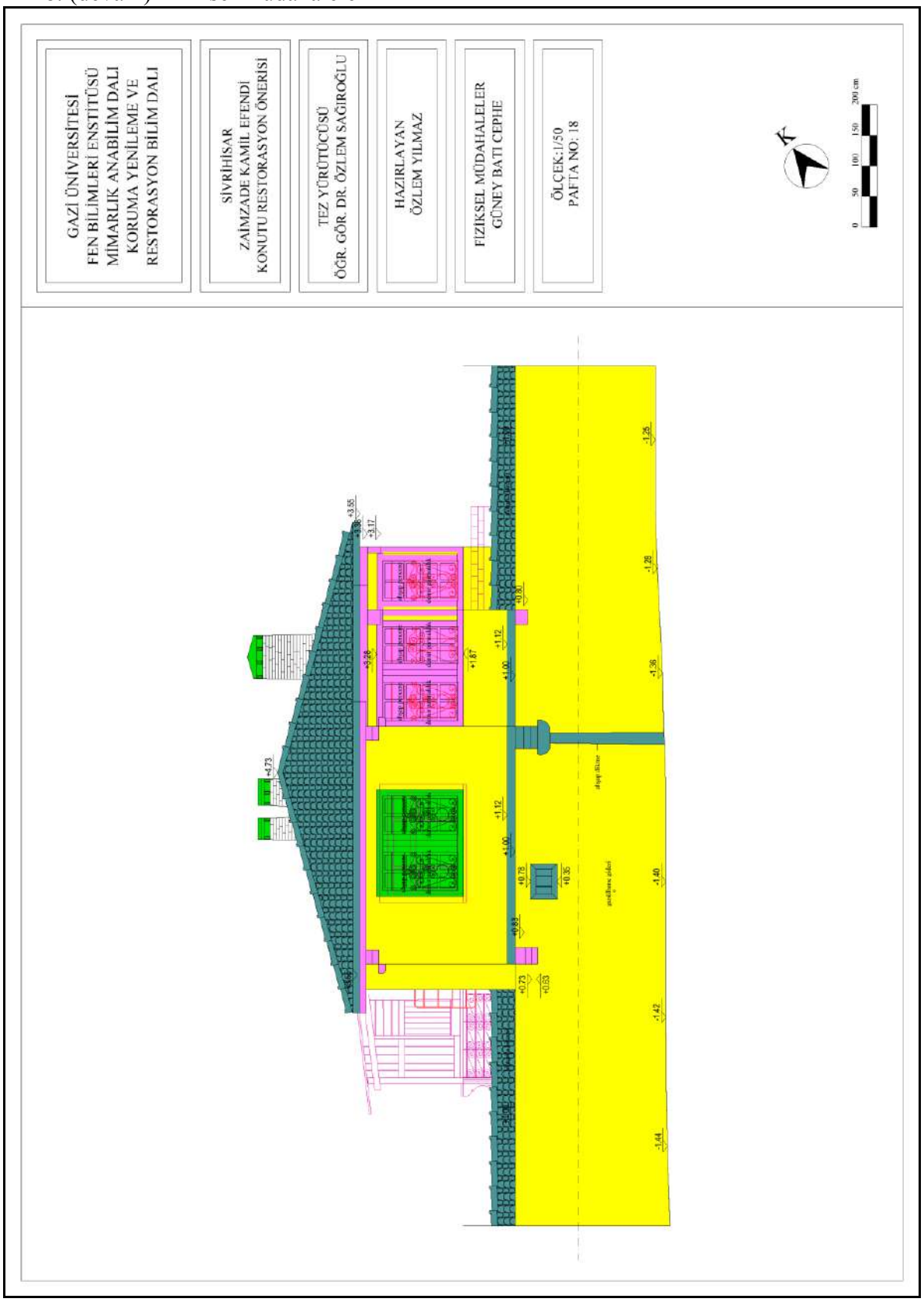

Şekil 6.18. Fiziksel müdahaleler güney batı cephe

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

Şekil 6.19. Fiziksel müdahaleler kuzey batı cephe

EK-8. (devam) Fiziksel müdahaleler

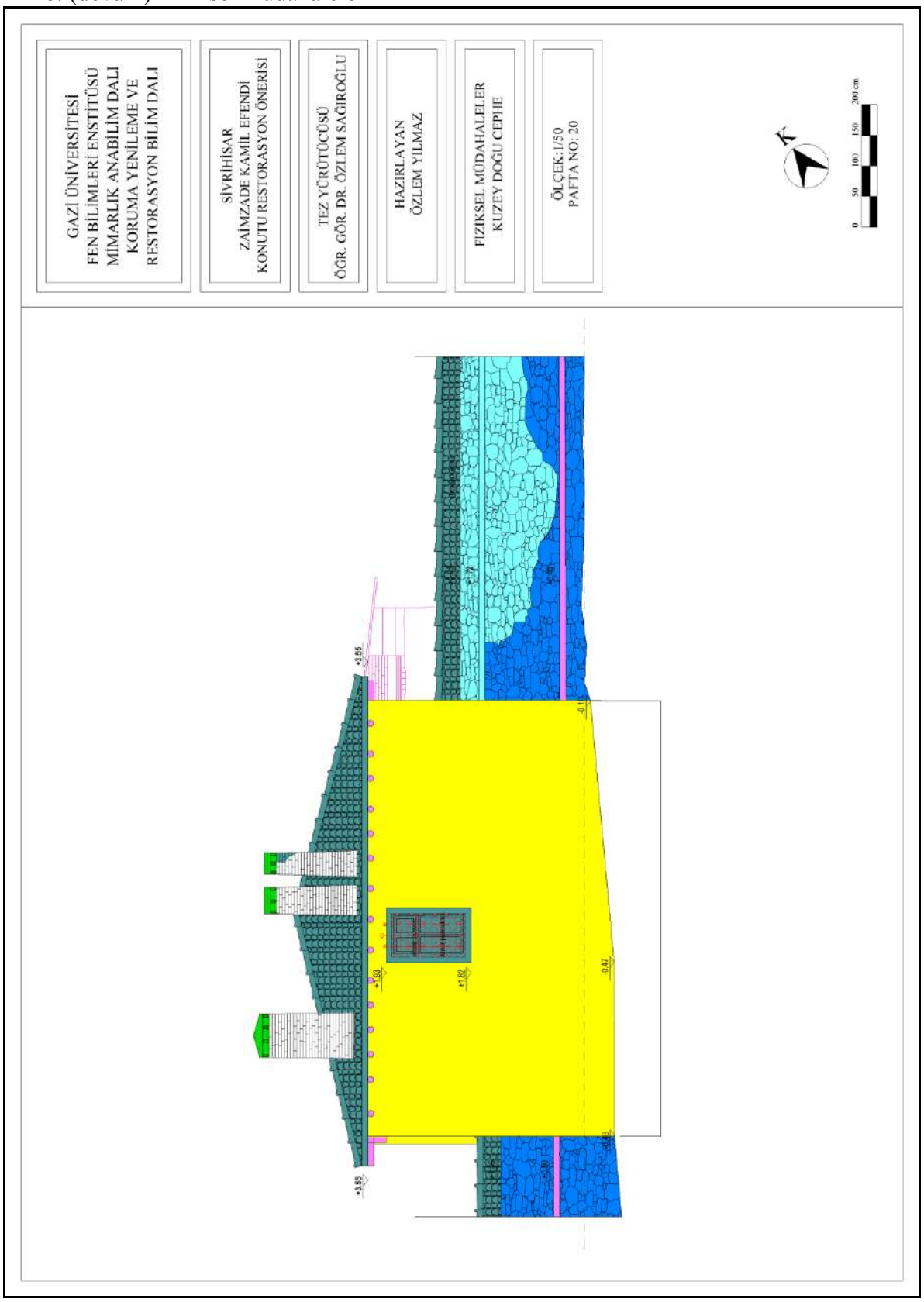

Şekil 6.20. Fiziksel müdahaleler kuzey doğu cephe

EK-9. Restorasyon

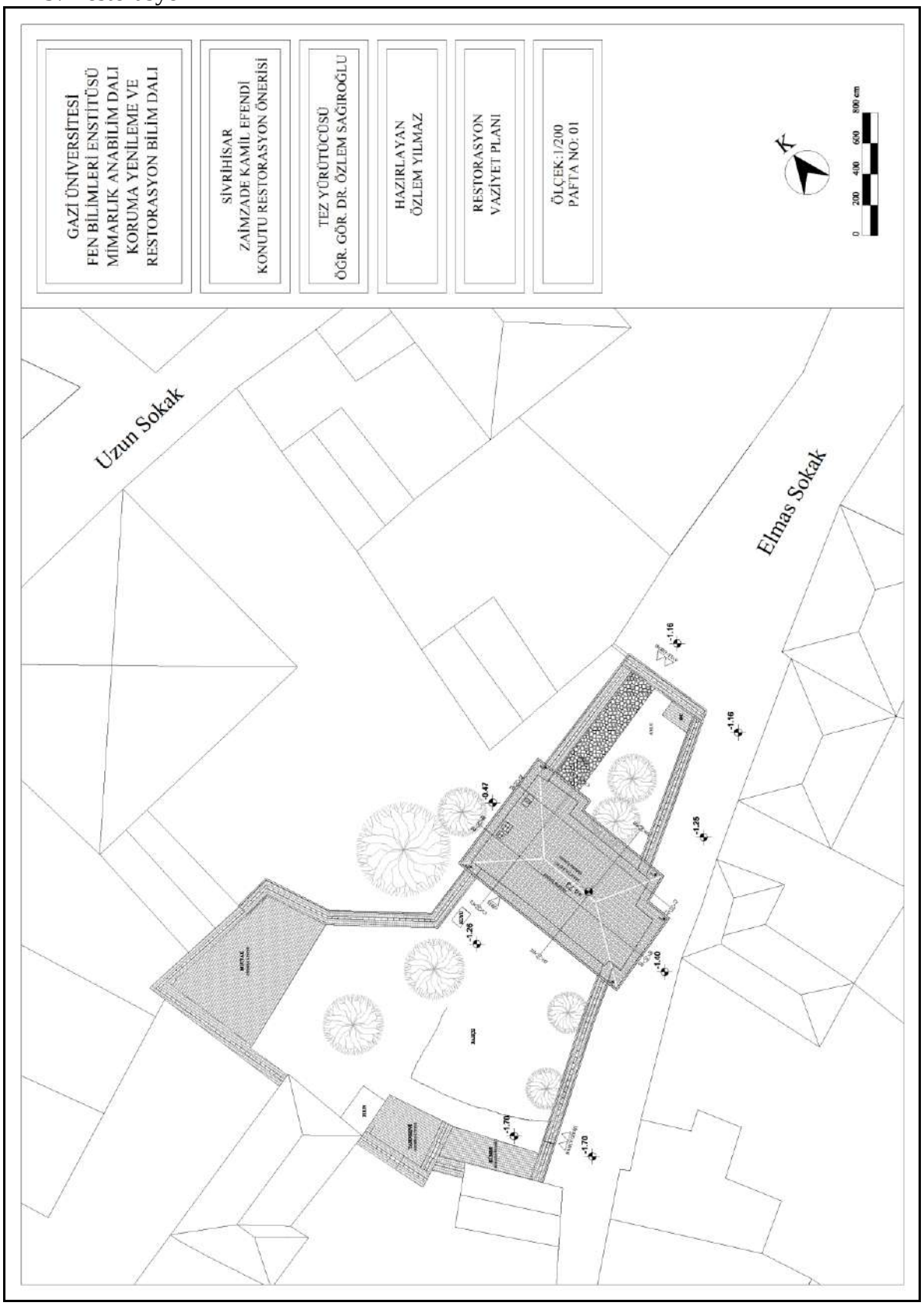

Şekil 6.21. Restorasyon vaziyet planı

EK-9. (devam) Restorasyon

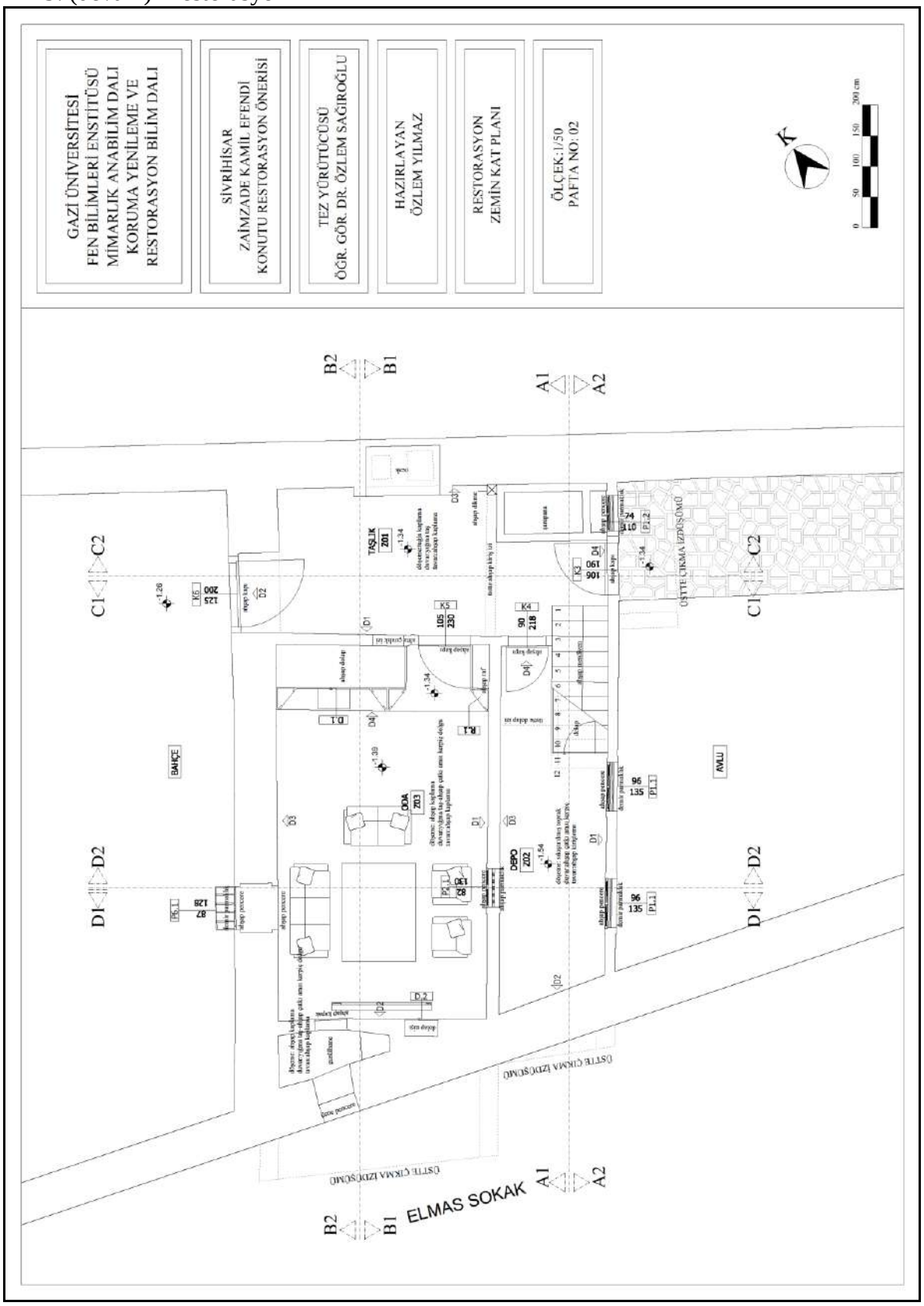

Şekil 6.22. Restorasyon zemin kat planı

EK-9. (devam) Restorasyon

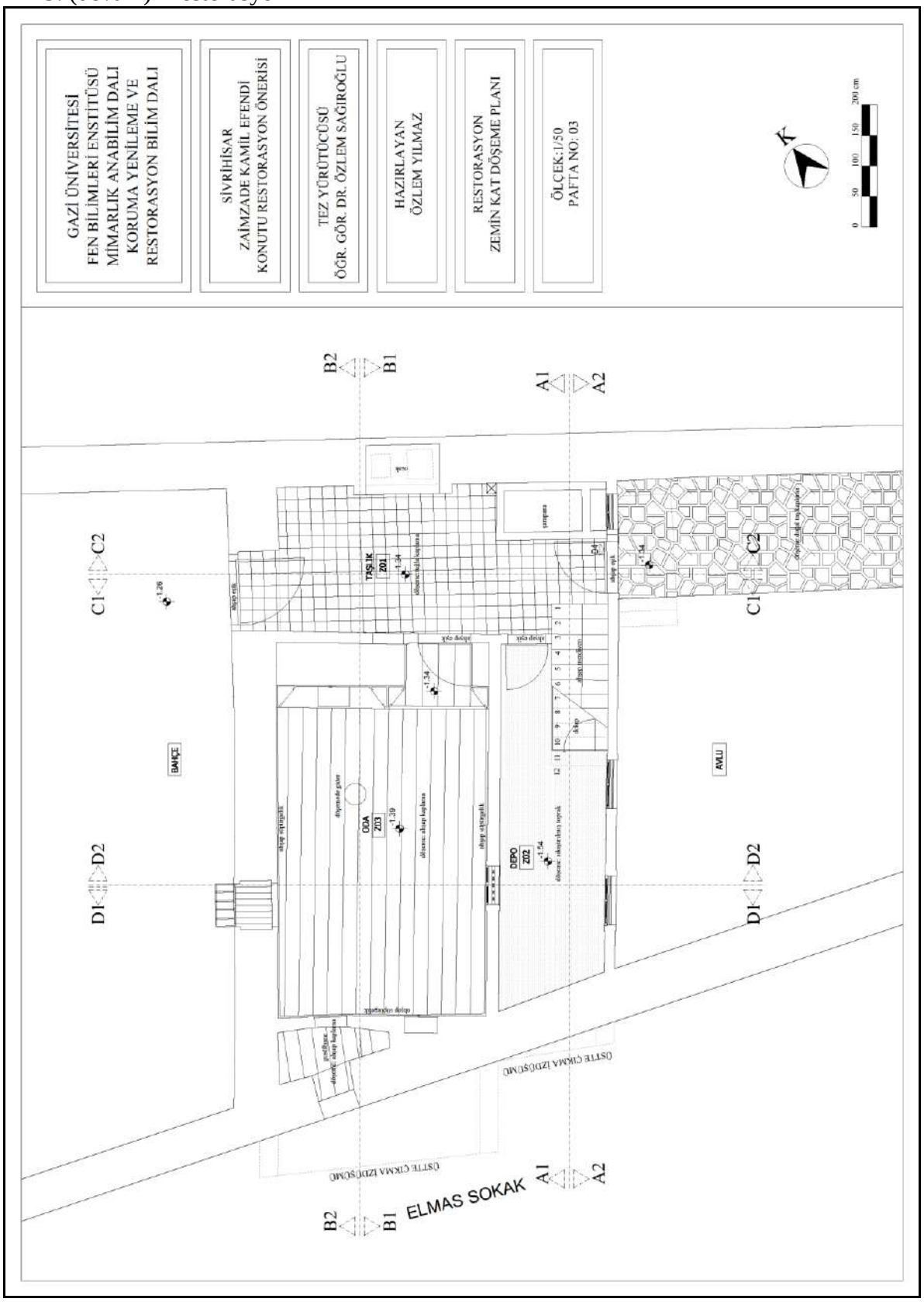

Şekil 6.23. Restorasyon zemin kat döşeme planı

EK-9. (devam) Restorasyon

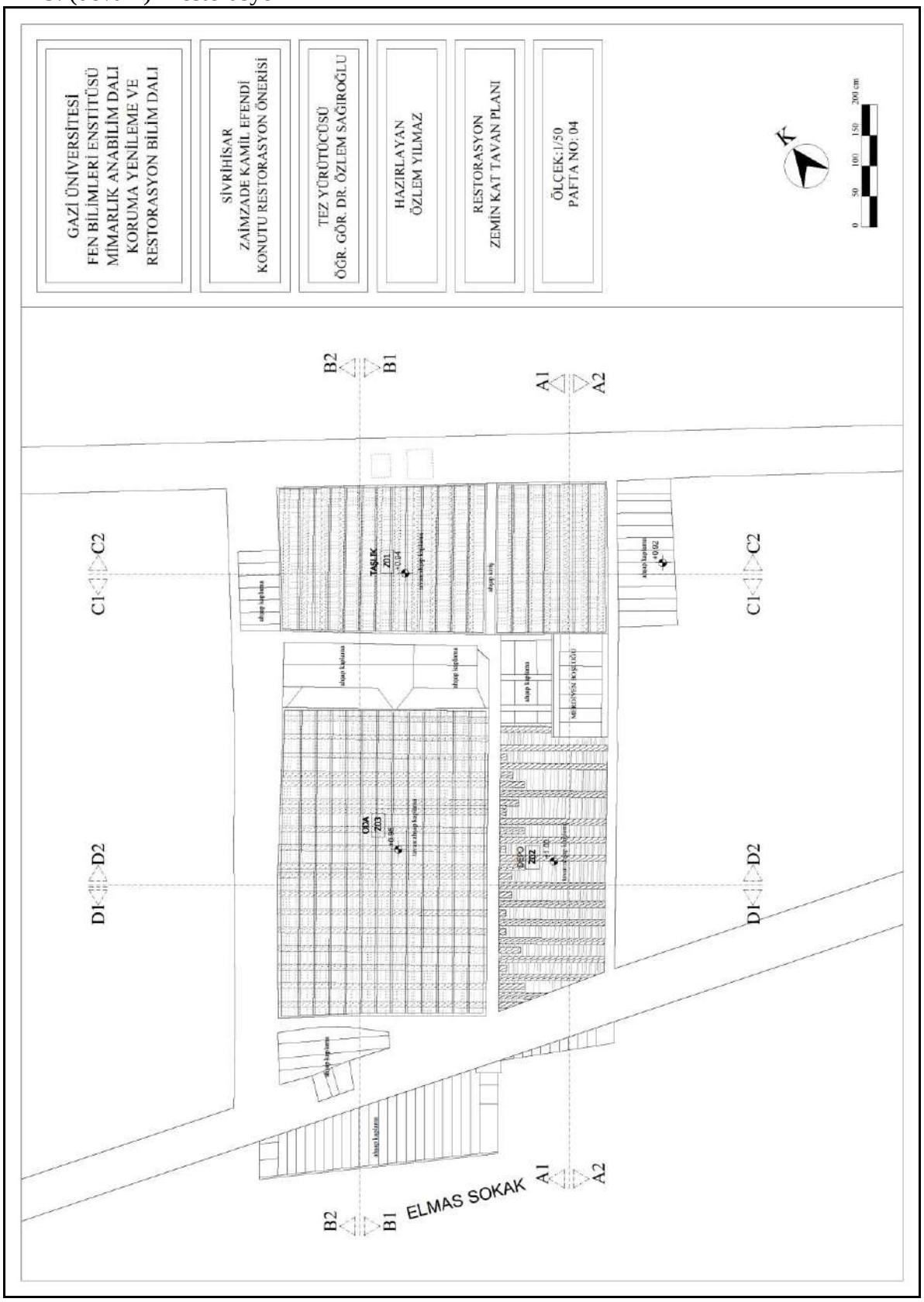

Şekil 6.24. Restorasyon zemin kat tavan planı

EK-9. (devam) Restorasyon

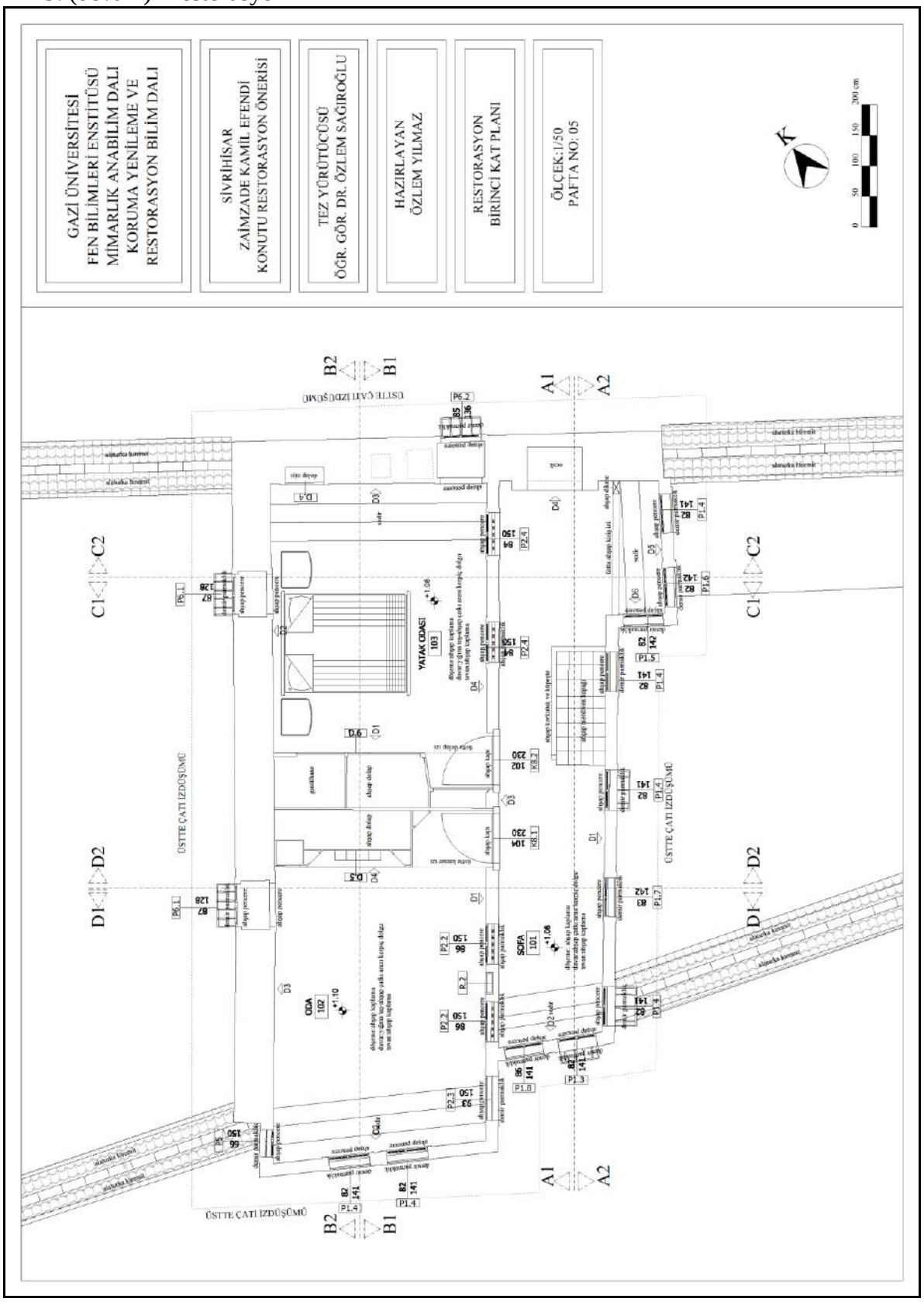

Şekil 6.25. Restorasyon birinci kat planı

EK-9. (devam) Restorasyon

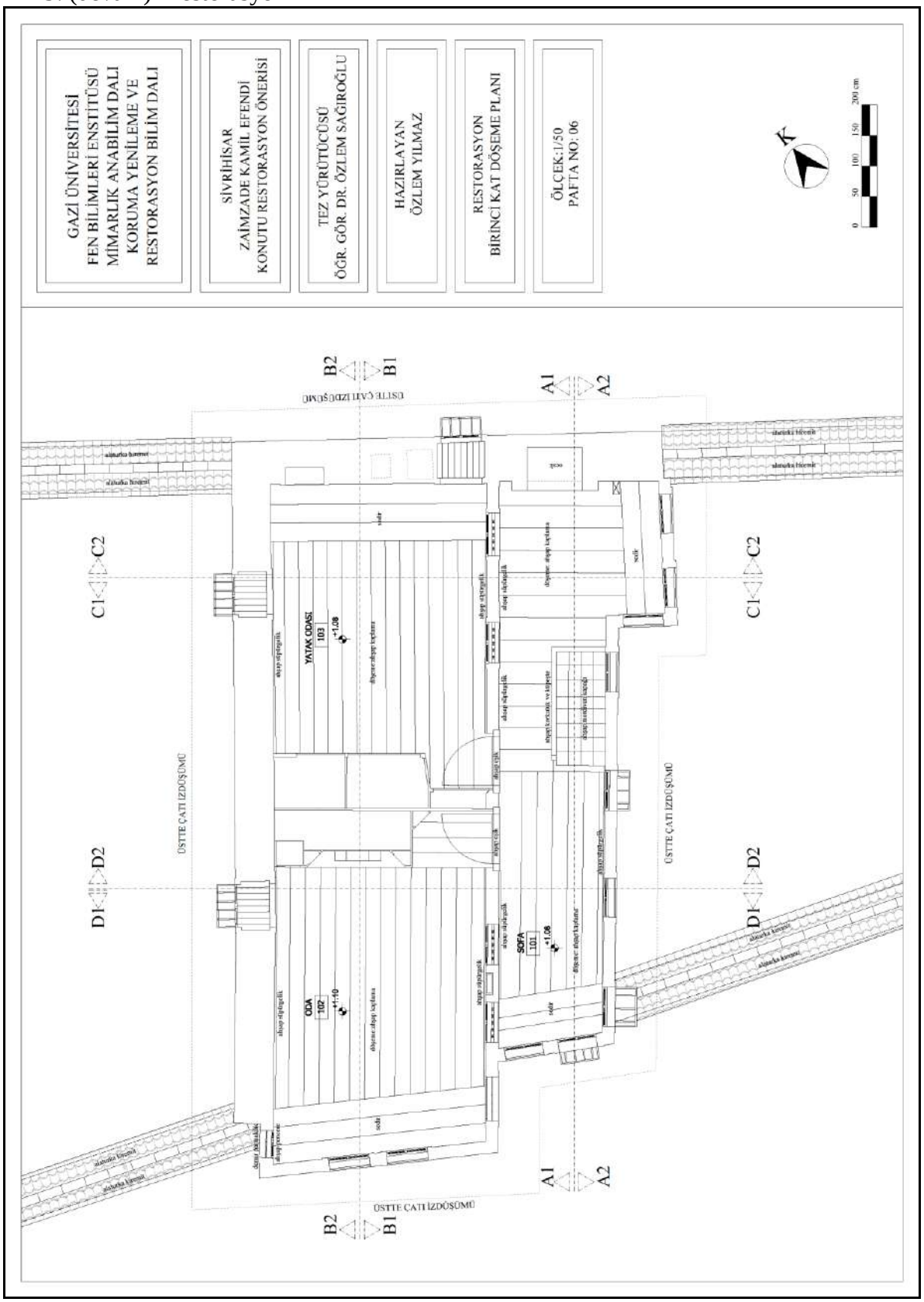

Şekil 6.26. Restorasyon birinci kat döşeme planı

EK-9. (devam) Restorasyon

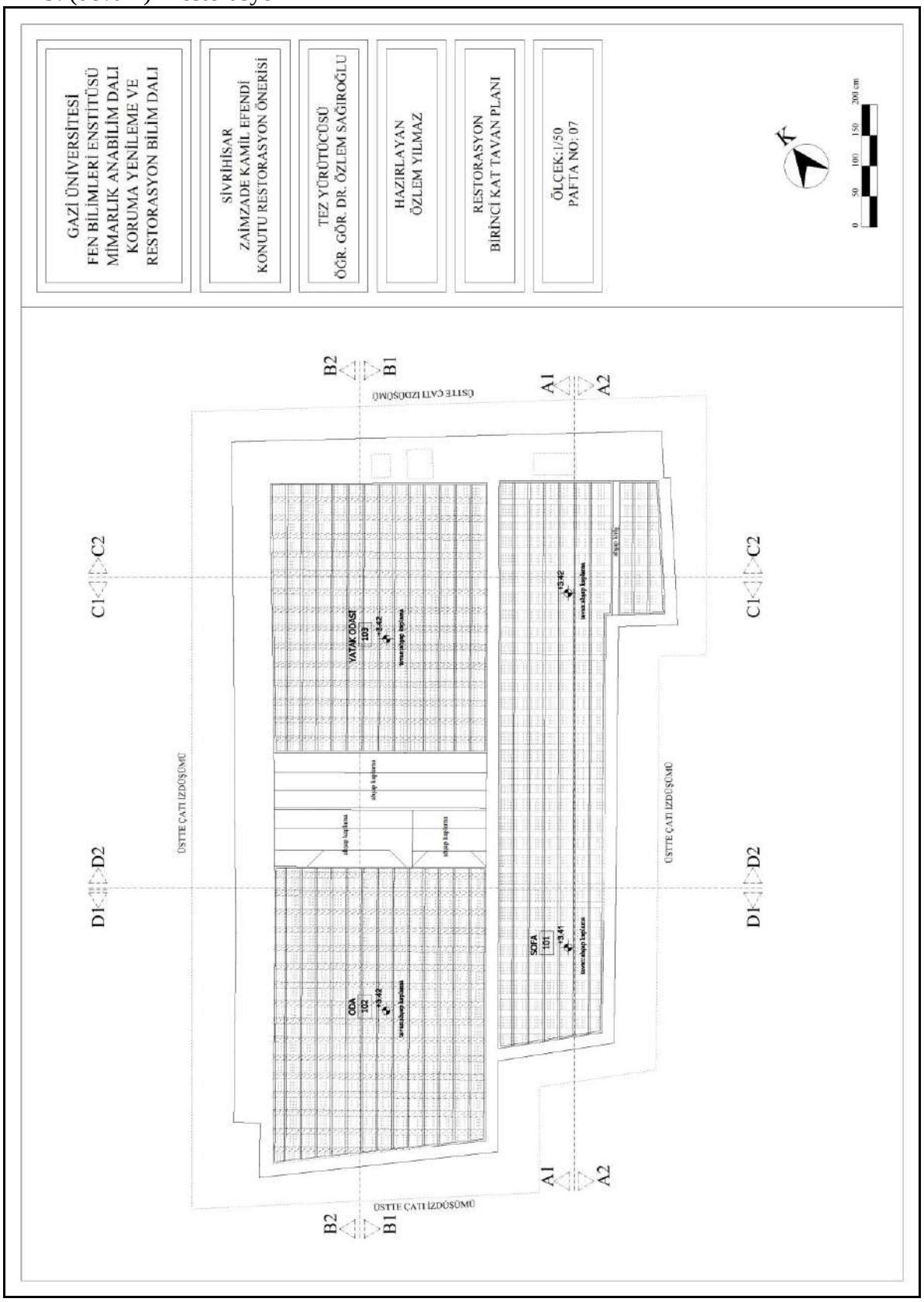

Şekil 6.27. Restorasyon birinci kat tavan planı

EK-9. (devam) Restorasyon

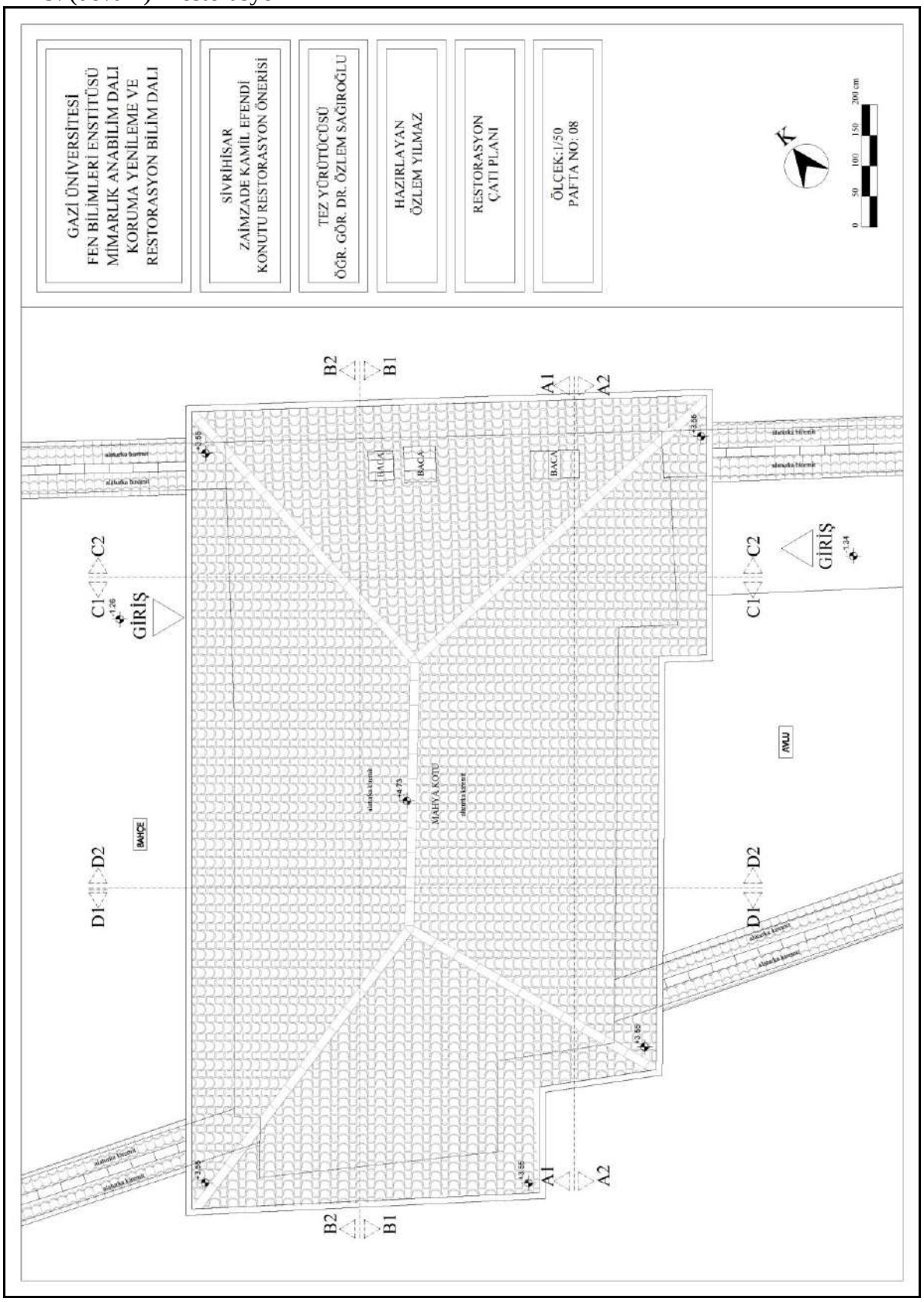

Şekil 6.28. Restorasyon çatı planı

EK-9. (devam) Restorasyon

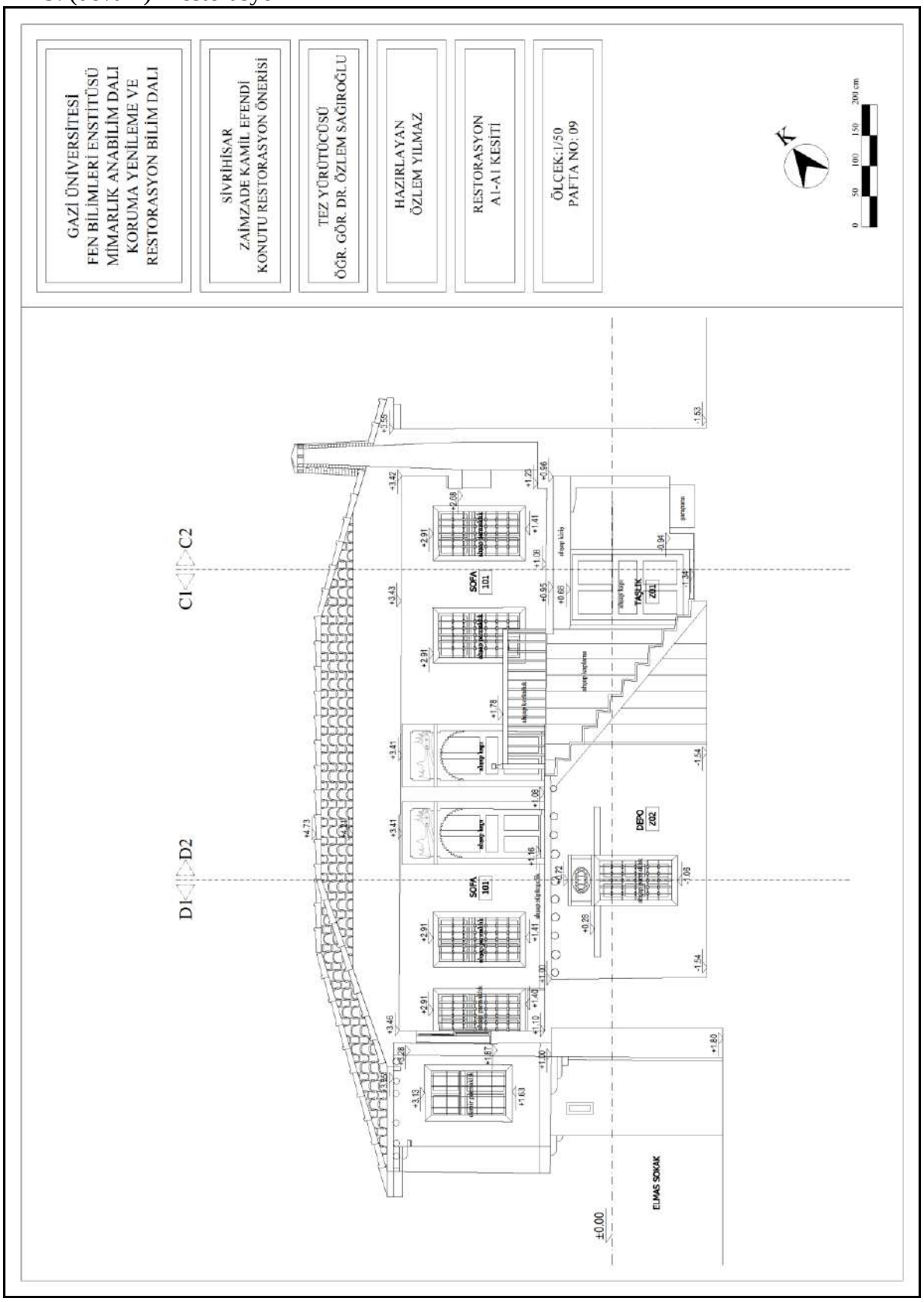

Şekil 6.29. Restorasyon A1-A1 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

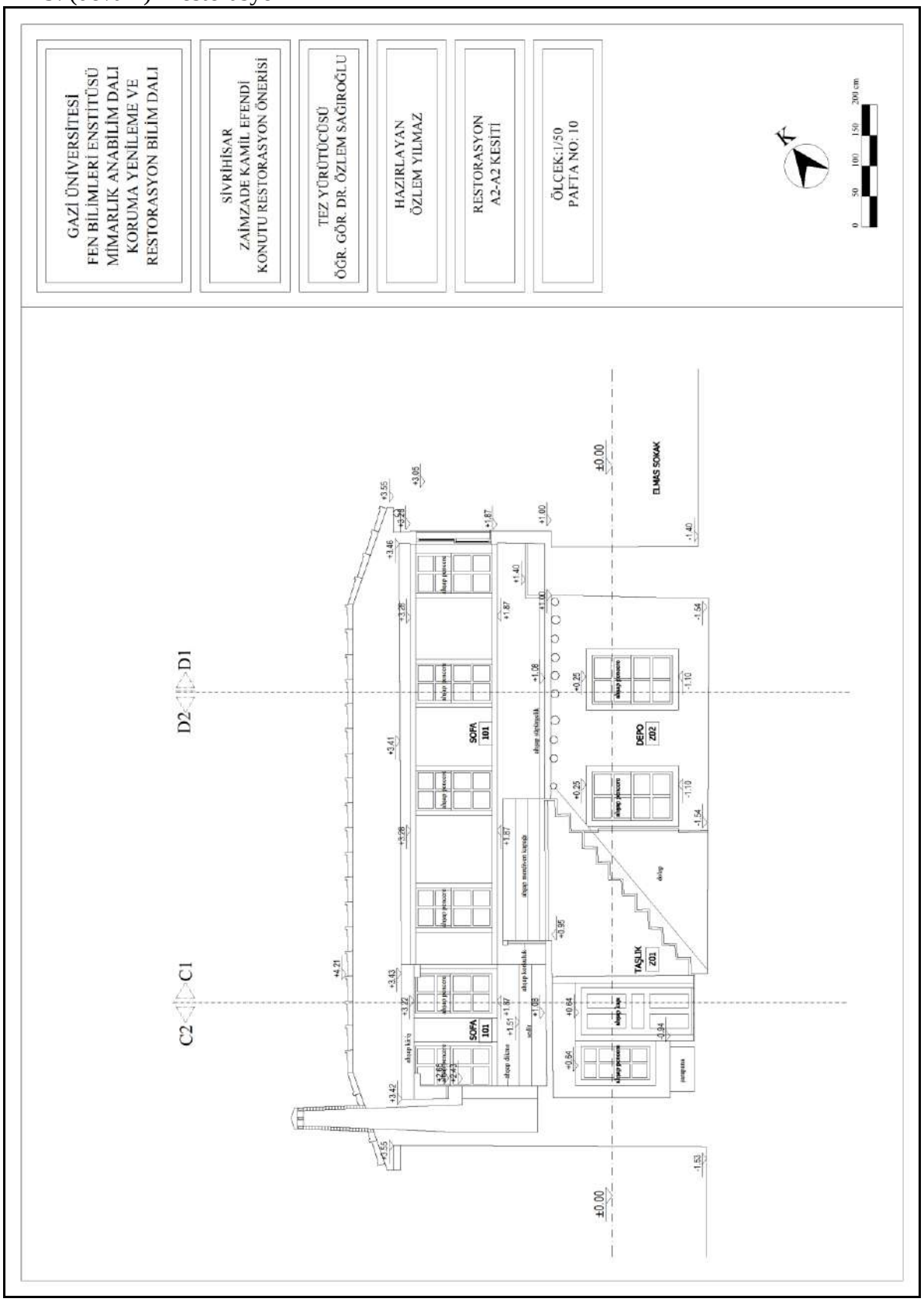

Şekil 6.30. Restorasyon A2-A2 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

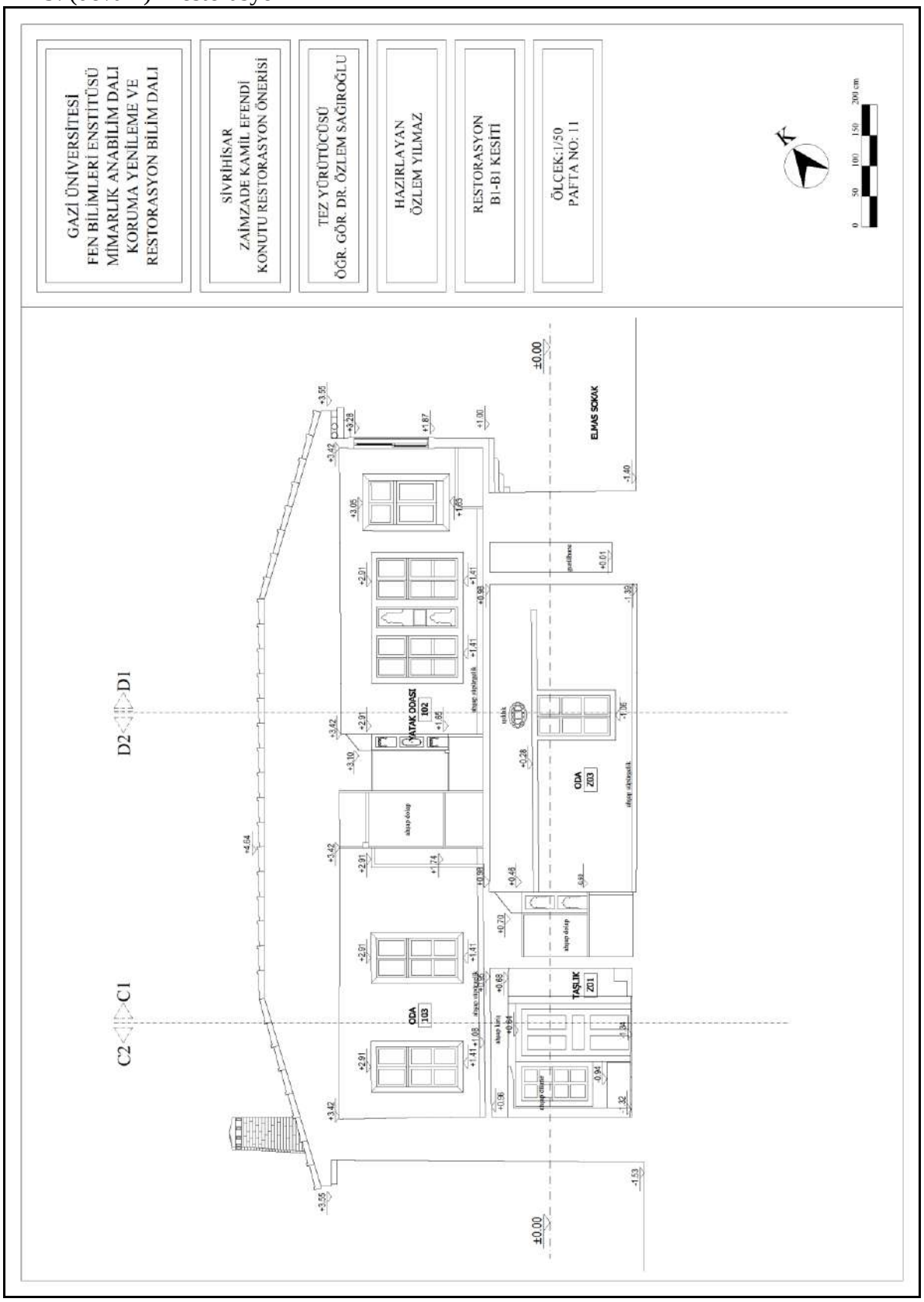

Şekil 6.31. Restorasyon B1-B1 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

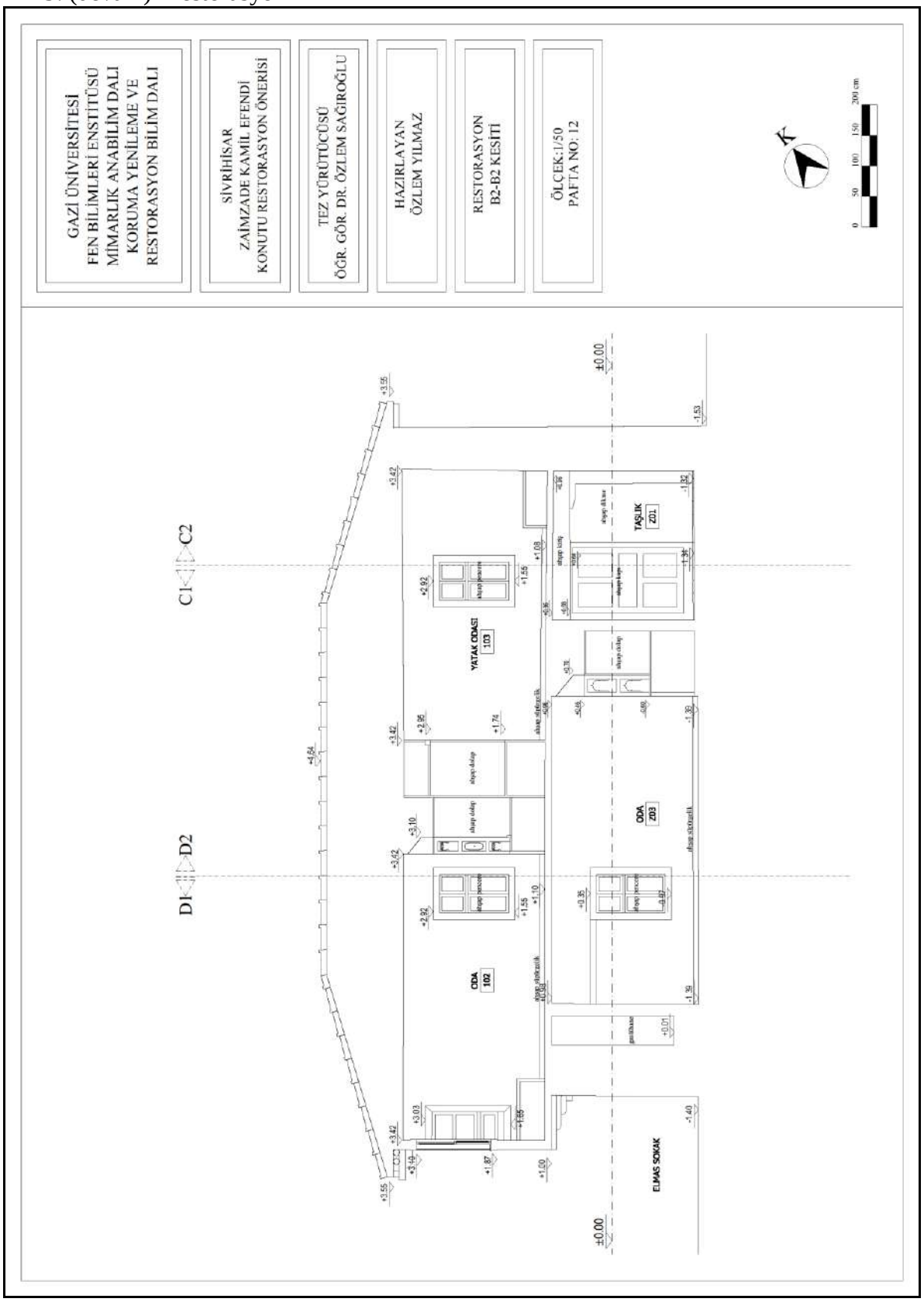

Şekil 6.32. Restorasyon B2-B2 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

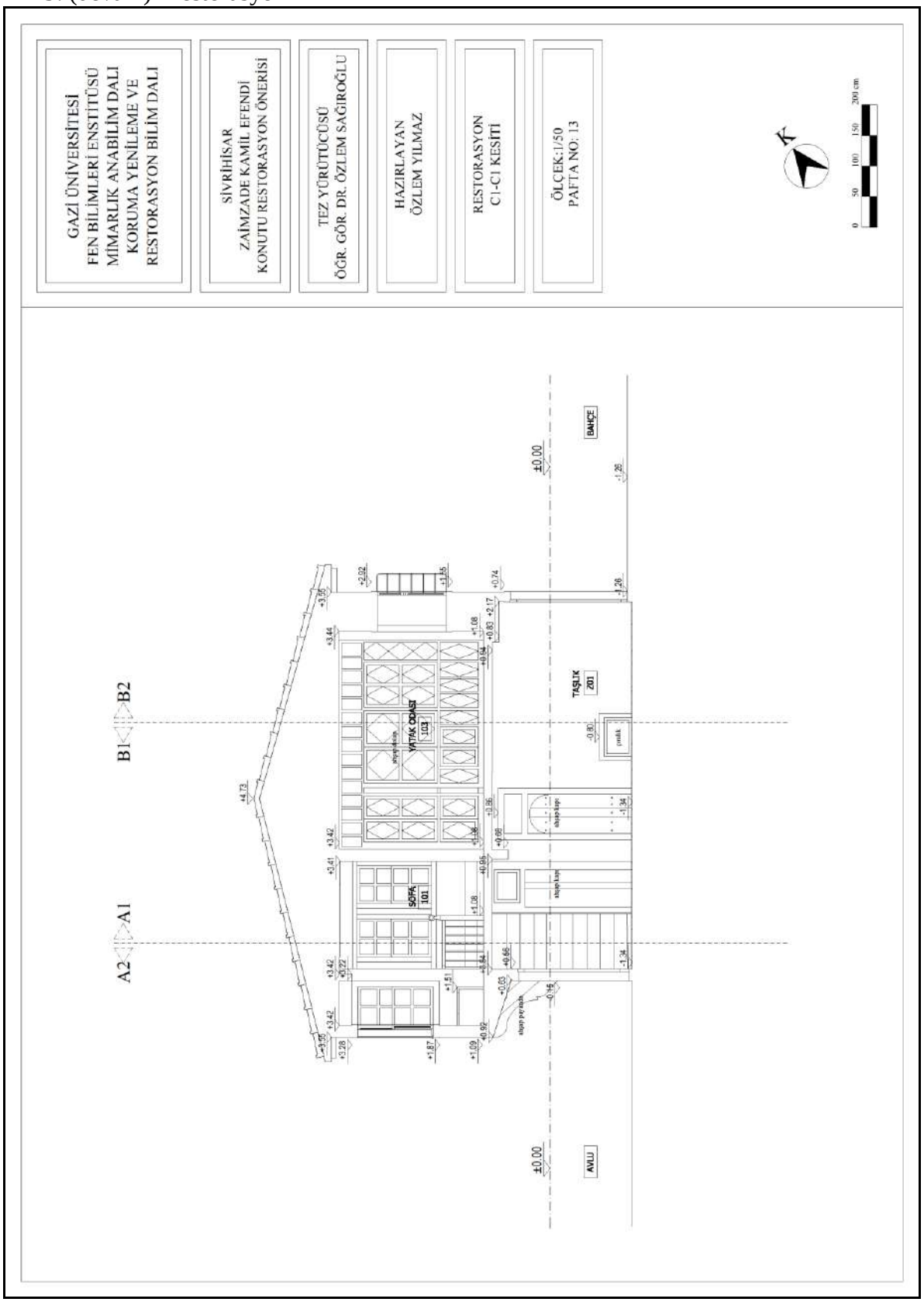

Şekil 6.33. Restorasyon C1-C1 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

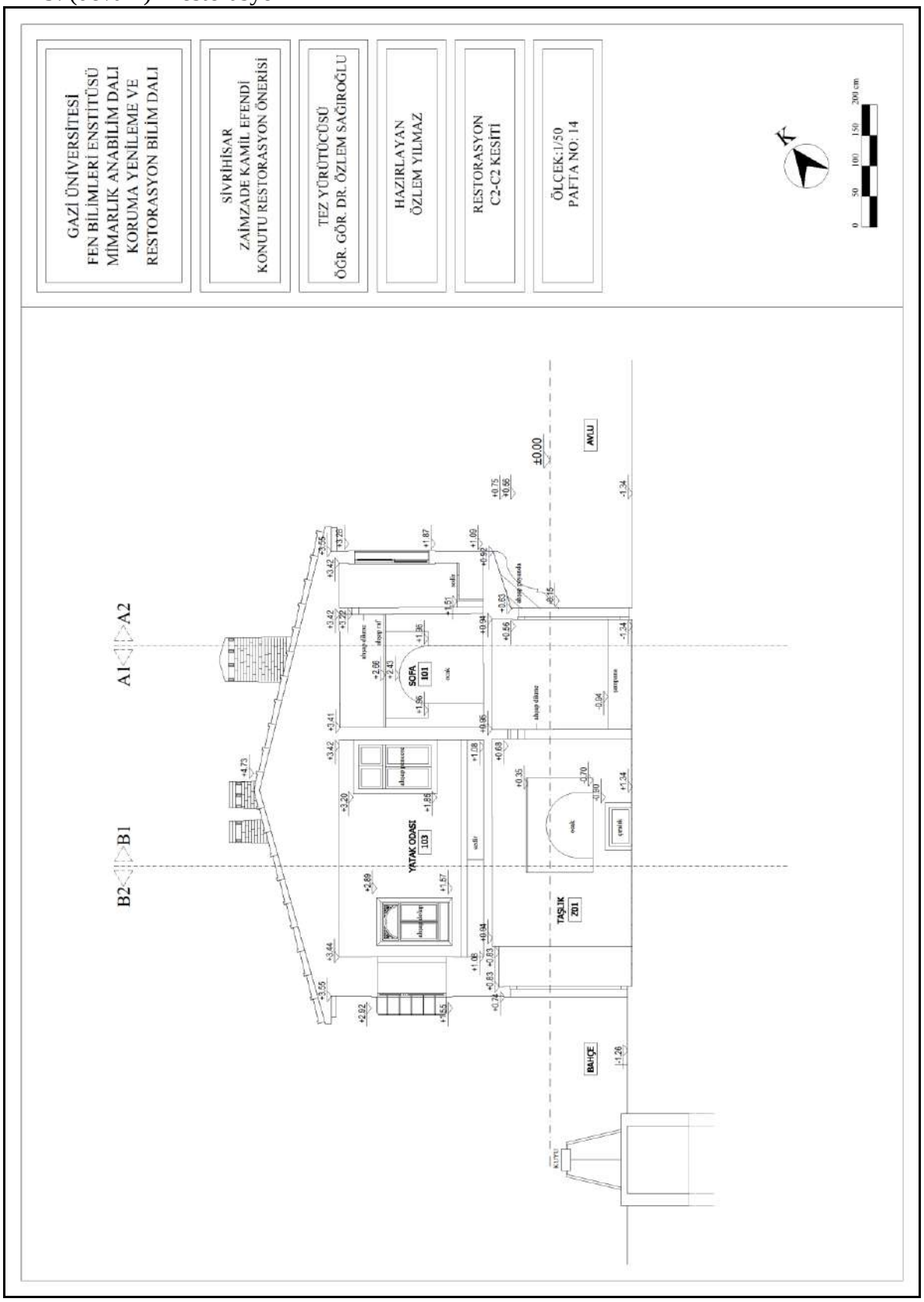

Şekil 6.34. Restorasyon C2-C2 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

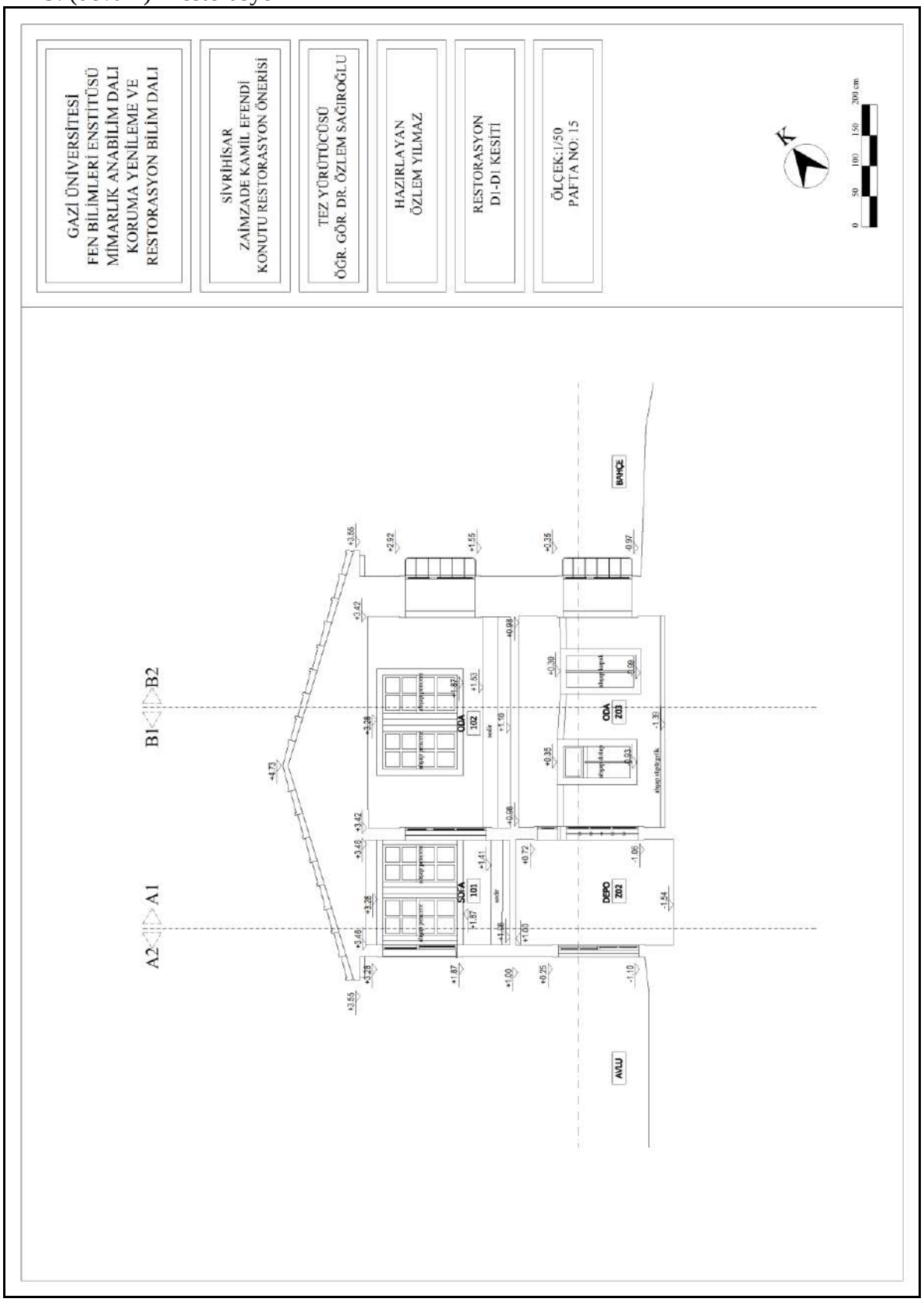

Şekil 6.35. Restorasyon D1-D1 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

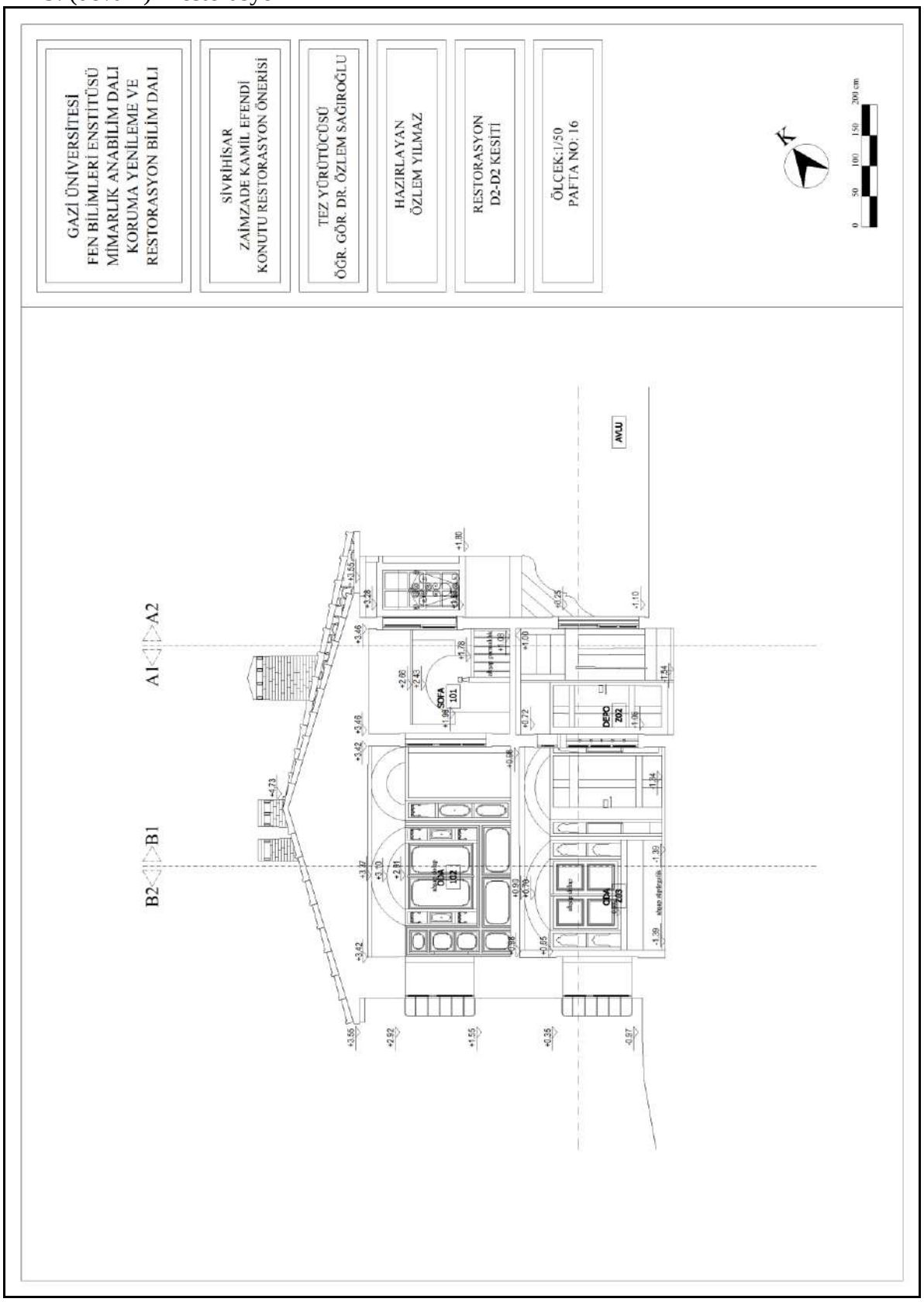

Şekil 6.36. Restorasyon D2-D2 kesiti

EK-9. (devam) Restorasyon

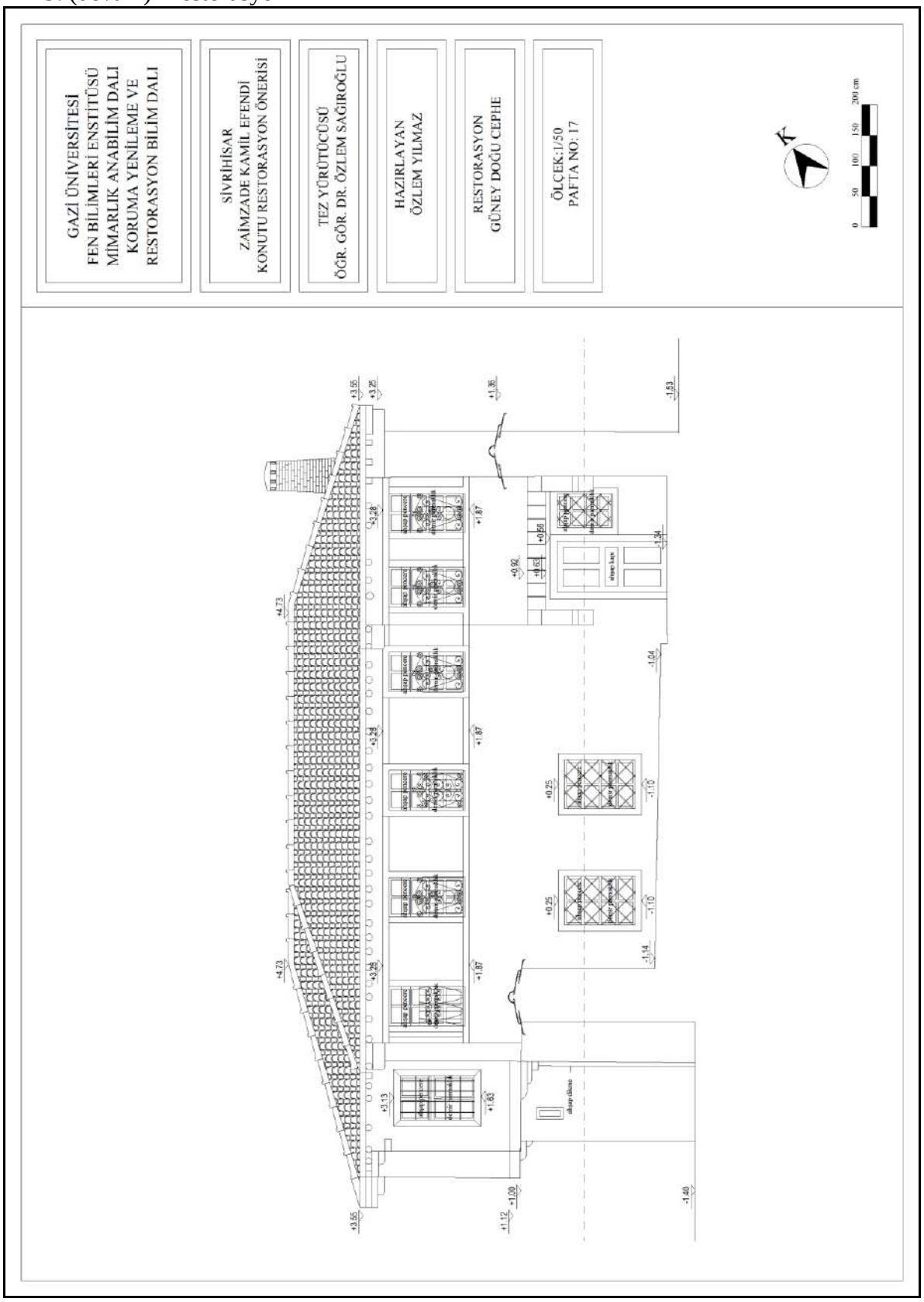

Şekil 6.37. Restorasyon güney doğu cephe

EK-9. (devam) Restorasyon

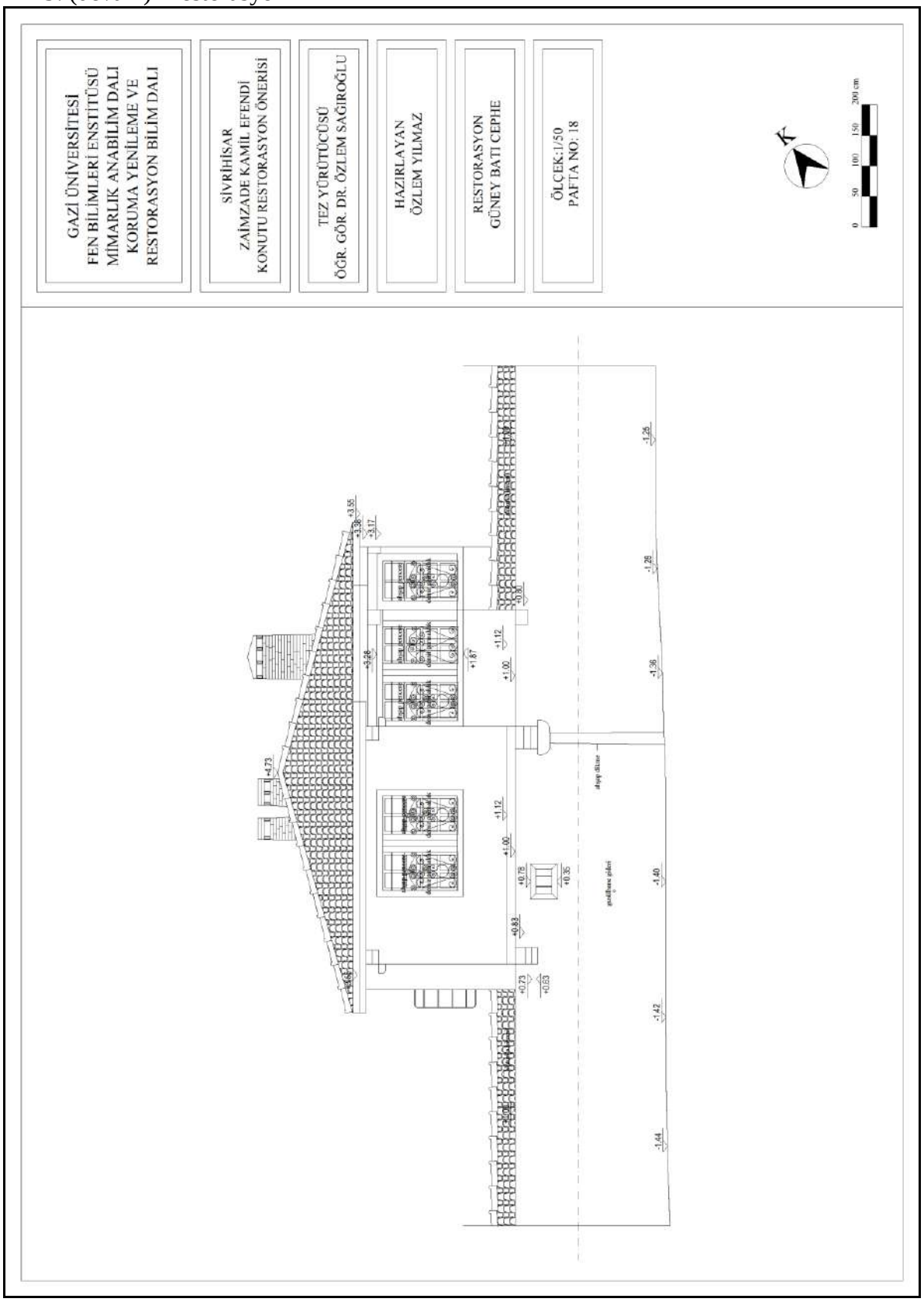

Şekil 6.38. Restorasyon güney batı cephe

EK-9. (devam) Restorasyon

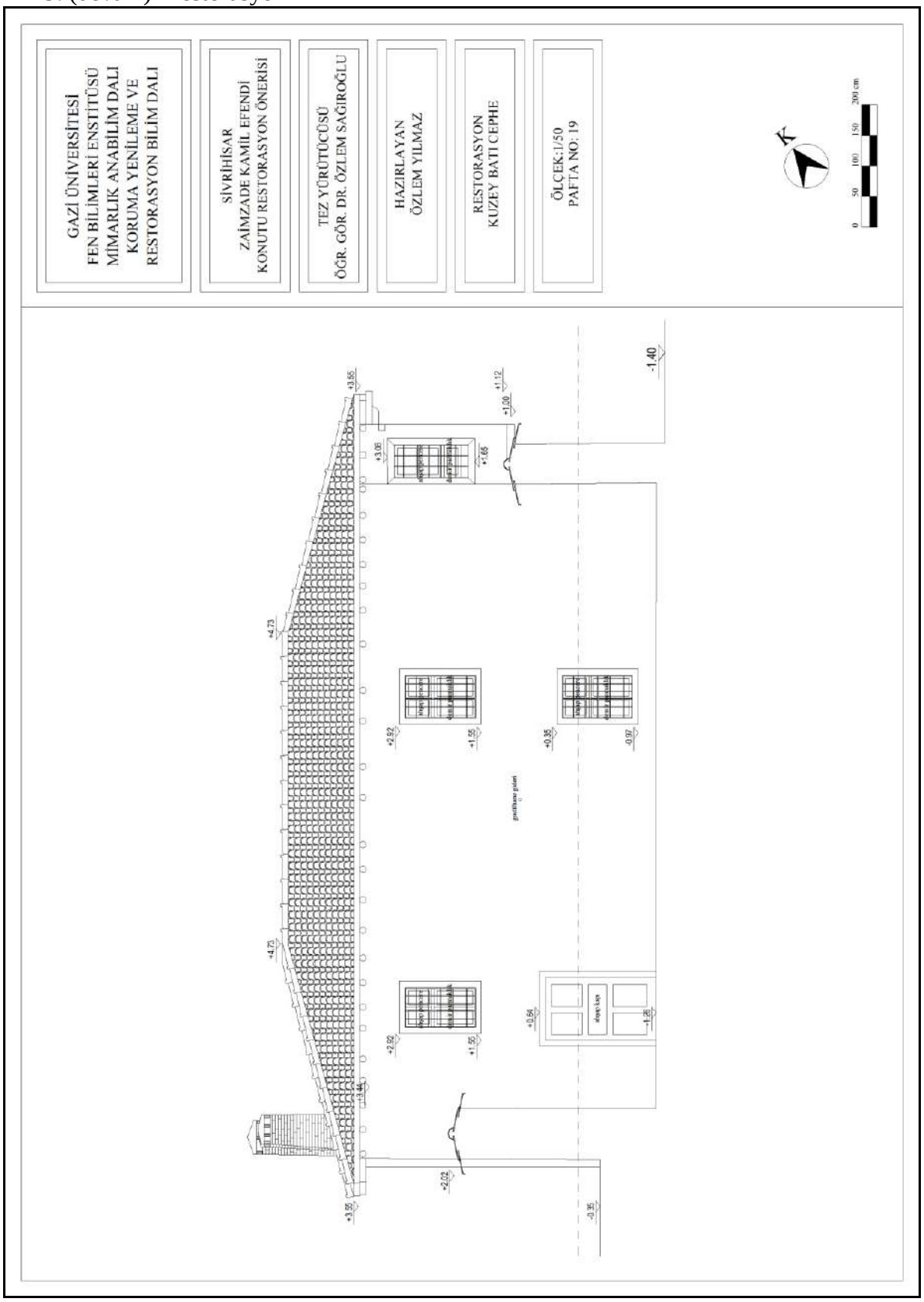

Şekil 6.39. Restorasyon kuzey batı cephe

EK-9. (devam) Restorasyon

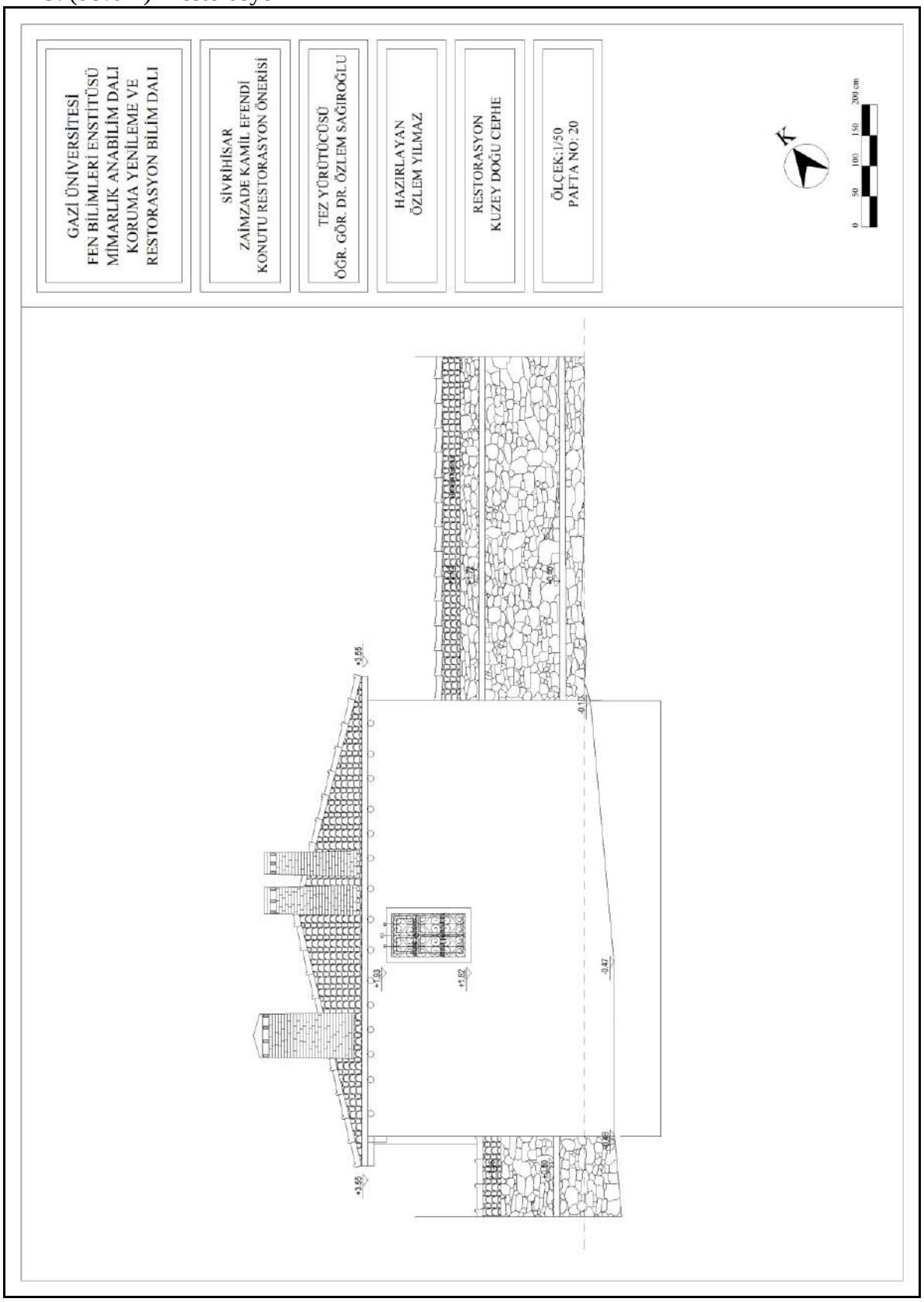

Şekil 6.40. Restorasyon kuzey doğu cephe

EK-9. (devam) Restorasyon

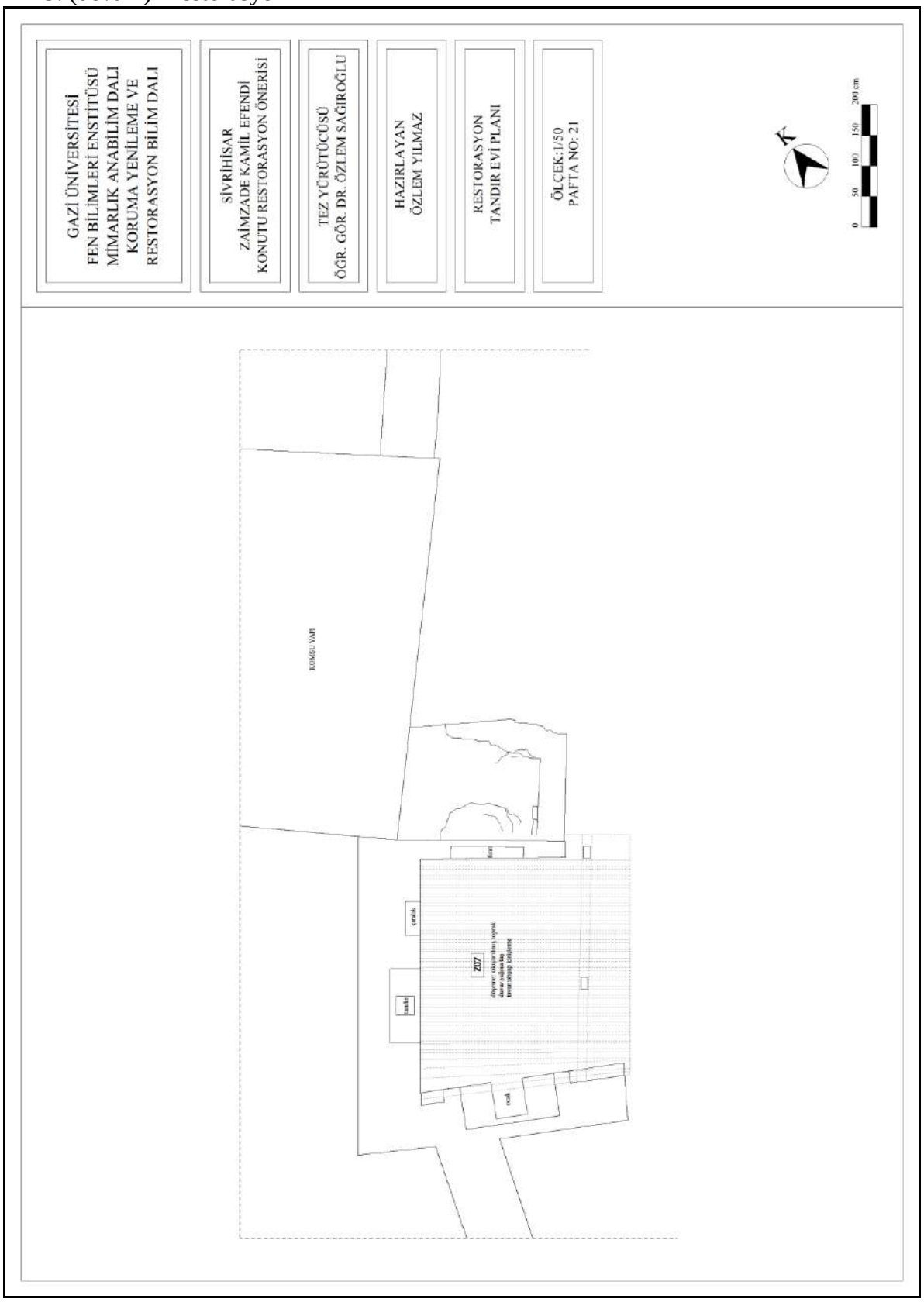

Şekil 6.41. Restorasyon tandır evi planı

EK-9. (devam) Restorasyon

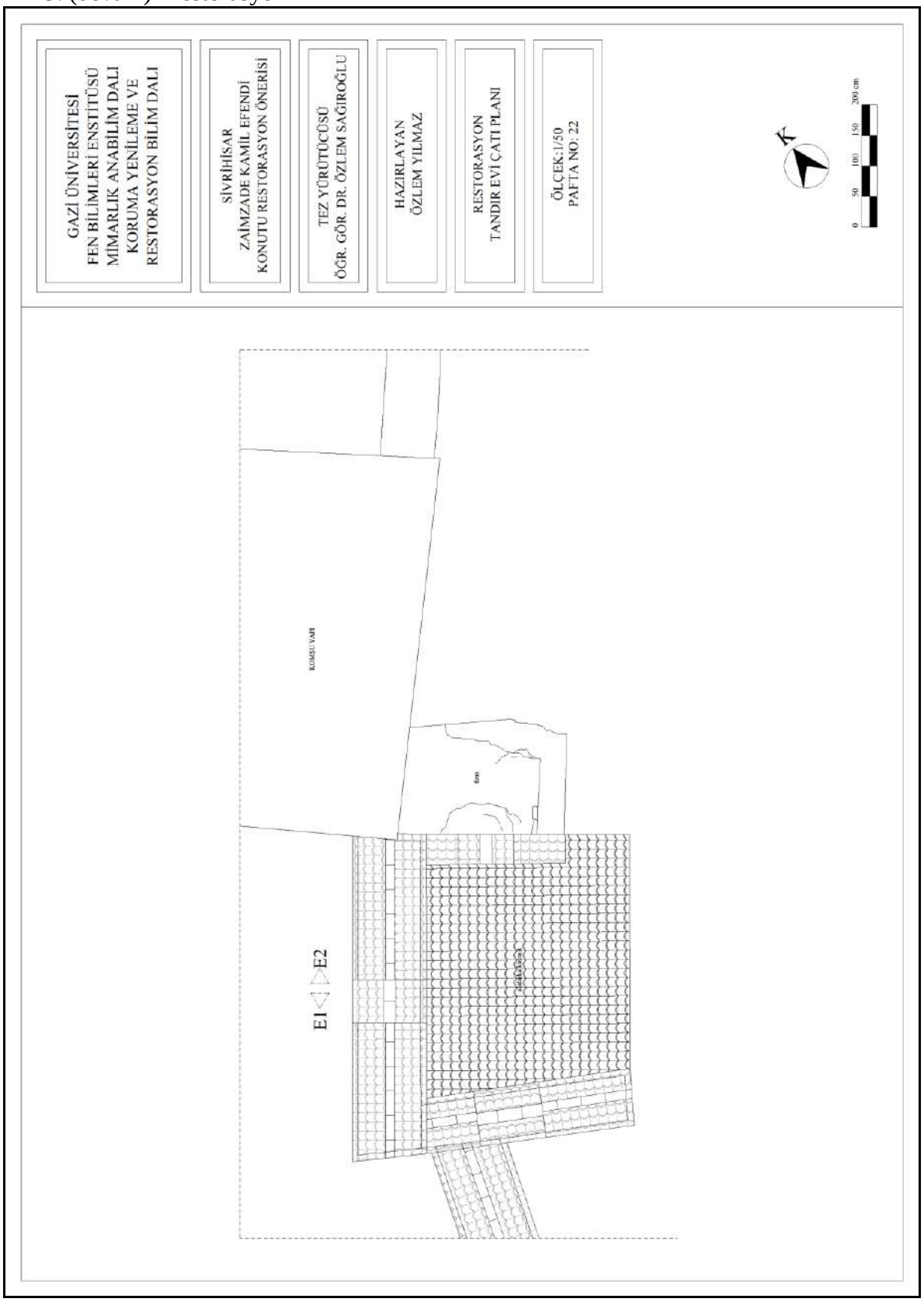

Şekil 6.42. Restorasyon tandır evi çatı planı

EK-9. (devam) Restorasyon

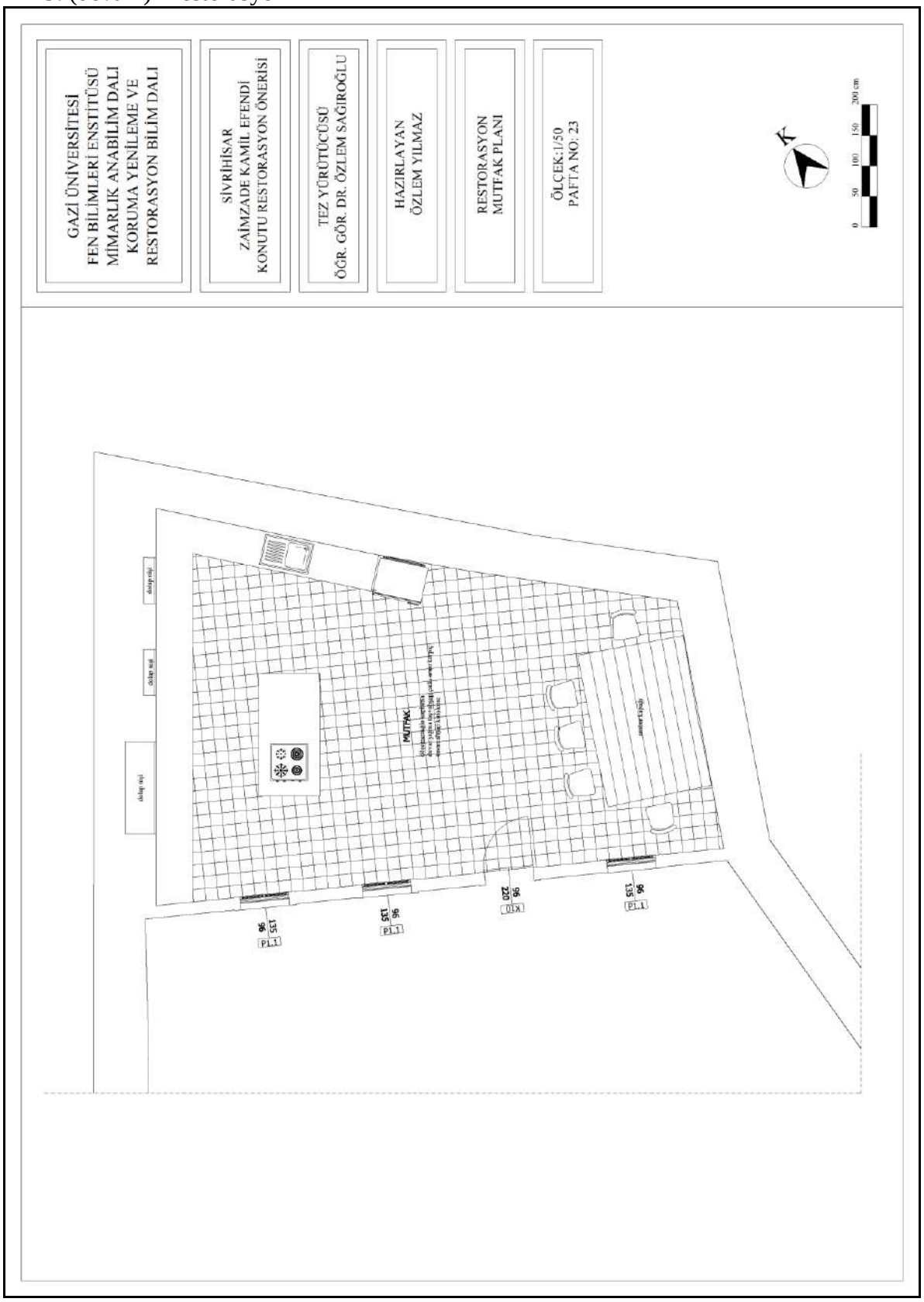

Şekil 6.43. Restorasyon mutfak planı

EK-9. (devam) Restorasyon

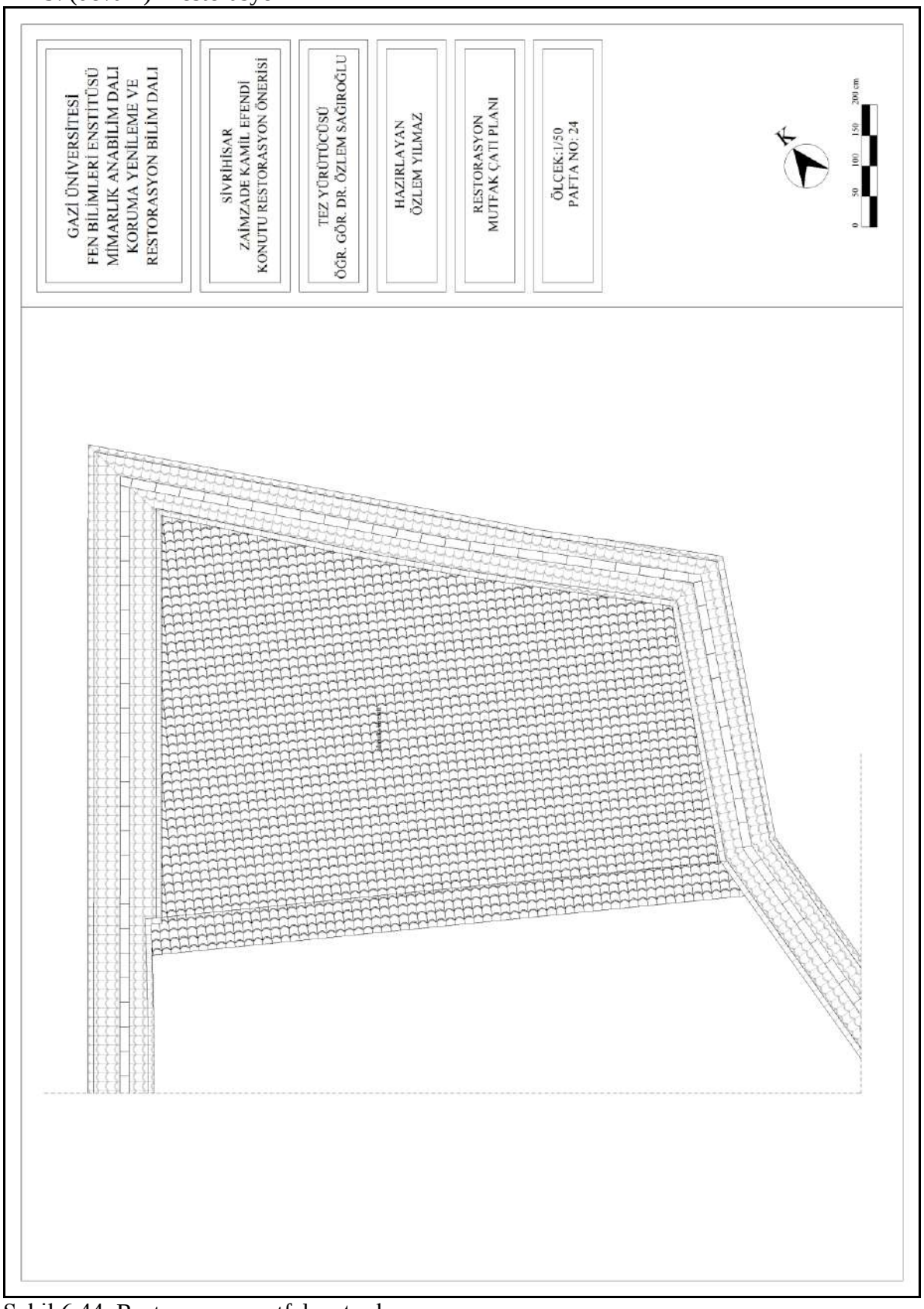

Şekil 6.44. Restorasyon mutfak çatı planı

EK-9. (devam) Restorasyon

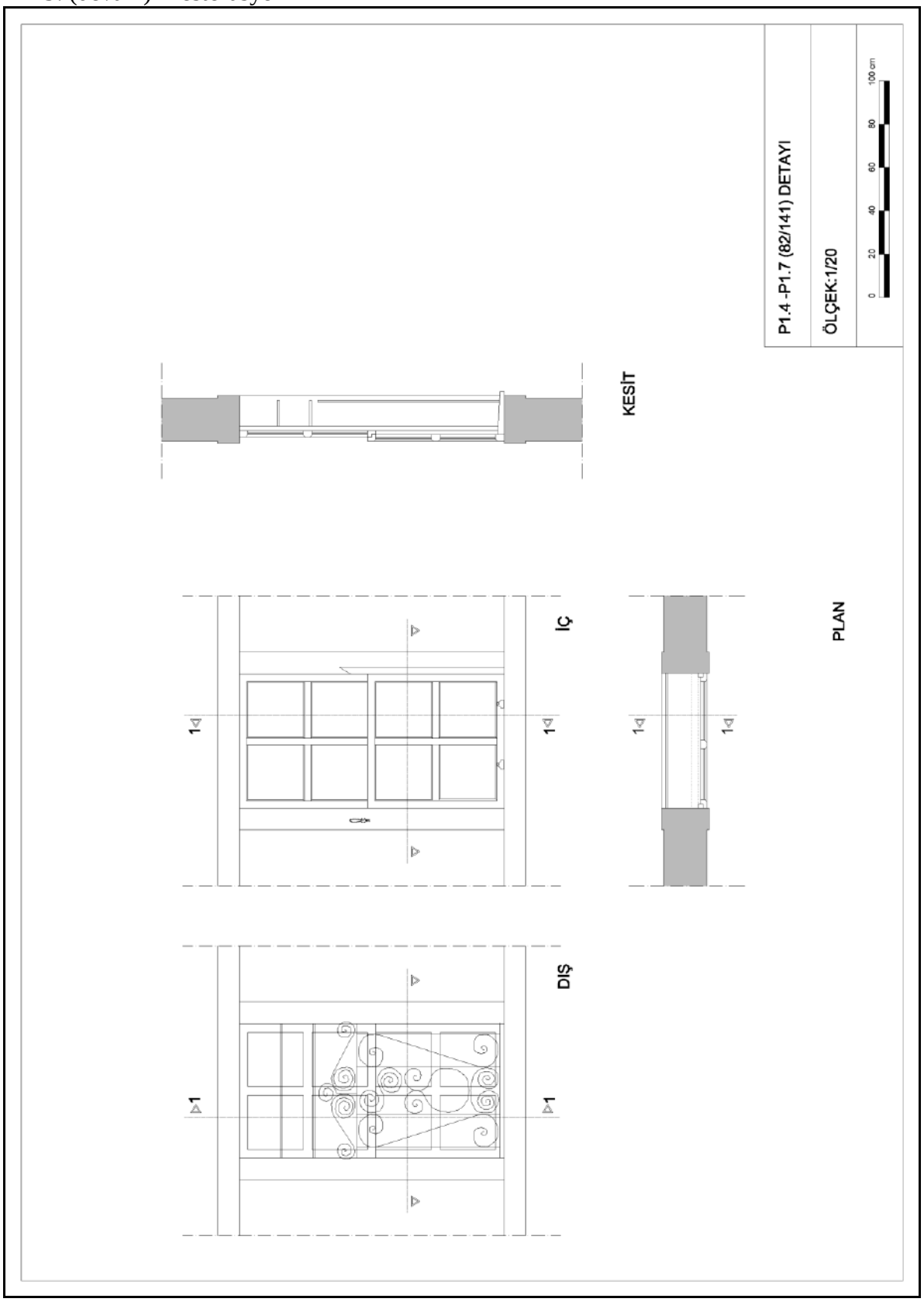

Şekil 6.45. Restorasyon P1.4-P1.7 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

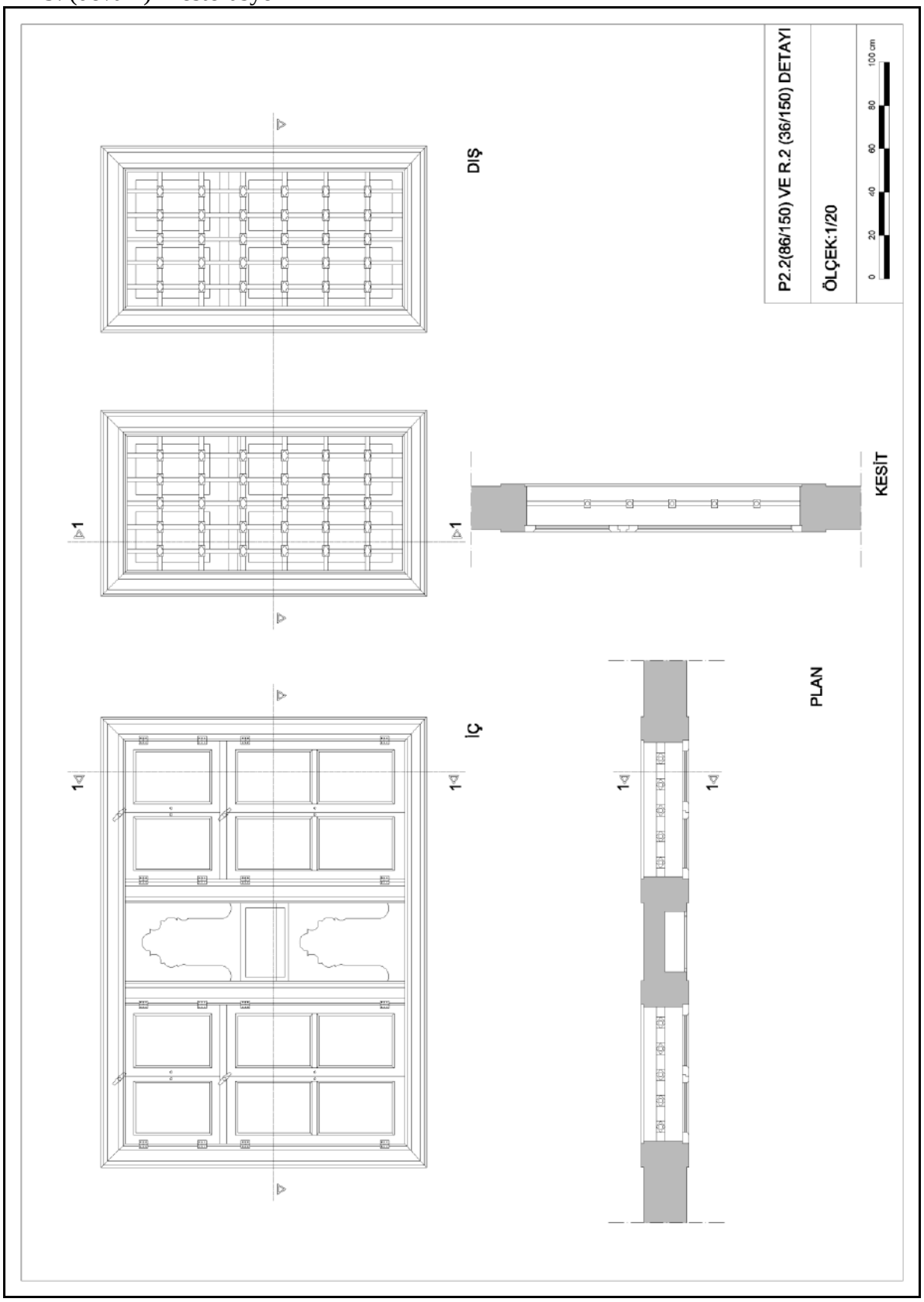

Şekil 6.46. Restorasyon P2.2-R2 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

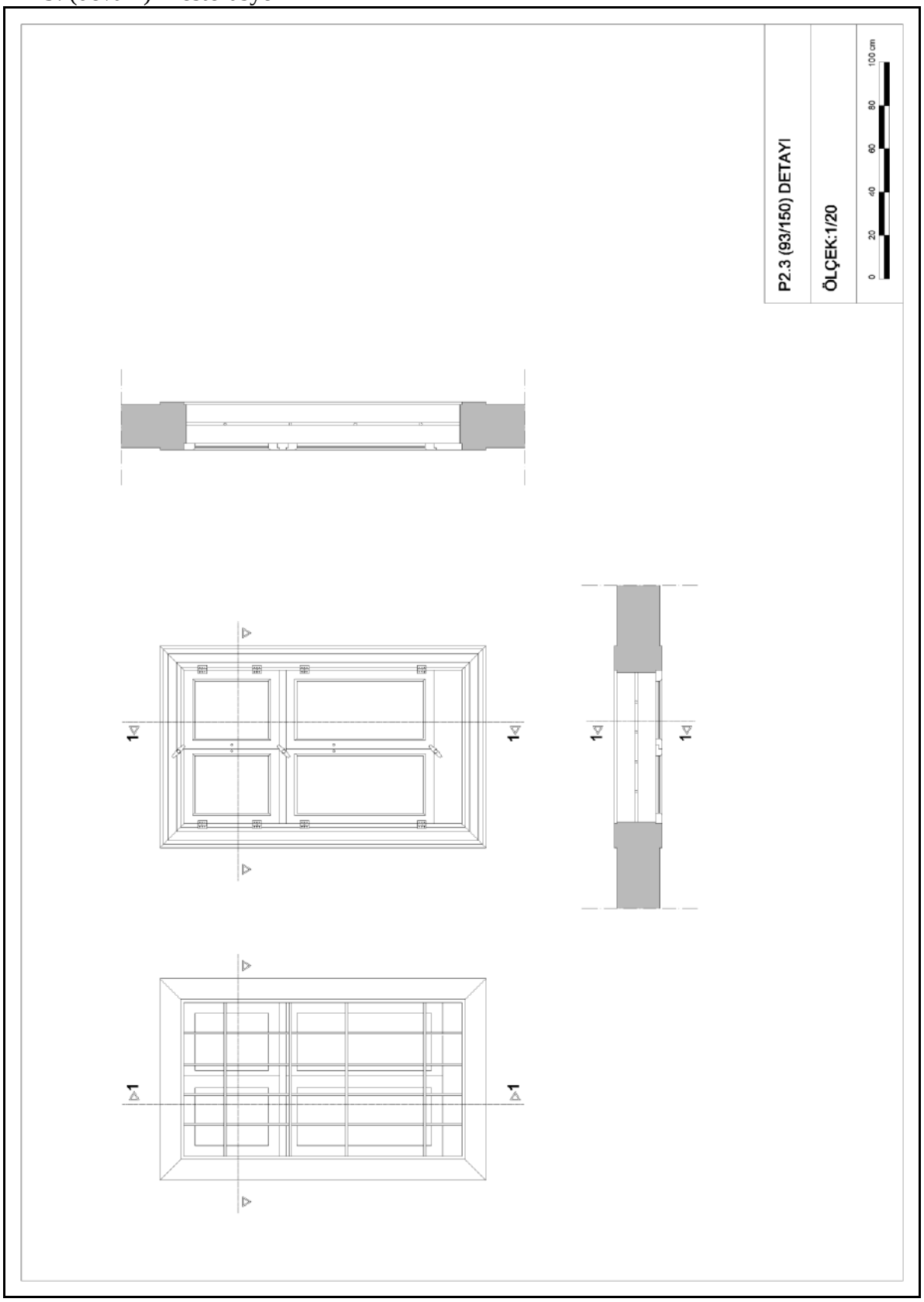

Şekil 6.47. Restorasyon P2.3 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

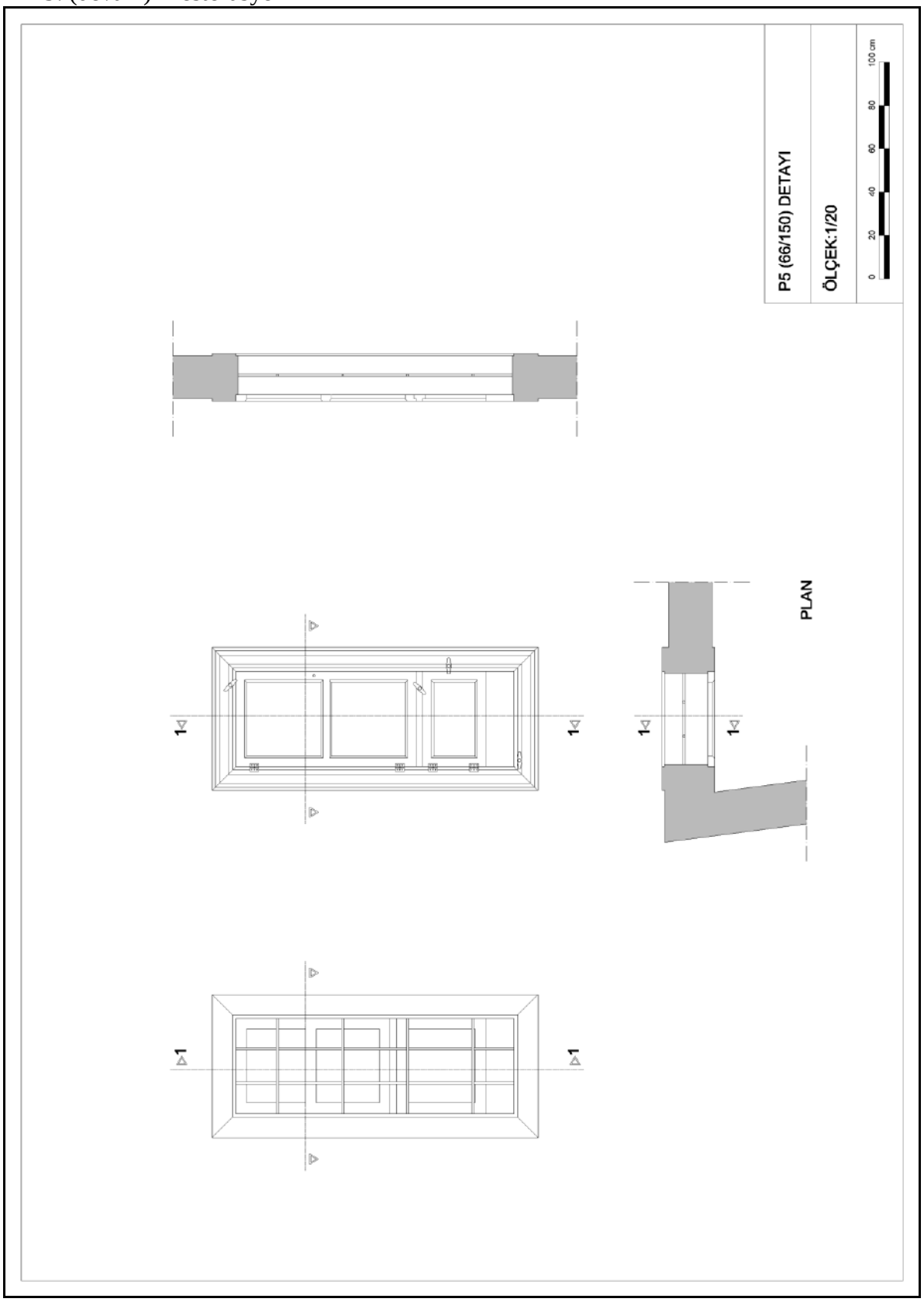

Şekil 6.48. Restorasyon P5 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

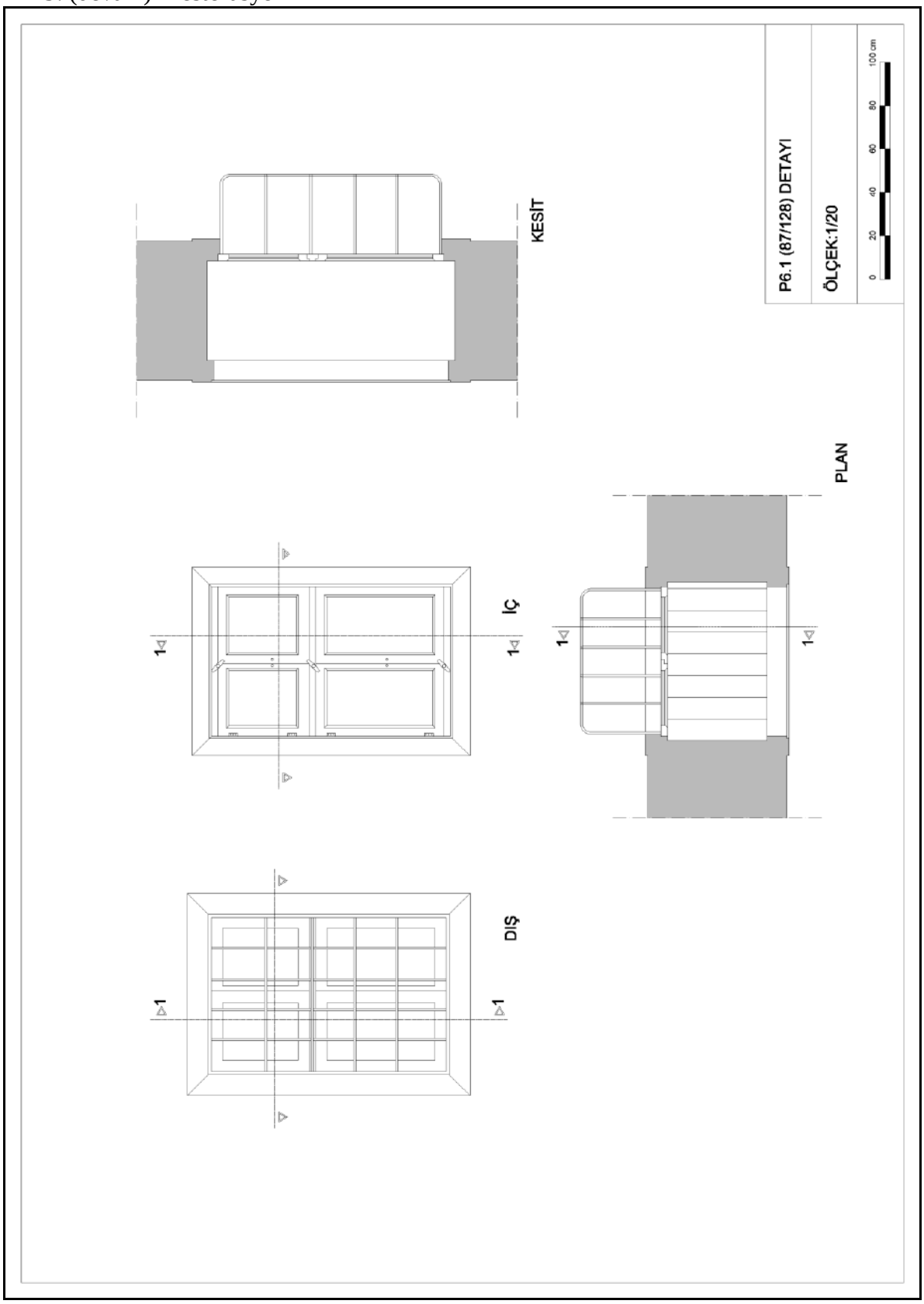

Şekil 6.49. Restorasyon P6.1 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

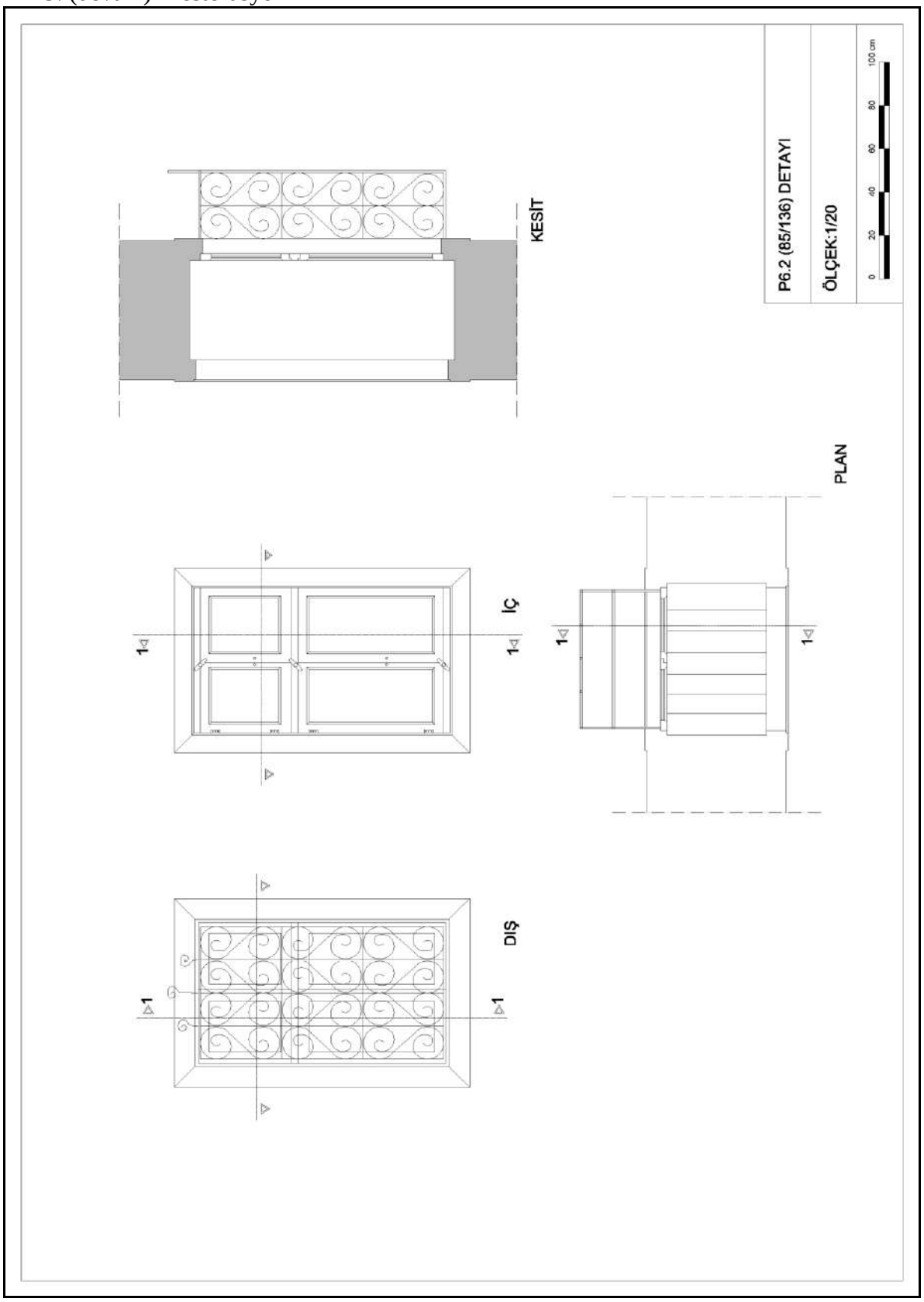

Şekil 6.50. Restorasyon P6.2 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

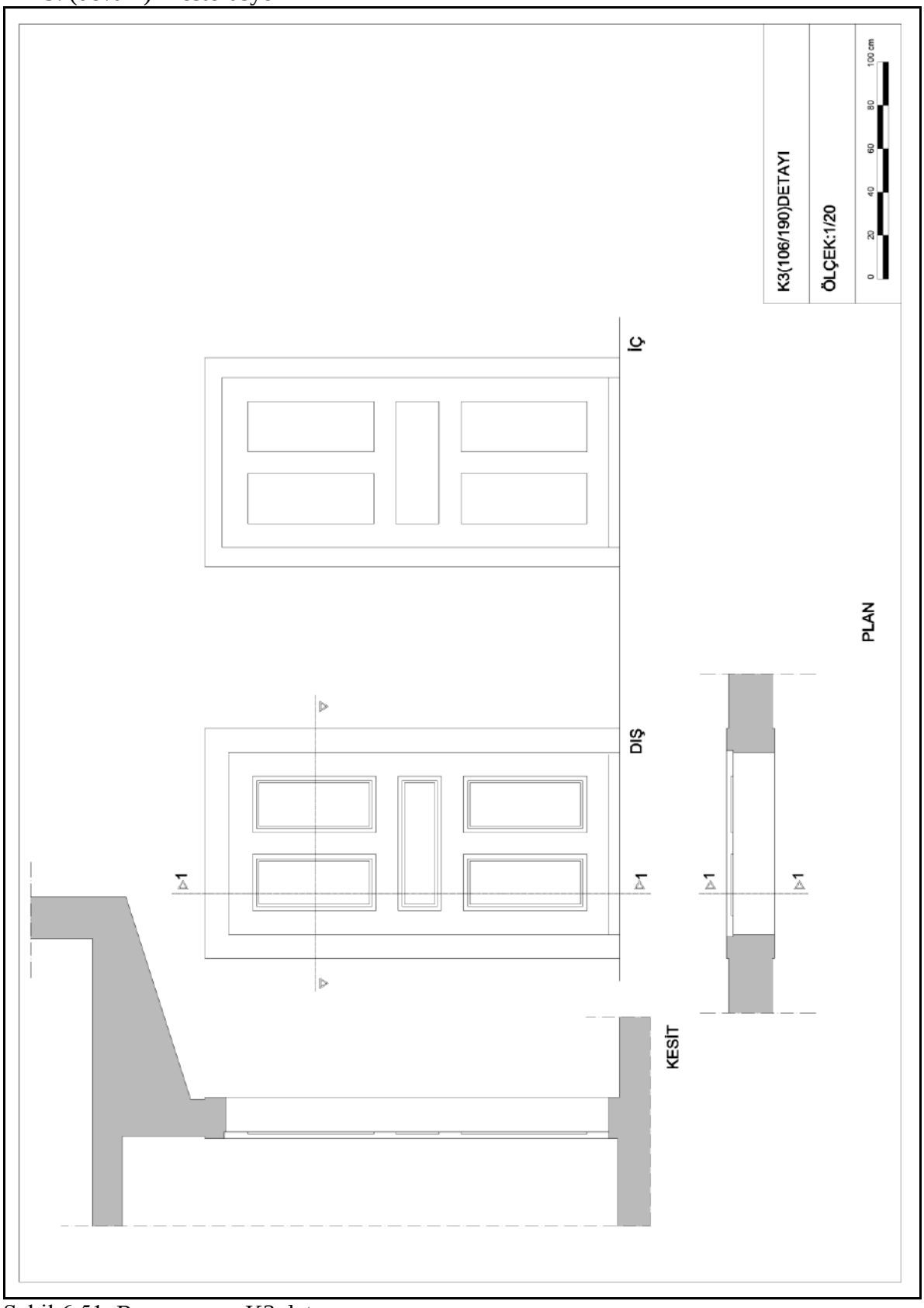

Şekil 6.51. Restorasyon K3 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

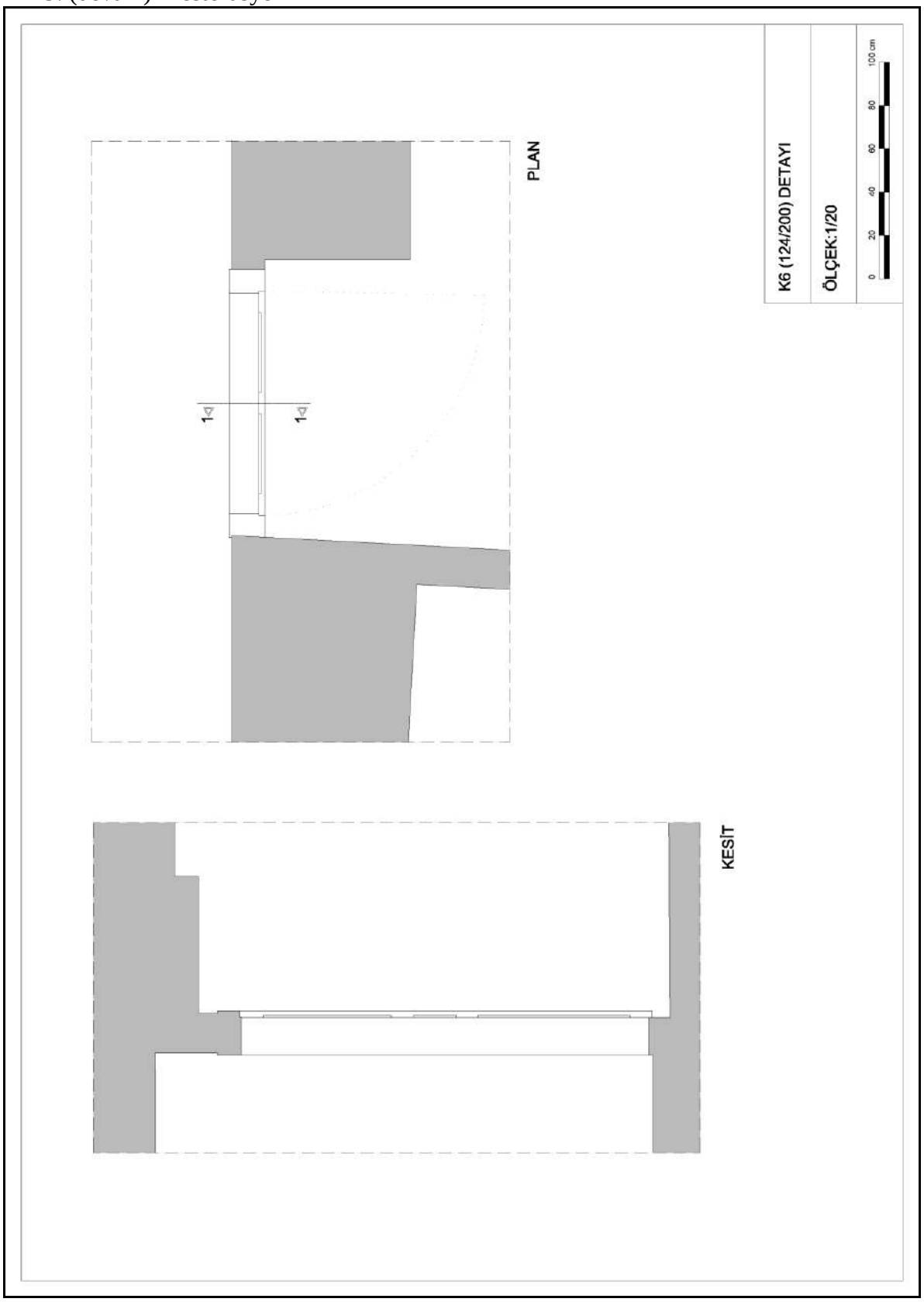

Şekil 6.52. Restorasyon K6 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

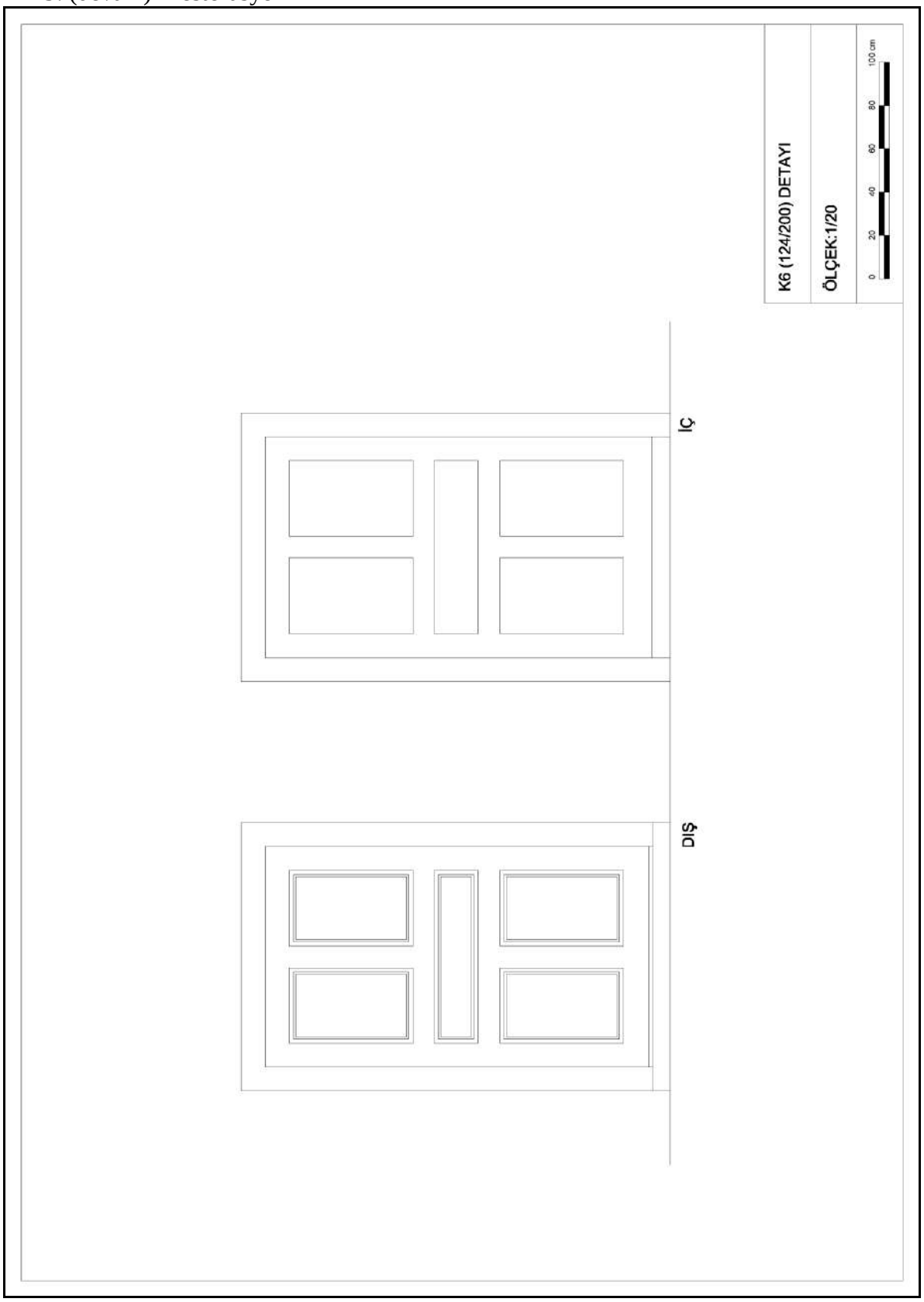

Şekil 6.53. Restorasyon K6 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

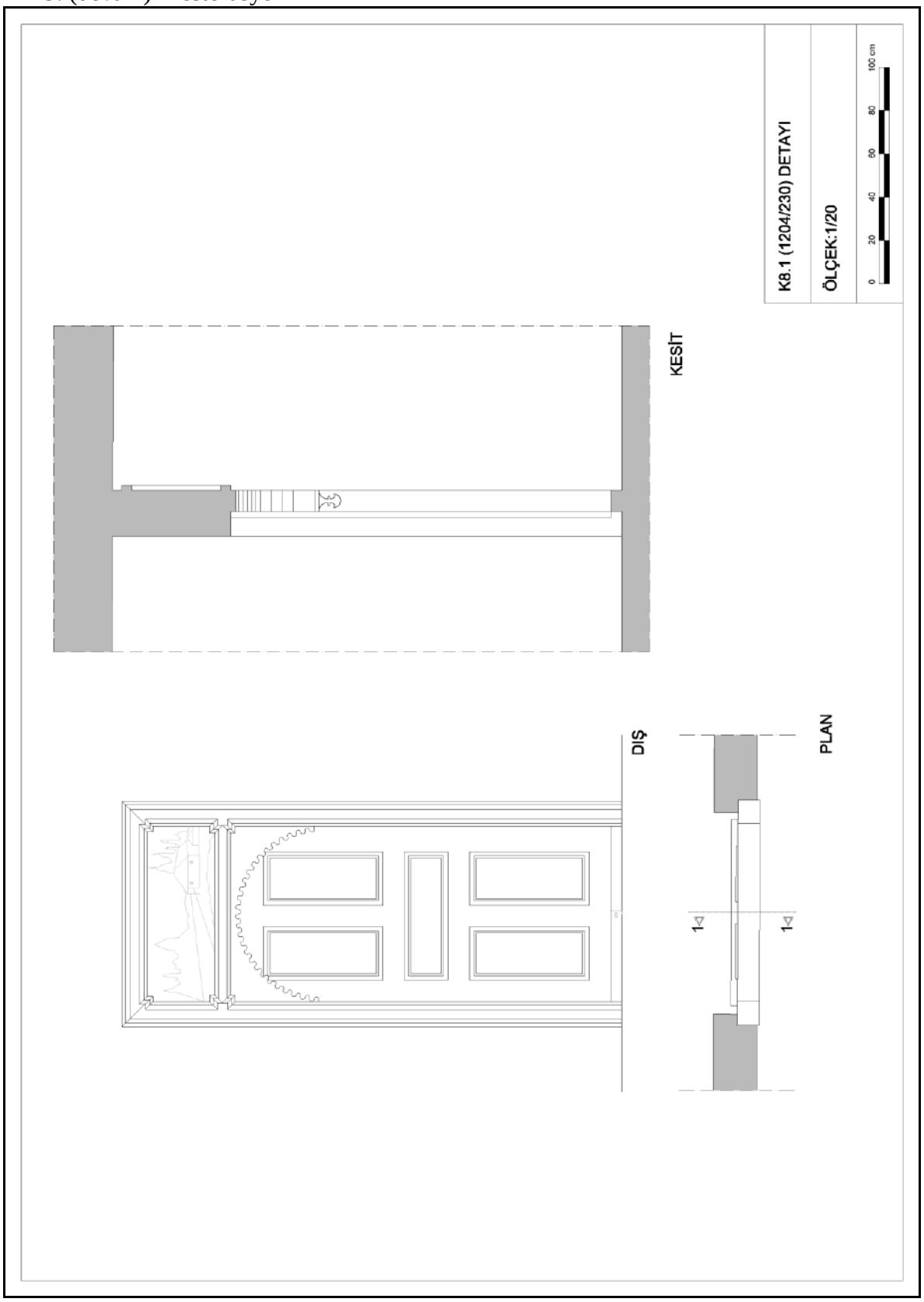

Şekil 6.54. Restorasyon K8.1 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

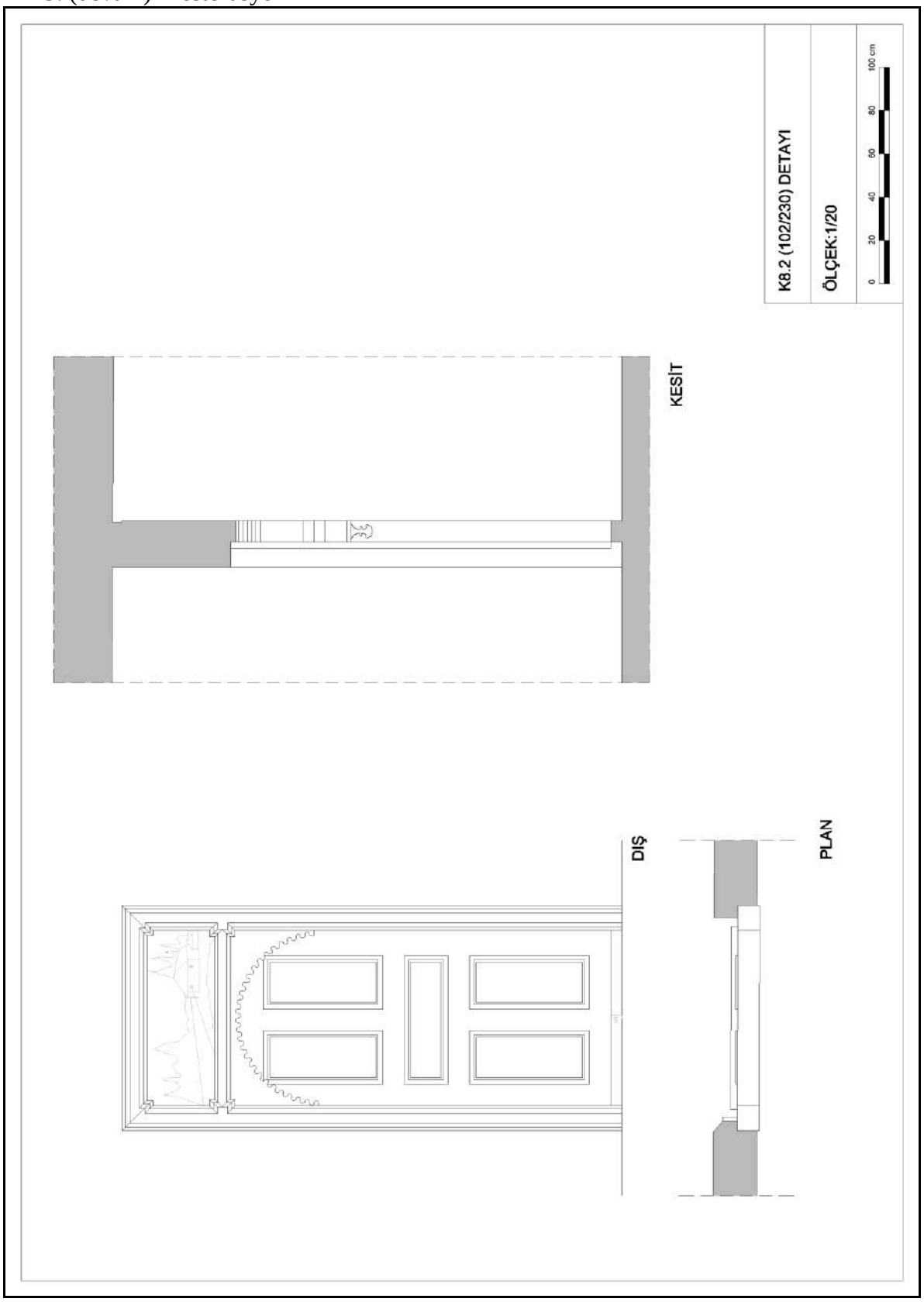

Şekil 6.55. Restorasyon K8.2 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

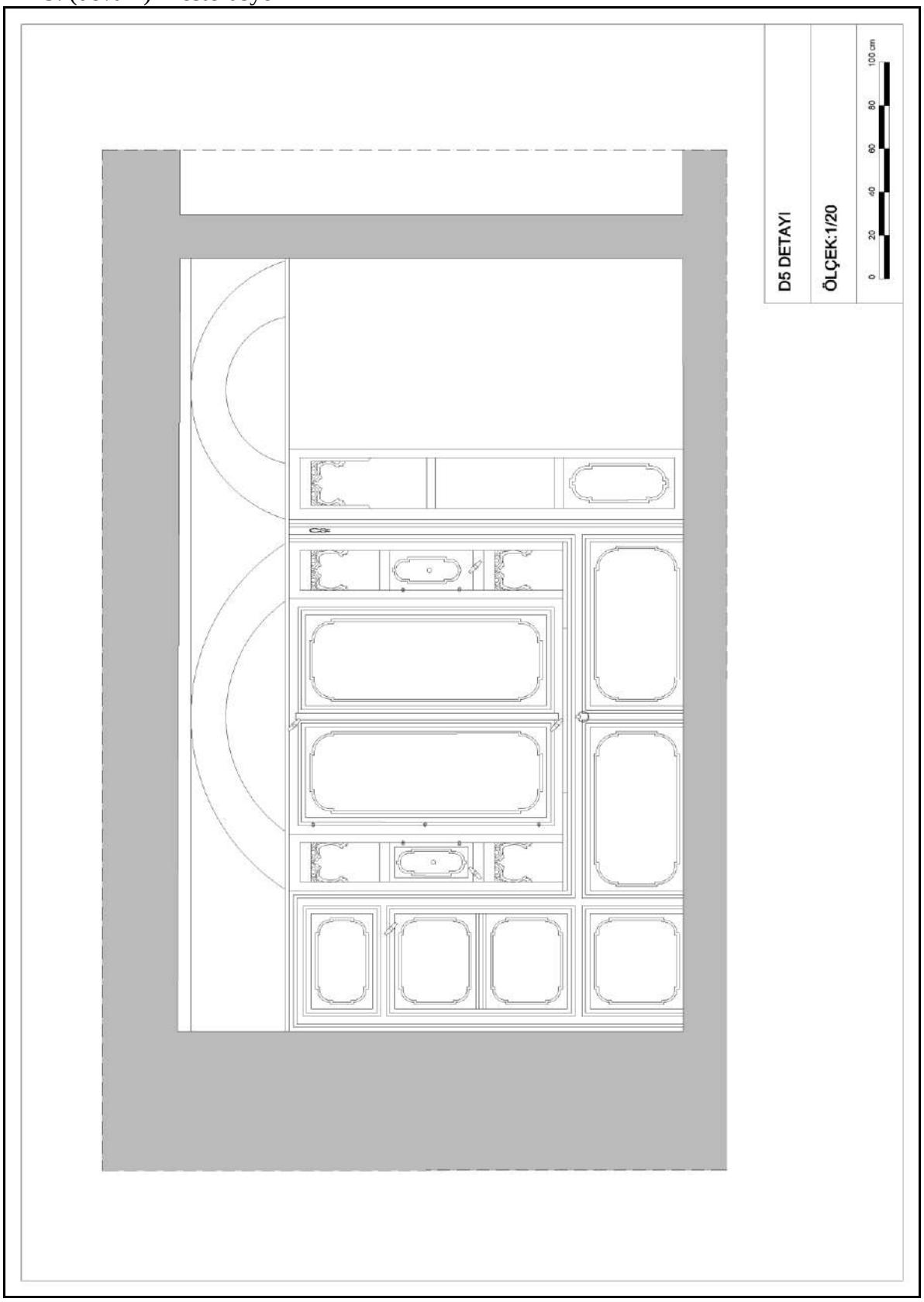

Şekil 6.56. Restorasyon D5 detayı

EK-9. (devam) Restorasyon

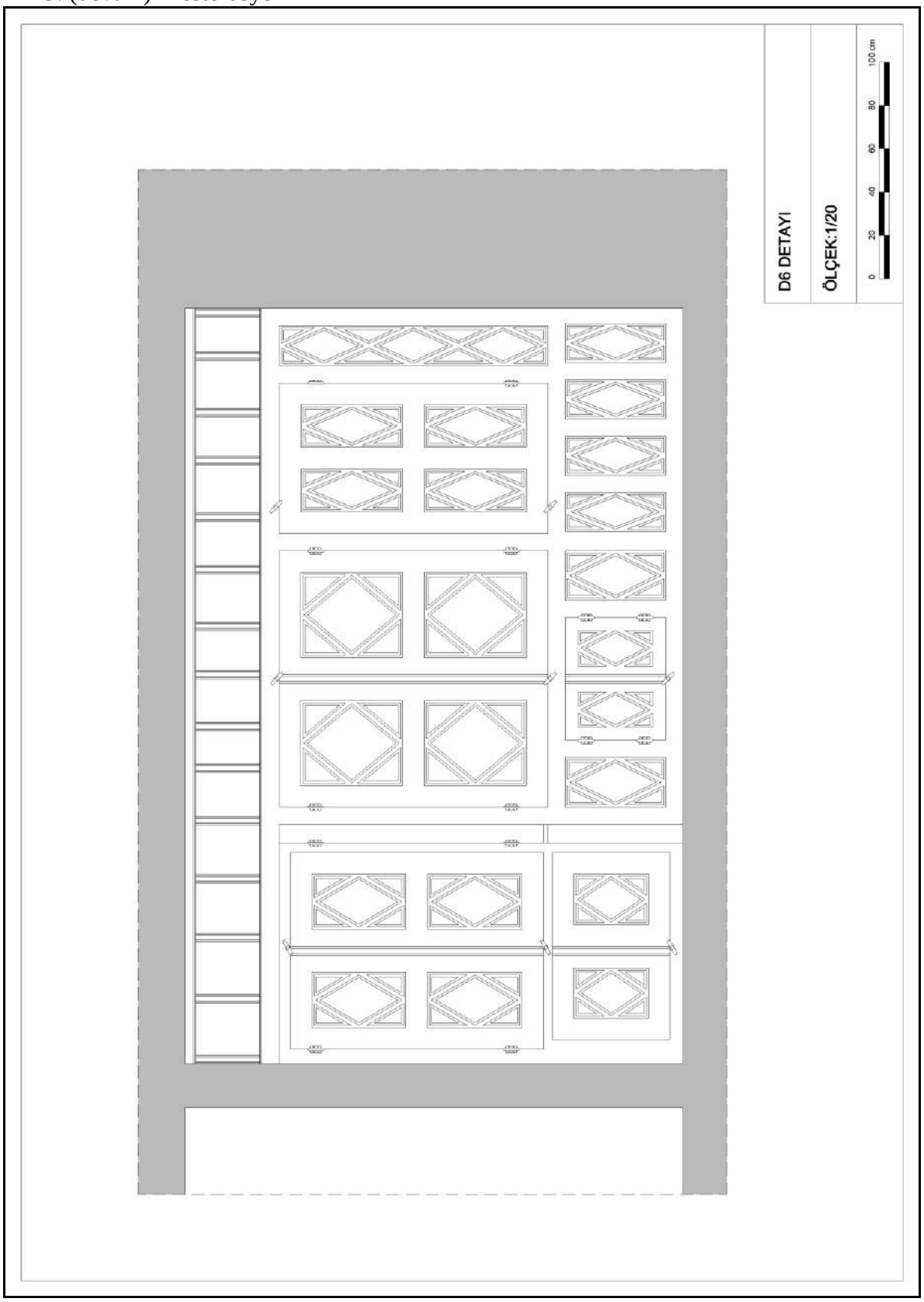

Şekil 6.57. Restorasyon D6 detayı

EK-10. Yerel sözlük

Bu çalışmada kullanılmış yerel deyişler, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Harç evi: Yiyeceklerin toplu olarak saklandığı, günümüzdeki mutfaklar gibi de kullanılan mekanlardır.
Mamrak: Ahşap levhaların yan yana getirilmesiyle oluşturulan merdiven kapaklarıdır.
Şarapana: Üzüm suyunun çıkarılması için kullanılan, altında çıkarılan üzüm suyunun akıtılması için delik bulunan, çeşitli büyüklük ve biçimdeki taştan yapılmış elemanlardır.
İzbe: Kullanılmayan eşyaların veya odun, kömür, tezek gibi yakacakların depolandığı mekanlardır.
Terek: Yaklaşık 40-50 cm genişliğinde, 15-20 cm çıkma yapan, altında duvara bitişik, üzeri işlemeli üçgen bir bölümü olan, alçı raflardır.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı :YILMAZ, Özlem

Uyruğu : T.C.

Doğum tarihi ve yeri : 14.06.1985, Gerede

Medeni hali : Bekar

e-mail : ozlem.yilmaz1@gazi.edu.tr

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	Devam Ediyor
Lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	2007
Lise	Fethiye Kemal Mumcu Anadolu Lisesi	2003

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2011-Halen	Yenimahalle Belediye Başkanlığı Fen İşleri Müdürlüğü	Mimar
2008	Çağıl Mimarlık	Mimar
2007	Mutlu Mimarlık	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce

GAZİ GELECEKTİR..

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı :YILMAZ, Özlem

Uyruğu : T.C.

Doğum tarihi ve yeri : 14.06.1985, Gerede

Medeni hali : Bekar

e-mail : ozlem.yilmaz1@gazi.edu.tr

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	Devam Ediyor
Lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık	2007
Lise	Fethiye Kemal Mumcu Anadolu Lisesi	2003

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2011-Halen	Yenimahalle Belediye Başkanlığı Fen İşleri Müdürlüğü	Mimar
2008	Çağıl Mimarlık	Mimar
2007	Mutlu Mimarlık	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce

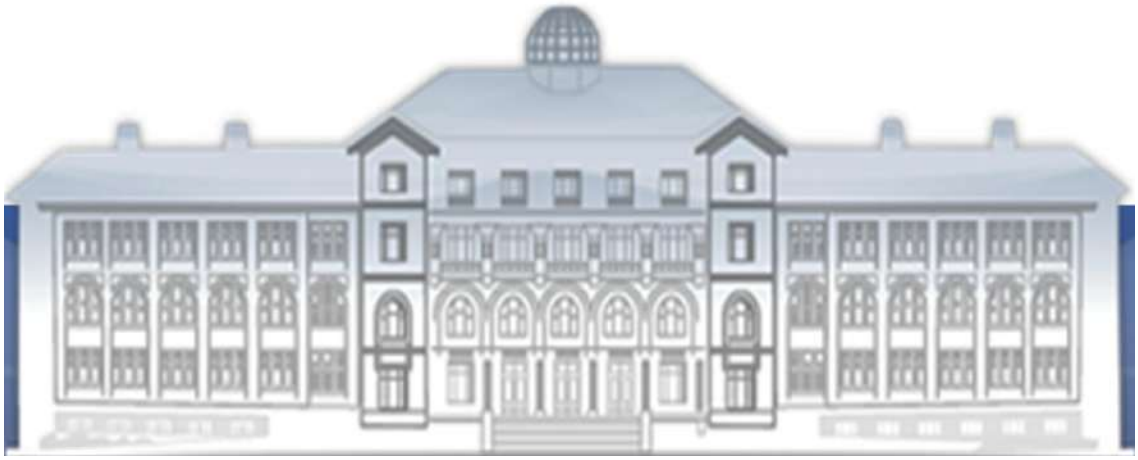

GAZİ GELECEKTİR..